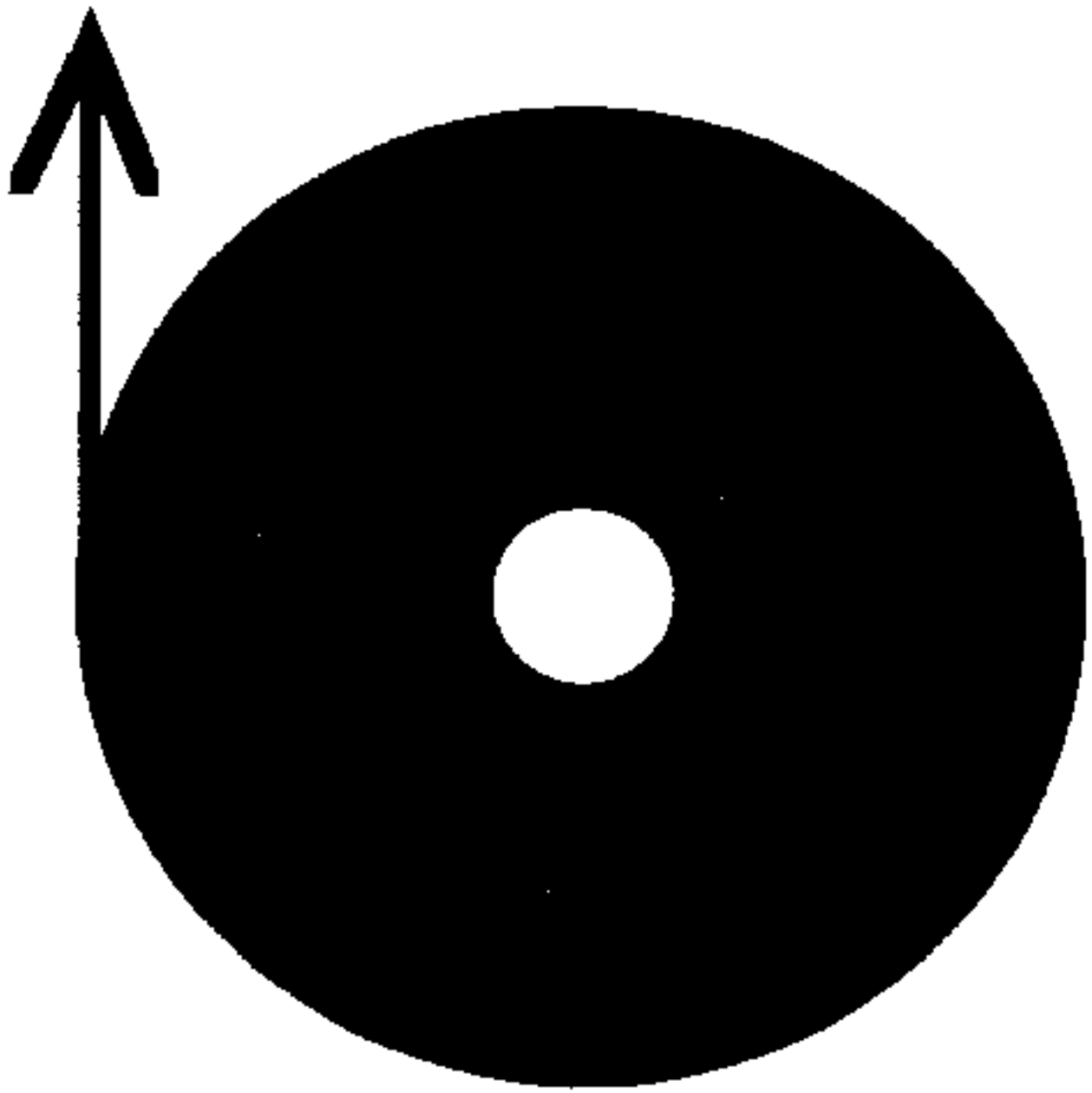

RE

Nas

Na

Na

Telephone: +47 75

LØGTINGS TIDINDI

1922

LAGTINGSTIDENDE

(Sagreferat)

Den ordinære Samling

1922

Thorshavn
Trykt i A/S „Færø Amtstidende"s Bogtrykkeri
1922—23

Lagtingets ordentlige Samling aabnedes den *29. Juli* og afsluttedes den *7. Oktober* (62 Møder).

Lagtingets Medlemmer:

Amtmand *Elias Olrik.*
Provst *Jacob Dahl.*

* * *

For Norderøernes Præstegæld:
Højskolelærer *Rasmus Rasmussen*, sj.,
Købmand *Joen Michael Matras*, sb.

For Østerø Præstegæld:
Sysselmand *Andreas Samuelsen*, (R), sb.,
Pens. Lærer *Joen Poulsen*, (R), sb.,
Lærer *Johan M. Fr. Poulsen*, sb.,
Lærer *Simon Paull ùr Konoy*, sj.

For Nordstrømø Præstegæld:
Fisker *Michel Samuelsen*, (Dbm), sb.,
Sejlmager *Johannes Gutfesen*, sj.

For Sydstrømø Præstegæld:
Kongsbonde *Johannes Patursson*, (R), sj.,
Rørlægger *Christoffer Nyholm Debess*, sj.,
Redaktør *Poul Sofus Niclasen*, sb.,
Bygmester *Hans Christoffer Wenningsted-Tórgarð*, sb.

For Vaagø Præstegæld:
Lærer *Poul Hans Jacob Joensen*, sj.,
Lærer *Daniel Danielsen*, sb.

For Sandø Præstegæld:
Sysselmand *Mads Andreas Winther*, sj.,
Lærer *Johan Henrik Poulsen*, sj.

For Suderø Præstegæld:
Pens. Sysselmand *Oliver Johan Thomas Ludvig Effersøe*, (R), sb.,
Cand. jur. *Edward Esbern Mortensen*, sj.,
Købmand *Joen Jacob Dahl*, sb.,
Tømrer *Thomas Michael Strøm*, sj.

Til Sekretærer valgtes: *J. Poulsen* og *Winther.*

Indhold.

Lagtingets Medlemmer.

		Side
I.	Undervisningssproget	1
II.	Skolefondens Status	4
III.	Opførelse af en ny Skolebygning i Suduroy	8
IV.	Opførelse af Skolestue paa Øre	10
V.	Skolebygning i Sumbø	11
VI.	Skolestue i Næs-Kvalbø	14
VII.	Opførelse af 2 Lærerboliger i Næs Sogn	16
VIII.	Opførelse af en Lærerbolig i Hove	19
IX.	Opførelse af en Lærerbolig og Skolebygning i Lervig	21
X.	Opførelse af Skolebygning i Gøte	23
XI.	Opførelse af Skolebygning i Sørvaag	25
XII.	Beboelseslejlighed til Førstelæreren i Porkere	28
XIII.	Svømning som Skolefag	30
XIV.	Tilskud til Badehus i Klaksvig	32
XV.	Tilskud til Føroya Fólkaháskúla	33
XVI.	Tilskud til Lærerkursus	34
XVII.	Tilskud til Pensionsfonden	35
XVIII.	Pension til Lærerenke M. F. Joensen. Klaksvig	36
XIX.	Færøsk Ordbog	37
XX.	Opførelse af en ny Kirke i Gjov	39
XXI.	Kirke paa Store Dimon	40
XXII.	Opførelse af Kirkegaard i Eldevig	42
XXIII.	Dronning Alexandrines Hospitals Budget	43
XXIV.	Klaksvig Sygehus	48
XXV.	Sygehus i Vestmanhavn	49
XXVI.	Øjenlæge til Færøerne	49
XXVII.	Befordringsgodtgørelse til Embedslæger	51
XXVIII.	Deling af Gøte Jordemoderdistrikt	53
XXIX.	Motorbaad til Dyrlægen	54
XXX.	Regning fra Dyrlægen	55
XXXI.	Lov om Folkekirkens Tjenestemænd	56
XXXII.	Lov om Kirkernes Styrelse	60
XXXIII.	Lov om Butikkers Lukning og Lov om Fred paa Helligdage	62
XXXIV.	Lov om Menighedsraad	63
XXXV.	Lov om Sognebaandsløsning og Brugen af Kirkerne	64
XXXVI.	Ægteskabsloven	65
XXXVII.	Lov om Aldersrente	68
XXXVIII.	Invalideforsikringsloven	70

		Side
XXXIX.	Lov om Ulykkesforsikring	72
XL.	Lov om Arbejdsanvisning og Arbejdsløshedsforsikring	75
XLI.	Lov om Tilsyn med Dampkedler	77
XLII.	Lov om Forebyggelse af Ulykker ved Maskiner	79
XLIII.	Ændring i Lov om Skatter og Afgifter	82
XLIIII.	Ændring i Jagtloven	85
XLV.	Lov om Foranstaltning mod smitsomme Sygdomme hos Husdyrene	86
XLVI.	Lov om Storhvalfangst	91
XLVII.	Retsplejeloven	93
XLVIII.	Ændring i Lov om Handelsrejsende	94
XLIX.	Statsstøtte til tuberkuløses Sygebehandling	97
L.	Sønæringsloven	98
LI.	Dæksbaadenes Fartsomraade	103
LII.	Lov om Motorkøretøjer	106
LIII.	Ædruelighedsloven	109
LIV.	Lov om Affattelse af kommunale Valglister	111
LV.	Lov om Afgift af Arv og Gave	113
LVI.	Lov om Færøernes Lagting	114
LVII.	Lov om den kommunale Beskatning	117
LVIII.	Lov om Fiskerilaan	121
LIX.	Lov om Thorshavns kommunale Styrelse	124
LX.	Lov om Hesteavlens Fremme	125
LXI.	Anskaffelse af en norsk Hingst	126
LXII.	Tilskud til „Føroya samvirkandi neyta- og rossatrygging“	128
LXIII.	Regninger for Bekendtgørelse om Hingstesyn	130
LXIV.	Byggeplaner for Nolsø og Gøte	131
LXV.	Ordning af Tyreholdet	132
LXVI.	Landbolovene	133
LXVII.	Lov om Udskiftning	135
LXVIII.	Sundhedsvedtægt for Nolsø	142
LXIX.	Oprettelse af Valgsted i Slettenæs	147
LXX.	Vedtægt for kommunale Valg i Viderø Sogn	150
LXXI.	Klareringshavn paa Svinø	152
LXXII.	Deling af Sandø Præstegælds Kommune	153
LXXIII.	Deling af Sand Sogn	155
LXXIV.	Klage over Kørsel paa kommunal Vej	157
LXXV.	Klage over Forstanderskabets Stilling til Statsvejen i Sørvaag	161
LXXVI.	Lejlum som Hvalvaag	164
LXXVII.	Landpart af Grindefangst	165
LXXVIII.	Erstatning for Legemsskade ved Grindedrab	166
LXXIX.	Laan til Amtsrepartitionsfonden	167
LXXX.	Færøsk Brandforsikring	169
LXXXI.	Ordning af Færøernes Arkivvæsen	171
LXXXII.	Oprettelse af Haandkøbsudsalg i Sandvig	173
LXXXIII.	Andragende om Kolportagebevilling	174
LXXXIV.	Tilskud til Foreningen „Sólarmagn“	175
LXXXV.	Andragende om Tilskud til Ledetraad: Kvalbø—Trangisvaag	177
LXXXVI.	Arrestforvarerens Løn	179
LXXXVII.	Posten som Lagtingskasserer	180
LXXXVIII.	Olajdansen i Thorshavn	182
LXXXIX.	Lagtingets 1000 Aars Jubilæum	183
XC.	Udgravning i Kirkebø	185
XCI.	Biografskat	186

		Side
XCII.	Udvalg ang. økonomiske Forhold	187
XCIII.	Vareudvalg	188
XCIIII.	Det Hansenske Legats Renter	190
VC.	Andragende om Tilskud til Bortsprængning i Kollefjord	193
VCI.	Fossesagen	195
VCII.	Elektricitetsanlæg i Klaksvig	197
VCIII.	Statsstøtte til Landingssteder og Broer	199
IC.	Landingsbro i Solmundefjord	201
C.	Bro over „Húsagarðsá" i Trangisvaag	206
CI.	Tilskud til Statsveje	208
CII.	Havnesager	209
CIII.	Havnen i Tveraa	214
CIV.	S/S „Smiril"s Regnskab	217
CV.	Tilskud til S/S „Smiril"	218
CVI.	Dampskibet „Mýlingur"	220
CVII.	Telefonvæsenet	222
CVIII.	Godtgørelse til Telefonstationerne	230
CIX.	Taksten for Pressetelegrammer ved Amtskommunens Telefonvæsen	232
CX.	Tuberkulose-Sygehuset	235
CXI.	De af Amtmanden ene afgjorte Sager	237
CXII.	Vedtagelser med Hensyn til de kommunale Anliggender	238
CXIII.	Andre Vedtagelser:	
	1. Leje af Areal til Musikpavillon	255
	2. Nedsættelse af Biblioteksudvalg	255
	3. Vejanlægget Kviyig—Sumaragjógv	255
	4. Vedrørende kommunale Regnskaber	256
	5. Vedrørende Tingets Bogsamling	256

Den ordinære Samling 1922

(Signeret: Lagtingstidende 1922)

I. Undervisningssproget.

Den *11. August* fremlagdes Anmodning fra Selvstyrepartiet om at genoptage Sagen om Undervisningssproget.

Ved Sagens *1. Behandling* den *11. September* foreslog Provsten at nedsætte et Udvalg paa 5 Medlemmer.

1. Behandling fortsattes den *13.* og *14. September,* hvorefter Provstens Forslag vedtoges uden Afstemning.

Den *15. September* valgtes til Medlemmer af Udvalget: *Provsten, Mortensen, P. Joensen, Joen Poulsen* og *A. Samuelsen.*

Den *4. Oktober* afgav Udvalget saalydende

Udvalgsbetænkning.

I de ordinære Samlinger 1918, 1919, 1920 og 1921 har Lagtinget behandlet Sagen angaaende Undervisningssproget i Folkeskolen paa Færøerne og har med Hensyn til en Ændring i det paagældende Stykke i § 7 i Anordning af 16. Januar 1912 angaaende forskellige Forhold vedrørende Folkeskolen i Bygderne paa Færøerne hver Gang vedtaget samme Forslag. Man kan derfor henvise til, hvad der tidligere er foregaaet i Sagen (jfr. Lagtingstidende 1918 B. Pag. 50 flg.; 1919 B. Pag. 5 flg.; 1920, Pag 6 flg.; 1921, Pag. 100 flg.).

Under 20. Juli d. A. har Færø Amt kommuniceret Lagtinget en Skrivelse af 13. s. M. fra Undervisningsministeriet, hvori Ministeriet udtaler, at man maa anse det for udelukket, at det Maal for Undervisningen, som ogsaa Lagtinget opstiller, og som udtrykkelig angives i det nævnte Ændringsforslag, nemlig at Børnene bl. a. opnaar Færdighed i Brugen af Dansk, saavel i Læsning som i Tale og Skrift, kan naas, naar Undervisningssproget kun skal være Færøsk, hvorhos Ministeriet ønsker, at Lagtinget maa blive gjort bekendt med Indholdet af nævnte Skrivelse, for at Tinget kan faa Lejlighed til eventuelt paany at tage Stilling til Sagen.

Sagen er i indeværende Samling genoptaget til Behandling og er blevet henvist til undertegnede Udvalg.

Udvalget har delt sig i et Flertal og et Mindretal.

Flertallet (Provsten, J. H. Poulsen og Poul Joensen) skal med Hensyn til Undervisningsministeriets ovenanførte Udtalelse tillade sig at bemærke, at man ved det omhandlede Forslag bl. a. har villet angive, hvilket Maal man ønsker at naa ved Undervisningen i Dansk, og Flertallet er af den Mening, at dette Maal ved den Plads, som Dansk ifølge den gældende Anordning og ved Undervisningsplanerne har i Skolen, er opnaaeligt, ikke alene om Undervisningssproget er Færøsk, men sikkert mere, naar Undervisningssproget er Færøsk, idet Undervisningen i sin Helhed derved fremmes.

Under Forhandlingerne i Udvalget er der fra Flertallets Side fremkommet følgende to Forslag til en Ændring af det paagældende Stykke i § 7 i Skoleanordningen:

1) „Undervisningssproget er Færøsk. Angaaende Omfanget af Undervisningen i Dansk træffes nærmere Bestemmelse i Undervisningsplanen idet der dog i de 4 sidste Skoleaar skal meddeles Børnene 4—6 Timers ugentlig Undervisning i Dansk.
I disse Timer kan Undervisningssproget ogsaa være Dansk."

2) „Ved Undervisningen i Færøsk og Dansk lægges der Vægt paa, at Børnene opnaar Færdighed i Brugen af de to Sprog saavel i Læsning som i Tale og Skrift."

Der har imidlertid indenfor Udvalget ikke kunnet opnaas Enighed om noget af disse to Forslag, og Flertallet skal derfor foreslaa, at det nedenstaaende, tidligere Forslag atter i Aar maa blive vedtaget af Tinget.

Undertegnede Mindretal (Joen Poulsen og A. Samuelsen) skal tillade sig at henvise til, hvad der fra samme Side tidligere er fremført angaaende denne Sag, særlig til Flertallets Udtalelse i en under 10. Septbr. 1910 afgiven Udvalgsbetænkning (vedhæftet Lagtingstidende for 1910 som Bilag 5), som vi kan tiltræde, og finder ikke Anledning til at fremkomme med noget Forslag til Ændring af § 7 i Anordning af 16. Januar 1912.

Forslag fra Flertallet:

§ 7 i Anordning af 16. Januar 1912 angaaende forskellige Forhold vedrørende Folkeskolen i Bygderne paa Færøerne ændres saaledes:

Tredie Stykke udgaar, og som nyt Stykke sættes:

„Undervisningssproget er Børnenes Talesprog, Færøsk. Ved Undervisningen i Færøsk og Dansk lægges der Vægt paa, at Børnene opnaar Færdighed i Brugen af de to Sprog saavel i Læsning som i Tale og Skrift."

Ved Sagens *2. Behandling* den *6. Oktober* vedtoges Overgang til 3. Behandling med 16 Stemmer mod 0.

Ved Sagens *3. Behandling* den *7. Oktober* sattes Udvalgets Flertals Forslag under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 11 Stemmer mod 0 (Stemte ikke: P. Niclasen, Danielsen, Matras, Johan Poulsen, Tórgarð, M. Samuelsen, Dahl, Formanden. Fraværende: Effersøe, A. Samuelsen, Joen Poulsen.

S. D. oplæstes og vedtoges saalydende Indstilling:

Færøernes Lagting.

Thorshavn, den 7. Oktober 1922.

Til

Undervisningsministeriet.

I indeværende Samling har Lagtinget atter behandlet Spørgsmaalet om Undervisningssproget i Folkeskolen paa Færøerne.

Sagen har været henvist til Behandling i et særligt Udvalg, som den 4. d. M. afgav Betænkning tilligemed Forslag fra Flertallet, medens Mindretallet i Udvalget ikke stillede noget Forslag.

Ved Sagens 3. Behandling D. D. blev Forslaget vedtaget, idet 11 Medlemmer stemte Ja, 8 Medlemmer stemte ikke og 3 var fraværende.

Idet Udvalgsbetænkningen med Bilag fremsendes, skal man tillade sig at anbefale Sagen til det høje Ministeriums Velvilje og gunstige Forsorg.

Olrik. *J. Dahl.*

M. A. Winther.

II. Skolefondens Status.

Den *11. August* fremlagdes saalydende *Skrivelse fra Skoledirektionen af 10. August*:

Man fremsender hoslagt en fra Kommissionen for Færøernes Mellem- og Realskole modtaget Indstilling om forøgede Indtægter for Skolefonden, idet man vedlægger en Genpart af en til Thorshavns Byraad afsendt Skrivelse, hvorpaa Svar endnu ikke er modtaget, samt idet man kan anbefale, at Skolepengene forhøjes.

Ved Sagens *1. Behandling* den *17. August* blev den efter Forslag af Winther henvist til *et særligt Udvalg paa 5 Medlemmer*, hvortil den *25. s. M.* valgtes: *Provsten, Debess, Winther, Johan Poulsen* og *A. Samuelsen*.

Den *26. September* afgav Udvalget saalydende

Udvalgsbetænkning.

Ved Skrivelse af 10. August d. A. har Færø Amts Skoledirektion fremsendt til Lagtinget en Sag vedrørende Skolefondens Status og Sagen er af Lagtinget blevet henvist til Behandling i undertegnede Udvalg.

Der foreligger i Sagen et af Kommissionen for Færøernes Mellem- og Realskole udarbejdet Forslag over Skolefondens Indtægter og Udgifter for Aaret 1922, som udviser et anslaaet Driftsunderskud for Aaret af c. 2000 Kr.

Endvidere foreligger der fra Skolekommissionen en Fremstilling af Mellem- og Realskolens økonomiske Forhold, hvoraf det fremgaar, at Skolefondens rentebærende Kapital paa Grund af Opførelsen af de nye Skolebygninger i 1916 gik ret betydeligt ned og at Driften af Skolen i de sidste Aar har givet et aarligt Underskud, saaledes at den kontante Beholdning, som allerede var blevet stærkt formindsket i 1916 i Anledning af de nye Bygningers Opførelse, er blevet opbrugt, og at det desuden har været nødvendigt yderligere at optage et Laan. For Regnskabsaaret 1921 gav Driften et Underskud paa c. 5000 Kr.

Foruden selve Driftsunderskudet har det været nødvendigt at afholde forskellige Udgifter til Skolens Vedligeholdelse, derunder særlig Udgiften til Maling af Skolens Bygninger.

De senere Aars Driftsunderskud skyldes dels den Omstændighed, at Omkostningerne ved at drive den nye Skole, som blev taget i Brug efter Sommerferien 1916, har været betydelig større end Tilfældet var med den gamle Skole, dels de senere Tiders store Prisstigninger i det hele.

For at den fornødne Balance kan tilvejebringes, peger Kommissionen paa forskellige Muligheder dels for en Nedbringelse af Udgifterne dels for en Forøgelse af Indtægterne.

Hvad en mulig Nedbringelse af Udgifterne angaar, har man særlig haft sin Opmærksomhed henvendt paa den Skolen paalignede Bygningsskat til Thorshavns Kommune. Denne Skat er i de sidste Aar steget ret betydeligt, idet den f. Eks. i 1917 blev forhøjet til 504 Kr., medens den for Aaret 1915 for den gamle Skolebygnings Vedkommende kun var ilignet med 65 Kr. 30 Øre, og er for indeværende Aar vokset til 1763 Kr. 20 Øre.

Om Eftergivelse af denne Bygningsskat er der sket Henvendelse til Thorshavns Byraad. Man skal saaledes henvise til den i Sagen vedlagte Skrivelse af 12. Juni d. A. fra Færø Amts Skoledirektion til Byraadet, i hvilken Skrivelse Skoledirektionen desuden henstiller, at Thorshavns Kommunes aarlige Tilskud til Skolen, som udgør 150 Kr., maa blive væsentlig forhøjet. Herpaa er der fra Thorshavns Byraad under 25. f. M. kommet den ligeledes i Sagen vedlagte Svarskrivelse, hvori Byraadet udtaler, at man ikke for nærværende Tid ser sig i Stand til at eftergive den iignede Bygningsskat og at man ikke er sindet til at bevilge yderligere Tilskud til Skolen fra Thorshavns Kommune.

Efter hvad der er Udvalget bekendt, maa det antages, at det for Tiden vil være resultatløst at føre yderligere Forhandling med Thorshavns Byraad om de her nævnte Spørgsmaal; men Udvalget mener, at Sagen paa et senere Tidspunkt bør genoptages til fornyet Forhandling mellem Byraadet og vedkommende Skolemyndigheder.

Udvalget skønner ikke, at der paa andre Punkter kan opnaas nogen væsentlig Nedbringelse af Udgifterne.

Med Hensyn til Forøgelse af Indtægterne har Kommissionen peget paa følgende Muligheder:

1) En Forhøjelse af Statens faste aarlige Tilskud til Færøernes Mellem- og Realskole.
2) Et Tilskud fra Lagtinget.
3) En Forhøjelse af Skolepengene.

Angaaende det sidste Punkt bemærkes, at Forhøjelse af Skolepengene kun er foreslaaet af et Flertal i Kommissionen.

Udvalget mener ikke, at det efter Omstændighederne vil være tilraadeligt for Tiden at andrage om en Forhøjelse af Statskassens faste Tilskud til Skolen, som nu udgør 3900 Kr. om Aaret.

Tilbage bliver saa Spørgsmaalet om en Forhøjelse af Skolepengene og i Forbindelse hermed et forhøjet Tilskud fra Lagtinget.

Skolepengene, som sidste Gang blev forhøjet i 1916, er for Tiden følgende:

Der betales 6 Kr. om Maaneden pr. Barn, og hvor der er flere Søskende, der søger Skolen, 4 Kr. for det andet Barn, 2 Kr. for det tredie Barn; for flere end 3 Børn betales ikke.

Da de her nævnte Skolepenge ikke kan siges at være særlig høje, maa en almindelig Forhøjelse navnlig under de foreliggende Forhold anses for at være nødvendig og forsvarlig, ogsaa naar den Værdiforskydning, som har fundet Sted siden 1916, tages i Betragtning.

Men under Hensyn til, at Færøernes Mellem- og Realskole for største Delen søges af Børn fra Thorshavn og det desuden paa mange Maader er af stor Betydning for Byen, at Skolen er beliggende i Thorshavn, medens det for Børn fra Bygderne paa Færøerne er forbundet med meget betydelige

Udgifter at kunne søge Skolen, har Udvalget ment at burde foreslaa, at der for thorshavnske Børns Vedkommende indføres en særlig Forhøjelse af Skolepengene. Man har saaledes tænkt sig, at Forhøjelsen sker paa den Maade, at der for hver Elev fra Thorshavn betales i Skolepenge 150 Kr. om Aaret, og for hver Elev fra Bygderne 100 Kr. om Aaret, og at Nedsættelsen af Skolepengene, hvor der er flere Søskende, sker i samme Forhold som nu. Forhøjelsen bør formentlig ske fra 1. Oktober d. A. at regne.

Endvidere mener Udvalget, at den Betaling, som nu erlægges i Brændselspenge og som Bidrag til Skolens Renholdelse, fremdeles bør finde Sted.

Ligeledes bør efter Udvalgets Formening det nuværende Antal Fripladser bibeholdes og Fordelingen af disse foregaa efter de samme Regler som hidtil.

Efter de Oplysninger, som Udvalget har modtaget, skal man endelig bemærke, at der allerede er ved at blive Pladsmangel i den nye Skole, og hvis Tilgangen i Fremtiden bliver stigende i samme Grad som hidtil, vil Pladsmangelen sikkert inden ret længe gøre sig stærkt gældende. Det maa derfor anses for nødvendigt, at man har Opmærksomheden henvendt paa en eventuel Udvidelse af Skolelokalerne. Men da der til Skolen er knyttet en Forberedelsesklasse i to Afdelinger, som til Stadighed optager et Klasseværelse, vil der formentlig være Anledning til, at Spørgsmaalet om en Nedlæggelse af Forberedelsesklassen tages under Overvejelse.

I Henhold til det her anførte skal Udvalget derfor tillade sig at foreslaa til Tingets Vedtagelse:

1) Lagtinget indstiller til Undervisningsministeriet:

   a) at § 9 1. Stykke i Bekendtgørelse af 3. Februar 1910 angaaende allerhøjeste Fastsættelse af Bestemmelser for Færøernes Mellem- og Realskole, ændret ved kgl. Resolution af 25. Januar 1916, maa faa følgende ændrede Affattelse:

      Skolepengene for hver Elev, som nyder Undervisning i Skolen, fastsættes fra 1. Oktober 1922 at regne til 150 Kr. aarlig for Børn fra Thorshavn og til 100 Kr. aarlig for Børn fra Bygderne paa Færøerne, og erlægges henholdsvis med 37 Kr. 50 Øre og 25 Kr. forud ved hvert Kvartals Begyndelse; naar de en Gang er modtagne, betales de i intet Tilfælde tilbage.

      I Tilfælde af, at flere Søskende paa samme Tid besøger Skolen, betales for det andet Barn kun henholdsvis 120 Kr. og 80 Kr., for det tredie henholdsvis 90 Kr. og 60 Kr.; for flere end 3 Børn betales ikke.

   b) at § 10, 4. Stykke, i nævnte Bekendtgørelse bliver saalydende:

      Fra 1. Oktober 1922 stilles derhos et Beløb af indtil 800 Kr. til Raadighed for Skoledirektionen til 8 Fripladser (foruden de ovennævnte 12) for værdige Elever fra ubemidlede Hjem paa Færøerne.

2) Lagtinget anmoder Skoledirektionen om ved fornyet Forhandling med Thorshavns Byraad at søge at faa den Skolen tilignede Bygningsskat nedsat eller eftergivet og Thorshavns Kommunes aarlige Tilskud til Skolen forhøjet.

3) Lagtinget anmoder Skoledirektionen om at tage Spørgsmaalet om Nedlæggelse af Forberedelsesklassen ved Mellem- og Realskolen under Overvejelse.

I Udvalget angaaende Skolefondens Status, den 26. September 1922.

J. Dahl,
Ordf.

Nyholm Debess,
med Forbehold.

M. A. Winther.

Joh. M. Fr. Poulsen.

A. Samuelsen.

Ved Sagens *2. Behandling* den *2. Oktober* vedtoges Overgang til 3. Behandling med 15 Stemmer mod 0.

Ved Sagens *3. Behandling* den *3. Oktober* foretoges Afstemning, hvorved:

Udvalgets Forslag Punkt 1 vedtoges ved Navneopraab med 14 Stemmer mod 1 (Nej stemte: Patursson. Stemte ikke: R. Rasmussen, P. Niclasen, Formanden. Fraværende: Mortensen, Danielsen, Joensen, Effersøe.

Udvalgets Forslag Punkt 2 vedtoges med 13 Stemmer mod 0.

Udvalgets Forslag Punkt 3 vedtoges med 13 Stemmer mod 0.

Den *3. Oktober* oplæstes og vedtoges saalydende Indstilling:

Færøernes Lagting.

Thorshavn, den 3. Oktober 1922.

Til

Undervisningsministeriet.

Lagtinget har i dettes indeværende Samling haft til Behandling en fra Færø Amts Skoledirektion oversendt Sag angaaende Skolefondens Status og herunder de økonomiske Forhold ved Færøernes Mellem- og Realskole.

Det i Sagen nedsatte særlige Udvalg afgav under 26. f. M. Betænkning med Forslag.

Ved Sagens tredje og endelige Behandling i Tinget den 3. d. M. blev alle Forslagets 3 Punkter vedtagne. Forslagets Punkt 1 blev sat under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges, idet 14 Medlemmer stemte Ja, 1 Medlem stemte Nej, 3 stemte ikke og 4 var fraværende.

Idet man henviser til Sagens medfølgende Bilag og til den ligeledes medfølgende Udvalgsbetænkning, skal man anbefale Sagen til velvillig Fremme ved det høje Ministeriums Forsorg.

Otrik. *J. Dahl.*

Joen Poulsen.

III. Opførelse af en Skolebygning i Fuglefjord.

Den *11. September* fremlagdes Andragende*) fra Forstanderskabet for Fuglefjord Sogns Kommune om Tingets Medvirken til Opnaaelse af Statstilskud til Opførelse af en Skolebygning i Fuglefjord.

Ved Sagens *1. Behandling* den *14. September* vedtoges efter Forslag af A. Samuelsen at henvise den til *Kirkekasseudvalget*.

Den *20. September* afgav Udvalget saalydende

Udvalgsbetænkning.

Til undertegnede Udvalg er blevet henvist et Andragende fra Forstanderskabet for Fuglefjord Sogns Kommune af 7. d. M. om at Lagtinget vil virke hen til, at der af Statskassen maa blive ydet Kommunen et Tilskud til Opførelse af en ny Skolebygning i Fuglefjord, og samtidig har Forstanderskabet fremsendt Plan og Beskrivelse over den paatænkte nye Bygning.

Sagen angaaende en ny Skolebygning i Fuglefjord var til Behandling i Lagtingssamlingen 1919, men blev udsat, idet der dengang ikke forelaa Plan og Overslag over Bygningen (jfr. Lagtingstidende 1919, B., Pag. 10).

*) Udelades her.

I 1919 angaves Antallet af skolepligtige Børn i Fuglefjord at være 104, og antagelig er det vokset noget siden. Der er ansat to Lærere i Sognet, men da den nuværende Skolebygning kun indeholder ét Klasseværelse og Beboelseslejlighed for en Lærer, har man siden Oprettelsen af Anden-lærerembedet for nogle Aar siden maattet hjælpe sig med et lejet Lokale, som benyttes som Undervisningslokale.

Men at en saadan Ordning, som efter Omstændighederne kun har været at betragte som midlertidig, ikke i Længden kan være tilfredsstillende, vil være indlysende.

For at afhjælpe Mangelen af tilstrækkelige og hensigtsmæssige Skolelokaler har Forstanderskabet besluttet at bygge en ny Skole, og man har tænkt sig Sagen ordnet saaledes, at den nuværende Skolebygning indrettes til Beboelse for to Lærere, og at der opføres en ny Skolebygning, der skal indeholde 3 Klasseværelser.

Efter alle foreliggende Oplysninger maa Udvalget formene, at der i Bygden Fuglefjord er stor Trang til større og mere tidssvarende Skolelokaler, og man anser det for nødvendigt, at den foreliggende Sag bliver fremmet, og skal derfor tilraade Lagtinget at anbefale Sagen til Bevillingsmyndighederne, saaledes at det ønskede Tilskud af Statskassen kan opnaas.

Imidlertid vil efter Udvalgets Mening Sagen ikke paa en heldig Maade kunne fremmes efter de foreliggende Planer, som ikke skønnes at være tilfredsstillende.

Ved Fremsendelsen af Planerne har Forstanderskabet anført en enkelt Indvending, men der bør nødvendigvis foretages flere gennemgribende Ændringer.

Udvalget har anmodet Bygmester Tórgarð om at gennemgaa de tilsendte Planer og har fra ham modtaget en Udtalelse i Skrivelse af 18. d. M., som vedlægges Sagen og hvortil man skal tillade sig at henvise.

Da der under den indeværende Lagtingssamling ikke har været Lejlighed til at fremskaffe nye Planer, og da Sagen ikke taaler at udsættes igen, vil det formentlig være nødvendigt for en tilfredsstillende Løsning af Sagen, at det overdrages til Skoledirektionen at fremskaffe nye Planer og i øvrigt at foretage det videre fornødne til Sagens Fremme.

I Overensstemmelse med det her anførte skal Udvalget derfor tillade sig at foreslaa til Tingets Vedtagelse:

1. Lagtinget overdrager til Færø Amts Skoledirektion efter Forhandling med Forstanderskabet for Fuglefjord Sogns Kommune og paa Grundlag af de af Bygmester Tórgarð i Skrivelse af 18. d. M. anførte Bemærkninger at tilvejebringe nye Planer for en ny Skolebygning og eventuelt for Indretfelsen af den gamle Skolebygning i Bygden Fuglefjord.
2. Lagtinget bemyndiger Færø Amts Skoledirektion til efter Modtagelsen af tilfredsstillende Planer at indsende Sagen til Undervisningsministeriet med Andragende om, at der efter de almindelige Regler maa blive ydet Fuglefjord Sogns Kommune et Tilskud af Statskassen til Opførelse af en ny Skolebygning i Fuglefjord.

Ved Sagens *2. Behandling* den *27. September* vedtoges Overgang til 3. Behandling med 14 Stemmer mod 0.

Ved Sagens *3. Behandling* den *30. September* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 20 Stemmer mod 0 (Stemte ikke: Formanden. Fraværende: Mortensen).

IV. Opførelse af Skolestue paa Øre.

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes Andragende*) fra Beboere paa Øre om Tilskud til en Skolestue sammesteds.

S. D. henvistes Sagen til *Kirkekasseudvalget.*

Den *9. August* afgav Udvalget saalydende

Nevndarálit.

Frá Oyrarmonnum er komið inn á løgtingið bønarbræv, dagsett 20. mai 1922, um at tingið vil hjálpa teimum at fáa vanligan studning til at teir kunna fáa eina skúlastovu gjørda á Oyri.

Teir siga í bønarbrævinum, at skúlabørnini á Oyri mega ganga til Norðskála í skúla, at tað eru 4 kilometrar av Oyri til Norðskála, at tað er eingin rættuligur vegur bygdanna millum og at tað er ringt at fáa eina hóskandi stovu á Oyri at halda skúla í.

Søknarslýrið í Eiðis sókn sigur í skrivilsi, dagsett 21. juni h. a., sína hugsan um hetta bønarbræv̄ið og heldur, at tað ikki enn um stund er neyðugt at fara at gera eina skúlastovu á Oyri, av tí at av teimum o. u. 40 skúlaføru børnum, ið ganga í skúlan á Norðskála, eru bert 7 Oyrarbørn, og at tað tí má kunna fáast ein sovorðin stova á Oyri, ið kann verða nýtulig at halda skúla í.

Bønarbræv̄ið er enn víðari komið fram til tings við skrivilsi frá skúlastjórnini, dagsett 24. juli 1922, og vísir skúlastjórnin har á, at teir í Eiðis sókn eru farnir undir at umbyggja skúlahúsini á Eiði, og at gera nýggj sethús til lærarans á Eiði og at teir hava í ætlan at fáa eitt nýtt læraraembæti aftrat í Eiðis sókn og tí koma at hava stórar peningaútreiðslur; og

*) Udelades her.

skúlastjórnin gevur sóknarstýrinum viðhald í, at so leingi sum skúlabørnini á Oyri ikki eru fleiri enn tey eru nú, er ikki tørvur á at gera nýggja skúlastovu á Oyri.

Nevndin, ið hevir fingið bønarbrævið til viðgerðar, er á einum máli um, at Oyrarbygd sjálvandi eigur at fáa skúlastovu, eins og aðrar bygdir, táið líkindi eru til tess; men av teimum upplýsingum, ið fram eru fluttir, má nevndin halda, at tað enn um stund ikki er fyri neyðini at fáa eina slíka stovu, av tí at tað má sigast at vera ein heldur tung byrða hjá Eiðis sókn, um teir ísenn bæði skulu fremja tær áðurnevndu fyriføkur, sum teir hava sett sær fyri, og gera nýggja skúlastovu á Oyri, og eisini av feirri grund, at tað kann vera væntandi, táið ein lærari er komin aftrat í sóknini, at tað verður skipað soleiðis fyri, at Norðskáli og Oyri verða eitt skúladømi fyri seg og Oyrarbørn tá sleppa frá at ganga til Norðskála, men at lærarin kemur til Oyrar og heldur skúla fyri Oyrarbørnum har í bygdini.

Og meðan skúlabørnini á Oyri eru so fá sum tey eru, munu teir fyri fyrst hjálpast við eina vanliga stovu at halda skúla í.

Nevndin skal tí loyva sær at bera fram hetta uppskot til samtyktar á tingi:

Biðað verður fyri fyrst við at gera nýggja skúlastovu á Oyri.

Ved Sagens *2. Behandling* den *16. August* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning og vedtoges med 15 Stemmer mod 0.

V. Skolebygning i Sumbø.

Den *4. August* fremlagdes Andragende*) fra Forstanderskabet for Sumbø Sogns Kommune om Lagtingets Medvirken til, at der ydes Tilskud til Opførelse af Skolestue i Sumbø.

Den *5. August* henvistes Sagen til *Kirkekasseudvalget*.

*) Udelades her.

Den *18. September* afgav Udvalget saalydende

Udvalgsbetænkning.

Forstanderskabet for Sumbø Sogns Kommune har til Lagtinget indgivet Andragende om, at Tinget vil virke hen til, at der af Statskassen maa blive ydet Kommunen et Tilskud til en Udvidelse af Skolebygningen i Sumbø.

Sagen er blevet henvist til undertegnede Udvalg.

Der er i Sumbø paa Grund af det voksende Børneantal blevet oprettet et nyt Andenlærerembede ved Skolen, men da der i den hidtilværende Skolebygning kun fandtes et Klasseværelse og en Beboelseslejlighed for Læreren, har det været nødvendigt at foretage en Udvidelse for at skaffe de nødvendige Lokaler.

Udvidelsen sker paa den Maade, at den tidligere Beboelseslejlighed indrettes til Klasseværelse og at der paa Loftet over de to Skolestuer bliver indrettet en Bolig for en ugift Lærer.

Samtidig bliver der opført en Tilbygning til den gamle Skolebygning, hvilken Tilbygning bliver indrettet til Beboelse for Førstelæreren.

De paagældende Byggearbejder er efter stedfunden Forhandling mellem Færø Amts Skoledirektion og Forstanderskabet for Sumbø Sogns Kommune for Tiden under Udførelse.

Udvalget maa anse den nævnte Fremgangsmaade med Hensyn til Tilvejebringelsen af de nødvendige Skolelokaler for i Almindelighed at være god og hensigtsmæssig, og da Udvidelsen i det foreliggende Tilfælde er paakrævende nødvendig, kan Udvalget tilraade Lagtinget at anbefale Sagen til Bevillingsmyndighederne.

Der foreligger Planer over den omhandlede Udvidelse af Skolebygningen, hvilke Planer Udvalget i det hele har kunnet tiltræde, idet der dog bemærkes, at Udvalget efter Omstændighederne har anmodet Skoledirektionen om at foranledige et Par Ændringer foretagne, og ifølge Skrivelse fra Forstanderskabet af 18. f. M. er de foreslaaede Ændringer tagne til Følge.

Endelig foreligger der et Overslag over de ved nævnte Tilbygning og Ombygning af Skolen medgaaende Udgifter, hvori disse ansættes til c. 15400 Kr.

Efter Udvalgets Formening kan de anslaaede Udgifter i Forhold til Arbejdets Omfang ikke siges at være for store, men anfagelig vil der under Byggearbejdets videre Udførelse yderligere løbe nogle Udgifter paa, saaledes at de samlede Udgifter formentlig kan ansættes til c. 16000 Kr. i det hele.

I Overensstemmelse med det her anførte skal Udvalget derfor tillade sig at foreslaa til Tingets Vedtagelse:

> Lagtinget indgaar til Undervisningsministeriet med Andragende om sammes Medvirkning til, at der af Statskassen ydes Sumbø Sogns Kommune i Suderø søndre Præstegæld et Tilskud af indtil Halvdelen af 16000 Kr., eller 8000 Kr., til Ombygning af og Tilbygning til Skolen i Sumbø.

Ved Sagens *2. Behandling* den *21. September* vedtoges Overgang til 3. Behandling med 12 Stemmer mod 0.

Ved Sagens *3. Behandling* den *23. September* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 17 Stemmer mod 0 (Stemte ikke: Formanden. Fraværende: Mortensen, Tórgarð, Guttesen, Debess).

Den *30. September* oplæstes og vedtoges saalydende Indstilling:

Færøernes Lagting,

Thorshavn, den 30. September 1922.

Til

Undervisningsministeriet.

Lagtinget har i dettes indeværende Samling behandlet et Andragende fra Forstanderskabet for Sumbø Sogns Kommune i Suderø søndre Præstegæld om Tilskud af Statskassen til en Udvidelse af Skolebygningen i Bygden Sumbø.

Ved Sagens 3. Behandling den 23. d. M. har Lagtinget vedtaget, idet 17 Medlemmer stemte Ja, 1 Medlem stemte ikke og 4 var fraværende, at indgaa til Undervisningsministeriet med Andragende om, at der af Statskassen maa blive ydet Kommunen et Tilskud af indtil 8000 Kr. til Ombygning af og Tilbygning til nævnte Skole.

I Henhold til det saaledes vedtagne skal man herved henvende sig til det høje Ministerium med Anmodning om, at der ved sammes gunstige Medvirkning maa blive tilstaaet bemeldte Kommune det begærede Tilskud, idet man som Motivering tillader sig at henvise til den medfølgende Udvalgsbetænkning og de ligeledes hoslagte Bilag.

Olrik. *J. Dahl.*

Joen Poulsen.

VI. Skolestue i Næs-Kvalbø.

Den *4. August* fremlagdes Andragende fra Forstanderskabet for Kvalbø Sogns Kommune om Lagtingets Medvirken til, at der ydes Tilskud til Opførelse af Skolestue i Næs-Kvalbø.

Den *5. August* henvistes Sagen til *Kirkekasseudvalget*.

Den *25. August* afgav Udvalget saalydende

Udvalgsbetænkning.

Til undertegnede Udvalg er henvist et Andragende fra Forstanderskabet for Kvalbø Sogns Kommune om Tilskud af Statskassen til Opførelse af en Skolestue i Bygden Næs i Kvalbø Sogn.

Andragendet er bilagt med Planer og Overslag over Skolebygningens Størrelse og Indretning samt Omkostningerne ved dens Opførelse.

Det oplyses, at Andragendet er tiltraadt af Skolekommissionen og af Repræsentanter for Beboerne i Bygden.

Udvalget maa anse det for meget nødvendigt, at der opføres en Skolestue i Bygden Næs. Man har hidtil ved Skoleundervisningen benyttet en lejet Stue i Bygden, men i Andragendet meddeles, at dette Lejemaal for nogen Tid siden er udløbet og at Ejeren ikke er sindet til at forny Lejemaalet.

Bortset herfra vil der meget vanskeligt kunne drives en nogenlunde tilfredsstillende Undervisning under saadanne Forhold, navnlig hvor Børneantallet er temmelig stort.

Som det fremgaar af Andragendet og de medfølgende Planer er det Hensigten at lade Bygningen opføre af Beton med glatpudsede Vægge og med Tag af Bølgeblik; og den tænkes indrettet saaledes, at der paa Loftet over Skolestuen bliver 2 Værelser til Bolig for en ugift Lærer eller Lærerinde, at der i Forbindelse med Skolen anlægges en Legeplads for Børnene og at der opføres en Retiradebygning og et Brændselsskur.

Udvalget kan i det hele tiltræde den foreliggende Plan; men mener dog, at der bør foretages nedennævnte Ændringer:

1) Forstuen gøres noget større end angivet derved, at Skillerummet flyttes længere mod Syd.
2) Forstuen maa faa mere Lys derved, at der foruden det angivne Vindue over Yderdøren anbringes et mindre Vindue i Vestgavlen. Ligeledes maa Trappegangen faa Lys derved, at der endvidere anbringes et mindre Vindue i Vestgavlen.
3) Vinduerne paa Nordsiden i Skolestuen flyttes til Østgavlen for at undgaa det uheldige i at Lyset falder ind fra to modstaaende Sider.
4) Alle Vinduerne i Skolestuen anbringes saaledes, at Afstanden fra Gulvet til Vinduernes Underkant bliver c. 1,10 m og at Vinduernes Højde bliver c. 2 m.

5) Det anses for heldigere, at Gaardspladsen, som forudsættes indhegnet med et Sten- eller Betongærde, bliver gruset i Stedet for støbt saaledes som det formentlig er paatænkt.
6) De i Overslaget angivne Dimensioner for Bjælkernes Vedkommende 6×5" formenes at være for ringe; der foreslaas i Stedet for Dimensioner paa 7×6".

Paa det foreliggende Overslag, med Hensyn til hvilket Udvalget for øvrigt intet har at erindre, er Omkostningerne ved Opførelsen angivet til 8791 Kr. 37 Øre. Men paa Grund af de ovenfor foreslaaede Ændringer vil Udgifterne formentlig blive lidt større, antagelig i alt c. 9000 Kr.

Udvalget kan ikke andet end tilraade Lagtinget at indgaa til Ministeriet med Anmodning om sammes Medvirkning til, at der ved Hjælp fra Statskassen kan blive opført en Skolebygning som den her omhandlede i Bygden Næs, og man skal derfor i Overensstemmelse med det ovenfor anførte tillade sig at indstille til Tinget:

1. Lagtinget indgaar til Undervisningsministeriet med Andragende om sammes Medvirkning til, at der af Statskassen ydes Kvalbø Sogns Kommune i Suderø nordre Præstegæld Halvdelen af Overslagssummen eller 4500 Kr. til Opførelse af en Skolebygning i Bygden Næs.
2. Skolebygningen opføres i Overensstemmelse med de foreliggende Planer med de foran i Betænkningen under Punkterne 1—6 anførte Ændringer.

Ved Sagens *2. Behandling* den *4. September* vedtoges Sagens Overgang til 3. Behandling med 14 Stemmer mod 0.

Ved Sagens *3. Behandling* den *9. September* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 17 Stemmer mod 0 (Stemte ikke: Formanden. Fraværende: Joen Poulsen, Winther, P. Niclasen, Effersøe).

Den *15. September* oplæstes og vedtoges saalydende Indstilling:

Færøernes Lagting.

Thorshavn, den 15. September 1922.

Til
Undervisningsministeriet.

Lagtinget har i dettes indeværende Samling behandlet et Andragende fra Forstanderskabet for Kvalbø Sogns Kommune i Suderø nordre Præstegæld om Tilskud af Statskassen til Opførelse af en Skolestue i Bygden Næs i Kvalbø Sogn.

Ved Sagens 3. Behandling den 9. d. M. har Lagtinget vedtaget, idet 17 Medlemmer stemte Ja, 1 Medlem stemte ikke og 4 var fraværende, at indgaa til Undervisningsministeriet med Andragende om, at der af Statskassen maa blive ydet Kommunen et Tilskud af 4500 Kr. i bemeldte Øjemed.

I Henhold til det saaledes vedtagne skal man herved henvende sig til det høje Ministerium med Anmodning om, at der ved sammes gunstige Medvirkning maa blive tilstaaet bemeldte Kommune det begærede Tilskud, idet man som Motivering tillader sig at henvise til den medfølgende Udvalgsbetænkning og de ligeledes hoslagte Bilag.

Olrik. *J. Dahl.*

Joen Poulsen.

VII. Opførelse af to Lærerboliger i Næs Sogn.

Den *26. August* fremlagdes Andragende fra Forstanderskabet for Næs Sogns Kommune om Lagtingets Medvirken til, at der ydes Tilskud til Opførelse af 2 Lærerboliger i Næs Sogn.

Ved Sagens *1. Behandling* den *28. August* blev den efter Forslag af Formanden henvist til *Kirkekasseudvalget.*

Den *12. September* afgav Udvalget saalydende

Udvalgsbetænkning.

Til undertegnede Udvalg er blevet henvist et Andragende fra Forstanderskabet for Næs Sogns Kommune om at Lagtinget vil medvirke til, at der maa blive ydet Kommunen et Tilskud fra Statskassen til Opførelse af to Lærerboliger i Næs Sogn.

Der findes i Næs Sogn tre Skoledistrikter, nemlig:

1) Tofte med omliggende Bygder, med Skolestue og Beboelseslejlighed i Tofte.
2) Glibre-Ridevig med Skolestue i hver af de nævnte Bygder, men uden nogen Beboelseslejlighed for Læreren.
3) Solmundefjord-Lamhauge med en Skolestue i Solmundefjord, men uden Lærerbolig, og en for Tiden under Opførelse værende Skolestue i Lamhauge, hvor der ogsaa opføres et Par Værelser til Beboelse for en ugift Lærer.

Det har vist sig at være meget vanskeligt at faa passende Boliger til Lærerne i de to sidstnævnte Distrikter eller overhovedet at faa nogen Bolig.

For at afhjælpe dette uheldige Forhold har Forstanderskabet besluttet at gøre Skridt til at lade opføre to Lærerboliger i den indre Del af Sognet, en i Bygden Glibre og en i Bygden Solmundefjord.

Desuden er der ved Lønningslov for Lærere og Lærerinder i Folkeskolen paa Færøerne af 12. Juni d. A. blevet tillagt Lærerne passende fri Bolig.

Udvalget maa anse det for nødvendigt, at de paatænkte Lærerboliger kommer til Opførelse, og Udvalget kan derfor tilraade Lagtinget at anbefale Sagen til Bevillingsmyndighederne.

Der foreligger en Plan over de paatænkte Bygninger tilligemed en Beskrivelse af, hvorledes de tænkes opførte.

Udvalget kan anbefale den foreliggende Plan og skal foreslaa, at der opføres to ensartede Bygninger i de paagældende Bygder, Glibre og Solmundefjord.

Overslaget lyder paa 16000 Kr., men Udvalget formener, at hver af Bygningerne sikkert maa kunne opføres for 15000 Kr.

Udvalget skal efter det her anførte tillade sig at fremsætte til Tingets Vedtagelse følgende

Forslag:

1. Lagtinget indgaar til Undervisningsministeriet med Andragende om sammes Medvirkning til, at der af Statskassen ydes Næs Sogns Kommune i Østerø Præstegæld et Tilskud af
   a) indtil Halvdelen af 15000 Kr., eller 7500 Kr., til Opførelse af en Lærerbolig i Bygden Glibre;
   b) indtil Halvdelen af 15000 Kr., eller 7500 Kr., til Opførelse af en Lærerbolig i Bygden Solmundefjord.
2. De omhandlede Lærerboliger i Glibre og Solmundefjord opføres i Overensstemmelse med den foreliggende Plan.

Ved Sagens *2. Behandling* den *16. September* vedtoges Overgang til 3. Behandling med 16 Stemmer mod 0.

Ved Sagens *3. Behandling* den *19. September* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 19 Stemmer mod 0 (Stemte ikke: Formanden. Fraværende: Joen Poulsen, Effersøe).

Den *20. September* oplæstes og vedtoges saalydende Indstilling:

Færøernes Lagting.

Thorshavn, den 20. September 1922.

Til

Undervisningsministeriet.

Lagtinget har i dettes indeværende Samling behandlet et Andragende fra Forstanderskabet for Næs Sogns Kommune i Østerø Præstegæld om Tilskud af Statskassen til Opførelse af tvende Lærerboliger, den ene i Bygden Glibre, den anden i Bygden Solmundefjord i Næs Sogn.

Ved Sagens 3. Behandling den 19. d. M. har Lagtinget vedtaget, idet 19 Medlemmer stemte Ja, 1 Medlem stemte ikke og 2 var fraværende, at indgaa til Undervisningsministeriet med Andragende om, at der af Statskassen maa blive ydet Kommunen et Tilskud af indtil 7500 Kr. til hver af de nævnte Lærerboliger.

I Henhold til det saaledes vedtagne skal man herved henvende sig til det høje Ministerium med Anmodning om, at der ved sammes gunstige Medvirkning maa blive tilstaaet bemeldte Kommune det begærede Tilskud, idet man som Motivering tillader sig at henvise til den medfølgende Udvalgsbetænkning og de ligeledes hoslagte Bilag.

Olrik. *J. Dahl.*

Joen Poulsen.

VIII. Opførelse af en Lærerbolig i Hove.

Til *Kirkekasseudvalget* var indkommet Sag angaaende Opførelse af Lærerbolig i Hove, hvorom Udvalget den *15. September* afgav saalydende

Udvalgsbetænkning.

Undertegnede Udvalg har haft til Behandling et Andragende fra Forstanderskabet for Hove Sogns Kommune om, at Lagtinget vil medvirke til, at der af Statskassen maa blive ydet Kommunen et Tilskud til Opførelse af en Lærerbolig i Bygden Hove.

Der findes i Hove en Skolestue, men ingen Lærerbolig; og det har vist sig dér som i andre Bygder at være meget vanskeligt at faa Logi for Læreren.

For at afhjælpe Mangelen af Lærerbolig har Forstanderskabet vedtaget at ville opføre den omhandlede Bygning.

Desuden er der ved Lønningslov for Lærere og Lærerinder i Folkeskolen paa Færøerne af 12. Juni d. A. blevet tillagt Lærerne passende fri Bolig.

Sagen er indtrængende blevet anbefalet af Skolekommissionen.

Efter Udvalgets Mening er der Grund til, at den paatænkte Lærerbolig kommer til Opførelse, og Udvalget kan derfor tilraade Lagtinget at anbefale Sagen til Bevillingsmyndighederne.

Der foreligger Plan tilligemed Beskrivelse over den omhandlede Bygning.

Bygningens samlede Opførelsessum er ansat til 12500 Kr.

Udvalget kan anbefale den foreliggende Plan, og da man kan anse den angivne Størrelse af Bygningen for passende, har man heller intet at indvende med Hensyn til Overslagssummen.

Udvalget kan derfor efter det her anførte tillade sig at foreslaa til Tingets Vedtagelse:

1. Lagtinget indgaar til Undervisningsministeriet med Andragende om sammes Medvirkning til, at der af Statskassen ydes Hove Sogns Kommune i Suderø søndre Præstegæld et Tilskud af indtil Halvdelen af Overslagssummen paa 12500 Kr., eller 6250 Kr., til Opførelse af en Lærerbolig i Bygden Hove.
2. Lærerboligen i Bygden Hove opføres i Overensstemmelse med den foreliggende Plan.

Ved Sagens *2. Behandling* den *21. September* vedtoges Overgang til 3. Behandling med 15 Stemmer mod 0.

Ved Sagens *3. Behandling* den *23. September* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 18 Stemmer. (Stemte ikke: Formanden. Fraværende: Mortensen, Tórgarð, Debess).

Den *30. September* oplæstes og vedtoges saalydende Indstilling:

Færøernes Lagting.

Thorshavn, den 30. September 1922.

Til

Undervisningsministeriet.

Lagtinget har i dettes indeværende Samling behandlet et Andragende fra Forstanderskabet for Hove Sogns Kommune i Suderø søndre Præstegæld om Tilskud af Statskassen til Opførelse af en Lærerbolig i Bygden Hove.

Ved Sagens 3. Behandling den 23. d. M. har Lagtinget vedtaget, idet 18 Medlemmer stemte Ja, 1 Medlem stemte ikke og 3 var fraværende, at indgaa til Undervisningsministeriet med Andragende om, at der af Statskassen maa blive ydet Kommunen et Tilskud af indtil 6250 Kr. i nævnte Øjemed.

I Henhold til det saaledes vedtagne skal man herved henvende sig til det høje Ministerium med Anmodning om, at der ved sammes gunstige Medvirkning maa blive tilstaaet bemeldte Kommune det begærede Tilskud, idet man som Motivering tillader sig at henvise til den medfølgende Udvalgsbetænkning og de ligeledes hoslagte Bilag.

Olrik. *J. Dahl.*

Joen Poulsen.

IX. Opførelse af Lærerbolig og Skolebygning i Lervig.

Til *Kirkekasseudvalget* var indkommet Sag angaaende Opførelse af Lærerbolig og Skolebygning i Lervig, hvorom Udvalget den *20. September* afgav følgende

Udvalgsbetænkning.

Undertegnede Udvalg har haft til Behandling et Andragende fra Forstanderskabet for Lervig Sogns Kommune om, at der af Statskassen maa blive ydet Kommunen et Tilskud til Opførelse af en Skolebygning og en Lærerbolig i Lervig.

Sagen angaaende en ny Skolebygning i Bygden Lervig var til Behandling i Lagtingssamlingen 1919, men blev udsat, da den Plan og det Overslag, som dengang forelaa, ikke var tilfredsstillende (jfr. Lagtingstidende 1919, B., Pag. 10).

Der findes i Lervig en almindelig Skolestue med kun ét Klasseværelse og uden Lærerbolig. Paa Grund af, at Børneantallet i Sognet i de senere Aar har været stærkt stigende, er den nuværende Skolestue altfor lille til Sognets c. 100 skolesøgende Børn, og desuden er hele Skolestuen af en saadan Beskaffenhed, at den ikke længer kan anses for at være forsvarlig eller tidssvarende.

Man har under Overvejelse at oprette et nyt Andenlærerembede ved Skolen, og det bliver som Følge heraf nødvendigt at tilvejebringe to Klasseværelser, og endvidere vil det være nødvendigt at skaffe Bolig til to Lærere.

Af Hensyn til den nuværende Skolestues førnævnte Tilstand har man tænkt sig som den heldigste Løsning af Spørgsmaalet at nedlægge den gamle Skolestue og i Stedet for opføre en ny Skolebygning indeholdende to Klasseværelser og en Beboelseslejlighed for en ugift Lærer og desuden at opføre en særskilt Bolig til Førstelæreren.

Paa Foranledning af Færø Amts Skoledirektion er der fremskaffet Planer og Beskrivelse over de omhandlede Bygninger.

Udvalget maa anse det for paakrævende nødvendigt, at der bliver opført en ny Skolebygning i Lervig, da det jo er en vigtig Betingelse for, at der kan drives en forsvarlig Skoleundervisning, at der findes tilstrækkelige og hensigtsmæssige Skolelokaler, og Udvalget kan derfor tilraade Lagtinget at anbefale Sagen til Bevillingsmyndighederne.

Udvalget betragter de foreliggende Planer for tilfredsstillende, ligesom man intet har at indvende med Hensyn til Overslagssummen, der er ansat til 51000 Kr.

Da der imidlertid ikke foreligger nogen Situationsplan, vil det formentlig være nødvendigt, inden de omhandlede Bygninger kommer til Opførelse, at der træffes nærmere Bestemmelse med Hensyn til Bygningernes Beliggenhed, navnlig med fremtidige Udvidelser for Øje.

Endelig skal man udtale, at man betragter det som en Selvfølge, at der ved den her omhandlede Skole bliver anlagt en indhegnet Legeplads for Børnene, i Lighed med hvad der er foreslaaet for andre Skolers Vedkommende.

I Overensstemmelse med det her anførte skal Udvalget derfor tillade sig at foreslaa til Tingets Vedtagelse:

1. Lagtinget indgaar til Undervisningsministeriet med Andragende om sammes Medvirkning til, at der af Statskassen ydes Lervig Sogns Kommune i Østerø Præstegæld et Tilskud af
   a) indtil Halvdelen af Overslagssummen 38000 Kr., eller 19000 Kr., til Opførelse af en ny Skolebygning i Lervig;
   b) indtil Halvdelen af Overslagssummen 13000 Kr., eller 6500 Kr., til Opførelse af en ny Lærerbolig i Lervig.
2. Lagtinget overdrager til Skoledirektionen at træffe nærmere Bestemmelser vedrørende Bygningernes Beliggenhed.
3. Skolen og Lærerboligen opføres i Overensstemmelse med de foreliggende Planer og ved Skolen anlægges der en indhegnet Legeplads for Børnene.

Den *27. August* foretoges Sagens *2. Behandling*, hvorved Overgang til 3. Behandling vedtoges med 18 Stemmer mod 0.

Ved Sagens *3. Behandling* den *30. September* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 16 Stemmer mod 0 (Stemte ikke: Formanden. Fraværende: Mortensen, Patursson, Danielsen, Guttesen, Effersøe).

Den *2. Oktober* oplæstes og vedtoges saalydende Indstilling:

Færøernes Lagting.

Thorshavn, den 2. Oktober 1922.

Til

Undervisningsministeriet.

Lagtinget har i dettes indeværende Samling behandlet et Andragende fra Forstanderskabet for Lervig Sogns Kommune i Østerø Præstegæld om Tilskud af Statskassen til Opførelse af en Skolebygning og en Lærerbolig i Lervig.

Ved Sagens 3. Behandling den 30. f. M. har Lagtinget vedtaget, Idet 16 Medlemmer stemte Ja, 1 Medlem stemte ikke og 5 var fraværende, at indgaa til Undervisningsministeriet med Andragende om, at der af Statskassen maa blive ydet Kommunen et Tilskud af indtil 19000 Kr. til en ny Skolebygning og et Tilskud af indtil 6500 Kr. til en Lærerbolig i Lervig.

I Henhold til det saaledes vedtagne skal man herved henvende sig til det høje Ministerium med Anmodning om, at der ved sammes gunstige Medvirkning maa blive tilstaaet bemeldte Kommune det begærede Tilskud, idet man som Motivering tillader sig at henvise til den medfølgende Udvalgsbetænkning og de ligeledes hoslagte Bilag.

Olrik. *J. Dahl.*

Joen Poulsen.

X. Opførelse af Skolebygning i Gøte.

Den *11. August* fremlagdes Skrivelse fra Forstanderskabet for Gøte Sogns Kommune angaaende den paatænkte ny Skolebygning i Gøte.

Ved Sagens *1. Behandling* den *16. August* blev den efter Forslag af Konoy henvist til *Kirkekassenudvalget.*

Den *1. September* afgav Udvalget saalydende

Udvalgsbetænkning.

Til undertegnede Udvalg er blevet henvist et Andragende af 11. f. M. fra Forstanderskabet for Gøte Sogns Kommune om Lagtingets Anbefaling til Bevillingsmyndighederne om, at den Bevilling, som for Finansaaret 1921—22 blev given til Opførelse af en Skole i Gøte, maa blive forhøjet, saaledes at Bevillingen kommer til at udgøre Halvdelen af Overslagssummen.

Det anføres i Andragendet, at man af praktiske og skolemæssige Grunde ikke er sindet til at fravige den Plan, paa Grundlag af hvilken den nævnte Bevilling er given, men at Kommunen ikke for Tiden raader over tilstrækkelige Midler til at lade den projekterede Bygning opføre, idet Kommunen bl. a. har paataget sig at anlægge 8 km Kørevej inden Udgangen af 1925, til hvilket Anlæg Kommunen skal betale en Femtedel af Udgifterne.

Sagen angaaende Opførelse af en Skolebygning i Gøte har været til Behandling i Lagtinget i Samlingerne 1919 og 1920 (jfr. Lagtingstidende B. 1919, Pag. 11 flg., og Lagtingstidende 1920, Pag. 8 flg.), hvortil Udvalget skal tillade sig at henvise.

Som anført i Forstanderskabets Andragende blev Udgifterne ved Opførelsen af den omhandlede Skolebygning i Gøte beregnede til 85000 Kroner, og der er af Statskassen bevilget en Trediedel af de til Opførelsen medgaaende Udgifter, dog ikke over 15000 Kr.

Ifølge Forstanderskabets Udtalelse antages Udgifterne nu at kunne bringes ned til c. 60000 Kr., hvilken Reduktion Udvalget kan anse for rimelig; og Udvalget mener, at der efter det anførte og desuden i Betragtning af, at det selv med en betydelig Reduktion drejer sig om ret store Udgifter for en forholdsvis lille Kommune som Gøte Sogns Kommune, kan være Grund for Lagtinget til at anbefale til Bevillingsmyndighederne, at det bevilgede Tilskud maa blive forhøjet i passende Forhold til de medgaaende Udgifter, saaledes at Bevillingen paa 15000 Kroner forhøjes til at udgøre en Trediedel af de anslaaede 60000 Kr. eller 20000 Kr.

Udvalget skal derfor tillade sig at foreslaa til Tingets Vedtagelse:

> Lagtinget indgaar til Undervisningsministeriet med Andragende om, at den for Finansaaret 1921—22 under Finanslovskonto § 19 B. I. til Opførelse af en Skolebygning i Gøte Sogns Kommune givne Bevilling paa 15000 Kr. maa forhøjes til 20000 Kr.

Ved Sagens *2. Behandling* den *9. September* vedtoges Overgang til 3. Behandling med 16 Stemmer mod 0.

Ved Sagens *3. Behandling* den *14. September* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 14 Stemmer mod 0 (Stemte ikke: P. Niclasen, Matras, A. Samuelsen, M. Samuelsen, Dahl, Effersøe, Formanden. Fraværende: Winther).

Den *15. September* oplæstes og vedtoges saalydende Indstilling:

Færøernes Lagting.

Thorshavn, den 15. September 1922.

Til

Undervisningsministeriet.

Lagtinget har i dettes indeværende Samling behandlet et Andragende fra Forstanderskabet for Gøte Sogns Kommune i Østerø Præstegjeld om, at den Bevilling paa indtil 15000 Kr., som paa Finansloven for Aaret 1921—22 blev givet til Opførelse af en Skole i Gøte, maa blive forhøjet til 20000 Kr.

Ved Sagens 3. Behandling D. D. har Lagtinget vedtaget, idet 14 Medlemmer stemte Ja, 7 stemte ikke og 1 var fraværende, at indgaa til Undervisningsministeriet med Andragende om, at der af Statskassen maa blive ydet Kommunen det nævnte forhøjede Tilskud til Opførelse af bemeldte Skole.

I Henhold til det saaledes vedtagne skal man herved henvende sig til det høje Ministerium med Anmodning om, at der ved sammes gunstige Medvirkning maa blive tilstaaet bemeldte Kommune den begærede Forhøjelse af det omhandlede Tilskud, idet man som Motivering tillader sig at henvise til den medfølgende Udvalgsbetænkning og de ligeledes hoslagte Bilag.

Olrik. *J. Dahl.*

Joen Poulsen.

XI. Opførelse af en ny Skolebygning i Sørvaag.

Den *4. August* fremlagdes Andragende fra Forstanderskabet for Sørvaag Sogns Kommune om Lagtingets Medvirken til Opnaaelse af Statstilskud til en Skolebygning i Sørvaag.

Den *5. August* henvistes Sagen til *Kirkekasseudvalget.*

Den *8. September* afgav Udvalget saalydende

Udvalgsbetænkning.

Til undertegnede Udvalg er blevet henvist et Andragende fra Forstanderskabet for Sørvaag Sogns Kommune om Tilskud af Statskassen til en Ombygning af den nuværende Skolebygning og Opførelse af en ny Lærerbolig i Sørvaag.

Man har i Sørvaag, paa Grund af Børneantallets Stigning, maatlet oprette et Andenlærerembede ved Skolen; men da der i den nuværende

Skolebygning kun findes et Klasseværelse, har man imidlertid faaet overladt den til Førstelærerembedet hørende Beboelseslejlighed til Afbenyttelse ved Undervisningen.

Men at en saadan Ordning ikke i Længden kan være tilfredsstillende, er selvfølgeligt.

Man har derfor besluttet sig til at lade foretage en Ombygning af den hidtil værende Skole, saaledes at den tidligere Beboelseslejlighed indrettes til Klasseværelse, og at der paa Loftet over Skolelokalerne agtes opført et Par Værelser til Beboelseslejlighed for en ugift Lærer. Samtidig er det Meningen at opføre en særskilt Lærerbolig.

Der foreligger en Situationsplan for de omhandlede Bygningers Vedkommende, en Plan over den paatænkte Forandring af Skolebygningen og en Plan over den nye Lærerbolig samt desuden Overslag over de til de nævnte Byggearbejder medgaaende Udgifter. Endelig foreligger der en Udtalelse fra Amtslægen om Skolebygningens Rumforhold m. m.

Udvalget maa anse det for nødvendigt, at de paatænkte Byggearbejder kommer til Udførelse, for at Skoleundervisningen maa kunne foregaa under regelmæssige og gunstige Forhold, og Udvalget kan derfor tilraade Lagtinget at anbefale Sagen til Bevillingsmyndighederne.

Med Hensyn til Enkeltheder i Sagen finder Udvalget Anledning til at bemærke følgende:

1. Man kan være enig med Amtslægen i, at Skolegangen er for smal og at den burde være bredere. Men det vil formentlig medføre andre uheldige Omstændigheder at gøre den bredere.

Derimod bør Trappen anbringes i den ene Ende af Gangen og der bør kun være én Indgang og ligeledes kun én Dør til hver af Skolestuerne. Derved bliver det letlere at have Oversigt over Gangen og man undgaar Gennemtræk i Gangen.

For at Gangen kan faa det tilstrækkelige Lys vil det være nødvendigt at der anbringes et Vindue paa hver Side og at Trappen bliver aaben.

Man kan ligeledes give Amtslægen Medhold i, at det er uheldigt, at Klasseværelserne faar Lys fra to modstaaende Sider, idet der er to Vinduer paa hver Side. Men da de nævnte Vinduer allerede findes i den gamle Bygning, vil det næppe lade sig gøre at sløjfe begge Vinduerne eller det ene af dem paa den uheldige Side og anbringe dem paa den mest lysgivende Side, idet en saadan Omflytning af Vinduerne, hvorved Muren skal gennembrydes flere Steder, dels vil være ret bekostelig og dels vil svække selve Bygningens Stabilitet.

2) Med Hensyn til Skolens Omgivelser maa Udvalget foreslaa, at hele det nord for Skolen beliggende Areal lige ned til Elven erhverves og anlægges til Legeplads samt at Legepladsen bliver indhegnet med et Sten- eller Betongærde.

3. Paa det foreliggende Overslag er Udgifterne ved Ombygningen af den gamle Skole og ved Indretningen af en Beboelseslejlighed paa Skolens Loft ansat til Kr. 6134,00. Men hertil maa bemærkes, at der i den nævnte Sum er indbefattet et Beløb af 600 Kr. for Anskaffelse af 8 Stk. nye Skoleborde. Da imidlertid Skoleborde henhører under Skoleinventar, maa Anskaffelsen heraf paahvile Kommunen alene, saaledes som ogsaa Tilfældet er andre Steder.

4. For Lærerboligens Vedkommende lyder Overslaget paa 22,237 Kr. 60 Ø.

Udvalget kan anbefale, at Lærerboligen opføres efter den foreliggende Plan, men skal med Hensyn til Overslagssummen fremsætte nogle almindelige Bemærkninger.

Naar der ved Lønningslov for Lærere og Lærerinder ved Folkeskolen paa Færøerne af 12. Juni d. A. tillægges Lærerne passende fri Bolig, maa man anse det for heldigt, om der saa vidt muligt kunde fremskaffes en Normaltype for Lærerboliger i Bygderne paa Færøerne og hvortil Udgifterne derfor kunde sættes nogenlunde lige for de forskellige Kommuner og hvortil man efter de hidtil fulgte Regler kunde gøre Regning paa at faa ydet et Tilskud fra Statskassen.

Hvad man saa forøvrigt i en eller anden Kommune ønsker at bygge udover det, som man i Almindelighed maa anse for en passende Bolig, maa vedkommende Kommune selv bære Udgifterne med.

Saaledes som Forholdene for nærværende Tid i Almindelighed stiller sig paa Færøerne med Hensyn til at bygge, vil efter Udvalgets Formening en Bolig af den ombandlede Beskaffenhed kunne opføres for ca. 15,000 Kr.

Udvalget kan ikke andet end tilraade Lagtinget at indgaa til Ministeriet med Anmodning om sammes Medvirkning til, at der af Statskassen maa blive ydet det nødvendige Tilskud til de omhandlede Byggeforetagender i Sørvaag, og man skal derfor i Overensstemmelse med det ovenfor anførte tillade sig at indstille til Tingets Vedtagelse:

1. Lagtinget indgaar til Undervisningsministeriet med Andragende om sammes Medvirkning til, at der af Statskassen ydes Sørvaag Sogns Kommune i Vaagø Præstegæld et Tilskud af
   a. indtil Halvdelen af ca. 6000 Kr., eller 3000 Kr., til Ombygning af den gamle Skole i Sørvaag,
   b. indtil Halvdelen af 15,000 Kr., eller 7500 Kr., til Opførelse af en ny Lærerbolig.
2. Skolen ombygges i Overensstemmelse med de foreliggende Planer med de foran i Betænkningen under Punkterne 1—2 anførte Ændringer.

Ved Sagens *2. Behandling* den *14. September* vedtoges Overgang til 3. Behandling med 16 Stemmer mod 0.

Ved Sagens *3. Behandling* den *18. September* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 19 Stemmer mod 0 (Stemte ikke: Johan Poulsen, Formanden. Fraværende: Patursson).

Den *20. September* oplæstes og vedtoges saalydende Indstilling:

Færøernes Lagting.

Thorshavn, den 20. September 1922.

Til

Undervisningsministeriet.

Lagtinget har i dettes indeværende Samling behandlet et Andragende fra Forstanderskabet for Sørvaag Sogns Kommune i Vaagø Præstegæld om

Tilskud af Statskassen til en Ombygning af den nuværende Skolebygning og Opførelse af en ny Lærerbolig i Sørvaag.

Ved Sagens 3. Behandling den 18. d. M. har Lagtinget vedtaget, idet 19 Medlemmer stemte Ja, 2 Medlemmer stemte ikke og 1 var fraværende, at indgaa til Undervisningsministeriet med Andragende om, at der af Statskassen maa blive ydet Kommunen et Tilskud af indtil 3000 Kr. til Ombygning af den gamle Skole i Sørvaag og et Tilskud af indtil 7500 Kr. til Opførelse af en Lærerbolig.

I Henhold til det saaledes vedtagne skal man herved henvende sig til det høje Ministerium med Anmodning om, at der ved sammes gunstige Medvirkning maa blive tilstaaet bemeldte Kommune de begærede Tilskud, idet man som Motivering tillader sig at henvise til den medfølgende Udvalgsbetænkning og de ligeledes hoslagte Bilag.

Olrik. *J. Dahl.*

Joen Poulsen.

XII. Beboelseslejlighed til Førstelæreren i Porkere.

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes den fra forrige Aar udsatte Sag angaaende Beboelseslejlighed for Førstelæreren i Porkere.

S. D. henvistes Sagen til *Kirkekasseudvalget.*

Den *18. September* afgav Udvalget saalydende

Udvalgsbetænkning.

Til undertegnede Udvalg er blevet henvist Sagen angaaende Opførelse af en Beboelseslejlighed for Førstelæreren i Porkere Sogn. Sagen var til Behandling i Lagtingets sidste ordinære Samling, men blev udsat til indeværende Samling, idet der manglede Plan og Overslag vedrørende den nævnte Bygning (jfr. Lagtingstidende 1921, Pag. 109 flg.).

Der er for nogen Tid siden blevet oprettet et nyt Andenlærerembede ved Porkere Skole; men da der i den nuværende Skolebygning kun var et Klasseværelse og en Beboelseslejlighed for Læreren, har man maattet tage Beboelseslejligheden i Brug som et nyt Klasseværelse. Men som Følge heraf er det blevet nødvendigt, at der opføres en ny Beboelseslejlighed for Førstelæreren; og desuden er der ved Lønningslov for Lærere og Lærerinder i Folkeskolen paa Færøerne af 12. Juni d. A. tillagt Lærerne passende fri Bolig.

Efter Forhandling mellem Færø Amts Skoledirektion og Forstanderskabet for Porkere Sogns Kommune er der nu tilvejebragt Plan med Beskrivelse over den paatænkte Lærerbolig.

Den samlede Opførelsessum er ansat til 13500 Kr.

Udvalget maa anse det for meget nødvendigt, at den omhandlede Lærerbolig bliver opført, og man kan anbefale den foreliggende Plan ligesom man intet har at indvende med Hensyn til Overslagssummen, og Udvalget skal derfor i Overensstemmelse med det her anførte tillade sig at foreslaa til Tingets Vedtagelse:

1. Lagtinget indgaar til Undervisningsministeriet med Andragende om sammes Medvirkning til, at der af Statskassen ydes Porkere Sogns Kommune i Suderø søndre Præstegæld et Tilskud af indtil Halvdelen af Overslagssummen 13500 Kr., eller 6750 Kr., til Opførelse af en ny Lærerbolig i Porkere.
2. Den nye Lærerbolig i Porkere opføres i Overensstemmelse med den foreliggende Plan.

Ved Sagens *2. Behandling* den *21. September* vedtoges Overgang til 3. Behandling med 14 Stemmer mod 0.

Ved Sagens *3. Behandling* den *28. September* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 17 Stemmer mod 0 (Stemte ikke: Formanden. Fraværende: Mortensen, Patursson, A. Samuelsen, Guttesen).

Den *30. September* oplæstes og vedtoges saalydende Indstilling:

Færøernes Lagting.

Thorshavn, den 30. September 1922.

Til

Undervisningsministeriet.

Lagtinget har i dettes indeværende Samling behandlet et Andragende fra Forstanderskabet for Porkere Sogns Kommune i Suderø søndre Præstegæld om Tilskud af Statskassen til Opførelse af en Lærerbolig i Bygden Porkere.

Ved Sagens 3. Behandling den 28. d. M. har Lagtinget vedtaget, idet 17 Medlemmer stemte Ja, 1 Medlem stemte ikke og 4 var fraværende, at indgaa til Undervisningsministeriet med Andragende om, at der af Statskassen maa blive ydet Kommunen et Tilskud af indtil 6750 Kr. i nævnte Øjemed.

I Henhold til det saaledes vedtagne skal man herved henvende sig til det høje Ministerium med Anmodning om, at der ved sammes gunstige Medvirkning maa blive tilstaaet bemeldte Kommune det begærede Tilskud, idet man som Motivering tillader sig at henvise til den medfølgende Udvalgsbetænkning og de ligeledes hoslagte Bilag.

Olrik. *J. Dahl.*

Joen Poulsen.

XIII. Svømning som Skolefag.

Den *11. August* fremlagdes Skrivelse*) fra Smed Joen Rasmussen, Klaksvig, angaaende Svømning som Skolefag.

Ved Sagens *1. Behandling* den *12. August* blev den efter Forslag af Provsten henvist til *Kirkekasseudvalget.*

Den *25. August* afgav Udvalget saalydende

Nevndarálit.

Harra Joen Rasmussen í Klakksvík hevur í brævi, ið er dagsett tann 8. í h. m., heitt á løgtingið um, at tingið vil skipa soleiðis fyri, at svymjing kann verða lærugrein í skúlunum í Føroyum; og brævskrivarin skilar til í 6 deplum, hvussu hann hugsar sær til, at málið skal verða greitt. Hann skjýtur soleiðis m. a. upp, *at* tað altíð við Føroya Miðlum- og realskúla og Føroya

*) Udelades her.

kennaraskúla skulu vera fólk, lærari og lærarainna, ið eru før fyri at undirvísa í svymjing, *at* Føroya lærarar og lærarainnur á hvørjum sumri skulu koma saman á eitt námskeið í svymjing, og *at* tað fyri alt landið skulu verða sett ein svymjilærari og ein svymjilæraraina, ið skulu ferðast um oyggjarnar og leggja lag á svymjiundirvísingina og hava umsjón við henni í øllum bygdaskúlunum.

Málið um svymjing sum lærugrein í skúlunum hevur longu nakrar ferðir áður verið til umrøðu á tingi, og nevndin, sum í ár hevur fingið við málið at gera, skal tí loyva sær at vísa á tað, ið áður er flutt fram og samtykt á tingi málinum viðvíkjandi (hygg løgtingstíðindi 1919 B. bls. 25 flg. og løgtingstíðindi 1920, bls. 27 flg.).

Nevndin hevur fingið at vita, at tað nú verður kent eitt sindur í svymjing í Føroya kennaraskúla og eisini í Millum- og realskúlanum, ið hvussu er læra dreingirnir har at svymja, líkasum eisini dreingirnir í Havnar kommunuskúla læra at svymja.

Nevndin hevur eisini fingið at vita, at øll sóknastýrini eru spurd um hvat tey sjálv vilja gera fyri at fremja svymjing, sum t. d. gera svymjingahyljar, svymjinga-brýr og annað, men at einki av teimum hevur hildið seg til at fara undir nakað tílíkt fyri fyrst utan Klakksvíkar sóknarstýrið.

Tað hevði eyðvitað verið væl, um tað hevði verið komið longur áleiðis í okkara landi enn komið er enn við einum slíkum góðum og týdningarmiklum ídrátti sum svymjing er; men nevndin má tó halda, at um so er, at svymjing ikki er føst lærugrein í skúlunum, so man tó kortini helst allar staðir, hvar landslagið og onnur líkindi annars eru til tess, ein stórur partur av dreingjunum læra at svymja, antin tað so er lærarin ella onkur annar, ið lærir teir, ella teir læra seg sjálvir.

Hvussu neyðugt og ynskjandi tað er, at tað kann vera skipað soleiðis fyri, at svymjing kann koma at verða føst skúlagrein og at øll skúlabørn, bæði dreingir og gentur, læra at svymja, so ber tað ikki til, soleiðis sum viðurskiftini eru yvirhøvur, enn at fáa hetta í lag. Ið hvussu er, má nevndin halda, at tann vegurin, sum vístur er á í hesum brævi, hon hevur fingið til viðgerðar, ikki er gongdur. Her er tikið heldur stórt til, og hetta, sum her er skotið upp, vil kosta nógvar pengar; og nevndin dugir ikki at síggja, hvør ið skal løna teimum svymjilærarum og svymjilærarinnum, ið her eru umtalað.

Soleiðis sum tað nú er vorðið við hesum máli, stendur tað í grundini mest á sóknastýrunum, hvat tey vilja gera.

Nevndin heldur tí ikki vera orsøk til at seta fram nakað serligt uppskot í ár, men skal loyva sær at vísa á ta samtykt, ið gjørd varð í tingsetuni 1919 hesum her umrødda máli viðvíkjandi. Nevndin skal bert loyva sær at seta fram hetta uppskot:

Harra Joen Rasmussen fær eina avskrift av hesum áliti.

Ved Sagens *2. Behandling* den *7. September* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning og vedtoges med 15 Stemmer mod 0.

XIV. Tilskud til Badehus i Klaksvig.

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes Andragende*) fra Forstanderskabet for Klaksvig Sogns Kommune om Tilskud til Omklædningshus ved Svømmebassinet i Klaksvig.

S. D. henvistes Sagen til *Budgetudvalget.*

Den *15. August* afgav Udvalget (Ordfører: M. A. Winther) saalydende

Betænkning.

Forstanderskabet for Klaksvig Sogns Kommune ansøger Tinget om Tilskud til et Omklædningshus ved Svømmebassinet i Klaksvig. Huset er opført og har kostet i Følge en Andragendet vedlagt Specifikation 843 Kr. 11 Øre at opføre.

I Lagtingssamlingen 1919, hvor man behandlede en Sag angaaende Svømning som Skolefag, vedtog Tinget bl. a. at støtte de Kommuner, der ved Anlæg af Svømmebassiner og lignende viste Interesse for Svømning med passende Tilskud.

Udvalget vil derfor foreslaa, at der ydes Klaksvig Kommune et Tilskud i det ansøgte Øjemed.

Forslag.

Af økonomisk Fond bevilges Klaksvig Kommune et Tilskud af 200 Kr. til delvis Dækning af Udgifterne ved Opførelse af et Omklædningshus ved Svømmebassinet i Klaksvig.

Ved Sagens *2. Behandling* den *1. September* vedtoges Overgang til 3. Behandling med 13 Stemmer mod 0.

Ved Sagens *3. Behandling* den *7. September* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning og vedtoges med 16 Stemmer mod 0.

---

*) Udelades her.

XV. Tilskud til Føroya Fólkaháskúla.*)

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes saalydende *Andragende fra Bestyrelsen for Føroya Fólkaháskúla af 30. Juni 1922:*

Stjórn Føroya Fólkaháskúla biður hervið lagtingið um at veita skúlanum 600 — seks hundrað — krónur í styrk.

S. D. henvistes Sagen til *Budgetudvalget.*

Den *14. August* afgav Udvalget saalydende

Álit.

Stjórnin fyri Føroya Fólkaháskúla heitur í brævi 30. juni h. a. á tingið um studning til skúlans 600 kr.

Tingið hevir tey síðst undanfarnu ár veitt skúlanum 600 kr. í styrk.

Minniluturin í nevndini (Effersøe, Matras og Johan Poulsen) heldur seg til sína vanligu støðu og ætlar ikki at seta fram uppskot, meðan meiriluturin (Winther, Patursson, Strøm og Joensen) setur fram soljóðandi

Uppskot.

Av økonomisk Fond veitist Føroya Fólkaháskúla 600 kr. fyri fíggjarárið 1923—24.

Ved Sagens *2. Behandling* den *1. September* vedtoges Sagens Overgang til 3. Behandling med 14 Stemmer mod 0.

Ved Sagens *3. Behandling* den *7. September* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning og vedtoges med 16 Stemmer mod 0.

---

*) Se Lagtingstidende 1921 Side 116.

XVI. Tilskud til Lærerkursus.

Den *12. August* fremlagdes Andragende*) fra Føroya kennarafelag om Tilskud til Lærerkursus i 1923.

Ved Sagens *1. Behandling* den *15. August* blev den efter Forslag af Konoy henvist til *Budgetudvalget.*

Den *28. August* afgav Udvalget (Ordfører M. A. Winther) saalydende

Álit.

Formaður Føroya kennarafelags heitir í brævi, dagsett 12. í h. m. á tingið um studning til eitt skúlaskeið komandi summar.

Tingið hevir oftani fyrr veitt studning til slík skúlaskeið, sum hildin hava verið í Havn. Í tingsetuni 1920 varð játtaður studningur, 750 kr., til eitt skúlaskeið í 1921, men hesin peningur varð ikki nýttur, tí tað tilætlaða skúlaskeið var ikki hildið. Nevndin heldur at kunna mæla til, at tann umbidni studningur verður givin undir teim vanligu treytum, at tingið fær frágreiðing um, hvussu nógv hava verið á skeiðinum, lærugreinir og hvør ið hevir givið undirvísing.

Studningurin hevir vanliga verið givin av økonomisk Fond. Í hesum grunni er lítið av peningi, og heldur nevndin tí, at tað ikki kann gevast størri studningur enn 500 kr.

Uppskot.

Av økonomisk Fond veitist 500 kr. sum studningur til skúlaskeið í 1923 fyri kennarafólk í fólkaskúlanum í Føroyum. Skúlastjórnin fær henda pening at ráða yvir.

Tingið krevur frágreiðing um, hvussu nógv hava verið á skeiðinum, hvør ið hevir givið undirvísing har og um lærugreinir.

*) Udelades her.

Ved Sagens *2. Behandling* den *7. September* vedtoges Overgang til 3. Behandling med 14 Stemmer mod 0.

Ved Sagens *3. Behandling* den *15. s. M.* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning og vedtoges med 14 Stemmer mod 0.

XVII. Tilskud til Pensionsfonden.

Den *30. September* fremlagdes saalydende *Forslag til Beslutning fra Budgetudvalget:*

> For Finansaaret 1922—23 bliver det Tilskud af 2000 Kr., som skal udredes af Lagtingets Kasser til Pensionsfonden for Lærere og Lærerinder ved Folkeskolevæsenet paa Færøerne, at udrede af Færø Amts Repartitionsfond.

....

Ved Sagens *2. Behandling* den *2. Oktober* vedtoges Overgang til 3. Behandling med 15 Stemmer mod 0.

Ved Sagens *3. Behandling* den *3. Oktober* blev Udvalgets Forslag sat under Afstemning og vedtaget med 16 Stemmer mod 0.

XVIII. Pension til Lærerenke Maria F. Joensen, Klaksvig.

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes Andragende*) fra Lærerenke Maria Frederikke Joensen, Klaksvig, om Pension.

S. D. henvistes Sagen til *Kirkekasseudvalget.*

Den *6. August* afgav Udvalget saalydende

Betænkning.

Maria Frederikke Joensen af Klaksvig, Enke efter pensioneret Lærer ved Klaksvig Skole, Samuel Michael Joensen, andrager ved Skrivelse af 27. Maj d. A. Lagtinget om, at der maa blive tilstaaet hende en Enkepension i Henhold til Lov af 29. Marts 1893.

Andragerinden oplyser, at hun er født den 17. December 1847, at hun er uden Formue, at hun er sygelig og sengeliggende og derfor ude af Stand til selv at erhverve noget som helst til sit Underhold.

Der foreligger en Udtalelse fra tvende Beboere i Klaksvig, der bekræfter Rigtigheden af de af Andragerinden givne Oplysninger.

Der foreligger ikke Oplysning om, hvorvidt Andragerinden oppebærer Overlevelsesrente eller ikke.

Under Henvisning til, at Tinget i tidligere foreliggende Tilfælde af lignende Art har bevilget Understøttelse til Lærerenker, skal Udvalget tillade sig at fremsætte følgende Forslag til Tingets Vedtagelse:

1. I Forventning af Undervisningsministeriets Samtykke bevilger Lagtinget i Henhold til Lov af 29. Marts 1893, § 11, til Maria Frederikke Joensen af Klaksvig, Enke efter pensioneret Lærer ved Klaksvig Skole, Samuel Michael Joensen, en Understøttelse af 100 Kr. aarlig fra 1. Oktober d. A. at regne.
2. Færø Amts Skoledirektion anmodes om at ansøge om Undervisningsministeriets Samtykke.

*) Udelades her.

Ved Sagens *2. Behandling* den *16. August* vedtoges Overgang til 3. Behandling med 15 Stemmer mod 0.

Ved Sagens *3. Behandling* den *29. August* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning og vedtoges med 17 Stemmer mod 0.

XIX. Færøsk Ordbog.

Paa Foranledning af Selvstyrepartiet genoptoges den *11. August* Sagen om Udgivelse af en færøsk Ordbog til Behandling.

Ved Sagens *1. Behandling* den *1. September* blev den efter Forslag af Patursson henvist til *Budgetudvalget*.

Den *29. September* afgav Udvalget saalydende

Álit.

Tingið hevur haft hesa søk til viðgerðar í tingsetunum 1920 og 1921 (sí løgtingstíðindi 1920, síðu 43 og 1921, síðu 131). Royst var í hesum báðum árum at fáa studning úr ríkiskassanum, 6000 kr. um árið í trý ár. — Tingið hevur fingið tað aftursvar, at tá vísast kann á ein vitskapsmann, sum førur er at fara undir hetlar verk, ella tá tað kann borgast fyri, at útgivið verður ein fullfiggjað vitskapulig „etymologisk" orðabók, kunnu vit vænta at fáa hóskandi studning úr ríkiskassanum. Sum satt er, hevur tingið ikki kunna borgað fyri hesum, men tað er heldur ikki slíka orðabók, man hevur hildið mesti tørvur hevur verið til.

Sjálvstýrismenn á tingi hava biðið um, at sakin verður uppafturlikin til umhugsan.

At fara aftur til ríkisstýrið tykist at vera nyttuleyst undir teim treytum, ið ásetast fyri studning av ríkiskassanum.

Í tingsins køssum er eingin peningur til muns, og helst ikki til at styðja mál, sum krevja nógvan peníng. At lata hettar mál heilt detta niður fyri, nú Føroyskt er komið inn í okkara skúlar sum lærugrein og skriviliga verður nýtt so nógv manna millum, vildi ikki verið rætt.

Tað kann væntast, at áðrenn langt umlíður eiga Føroyingar tann mann, sum kann fara undir arbeiðið við at útgeva eina vitskapuliga føroyska orðabók.

Tá tað er nevndini kunnugt, at menn nú starvast fyri at savna saman tilfar til eina orðabók, mælir nevndin til at styðja hettar arbeiðið við einum tilskoti frá tinginum og ræður til, at veita hesum monnum ein studning av 200 kr. til næstu Ólavsvøku. Peningurin gevst upp í hendur á bókarsavnarfyristøðumanni Mads Jacobsen í Havn, og biðist hann um til næstu Ólavsvøku at geva eina stutta frágreiðing til tingið um arbeiðið við hesum orðasavni.

Uppskot.

1. Av økonomisk Fond veitast 200 kr. sum studningur til orðasavn til føroyska orðabók.
2. Hesin peningur, sum givin verður fyri tiðina inntil Ólavsvøku 1923, verður flýddur upp í hendur á „bibliotekar" Mads Jacobsen, sum biðist um at geva tinginum til næstu Ólavsvøku eina stutta frágreiðing um arbeiði við hesum orðasavni.

Ved Sagens *2. Behandling* den *2. Oktober* vedtoges Overgang til 3. Behandling med 11 Stemmer mod 0.

Ved Sagens *3. Behandling* den *3. Oktober* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning og vedtoges med 16 Stemmer mod 0.

XX. Opførelse af en ny Kirke i Gjov.*)

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes Svar**) fra „Norðlýsið" paa Lagtingets Henvendelse fra 1921.

S. D. henvistes Sagen til *Kirkekasseudvalget.*

Den *10. August* afgav Udvalget saalydende

Nevndarálit.

Í seinastu tingsetu hevði løgtingið til viðgerðar málið um eina nýggja kirkju við Gjógv. Táið hetta sama málið aftur í ár er komið inn á ting, skal nevndin, ið hevir fingið málið til umhugsunar, loyva sær at vísa á tað, sum í seinastu tingsetu var flutt fram og ta samtykt, sum gjørd varð málinum viðvíkjandi (jfr. tingtíðindi 1921 bls. 122 flg.).

Í skrivilsi, dagsett 17. mai b. a., hevir felagið „Norðlýsið" við Gjógv svarað aftur uppá teir spurningar, sum tingið samtykti at seta teimum og greiða teir har frá, hvørja støddd teir ætla kirkjuna at hava, 15×30 alin, hvørjum tilfari teir ætla hana gjørda av, beton, at grundstykki er avlagt til kirkjuna og at teir sjálvir við pliktarbeiði vilja fáa alt tað tilfar til, sum fæst har í bygdini, so sum: sand, eyr og grót til ffyllingar.

Alt hetta má nevndin halda, at einki kann vera at siga til.

Men har aftanímóti halda teir seg ikki førar fyri at geva nakað álítandi frágreiðing um, hvat kirkjan kann koma at kosta og heldur ikki, hvussu nógv av peningi teir sjálvir vilja lata; teir siga her bert, at tað er møguligt, at nakað av peningi kann savnast har í bygdini.

Av tí at peningastandurin hjá kirkjukøssunum enn er slíkur, at tað ikki eru ráð til nýggjar, serligar útreiðslur, og av tí, at tað er óvíst hvussu stórur kostnaðurin verður og hvussu nógv av peningi fólk við Gjógv sjálv vilja lata, heldur nevndin, at hon ikki enn á sinni kann mæla tinginum til at geva nakran studning úr kirkjukøssunum til eina nýggja kirkju við Gjógv.

Nevndin skal eisini minna á, at tað ganga nógvir pengar til umvælingar av teimum gomlu kirkjunum.

Nevndin skal tí loyva sær at mæla tinginum til at samtykkja hesum uppskoti:

> Løgtingið kann ikki enn um stund veita nakran studning úr kirkjukøssunum til eina nýggja kirkju við Gjógv.

*) Se Lagtingstidenden 1921, Side 122.
**) Udelades her.

Ved Sagens *2. Behandling* den *16. August* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning og vedtoges med 16 Stemmer mod 0.

XXI. Kirke paa Store Dimon.

Ved Lagtingets Aabning den *29. juli* fremlagdes Andragende*) fra Dimonbonden over Tilskud til Udbedring af Kirken paa Store Dimon.

S. D. henvistes Sagen til *Kirkekasseudvalget.*

Den *11. August* afgav Udvalget saalydende

Nevndarálit.

Sandoyarprestur hevir í brævi, dagsett 22. marts í ár, borí fram ta umsókn frá Dímunarbóndanum til kirkjukassastjórnina, at kirkjan á Dímun má fáa eina umvæling, av tí at hon er í ógvuliga ringum standi, ella allrahelst at studningur má verða veittur honum til at fáa eina nýggja kirkju á Dímun.

Av teimum frágreiðingum, sum við hesum máli eru komnir inn á tinglð, og av øllum tí, ið annars er kunnugt, er tað soleiðis háttað við Dímunarkirkju, at hon ongantíð hevir verið undir kirkjukøssunum, men altíð hevir verið bóndans egna ogn. Fyri o. u. 150—200 árum síðani skal bóndin hava fingið loyvi til sjálvur at byggja og umsita eina kirkju á Dímun ímóti at sleppa frá at lata kirkjutíggjund til aðrar kirkjur. Táið kirkjutíggjundin varð avloyst, sigur bóndin seg onga samsýning at hava fingið aftur fyri tíggjundina; og bóndin, ið nú situr á Dímun, heldur seg tí ikki hava ta skyldu einsamallur at umsita kirkjuna ella at gera kirkju av nýggjum.

Eftir einum leysligum yvirliti, ið fylgir við sakini, er kostnaðurin av eini nýggjari kirkju settur til o. u. 3600 kr., men so vil bóndin gera alt grótarbeiði sjálvur.

Kirkjan, ið nú er á Dímun, og sum meginpartin er gjørd av gróti og flagi, er o. u. 40 ára gomul. Men hon er so illa umsitin, at hon sigst at vera um at flakna niður. Tað mesta av tí sindri av viði, sum í henni er, er

---

*) Udelades her.

rotið, og tekjan lekur og nakað av loftinum er dottið niður. At bøta um hesa gomlu kirkjuna er hildið at kosta o. u. 500 kr.

Nevndin, ið hevir fingið málið til viðgerðar, má halda, at tað ikki væl kann bera til nú at fara at taka Dímunarkirkju inn undir kirkjukassarnar, og nevndin kann heldur ikki ráða tinginum til at lata nakran stuðning úr kirkjukøssunum, meðan peningastandurin er sum hann er, hvørki til at bøta ta gomlu kirkjuna aftur fyri ella til eina nýggja kirkju.

Tað má sigast at vera stórt spell, at kirkjan á Dímun skal vera so illa umsitin, at hon nú er í so vánaligum standi sum hon er, tí táið bóndin átti kirkjuna sjálvur, mátti tað verið honum um at gera at halda kirkjuna í hóskandi standi, og hetta mátti ivaleyst ikki haft stórt at týða fyri hann, tó at hann ikki fekk nakra samsýning aftur fyri kirkjutíggjundina. Hevir bóndin onga slíka samsýning fingið, mann tað vera komið av óansni hjá bóndanum sjálvum ella hjá teimum, ið á sinni høvdu hetta mál í hondum, og tað man vera torført nú at fáa broytt hesi viðurskifti.

Nevndin veit tí eingi onnur ráð enn at Dímunarbóndin má gera ta gomlu kirkjuna aftur, sum hann sjálvur eigur, og nevndin skal loyva sær at mæla tinginum til at samtykkja hesum uppskoti:

Løgtingið sær sær ikki føri fyri at geva nakran stuðning til eina nýggja kirkju á Dímun.

Ved Sagens *2. Behandling* den *16. August* vedtoges Overgang til 3. Behandling med 12 Stemmer mod 0.

Ved Sagens *3. Behandling* den *7. September* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning og vedtoges med 14 Stemmer mod 0.

XXII. Opførelse af Kirkegaard i Eldevig.

Den *12. August* fremlagdes Skrivelse*) fra Forstanderskabet for Andefjord Sogns Kommune angaaende Fuldførelsen af Kirkegaarden i Eldevig.

Ved Sagens *1. Behandling* den *15. August* blev den efter Forslag af Formanden henvist til *Kirkekasseudvalget.*

Den *1. September* afgav Udvalget saalydende

Nevndarálit.

Undirritaða nevnd hevur fingið við at gera málið viðvíkjandi einum kirkjugarði í Elduvík, sum teir har í bygdini hava haft undir arbeiði nakra tíð, men sum nú eftir brævi, dagsett 4. august í ár, frá søknarstýrinum í Oyndafjarðar søkn til Føroya amts er liðugur, og sum teir tí biðja um at fáa sýnaðan.

Hetta málið um at gera ein kirkjugarð í Elduvík var til viðgerðar á løgtingi í árinum 1916, og varð tá gjørd hin vanliga samtykt um úr kirkjukassanum at lata tær neyðturvuliga útreiðslur fyri jarðarstykki og tilfar og til formannsløn. (Hygg løglingstíðtndi 1916, bls. 95 flg.)

Eftir teimum upplýsingum, sum nevndin hevur fingið, eru tær útreiðslur, sum kirkjukassanum líknast at rinda, hesar:

1. Fjórðingurin av virðinum á jørðini, ið var mett til 80 kr., tað eru 20 kr.
2. Útreiðslur fyri tilfar og til formannsløn, sum í løgtingsins samtykt eru settar í hægsta lagi til 180 kr., og sum hava svarað so toluliga til, eftir ti ið greitt er frá. Tilsamans altso 200 kr.

Av tí at tað hevur drigið so leingi út, áðrenn kirkjugarðurin varð gjørdur liðugur, tykir nevndini tað vera beint, at málið er komið aftur á ting; men hon heldur ikki, at tað kann bera til nú at sýta teimum í Oyndafjarðar søkn tann studning, sum tingið áður hevur samtykt at veita teimum hesum máli viðvíkjandi. Nevndin skal tí loyva sær at bera fram hetta uppskot til samtyktar á tingi:

> Úr kirkjukassa Eysturoyar prestagjalds verður, tá ið tann nýggju kirkjugarðurin í Elduvík er sýnaður og góðkendur, latin ein studningur uppá 200 kr. til Oyndafjarðar søkn, samsvarðs við løgtingsins samtykt í 1916.

*) Udelades her.

Ved Sagens *2. Behandling* den *9. September* vedtoges Overgang til 3. Behandling med 13 Stemmer mod 0.

Ved Sagens *3. Behandling* den *16. September* vedtoges Udvalgets Forslag med 16 Stemmer mod 0.

XXIII. Dronning Alexandrines Hospitals Budget.

Den *10. August* fremlagdes saalydende *Skrivelse fra Inspektionen for Færø Amts Hospital med Bilag:*

Som det vil være Lagtinget bekendt, er Færø Amts Hospital en selvejende Institution, der kun i ringe Omfang nyder Tilskud fra det offentlige, nemlig 1158 Kr. i Deputat fra Statskassen og 800 Kr. fra Færø Amtsfattigkasse til Vagthold.

Tildels som Følge af den ved Verdenskrigen indtrufne Forhøjelse af Priserne paa alt, har Hospitalet i de senere Aar kæmpet med Underskud, som delvis har maattet dækkes ved Laan, sikrede ved Pant i Hospitalets Bygninger. Taksterne for Opholdet paa Hospitalet, der senest er forhøjede fra 1. November 1921 at regne, er saa betydelige, at det maa anses for udelukket at skride til yderligere Forhøjelse.

Naar det ny Hospital „Dronning Alexandrines Hospital" er fuldført, rejser det Spørgsmaal sig, hvorvidt Hospitalet vedblivende skal drives som en selvejende Institution. Herfor taler, at saafremt Hospitalet skal drives af Staten eller Amtskommunen, skal der i Medfør af Sygekasseanordningen Nr. 539 af 30. December 1921 § 14 ydes Sygekassepatienter nedsat Betaling for Hospitalsopholdet, medens de i Øjeblikket ikke nyder en saadan Begunstigelse, hvorved Hospitalets Indtægter vil blive yderligere formindskede.

Men uanset dette Spørgsmaal er det givet, at Driften af det ny Hospital vil blive væsentlig dyrere end af det nuværende, og Inspektionen har derfor anset det for sin Pligt allerede nu at klarlægge Sagen for Lagtinget, for at der kan blive truffet Bestemmelse om, hvem der skal dække det eventuelle Underskud, og har udarbejdet et Overslag over Hospitalets Indtægter og Udgifter, hvortil man skal gøre følgende Bemærkninger:

ad Indtægten.

Hospitalet har i den forløbne Del af Aaret haft en Gennemsnitsbelægning af 31 Patienter, et Tal, der er steget som Følge af, at Hospitalet er blevet udvidet med en Barak, som H. M. Enkedronningen har stillet til Hospitalets Disposition. Man er formentlig berettiget til at gaa ud fra, at dette Tal yderligere vil stige, naar det ny Hospital tages i Brug. Dels maa det formodes, at Folk i større Omfang vil lade sig indlægge paa et moderne Sygehus end paa det gamle, langtfra tidssvarende, dels kan det beregnes, at det større Antal Læger der nu findes omkring paa Øerne, vil medføre, at flere Patienter end hidtil søger Hospitalsophold. Hertil kommer ogsaa, at man i Øjeblikket paa Grund af de indskrænkede Pladsforhold undertiden maa udskrive Patienter, der egentlig endnu nogen Tid burde blive paa Hospitalet.

Inspektionen har derfor ment, at man paa det ny Hospital kan regne med en Gennemsnitsbelægning af 40 Patienter eller 14600 Sygedage. Betalingen for Patienter, hjemmehørende paa Færøerne, udgør 4 Kr. pr. Dag, medens Patienter, hjemmehørende i den øvrige Del af det danske Monarki betaler 8 Kr. pr. Dag og Udlændinge 12 Kr. pr. Dag. Endvidere erlægges af hver Patient i Indlæggelsespenge 10 Kr.

Betalingen for indlagte Patienter anslaas herefter skønsmæssigt til 62000 Kr.

ad Udgiften.

Post 1. Lønninger.

Udgiften er beregnet saaledes:

3	Sygeplejersker	5400 Kr.
1	Kasserer	1200 —
6	Sygeplejeelever	1440 —
6	Piger	2160 —
1	Økonoma	1200 —
1	Karl	1200 —
1	Husholdningselev	240 —
1	Massøse	600 —
	ialt	13440 Kr.

Lægens Honorar og Medicin udredes af Patienterne.

Post 2. Bespisning.

Udgiften pr. Kostdag har i 1921 været c. 1 Kr. 70 Øre.
Kostdagenes Antal udgør

Patienter	14600	Dage.
Personalet	7300	—
ialt	21900	Dage.

Udgiften til Bespisning bliver herefter det budgetterede Beløb.

Post 3—5. Udgifterne er beregnede skønsmæssigt paa Grundlag af Udgifterne ved det gamle Hospital og ved Sammenligning med tilsvarende Hospitaler i Danmark.

Post 7—9. Selvom Udgifterne til Vedligeholdelse af en Nybygning ikke kan antages at ville blive store, har man dog ikke ment at burde sætte Udgiften lavere end til 2000 Kr.

Delbanco. *Valdemar Lütken.* *Hj. Heerup.*

Overslag

over

Indtægter og Udgifter ved Dronning Alexandrines Hospital i Thorshavn.

Indtægt.

1.	Deputat fra Statskassen	1158	Kr.	00	Øre
2.	Tilskud - Lagtingel	2000	—	00	—
3.	— - Amtsfattigkassen	800	—	00	—
4.	Betaling for indlagte Patienter	62000	—	00	—
5.	Underskud	21212	—	00	—
	Summa Indtægt...	87170	Kr.	00	Øre

Udgift.

1.	Lønninger	13440	Kr.	00	Øre
2.	Bespisning (Patienter og Personale)	37230	—	00	—
3.	Belysning	4000	—	00	—
4.	Brændsel	12000	—	00	—
5.	Vask	6000	—	00	—
6.	Medicin	500	—	00	—
7.	Vedligeholdelse af Bygninger	2000	—	00	—
8.	— - Inventarium	8000	—	00	—
9.	— - Instrumenter	1000	—	00	—
10.	Assurance, Skat, Kontorudgifter og lignende	3000	—	00	—
	Summa Udgift...	87170	Kr.	00	Øre

Ved Sagens *1. Behandling* den *11. August* blev den efter Forslag af Debess henvist til et *Udvalg paa 5 Medlemmer,* hvortil den *12. s. M.* valgtes: *Debess, Strøm, P. Joensen, Effersøe* og *P. Niclasen.*

Den *21. September* afgav Udvalget

Udvalgsbetænkning.

(Vedhæftet som Bilag 23.)

Ved Sagens *2. Behandling* den *27. September* vedtoges Overgang til 3. Behandling med 15 Stemmer mod 0.

Den *28. September* fremlagdes saalydende *Ændringsforslag fra Udvalget:*

Som nyt Indstillingspunkt sættes:

Lagtinget indgaar til Justitsministeriet med Forespørgsel om hvorvidt, og i bekræftende Fald, i hvilken Udstrækning Staten vil yde Tilskud til Driften af Dronning Alexandrines Hospital i Thorshavn, samt om en Bevilling kan forventes paa nævnte Finanslov.

Ved Sagens *3. Behandling* den *30. September* sattes Ændringsforslaget under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 17 Stemmer mod 0 (stemte ikke: Joen Poulsen, Matras og Formanden. Fraværende: Mortensen, Patursson, Rasmussen, Gutlesen og Effersøe).

Den *2. Oktober* oplæstes og vedtoges saalydende Indstilling:

Færøernes Lagting.

Thorshavn, den 2. Oktober 1922.

Til

Justitsministeriet.

Til Lagtinget er i indeværende Samling indkommet en Skrivelse fra Inspektionen for Færø Amts Hospital, hvori Spørgsmaalet om Hospitalets fremtidige Drift fremdrages til Tingets Overvejelse. Med Skrivelsen fulgte et Overslag over Hospitalets Indtægter og Udgifter, saaledes som Driften efter Inspektionens Mening vil komme til at stille sig, efter at det nye Amtshospital (Dronning Alexandrines Hospital) tages i Brug. Det fremgaar af Overslaget, at Inspektionen regner med et Underskud paa Driften af 20,000 Kr.

Sagen har været behandlet i et Udvalg paa 5 Medlemmer, som under 21. September har afgivet hosfølgende Betænkning med Forslag.

Af denne Betænkning fremgaar, dels at det nuværende Hospital i de senere Aar har arbejdet med Underskud, skønt Hospitalets Takster er høje,

dets at man mener, at der næppe kan kræves større Betaling fra Patienterne end nu og at Udgifterne næppe vil stille sig lavere end fremsat i Overslaget.

Til Sagens 3. Behandling den 30. September fremsatte Udvalget et Ændringsforslag gaaende ud paa som nyt Punkt til Udvalgets Forslag at føje en Forespørgsel til Justitsministeriet om hvorvidt, og i bekræftende Fald, i hvilket Omfang Staten vil kunne forhøje sit Tilskud til Hospitalet.

Udvalgets Forslag med Ændringsforslag vedtoges med 14 Stemmer, 3 Medlemmer stemte ikke og 5 var fraværende.

Det er af megen Betydning for Lagtinget allerede inden næste ordinære Laglingssamling at kende Regeringens Stilling til Spørgsmaalet om et forhøjet Tilskud fra Statskassen til Amtshospitalet. Fra alle Sider indenfor Lagtinget nærer man Forventninger om, at Regeringen og Bevillingsmyndighederne vil stille sig imødekommende. Men samtidig er man paa det rene med, at der fra særlig færøsk Side maa ydes større Tilskud til Amtssygehuset og de færøske Sygehuse i det hele end nu, og Tinget har særlig med dette Spørgsmaal for Øje besluttet at nedsætte et Udvalg, som til næste Aar har at fremsætte Forslag om Tilvejebringelse af de nødvendige Midler, eventuelt gennem nye særlige Skatter.

Idet Lagtinget indsender denne Sag til det høje Ministeriums velvillige Overvejelse, udtaler man Haabet om at dette vigtige og betydningsfulde sociale Spørgsmaal maa finde den varmeste og virkningsfuldeste Støtte hos Regering og Rigsdag.

Olrik. *Nyholm Debess.*

Joen Poulsen.

Til Medlemmer af *det staaende Udvalg* valgtes den 4. Oktober: *Debess, Konoy og P. Niclasen.*

XXIV. Klaksvig Sygehus.

Den *12. August* fremlagdes Tegninger og Overslag til en Tilbygning til Sygehuset i Klaksvig, med Andragende om Tingets Medvirken til Opnaaelse af Statstilskud.

Ved Sagens *1. Behandling* den *28. August* blev den efter Forslag af Konoy henvist til *Budgetudvalget*.

Den *2. Oktober* afgav Udvalget saalydende

Betænkning.

Til Udvalget er henvist et Andragende fra Bestyrelsen for Klaksvig Sygehus til Justitsministeriet om Statsstøtte til Opførelse af en Tilbygning til Sygehuset samt et Epidemihus.

Overslagssummen angives til 30,000 Kr., og der ansøges om et Statstilskud paa $^2/_3$ heraf. — Sygehusbestyrelsen anmodes om, at Sagen forelægges Lagtinget til Anbefaling. Imidlertid synes det som en Selvfølge at være Forudsætningen, at der, forinden Tinget udtalte sig om Sagen, forelaa Tegninger og Overslag, af disse var godkendte af Sygehusbestyrelsen eller Repræsentantskabet samt andre Myndigheder, forinden Ansøgning om Statstilskud blev videre ekspederet fra Lagtinget.

Da Udvalget endnu ikke har faaet disse Tegninger og Overslag forelagt, og da Lagtingssamlingen nu er saa langt fremskreden, finder man, at Sagen ikke vil kunne fremmes fra Tinget i indeværende Samling.

Forslag.

1. Sagen udsættes til næste Aar.
2. Amtmanden anmodes om, efter at Tegninger og Overslag er fremskaffede, at indhente Erklæringer fra de Myndigheder, Sagen maatte vedkomme, saaledes at den behørig oplyst maa kunne foreligge for Tinget i dettes næste ordinære Samling.

Ved Sagens *2. Behandling* den *3. Oktober* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning og vedtoges med 16 Stemmer mod 0.

XXV. Sygehus i Vestmanhavn.

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes den fra forrige Aar udsatte Sag angaaende Opførelse af Sygehus i Vestmanhavn.

Ved Sagens *1. Behandling* den *31. Juli* vedtoges efter Forslag af Formanden at udsætte Sagen indtil videre.

XXVI. Øjenlæge til Færøerne.

Den *9. August* fremlagdes en Skrivelse fra Amtslægen hvori andrages om Tilskud fra Tinget til Udgifterne ved en Øjenspecialists Rejse til Færøerne i Sommeren 1923.

Ved Sagens *1. Behandling* den *10. August* henvistes den efter Forslag af Formanden til *Budgetudvalget*.

Den 25. *August* afgav Udvalget saalydende

Betænkning.

Amtslægen henvender sig i Skrivelse af 8. d. M. til Tinget med Anmodning om at samme ved et Tilskud fra Tingets Kasser vil medvirke til at faa en Læge, der er Specialist i Øjensygdomme til at tage op til Færøerne en Maanedstid. Henvendelsen fra Amtslægen begrundes ved den Vanskelighed, der for Befolkningen paa Færøerne er forbunden med at komme under Specialbehandling for Øjensygdomme. Det anføres, at man formoder, at Staten vil støtte Realisationen af Planen ved at yde et Tilskud. Af offentlige Midler mener man tiltrænges 1000 Kr.

Udvalget finder, at Sagen bør støttes af Tinget. Da der, saa vidt Udvalget bekendt, beregnes høje Honorarer af Specialister i Øjensygdomme, skal man, for at Befolkningen kan faa det størst mulige Udbytte af en Øjenlæges Ophold her, henstille, at Honorarerne holdes paa en saadan Højde, at det vil være overkommeligt for Folk at søge Lægen.

Udvalget vil foreslaa, at Tinget støtter Sagen ved at yde et Tilskud af 500 Kr. samt med en Anbefaling til Regeringen om et Tilskud af Statskassen.

Lagtingets Tilskud foreslaas afholdt af økonomisk Fond.

Forslag.

1. Der svares Amtslægen, at Lagtinget er villigt til at støtte hans Plan om at formaa en Specialist i Øjensygdomme til at tage op til Færøerne med et Tilskud af økonomisk Fond paa 500 Kr.
2. Lagtinget vil paa det bedste anbefale en Henstilling fra Amtslægen til Regeringen om en Bevilling af Statskassen i nævnte Øjemed.
3. Amtet bemyndiges til at anvise Lagtingets Tilskud til Udbetaling, naar Sagen er gaaet i Orden.
4. Amtslægen faar tilstillet en Afskrift af nærværende Betænkning.

Ved Sagens *2. Behandling* den *4. September* vedtoges Sagens Overgang til 3. Behandling med 11 Stemmer mod 0.

Ved Sagens *3. Behandling* den *9. September* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning og vedtoges med 14 Stemmer mod 0.

XXVII. Befordringsgodtgørelse til Embedslæger.

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes Skrivelse fra Færø Amt*) angaaende Fastsættelse af Befordringsgodtgørelse til Embedslæger.

Ved Sagens *1. Behandling* den *1. August* blev den efter Forslag af Guttesen henvist til *Budgetudvalget*.

Den *25. August* afgav Udvalget saalydende

Betænkning.

Amtet har paa Foranledning af Justitsministeriet udbedt sig en Udtalelse fra Lagtinget med Hensyn til Fastsættelsen af den Befordringsgodtgørelse, som Embedslægerne paa Færøerne kan kræve i Henhold til § 16 i Anordning af 4. Oktober 1919 angaaende Embedslægevæsenet.

Ved Sagen foreligger en Erklæring fra Amtslægen samt ligeledes Erklæringer fra Kredslægerne, hvori gives Tilslutning til det at Amtslægen foreslaaede med Hensyn til Befordringsgodtgørelsen.

Amtslægen foreslaar, at den Bekendtgørelse, der bliver at udfærdige angaaende Rejsegodtgørelsen, bør indeholde Bestemmelse om, at der foruden Godtgørelse til Leje af Motorbaad og Robaad, kan forlanges Godtgørelse for Leje af Hest til Befordring af Lægen og hans Bagage. Naar Rejsen foregaar til Fods, foreslaar Amtslægen, at der ydes en Godtgørelse af 0,75 Kr. pr. løbende km foruden Godtgørelse for Betaling til Mandskab til at bære Lægens Bagage.

Udvalget skal allerede her bemærke, at det formentlig maa bero paa en Misforstaaelse fra Amtslægens Side, naar denne, i det Tilfælde, hvor Rejsen foregaar til Fods, mener at kunne fordre en vis Godtgørelse pr. løbende km foruden Godtgørelse til Mandskab til Lægens Bagage. Formaalet ved Fastsættelsen af en bestemt Godtgørelse pr. løbende km er netop at yde Embedslægen Dækning for hans Udgifter ved Befordringen. Hvad angaar det rejste Spørgsmaal, om at indføre Bestemmelser om Godtgørelsen for Leje af Hest til Befordring, finder Udvalget, at en saadan Bestemmelse vil være overflødig, idet det vil staa Embedslægen frit for at benytte dette Befordringsmiddel, dog at han her har at regne med den Takst, der fastsættes for de Tilfælde, hvor Baad ikke benyttes.

Der er ikke hidtil udfærdiget nogen Bekendtgørelse om Befordringsgodtgørelse for Embedslæger paa Færøerne.

---

*) Udelades her.

Med Henvisning til den af Justitsministeriet under 27. Marts 1918 udfærdigede Bekendtgørelse om Befordringsgodtgørelse for Embedslæger samt Lagtingets Forslag til en saadan Bekendtgørelse vedrørende Embedslægerne paa Færøerne, mener Udvalget at kunne foreslaa, at Bekendtgørelsen affattes i Overensstemmelse med Lagtingets ovennævnte Forslag, saaledes at man bibeholder den her foreslaaede Befordringsgodtgørelse af 30 Øre pr. paabegyndt km, dog mindst 3 Kr. pr. Rejse (v. Tidenden for 1915, Bilag 10, Side 9).

Forslag.

Lagtinget foreslaar, at Befordringsgodtgørelse for Embedslæger paa Færøerne fastsættes i Overensstemmelse med Tingets Forslag til Bekendtgørelse herom i Samlingen 1915.

Ved Sagens *2. Behandling* den *1. September* overgik den til 3. Behandling.

Ved Sagens *3. Behandling* den *7. September* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 17 Stemmer mod 0 (stemte ikke: P. Niclasen og Formanden. Fraværende: Patursson, J. H. Poulsen og Debess).

Den *22. September* oplæstes og vedtoges saalydende Indstilling:

Færøernes Lagting.

Thorshavn, den 21. September 1922.

Til

Undervisningsministeriet.

Det høje Ministerium har gennem Færø Amt udbedt sig en Udtalelse fra Lagtinget med Hensyn til Fastsættelse af Befordringsgodtgørelse til Embedslægerne paa Færøerne i Henhold til Anordning af 4. Oktober 1919 angaaende Embedslægevæsenet.

Sagen har været behandlet i Lagtingets Budgetudvalg, som den 25. August d. A. afgav vedlagte Betænkning med Forslag.

Ved Sagens 3. Behandling den 7. d. M. blev Udvalgets Forslag enstemmig vedtaget med 17 Stemmer.

Man anbefaler, at Befordringsgodtgørelsen fastsættes saaledes som af Tinget foreslaaet.

Olrik. *M. A. Winther.*

Joen Poulsen.

XXVIII. Deling af Gøte Jordemoderdistrikt.

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes Andragende*) fra Næs Sogns Kommune om Deling af Gøte Jordemoderdistrikt.

Ved Sagens *1. Behandling* den *2. August* blev den efter Forslag af Konoy henvist til *det kommunale Udvalg*.

Den *31. August* afgav Udvalget saalydende

Álit.

Stýrið fyri Nes søknar kommunu hevur í ár sent bræv til tingsins við umsókn um, at Nes søkn má verða úfskilt sum serligt ljósmóðurdømi. Henda sak er heldur gomul á tingi, í tí at umsókn um hetta mál hevur verið fyri í Løgtinginum í 1915, 1916 og 1917 (sí Løgtingstíðindi 1916, blaðsíðu 93, og 1917, blaðsíðu 64).

Tingið hevur í 1917 tikið støðu til hetta mál og vil ikki ráða til at broyta tey ljósmóðurdømi, sum amt og fysikat í 1915 gávu uppskot til, og sum tingið gav sítt viðmæli.

Nevndin, sum hevur haft hetta mál til viðgerðar, kann ikki ráða til at gera nakra broyting nú og loyvir sær til at vísa á, hvat fram er ført hesum máli viðvíkjandi í tingsetunum í 1915 og 1917.

Nevndin skal tí ráða til, at svarað verður Nes søkn:

Løgtingið er ikki sinnað til at broyta tær deildir, sum amtið og fysikatið gávu uppskot til í 1915, at Føroyar skuldu vera deildar í, tá talan er um ljósmóðurdømi.

Ved Sagens *2. Behandling* den *4. September* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning og vedtoges med 11 Stemmer mod 0.

---

*) Udelades her.

XXIX. Motorbaad til Dyrlægen.

Den *5. August* fremlagdes Andragende*) fra Dyrlæge Bech om Tilskud til Anskaffelse af Motorbaad.

Ved Sagens *1. Behandling* den *8. August* henvistes den efter Forslag af Patursson til *Budgetudvalget.*

Den *29. September* afgav Udvalget saalydende

Álit.

Djóralækni Bech heitur í brævi, dagsett 25. juli í ár, á tingið og biður um studning á 2500 kr. til ein motorbát og neyst til hátin. Ætlanin hjá honum er at keypa sær eitt golt 5-mannafar og seta motor í tað. Djóralæknin sigur, at hann umframt tær reisur, hann er pliktugur at gera, hevir gjørt 219 ferðir, longri og styttri, áheittur av fólki á bygd til at lekja sjúk húsdýr. Hann sigur, at hesar ferðir, av tí at tær sjaldnast kunnu gerast við teim føstu postførum, vera fólki so óføra dýrar og at henda tuskan brýtur heilsuna niður hjá djóralæknanum. Hann hevir sjálvur royndir fyri, hvussu heilsuoyðandi hetta lívið er. Summar av hesum ferðum hava kostað teim fólkum, ið hesi sjúku dýr hava átt, upp til 100 kr. Um hann nú hevði sítt sjálvs far at gjørt nógvar av hesum ferðum við, sluppu fólk nógv bíligari og hann sjálvur nógv lagaligari.

Tó at nevndin heldur, at tað kann vera nógv satt í hesum, sum djóralæknin flytur fram, er tann studningur, hann krevur, meir enn tingið fyri stund er ført fyri at lata. Ein meirilutur (Patursson, Joensen, Strøm og Winther) heldur tó, at tingið eigur at styðja djóralæknan í hesi søk, sjálvt um studningurin ikki verður stórur. So noyðist hann at øðrum veg at fáa sær falur í tí, ið áreslar.

Ein minnilutur (Effersøe, Samuelsen og Matras) ynskur ikki at framseta nakað uppskot.

Uppskot.

Frá meirilutinum (Patursson, Joensen, Strøm og Winther):

1. Av økonomisk Fond veitist djóralækna Bech 1000 kr. til at keypa motorbát fyri.
2. Studningurin veitist, tá bátarin, ikki minni enn 5-mannafar, við motori er ferdugur til brúks.

---

*) Udelades her.

Ved Sagens *2. Behandling* den *2. Oktober* vedtoges Overgang til 3. Behandling med 13 Stemmer mod 0.

Ved Sagens *3. Behandling* den *3. Oktober* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning, men bortfaldt, idet 8 stemte for og ingen imod.

XXX. Regning fra Dyrlægen.

Den *5. August* fremlagdes Skrivelse fra Dyrlæge Bech angaaende Refusion af Logisudgifter indtil 1. November 1921, tilsammen 220 Kr. 30 Øre.

Ved Sagens *1. Behandling* den *8. August* blev den efter Forslag af Formanden henvist til *Budgetudvalget.*

Den *25. September* afgav Udvalget saalydende

Betænkning.

Dyrlæge Bech har henvendt sig til Tinget og anmodet om at faa en Regning anvist til Udbetaling. Det foregives i Skrivelsen, at Amtmanden ikke har ment at kunne anvise Regningen. Denne, der lyder paa 220 Kr. 30 Øre, er specificeret og angaar hovedsagelig Udlæg til Logis i Tiden fra 16/8 1920 til 29/10 1921.

I Følge den af Justitsministeriet under 9/12 1919 approberede Instruks for Dyrlægen skulde denne ved Omrejser oppebære 5 Kr. i Dagpenge og faa Rejseudgifter refunderede efter Regning.

Skønt Udvalget har den Opfattelse, at Dyrlægens Udgifter til Kost og Logis paa Omrejser næppe kan henføres under Instruksens Bestemmelse om Rejseudgifter, der skal refunderes, idet Dagpengene netop skulde tjene til at dække disse Udgifter, finder man dog ikke Anledning til at rejse det-

te Spørgsmaal nu, efter at dette Forhold er ændret i den nugældende Instruks, og der Udvalget bekendt tidligere er blevet refunderet Dyrlægen lignende Udgifter.

Man foreslaar derfor Regningen anvist til Udbetaling.

Forslag.

Den foreliggende Regning fra Dyrlæge Beck paa 220 Kr. 30 Øre anmodes Amtmanden om at anvise til Udbetaling af Amtsrepartitionsfonden.

Ved Sagens *2. Behandling* den *29. September* vedtoges Overgang til 3. Behandling med 11 Stemmer mod 0.

Ved Sagens *3. Behandling* den *30. September* vedtoges Udvalgets Forslag med 13 Stemmer mod 0.

XXXI. Lov om Folkekirkens Tjenestemænd.

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes den fra forrige Aar udsatte Sag om Lov om Folkekirkens Tjenestemænd.

Den *8. August* fremlagdes Skrivelse fra Færø Amt*) angaaende Udvidelse til Færøerne af Lov om Folkekirkens Lønningsvæsen af 30. Juni 1922.

Ved Sagens *1. Behandling* den *26. August* blev den efter Forslag af Provsten henvist til *Udvalget angaaende Kirkernes Styrelse.*

*) Udelades her.

Den *3. Oktober* fremlagdes fra Udvalget et *Forslag til Anordning* (vedhæftet som Bilag 32) samt saalydende

Udvalgsbetænkning.

I de to sidste ordinære Samlinger har Lagtinget behandlet Sagen vedrørende Lønningslov for Folkekirkens Tjenestemænd udenfor København og Frederiksberg m. v. af 4. Oktober 1919 for saa vidt Færøerne angaar.

Man skal derfor henvise til, hvad der tidligere er fremført i Sagen (jfr. Lagtingstidende 1920, Pag. 22, og Lagtingstid. 1921, Pag. 117 flg. og Bilag 21).

Ved Sagens Behandling i forrige Aars Lagtingssamling blev der bl. a. vedtaget at indhente Erklæring fra Menighedsraadene paa Færøerne over forskellige, Sagen vedrørende Spørgsmaal.

De af Menighedsraadene afgivne Erklæringer foreligger nu i Sagen.

Imidlertid har Lagtinget i indeværende Samling ved Skrivelse af 8. August d. A. fra Færø Amt faaet tilstillet Lov om Folkekirkens Lønningsvæsen udenfor København og Frederiksberg m. m. af 30. Juni 1922.

Sagen er blevet henvist til undertegnede Udvalg.

Som det fremgaar af de foreliggende Erklæringer fra Menighedsraadene, ønsker man i Almindelighed, at det nuværende Antal Præsteembeder paa Færøerne bør opretholdes og at ligeledes de nuværende Lønninger og den nuværende Klassificering af Embederne bør opretholdes, medens paa den anden Side Flertallet af Menighedsraadene ikke kan tilraade en Beskatning af Folkekirkens Menighedsmedlemmer, uden at man dog kan paavise nogen anden Vej, ad hvilke de nødvendige Indtægter til Præsternes Lønninger kan antages at kunne tilvejebringes.

Udvalget kan i Overensstemmelse med Menighedsraadene ikke tilraade, at Antallet af de nuværende færøske Præsteembeder nedsættes eller at Lønningerne reduceres; men det vil i saa Fald efter Udvalgets Formening være uundgaaeligt at iværksætte en Beskatning af Folkekirkens Menighedsmedlemmer paa Færøerne i Lighed med hvad Tilfældet er i den øvrige Del af Kongeriget, for at den Del af Lønningerne, som ikke kan erholdes ved Embedernes hidtilværende sædvanlige Hjemmeindtægter og en mulig Forøgelse af enkelte af disse, som f. Eks. Indtægten af Præstegaardsjorderne, kan tilvejebringes.

Foruden det her nævnte Spørgsmaal har Udvalget ogsaa særlig haft under Overvejelse Spørgsmaalet om, hvorvidt Færøerne skal indgaa under et fælles Lønningsomraade (og deraf følgende fælles Skatteligningsomraade) sammen med den øvrige Del af Kongeriget eller at Færøerne kommer til at udgøre et selvstændigt Lønningsomraade, saaledes som Tilfældet har været tidligere.

Udvalget er enigt i at foreslaa, at man gaar den sidstnævnte Vej, nemlig at Færøerne udgør et særskilt Lønningsomraade.

Om Forholdet i økonomisk Henseende ved den foreslaaede Ordning vil komme til at stille sig gunstigere eller ugunstigere for Færøernes Vedkommende, er tvivlsomt, og derom kan der paa Forhaand intet siges med Sikkerhed. Men bortset herfra maa Udvalget anse den foreslaaede Ordning at være at tilraade af kirkelige Hensyn. Thi naar der lægges en Kirkeskat paa Folkekirkens Medlemmer, vil det være rimeligt, at det direkte Ansvar ogsaa lægges over paa Menighederne, og heraf følger atter, at Menighedsbevidstheden vil vækkes og styrkes.

Med Hensyn til de Grundregler, hvorefter Udvalget tænker sig Sagen ordnet, skal man tillade sig at henvise til det fremsatte Forslag til Anordning.

hvorved Lov af 30. Juni 1922 om Folkekirkens Lønningsvæsen uden for København og Frederiksberg m. m. sættes i Kraft paa Færøerne og til den medfølgende Motivering til nævnte Forslag.

Endelig skal man udtale, at det vil være nødvendigt, at Lagtinget andrager om, at Præsterne paa Færøerne beholder deres nuværende Lønninger, indtil der er gennemført en endelig Ordning af deres Lønningsforhold, og Udvalget skal derfor fremsætte følgende særlige

Forslag:

Lagtinget andrager hos Kirkeministeriet om, at Præsterne paa Færøerne maa nyde de dem nu tillagte Lønninger, indtil der er gennemført en endelig Lønningsordning for de færøske Præsteembeders Vedkommende.

Sagens *2. Behandling* foretoges den *6. Oktober.*

§§ 1—10. Udvalgets Ændringer vedtoges med 15 Stemmer mod 0, hvorefter §§ saaledes ændrede betragtedes som vedtagne uden Afstemning.

§ 11. Udvalgets Ændring vedtoges med 11 Stemmer mod 0, § saaledes ændret betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

§§ 12—18 betragtedes som vedtagne uden Afstemning.

§§ 19—32. Udvalgets Ændringer vedtoges med 16 Stemmer mod 0, §§ saaledes ændrede betragtedes som vedtagne uden Afstemning.

§§ 33—45. Udvalgets Ændringer sattes under Afstemning og vedtoges:

Punkt	1	med	16	Stemmer	mod	0.
—	2	-	16	—	-	0.
—	3	-	15	—	-	0.
—	4	-	16	—	-	0.
—	5	-	15	—	-	0.

§§ 33—38 og 42—44 betragtedes saaledes ændrede som vedtagne uden Afstemning.

§§ 46—47. Udvalgets Ændring ad § 46 vedtoges med 16 Stemmer mod 0.
— — - § 47 — - 17 — - 0.

§§ saaledes ændrede betragtedes som vedtagne uden Afstemning

§§ 48—53 betragtedes som vedtagne uden Afstemning.

§§ 54—61. Udvalgets Ændringer sattes under Afstemning og vedtoges:

ad	§ 56 med	13	Stemmer	mod 0.
-	§§ 57—59 betragtedes som vedtaget uden Afstemning.			
-	§ 60 vedtoges med	13	Stemmer	mod 0.
-	§ 61, 2. Stk. vedtoges med	12	—	- 0.
-	§ 61, 3. og 4. Stk. vedtoges med	14	—	- 0.
-	§ 61, 6. Stk. vedtoges med	13	—	- 0.

§§ 54—56 og 60—61 saaledes ændrede betragtedes som vedtagne uden Afstemning.

§§ 62—69. Udvalgets Ændring

ad § 62, 1. Stk. vedtoges med	14	Stemmer	mod	0.
- 62, 3. - — -	14	—	-	0.
- 63, 1. - — -	13	—	-	0.
- 63, 3. - — -	14	—	-	0.
- 63, 4. - — -	13	—	-	0.
- 63, 5. - — -	14	—	-	0.
- 63, 6. og 7. Stk. vedtoges med	13	—	-	0.
- §§ 64—66 og 68 — -	15	—	-	0.
- § 69 vedtoges med	14	—	-	0.

§§ 62—63 og 67 betragtedes som vedtagne uden Afstemning.

§§ 70—95. Udvalgets Ændring ad § 75 vedtoges med 13 Stemmer mod 0, hvorefter §§ 70—95 saaledes ændrede betragtedes som vedtagne uden Afstemning.

Sagens Overgang til 2. Behandling vedtoges med 13 Stemmer mod 0.

Den *7. Oktober* fremlagdes saalydende *Ændringsforslag fra Poul Joensen, Mortensen, Rasmussen, Patursson og Debess:*

Som ny Indstillingspunkter tilføjes:

Lagtinget anmoder Amt og Provsti om at udarbejde i fuldstændig Lovform et Forslag til kongelig Anordning, hvorved Lov af 30. Juni 1922 om Folkekirkens Lønningsvæsen udenfor København og Frederiksberg m. m. sættes i Kraft paa Færøerne, og lade dette, hvad Principperne angaar, være i nøje Overensstemmelse med det i Aar forelagte og vedtagne Forslag til Anordning.

Nævnte af Amt og Provsti udarbejdede Forslag forelægges for Lagtinget i dettes næste ordinære Samling.

Sagens *3. Behandling* foretoges den *7. Oktober.*

Mortensen foreslog følgende Tilføjelse til Ændringsforslaget:

Amtmanden og Provsten anmodes om at overveje, om det eventuelt manglende i Præsternes Lønninger kan skaffes fra en af Tingets Kasser og at fremlægge Forslag i saa Henseende som alternativt.

Ændringsforslaget med Tilføjelsen sattes under Afstemning og vedtoges med 17 Stemmer mod 0.

Udvalgets Forslag i Betænkningen sattes under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 18 Stemmer mod 0 (stemte ikke: Formanden. Fraværende: P. Niclasen, Matras og Effersøe).

. . . . . .

S. D. oplæstes og vedtoges Indstilling i Sagen.

XXXII. Lov om Kirkernes Styrelse.

Den *11. August* fremlagdes Forespørgsel fra Selvstyrepartiet angaaende det i Samlingen 1921 vedtagne Forslag til Lov om Kirkernes Styrelse.

. . .

Ved Sagens *1. Behandling* den *25. August* blev den efter Forslag af Provsten henvist til et *særligt Udvalg paa 5 Medlemmer*, hvortil den *26. s. M.* valgtes: *Provsten, J. H. Poulsen, Konoy, Effersøe* og *Joen Poulsen.*

Den *27. September* afgav Udvalget saalydende

Udvalgsbetænkning.

I sidste ordinære Samling behandlede Lagtinget en Sag angaaende Kirkerne og vedtog i den Forbindelse et Forslag til Lov for Færøerne om Kirkernes Styrelse m. m. (Jfr. Lagtingstidende 1921, Pag. 205 flg.,og Bilag 16).

Der foreligger imidlertid ikke for Lagtinget Meddelelse om, hvorvidt Ministeriet er sindet til at søge nævnte Lovforslag ophøjet til Lov eller ikke.

Lagtinget har derfor atter i indeværende Samling rejst Sagen, idet man betragter dens Gennemførelse som meget betydningsfuld.

Undertegnede Udvalg, til hvilket Sagen er blevet henvist, har intet at bemærke ud over, hvad der allerede er fremført i Sagen og skal derfor

indskrænke sig til at henvise til, hvad der tidligere i den Anledning er udtalt og vedtaget.

Udvalget skal tillade sig at foreslaa til Tingets Vedtagelse:

> Den i Lagtingssamlingen 1921, den 29. September, stedfundne Vedtagelse af Forslag til Lov for Færøerne om Kirkernes Styrelse m. m. fornyes.

Ved Sagens *2. Behandling* den *30. September* vedtoges Overgang til 3. Behandling med 12 Stemmer mod 0.

Ved Sagens *3. Behandling* den *3. Oktober* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 17 Stemmer mod 0 (stemte ikke: M. Samuelsen, Formanden, Fraværende: Mortensen, Johan Poulsen, Elfersøe).

S. D. vedtoges saalydende Indstilling:

Færøernes Lagting.

Thorshavn, den 3. Oktober 1922.

Til
Kirkeministeriet.

I Lagtingets ordentlige Samling i 1921 behandledes en Sag angaaende Kirkerne og en Omordning af Kirkekasseforholdene, og der vedtoges et Forslag til Lov for Færøerne om Kirkernes Styrelse m. m.

Da Lagtinget ikke siden har modtaget Meddelelse om Sagen, er denne efter blevet optaget til Behandling i Tingets indeværende Samling.

Det i Sagen nedsatte Udvalg har stillet Forslag om, at den i Lagtingssamlingen 1921 skete Vedtagelse af Forslag til Lov for Færøerne om Kirkernes Styrelse m. m. bliver fornyet.

Ved Sagens 3. Behandling den 3. d. M. blev Forslaget vedtaget, idet 17 Medlemmer stemte Ja, 2 Medlemmer stemte ikke og 3 var fraværende.

Idet man tillader sig at henvise til den medfølgende Udvalgsbetænkning med Bilag, skal man anbefale Sagen til velvillig Fremme ved det høje Ministeriums Forsorg.

Olrik. *J. Dahl.*

Joen Poulsen.

XXXIII. Lov om Butikkers Lukning og Lov om Fred paa Helligdage.

Den *1. September* fremlagde Formanden 2 Lovforslag om Butikkers Lukning og om Fred paa Helligdage m. m. (vedhæftet som Bilag 15 og 16).

Ved Sagens *1. Behandling* den *2. September* blev den efter Forslag af J. H. Poulsen henvist til *Udvalget for forskelligartede Sager.*

Den *9. September* afgav Udvalget saalydende

Betænkning.

Ved Skrivelse af 30. August 1922 har Amtet forelagt Tinget Lov om den offentlige Fred paa Folkekirkens Helligdage samt Grundlovsdagen af 7. August 1922, samt Lov om Lukketid for Butikker og Lagre m. v. af 30. Juni 1922.

Begge Love er ledsagede med Forslag til kgl. Anordning udarbejdet af Amtet, hvorved nævnte Love agtes sat i Kraft paa Færøerne.

Nævnte Loves sene Fremkomst i Tinget er tilstrækkelig begrundet ved, at t. Eks. den ene af dem først er endelig vedtaget den 7. August i Aar.

Da Tingets Tid imidlertid i Aar er stærkt optaget, har Udvalget ikke ment at kunne behandle nævnte Lovforslag i indeværende Samling. Dette mener man, er saa meget mere forsvarligt, som man har Lovbestemmelser om de ombandlede Forhold, og det er ikke Udvalget bekendt, at de gældende Bestemmelser har medført nogen nævneværdige Ulemper.

Man skal derfor tillade sig at foreslaa:

Behandlingen af de to nævnte Lovforslag udsættes til næste Aar.

Ved Sagens *2. Behandling* den *16. September* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning og vedtoges med 13 Stemmer mod 0.

XXXIV. Lov om Menighedsraad.

Den *8. August* fremlagdes Skrivelse fra Færø Amt*) angaaende Udvidelse til Færøerne af Lov om Menighedsraad.

Ved Sagens *1. Behandling*, der foretoges den *29. og 31. August* vedtoges efter Forslag af Provsten at henvise den til *Udvalget angaaende Lov om Kirkernes Styrelse.*

Den *26. September* afgav Udvalget saalydende

Udvalgsbetænkning.

Ved Skrivelse af 8. August d. A. har Færø Amt tilstillet Lagtinget Lov om Menighedsraad af 30. Juni 1922 og har under Henvisning til at Regeringen i Henhold til Lovens § 43 er bemyndiget til inden Lovens Ikrafttræden paa Færøerne ved kgl. Anordning at foretage saadanne Forandringer i Loven, som er nødvendige af Hensyn til de særlige Forhold paa Færøerne, udbedt sig en Erklæring over Sagen fra Lagtinget.

Efter en første Behandling i Tinget er Sagen blevet henvist til undertegnede Udvalg.

Efter de Udtalelser, som fremkom i Tinget under Sagens første Behandling, syntes det at være et almindeligt Ønske, at Sagen maatte udsættes til næste Aar, og Udvalget finder ogsaa, at Sagen rettelig bør udsættes, idet der ikke i indeværende Lagtingssamling har været Lejlighed til at give Sagen en saadan indgaaende Behandling som den kræver.

Idet man forudsætter, at kgl. Anordning af 13. December 1912, hvorved Lov om Menighedsraad af 10. Maj 1912 sattes i Kraft paa Færøerne, indtil videre gælder, skal Udvalget derfor tillade sig at foreslaa til Tingets Vedtagelse:

Sagen udsættes til næste Aar.

Ved Sagens *2. Behandling* den *30. September* vedtoges Udvalgets Forslag med 12 Stemmer med 0.

*) Udelades her.

XXXV. Lov om Sognebaandsløsning og Brugen af Kirkerne.

Den *8. August* fremlagdes Skrivelse fra Færø Amt*) angaaende Udvidelse til Færøerne af Lov om Sognebaandsløsning og Brugen af Kirkerne.

Ved Sagens *1. Behandling* den *31. August* blev den efter Forslag af Provsten henvist til *Udvalget angaaende Lov om Kirkernes Styrelse.*

Den *26. September* afgav Udvalget saalydende

Udvalgsbetænkning.

Ved Skrivelse af 8. August d. A. har Færø Amt tilstillet Lagtinget Lov om Sognebaandsløsning og Brugen af Kirkerne af 30. Juni 1922 og har under Henvisning til, at Regeringen i Henhold til Lovens § 25 er bemyndiget til inden Lovens Ikrafttræden paa Færøerne ved kgl. Anordning at foretage saadanne Forandringer i Loven, som er nødvendige af Hensyn til de særlige Forhold paa Færøerne, udbedt sig en Erklæring over Sagen fra Lagtinget.

Sagen er blevet henvist til undertegnede Udvalg.

Ved Sagens første Behandling i Tinget syntes der at være almindelig Stemning for at lade Sagen udsætte til næste Aar, og Udvalget er ogsaa af den Formening, at Sagen bør udsættes, idet der ikke i indeværende Lagtingssamling har været Lejlighed til at give den den fornødne Behandling og ogsaa i Betragtning af, at der paa Færøerne for nærværende Tid ikke skønnes at være særlig Trang til bemeldte Lov.

Idet man forudsætter, at kgl. Anordning af 13. November 1903, hvorved Lov om Brugen af Kirkerne af 15. Maj 1903 sattes i Kraft paa Færøerne, fremdeles gælder, skal Udvalget derfor tillade sig at foreslaa til Tingets Vedtagelse:

Sagen udsættes til næste Aar.

*) Udelades her.

Ved Sagens *2. Behandling* den *30. September* vedtoges Udvalgets Forslag med 13 Stemmer mod 0.

XXXVI. Ægteskabsloven.

Den *10. August* fremlagdes et af Amtet udarbejdet *Udkast til Forslag til Ægteskabslov* (vedhæftet som Bilag 9).

Ved Sagens *1. Behandling* den *11. August* vedtoges efter Forslag af Amtmanden at henvise det til *et særligt Udvalg paa 5 Medlemmer*, hvortil den *12. s. M.* valgtes: *Mortensen, Strøm, Gulløsen, Dahl* og *Effersøe*.

Den *31. August* afgav Udvalget

Udvalgsbetænkning.

(Vedhæftet som Bilag 19.)

Sagens *2. Behandling* foretoges den *7. September*.

Forslaget sattes §'vis under Afstemning med følgende Udfald:

Udvalgets Ændringsforslag Punkt 1 vedtoges med 15 Stemmer mod 0
— — — 2 — — 16 — — 0,

hvorefter §§ 1—4 saaledes ændrede betragtedes som vedtagne uden Afstemning.

Udvalgets Ændringsforslag Punkt 3 vedtoges med 16 Stemmer mod 0, hvorefter §§ 5—7 saaledes ændrede betragtedes som vedtagne uden Afstemning.

Udvalgets Ændringsforslag Punkt 4 vedtoges med 15 Stemmer mod 0, hvorefter § 8 saaledes ændret betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

§ 9 betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

Hvoreffer Sagen overgik til 3. Behandling.

. . . .

Den *12. September* fremlagdes saalydende *Motiveret Ændringsforslag fra Rasmussen, Konoy, Debess og Patursson:*

Undertegnede Forslagsstillere har stor Betænkelighed ved at gennemføre Ægteskabsloven i den af Udvalget foreslaaede Form, idet man formener, at der ikke sker noget nævneværdigt i frisindet Retning ved Lovens Gennemførelse. Det mest frisindede ved Loven er formentlig det, at der ved § 28 gives alle, uanset om de staar indenfor eller udenfor Folkekirken, Adgang til borgerlig Vielse; men dette udslettes for en meget stor Del ved § 20, der hjemler en Præst i Folkekirken Ret til af religiøse Grunde at nægte selv Medlemmer af Folkekirken kirkelig Vielse indtil Biskoppens Kendelse foreligger. Dette sidste vil antagelig under givne Omstændigheder og over for visse Personer kunne give Anledning til Udøvelse af en Slags Kirketugt.

Da der i den foreliggende Lov § 84 findes den ekstraordinære Bestemmelse, at Loven, der af Hensyn til dens praktiske Anvendelighed paa Færøerne behøver visse Ændringer, uden videre sættes i Kraft paa Færøerne den 1. Januar 1923, selv om Lagtinget ikke skulde blive enigt om saadanne i indeværende Samling, skal vi tillade os at foreslaa, at denne § udgaar. Man skal vel indrømme, at der maaske trænges til en Revision af Lovbestemmelserne angaaende Ægteskab og Skilsmisse for Færøernes Vedkommende; men man kan i indeværende Samling vistnok ikke overkomme at faa udarbejdet et selvstændigt Udkast til Lov angaaende Ægteskabs Indgaaelse og Opløsning.

Man skal desaarsag tillade sig at foreslaa til Lagtingets Vedtagelse:

I Stedet for Udvalgets Forslag sættes:

1. I Lov Nr. 276 af 30. Juni 1922 om Ægteskabs Indgaaelse og Opløsning, Kapitel VIII udgaar i § 84, 2. Stk., samt 1. Stk. Ordene „for .... 1923". I Stedet sættes: Regeringen bemyndiges til efter Lagtingets Indstilling at sætte Loven i Kraft paa Færøerne.
2. Iøvrigt udsættes Sagen indtil videre.

Ved Sagens *3. Behandling* den *14. September* sattes Ændringsforslaget under Afstemning ved Navneopraab og bortfaldt med 5 Stemmer mod 0 (stemte ikke: Joen Poulsen, Provsten, Mortensen J. H. Poulsen,

P. Niclasen, Danielsen, Matras, Johan Poulsen, A. Samuelsen, Tórgarð, M. Samuelsen, Guttesen, Strøm, Dahl, Effersøe, Formanden. Fraværende: Winther).

Forslaget til Anordning saaledes som vedtaget ved 2. Behandling sattes under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 15 Stemmer mod 0 (stemte ikke: Patursson, R. Rasmussen, Joensen, Debess, Konoy, Formanden. Fraværende: Winther).

Den *15. September* oplæstes og vedtoges saalydende Indstilling:

Færøernes Lagting.

Thorshavn, den 15. September 1922.

Til

Justitsministeriet.

Justitsministeriet har anmodet Amtmanden foranledige, at Tinget afgiver Betænkning om Ændringer, som Øernes Forhold maatte kræve, i Lov af 30. Juni d. A. om Ægteskabs Indgaaelse og Opløsning.

Efter at være underkastet første Behandling den 11. August blev Sagen henvist til et Udvalg paa 5 Medlemmer, som den 31. August afgav Betænkning med Forslag.

Et af R. Rasmussen med flere stillet Ændringsforslag bortfaldt, hvorpaa Udvalgets Forslag ved Sagens 3. Behandling den 14. ds. blev vedtaget, idet 15 stemte derfor, medens 6 undlod at stemme og 1 var fraværende.

Idet man hoslagt fremsender Sagens Dokumenter, skal man anbefale, at Tingets Forslag nyder Fremme.

Olrik. *Edw. Mortensen.*

Joen Poulsen.

XXXVII. Lov om Aldersrente.

Den *8. August* fremlagdes Skrivelse fra Færø Amt*) angaaende Udvidelse til Færøerne af Lov om Aldersrente.

Ved Sagens *1. Behandling* den *9. August* blev den efter Forslag af Formanden henvist til *Udvalget angaaende Lov om Forebyggelse af Ulykker ved Maskiner.*

Den 18. September afgav Udvalget saalydende

Udvalgsbetænkning.

Undertegnede Udvalg, der har faaet nærværende Sag til Behandling, skal udtale, at ihvorvel der frænges til reformerende Ændringer i de for Færøerne gældende Lovbestemmelser om Alderdomsunderstøttelse, er man paa nuværende Tidspunkt næppe i Stand til at fremsætte et Forslag til Anordning, hvorved Loven sættes i Kraft paa Færøerne. Dels mangler der tilstrækkelige Oplysninger angaaende i hvor stort Omfang den gældende Lov om Alderdomsunderstøttelse anvendes paa Færøerne, og dels savner man et paalideligt statistisk Materiale angaaende hvor mange Mennesker der findes paa Færøerne i Alderen over 65 Aar samt angaaende deres Livsstilling, Formuesomstændigheder m. m., hvorved man kunde danne sig et Skøn over, hvormange af disse der kunde tænkes at falde indenfor den Grænse, der berettiger til Nydelse af Aldersrente.

Udvalget tænker sig, at Hovedprincipperne i den Tinget forelagte Lov om Aldersrente meget vel er anvendelige paa Færøerne; men der maa uden Tvivl foretages indgribende Ændringer, hvis Loven skal kunne anvendes i Praksis. Saaledes tør man ikke gaa ud fra, at Bestemmelserne i §§ 5 og 6 er egnede til umiddelbar Anvendelse i de færøske Landkommuner.

Dels maa man anbefale, at det faste Beløb udredes paa en noget enklere Maade end i Lovens § 5, 2. Stykke, og dels at Reglerne for Aldersrentens Modification efter Indtægterne begrænses til 3 eller 4 faste Satser i Stedet for det procentvise Fradrag, som fastsættes i § 6.

For at Tinget til næste Aars ordinære Samling kan have et godt Grundlag at arbejde paa, vilde det være ønskeligt, at Amtet til den Tid indhentede de fornødne Oplysninger og paa Grundlag af disse og nærværende

*) Udelades her.

Udtalelse udarbejdede et Forslag til Anordning, hvorved Lov om Aldersrente kunde sættes i Kraft paa Færøerne.

I Overensstemmelse hermed skal Udvalget tillade sig at stille følgende

Forslag:

1. Lagtinget anmoder Amtmanden om til næste Aars ordinære Samling

   a) at indhente fuldstændige Oplysninger om, i hvilket Omfang den nugældende Lov om Alderdomsunderstøttelse anvendes paa Færøerne;

   b) at tilvejebringe statistiske Oplysninger om, hvormange Personer over 65 Aar, der findes paa Færøerne, disses Livsstilling, Indtægts- og Formuesomstændigheder m. m., samt deraf uddrage en skønsmæssig Overslgt over, hvormange af disse der kan antages at falde inden for de Grænser, der berettiger til Nydelse af Aldersrente.

   Endelig anmoder Lagtinget Amtmanden om til næste Aars ordinære Samling at foranledige udarbejdet et Forslag til Anordning, hvorved Lov om Aldersrente kan sættes i Kraft paa Færøerne.

2. I øvrigt udsættes Sagen til næste Aar.

Ved Sagens *2. Behandling* den *20. September* vedtoges Udvalgets Forslag med 13 Stemmer mod 0.

XXXVIII. Invalideforsikringsloven.

Ved Lagtingets Aabning den *29. juli* fremlagdes den fra sidste Aar udsatte Sag angaaende Invalideforsikringsloven.

Ved Sagens *1. Behandling* den *31. Juli* henvistes den efter Forslag af R. Rasmussen til Udvalget angaaende Tilsyn med Dampkedler.

Den *10. August* fremlagde Udvalget saalydende

Udvalgsbetænkning.

Ifølge Lov Nr. 253 af 6. Maj 1921 er enhver, der er nydende Medlem af en Sygekasse, og som maa anses for ubemidlet, indtil det 62. Aar forsikret mod Invaliditet, hvorved forstaas en Nedsættelse af Erhvervsevnen til en Trediedel eller derunder. Ydelserne bestaar i en Invaliderente paa 800 Kr. aarlig samt Helbredelsesforanstaltninger under visse Forhold. Forsaavidt angaar Personer, der i Henhold til Ulykkesforsikringsloven i Anledning af deres Invaliditet har faaet tilkendt Erstatning for Nedsættelse af Erhvervsevne, nedsættes Invalidérenten til $^{1}/_{3}$, eller saafremt den Livrente, der er eller kunde være indkøbt for den tillagte Erstatning, er mindre end Invalidérenten, til Forskellen herimellem saavel som en Trediedel af den øvrige Del af Invalidérenten.

Sygekassemedlemmerne skal som Invalidepræmie betale aarlig mindst 5 Kr. 40 Øre, og samme Beløb skal de efter Ulykkesforsikringsloven forsikringspligtige Arbejdsgivere bidrage for hver hos dem beskæftiget Helaarsarbejder. Resten af de fornødne Midler tilvejebringes af Stat og de forsikredes Opholdskommuner. Staten betaler Halvdelen, medens den anden Halvdel fordeles mellem Opholdskommunerne i Forhold til Antallet af de i hver af disse ved Aarets Udgang bosatte Sygekassemedlemmer.

Ifølge Lovens § 32 er Regeringen bemyndiget til at sætte Loven i Kraft paa Færøerne med hensigtsmæssige Lempelser. Spørgsmaalet om, hvorvidt og i bekræftende Fald med hvilke Ændringer Loven bør sættes i Kraft blev ifjor forelagt Tinget, se Lagtingstidende 1921 S. 171. Det vedtoges at udsætte Sagen til i Aar.

Udvalget har delt sig i et Flertal og et Mindretal.

Flertallet (Matras, Morlensen, Johan Poulsen og J. H. Poulsen) skal udtale:

Det er for det første en Forudsætning for Lovens Ikrafttræden paa Færøerne, at Sygekassesloven af 20. Juni 1921 er sat i Kraft her, hvilket gan-

ske vist er skel, men først fra 1. Januar d. A. I den sidste Tid har det været nødvendigt at forhøje Sygekassekontingenterne betydeligt, og Flertallet mener, at disse ikke foreløbig kan nedsættes, og at det vil være en følelig Byrde for Sygekassemedlemmerne yderligere at afkræve dem en Invalidepræmie paa mindst 5 Kr. 40 Øre, og at Indførelsen af en saadan Bestemmelse for nærværende Tid vil kunne skade Sygekassesagen. Hele denne Bevægelse er jo meget yngre end den tilsvarende i Danmark.

Det er dernæst en absolut Forudsætning for at kunne sætte Invalideforsikringsloven i Kraft, at Lov om Ulykkesforsikring af 28. Juni 1920 er gjort gældende for Færøerne. Den Form, hvori dette sker, kan medføre, at det bliver nødvendigt at foretage Ændringer i Invalideforsikringsloven. Flertallet mener, at det derfor er nødvendigt at afvente det Tidspunkt, da Ulykkesforsikringsloven er traadt i Kraft, og da at indhente Sygekasseinspektørens Erklæring om nødvendige Lempelser. Man foreslaar derfor, at Spørgsmaalet udsættes.

Mindretallet (R. Rasmussen) henviser til sine Udtalelser i den i sidste Samling afgivne Betænkning og stiller Forslag overensstemmende dermed.

Forslag.

1. *Fra Flertallet* (Matras, Mortensen, Johan Poulsen og J. H. Poulsen): Sagen udsættes indtil videre.
2. *Fra Mindretallet* (R. Rasmussen)

Forslag til Anordning,

hvorved Lov Nr. 253 af 6. Maj 1921 om Invalideforsikring sættes i Kraft paa Færøerne med følgende Ændringer

§ 1.

Til Lovens § 12, første Stykke, tilføjes som nyt Punktum: „Ved Sager fra Færøerne, der kræver særligt Kendskab til de lokale Forhold, skal Invalideretfens Præsident tilkalde en tilforordnet, der kan anlages at være kendt med de færøske Forhold og opfylde Betingelserne for at være ubemidlet nydende Medlem af en anerkendt Sygekasse."

§ 2.

Denne Anordning træder i Kraft samtidig med at Lov om Forsikring mod Følger af Ulykkestilfælde sættes i Kraft paa Færøerne.

Ved Sagens *2. Behandling* den *12. August* fremlagdes *Ændringsforslag til Flertallets Forslag fra Edw. Mortensen:*

I Stedet for Flertallets Forslag sættes:

Sagen udsættes til næste Aar.

Mindretallets Forslag sattes under Afstemning, men bortfaldt idet 8 stemte for og ingen imod (stemte ikke: Winther, Mortensen, Patursson, J. H. Poulsen, Matras, Johan Poulsen, A. Samuelsen, Tórgarð, M. Samuelsen, Joensen, Dahl, Effersøe, Formanden. Fraværende: Joen Poulsen).

Herefter vedtoges Ændringsforslaget med 19 Stemmer mod 0.

XXXIX. Lov om Ulykkesforsikring.

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes et af Amtet udarbejdet Forslag til *Anordning om Udvidelse til Færøerne af Lov om Ulykkesforsikring* (vedhæftet som Bilag 3), samt saalydende Skrivelse fra Justitsministeriet af 12. April 1922.

Efter Modtagelsen af Amtets Skrivelse af 20. September 1920 — F. A. J. 1920. 779 —, hvorved fremsendtes en af Færøernes Lagting vedtagen Indstilling vedrørende Spørgsmaalet om Gennemførelse paa Færøerne af Lov Nr. 205 af 6. Juli 1916 om Forsikring mod Følger af Ulykkestilfælde, saaledes som denne er ændret i Henhold til Lov af 28. Juni 1920, har Justitsministeriet indhentet en Udtalelse fra Indenrigsministeriet, der har tilvejebragt de med Bilag hosfølgende Erklæringer fra Arbejderforsikringsraadet og Forsikringsforbundet for danske Fiskere og Søfolk m. m.

Foranlediget heraf skal man anmode Amtet om paany at forelægge Lagtinget Sagen i Anledning af det saaledes fremkomne, idet man navnlig henleder Opmærksomheden paa Spørgsmaalet om, hvorvidt de i Ulykkesforsikringslovens §§ 26, 35, 41, 53, 73 og 74 nævnte Beløb bør ændres for Færøernes Vedkommende.

Ved Sagens *1. Behandling* den *1. August* blev den efter Forslag af Formanden henvist til *Udvalget angaaende Lov om Tilsyn med Dampkedler.*

Den *29. August* afgav Udvalget saalydende

Udvalgsbetænkning.

Nærværende Sag har flere Gange været ret grundigt behandlet i Lagtinget. I 1920 blev den ført til endelig Afslutning ved, at et Forslag til Anordning, hvorved Lov Nr. 205 af 6. Juli 1916 saaledes som den er ændret ved Lov Nr. 394 af 23. Juli 1920 kunde sættes i Kraft paa Færøerne, blev vedtaget.

Da Sagen desuagtet nu atter er forelagt Lagtinget til fornyet Overvejelse, har dette sin væsentlige Grund deri, at Regeringen ikke har ment at kunne føre den igennem uden at tage visse Hensyn til Arbejderforsikringsraadet og Forsikringsforbundet for danske Fiskere og Søfolk.

Der foreligger nu for Tinget et af Amtet udarbejdet Forslag til Anordning. Dette Forslag er udarbejdet paa Grundlag af nogle af ovennævnte Institutioner foreslaaede Ændringer, som man vanskelig vil komme uden om.

I Betragtning af Sagens store Vigtighed og navnlig paa Grund af den store økonomiske Betydning, som det har, at Erstatningssummerne sættes betydeligt op for Færøernes Vedkommende, er Udvalget enigt om at anbefale det af Amtet udarbejdede Forslag til Anordning til Lagtingets Vedtagelse.

Udvalget skal indrømme, at det af Lagtinget i 1920 fremsatte Krav om, at der ved de færøske Sager tilforordnedes Raadet en lokalkendt Mand, i væsentlig Grad er imødekommet ved de i §§ 12 og 13 foreslaaede Ændringer, ifølge hvilke Sagens Akter kan kræves sendte til Færøerne til Gennemsyn. Derved vil der kunne tages fornødent Hensyn til de for Færøerne særlige sociale Forhold, saaledes som fremhævet i den af Lagtinget i 1920 afgivne Betænkning (se Lagtingstidende for 1920, Side 194 195).

Endskønt det ingenlunde er tilfredsstillende, at Erstatningssummerne for de færøske Fiskere og de med dem ligestillede i alle Tilfælde skal beregnes efter den laveste Aarsfortjeneste, som er sat til 1200 Kr., formener Udvalget det dog rigtigst at gaa ind herpaa.

Erstatningssummerne forhøjes jo herved ret betydeligt i Forhold til hvad de nu er, og man er ikke klar over, om ikke Præmierne i Tilfælde af at Erstatningssummerne beregnes efter de højere Aarsfortjenester, vil blive altfor følelige for Fiskere, der bliver forsikringspligtige for sig selv. Der kunde maaske være nogen Grund til at gøre Forskel paa de Tilfælde, hvor Forsikringspligten paahviler Redere og Arbejdsgivere og de Tilfælde, hvor Forsikringspligten paahviler den enkelte Fisker for sin Person; men da disse Tilfælde under vore Forhold oftest griber saa meget ind i hinanden, at en Sondring vilde falde ret vanskelig, har Udvalget ikke ment at kunne tage noget afgjort Standpunkt hertil paa nuværende Tidspunkt.

Det Forhold, at Forsikringsforbundet for danske Fiskere og Søfolk ønsker § 18 ændret derhen, at praktisk talt alle forsikringspligtige paa Færøerne bliver Medlemmer af nævnte Forbund, er vel en Fordel for Forbundet, men Udvalget er ikke endnu paa det rene med, hvorvidt dette i lige Grad vil være de forsikringspligtige paa Færøerne bekvemt; men for at faa Sagen fremmet hurtigst muligt er Udvalget enigt om, at gaa med til nævnte Ændring.

Da de i § 64 og § 66 foreslaaede Ændringer staar i nøje Sammenhæng med de allerede paapegede Forhold, og da de udover disse foreslaaede Ændringer kun er af redaktionel Natur, skal Udvalget anbefale, at Lagtinget vedtager det af Amtmanden udarbejdede Forslag *uforandret*.

Udvalget gaar ud fra, at Anordningens § 8 til Lovens § 66 b er

saaledes at forstaa, at en Person i det Tidsrum han har Forsikringspligt og som Følge heraf er Medlem af den færøske Afdeling af Forsikringsforbundet for danske Fiskere og Søfolk, vil være erstatningsberettiget, selv om hans Præmie ved en Forsømmelse ikke er indbetalt inden det Øjeblik, da Ulykkestilfældet indtræffer. Ligeledes gaar Udvalget ud fra, at Præmieberegningen for den færøske Afdeling vil foregaa efter de samme Regler som for Forbundets øvrige Del, navnlig at der ikke beregnes højere Præmie for Fiskerierhvervet paa Færøerne end i den øvrige Del af Kongeriget.

Forslag.

Lagtinget tiltræder det af Amtmanden udarbejdede Forslag til Anordning hvorved Lov Nr. 205 af 6. Juli 1916 om Forsikring mod Følger af Ulykkestilfælde saaledes som denne er ændret i Henhold til Lov Nr. 394 af 23. Juni 1920 sættes i Kraft paa Færøerne.

Ved Sagens *2. Behandling* den *1. September* foretoges følgende Afstemninger:

§§ 1 og 2 vedtoges med..... 16 Stemmer mod 0.
§ 3 — — ..... 18 — — 0.
§ 4 — — ..... 19 — — 0.
§ 5 betragtedes som vedtaget uden Afstemning.
§§ 6—9 vedtoges med..... 14 Stemmer mod 0.
§§ 10—12 betragtedes som vedtagne uden Afstemning.

Herefter overgik Sagen til 3. Behandling.

Ved Sagens *3. Behandling* den *7. September* sattes Lovforslaget under Afstemning og vedtoges med 18 Stemmer mod 0 (stemte ikke: Formanden. Fraværende: Patursson, J. H. Poulsen, Debess).

Den *11. September* oplæstes og vedtoges saalydende Indstilling:

Færøernes Lagting.
Thorshavn, den 11. September 1922.

Til
Justitsministeriet.

Sagen angaaende Lov om Ulykkesforsikring, som flere Gange tidligere har været behandlet i Lagtinget, er i indeværende Samling for anden Gang ført til Afslutning, idet et af Amtet udarbejdet Forslag til kongelig Anordning, hvorved ovennævnte Lov sættes i Kraft paa Færøerne, er vedtaget,

Sagen har været henvist til et Udvalg paa 5 Medlemmer, der blev nedsat i Sagerne angaaende Lovene om Forebyggelse af Ulykkestilfælde ved Brug af Maskiner og Tilsyn med Dampkedler.

Den 29. August afgav Udvalget medfølgende Betænkning med Forslag, hvortil henvises.

Ved Sagens 3. Behandling, der fandt Sted den 7. September, vedtoges Udvalgets Forslag med 18 Stemmer. Idet der henvises til de Sagen vedlagte Papirer, tillader man sig at anmode Ministeriet om at foretage det nødvendige til Sagens videre Fremme.

Olrik. *R. Rasmussen.*

Joen Poulsen.

XL. Lov om Arbejdsanvisning og Arbejdsløshedsforsikring.

Den 7. *August* fremlagdes Skrivelse fra Færø Amt angaaende eventuel Udvidelse til Færøerne af Lov om Arbejdsanvisning og Arbejdsløshedsforsikring.

Ved Sagens *1. Behandling* den *9. August* henvistes den efter Forslag af J. H. Poulsen til *Udvalget angaaende Lov om Tilsyn med Dampkedler.*

Den *1. September* afgav Udvalget saalydende

Udvalgsbetænkning.

Til undertegnede Udvalg er henvist nærværende Sag, der ved Amtets Skrivelse af 7. August d. A. er forelagt Lagtinget til Betænkning.

Ved Lov af 22. December 1921 om Arbejdsanvisning og Arbejdsløshedsforsikring m. m. er der for Kongerigets øvrige Dele skabt et Grundlag, hvorpaa der kan meddeles ministeriel Anerkendelse til Arbejdsanvisningskon-

torer, der oprettes eller er oprettede af Amtskommuner, Købstadskommuner, Handelspladskommuner eller Sognekommuner, enkeltvis eller i Forening.

Naar nævnte Kontorer ledes af en Bestyrelse, der bestaar af en Formand og mindst 6 Medlemmer valgte af de kommunale Raad i Overensstemmelse med Lovens Regler, samt i det hele indordner sig under hvad Loven i øvrig foreskriver, kan Kontoret eller Kontorerne baade virke som kontrollerende Institutioner ved den Understøttelse, der udbetales Medlemmerne af de anerkendte Arbejdsløshedskasser, og anvise Arbejde af enhver Slags i Overensstemmelse med et af vedkommende kommunale Raad udstedt Reglement.

Ifølge Loven kan der oprettes et Arbejdsløshedsfond, hvis Midler kan anvendes under ekstraordinær Arbejdsløshed baade som direkte Hjælp til arbejdsløse og til Iværksættelse af Nødhjælpsarbejder m. m., f. Eks. Kursus for arbejdsløse.

Arbejdsløshedsfondens Midler tilvejebringes ved:

1) Bidrag fra Arbejdsgiverne,
2) Tilskud fra Arbejdsløshedskasserne, og
3) Tilskud fra Staten.

Tilsynet med saavel Arbejdsanvisningen som med Arbejdsløshedsforsikringen føres af en Arbejdsdirektør, der udnævnes af Kongen, samt af et dertil oprettet Arbejdsnævn.

Ifølge Lovens § 37, 2. Stykke, er Regeringen bemyndiget til ved kongelig Anordning at sætte Loven i Kraft paa Færøerne med de nødvendige Ændringer, og det er med Hensyn til disse, at Sagen er forelagt Lagtinget.

Amtet har inden Lagtingets Sammentræden indhentet Erklæringer over Sagen fra:

1) Havnar arbeiðsmannafelag,
2) Føroya Fiskimannafelag, og
3) Færøernes Købmandsforening.

Medens sidstnævnte Organisation ikke mener, at Loven skønnes at være paakrævet paa Færøerne, udtaler Havnar arbeiðsmannafelag, at den med visse Ændringer kunde gøres gældende i det Tilfælde, at der her oprettedes Arbejdsløshedskasser.

Føroya Fiskimannafelag stiller sig noget skeptisk over for Lovens Anvendelighed paa Færøerne i dens nuværende Skikkelse, men mener det mest formaalstjenligt, at Lagtinget søger tilvejebragt et Grundlag, hvorpaa der kan bygges en for Færøerne særlig velegnet Arbejdsløshedslovgivning.

Nærværende Udvalg, der har behandlet Sagen i et Møde, er enigt om at udtale, at man ikke kan anse Loven, saadan som den foreligger, velegnet for vore Forhold; men Udvalget kan dog meget vel tænke sig, at der ad Lovgivningens Vej kunde gøres heldige Foranstaltninger, der paa passende Maade kunde modarbejde indtræffende Arbejdsløshed. F. Eks. kunde der ved offentlig Støtte iværksættes samfundsgavnlige Arbejder vedrørende Samfærdselsmidler og Opdyrkning af Ødemark. Ved saadanne Foretagender kunde der af dertil ansatte Mænd anvises de arbejdsløse Arbejde.

Da der i indeværende Lagtingssamling er mange betydningsfulde Love til Behandling, er Tingets Medlemmer for meget optagne til at man for Øjeblikket kan gøre sig Haab om at faa denne vanskelige Sag behandlet med den tilstrækkelige Grundighed og ført til en heldig Afslutning.

Udvalget skal derfor tillade sig at foreslaa, at Sagen udsættes til næste Aar.

Forslag:

Sagen udsættes til næste Aars ordinære Tingsamling.

Ved Sagens *2. Behandling* den *4. September* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning og vedtoges med 12 Stemmer mod 0.

XLI. Lov om Tilsyn med Dampkedler.

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes den fra sidste Samling udsatte Sag angaaende Lov om Tilsyn med Dampkedler.

Ved Sagens *1. Behandling* den *31. Juli* blev den efter Forslag af Rasmussen henvist til *Udvalget angaaende Lov om Forebyggelse af Ulykker ved Maskiner.*

Den *30. September* afgav Udvalget saalydende

Udvalgsbetænkning.

Denne Sag, der har været behandlet af Lagtinget i dettes ordinære Samling 1920 og som dengang blev udsat til næste Aar, idet Amtet blev opfordret til at indhente visse manglende Oplysninger, er først i Aar atter forelagt Tinget.

Af de vedlagte Oplysninger fremgaar, at Dampkedler ikke anvendes i nogen udstrakt Grad paa Færøerne, og af de Kedler, der er i Brug, er der vistnok faa, der angaaende Hedeflade og Damptryk kommer op til, hvad der

i Lov af 4. Oktober 1919 om Tilsyn med Dampkedler § 7 fastsættes som Grænse for, at Kedelpasserprøve skal udkræves for den Person, der skal forestaa selvstændig Pasning af Dampkedlen.

Udvalget har desuagtet ment det rigtigst, at der indføres et lovmæssigt Tilsyn med Dampkedler paa Landjorden for Færøernes Vedkommende i det Omfang, som fastsættes i ovennævnte Lovs § 1. Men da Loven af 4. Oktober 1919 om Tilsyn med Dampkedler i flere Henseender forekommer Udvalget mindre anvendelig paa Færøerne, har man forsøgt at udarbejde et særligt, omend maaske noget ufuldstændigt Forslag til Lov for Færøerne om Tilsyn med Dampkedler paa Landjorden og valgt at lægge til Grund herfor den nu ophævede Lov af 24. Marts 1875 om Tilsyn med Dampkedler. Dette Forslag vedlægges Sagen i Koncept.

Da Sagen imidlertid ikke kan siges at haste og da det nok kan formodes, at man endnu ikke er helt paa det rene med hvorledes og af hvem Tilsynet bedst kan udføres, har Udvalget fundet det rigtigst at overdrage til Amtmanden at søge sagkyndig Bistand, f. Eks. hos Direktoratet for Arbejds- og Fabriksfilsynet, og til næste Aars ordinære Lagtingssamling forelægge Tinget et paa Grundlag af det foreliggende fuldstændig udarbejdet Forslag til Lov for Færøerne om Tilsyn med Dampkedler paa Landjorden. Det kunde ogsaa have sin Betydning, om Amtet forhandlede med herboende Personer, der kan tænkes at have Indsigt i Brugen af Dampkedler, og skal Udvalget som en saadan Mand tillade sig at henlede Opmærksomheden paa Hr. Smedemester Thomas Askham, Thorshavn,

I Overensstemmelse hermed skal Udvalget stille følgende

Forslag:

I.

Sagen udsættes til næste Aar.

II.

Amtmanden anmodes om at underkaste Sagen en yderligere Overvejelse og søge den nødvendige sagkyndige Bistand vedrørende hvad der kan anses som nødvendigt og tilstrækkeligt Tilsyn med Dampkedler paa Landjorden her, naar henses til vore særlige Forhold og den Udstrækning, i hvilken Dampkedler anvendes.

Ved Sagens *2. Behandling* den *2. Oktober* vedtoges Udvalgets Forslag med 11 Stemmer mod 0.

XLII. Lov om Forebyggelse af Ulykker ved Maskiner.*)

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes den fra sidste Aar udsatte Sag angaaende Anordning om Forebyggelse af Ulykker ved Maskiner.

Ved Sagens *1. Behandling* den *31. Juli* blev den efter Forslag af Rasmussen henvist til *et særligt Udvalg paa 5 Medlemmer,* hvortil den *1. August* valgtes: *Rasmussen, Mortensen, J. H. Poulsen, Matras* og *Johan Poulsen.*

Den *16. September* afgav Udvalget saalydende

Betænkning.

I Lagtingssamlingen 1913 forelagde Amtet Tinget Forslag til Anordning, hvorved Kap. 3 i Lov Nr. 143 af 29. April s. A. sættes i Kraft paa Færøerne.

Sagen blev behandlet i et Udvalg, der foreslog den udsat til det følgende Aar; samtidig opfordredes Amtet til at fremskaffe Oplysninger om, i hvilket Omfang der blev benyttet Kraft- og Arbejdsmaskiner paa Færøerne.

Efter de til Tingsamlingen 1914 fremskaffede Oplysninger viste det sig, at Kraftmaskiner kun i ringe Omfang blev benyttede paa Færøerne, og Tinget fandt derfor ikke, der var tilstrækkelig Anledning til at søge Lovbestemmelser indførte desangaaende, men foreslog at udsætte Sagen indtil videre. Samtidig henstilledes til Amtmanden, at der, om fornødent, rent administrativt gennem Politiet førtes et Slags Tilsyn eller Kontrol med de alt i Brug værende Maskiner.

I Tingsamlingen 1920 blev Sagen igen rejst ved en Skrivelse fra Justitsministeriet, foranlediget af, at Amtet har henledet Ministeriets Opmærksomhed paa de paa Øerne projekterede Stærkstrømsanlæg, der muligvis vilde medføre en mere udvidet Brug af Arbejdsmaskiner, og saaledes eventuelt nødvendiggøre, at der blev truffet Bestemmelser i den omhandlede Retning.

Det Udvalg, der behandlede Sagen, foreslog, at Sagen udsattes til indeværende Aar, og foreslog at anmode Amtmanden om i Forbindelse med et Udvalg paa 2 Medlemmer at underkaste Sagen en Overvejelse og igen forelægge den for indeværende Tingsamling.

Undertegnede Udvalg er dels gennem de af Sysselmændene indsendte

*) Se Lagtingstidenden 1921, Side 182.

Beretninger og dels ad anden Vej kommet til Kundskab om, at der findes en Del Kraft- og Arbejdsmaskiner i Brug paa Færøerne. I Byen Thorshavn er der saaledes, efter at den elektriske Kraftstation er kommen i Gang, etableret Arbejdsmaskiner i flere Virksomheder; ligesom man kan vente, at Brug af elektrisk Strøm som Drivkraft for Arbejdsmaskiner vil tiltage, hvor der er eller bliver Adgang dertil.

Udvalget finder derfor, at der er Anledning til nu at træffe Bestemmelser om Sikring mod Ulykkestilfælde ved Brug af Maskiner.

Man har underkastet Sagen en Del Overvejelse, særlig den af Amtet i 1913 udarbejdede Anordning, og man er kommet til det Resultat at foreslaa nævnte Anordning omtrent uændret til Lagtingets Vedtagelse.

I nævnte Anordning er foreslaaet, at det stedlige Tilsyn udelukkende er henlagt under kommunale Maskinsynsmænd, hvad der ikke er Tilfældet for det egentlige Kongerige. Efter Omstændighederne maa dette anses for tilfredsstillende; men Udvalget maa dog formene, at disse kommunale Tilsynsmænd maatte kunne faa nogen Vejledning af uddannede Fabrikinspektører. Der er saavidt Udvalget bekendt en Del Fabrikinspektører eller Tilsyns-Assistenter til Raadighed, og det skulde ikke synes uoverkommeligt, at en enkelt af disse med Mellemrum kunde rejse til Færøerne og give Vejledning for de kommunale Tilsynsmænd.

Man skal derfor tillade sig at foreslaa Tinget at vedtage, at vedlagte „Anordning for Færøerne angaaende Forebyggelse af Ulykkestilfælde ved Brug af Maskiner"*) søges gjort gældende for Færøerne.

* * *

§ 12.

Den Arbejdsgiver eller hans Stedfortræder, der overtræder de i denne Anordning indeholdte Bestemmelser, er, for saa vidt hans Forhold ikke efter Lovgivningens almindelige Regler medfører højere Straf, ifalden en Bøde fra 4 Kr. til 400 Kr.

Den Arbejder, der ved sit Forhold overfor de i Medfør af nærværende Anordning trufne Sundheds- eller Sikkerhedsforanstaltninger hindrer disse i at virke efter deres Bestemmelse, er, for saa vidt hans Forhold ikke efter Lovgivningens almindelige Regler medfører højere Straf, ifalden en Bøde fra 5 Kr. til 100 Kr.

§ 13.

Dersom noget Barn er blevet anvendt til Arbejde imod Bestemmelserne i denne Anordning, er den paagældendes Forældre eller andre foresatte ifaldne en Bøde af fra 2 Kr. til 20 Kr., naar det godtgøres, at saadant ulovligt Arbejde er foregaaet med deres Vidende og Vilje.

§ 14.

Sager, der anlægges paa Grund af Overtrædelse af denne Anordning eller af de i Medfør af samme udfærdigede Forskrifter, og i hvilke Straffen ikke kan overstige Bøder, behandles som offentlige Politisager, dog saaledes, at ingen Sag kan afgøres uden Dom, medmindre Direktionen for Arbejds- og Fabrikstilsynet — om fornødent efter indhentet Betænkning fra Sundhedsstyrelsen — deri har samtykket.

---

*) § 1—11 jfr. Lagtingstidende for 1913 Pag. 5.

§ 15.

Alle Bøder, der udredes i Henhold til Bestemmelserne i denne Anordning, tilfalder Amtsfattigkassen.

Ved Sagens *2. Behandling* den *20. September* sattes Forslaget til Anordning under Afstemning i følgende Afsnit:

§ 1 vedtoges med ..... 13 Stemmer mod 0.
§§ 2—5 — - ..... 14 — - 0.
§ 6 — - ..... 13 — - 0.
§§ 7—9 betragtedes som vedtagne uden Afstemning.
§ 10 vedtoges med ..... 12 Stemmer mod 0.
§ 11 betragtedes som vedtaget uden Afstemning.
§§ 12—15 vedtoges med ..... 12 Stemmer mod 0.

Hvorefter Sagen overgik til 3. Behandling.

Den *23. September* fremlagdes saalydende *Ændringsforslag fra J. H. Poulsen:*

§ 11 sættes som sidste Paragraf.
I 1. Linie ændres „1915" til „1923".

Ved Sagens *3. Behandling* den *23. September* sattes Ændringsforslaget under Afstemning og vedtoges med 17 Stemmer mod 0.

Herefter sattes Forslaget til Anordning saaledes ændret under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 17 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: Formanden. Fraværende: Mortensen, Tórgarð, Debess og Effersøe.)

Den *26. September* oplæstes og vedtoges saalydende Indstilling:

Færøernes Lagting.

Thorshavn, den 26. September 1922.

Til
Justitsministeriet.

Den hermed fremsendte Sag: „Anordning for Færøerne angaaende Forebyggelse af Ulykkestilfælde ved Brugen af Maskiner", der første Gang forelaa i Tingsamlingen 1913 er færdigbehandlet i indeværende Lagtingssamling. Sagen blev behandlet i et Udvalg paa 5 Medlemmer og blev undergivet 3 Behandlinger i Tinget.

Ved 3. Behandling blev Forslaget enstemmig vedtaget med 17 Stemmer.

Man skal herved anbefale det af Tinget vedtagne Forslag at blive ophøjet til at gælde som Lov.

Olrik. *Johan H. Poulsen.*

Joen Poulsen.

XLIII. Ændring i Lov om Skatter og Afgifter.

Ved Lagtingets Aabning den *29. juli* fremlagdes Forslag fra Amtmanden til Lov for Færøerne om Forandring i Afgiften for Indførsel af Spirituosa (vedhæftet som Bilag 6).

Ved Sagens *1. Behandling* den *1. August* blev den efter Forslag af Formanden henvist til *Udvalget angaaende Ædruelighedsloven.*

Den *20. September* afgav Udvalget saalydende

Udvalgsbetænkning.

I Lagtingets ordinære Samling 1921 behandlede Tinget Spørgsmaalet om Revision af Lov for Færøerne om Forandring i forskellige Skatter og Afgifter af 7. Marts 1912. Det Udvalg, som behandlede Sagen, delte sig i et Flertal, som mente, at der ikke var nogen Grund til at foretage nogen Revision, da Afgiften af Spirituosa maatte antages at ville komme op paa det

forudsatte Beløb, og et Mindretal, der fremsatte Forslag om Forhøjelse af Afgiften. Forslaget blev ikke vedtaget, og Rigsdagen har derpaa vedtaget en Lov, der er udstedt under 17. Marts d. A., hvorefter Spørgsmaalet om Revision paany skal forelægges Tinget i indeværende Samling. I Motiverne til Loven har Ministeriet taget det Forbehold, at Lagtinget, saafremt Afgiften ikke indbringer det paaregnede Beløb, skal dække det manglende. Ministeriet har anmodet Amtet om at forelægge Lagtinget Sagen, og Amtmanden har derpaa forelagt Tinget et Forslag, hvorefter Afgiften af Brændevin, Spiritus eller spirituøse Drikkevarer for hver Liter af 8° og derunder forhøjes med 10 Øre.

Ved en tilsvarende Indførsel som i 1921—22 vil Merafgiften efter Amtets Forslag beløbe sig til ca. 4800 Kr.

Dernæst har Amtet foreslaaet at forhøje Straffesatserne for Overtrædelser af Lovens Bestemmelser. Nu er Straffen en Bøde, udgørende det dobbelte af det Beløb, vedkommende har villet unddrage sig fra at betale. Amtet foreslaar, at Overtræderen skal bøde, forsaavidt Forseelsen ikke efter gældende Lovgivning medfører strængere Straf, indtil 10 Gange det Beløb, hvis Erlæggelse han har søgt at unddrage det offentlige.

I Skrivelse af 17. Maj d. A. til Amtet har Landfogden udtalt, at der forekommer ham ikke at være Anledning til at forhøje Straffesatserne, og at Indførselsafgiften i Finansaaret 1921—22 har udgjort 29045 Kr. 91 Øre, altsaa omtrent det paaregnede Beløb, samt at der næppe er Grund til at vente Nedgang i Afgiften i de kommende Aar, hvorfor det kan være tvivlsomt, om det er nødvendigt at forhøje Satserne.

I Finansaaret 1917—18 og 1918—19 var Afgiften ikke mere end ca. 5000 Kr. aarlig, men Grunden hertil var Undervandsbaadskrigen og de deraf følgende Indførselsvanskeligheder. Disse Aar maa man derfor se væk fra. I den øvrige Del af Femaarsperioden fra 1. April 1916 til 21. Marts 1921 androg Afgiften c. 23500 Kr. aarlig. Lov af 1. April 1908 om Afløsning af Tiende forudsætter, at Afgiften skal andrage 29182 Kr. Dette Beløb blev vel ikke naaet, men der var Tale om en unormal Periode, hvori Verdenskrigen og dens Følger for en væsentlig Del lagde Hindringer i Vejen for Importen til Øerne. I 1919—20 var Afgiften Kr. 20364.84 og i 1920—21 Kr. 26744.71. Stigningen var altsaa over 6000 Kr., og i 1921—22 er man naaet op paa Kr. 29045.91.

Lagtinget agter at nedsætte et Udvalg til mellem Tingsamlingerne 1922 og 1923 at overveje, om man ikke er nødt til at foreslaa Indførelse af Afgift paa forskellige Varer, herunder Forhøjelse af Afgiften paa Spirituosa for derigennem at skaffe Tinget større Indtægter for at af kunne imødekomme uafviselige Krav, der stilles til Lagtinget.

Af denne Grund og idet Afgiften i 1921—22 har indbragt over 29000 Kr., saaledes at man faktisk har naaet det forudsatte Beløb, og idet Landfogden i sin Skrivelse af 17. Maj d. A. udtaler, at der næppe er Grund til at vente Nedgang i Afgiften i de kommende Aar, mener Udvalget det forsvarligt at tilraade, at Loven af 1912 forlænges yderligere 1 Aar, og at Spørgsmaalet derpaa paany forelægges Tinget næste Aar.

Forslag:

Tinget tilraader, at Bestemmelsen i § 5 i Lov for Færøerne om Forandring i forskellige Skatter og Afgifter af 7. Marts 1912 jfr. Lov om Forlængelse af nævnte Lov af 17. Marts 1922, hvorefter Loven skal forelægges til Gennemsyn for Lagtinget i Samlingen 1922 og for Rigs-

dagen i Samlingen 1922—23, forandres derhen, at saadan Forelæggelse først skal ske for Lagtinget i Samlingen 1923 og for Rigsdagen i Samlingen 1923—24.

Lagtinget, den 20. September 1922.

Edw. Mortensen,
Formand.

Rasmussen. *Konoy.*

Effersøe. *P. Niclasen,*
med Forbehold.

Ved Sagens *2. Behandling* den *22. September* vedtoges Overgang til 3. Behandling med 13 Stemmer mod 0.

Ved Sagens *3. Behandling* den *27. September* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 17 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: P. Niclasen og Formanden. Fraværende: Mortensen, Guttesen og Dahl.)

Den *29. September* oplæstes og vedtoges saalydende Indstilling:

Færøernes Lagting.
Thorshavn, den 29. September 1922.

Til
Justitsministeriet.

Nærværende Sag om Revision af Lov for Færøerne om Forandring i forskellige Skatter og Afgifter, der ogsaa blev behandlet i forrige Samling, har i Aar været henvist til et Udvalg paa 5 Medlemmer.

Under 20. September afgav nævnte Udvalg Betænkning med Forslag, der var til 2. Behandling den 22. September.

Ved Sagens 3. Behandling, der fandt Sted den 27. September, vedtoges Udvalgets Forslag enstemmigt med 17 Stemmer.

Idet man tillader sig at henvise til Sagens øvrige Akter, skal man anbefale, at den fremmes af Ministeriet, som den af Lagtinget er vedtaget.

Olrik. *R. Rasmussen.*

Joen Poulsen.

XLIV. Ændring i Jagtloven.

Den *3. August* fremlagdes Andragender*) om Ændring i Jagtlovens Bestemmelser om Fredningstiden for Harer.

Ved Sagens *1. Behandling* den *4. August* blev den efter Forslag af Formanden henvist til Udvalget angaaende Landbolovene.

Den *4. August* afgav Udvalget

Nevndarálit.

(Vedhæftet som Bilag 29.)

Ved Sagens *2. Behandling* den *5. Oktober* vedtoges Udvalgets Forslag med 11 Stemmer mod 0.

*) Udelades her.

XLV. Lov om Foranstaltninger mod smitsomme Sygdomme hos Husdyr.

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes den fra forrige Aar udsatte Sag angaaende Lov om Foranstaltninger mod smitsomme Sygdomme hos Husdyrene, samt saalydende.

Udkast

til

Forslag til Lov om Ændring af Lov Nr. 36 af 28. Februar 1908 om Foranstaltninger mod smitsomme Sygdomme hos Husdyrene m. m.

§ 6 affattes saaledes:

De Sygdomme hos Husdyr, som skal være undergivne det offentliges særlige Forsorg (ondartede, smitsomme Sygdomme) er:

Miltbrand hos alle Husdyr.
Mund- og Klovesyge hos samtlige klovbærende Husdyr.
Faarekopper, Ondartet Klovesyge, Skab (Dermatocoptes) — hos Faar.
Rygmarvstyfus, Ondartet Lungesyge, Snive, Skab (Sarcoptes og Dermatocoptes) — hos Heste.
Ondartet Lungesyge hos Oksen.
Kvægpest.
Smitsom Svælgtamhed hos Kvæget.
Svinedifteritis (Svinepest og smitsom difteritisk Tarmbetændelse hos Svin).

Efter Samraad med Husdyrkommissionen skal Amtmanden være bemyndiget til at henregne andre smitsomme Sygdomme blandt Husdyrene, som maatte vinde større Udbredelse paa Færøerne og antage en mere ondartet Karakter til de ondartede smitsomme Sygdomme, hvorom offentlig Kundgørelse bliver at udfærdige. Ligeledes er han bemyndiget til igen at ophæve saadanne af ham trufne Bestemmelser.

§ 7 affattes saaledes:

Er noget Husdyr blevet angrebet af en af de fornævnte Sygdomme, eller er der Sandsynlighed for, at dette er Tilfældet, skal dets Ejer eller den, der paa Ejerens Vegne fører Tilsyn med Dyrene, uopholdelig anmelde det til Politiet (Landfogden eller Sysselmanden) samt sørge for, at intet til Be-

sætningen hørende Dyr, der kan angribes af Sygdommen, føres bort eller kommer i Berøring med Husdyr fra andre Besætninger, forinden der foreligger skriftlig Tilladelse fra Amtet.

§ 8 affattes saaledes:

Finder Dyrlægen, at noget af ham undersøgt Dyr er angrebet af en af de i § 6 omtaldte Sygdomme, eller at der er overvejende Sandsynlighed derfor, skal han, hvad enten han er tilkaldt af Ejeren eller udsendt af Politiet, eller han paa anden Maade er blevet opmærksom paa Dyrets Tilstand, hurtigst muligt foranledige, at det afsondres fra sunde Dyr saa fuldstændigt, som Sygdommens Natur udkræver og Forholdene tilsteder, medmindre Ejeren giver sit Samtykke til, at Dyret straks dræbes uden Erstatning. Dyrlægen skal derhos være berettiget til at forbyde, at noget Dyr af Besætningen, som kan angribes af den paagældende Sygdom, selv om det ikke er eller mistænkes for at være sygt, bortbringes fra Stedet, til at foreskrive eller om fornødent paase, at de Steder, hvor de syge Dyr har staaet, og de Genstande, hvormed de har været i Berøring, behørig renses og desinficeres, samt overhovedet til at træffe de foreløbige Forholdsregler,der er fornødne til Forebyggelse af Smittes Udbredelse.

Forsaavidt Politiet ikke er bekendt med det saaledes behandlede Tilfælde, anmelder Dyrlægen uopholdelig dette, hvorhos han indberetter til Amtet, hvad han foreløbig har foretaget med Indstilling om de yderligere Forholdsregler, han maatte finde fornødne.

§ 9 affattes saaledes:

Naar smitsom Sygdom (jfr. § 6) er udbrudt blandt Husdyr paa Færøerne, kan Amtmanden efter Samraad med Husdyrkommissionen ved en offentlig Bekendtgørelse, som skal indeholde Oplysninger om, hvorledes Sygdommen giver sig til Kende, paabyde, at ethvert Sygdomstilfælde, som udviser Lighed med den i Bekendtgørelsen beskrevne Sygdom, eller under særlige Omstændigheder ethvert optrædende Sygdomstilfælde overhovedet, uopholdeligt skal anmeldes til Politiet.

Politiet skal snarest muligt give Indberetning til Amtet om modtagne Anmeldelser.

Amtmanden kan efter indhentet Erklæring fra Husdyrkommissionen og eventuelt andre Autoriteter enten helt forbyde Overførsel af den angrebne Art af Dyr saavel som af andre Dyr eller Genstande, hvorved Smitte kan forplantes fra den ene Ø eller Dele af en saadan, hvor Sygdommen er forekommet, til andre Dele af Øerne, eller gøre Adgang hertil afhængig af saadanne Betingelser, som menes fornødne for at hindre Smittens Udbredelse.

§ 10 Lov 1908 § 8

§ 11 — Lov 1908 § 9

§ 12 — Lov 1908 § 10

§ 13 — Lov 1908 § 11

§ 14 affattes saaledes:

Opstaar der Mistanke om, at en Ko eller en Ged lider af Yvertuberkulose, skal Tilfældet straks anmeldes til Politiet. Saa vidt muligt, skal Dyrlægen derefter foretage en Undersøgelse af Dyret og udtage en Mælkeprøve til mikroskopisk Undersøgelse. Kan Dyrlægen ikke komme til Stede, skal Politiet lade Mælkeprøven udtage.

Den udtagne Mælkeprøve skal undersøges af Dyrlægen eller en Læge, som antages dertil af Amtet.

Opstaar der Tvivl om den mikroskopiske Diagnose, kan Amtet tilkalde

en anden Læge eller lade de paagældende Præparater sende til Veterinærfysikatet i København.

Enhver Ko eller Ged, der findes lidende af Yvertuberkulose, skal nedslaas ved offentlig Foranstaltning. Erstatning ydes efter Reglerne i § 13.

§ 15 affattes saaledes:

Udgifter i Henhold til §§ 13 og 14 afholdes forskudsvis af Amtsrepartitionsfonden, forsaavidt de ikke skal afholdes af Ejeren. Statskassen refunderer Fonden Halvdelen af de Udgifter, som endeligt kommer til at paahvile det offentlige.

§ 16 affattes saaledes:

Til mildere smitsomme Sygdomme hos Husdyrene henregnes:

A.

Brandfeber, Influenza (epizootisk Katarrhalfeber) } hos Hesten.
Miltbrandsemfysem (brandigt Emfysem), Ondartet Katarrhalfeber, Krup, Kalvedifteritis, Pasteurellose (Vildtsyge, septisk Pleuropneumoni), Paratyfus og Paracoliinfektion } hos Kvæget.
Akut Rødsyge hos Svinet.

B.

Mundsyge, Kværke } hos Hesten.
Godartet Beskelersyge hos Hesten og Kvæget.
Kopper hos andre Husdyr end Faaret.
Skab (der ikke omhandles under § 6)
Ringorm.
Haarsækmider, Hundesyge } hos Hunden.
Svinesyge (enzootisk Lungebetændelse), Knuderosen og kroniske Former af Rødsyge } hos Svin.
Fjerkrækolera og Hønsepest hos Fjerkræ samt enhver anden Sygdom hos Heste, Kvæg, Faar, Geder, Svin, Hunde og Fjerkræ, som antager en uniskendelig smitsom Karakter.

Med Hensyn til de under A og B nævnte Sygdomme, gøres det Ejeren eller den, som paa hans Vegne fører Tilsyn med Dyrene, til Pligt, naar han har Grund til at antage, at Sygdommen er til Stede:
1) at anmelde for Politiet eller Dyrlægen, naar nogen af de ovenfor under A nævnte Sygdomme maatte forekomme i hans Besætning, eller naar nogen af de under B nævnte Sygdomme maatte brede sig i Besætningen,
2) ikke at lade Dyr der er angrebne af disse Sygdomme føre paa fælles Græsgang, i fremmed Stald eller til andre Samlingssteder for Kreaturer.

Politiet indberetter snarest til Amtet anmeldte Tilfælde af de i denne Paragraf nævnte Sygdomme, hvorefter Amtmanden efter Samraad med Husdyrkommissionen og eventuelt andre Autoriteter tager nærmere Bestemmelse om, hvordan der skal forholdes.

§ 17 affattes saaledes:

Med Hensyn til Tuberkulose hos Kvæg — herunder ogsaa Yvertuber-

kulose, gøres det til Pligt for Ejeren eller den, der paa hans Vegne fører Tilsyn med Dyrene:

1) ikke at lade Dyr, der ved Hoste, Afmagring, langvarigt Børflod eller langvarig Diarhhoe viser sig mistænkelige med Hensyn til Tuberkulose, føre paa fremmede eller fælles Græsgange, i fremmede Stalde eller andre Samlingssteder for Kreaturer, ej heller at afhænde saadanne Dyr, undtagen til Slagtning,

2) ikke at afhænde eller bruge til Menneskeføde Kød eller Slagteaffald af Dyr, der øjensynlig er angrebet af Tuberkulose, med mindre det slagtede Dyr med dets Indvolde forinden er undersøgt paa Ejerens eller Brugerens Bekostning ved Politiets Foranstaltning, og Politiet derefter har givet Tilladelse til, at Kødet bruges paa denne Maade,

3) ikke at afhænde Mælken af de Køer, der lider af Yvertuberkulose, ej heller at bruge den til Menneskeføde eller til Tilvirkning af Levnedsmidler og kun at bruge den i kogt Tilstand til Kreaturføde.

§ 18 affattes saaledes:

Kreaturejere, som maatte ønske at benytte Tuberkulin som diagnostisk Middel til Bekæmpelse af Tuberkulose blandt Kvæget, kan, naar de yder Sikkerhed for, at de Dyr, der ved Undersøgelse findes at være sunde, paa betryggende Maade kan holdes afsondrede fra de af Tuberkulose angrebne Dyr, faa offentlig Støtte til saadan Undersøgelse, saaledes at Tuberkulinprøven foretages paa Besætningen efter nærmere af Landbrugsministeriet fastsatte Regler, der ogsaa fastsætter Honoraret for Undersøgelsen.

Landboforeninger og Kvægavlsforeninger, der maatte ønske at indføre Tuberkulinprøven paa de kaarede Dyr, er berettigede til under de samme Betingelser at nyde den samme Støtte som private hertil.

Ejere, der ikke opfylder de dem paahvilende Forpligtelser med Hensyn til Afsondring, er pligtige at refundere Statskassen den dem i Henhold til foranstaaende Bestemmelser ydede Understøttelse.

Det paahviler den, der forestaar Tuberkulinprøven for en Kreaturejer, under Bødeansvar at paase, at Afsondring mellem Dyrene, som foran anført, finder Sted paa betryggende Maade, og hvis hans Paabud i saa Henseende ikke efterkommes af Ejeren, har han at anmelde saadant for Amtet.

Anmodninger fra Kreaturejere, Kvægavlsforeninger og Landboforeninger, der ønsker at gøre Brug af den ved nærværende Lov aabnede Adgang til at faa Tuberkulinprøven foretaget, indsendes til Amtet.

§ 19 — Lov 1908 § 14, dog at der i 2. Linje efter „Politiets“ indføjes „og Dyrlægens“.

§ 20 — Lov 1908 § 15.

§ 21 — Lov 1908 § 16.

§ 22 — Lov 1908 § 17, dog at i 2. Stk. 2. Linie „§§ 1—6“ ændres til „§§ 1—5 og 9“, samt at i 3. Stk., 1. Linje „16“ ændres til „21“.

§ 23 — Lov 1908 § 18.

§ 24 affattes saaledes:

Denne Lov træder i Kraft . . .

Fra samme Tid ophæves Lov for Færøerne No. 36 af 28. Februar 1908 om Foranstaltninger mod smitsomme Sygdomme hos Husdyrene.

Bemærkninger til foranstaaende.

Der henvises til Lagtingstidende 1921, Pag. 159 og 161.

De fem første Paragrafer i Loven af 1908 er foreslaaet bibeholdte uforandret; dog kunde maaske § 3 udgaa som overflødig, naar der i § 1, 1. Stk., 1. Linje efter Ordet „Nytte-Fjærkræ" indføjes „og Uld".

§ 6 indfører efter Forslag af Veterinærfysikatet en Fortegnelse over de Sygdomme, som maa anses for særlig farlige. Paragrafen er bygget over § 2 i Lov af 14. April 1920 (No. 156) om smitsomme Sygdomme hos Husdyrene.

Der burde maaske tilføjes en Bestemmelse om Pligt for Amtmanden til at indberette til Ministeriet om de i Medfør af Paragrafens sidste Stykke trufne Foranstaltninger.

§ 7 indeholder en Skærpelse af den i den nugældende Lovs § 7 givne Regel om, hvorledes en Kreaturejer skal forholde sig, naar en smitsom Sygdom udbryder i hans Besætning.

§ 8 giver Regler for Dyrlægens Pligt og Ret til at handle i Tilfælde af, at Udbrud af smitsom Sygdom hos Husdyrene konstateres.

Det bemærkes herved, at Forslagets Bestemmelser — bortset fra nærværende Paragraf — er søgt formuleret saaledes, at de vil kunne bringes til Anvendelse selv om Færøerne paany skulde være uden Dyrlæge.

§ 9 giver samlet Reglerne i Lovens § 6 og § 7, 2. Stykke, da disse Regler synes at høre naturligt sammen.

§ 14 er formuleret efter Forslag af Veterinærfysikatet.

§ 15 svarer til nugældende Lovs § 12.

§ 16 er bygget over § 10 i Loven af 1920, og § 17 over samme Lovs § 11.

§ 18 aabner Adgang til Støtte til Forelagelse af Tuberkulinprøven, der anbefales af Veterinærfysikatet, der gratis vil kunne stille det fornødne Tuberkulin til Raadighed.

Ved Sagens *1. Behandling* den *2. September* blev den efter Forslag af Patursson henvist til *Udvalget angaaende Landbolovene*.

Den *4. Oktober* afgav Udvalget

Nevndarálit.

(Vedhæftet som Bilag 30.)

Ved Sagens *2. Behandling* den *5. Oktober* vedtoges Udvalgets Forslag med 11 Stemmer mod 0.

XLVI. Lov om Storhvalfangst.

Den *11. August* genoptoges efter Anmodning fra Selvstyrepartiet Sagen om Lov om Storhvalsfangst til Behandling.

Ved Sagens *1. Behandling* den *31. August* blev den efter Forslag af Patursson henvist til *Udvalget angaaende Sønæringsloven.*

Den *29. September* afgav Udvalget saalydende

Udvalgsbetænkning.

Ved Skrivelse af 10. August d. A. er der fra Lagtingsmænds Side fremsat Forespørgsel vedrørende det af Lagtinget i Samlingen 1921 vedtagne Lovforslag om Storhvalfangst ved Færøerne.

Sagen blev henvist til undertegnede Udvalg, der skal tillade sig at fremføre følgende:

Som det vil være bekendt, blev Lovforslaget om Storhvalfangst ved Færøerne første Gang vedtaget i Lagtingssamlingen 1917 og derefter i Samlingerne 1918, 1920 og 1921. Imidlertid har Regeringen ikke ment at kunne imødekomme Lagtingets Ønske, saaledes at Lovforslaget endnu ikke har været foretagt Rigsdagen.

Da der gennem de forskellige Udvalgsbetænkninger, der er afgivne under denne Sags Behandling, har været fremført de Motiveringer, der kunne tale for Nødvendigheden af, at Lagtinget paa dette Omraade kan komme til at udøve en Myndighed i Henhold til Lovforslaget, er det formentlig unødvendigt i nærværende Betænkning at udføre yderligere Motiveringer i nævnte Retning.

Naar denne Sag Aar efter Aar har været til Lagtingets Behandling og Vedtagelse, og naar Spørgsmaalet har kunnet vinde saa stor Tilslutning hos Tingets Medlemmer, maa man gaa ud fra, at man her staar overfor et Folkeønske, der har Krav paa at blive opfyldt.

Selv om Lagtinget under de skiftende Regeringer ikke endnu har kunnet opnaa det ønskede, mener Udvalget, da Spørgsmaalet igen er rejst, ikke at kunne indtage anden Stilling, end at foreslaa en fornyet Henvendelse til Statsmyndighederne, og skal saaledes tilraade, at Forslaget saaledes som det foreligger, med de nødvendige Ændringer i Aarstallene, igen bliver vedtaget af Lagtinget.

Forslag.

1. Lagtinget vedtager det i Samlingerne 1917, 1918, 1920 og 1921 vedtagne Forslag til Lov om Storhvalfangst ved Færøerne med følgende Ændringer i § 4 og § 6 af det i Samlingen 1917 vedtagne Forslag:

   i § 4 ændres Tallet 1918 til 1924,
   i § 6 ændres Tallet 1918 til 1923.

2. Lagtinget indgaar til Justitsministeriet med Anmodning om dettes Medvirken til at Lovforslaget saaledes ændret ophøjes til Lov.

Ved Sagens *2. Behandling* den *2. Oktober* vedtoges Overgang til 3. Behandling med 14 Stemmer mod 0.

Ved Sagens *3. Behandling* den *4. Oktober* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 15 Stemmer mod 1. (Nej stemte: Effersøe. Stemte ikke: Joen Poulsen, Johan Poulsen, M. Samuelsen, Formanden. Fraværende: Provsten, A. Samuelsen.)

S. D. oplæstes og vedtoges saalydende Indstilling:

Færøernes Lagting.

Thorshavn, den 4. Oktober 1922.

Til
Justitsministeriet.

Foranlediget af en Henvendelse fra Lagtingsmand Patursson paa Tingets Selvstyrepartis Vegne, har Lagtinget atter i Aar behandlet Lovforslaget om Storhvalfangst ved Færøerne.

Sagen er bleven behandlet i et Fenmandsudvalg, som har afgivet vedlagte Betænkning med Forslag, til hvilken man skal tillade sig at henvise.

Sagen har været undergivet 3 Behandlinger i Tinget, og blev ved 3. Behandling under Dags Dato vedtagen med 15 Stemmer, 1 stemte Nej, 4 var fraværende og 2 Medlemmer stemte ikke.

Ved denne Sags Fremsendelse, der siden 1917 er vedtaget af Lagtinget, adskillige Gange, skal man paa det varmeste anbefale det vedtagne Lovforslag til det høje Ministeriums Velvilje og videre Forsorg.

Olrik. *Nyholm Debess.*

Joen Poulsen.

XLVII. Retsplejeloven.

Den *12. August* fremlagdes Skrivelse fra Edw. Mortensen*) angaaende Genoptagelse af Sagen om den ny Retsplejelov.

Ved Sagens *1. Behandling* den *1. August* blev den efter Forslag af Mortensen henvist til et særligt Udvalg paa 5 Medlemmer, hvortil den *15. s. M.* valgtes: *Mortensen, Rasmussen, Winther, Effersøe og A. Samuelsen.*

Den *12. September* afgav Udvalget saalydende

Udvalgsbetænkning.

Lagtingsmand Edw. Mortensen har i Skrivelse af 11. August d. A. anmodet Tinget om at genoptage Spørgsmaalet om Indførelse af ny Retsplejelov for Færøerne.

Sagen blev behandlet i Tinget i den ordinære Samling ifjor, se Lagtingstidende 1921 S. 197.

Af de i Lagtingsmand Edw. Mortensens Skrivelse nævnte Grunde skal man anbefale, at Sagen genoptages. Det er Udvalget bekendt, at Amtmanden har fremsendt til Ministeriet til Erklæring det ved Sagens anden Behandling i 1921 vedtagne Forslag. Udvalget skal tilraade, at Tinget gennem Amtmanden anmoder Ministeriet om at samarbejde det af Amtmanden i 1921 fremsatte Forslag og Udvalgets Ændringsforslag og foretage de Ændringer, som senere Love maatte have nødvendiggjort, samt fremkomme med de Bemærkninger, som Sagen maatte give Anledning til.

Indenfor Udvalget har man rejst Spørgsmaalet om de Hensyn, der kan tale imod, at Retten i Nævningesager kun beklædes af Enkeltdommer, og man anmoder Ministeriet om at udtale sig specielt herom, navnlig om det maatte anses rigtigt at aabne Mulighed for i Nævningesager at sende en eller to Dommere fra Danmark til at beklæde Retten sammen med Sorenskriveren. Dette vil formentlig kunne gøres uden altfor stor Vanskelighed og Bekostning, idet Nævningesager paa Færøerne maa antages sjælden at ville foreligge.

Udvalget vil dernæst anmode Amtmanden om at udarbejde Forslag til nødvendige Ændringer i de for Retsvidner og Stævningsmænd gældende Regler.

Man har behandlet Spørgsmaalet om Retslokaler, og Udvalget mener, at de nuværende Lokaler maa kunne anvendes, efter at den nye Retsplejelov indføres, ogsaa i Nævningesager. Det er Udvalget bekendt, at nogle af Ministeriets Embedsmænd kender Lokaleforholdene, og man foreslaar, at Tinget udbeder sig en Udtalelse fra Ministeriet om Lokalernes Anvendbarhed.

---

*) Udelades her.

Forslag.

1) Tinget anmoder Amtmanden om at foranledige, at Ministeriet paa Grundlag af det af Tinget i 1921 ved anden Behandling vedtagne Forslag til Lov om Retsplejelov for Færøerne udarbejder Forslag til saadan Lov og forelægger dette for Tinget i næste ordinære Samling.
2) Tinget anmoder Amtmanden om at udarbejde og forelægge for Tinget de Ændringer, som en ny Retsplejelov maatte gøre nødvendige, i de for Retsvidner og Stævningsmænd gældende Bestemmelser.
3) Tinget anmoder Amtmanden om at indhente Ministeriets Udtalelse om, hvorvidt de forhaandenværende Retslokaler kan anvendes, efter at den ny Retsplejelov er sat i Kraft paa Færøerne.

. . . . . .

Ved Sagens *2. Behandling* den *16. September* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning og vedtoges med 16 Stemmer mod 0.

XLVIII. Ændring i Lov om Handelsrejsende.

Den *11. August* genoptoges efter Anmodning fra Selvstyrepartiet Sagen om Ændring i Lov om Handelsrejsende til Behandling.

Ved Sagens *1. Behandling* den *31. August* blev den efter Forslag af Patursson henvist til *Udvalget for forskelligartede Sager.*

Den *9. September* afgav Udvalget saalydende

Betænkning.

I forrige Aars Lagtingssamling vedtog Tinget et Forslag om Ændring i Lov for Færøerne om Handelsrejsende af 25. Januar 1913, hvorefter de i Lovens § 2 fastsatte Afgifter for Erhvervelse af Antagelsesbevis som Handelsrejsende paa Færøerne forhøjes fra henholdsvis 25 Kr. og 15 Kr. til 50 Kr. og 30 Kr., forsaavidt angaar Personer, der ikke har fast Bopæl paa Færøerne.

At der blev foreslaaet en saadan Ændring i nævnte Lov, var foranlediget ved en Besværing fra herværende Personer, der driver Agenturforretning, og som under Henvisning til det Forhold, at de var fast bosiddende Borgere og som saadanne blev beskattede af deres Virksomhed, desuden skulde svare de samme Afgifter for Antagelsesbevis, som tilrejsende Agenter.

Tinget ansaa den nævnte Besværing for berettiget og gav Klagerne Medhold, men i Stedet for som de henstillede, at nedsætte de fastboende Agenters Afgifter til det halve, valgte Tinget, under Hensyn til Pengenes forandrede Værdi, at foreslaa Afgiften forhøjet for de tilrejsende Agenter, medens man ikke fandt Anledning til at foreslaa den nedsat for de fastboendes Vedkommende.

Imidlertid har Ministeriet givet Tinget Meddelelse om, at Sagen vil blive stillet i Bero, medmindre Tinget tilkendegiver, at man kun ønsker Afgiftsforhøjelse for Handelsrejsende, der hverken har fast Bopæl paa Færøerne eller i det øvrige Kongerige.

I den Anledning ønsker man at udtale, at da Tinget i forrige Aars Samling vedtog den nævnte Ændring i Loven, saa man Spørgsmaalet kun fra et økonomisk Synspunkt og uden Hensyn til Nationalitet. Iøvrigt maa man holde for, at Tingets Stilling i Sagen er i Overensstemmelse med den her gældende Handelslov.

Udvalget skal derfor tilraade Tinget at svare Justitsministeriet paa Skrivelse af 12. April 1922 at Lagtinget mener ikke at kunne ændre sin Vedtagelse i Sagen i forrige Aars Lagtingssamling, men retter en fornyet Henvendelse til Ministeriet om dettes Medvirkning til Lovændringens Vedtagelse.

Forslag.

Lagtingets Vedtagelse i forrige Aars Lagtingssamling om Ændring af § 2, 2. Stykke i Lov Nr. 13 af 24. Januar 1913 om Handelsrejsende paa Færøerne fornyes.

I Udvalget for forskelligartede Sager, den 9. September 1922.

Johan H. Poulsen. *P. Nielsen,* m. F. *J. Guttesen.*

Ved Sagens *2. Behandling* den *14. September* vedtoges dens Overgang til 3. Behandling med 14. Stemmer mod 0.

Ved Sagens *3. Behandling* den *18. September* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 15 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: Joen Poulsen, Matras, Johan Poulsen, A. Samuelsen, M. Samuelsen, Effersøe, Formanden.

Den *22. September* oplæstes og vedtoges saalydende Indstilling:

Færøernes Lagting.

Thorshavn, den 22. September 1922.

Til

Justitsministeriet.

I Samlingen 1921 vedtog Tinget en Ændring i § 2 i Lov for Færøerne om Handelsrejsende.

Det høje Ministerium har imidlertid ikke ment at kunne imødekomme Tinget, idet der udtales, at en saadan Ændring i Loven vil stille danske Statsborgere bosatte i det øvrige Kongerige ugunstigere, end de paa Færøerne bosatte og Ministeriet af den Grund ikke ser sig i Stand til at udvirke den omtalte Ændring i Loven.

Tinget har derfor paany optaget Sagen i indeværende Samling.

Det vil af den vedlagte Betænkning og Tingets fornyede Vedtagelse fremgaa, at Lagtinget finder en moderat Beskyttelse af de paa Øerne fastboende Næringsdrivende stemmende med Billighed og i Traad med den gældende Handelslovgivning.

Idet man fremsender Sagen, skal man paa det bedste anbefale den til det høje Ministeriums velvillige Overvejelse og mulige Gennemførelse.

Olrik. *Johan H. Poulsen.*

Joen Poulsen.

XLIX. Statsstøtte til tuberkuloses Sygebehandling.

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes et af Amtet udarbejdet Forslag til Anordning om Ændring i Anordning om Statsstøtte til tuberkuløses Sygebehandling. (Vedhæftet som Bilag 2.)

Ved Sagens *1. Behandling* den *1. August* foreslog Konoy at nedsætte et *Sanatorieudvalg paa 5 Medlemmer* og henvise Sagen til dette Udvalg. Den *2. s. M.* valgtes til Medlemmer af Udvalget: *Debess, P. Joensen, Konoy, P. Niclasen og Effersøe.*

Den *15. August* afgav Udvalget

Udvalgsbetænkning.

(Vedhæftet som Bilag 10.)

Ved Sagens *2. Behandling* den *30. August* overgik den til 3. Behandling.

Ved Sagens *3. Behandling* den *2. September* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 19 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: Formanden. Fraværende: Provsten, Danielsen.)

S. D. oplæstes og vedtoges saalydende Indstilling:

Færøernes Lagting.

Thorshavn, den 2. September 1922.

Til

Justitsministeriet.

Lagtinget har i Aar behandlet Sagen angaaende midlertidig Ændring af Anordning af 15. December 1920 til Lov Nr. 366 af 30. Juni 1919 om Statsstøtte til tuberkuløses Sygebehandling, der er sat i Kraft for Færøerne.

Der blev nedsat et Udvalg paa 5 Medlemmer, som har afgivet Betænkning og indstillet til Lagtingets Vedtagelse et af Amtet udarbejdet Forslag.

Ved Sagens 3. Behandling under D. D. blev Udvalgets Forslag enstemmigt vedtaget med 19 Stemmer mod 0.

Idet man henviser til vedlagte Betænkning og Forslag, skal man anbefale Sagen til det høje Ministeriums gunstige Forsorg.

Olrik. *Nyholm Debess.*

Joen Poulsen.

L. Sønæringsloven.

Den *11. August* fremlagdes Anmodning fra Selvstyrepartiet om at genoptage Sagen om Ændring i Sønæringsloven til Behandling.

Sagens *1. Behandling* foretoges den *25. August.* Patursson foreslog til Protokollen at vedtage:

„Løgtingið heldur tað ikki vera væl høskandi, at vit einki svar hava fingið um tingsins innsenda uppskot í sjónøringslógini og biðjur hervið amtmannin um at útvega tinginum ruddiligt svar so skjótt sum tilber."

Patursson tog Forslaget tilbage og foreslog nedsat et Udvalg paa 5 Medlemmer. Dette Forslag betragtedes som vedtaget, hvorefter der den *26. s. M.* valgtes til Medlemmer af Udvalget: *Debess, Guttesen, Mortensen, Dahl og A. Samuelsen.*

Den *3. Oktober* afgav Udvalget saalydende

Betænkning.

Foranlediget af et Andragende fra Færøernes Skipper- og Navigatørforening af 10. August 1921 blev Spørgsmaalet om Ændringer i Sønæringsloven behandlet under afvigte ordinære Lagtingssamling.

I Henhold til Lagtingstidende 1921, Side 178 og Bilag 8 vedtog Lagtinget at indgaa til Regeringen med Forslag til Ændring i Sønæringsloven, samtidig som Lagtingets Vedtagelse fra 1919 (se Lagtingstidende 1919 B, Side 79) om Tillægsprøve til Sætteskipperprøven blev fornyet. Endelig indgik Lagtinget til Regeringen med Forslag om, at en Person, der har bestaaet Kyst- eller Sætteskipperprøven og er 20 Aar, samt har bestaaet Synsprøven, maa kunne gøre Tjeneste som Styrmand (Bedstemand) i Fiskeskibe, hvor saadanne kræves.

I Anledning af at der ikke foreligger noget Svar fra Regeringen eller Rigsdagen paa Tingets Henvendelse, er der fra nogle Lagtingsmænds Side til Lagtinget indgivet Forespørgsel om Sagen.

Saaledes foranlediget har Lagtinget valgt undertegnede Udvalg til at afgive Betænkning i ovennævnte Sag.

Da her omhandlede specielle Spørgsmaal vedrørende visse nødvendige Ændringer i Sønæringsloven har været meget indgaaende behandlede gennem flere Lagtingssamlinger, anser Udvalget det formentlig unødvendigt i nærværende Betænkning at fordybe sig i det under denne Sags Behandling allerede fremførte vedrørende de forskellige Forhold, der her kan gøre sig gældende, og som kunne tale for Nødvendigheden af, at Lagtingets forskellige Forslag fra 1921, i nær Fremtid maa blive ophøjede til Lov, men tillader Udvalget sig at henvise til den i afvigte Lagtingssamling afgivne Betænkning med Bilag.

Angaaende de i førnævnte Betænkning fremsatte Forslag formener Udvalget, at Betimeligheden for Lagtinget til igen at foretage en fornyet Henvendelse til Regeringen, ikke i nogen Maade er mindre i Aar end i Fjor, men snarere langt større.

For imidlertid i større Udstrækning at kunne paapege de ret betænkelige Ulemper, den nuværende Sønæringslov foranlediger, har Udvalget henvendt sig til herværende Redere, der har afgivet efterfølgende Skrivelse, der er tiltraadt af Rederiforeningen:

„*Thorshavn, den 25. September 1922.*

Refererende til behagelige Samtale med et af Udvalgets Medlemmer, skal jeg tillade mig at henlede det ærede Udvalgs Opmærksomhed paa Nødvendigheden af, at der søges tilvejebragt en Ordning, hvorefter de herværende Fiskeskippere med Sætteskipperbevis faar Tilladelse til at sejle som Styrmænd med de paa Øerne hjemmehørende Kolfardiskibe, da der ikke er tilstrækkelig mange Søfolk her med Styrmandseksamen til Besættelse af Styrmandspladserne i Skibene.

Det er mig bekendt, at der fra det høje Handelsministerium er blevet meddelt herværende Skibsredere, at „Dansk Styrmandsforening" har udtalt, at denne med korteste Varsel kan skaffe kvalificerede Styrmænd til færøske Skibe, men dette vil jo ikke afhjælpe Mangelen, da korteste Varsel i heldigste Tilfælde betyder 10 Dages Forsinkelse og i de fleste Tilfælde snarere den dobbelte Tid, og Skibene ikke kan ligge og vente paa Styrmand. Hertil kommer, at Rejsen for en Styrmand frem og tilbage koster ca. 400 Kr., hvilket Beløb let kan fremkomme 2 maaske 3 Gange eller flere Gange, hvis man er uheldig med den Styrmand, der tilfældigvis kan skaffes paa det givne Tidspunkt, — hvad der nemt kan ske, da Rederierne ikke har noget Kendskab til de Styrmænd, der bliver forhyrede i København. En saadan Udgift er Skibene for Tiden ganske ude af Stand til at bære.

Med Hensyn til Førere er Rederierne snart lige saa ilde stedte, da de faa Førere med Styrmandseksamen, der ikke sejler som Førere, dels er ældre Folk, der kun kan sejle Midsommerdag og dels er fastansatte i Land, og der er saaledes meget faa Førere for Rederierne at vælge imellem til deres Skibe.

Det vil derfor ogsaa her være nødvendigt at søge tilvejebragt en Ordning, hvorefter vore Folk med Fiskeskippereksamen kan tage en Tillægseksamen, eventuelt Styrmandseksamen eller i alt Fald læse til Styrmandseksamen herhjemme, selv om Eksamen i værste Fald skulde tages i København, da de Folk, som kan tænkes at gaa over i Koffardifart som Styrmænd og Førere, utvivlsomt vil være Folk med Fiskeskippereksamen, som af en eller anden Grund har opgivet Fiskeriet, og som sidder med Familie og derfor ikke økonomisk er i Stand til at rejse til Danmark for at tage Styrmandseksamen. Da det selv med en saadan lempelig Ordning tager Tid at faa de nødvendige Folk til Koffardifart, vil det være nødvendigt, at der snarest skaffes en Ordning, hvorefter der gives de forannævnte Dispensationer for Sætteskippere til Folk som Styrmænd, og hvis Ordningen trækker ud ogsaa til Fart som Førere.

Ærbødigst

Valdemar Lützen.

Til
Udvalget i Sønæringsloven.

* * *

Undertegnede Rederier kan ganske tiltræde ovenstaaende.

Tvøroa, den 2. Oktober 1922.

N. J. Mortensen,
ved E. Mortensen.

Aktieselskabet J. Mortensens Eftf.
P. Mortensen.

T. F. Thomsen.

Rich. B. Thomsen.

* * *

Tiltrædes.
Færøernes Rederiforening, den 3. Oktober 1922.

H. C. Müller,
Fmd."

Efter ovenstaaende fremgaar klart og tydeligt, at Lagtingets Krav igennem de fremsatte Forslag til Lovændringer har været fuldt ud berettigede, idet Sønæringsloven, der utvivlsomt passer for Forholdene i det egentlige Danmark, maa siges at virke hæmmende saavel paa Fragt- som paa Fiskefart her paa Øerne. Uden at komme nærmere ind paa ovenstaaende Skrivelse, som Udvalget mener ikke behøver nogen Kommentarer, og som Udvalget fuldt ud tiltræder, skal man her kun indskrænke sig til at udtale, at før der indrømmes os en indskrænket Fart, Adgang for vore Fiskere at føre Fiskeskib af hvilken som helst Art, til hvilket som helst Fiskefelt, samt Oprettelse af en Styrmandsskole her, er Færøerne paa Sø- og Fiskefartens Omraade ikke ligestillede med det egentlige Danmark.

Endelig finder Udvalget Anledning til i efterfølgende at rejse et andet Spørgsmaal, der ikke tidligere har været undergivet Lagtingets Behandling.

Da Fiskeri er Færøernes absolut vigtigste Erhverv, har Færinger i den sidste Tid indkøbt Trawlere, for med disse at kunne anlægge en mere moderne Fangstmetode, og i det hele taget for at kunne holde sig i Højde med det konkurrerende Udland. Fiskerikyndige Mænd er enige om, at skal en saadan Drift kunne befale sig, maa der kun anvendes store og moderne Trawlere, og disse vil altid ligge over 250 Tons.

Ifølge Sønæringsloven fordres, at baade Fører og Styrmænd have højere nautisk Uddannelse end vore Sætteskippere.

Dette Forhold virker i allerhøjeste Grad hæmmende paa Driften, idet selv om Dispensation kan opnaas, er det alligevel ikke fyldestgørende, da man i Fiskefart nødvendigvis ret ofte maa skifte Fører og Styrmænd. Man bliver saaledes nødsaget til for hver enkelt Gang at indsende Andragende, og dette kan i god Fisketid bevirke Tidsspilde og i det hele taget gøre Driften usikker.

Udvalget vil mene, at man her maa følge Englands Eksempel, og ikke sætte nogen Grænse for saadanne Fartøjers Størrelse, hvorved man vil opnaa, at der skabes en naturlig Tryghed paa dette Omraade, saaledes at vore Sætteskippere kan føre og være Styrmænd i de færøske Trawlere. Da en saadan Indrømmelse ikke i nogen Maade kommer til at kollidere med dansk Trawlfiskeri, tør man formentlig forudsætte, at man fra Regeringens Side vil imødekomme et saadant Ønske, saa meget mere som Lov Nr. 246 om Sønæring af 1. April 1919, 2. Kap. § 18 paa dette Omraade hjemler en tiltænkt Lempelse ved kongelig Anordning.

I Henhold til det i Betænkningen fremførte skal Udvalget tillade sig at fremsætte efterfølgende Forslag og anbefale dette til Lagtingets Vedtagelse.

Forslag.

1) a. Som Omraade for indskrænket Fart for Færøernes Vedkommende foreslaas: Den Del af Nordsøen, der ligger vest for Linien Texel-Lindesnæs, samt Storbritanniens Vestkyst, de skotske Øer, Irland, Island og Norges Vestkyst.
   b. At her bosatte Sætteskippere udover det under 1 a nævnte Omraade maa faa Ret til at fare som Styrmænd i Skibe af ikke over 100 Tons til Linien Kalmar-Rügenvalde.
2) Lagtinget indgaar til Regeringen med fornyet Anmodning om, at der fra Ministeriets Side foretages det nødvendige i Retning af Lagtingets Vedtagelse i 1919 angaaende en Tillægsprøve til Sætteskipperprøven.
3) At en Person, der har bestaaet Kyst- eller Sætteskipperprøven og er 20 Aar samt har bestaaet Synsprøven, kan gøre Tjeneste som Styrmand (Bedstemand) i Fiskeskibe, hvor saadanne kræves.

4) Lagtinget anser det for aldeles nødvendigt for at Fiskeri fra Færøerne med Damptrawlere kan udvikle sig naturligt og tilfredsstillende, at Mænd med Sætteskipperbevis skal have Ret til at fare som Førere og Styrmænd om Bord i saadanne Fartøjer, selv om Tonnagen overstiger 250 Tons, — og man andrager Ministeriet om, at samme vil foretage det videre fornødne i saa Henseende.

Den *4. Oktober* fremlagdes saalydende *Ændringsforslag fra Udvalget:*

Som nyt Punkt 5 sættes:

Under Hensyn til vedlagte Skrivelse fra forskellige færøske Rederier, som Lagtinget tiltræder, anmoder man Ministeriet om snarest at virke hen til at der her paa Øerne etableres en Styrmandsskole og indtil da tillader, at Sætteskippere i fornødent Fald faar Tilladelse til at fare som Førere og Styrmænd i færøske Fragtfartøjer.

Ved Sagens *2. Behandling* den *5. Oktober* vedtoges Overgang til 3. Behandling med 14 Stemmer mod 0.

Ved Sagens *3. Behandling* den *6. Oktober* sattes Udvalgets Forslag Punkterne 1—5 samlet under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 18 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: Formanden. Fraværende: Mortensen, Matras. Effersøe.

Den *7. Oktober* oplæstes og vedtoges saalydende Indstilling:

Færøernes Lagting.

Thorshavn, den 7. Oktober 1922.

Til

Handelsministeriet.

I indeværende Lagtingssamling har der, foranlediget af nogle Lagtingsmænd, været optaget til fornyet Behandling et af Færøernes Skipper- og Navigatørforening til Lagtinget indgivet Andragende af 10. August 1921, der tilsigter forskellige Ændringer i Sønæringsloven. Sagen har været behandlet i et Udvalg paa 5 Medlemmer, der den 4. ds. afgav Betænkning med Forslag, hvortil man tillader sig at henvise. Udenfor de af ovennævnte Forening rejste Spørgsmaal, har Udvalget fundet Anledning til at fremføre andre Forhold i Sønæringsloven som i stor Udstrækning lægger Hindringer

i Vejen for færøsk Sø- og Fiskerifart. I Henhold hertil har Udvalget stillet Forslag under Punkterne 4 og 5.

Ved Sagens 3. Behandling der fandt Sted den 6. Oktober sattes Udvalgets Forslag og Ændringsforslag under Afstemning med følgende Udfald at disse vedtoges enstemmig med 18 Stemmer.

Idet man vedlægger Sagens Akter skal man i Henhold hertil anmode Ministeriet om at fremme Sagen saaledes som den af Lagtinget er vedtaget.

Olrik. *Nyholm Debess.*

M. A. Winther.

LI. Dæksbaadenes Fartsomraade.

Den *4. Oktober* afgav *Udvalget i Sagen om Sønæringen* saalydende

Udvalgsbetænkning.

Undertegnede Udvalg, som er nedsat til Overvejelse af Spørgsmaal vedrørende Sønæringen, er under Sagens Behandling i Udvalget gjort bekendt med Forhold færøsk Søfart vedrørende, der kan blive af største Betydning for det færøske Storfiskeri.

Som almindelig bekendt er der indført her til Øerne et ret stort Antal større Dæksbaade fra Skotland og Shetland, og denne Indførsel fortsættes. Med disse Dæksfartøjer drives der Fiskeri ved Færøerne, Island og Rockall. Det er i Almindelighed mindre bemidlede Fiskere som i Forening eller enkeltvis indkøber saadanne Fartøjer, der er meget anvendelige til Fiskeri og er mindre bekostelige end Kuttere af tilsvarende Drægtighed og Alder. Regeringen har da ogsaa bevilget Fiskerilaan til Anskaffelse af saadanne Fartøjer. Ifølge Oplysninger fra Landfogdeticl er der f. T. registreret 14 saadanne Fartøjer og deres Størrelse varierer fra 30 til 70 Tons Brutto. Til disse Farløjers Anskaffelse har Statslaanefonden ydet Laan, der tilsammen udgør 77,000 Kroner. Det er Udvalget bekendt, at enkelte Fartøjer af samme Type er under Registrering og altsaa ikke medtagne i forannævnte Antal.

Det er nu forebragt Udvalget, at de foran nævnte Fartøjer næppe mere kan anvendes til Fiskeri udenfor Farvandene ved Færøerne, idet det

Tilsyn, som skal etableres efter den ny Lov om Tilsyn med Skibe, vil udelukke disse store Dæksbaade, hvoraf enkelte er forsynede med Motor, fra at drive Fiskeri som hidtil.

Udvalget har anset det for aldeles paakrævet, at dette Forhold fremdrages, idet en Gennemførelse af Tilsynsloven, som afskærer de her omhandlede Fartøjer fra at deltage i Fiskeriet t. Eks. ved Island, vil medføre de alvorligste Følger for færøsk Fiskeri. De Fiskere, som har anskaffet Fartøjerne, vil med god Ret føle sig brøstholdne ved en saadan Udvikling, og det forekommer Udvalget, at Lagtinget bør gøre hvad det formaar for at forhindre en saadan Kalamitet.

De Dæksbaade, som findes her paa Øerne, skønnes jo af Fiskerne for at være velegnede til Fiskeri i Sommerhalvaaret paa de sædvanlige Fiskefelter ved Færøerne, Island og Rockall. Udvalget er selvfølgelig opmærksomt paa, at der føres et effektivt Tilsyn med Fartøjer, som her fra Øerne driver Storfiskeri, og et saadant Tilsyn maa Dæksbaadene ogsaa underkastes ligesom Kutterne. Men Udvalget maa paa det bestemteste fremhæve, at Dæksbaadene ikke paa Forhaand maa udelukkes fra at deltage i Storfiskeriet fordi de er Dæksbaade. Det bør være deres Størrelse, Udrustning, Vedligeholdelse m. m. der er afgørende.

Under en anden Sag har Udvalget behandlet Spørgsmaalet om en Udvidelse af det Omraade, der skal betragtes som indskrænket færøsk Fart. For saa vidt Lagtingets Ønsker paa det Punkt imødekommes af Regeringen, vilde Spørgsmaalet med Hensyn til Dæksbaadene i nogen Grad kunne siges at være ordnet, og store Tab baade for Staten og Fiskerne vilde være undgaaet. Hvis Spørgsmaalet ikke kan løses paa den Maade, maa der træffes andre Foranstaltninger, eventuelt en lempeligere Gennemførelse af Tilsynsloven end den, der stilles i Udsigt.

For saa vidt de her omhandlede Fartøjer var hjemmehørende i det egentlige Danmark, vilde de i dansk indskrænket Fart have et Omraade at sejle i, som formentlig var fuldt betryggende. At henvise dem til at sejle i indskrænket færøsk Fart, saaledes som denne nu er begrænset, vilde, som allerede anført, ikke alene medføre ødelæggende Tab for Ejerne og betydelige Tab for Statslaanefonden, men dette vilde desuden blive mødt med den allerstørste Uvilje heroppe, fordi man ikke vil kunne være i Stand til at forstaa Nødvendigheden deraf.

I Overensstemmelse med disse Betragtninger stiller man nedenfor Forslag om Henvendelse til Ministeriet for Handel og Søfart.

Forslag.

Lagtinget henvender sig til Ministeriet for Handel og Søfart med Forestilling om, at en Gennemførelse af Loven om Tilsyn med Skibe, der udelukket de her hjemmehørende større Dæksbaade fra at deltage i Fiskeri udenfor færøsk indskrænket Fart, vil medføre de alvorligste Konsekvenser for Færøerne, hæmme Fiskeriet og ødelægge betydelige Værdier for færøske Fiskere og paaføre Statslaanefonden store unødvendige Tab, hvorfor Tinget andrager Ministeriet om i fornødent Fald at udvirke, at Tilsynslovens Gennemførelse ikke lægger saadanne Hindringer i Vejen for færøsk Fiskeri.

Thorshavn, den 4. Oktober 1922.

A. Samuelsen,
Ordf.

J. Guttesen. *Edw. Mortensen.*

Joen J. Dahl. *Nyholm Debess,*
Frmd.

Ved Sagens *2. Behandling* den *6. Oktober* vedtoges Overgang til Behandling med 16 Stemmer mod 0.

Den *7. Oktober* fremlagdes saalydende Ændringsforslag fra Udvalget:

Som et nyt Indstillingspunkt 2 sættes:

Forsaavidt Ministeriet skulde anse det for nødvendigt at lade foretage Indskrænkninger i den frie Benyttelse af de i Sagen omhandlede Dæksfartøjer, forudsætter man, at Lagtinget høres forinden et saadant vigtigt Spørgsmaal afgøres.

Ved Sagens *3. Behandling* den *7. Oktober* sattes Udvalgets Forslag 1—2 samlet under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 17 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: Formanden. Fraværende: Joen Poulsen, Matras, Strøm, Effersøe.)

S. D. oplæstes og vedtoges saalydende Indstilling:

Færøernes Lagting.

Thorshavn, den 7. Oktober 1922.

Til

Justitsministeriet.

Udvalget, der i indeværende Samling blev valgt til at behandle forskellige Spørgsmaal vedrørende Sønæringsloven, har under nævnte Sags Behandling fundet Anledning til at rejse et andet Spørgsmaal, der er fremdraget i nærværende Betænkning, hvortil man tillader sig at henvise.

Ved Sagens 3. Behandling, der fandt Sted den 7. Oktober, sattes Udvalgets Forslag og Ændringsforslag under Afstemning og vedtoges enstemmig med 17 Stemmer.

Idet man vedlægger samtlige Sagen vedrørende Skrivelser, skal man tillade sig at anbefale Sagen til Ministeriets velvillige Overvejelse og Forsorg.

Olrik. *Nyholm Debess.*

M. A. Winther.

LII. Lov om Motorkøretøjer.

...

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes Sag om *Udvidelse til Færøerne af Lov om Motorkøretøjer.*

.

Ved Sagens *1. Behandling* den *2. August* blev den efter Forslag af Patursson henvist til *Udvalget for forskelligartede Sager.*

Den *16. August* fremlagdes fra Udvalget Udvalgsbetænkning samt Forslag til Lov om Motorkøretøjer.

(Vedhæftet som Bilag 11 og 12.)

. .....

Den *28. August* fremlagdes *Ændringsforslag fra Udvalget.*

(Vedhæftet som Bilag 13.)

.

Ved Sagens *2. Behandling* den *30. August* vedtoges at udsætte Sagens Behandling, for at der kunde blive Lejlighed til at fremsætte Ændringsforslag.

Den *1. September* fremlagdes *Ændringsforslag fra A. Samuelsen.*

(Vedhæftet som Bilag 17.)

. . . . .

Den *7. September* fremlagdes saalydende *Ændringsforslag fra Effersøe:*

Til § 1.

1. Til Stk. 1 tilføjes: „jfr. § 12."

Til § 12.

2. I 1. og 2. Linje ændres „som ikke ved tydeligt Opslag er lukkede" til: „der er anlagt som Køreveje. Det skal straks ved denne Lovs Ikrafttræden af den kommunale Styrelse kundgøres i de paagældende offentlige Kundgørelsestavler samt i den til Optagelse af retslige og offentlige Kundgørelser autoriserede Tidende, hvilke Veje skal betragtes som Køreveje. Paa samme Maade forholdes, hver Gang nogen ny Kørevej er anlagt. I Tilfælde af Tvist bestemmer Lagtinget om en Vej skal anses for Kørevej eller ikke".
3. I 2. Linje ændres „Vej" til „Kørevej".

Til § 23.

4. Til Stk. 1 føjes: „Lagtinget er berettiget til efter Indstilling fra den eller de paagældende kommunale Styrelser at nedsætte Afgiften for Køretøjer, der udelukkende benyttes paa bestemte Vejstrækninger, til indtil det halve.

Den *8. September* foretoges Sagens *2. Behandling*.

Kap. 1. Ændringsforslagene betragtedes som vedtagne uden Afstemning. Kap. 1 saaledes ændret betragtedes ligeledes som vedtaget uden Afstemning.

Kap. 2. Samuelsens Ændringsforslag ad § 6 bortfaldt med 9 Stemmer for og ingen imod.

Udvalgets Ændringsforslag ad § 6 vedtoges med 17 Stemmer mod 0.
Samuelsens — - § 8 — — 16 — — 0.

Kap. 2 saaledes ændret betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

Kap. 3. Ændringsforslaget betragtedes som vedtaget uden Afstemning. Kap. 3 saaledes ændret betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

Kap. 4. Effersøe foretog følgende Ændring i sit Ændringsforslag: I Pkt. 2 udgaar Ordene „samt i den . . . autoriserede Tidende". Effersøes Ændringsforslag ad § 12 bortfaldt med 7 Stemmer for og ingen imod.

Udvalgets Ændringsforslag ad § 12 vedtoges med 13 Stemmer mod 0.
— — - § 13, 1. Stk., vedtoges med 15 Stemmer mod 0.

Kap. 4 saaledes ændret betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

Kap. 5. Udvalgets Ændringsforslag til § 21, Stk. 10, bortfaldt med 4 Stemmer for og ingen imod.

Kap. 5 med de øvrige Ændringsforslag betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

Kap. 6. Effersøes Ændringsforslag ad § 23, 1. Stk., vedtoges med 16 Stemmer mod 0.

Samuelsens Ændringsforslag ad § 23 vedtoges med 13 Stemmer mod 0.
Udvalgets Ændringsforslag bortfaldt.

Kap. 6 saaledes ændret betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

Kap. 7 betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

Overgang til 3. Behandling vedtoges med 21 Stemmer mod 0.

Ved Sagens *3. Behandling* den *15. September* sattes Lovforslaget, saaledes som det var vedtaget ved 2. Behandling, under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 12 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: Törgarð, M. Samuelsen, Effersøe og Formanden. Fraværende: Patursson.)

Den *18. September* oplæstes og vedtoges saalydende Indstilling:

Færøernes Lagting.

Thorshavn, den 18. September 1922.

Til

Justitsministeriet.

Amtmanden har i indeværende Aars Lagtingssamling forelagt Tinget Spørgsmaalet om, hvorvidt der bør tilvejebringes Lovregler for Færøerne om Motorkøretøjer m. m.

Sagen blev henvist til Udvalget for forskelligartede Sager, der paa Grundlag af Bekendtgørelse af Lov Nr. 149 af 20. Marts 1918 om Motorkøretøjer m. m. har udarbejdet vedlagte Forslag til Lov for Færøerne om Motorkøretøjer m. m.

Sagen har været underkastet 3 Behandlinger i Tinget.

Til 2. Behandling blev der stillet Ændringsforslag.

Ved Sagens 3. Behandling den 15. September blev det ændrede Forslag vedtaget med 17 Stemmer.

Idet man fremsender det af Tinget vedtagne Forslag til Lov, skal man ærbødigst anbefale, at det bliver fremmet som af Tinget vedtaget.

Olrik. *Johan H. Poulsen.*

Joen Poulsen.

LIII. Ædrueligheds-loven.

Ved Lagtingets Aabning den *29. juli* fremlagdes saalydende Skrivelse fra Færø Amt af 22. s. M.

„Paa Foranledning af Landstingets Udvalg angaaende Forslag til Lov for Færøerne om Forbud mod at drive Erhverv med berusende Drikke m. m. har Justitsministeriet anmodet Amtet om paany at forelægge Lagtinget Sagen, bilagt med det af Regeringen udarbejdede Lovforslag med Bemærkninger.

Man skal herefter anmode Tinget om at optage Sagen til Behandling og vedlægger Akterne fra Behandlingen i 1921 tilligemed et Antal Eksemplarer af Regeringens Forslag."

Ved Sagens *1. Behandling* den *31. juli* blev den efter Forslag af Effersøe henvist til et *Udvalg paa 5 Medlemmer*, hvortil den *1. August* valgtes: *Konoy, Mortensen, Rasmussen, Effersøe og Poul Niclasen.*

Den *28. August* afgav Udvalget

Udvalgsbetænkning.

(Vedhæftet som Bilag 14.)

Ved Sagens *2. Behandling* den *5. September* overgik den til 3. Behandling.

Sagens *3. Behandling* foretoges den *16. September.*

Udvalgets Forslag Pkt. 1. vedtoges med 13 Stemmer mod 0.

Mindretallets Forslag Pkt. 3 sattes under Afstemning ved Navneopraab men bortfaldt med 8 Stemmer for og ingen imod. (Stemte ikke: R. Rasmussen P. Niclasen, Danielsen, Johan Poulsen, A. Samuelsen, M. Samuelsen, Joensen, Strøm, Effersøe, Konoy og Formanden. Fraværende: Joen Poulsen, Provsten, Matras.)

Flertallets Forslag Pkt. 1 sattes under Afstemning ved Navneopraab men bortfaldt idet 10 stemte for og ingen imod. (Stemte ikke: Winther,

Mortensen, Patursson, J. H. Poulsen, Tórgarð, Guttesen, Debess, Dahl, Formanden. Fraværende: Joen Poulsen, Provsten, Matras.)

Flertallets Forslag Pkt. 2 sattes under Afstemning ved Navneopraab men bortfaldt, idet 10 stemte for og ingen imod. (Stemte ikke: Winther, Mortensen, Patursson, J. H. Poulsen, Tórgarð, Guttesen, Debess, Dahl, Formanden. Fraværende: Joen Poulsen, Provsten, Matras.)

Flertallets Forslag Pkt. 3 sattes derefter under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 11 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: Winther, Mortensen, Patursson, J. H. Poulsen, Tórgarð, Guttesen, Debess, Formanden. Fraværende: Joen Poulsen, Provsten, Matras.)

Den *20. September* oplæstes og vedtoges saalydende Indstilling:

Færøernes Lagting.

Thorshavn, den 20. September 1922.

Til

Justitsministeriet.

Paa Foranledning af det i Landstinget i Rigsdagssamlingen 1921—22 angaaende Ædruelighedsloven nedsatte Udvalg er nævnte Spørgsmaal paany forelagt Lagtinget i indeværende Samling.

Sagen blev henvist til et Udvalg paa 5 Medlemmer, som under 28. August d. A. afgav Betænkning med Forslag.

Udvalgets Flertal (Effersøe, Konoy, Niclasen og R. Rasmussen) stillede følgende Forslag:

1. Tinget fastholder sit Forslag om, at det skal være forbudt at forskrive berusende Drikke i Fællesskab.
2. Tinget opfordrer Ministeriet til, hvis § 3, 1. Stk. — i Ministeriets eller i Lagtingets Affattelse — ikke kan antages at indeholde et Forbud imod, at Foreninger overhovedet forskriver berusende Drikke, da at ændre Bestemmelsen saaledes, at den kommer til at indeholde et saadant Forbud.
3. Til § 3, 3. Stk. i Ministeriets Lovforslag føjes: „samt at gøre Udleveringen afhængig af Konnossement eller af noget andet Bevis end Legitimationsbevis for Modtageren eller dennes Fuldmægtig eller Fuldmagt."

Af Udvalgets Mindretal (Edw. Mortensen) blev der stillet saalydende Forslag:

Til Ministeriets Forslag § 3 føjes:

Foranstaaende Bestemmelser skal ikke være til Hinder for, at der bestilles berusende Drikke til Foreninger til Udskænkning blandt Medlemmerne, naar vedkommende Forening ikke udelukkende eller væsentlig har Bestilling af saadanne Drikke til Formaal, og Bestillingen foretages af Foreningens Bestyrelse. Bestyrelsen er ansvarlig for, at der ikke udskænkes til Personer, som ikke er Medlemmer.

Ved Sagens 3. Behandling bortfaldt Mindretallets Forslag, idet 8 stemte Ja, 11 stemte ikke og 3 var fraværende. Flertallets Forslag Pkt. 1 og 2 bortfaldt ligeledes, idet 10 stemte Ja, 9 stemte ikke, og 3 var fraværende. Flertallets Pkt. 3 blev vedtaget, idet 11 stemte Ja, 8 stemte ikke og 3 var fraværende.

Under Sagens Behandling i Tinget blev fremhævet, at Hensynet til at undgaa, at Spanien muligvis vil forhøje Tolden for færøsk Klipfisk som Modtræk mod Indførelse af regulerende Bestemmelser i Ædruelighedslovgivningen, kunde tale imod Gennemførelse af de at Flertallet i Udvalget stillede Forslag. Man overlader til Ministeriet at overveje dette Hensyn.

Sagens Dokumenter fremsendes til videre Foranstaltning.

Olrik. *Edw. Mortensen.*

Joen Poulsen.

LIV. Lov om Affattelse af kommunale Valglister.

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes et af Amtet udarbejdet *Forslag til Lov for Færøerne vedrørende Affattelse af kommunale Valglister.*

(Vedhæftet som Bilag 1.)

Ved Sagens *1. Behandling* den *1. August* blev den efter Forslag af Konoy henvist til *det kommunale Udvalg.*

Den *18. September* afgav Udvalget saalydende

Betænkning.

Amtet har forelagt Lagtinget Spørgsmaalet om, hvorvidt der bør indføres lignende Regler for Færøerne som i Danmark vedrørende Affattelse af kommunale Valglister, hvorefter Listerne over de valgberettigede fremtidig kun bliver at affatte i de Aar, i hvilke ordentlige Valg skal foregaa.

Amtet, som har været af den Formening, at det var ønskeligt, om det med Valglisters Affattelse forbundne Arbejde kunde blive indskrænket, har derfor udarbejdet hoslagte Forslag.

Underskrevne Udvalg maa formene, at der er megef, der taler for, at der bliver indført lignende Regler her paa Øerne som i det øvrige Rige, og man skal derfor tillade sig at anbefale det foreliggende Forslag uforandret til Tingets Vedtagelse.

Forslag.

Tinget anbefaler, at vedlagte Forslag til Lov for Færøerne vedrørende Affattelse af kommunale Valglister ophøjes til Lov.

Sagens *2. Behandling* foretoges den *20. September.*

§	1	vedtoges	med	13	Stemmer	mod 0,
§	2	—	—	12	—	— 0,
§	3	—	—	12	—	— 0,

hvorefter Sagen overgik til 3. Behandling.

Ved Sagens *3. Behandling* den *23. September* sattes Forslaget samlet under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 15 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: M. Samuelsen, Debess, Formanden. Fraværende: Mortensen, A. Samuelsen, Törgarð, Effersøe.)

Den *25. September* oplæstes og vedtoges saalydende Indstilling:

Færøernes Lagting.

Thorshavn, den 25. September 1922.

Til

Justitsministeriet.

Lagtinget har i indeværende Samling behandlet Spørgsmaalet om, hvorvidt der bør indføres lignende Regler med Hensyn til Affattelse af kommunale Valglister paa Færøerne som i den øvrige Del af Riget.

Sagen har været behandlet i et Udvalg paa 3 Medlemmer, som den 16. ds. afgav hoslagte Betænkning.

Ved Sagens 3. Behandling blev Udvalgets Forslag enstemmig vedtaget med 15 Stemmer; 3 Medlemmer undlod at stemme og 4 var fraværende.

Idet man hoslagt fremsender Sagens Akter, skal man anbefale, at Sagen fremmes som af Tinget foreslaaet.

Olrik. *S. P. ár Konoy.*

Joen Poulsen.

LV. Lov om Afgift af Arv og Gave.

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes Skrivelse*) fra Færø Amt af 25. Juli 1922 angaaende eventuel Udvidelse til Færøerne af Lov om Afgift af Arv og Gave af 10. April 1922.

Ved Sagens *1. Behandling* den *1. August* vedtoges efter Forslag af Mortensen at henvise den til *Udvalget for forskelligartede Sager.*

Den *4. August* afgav Udvalget saalydende

Betænkning.

Ved Skrivelse at 23. Juli d. A. har Amtet forelagt Lagtinget en Skrivelse fra Justitsministeriet, hvori dette udbeder sig Tingets Udtalelse om, hvorvidt Lov af 10. April 1922 om Afgift af Arv og Gave bør sættes i Kraft paa Færøerne.

Amtet har indhentet en Erklæring fra Sorenskriveren om Sagen, hvilken Erklæring ogsaa er tilstillet Tinget.

*) Udelades her.

Ved Anordning af 8. November 1921 er Lov om Arveafgift af 7. Maj 1908 sat i Kraft paa Færøerne, og undertegnede Udvalg finder derfor ikke, at der er tilstrækkelig Anledning til nu at søge en ny Lov om samme Æmne udvidet til ogsaa at omfatte Færøerne, saa meget mere som det fremgaar af Sorenskriverens Erklæring, at den synes at ville faa yderst ringe Betydning her.

Man skal derfor tillade sig at foreslaa:

Tinget finder ikke Anledning til at anbefale, at Lov af 10. April 1922 om Afgift af Arv og Gave udvides til at gælde for Færøerne.

Ved Sagens *2. Behandling* den *12. August* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning og vedtoges med 16 Stemmer mod 0.

LVI. Lov om Færøernes Lagting.

Den *11. August* fremlagdes fra Lagtingsmand Effersøe et Eksemplar af det af Justitsministeriet for Rigsdagen forelagte *Forslag til Lov om Færøernes Lagting* — vedhæftet som Bilag 27 —, samt saalydende Skrivelse:

Som det vil være Lagtingets Medlemmer bekendt, blev Forslaget til Lov om Færøernes Lagting ikke behandlet færdig af Rigsdagen i dennes sidste Samling.

Som Følge heraf er der Lejlighed for Lagtinget til, inden Rigsdagen tager sin endelige Stilling til Sagen at underkaste Spørgsmaalet om Lagtingsloven en yderligere Overvejelse. Jeg tillader mig herved at foreslaa, at en saadan Overvejelse finder Sted i indeværende Lagtingssamling, dog saaledes, at man begrænser sig til Behandling af bestemte Punkter i det af Justitsministeriet udarbejdede Lovforslag.

Idet jeg vedlægger et Eksemplar af Lovforslaget foreslaar jeg:

1. I § 1 indføres en Bestemmelse om Stedfortræder for Formanden.
2. I § 16, 3. Stk., udgaar sidste Linie samt næstsidste Linie fra Ordene „for saa vidt", hvorhos 2. Stk. af § 20 udgaar.

3. § 17 affattes saaledes, at den, saavidt det er muligt, giver Udtryk for den forhaandenværende Praksis med Hensyn til Lagtingets raadgivende Indflydelse paa Lovgivningen.

Sagens *1. Behandling* foretoges den *16. August.*
Effersøe foreslog at nedsætte et Udvalg paa 5 Medlemmer.
Effersøe tog dette Forslag og Sagen tilbage.

Den *23. September* afgav *Udvalget angaaende Skatteloven.*

Udvalgsbetænkning.

(Vedhæftet som Bilag 25.)

Ved Sagens *2. Behandling* den *29. September* vedtoges Overgang til 3. Behandling med 16 Stemmer mod 0.

Den *2. Oktober* fremlagdes saalydende *Ændringsforslag fra Patursson og Gutfesen:*

Til Udvalgets Forslag II.
Første Linie udgaar og der sættes i Stedet:
„Lagtinget indstiller, at der, samtidig med Lagtingslovforslagets Ophøjelse til Lov, iværksættes følgende Ordning".

Stykke 2 forandres til:
„Mener Regeringen ikke helt eller delvis at kunne imødekomme Lagtingets Indstilling, skal med Sagens Tilbagesendelse til Lagtinget, Grunden hertil opgives".

Ved Sagens *3. Behandling* den *2. Oktober* blev Udvalgets Forslag sat under Afstemning med følgende Udfald:

Punkt	1	-	1	vedtoges	med	19	Stemmer	mod 0.
—	-		2	—	—	18	—	— 0.
—	-		3	—	—	18	—	— 0.
—	-		4	—	—	17	—	— 0.
—	-		5	—	—	19	—	— 0.
—	-		6	—	—	19	—	— 0.
—	-		7	—	—	19	—	— 0.
—	-		8	—	—	20	—	— 0.
—	-		9	—	—	18	—	— 0.
—	-		10	—	—	18	—	— 0.

Udvalgets Forslag Punkt I sattes samlet under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 17 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: Rasmussen, Debess, Konoy, Formanden. Fraværende: Mortensen.)

Afstemningen over Punkt II udsattes til et følgende Møde.

Ved *Afstemningen over Punkt II* den *4. Oktober* sattes først Patursons og Guttesens Ændringsforslag under Afstemning ved Navneopraab med følgende Udfald:

1. Stk. vedtoges med 20 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: M. Samuelsen, Formanden.)

2. Stk. vedtoges med 11 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: Joen Poulsen, P. Niclasen, Danielsen, Matras, Johan Poulsen, A. Samuelsen, Tórgarð, M. Samuelsen, Dahl, Effersøe, Formanden.)

Udvalgets Forslag Punkt II saaledes ændret vedtoges med 11 Stemmer mod 10. (Nej stemte: Joen Poulsen, P. Niclasen, Danielsen, Matras, Johan Poulsen, A. Samuelsen, Tórgarð, M. Samuelsen, Dahl, Effersøe. Stemte ikke: Formanden.)

Den *4. Oktober* oplæstes og vedtoges saalydende Indstilling:

Færøernes Lagting.

Thorshavn, den 4. Oktober 1922.

Til

Justitsministeriet.

Ved den hermed følgende Skrivelse af 11. August d. A. har Færøernes Repræsentant i Landstinget, Lagtingsmand Effersøe, anbefalet Lagtinget at optage til Overvejelse visse begrænsede Dele af Justitsministerens i Rigsdagssamlingen 1921—22 i Landstinget fremlagte Forslag til Lov om Færøernes Lagting, jfr. Bilag.

Efter en stedfunden 1. Behandling i Lagtinget har et af Tingets Udvalg optaget den i ovennævnte Skrivelse fremsatte Tanke og tiltraadt denne samt til Tinget afgivet den hermed følgende Betænkning, der indeholder et Forslag fra hele Udvalget.

Udvalgets Forslag former sig i 2 Hovedpunkter, hvoraf det 1. udelukkende indeholder Ændringer til Justitsministerens fornævnte Lovforslag. Disse Forslag til Ændringer vedtoges af Lagtinget ved 3. Behandling, først enkeltvis saaledes, som det vil fremgaa af hoslagte Udskrift af Lagtingets

Forhandlingsprotokol, og dereffer som Helhed ved Navneopraab med 17 Stemmer, medens 4 Medlemmer undlod at stemme og 1 Medlem var fraværende.

Til det 2. Hovedpunkt fremkom et Ændringsforslag, hvis 1. Stk. vedtoges ved 3. Behandling i Tinget med 20 Stemmer og 2. Stk. med 11 Stemmer. Endelig stemtes over 2. Hovedpunkt i sin Helhed. Det vedtoges, idet 11 Medlemmer stemte Ja, 10 Medlemmer stemte Nej og 1 Medlem undlod at stemme.

Olrik. *Oliver Effersøe.*

Joen Poulsen.

LVII. Lov om den kommunale Beskatning.

Den *8. August* fremlagdes et af Justitsministeriet udarbejdet Forslag til Lov for Færøerne om den kommunale Beskatning.

Ved Sagens *1. Behandling* den *14. og 15. August* blev den efter Forslag af Winther og Rasmussen henvist til et *Udvalg paa 5 Medlemmer* hvortil den *16. s. M.* valgtes: *Mortensen, Patursson, Guttesen, A. Samuelsen, Effersøe.*

Den *12. September* afgav Udvalget

Udvalgsbetænkning.

(Vedhæftet som Bilag 22.)

Ved Sagens *2. Behandling* den *19. September* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning i følgende Afsnit:

Lovforslagets §§ *1—14* (Udvalgets Punkt 1—7.)
Udvalgets Punkt 1 vedtoges med 14 Stemmer mod 0.
— — 2 betragtedes som vedtaget uden Afstemning.
— — 3 — — — — —
— — 4 vedtoges med 13 Stemmer mod 0.
— — 5 — — 12 — — 0.
— — 6 — — 15 — — 0.
— — 7 — — 15 — — 0.
Hvorefter §§ 1—14 saaledes ændrede vedtoges med 14 Stemmer mod 0.

Lovforslagets § *15* (Udvalgets Punkt 8).
Udvalgets Punkt 8 vedtoges med 12 Stemmer mod 0, hvorefter Forslagets § 15 betragtedes som bortfaldet.

Lovforslagets §§ *16—17* (Udvalgets Punkt 9—12).
§ 16 betragtedes som vedtaget uden Afstemning.
Udvalgets Punkt 9 vedtoges med 11 Stemmer mod 0.
— — 10 — — 14 — — 0.
— — 11 betragtedes som vedtaget uden Afstemning.
— — 12 — — — — —
§ 17 saaledes ændret vedtoges med 14 Stemmer mod 0.

Lovforslagets §§ *18—20* (Udvalgets Punkt 13—25).
Udvalgets Punkt 13 betragtedes som vedtaget uden Afstemning.
— — 14, 16, 18, 19, 20, 22 og 24 vedtoges samlet med 14 Stemmer mod 0.
Udvalgets Punkt 15 betragtedes som vedtaget uden Afstemning.
— — 17 — — — — —
— — 21 — — — — —
— — 23 — — — — —
— — 25 vedtoges med 14 Stemmer mod 0.
Hvorefter §§ 18—23 saaledes ændrede vedtoges med 13 Stemmer mod 0.

Lovforslagets §§ *24—29* betragtedes som vedtagne uden Afstemning.

Lovforslagets §§ *30—31* (Udvalgets Punkt 26—27).
Udvalgets Punkt 26 vedtoges med 13 Stemmer mod 0.
§ 30 saaledes ændret vedtoges med 12 Stemmer mod 0.
Udvalgets Punkt 27 vedtoges med 15 Stemmer mod 0.
§ 31 saaledes ændret vedtoges med 13 Stemmer mod 0.

Lovforslagets § *32* betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

Lovforslagets §§ *33—44* (Udvalgets Punkt 28—30).
Udvalgets Punkt 28 vedtoges med 14 Stemmer mod 0.
— — 29 og 30 betragtedes som vedtagne uden Afstemning.
Hvorefter §§ 33—44 saaledes ændrede vedtoges med 15 Stemmer mod 0.

Lovforslagets § *45* (Udvalgets Punkt 31—34).
Punkt 31 vedtoges med 15 Stemmer mod 0.

Punkt 32 og 33 betragtedes som vedtagne uden Afstemning.
— 34 vedtoges med 15 Stemmer mod 0.
§ 45 saaledes ændret betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

Den *22. September* fremlagdes saalydende *Ændringsforslag fra Ordføreren: Edw. Mortensen:*

Jeg mener, at man ikke bør foretage nogen Ændring i Udvalgets Forslag vedrørende det, at Kalenderaaret bliver Kommunernes Regnskabsaar. Ligeledes mener jeg, at det er ugørligt, at ændre de foreslaaede Frister.

Derimod mener jeg, at Tidsrummet i Pkt. 6 bør forkortes, og at det positivt udtales, at Amtmanden skal være Skatteudvalget behjælpelig.

Forslag.

1. I Pkt. 6 ændres „10 Aar" til „5 Aar".
2. Til Pkt. 25 føjes: „Amtmanden skal være Skatteudvalget behjælpelig med Fremskaffelse af de Oplysninger, som dette maatte ønske, og bislaa det, naar dette ønskes."

Den *27. September* fremlagdes saalydende *Forslag til Beslutning fra Joen Poulsen, M. Samuelsen, Matras og Joh. M. Poulsen:*

1. Det ved 2. Behandling Syis vedtagne Lovforslag vedtages med de Ændringer:
   at Lagtingets og Landkommunernes Regnskabsaar regnes fra 1. Oktober til 30. September, medens Regnskabsaaret for Thorshavns Kommune falder sammen med Kalenderaaret.
   at Tidsfristerne i §§ 17—19 fastsættes saaledes: Inden 1. Januar opfordrer Myndighederne de skattepligtige til at opgive deres Indtægter inden 1. Februar (for deres Vedkommende, der er forpligtede til at føre autoriserede Handelsbøger inden 15. Februar). Den i § 18, 1. Stk., ommeldte Ansættelse skal være færdig inden 20. Februar. Fortegnelsen over den udfundne Skatteindtægt fremlægges til Eftersyn i de sidste 8 Dage af Februar, og Indsigelser skal være indkommet til Ligningsmyndigheden inden 15. Marts. — Skattepligtige, der har været fraværende fra Sognet i den Tid, Fortegnelsen har fremligget til Eftersyn, skal have Adgang til at gøre sig bekendt med Fortegnelsen og gøre Indsigelser, naar de kommer hjem, indtil den 15. Maj. Ligningsmyndighederne behandler og besvarer Indsigelserne senest 14 Dage efter Modtagelsen og i alt Fald inden 20. Maj. Indankning til Lagtingets Skatteudvalg maa ske inden 1. Juni.

   For Affattelse af Overslag, Skatteligning og Indsigelser imod denne gælder de nugældende Tidsfrister. Ligeledes for Regnskabsaflæggelsen.

II. Amtmanden anmodes om at omredigere Lovforslaget i Overensstemmelse med ovenstaaende.

Den *28. og 29. September* foretoges Sagens *3. Behandling.*

Ændringsforslaget til Punkt 6 vedtoges med 17 Stemmer mod 0.
§§ 1—14 saaledes ændrede betragtedes som vedtagne uden Afstemning.
Forslaget til Beslutning sattes under Afstemning ved Navneopraab, men bortfaldt idet 6 stemte for og ingen imod. (Stemte ikke: Winther, Provsten, Patursson, Rasmussen, J. H. Poulsen, P. Niclasen, A. Samuelsen, Guttesen, Joensen, Strøm, Debess, Effersøe, Konoy, Formanden. Fraværende: Mortensen, Danielsen.)
Ændringsforslaget til Punkt 25 sattes under Afstemning; da kun 10 Medlemmer stemte for og ingen imod, foretoges Navneopraab, hvorved Forslaget vedtoges med 15 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: P. Niclasen, Johan Poulsen, M. Samuelsen, Dahl, Formanden. Fraværende: Mortensen, Danielsen.)
§§ 15—23 saaledes ændrede betragtedes som vedtagne uden Afstemning.
§§ 24—29 betragtedes som vedtagne uden Afstemning.
§§ 30—31 — — — — —
§§ 32 — — — — —
§§ 33—45 — — — — —
Lovforslaget i dets Helhed sattes under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 15 Stemmer mod 3. (Nej stemte: Joen Poulsen, Johan Poulsen, M. Samuelsen. Stemte ikke: Matras, Dahl, Formanden. Fraværende: Mortensen.)

Den *29. September* oplæstes og vedtoges saalydende Indstilling:

Færøernes Lagting.

Thorshavn, den 29. September 1922.

Til
Justitsministeriet.

I Lagtingssamlingen 1921 vedtog Tinget et Udkast til Lov om Udskrivning af Skat til Amtsrepartitionsfonden. Det høje Ministerium har imidlertid ikke ment at kunne medvirke til at Forslaget ophøjes til Lov og samme har derfor udarbejdet et nyt Forslag, der er forelagt Tinget og henvist til Behandling i et Udvalg paa 5 Medlemmer, som den 12. September fremkom med Betænkning og Forslag, der vedtoges ved 2. Behandling.

Til Sagens 3. Behandling er der stillet Ændringsforslag af Udvalgets Ordfører og et Forslag til Beslutning fra 4 Medlemmer af Tinget.

Ved Sagens 3. Behandling i Dag blev Ordførerens Ændringsforslag vedtaget, medens Forslaget til Beslutning bortfaldt, idet kun 6 Medlemmer stemte derfor.

Lovforslaget med de vedtagne Ændringer vedtoges derefter med 15 Stemmer, 3 Medlemmer stemte Nej, 3 stemte ikke og 1 Medlem var fraværende.

Idet man iøvrigt henviser til Sagens Akter tillader man sig at indsende denne Sag til det høje Ministeriums videre gunstige Foranstaltning.

For Ordføreren:

Olrik. *A. Samuelsen.*

Joen Poulsen,

LVIII. Lov om Fiskerilaan.

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes Skrivelse fra Færø Amt angaaende Forlængelse af Loven om Fiskerilaan.

Ved Sagens *1. Behandling* den *1. August* blev den efter Forslag af J. H. Poulsen henvist til et *Udvalg paa 5 Medlemmer*, hvortil den *2. s. M.* valgtes: *R. Rasmussen, J. H. Poulsen, Strøm, P. Niclasen og M. Samuelsen.*

Den *11. August* afgav Udvalget saalydende

Betænkning.

I forrige Aars ordinære Lagtingssamling blev det vedtaget at indstille til Ministeriet, at Lov for Færøerne af 6. Maj 1921 om Fiskerilaan blev fornyet for de tre følgende Finansaar indtil Udgangen af 1925.

Paa samme Tid vedtog Tinget den Ændring ved Loven, at Stk. 3 i § 1 udgik og i dets Sted søgtes Hjemmel ved en Finanslovsbevilling til Udlaan af Statslaanefonden til Anskaffelse af Trawlere paa noget andre Betingelser, end der ellers stilles for at opnaa Laan af nævnte Fond.

Til Lovens § 2, 1. Stk., blev der vedtaget den Tilføjelse, at Laan af Fonden foruden til Anskaffelse ogsaa kunde tilstaas til Hovedreparationer, Ombygning og Indsættelse af Motor i Fartøjer. (Se iøvrigt den af sidste Udvalg afgivne Betænkning i Sagen: Lagtingstidende 1921, Side 183.)

Medens Bevillingsmyndighederne har imødekommet Tingets Ønsker med Hensyn til Betingelserne for at opnaa Laan til Anskaffelse af Trawlere, har Ministeriet ikke ment at kunne tage Hensyn til Tingets Vedtagelse om Ændring i § 2.

Det udtales i Bemærkningerne til Lovforslag om Tillæg til Lov for Færøerne om Fiskerilaan af 6. Maj 1921, at Indførelsen i Loven af saadanne Bestemmelser vil medføre en forøget Risiko for Statslaanefonden og at Pantesikkerheden i slige Fartøjer vil oftest vise sig at være utilfredsstillende.

Til denne Opfattelse har Fiskeridirektøren sluttet sig og anbefaler at gaa den Vej, man er gaaet i det øvrige Kongerige: at saadanne Laan kun ydes gennem solidariske Laaneforeninger.

Fiskeridirektøren, der omfatter denne Sag med megen Interesse, tilbyder at stille sin Erfaring til Raadighed, om man skulde beslutte sig til at gaa den af ham paapegede Vej.

Af de Udtalelser fra herværende Organisationer, som Amtet har indhentet i Sagen, gaar Erklæringen fra Rederiforeningen ud paa, at man anser Bestemmelsen om solidariske Laaneforeninger for egnet til at gennemføres paa Færøerne, hvorfor man kan anbefale Sagens Fremme.

En Udtalelse fra Føroya Fiskimannafelag gaar derimod paa væsentlige Punkter imod Fiskeridirektørens Udtalelser.

Undertegnede Udvalg maa paa det bedste anbefale, at Loven af 6. Maj 1921 bliver fornyet; men da man i Hovedsagen kan tiltræde Justitsministeriets Udtalelser i Bemærkningerne til førnævnte Tillægslov: at det i Øjeblikket er lidt vanskeligt at overskue, om det store Begær efter Laan, der har været i indeværende Finansaar, vil være af varig Karakter eller mere forbigaaende, saa vil man foreslaa, at Loven foreløbig kun bliver fornyet for 1 Aar. Hvad derimod det andet Forhold angaar om Ændringer i § 2 i Loven, mener Udvalget, at det er rettest at fastholde Tingets Vedtagelse fra forrige Aar.

Man kan ikke se, at det vil medføre en større Risiko for Statslaanefonden, at der ydes et Tillægslaan f. Eks. til Indsættelse af Motor i en Kutter, eller at der skulde være mindre Pantesikkerhed i et saadant Fartøj, naar det har faaet indsat Motor. Derimod mener man, at Værdien af et saadant Fartøj under de værende Driftsforhold vil være forholdsvis større, fordi det vil betinge en væsentlig Driftsforbedring.

Hvad derimod Forholdet Hovedreparationer og Ombygninger angaar, bliver Spørgsmaalet om Værdiforøgelse af mere problematisk Natur; men man skulde dog mene, at det var forsvarligt ogsaa at yde Laan hertil; da Myndighederne — i dette Tilfælde Landfogden — altid vil have det i sin Haand at kunne kontrolere, om der er sket en Værdiforøgelse eller ej.

I øvrigt skal man paapege Justitsministeriets Udtalelse om, at der ikke hidtil er lidt noget Tab paa de af Statslaanefonden i Henhold til Lovene af 21. December 1917 og 6. Maj 1921 udbetalte Beløb.

Udvalget har den Opfattelse, at det ikke vil føre til det forønskede Resultat, om man i Loven indfører Bestemmelser om solidariske Laaneforeninger; man nærer den Opfattelse, at Foreningerne vanskelig vilde faa nævneværdigt af andre Medlemmer end saadanne, der ønskede at opnaa Laan, og dermed vilde deres Nytte straks vise sig at være saare tvivlsom.

I øvrigt maa man slutte sig til Fiskeridirektørens Udtalelser om det ønskelige i, at Produktionsmidlerne mere og mere gik over paa Fiskernes

egne Hænder; men som Forholdene endnu er her paa Øerne, anser man det for særdeles vanskeligt at faa indført de i Kongeriget gældende Bestemmelser paa dette Omraade.

Skulde der imidlertid fra Fiskernes egen Side rejses Krav i den nævnte Retning, vil Tinget vel til enhver Tid stille sig lydhør over for saadanne Krav.

Udvalget har bragt i Erfaring, at der er indkommet Ansøgning om Laan til Anskaffelse af Damptrawler til Fiskeribrug, men at der ikke endnu er udbetalt noget saadant Laan. Man kan formode, at der vil komme yderligere Begæringer om Laan i samme Øjemed, og Udvalget finder derfor, at der er Grund til ogsaa at søge denne Bevilling fornyet for det kommende Finansaar. Saalænge man imidlertid ikke har indhøstet større Erfaringer om, hvorledes dette Fiskeri vil komme til at udvikle sig, har man ikke ment, at der er Anledning til at søge selve Loven om Fiskerilaan ændret, men vil anbefale, at Laanesummen ligesom for Aaret 1922—23 stilles til Raadighed ved en Bevilling paa Finansloven.

I Henhold til hvad der er anført skal man derfor foreslaa til Tingets Vedtagelse:

Lov af 6. Maj 1921 for Færøerne om Fiskerilaan fornyes for Finansaaret 1923—24 med følgende Ændringer:

I.

§ 1.

3. Stk. udgaar.

§ 2.

1. Stk. affattes saaledes:

„Laan til Fiskere af Statslaanefonden ydes til Anskaffelse, Hovedreparationer, Ombygning og Indsættelse af Motor i Fartøjer, dog kun til en Værdi af mindst 1000 Kr."

II. Regeringen anmodes om at udvirke, at der paa Finansloven stilles et Beløb af 200,000 Kr. til Raadighed som Laan til Personer eller Selskaber, navnlig Andelsselskaber, der ønsker at anskaffe Damptrawlere eller større Motortrawlere for med disse at drive Fiskeri.

Ved Sagens *2. Behandling* den *16. August* vedtoges Overgang til 3. Behandling med 15 Stemmer mod 0.

Ved Sagens *3. Behandling* den *29. August* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 18 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: Formanden. Fraværende: Joen Poulsen, Mortensen, Effersøe.)

Den *31. August* oplæstes og vedtoges saalydende Indstilling:

Færøernes Lagting.
Thorshavn, den 31. August 1922.

Til
Justitsministeriet.

Lagtinget har i indeværende Samling atter behandlet Sagen om Fornyelse af Lov for Færøerne af 6. Maj 1921 om Fiskerilaan.

Sagen blev behandlet i et Udvalg paa 3 Medlemmer. Udvalgsbetænkning blev afgivet den 11. August.

Ved Sagens endelige Behandling den 29. August blev Udvalgets Forslag enstemmig vedtaget med 18 Stemmer, idet 3 Medlemmer var fraværende og 1 stemte ikke.

Ved Fremsendelsen af Sagen skal man tillade sig at henvise til Udvalgets Betænkning og Forslag og anbefale Sagens videre Fremme ved det høje Ministeriums velvillige Forsorg.

Olrik. *Johan H. Poulsen.*

M. A. Winther.

LIX. Lov om Thorshavns kommunale Styrelse.

Den *22. September* fremlagdes saalydende *Motiveret Forslag* fra *Mortensen, Effersøe, Samuelsen og Patursson:*

Thorshavns Byraad har i Skrivelse af 15. ds. henvendt sig til Lagtingets Skattelovsudvalg med Anmodning om at foranledige en Udtalelse fra Tinget angaaende en eventuel Ændring i Lov af 27. Maj 1908 om Thorshavns kommunale Styrelse § 31.

Ifølge nævnte Bestemmelse lignes Udgifterne til Skolevæsenet, Fattigvæsenet og Skydsvæsenet efter Formue og Lejlighed. Paa samme Maade paalignes $^3/_5$ af de øvrige Udgifter, medens $^2/_5$ af disse lignes paa Bygningerne i Kommunen. Forandringer i disse Bestemmelser kan efter Byraadets Indstilling bifaldes af Justitsministeriet.

Udvalget finder den Maade, hvorpaa Skat paalignes Bygninger i Thorshavn, ureffærdig og forældet, og man tilraader en Ændring heri.

Forslag.

Tinget udtaler overfor Byraadet, at man anbefaler en Ændring i Byraadsloven § 31, saaledes at dens Bestemmelser om Bygningsskat afløses af mere retfærdige og tidsvarende Regler om Skat paa faste Ejendomme.

Ved Sagens Behandling den *30. September* sattes Forslaget under Afstemning og vedtoges med 17 Stemmer mod 0.

LX. Lov om Hesteavlens Fremme.

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes den fra forrige Aar udsatte Sag angaaende Ændring i Lov om Hesteavlens Fremme.

Den *8. August* henvistes Sagen til *Udvalget i Landbolovene.*

Den *4. Oktober* afgav Udvalget

Nevndarálit.

(Vedhæftet som Bilag 28.)

Ved Sagens *2. Behandling* den *5. Oktober* vedtoges Udvalgets Forslag med 11 Stemmer mod 0.

LXI. Anskaffelse af en norsk Hingst.

Ved Lagtingets Aabning den *29. juli* fremlagdes saalydende Skrivelse fra Justitsministeriet af 21. Januar 1922 til Færø Amt:

I den med Amtets Skrivelse af 9. November 1921 — F. A. J. 1921/665 — hertil indsendte Indstilling har Færøernes Lagting anholdt om, at der maa blive ydet et Tilskud af Statskassen paa 3000 Kr. til Indkøb af en Hingst af vestnorsk Race til Forædling af den færøske Hesterace.

Foranlediget heraf skal man til videre Bekendtgørelse meddele, at Justitsministeriet vil være villigt til at søge bevilget et Beløb til Dækning af Halvdelen af Udgifterne ved Anskaffelse af en vestnorsk Hingst, dog ikke udover 1500 Kr., paa Vilkaar, at Lagtinget afholder den resterende Del af Udgifterne samt paatager sig at sørge for Hingstens Anskaffelse, Opstaldning, Pasning og Underhold, saaledes at den i Overensstemmelse med nærmere af Amtet trufne Bestemmelser paa bedste Maade kommer de færøske Hoppeejere til Gode.

S. D. henvistes Sagen til *Budgetudvalget.*

Den *29. September* afgav Udvalget saalydende

Betænkning.

Lagtinget ansøgte i forrige Aars Lagtingssamling Regeringen om et Tilskud af Statskassen paa 3000 Kr. til Indkøb af en Hingst af vestnorsk Race.

Fra Justitsministeriet foreligger Svar paa denne Tingets Henvendelse i Skrivelse af 21. Januar d. A. Det meddeles heri, at Ministeriet vil være villigt til at søge bevilget et Beløb til Dækning af Halvdelen af Udgifterne ved Anskaffelsen af den omhandlede Hingst, dog ikke udover 1500 Kr., paa Vilkaar, at Lagtinget afholder den resterende Del samt paatager sig Hestens Anskaffelse, Opstaldning m. v., saaledes at den, efter nærmere af Amtet trufne Bestemmelser paa bedste Maade kommer de færøske Hoppeejere til Gode.

Da Sagen i sin Tid blev rejst af „Føroya Bóndafelag" har Udvalget anset det for at være ganske naturligt, om denne Forening, saaledes som Sagen nu foreligger, støttede den med et Tilskud i Penge, ligesom man fandt det mere formaalstjenligt, at Tinget holdtes fri for Ansvaret for Hingstens Opstaldning, Fodring m. v. — Man tilskrev derfor nævnte Forening om Sagen, og modtog Svar i Skrivelse af 18. d. M. Føroya Bóndafelag erklærer heri, at Foreningen indgaar paa at betale en Fjerdedel af Udgifterne ved Hingstens Anskaffelse, samt at Foreningen, i hvert Fald foreløbig, vil afholde Udgifterne ved Opstaldning, Pasning og Underhold. Man erklærer sig derhos villig til at forestaa Indkøbet.

Det er oplyst for Udvalget, at Priserne for Hingste af vestnorsk Race i Foraaret laa ret lavt, og at „Føroya Bóndafelag" havde Tilbud paa en godt anbefalet Hingst for 1200 Kr. Hertil vilde saa komme Transportomkostninger.

Hvis man kan regne med, at Priserne siden i Foraaret ikke har været nævneværdig opadgaaende, vilde Anskaffelsen af Hingsten, Transportudgifter iberegnet, næppe naa op til 1600 Kr.

Udvalget mener at kunne tilraade, at Tinget støtter Anskaffelse af omhandlede Hingst med et passende Tilskud. Under den foran givne Forudsætning for nuværende Priser paa Hingste af vestnorsk Race vil man tilraade, at Tinget tilsiger Sagen Støtte med indtil en Fjerdedel af Udgifterne ved Anskaffelsen, dog ikke udover 400 Kr.

Da det synes at være en Betingelse for det eventuelle Tilskud fra Staten, at Amtet skal træffe Bestemmelser for Hingstens Benyttelse, saaledes at den paa bedste Maade kan komme de færøske Hoppeejere tilgode, forudsætter Udvalget, at der senere bliver truffet den fornødne Ordning mellem Amtet og „Føroya Bóndafelag.

Forslag.

1. Af økonomisk Fond bevilges et Beløb til Dækning af en Fjerdedel af Udgifterne ved Anskaffelsen af en Hingst af vestnorsk Race, dog ikke udover 400 Kr. paa Betingelse af, at der af Statskassen gives et Tilskud paa Halvdelen af disse Udgifter og at Foreningen „Føroya Bóndafelag" afholder den resterende Del af disse Udgifter, be-

sørger Hingstens Anskaffelse samt bekoster den fremtidige Opstaldning, Pasning og Underhold.
2. Amtmanden anmodes om at gøre Justitsministeriet bekendt med Tingets Vedtagelse.

Ved Sagens *2. Behandling* den *2. Oktober* vedtoges Sagens Overgang til 3. Behandling med 14 Stemmer mod 0.

Ved Sagens *3. Behandling* den *3. Oktober* blev Udvalgets Forslag sat under Afstemning og vedtaget med 13 Stemmer mod 0.

LXII. Tilskud til „Føroya samvirkandi neyta- og rossatrygging".

Den *11. August* genoptoges, efter Anmodning fra Selvstyrepartiet, Sagen om Tilskud til „Føroya samvirkandi neyta- og rossatrygging" til Behandling.

Ved Sagens *1. Behandling* den *31. August* blev den efter Forslag af Patursson henvist til *Budgetudvalget*.

Den *29. September* afgav Udvalget saalydende:

Álit.

Á tingi var fjør til viðgerðar ein søk um studning til „Føroya samvirkandi neyta- og rossatryggingarfelag". Tá tingið ikki sá sær fyri til sjálvt at styðja sakina við studningi av tingsins køssum, varð vent sær til ríkisráðið um studning úr ríkiskassanum til hesa sak.

Ríkisráðið hevir nú givið tinginum svar, har tað verður hildið fram, at hetta andragandi ikki kann játtast.

Sjálvstýrismenn á tingi hava biðið um at sakin aftur verður umhugsað. Nevndin heldur, at tað ikki nyttar at venda sær aftur til ríkisstýrið í hesum máli, tá beinleiðis er sagt nei til studning. — Tað var hildið fram í fjør, at tingið sjálvt ikki hevði pening at styðja hesa fyritøku við, og ræður tað sama í ár. Nú, tá prisir á neytum og rossum eru gingnir so nógv niður, vil felagið væntiliga betur kunna klára sínar útreiðslur, sjálvt um tað altíð tørvar slíkari fyritøku studningur av fyrstu hond, fyri at koma sær á trygt støði.

Nevndin mælir til, at sakin verður goymd til seinni.

Uppskot.

Sakin um studning til „Føroya neyta- og rossatryggingarfelag" verður goymd til seinni.

Ved Sagens *2. Behandling* den *2. Oktober* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning og vedtoges med 12 Stemmer mod 0.

LXIII. Regninger for Bekendtgørelse om Hingstesyn.

Ved Lagtingets Aabning den *29. juli* fremlagdes Andragende*) fra Hingstesynsmændene i Thorshavn om Godtgørelse af Udgifter i Anledning af Bekendtgørelse om Hingstesyn.

S. D. henvistes Sagen til *Budgetudvalget.*

Den *15. August* afgav Udvalget saalydende

Betænkning.

Landbrugskonsulenten anmoder Amtet om at faa anvist nogle Regninger til samlet Beløb 45 Kr. 20 Øre, som han har afholdt i Anledning af Bekendtgørelser i stedlige Aviser angaaende Hingstesyn i Henhold til Lov af 30. Marts 1892. Landbrugskonsulenten er tilligemed to andre i Thorshavn boende Personer af Sysselmanden i Strømø Syssel udnævnt til Hingstesynsmænd i Thorshavn og Omegn. — Amtet har forelagt Sagen for Lagtinget med Indstilling om, at Beløbet anvises til Udbetaling af Amtsrepartitionsfonden.

Udvalget kan tiltræde Amtets Forslag, men finder dog at burde gøre opmærksom paa, at lignende Udgifter fremtidig bør spares, ved at Bekendtgørelser til Hingsteejerne opslaas i Kundgørelsestavlerne. Udvalget finder ogsaa, at det bør bemærkes, at Tinget ikke ved at foreslaa de nu foreliggende Regninger betalte, derved har bundet sig til i Fremtiden at afholde lignende Udgifter af Tingets Kasser.

Forslag.

1. Amtet anmodes om at anvise Beløbet 45 Kr. 20 Øre til Udbetaling af Amtsrepartitionsfonden.
2. Tinget udtaler, at man ikke vil føle sig bundet til i Fremtiden at afholde lignende Udgifter.

*) Udelades her.

Ved Sagens *2. Behandling* den *30. August* vedtoges Overgang til 3. Behandling med 13 Stemmer mod 0.

Ved Sagens *3. Behandling* den *2. September* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning og vedtoges med 19 Stemmer mod 0.

LXIV. Byggeplaner for Nolsø og Gøte.

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes Andragender fra Forstanderskaberne for Nolsø og Gøte Sognes Kommuner angaaende Approbation paa Byggeplaner.

Ved Sagens *1. Behandling* den *4. August* henvistes de efter Forslag af Patursson til *Udvalget angaaende Landbolovene.*

Den *4. Oktober* afgav Udvalget

Nevndarálit.

(Vedhæftet som Bilag 33.)

Ved Sagens *2. Behandling*, der foretoges den *6. Oktober* foreslog Tórgarð at udsætte Sagen til næste Aar. Dette Forslag sattes under

Afstemning, men bortfaldt, idet kun 5 stemte for og ingen imod. Udvalgets Forslag sattes derpaa under Afstemning og vedtoges med 18 Stemmer mod 0.

LXV. Ordning af Tyreholdet.

. . . .

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes den fra forrige Aar udsatte Sag angaaende Ordning af Tyreholdet.

. . . . . .

Ved Sagens *1. Behandling* den *2. September* vedtoges efter Forslag af Formanden at henvise den til *Udvalget angaaende Landbolovene*.

Den *7. Oktober* fremlagdes saalydende *Motiveret Forslag til Beslutning fra Mindretallet* (Danielsen, M. Samuelsen og A. Samuelsen):

Indenfor Udvalget har man behandlet Sagen og dermed i Forbindelse staaende Spørgsmaal til Kvægavlens Fremme, bl. a. Spørgsmaalet om offentlig Støtte til Afholdelse af Dyrskuer, Præmiering af fortrinlig Røgt og Pleje af Kvæg o. s. v.

Mindretallet (Danielsen, M. Samuelsen og A. Samuelsen) lægger megen Vægt paa denne Sag og mener den bør støttes saavel af Staten som Lagtinget. Andre Sager har lagt saa meget Beslag paa Udvalget at der ikke er levnet dette Tid til at fremsætte nærmere Regler for Anvendelsen af eventuelt offentligt Tilskud, men man finder det forsvarligt at anbefale, at et eventuelt Tilskud stilles til Amtets Disposition saaledes, at Beløbet anvendes efter Forslag af Landbrugskonsulenten. Man tillader sig under Hensyn til foranstaaende at stille følgende

Forslag til Beslutning.

1. Lagtinget andrager Regeringen om at der paa næste Aars Finanslov bevilges et Beløb paa 3000 Kr. til Kvægavlens Fremme paa Fær-

øerne paa Betingelse af, at 1000 Kr. ydes til samme Formaal af de under Lagtinget sorterende Kasser.
2. Lagtinget bevilger 1000 Kr. til det under 1 omnældte Formaal under Forudsætning af, at der fra Statskassen ydes den under 1 nævnte Bevilling, eventuelt $^1/_4$ af hvad der maatte bevilges af Statskassen.
3. Det under 1 nævnte Beløb stilles til Færø Amts Disposition og anvendes til Kvægavlens Fremme paa Færøerne efter Forslag fra Landbrugskonsulenten.
4. Regnskab over Beløbets Anvendelse forelægges henholdsvis Justitsministeriet og Færøernes Lagting.

Sagens *2. Behandling* foretoges den *7. Oktober.*

Der fremlagdes saalydende *Ændringsforslag fra M. A. Winther, Törgarð, Johan M. Poulsen og Guttesen:*

„Sagen udsættes til næste Aar."

Ændringsforslaget sattes under Afstemning og vedtoges med 13 Stemmer mod 0.

LXVI. Landbolovene.

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes de fra forrige Aar udsatte Sager angaaende Landbolovene.

Den *2. August* afgav det staaende Udvalg saalydende

Frágreiðing.

Undirskrivaða millumtinganevnd var vald á seinasta løgtingi til at handfara „Forslag og Betænkninger afgivne af den færøske Landbokommission" og framleggja sítt álit fyri hettar nú setta løgting.

Nevndin avgjørdi á sínum fyrsta fundi at koma sær saman til hettar arbeiðil í Tórshavn aftaná nýggjár. Men við tað at sjúka um ta leið kom at ganga í Havn, sum fólk royndi at skýggja, og smittandi sjúkur eisini birtist upp í plássum, sum nevndarmenn sótu í, gjørdist einki við at koma saman um ta tilætlaðu tíð. Tað var ikki fyrrenn liðið var fram á várið at sjúkurnar góvust, og tá so langt var úfliðið sá nevndin sær ikki føri fyri at fara undir tað arbeiðið, sum annars hevði verið ætlanin at gjørt sum vetrararbeiði.

Nevndin kundi hugsa sær at tikið arbeiðið upp nú strax í tingsetuni, men tessvegna at hon einans er skipað av 3 monnum, heldur hon tað vera betur at leggja málið fram aftur á ting, soleiðis sum tað er, til tess at tingið alt í einum kann velja eina nýggja og helst større nevnd, sum beinan vegin kann fara undir at hagreiða uppskotini, og loyvir sær við hesi frágreiðing at leggja málið fram aftur fyri tingið.

Ved Sagens *1. Behandling* den *4. August* blev den efter Forslag af Patursson henvist til et *Udvalg paa 5 Medlemmer*, hvortil den *5. s. M.* valgtes: *Patursson, J. H. Poulsen, P. Joensen, Effersøe og Danielsen.* (Den *3. Oktober* vedtoges i Stedet for Effersøe at vælge *A. Samuelsen.)*

Den *4. Oktober* afgav Udvalget

Nevndarálit.

(Vedhæftet som Bilag 31.)

Ved Sagens *2. Behandling* den *5. Oktober* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning og vedtoges med 13 Stemmer mod 0.

Den *5. Oktober* afgav Udvalget *Udvalgsbetænkning* (angaaende Haugeloven).

(Vedhæftet som Bilag 34.)

Ved Sagens *2. Behandling* den *7. Oktober* vedtoges saalydende *Forslag til Protokollen fra Formanden* med 11 Stemmer mod 0:

„Sagen udsættes til næste Aar."

LXVII. Lov om Udskiftning.

Den *28. September* afgav det angaaende Landbolovene nedsatte Udvalg

Udvalgsbetænkning.

(Vedhæftet som Bilag 36.)

Den *1. Oktober* fremlagdes saalydende *Motiveret Ændringsforslag fra Effersøe:*

Da det ikke har været muligt for undertegnede Medlem af det Udvalg, som har behandlet Landbokommissionens Udkast til Lov for Færøerne om Udskiftning, at tage Standpunkt til alle Enkeltheder i Udkastet forinden Udvalgets Betænkning forelaa trykt og navnlig at paase, at de Ændringer, som jeg ønskede indført i Betænkningens Forslag, kom med i dette, tillader jeg mig nedenfor at fremsætte nogle Ændringsforslag til bemeldte Forslag, nemlig:

Til § 4.

1) I Stedet for Udvalgets Punkt 1 træder:

3. Punkt affattes saaledes:

„For Fæstegodset tages Bestemmelse af vedkommende Fæster; dog træder Godbestyrelsen I Fæsterens Sted for saa vidt den modsætter sig Udskiftning, som Fæsteren kræver."

Til § 5.

2) I Forslagets Linje 2 efter „en" indskydes „særlig".

Til § 6.

3) I Udkastets 1. Stk., 2. Linje, ændres „en Tiendedel" til „en Femtedel". (Ligeledes i 3. Linje.).

4) I Udkastets 2. Stk., 2. Linje, ændres „en Trediedel" til „Halvdelen".

Til § 7.

5) I Udkastets sidste Linje rettes „Justitsministeriet" til „Landbrugsministeriet". Tilsvarende Rettelser foretages i Udkastets 2 første Afsnit paa vedkommende Steder.

Til § 8.

6) I Udvalgets 5. Stk., sidste Linje, ændres „Regler" til „Reglerne".

Til § 9.

7) I Udkastets 4. Linje udgaar: „og paa anden hensigtsmæssig Maade".

Til § 45.

8) I Udkastets 1. Stk. udgaar sidste Punktum.

9) Paragrafens sidste Stk. udgaar.

10) I Udvalgets Forslag udgaar Punkterne 54—57.

Bemærkninger.

Til Punkt 1.

Jeg tvivler om, at det vil rigtigt at haste med Gennemførelsen af Udskiftning paa Færøerne og foreslaar derfor at give Godsbestyrelsen Adgang til at holde igen.

Til Punkt 2.

Stemmer med Lovudkastet.

Til Punkt 3 & 4.

Jeg anser det for klogt, i den første Tid i alt Fald, ikke at iværksætte Udskiftning, medmindre der i vedkommende Bygd eller Omraade har lagt sig en noget stærk Stemning for Dagen for at faa udskiftet. I Theorien er det let at paavise Udskiftningens Gavnlighed, men deraf følger ikke, at den vil blive nyttig under de almindelige Forhold her paa Øerne, og det er navnlig vigtigt, at Systemet bliver indarbejdet og prøvet, før man gaar stærkt fremad. Gaar det godt, vil man uden Vanskelighed kunne gøre Adgangen til Udskiftning lettere.

Til Punkt 5.

Den fornødne Sagkundskab maa være i Landbrugsministeriet og ikke i Justitsministeriet.

Til Punkt 6.

Stemmer med Lovudkastets Paragraf 8, 3. Stk. 3. Linje.

Til Punkt 7.

Kundgørelse ved Opslag i de offentlige Kundgørelsestavler er nu lovfæstet.

Til Punkt 8.

De omhandlede Grundsætninger i Haugeloven kan jeg ikke tiltræde uændrede.

Til Punkt 9.

Jeg forbeholder mig min Stilling til de paagældende Regler, indtil de paagældende Paragrafer i Haugeloven er behandlede færdige.

Til Punkt 10.

Det maa forudsættes, at de Love, som nævnes i Udkastets Paragrafer 84—87, saa vidt muligt sættes i Kraft samtidig med den eventuelle Lov om Udskiftning.

Den *4. Oktober* fremlagdes saalydende *Ændringsforslag fra Formanden:*
Til Kommissionsudkastets § 33.
2. Punktum udgaar.

Ved Sagens *2. Behandling* den *3., 4. og 5. Oktober* foretoges følgende Afstemning:

I. §§ *1—4 i Kommissionsforslag, Pkt. 1—2 i Udvalgets Forslag, Pkt. 1 i Effersøes Ændringsforslag:*
§§ 1—3 betragtedes som vedtagne uden Afstemning.
§ 4. Effersøes Ændringsforslag sattes under Afstemning, da kun 8 stemte for og ingen imod foretoges Navneopraab, hvorved Forslaget bortfaldt med 9 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: Winther, Patursson, R. Rasmussen, J. H. Poulsen, Danielsen, Guttesen, Joensen, Konoy og Formanden. Fraværende: Provsten, Mortensen, P. Niclasen, Effersøe.)
Udvalgets Pkt. 1 vedtoges med 11 Stemmer mod 0.
— - 2 — - 12 — - 0.
hvorefter § 4 saaledes ændret betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

II. § *5 i Kommissionsforslaget, Pkt. 3. i Udvalgets Forslag, Pkt. 2 i Effersøes Forslag:*
Effersøes Forslag vedtoges med 16 Stemmer mod 0.
Udvalgets Forslag saaledes ændret vedtoges med 18 Stemmer mod 0.

§ *6 i Kommissionsforslaget, Pkt. 4—7 i Udvalgets Forslag, Pkt. 3—4 i Effersøes Forslag:*
Effersøes Forslag Pkt. 3 bortfaldt med 7 Stemmer mod 0.
Udvalgets — - 4 vedtoges - 14 — - 0.
— — - 5 — - 14 — - 0.
— — - 6 bortfaldt - 6 — - 0.
Effersøes — - 4 — - 9 — - 0.
Efter Begæring af Effersøe foretoges Navneopraab, hvorved Forslaget bortfaldt med 8 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: Winther, Provsten, Mortensen, Patursson, R. Rasmussen, J. H. Poulsen, Tórgarð, Gutte-

sen, Joensen, Strøm, Debess, Konoy, Formanden. Fraværende: Niclasen.)
Udvalgets Forslag Pkt. 7 bortfaldt med 7 Stemmer mod 0.
§ 6 saaledes ændret vedtoges med 11 Stemmer mod 0.

§§ 7—8 i Kommissionsforslaget, Pkt. 8—9 i Udvalgets Forslag, Pkt. 5—6 i Effersøes Forslag:
Effersøes Forslag Pkt. 5 bortfaldt med 7 Stemmer mod 0.
— — - 6 betragtedes som vedtaget uden Afstemning.
Udvalgets — - 8 vedfoges med 14 Stemmer mod 0.
— — - 9 — - 15 — - 0.
Herefter er § 8 i Kommissionsforslaget bortfaldet.
§ 7 i Kommissionsforslaget saaledes ændret vedtoges med 15 Stemmer mod 0.

§§ 9—12 i Kommissionsforslaget, Pkt. 10—12 i Udvalgets Forslag, Pkt. 7 i Effersøes Forslag:
Pkt. 7 i Effersøes Forslag vedtoges med 13 Stemmer mod 0.
- 10 i Udvalgets — — - 13 — - 0.
- 11 i — — — - 11 — - 0.
- 12 i — — — - 13 — - 0.
§§ 9—12 saaledes ændrede betragtedes som vedtagne uden Afstemning.

§§ 13—14 i Kommissionsforslaget, Pkt. 13 i Udvalgets Forslag:
§ 13 vedtoges med 13 Stemmer mod 0.
Udvalgets Forslag Pkt. 13 sattes under Afstemning, da kun 9 stemte for og ingen imod foretoges Navneopraab, hvorved Forslaget vedtoges med 15 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: Joen Poulsen, Johan Poulsen, Tórgarð, Formanden. Fraværende: Niclasen, Matras, Effersøe.)
§ 14 saaledes ændret betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

§ 15 i Kommissionsforslaget, Pkt. 14—15 i Udvalgets Forslag:
Pkt. 14 i Udvalgets Forslag vedtoges med 14 Stemmer mod 0.
- 15 i — — — - 15 — - 0.
§ 15 saaledes ændret betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

§§ 16—18 i Kommissionsforslaget, Pkt. 16—17 i Udvalgets Forslag:
§§ 16 og 17 betragtedes som vedtagne uden Afstemning.
Pkt. 16 og 17 i Udvalgets Forslag vedtoges med 11 Stemmer mod 0.
§ 18 saaledes ændret vedtoges med 11 Stemmer mod 0.

III. §§ *19—24 i Kommissionsforslaget, Pkt. 18—19 i Udvalgets Forslag:*
Pkt. 18 i Udvalgets Forslag sattes under Afstemning, da kun 6 stemte for, ingen imod, foretoges Navneopraab, hvorved Forslaget bortfaldt med 6 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: Winther, Provsten, Mortensen, Patursson, Rasmussen, J. H. Poulsen, Tórgarð, M. Samuelsen, Guttesen, Joensen, Strøm, Debess, Dahl, Konoy, Formanden. Fraværende: Effersøe.)
Pkt. 19 i Udvalgets Forslag sattes under Afstemning, da kun 5 stemte for, ingen imod, foretoges Navneopraab, hvorved Forslaget bortfaldt med 5 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: Joen Poulsen, Winther, Provsten, Mortensen, Patursson, Rasmussen, J. H. Poulsen, P. Niclasen, Tórgarð, M. Samuelsen, Guttesen, Joensen, Strøm, Debess, Konoy, Formanden. Fraværende: Effersøe.)
§§ 19—24 betragtedes derefter som vedtagne uden Afstemning.

IV. §§ *25—26 i Kommissionsforslaget* betragtedes som vedtagne uden Afstemning.

V. § *27 i Kommissionsforslaget, Pkt. 20—21 i Udvalgets Forslag:*
Pkt. 20 betragtedes som vedtaget uden Afstemning.
- 21 vedtoges med 12 Stemmer mod 0.
§ 27 saaledes ændret betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

§ *28 i Kommissionsforslaget, Pkt. 22 i Udvalgets Forslag:*
Pkt. 22 vedtoges med 12 Stemmer mod 0.
§ 28 saaledes ændret betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

§§ *29—31 i Kommissionsforslaget, Pkt. 23—25 i Udvalgets Forslag:*
Pkt. 23 vedtoges med 11 Stemmer mod 0.
- 24 — - 12 — - 0.
- 25 — - 12 — - 0.
§§ 29—31 saaledes ændrede betragtedes som vedtagne uden Afstemning.

§ *32 i Kommissionsforslaget* betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

§ *33 i Kommissionsforslaget, Pkt. 26 i Udvalgets Forslag, Formandens Ændringsforslag:*
Formandens Ændringsforslag vedtoges med 13 Stemmer mod 0.
Udvalgets Pkt. 26 vedtoges med 14 Stemmer mod 0.
§ 33 saaledes ændret vedtoges med 13 Stemmer mod 0.

§§ *34—36 i Kommissionsforslaget, Pkt. 27—28 i Udvalgets Forslag:*
Udvalgets Pkt. 27 vedtoges med 12 Stemmer mod 0.
— - 28 — - 11 — - 0.
§§ 34—36 saaledes ændrede betragtedes som vedtagne uden Afstemning.

§ *37 i Kommissionsforslaget* betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

§§ *38—39 i Kommissionsforslaget, Pkt. 29 i Udvalgets Forslag:*
Pkt. 29 vedtoges med 13 Stemmer mod 0.
§§ 38—39 saaledes ændrede betragtedes som vedtagne uden Afstemning.

§ *40 i Kommissionsforslaget, Pkt. 30 i Udvalgets Forslag:*
Pkt. 30 vedtoges med 13 Stemmer mod 0.
§ 40 var herefter bortfaldet.

VI. §§ *41—43 i Kommissionsforslaget* betragtedes som vedtagne uden Afstemning.

§§ *44—45 i Kommissionsforslaget, Pkt. 31 i Udvalgets Forslag, Pkt. 8 og 9 i Effersøes Forslag:*
Pkt. 8 og 9 i Effersøes Forslag sattes under Afstemning, men bortfaldt med 7 Stemmer mod 0, hvorefter der foretoges Navneopraab over Pkt. 9, efter Begæring af A. Samuelsen. Forslaget bortfaldt med 5 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: Winther, Provsten, Mortensen,

Patursson, Rasmussen, J. H. Poulsen, Niclasen, Danielsen, Tórgarð, Guttesen, Joensen, Strøm, Debess, Konoy, Formanden. Fraværende: Matras, Effersøe.)
Pkt. 31 sattes under Afstemning ved Navneopraab, men bortfaldt idet 8 stemte for og ingen imod. (Stemte ikke: Joen Poulsen, Winther, Patursson, J. H. Poulsen, Danielsen, Johan Poulsen, A. Samuelsen, M. Samuelsen, Guttesen, Joensen, Dahl, Formanden. Fraværende: Matras, Effersøe.)
§§ 44—45 betragtedes som vedtagne uden Afstemning.

VII. § *46 i Kommissionsforslaget, Pkt. 32 i Udvalgets Forslag:*
Pkt. 32 vedtoges med 11 Stemmer mod 0.
§ 46 saaledes ændret betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

VIII. §§ *47—49 i Kommissionsforslaget, Pkt. 33—36 i Udvalgets Forslag:*
Pkt. 33 vedtoges med 12 Stemmer mod 0.
- 34 bortfaldt - 9 — - 0.
- 35 vedtoges - 13 — - 0.
- 36 — - 12 — - 0.

§§ 47—49 saaledes ændrede betragtedes som vedtagne uden Afstemning.

IX. § *50 i Kommissionsforslaget, Pkt. 37—39 i Udvalgets Forslag:*
Pkt. 37 vedtoges med 11 Stemmer mod 0.
- 38 — - 11 — - 0.
- 39 — - 12 — - 0.

§ 50 saaledes ændret betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

§§ *51—58 i Kommissionsforslaget, Pkt. 40—42 i Udvalgets Forslag:*
Pkt. 40 vedtoges med 11 Stemmer mod 0.
- 41 — - 11 — - 0.

§§ 51—58 saaledes ændrede betragtedes som vedtagne uden Afstemning.

X. §§ *59—67 i Kommissionsforslaget, Pkt. 42—45 i Udvalgets Forslag:*
Pkt. 42 vedtoges med 11 Stemmer mod 0.
- 43 — - 11 — - 0.
- 44 — - 11 — - 0.
- 45 — - 11 — - 0.

§§ 59—67 saaledes ændrede betragtedes som vedtagne uden Afstemning.

XI. §§ *68—76 i Kommissionsforslaget, Pkt. 46—52 i Udvalgets Forslag:*
Pkt. 46 vedtoges med 11 Stemmer mod 0.
- 47 — - 11 — - 0.
- 48 — - 11 — - 0.
- 49 — - 11 — - 0.
- 50 — - 11 — - 0.
- 51 — - 11 — - 0.
- 52 betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

§§ 68—75 saaledes ændrede betragtedes som vedtagne uden Afstemning.
§ 76 betragtedes herefter som bortfaldet.

XII. §§ *77—78 i Kommissionsforslaget* betragtedes som vedtagne uden Afstemning.

XIII. §§ *79—88 i Kommissionsforslaget, Pkt. 53—57 i Udvalgets Forslag, Pkt. 10 i Effersøes Forslag*:
Udvalgets Pkt. 53 vedtoges med 11 Stemmer mod 1.
Effersøes - 10 — - 14 — - 0.
Hermed bortfaldt Udvalgets Pkt. 54—57.
§§ 79—88 saaledes ændrede betragtedes som vedtagne uden Afstemning.

Sagens Overgang til 3. Behandling vedtoges med 15 Stemmer mod 0.

Den *7. Oktober* fremlagdes saalydende *Ændringsforslag*:

Fra Udvalget:
Pkt. 2 i Udvalgets Forslag henføres som en Tilføjelse til § 3 i Kommissionsudkastet i Stedet for til § 4.
I samme Punkt ændres „§ 16" til „§ 13".

Fra Poul Joensen og J. H. Poulsen:
I § 6 i Kommissionsudkastet, 2. Stk., 3. Linje, tilføjes efter „(Lejetrøer)" „og som repræsenterer mindst en Tredjedel af Indmarkens Ejertal".

Fra Udvalget:
I Udvalgets Pkt. 9, 4. Stk., ændres „§ 4 sidste Stykke" til "§ 3 næstsidste Stykke".
I Kommissionsudkastet § 22, 1. Linje, indføjes efter „kan" „naar Almenvellet kræver det".

I Udvalget om Landbolovene, den 7. Oktober 1922.

Johan H. Poulsen. *Poul Joensen.* *D. Danielsen.* *M. Samuelsen.*

Med Forbehold:
J. Patursson. *S. P. úr Konoy.* *A. Samuelsen.*

S. D. fremlagdes saalydende *Forslag til Beslutning fra Patursson, A. Samuelsen, Johan H. Poulsen, S. P. úr Konoy, Poul Joensen og M. Samuelsen*:

Amtmanden anmodes om at forelægge for Regeringen Forslag til Lov for Færøerne saaledes som det nu foreligger navnlig m. H. t. Omkostningsspørgsmaalet (Kap. 10) og med sine egne Udtalelser forelægge Ministeriets Svar for næste ordinære Lagting.

Ved Sagens *3. Behandling* den *7. Oktober* sattes Ændringsforslaget under Afstemning med følgende Udfald:

ad Pkt. 2 vedtoges med 13 Stemmer mod 0,
- § 6 i Kommissionsforslaget vedtoges med 13 Stemmer mod 0,
- Udvalgets Pkt. 9 — - 16 — - 0,
- Kommissionsforslagets § 22 — - 13 — - 0.

Lovforslaget saaledes ændret sattes under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 14 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: Danielsen, A. Samuelsen, Tórgarð, Dahl, Formanden. Fraværende: Matras, M. Samuelsen og Effersøe.

Forslaget til Beslutning sattes under Afstemning og vedtoges med 16 Stemmer mod 0.

LXVIII. Sundhedsvedtægt for Nolsø.

Den *4. August* fremlagdes Andragende*) fra Forstanderskabet for Nolsø Sogns Kommune om Approbation paa saalydende:

Sundhedsvedtægt for Nolsø Sogns Kommune.

§ 1.

Det stedlige Tilsyn med Kommunens Sundhedspleje, særlig Overholdelsen af nærværende Vedtægt, overtages af en Sundhedskommission, bestaaende af 3 Medlemmer, som udnævnes af Forstanderskabet blandt Kommunens til kommunale Valg valgberettigede Beboere for 4 Aar ad Gangen, dog saaledes, at 2 af de første Gang udnævnte Medlemmer skal fratræde efter henholdsvis 1 og 2 Aars Forløb. Undskyldningsgrunde mod at paatage sig dette Ombud afgøres af Amtet, dog at de, der er over 60 Aar, kan fordre sig fritagne. Det afgøres ved Lodtrækning, hvilke af de første Gang valgte Medlemmer, der saaledes skal afgaa. Et af de 3 Medlemmer skal

*) Udelades her.

vælges blandt Forstanderskabets egne Medlemmer, de 2 andre derimod blandt Folk udenfor Forstanderskabet. Kommissionen vælger selv sin Formand. Formanden sammenkalder Kommissionen, saa ofte han dertil finder Anledning, eller naar to Medlemmer forlanger det, dog mindst hvert Fjerdingaar. Formanden fører Protokollen i Møderne, besørger Kommissionens Korrespondance og paaser at tagne Beslutninger udføres. Iøvrigt fordeler Kommissionen Arbejdet mellem sine Medlemmer.

Saavel Kredslægen eller den af Kommunen ansatte Læge som Sysselmanden kan deltage i Kommissionens Forhandlinger, dog uden Stemmeret; de ere berettigede til at forlange ethvert Spørgsmaal vedrørende Sundhedsvæsenet taget under Behandling.

Sundhedskommissionens Afgørelse kan af Lægen eller Sysselmanden eller af den, hvem det af Sundhedskommissionen er paalagt at udføre noget eller som er utilfreds med dens Afgørelser, indbringes for Oversundhedskommissionen.

Sundhedskommissionens Formand skal efter Udgangen af hvert Kalenderaar tilstille Forstanderskabet en Afskrift af Forhandlingsprotokollen for det forløbne Aars Vedkommende eller fremlægge selve Protokollen i Forstanderskabets første Møde hvert Aar. Kommissionens Udgifter til Skrivemateriale, Protokoller og lignende nødvendige Rekvisitter udredes af Kommunens Kasse.

§ 2.

Sundhedskommissionen har Adgang til at undersøge alle de Forhold, som i denne Vedtægt omhandles.

§ 3.

Foranstaltninger, som medføre Udgift for Kommunen, skal udføres af Forstanderskabet. Nægter dette at udføre dem og de paagældende Foranstaltninger findes at være paatrængende nødvendige, kan Kommissionen indanke Sagen til Amtets Afgørelse.

Vandforsyningssteder.

§ 4.

Sundhedskommissionen træffer Bestemmelse angaaende hvilke Vandforsyningssteder (derunder Vandledningsbassiner og Brønde), der skulle fredes som saadanne, og foranstalter Fredningen offentlig kundgjort.

Det skal være forbudt at forurene de fredede Vandforsyningssteder paa nogen som helst Maade, saasom ved at komme Gødning, Fejeskarn eller andet Affald deri eller paa Steder, som have Tilløb dertil, at anbringe slige Sager saa nær ved Vandforsyningsstederne eller deres Tilløb, at Forurening derfra er mulig, at lægge i Blød, eller vaske paa de samme Steder, at have Fjerkræ gaaende løst i Indmarken, saaledes at det tager varigt Ophold der, eller at tøjre Kreaturer tæt derved.

§ 5.

Vandledningsbassiner eller Brønde skal være forsynede med Indhegning eller Dæksel.

Nye Bassiner eller Brønde maa ikke anlægges, forinden Sundhedskommissionen har godkendt de nærmere Bestemmelser vedrørende deres Anbringelse og Indretning.

Møddinger.

§ 6.

Nye Møddinger maa ikke anlægges uden Sundhedskommissionens Tilladelse og ikke nærmere end 8 Meter fra beboet Hus, Skole, Kirke eller alfar Vej, medmindre Sundhedskommissionen skønner det ugørligt for Vedkommende at anbringe dem i saa stor Afstand, og der skal med Hensyn til deres Beliggenhed, Opførelsesmaade og Afbenyttelse forholdes efter de af Sundhedskommissionen givne Forskrifter.

Sundhedskommissionen kan forbyde Brugen af allerede eksisterende Møddinger, der findes at være anbragte i en for stor Nærhed af beboede Huse, fredede Vandforsyningssteder eller Vandløb, der føre til samme, samt alfar Vej. Sundhedskommissionen kan samtidig paabyde, hvorledes Møddinger bør uskadeliggøres, og skal det dermed forbundne Arbejde udføres af Ejerne uden Erstatning.

Møddinger maa ikke være saaledes anlagte, at deres Indhold flyder ud paa Gader og Veje, og Sundhedskommissionen kan, naar den finder det nødvendigt, forlange at de opsættes af Sten og cementeres saavel i Bunden som paa Siderne, forsynes med Laag samt at der fra dem anbringes passende Afløb, som Ejerne ere forpligtede til at holde i forsvarlig Stand.

§ 7.

I Møddinger, der ligger i en Afstand af mindre end 20 Meter fra beboet Hus, Vandforsyningssted, Vandløb, der fører til samme, eller alfar Vej, maa ikke kastes Fiskeaffald, i Tidsrummet fra 1. Juni til 30. September. Saavel Fiskeaffald, som alt andet Affald, der udbreder Stank, skal, naar det opbevares i Møddinger, altid være godt tildækket med Muld, Sod eller Aske. Aadsler maa ikke henkastes paa Møddinger eller i Vandløb, men skal behørig nedgraves i mindst 8 Meters Afstand fra beboede Huse og Veje. Fiskeaffald fra Husholdninger eller lignende maa ikke kastes i Vandløb nærmere beboede Huse eller alfar Vej end 20 Meter, og overhovedet ikke paa Steder i Vandløb, hvor Sundhedskommissionen forbyder det.

Retirader.

§ 8.

Nye Retirader maa ikke opføres uden Sundhedskommissionens Tilladelse og skulle med Hensyn til Valg af Plads og Opførelsesmaade være sammes Forskrifter underkastede, jfr. 2. Stk. Nærmere Bestemmelser for Retiraders Rensning kunne gives af Sundhedskommissionen. Saafremt Sundhedskommissionen finder det nødvendigt, kan den paabyde, at Indholdet fra Retiraderne og i det hele menneskelige Exkrementer og Urin ikke maa henkastes i Møddinger, men skal udtømmes i særlig afsidesliggende Gruber, hvis nærmere Indretning skal godkendes af Sundhedskommissionen; i Mangel af saadanne Gruber skal det henkastes paa Søen paa et af Sundhedskommissionen nærmere godkendt Sted.

Forstanderskabet kan efter Indstilling fra Sundhedskommissionen paalægge Beboerne at opføre Retirader, for saa vidt Forholdene gør det ønskeligt. De skal være indrettede saaledes, at de kan tømmes og renses. De skal være forsynede med stærke og tætte Tønder eller Blikspande, der anbringes paa solidt Underlag.

Boligers Indretning.

§ 9.

Ingen ny Bygning maa opføres, før Sundhedskommissionen har godkendt Bygningens Beliggenhed samt Planerne for Vandforsynings-, Møddings- og Afløbsforholdene, og maa ikke tages i Brug, før Sundhedskommissionen har paaset, at Forholdene ere ordnede.

§ 10.

Boliger maa ikke udlejes, saaledes at de derved overfyldes med saa mange Beboere, at Fare for disses Sundhed derved kan befrygtes, Beboelseslejligheder maa fyldestgøre de nødvendige Fordringer til, at de kan holdes tætte og tørre.

Sundhedskommissionen fører Tilsyn med ethvert Lokale, der benyttes til privat Skole, og kan med Hensyn dertil paabyde, at de samme Fordringer som kræves ved de offentlige Skoler, overholdes for de private Skolers Vedkommende. Enhver, der holder privat Skole, er pligtig til at gøre Anmeldelse derom til Sundhedskommissionen.

Den offentlige Renlighed.

§ 11.

Fiskehoveder og andet Affald fra Tilberedning af Fisk maa ikke efterlades paa Stranden, ved Landingssteder eller Handelspladser, men skal enten kastes paa Søen eller henlægges i Møddinger, jfr. dog § 7. Sundhedskommissionen kan, naar den finder Anledning dertil, give dem, der lade Affald f. Eks. fra Hvalstationer drive op paa Stranden, Paabud om uopholdelig at sørge for, at Affaldet fjernes.

§ 12.

Fiskeaffald, Aske, Fejeskarn og deslige maa ikke henkastes paa Gader, i Gaardsrum eller i Elve. Sundhedskommissionen kan træffe Bestemmelse om, hvor det ommeldte Affald maa henkastes.

Flydende Affald fra Husholdninger og Stalde maa ikke udskylles paa Gader, men skal henkastes paa passende Steder, saasom i Elve, nedenfor de fredede Vandforsyningssteder, i Møddinger eller i Afløbsrender.

Afløbsrender for saadant flydende Affald fra Huse vil, hvor det findes nødvendigt, af vedkommende Husejere være at anbringe, vedligeholde og rense efter Sundhedskommissionens nærmere Bestemmelse.

§ 13.

Rensning og Udskylning af Afløbsrender samt Fejning og Afskylning af Gaardsrum og Gader besørges af vedkommende Beboere, saa ofte det er nødvendigt, efter Sundhedskommissionens nærmere Bestemmelse. Offentlige Pladser, Gader, Elve og Render skal renses ved Forstanderskabets Foranstaltning, ligeledes efter Sundhedskommissionens nærmere Anvisning.

§ 14.

Menneskelige Exkrementer maa ikke efterlades omkring beboede Huse eller Udhuse, i Nøster eller paa andre lignende Steder.

§ 15.

Trankogerier og andre for Sundheden skadelige Næringsbrug skal med Hensyn til deres Anlæg og Drift være de Forskrifter undergivne, som Sundhedskommissionen maa anse for nødvendige.

Overtrædelse af Vedtægten.

§ 16.

Med Hensyn til Overtrædelse af denne Sundhedsvedtægt saavel som med Hensyn til Behandlingen af herhenhørende Sager forholdes efter Bestemmelserne i §§ 3 og 4 i Lov om Sundhedsvedtægter m. m. paa Færøerne af 7. Maj 1881. Foretrækker Sundhedskommissionen efter Omstændighederne at lade det Foretagende, som udgør Genstanden for det overtraadte Paalæg, udføre for Vedkommendes Regning, er den bemyndiget hertil, og Omkostningerne ved Udførelsen, der med Forstanderskabets Samtykke foreløbig afholdes af Kommunekassen, kan derefter hos Vedkommende inddrives ved Udpantning.

§ 17.

Denne Vedtægt bliver at tinglæse og træder i Kraft en Maaned efter Tinglæsningen. Et Eksemplar skal afgives til hvert Hus i Sognet.

Forstanderskabet for Nolsø Sogns Kommune, den 3. August 1922.

P. J. Petersen. *V. Ejde.* *Jacob Thomsen.*

. . . . . .

Den *5. August* henvistes Sagen til det kommunale Udvalg.

. . . . . .

Den *12. August* afgav Udvalget saalydende

Álit.

Sóknarstýrið fyri Nólsoyar kommunu hevur sent uppskot til „Sundhedsvedtægt“ til tingsins og biðið um at fáa tað sett í gildi fyri bygd teirra. Uppskotið er eins og tað, ið gjørt var sum mynstur á sinni, tá Porkeri í sínari tíð fekk sær eina „Sundhedsvedtægt“. Landslæknin hevur givið umsóknini sítt viðmæli.

Nevndin, sum hevur haft hetta mál til viðgerðar, hevur ikki haft hug at broyta nakað í uppskotinum, og skal tilmæla tinginum at samtykkja soljóðandi uppskot:

Løgtingið approberar tilsenda uppskot til „Sundhedsvedtægt“ fyri Nólsoyar sóknar kommunu.

. . . . . .

Ved Sagens *2. Behandling* den *29. August* vedtoges Udvalgets Forslag med 16 Stemmer mod 0.

LXIX. Oprettelse af Valgsted i Slettenæs.

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes Andragende fra Sandevaag Sogns Kommune om Oprettelse af Valgsted i Slettenæs, samt saalydende:

Udkast til Vedlægt for Afholdelse af kommunale Valg i Sandevaag Sogn.

§ 1.

Sandevaag Sogn deles med Hensyn til Afstemning ved kommunale Valg i to Kredse: Sandevaag med Valgsted i Sandevaag, og Slettenæs med Valgsted i Slettenæs. For hver af disse Valgkredse affattes særlige Valglister.

§ 2.

Samtidig med, at der udskrives Valg i Sandevaag Sogn vælger Forstanderskabet det fornødne Antal Personer til paa Valgdagen at bistaa Valgnævnet med Valgets Ledelse og Stemmernes Modtagelse, saaledes at der — Valgnævnets Medlemmer indbefattet — bliver 3 Personer og 2 Suppleanter ved hvert Valgsted. Samtidig bestemmer Valgnævnet, hvem der skal lede Valget i det Valgdistrikt, hvor Valgnævnets Formand ikke er bosat.

Kandidatlister indleveres i Overensstemmelse med Lov Nr. 84 af 30. April 1909 § 7, 2 Stk., til Formanden for Valgnævnet. Denne sender snarest mulig Genpart af de til ham indleverede Kandidatlister til den, der forestaar Valghandlingen i det Distrikt, hvor Formanden ikke er bosat.

§ 3.

Valgnævnet sørger for Tilvejebringelse af de fornødne Stemmesedler, Stemmerum og Stemmekasser paa hvert af Valgstederne.

§ 4.

Valget foretages begge Steder paa samme Dag og Klokkeslæt. Valget ledes af de i nærværende Vedtægts § 2, 1. Stk., nævnte Personer. Iøvrigt foregaar Valghandlingen og Stemmemodtagelsen paa hvert af Valgstederne i Overensstemmelse med de førnævnte Love af 1909 §§ 9—12 foreskrevne Regler. Paa hvert af Valgstederne føres en autoriseret Valgbog.

§ 5.

Umiddelbart efter at Stemmeafgivningen er sluttet, optælles Stemmerne paa hvert Valgsted, hvorefter Stemmesedler, Konvolutter, Valg- og Stemmelister samt en Udskrift af Valgbogen forsegles.

Den forseglede Pakke fra det Sted, hvor Formanden for Valgnævnet ikke er til Stede, sendes til nævnte Formand. Valgnævnet foretager Ottendedagen efter Valgdagen den endelige Optælling i et offentligt Møde. Skulde Stemmesedlerne fra det andet Valgsted ikke være ankomne til den Tid, udsættes Optællingen, indtil disse Stemmesedler kommer til Stede.

Forstanderskabet for Sandevaag Sogns Kommune, Sandevaag, den 10. August 1922.

P. F. V.

P. Helnesen,
Fmd.

S. D. henvistes Sagen til *det kommunale Udvalg.*

Den *11. September* afgav Udvalget saalydende

Betænkning.

Til undertegnede Udvalg er henvist et Andragende fra Beboere i Bygden Slettenæs med Anmodning om Tingets Bistand til at udvirke, at nævnte Bygd maa faa Hjemmel til at afholde saavel Lagtings- og Folketingsvalg som Kommunevalg i Bygden. Der er tilsendt et „Forslag til Vedtægt for Afholdelse af kommunale Valg", som ønskes approberet af Lagtinget. Den stedlige kommunale Styrelse har givet Andragendet sin Anbefaling, særlig med Hensyn til den store Afstand, der er mellem Slettenæs og de nærmest liggende Bygder.

Udvalget har intet at erindre imod det tilsendte Forslag, som er enslydende med de Vedtægter, der i de senere Aar er blevet approberet af Tinget, og vil derfor indstille det til Tingets Vedtagelse. Man vil ligeledes tilraade, at saavel Lagtings- som Folketingsvalg kan komme til at foregaa i Bygden, da man føler sig forvisset om, at de nødvendige Kræfter altid vil være til Stede til at lede Valghandlingen i en saadan ganske lille Bygd med ganske faa valgberettigede Personer.

Ifølge § 17 i Lov. No. 127 af 28. April 1916 om Folketingsvalg kan Forandringer i Distrikters Omraade og Valgsteder foretages af Justitsministeren efter Indstilling fra Lagtinget.

Udvalget vil tilraade Lagtinget at anbefale, at der foretages den fornødne Forandring med Hensyn til nærværende Sag, og skal derfor tilraade Tinget at vedtage saalydende.

Forslag.

1. Det tilsendte Forslag til Vedtægt for Afholdelse af kommunale Valg i Sandevaag Sogn approberes.
2. Lagtinget anbefaler til Justitsministeriets Approbation, at Slettenæs i Sandevaag Sogns Kommune opføres som særskilt Valgdistrikt i Fortegnelsen over Valgdistrikter paa Færøerne.

Ved Sagens *2. Behandling* den *14. September* vedtoges Overgang til 3. Behandling med 16 Stemmer mod 0.

Ved Sagens *3. Behandling* den *18. September* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 17 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: Formanden. Fraværende: Provsten, Mortensen, Patursson, Dahl.)

Den *19. September* oplæstes og vedtoges saalydende Indstilling:

Færøernes Lagting.

Thorshavn, den 19. September 1922.

Til

Justitsministeriet.

Lagtinget har i indeværende Samling behandlet et Andragende fra Beboere af Bygden Slettenæs i Sandevaag Sogns Kommune om, at der maa blive oprettet Valgsted i nævnte Bygd for Afholdelse af Lagtings- og Folketingsvalg.

Sagen blev henvist til et Udvalg paa 3 Medlemmer, som den 11. ds. afgav hoslagte Betænkning.

Den 18. s. M. blev Udvalgets Forslag enstemmigt vedtaget med 17 Stemmer, idet 4 Medlemmer fra fraværende og 1 Medlem stemte ikke.

Idet man herved tilsender Sagen med samtlige Akter, anbefales den til Ministeriets Velvilje.

Olrik. *Johan H. Poulsen.*

Joen Poulsen.

LXX. Vedtægt for kommunale Valg i Viderø Sogn.

Ved Lagtingets Aabning den *29. juli* fremlagdes saalydende:

Udkast til Vedtægt for Afholdelse af kommunale Valg i Viderø Sogn.

§ 1.

Viderø Sogn deles med Hensyn til Afstemning ved kommunale Valg i to Kredse: Viderejde med Valgsted i Viderejdebygd og Kvannesund, Mule, Fosaa, Norddeble, Deble og Nordtofte med Valgsted i Norddeble. For hver af disse Valgkredse affattes særlige Valglister.

§ 2.

Samtidig med, at der udskrives Valg i Viderø Sogn, vælger Forstanderskabet det fornødne Antal Personer til paa Valgdagen at bistaa Valgnævnet ved Valgets Ledelse og Stemmernes Modtagelse, saaledes at der — Valgnævnets Medlemmer indbefattede — bliver 3 Personer og 2 Suppleanter ved hvert Valgsted. Samtidig bestemmer Valgnævnet, hvem der skal lede Valget i det Valgdistrikt, hvor Valgnævnets Formand ikke er bosat.

Kandidatlisterne indleveres i Overensstemmelse med Lov Nr. 84 af 30. April 1909, § 7, 2. Stk., til Formanden for Valgnævnet. Denne sender snarest mulig Genpart af de til ham indleverede Kandidatlister til den, der forestaar Valghandlingen i det Distrikt, hvor Formanden ikke er bosat.

§ 3.

Valgnævnet sørger for Tilvejebringelse af de fornødne Stemmesedler, Stemmerum og Stemmekasser paa hvert af Valgstederne.

§ 4.

Valget foretages begge Steder paa samme Dag og Klokkeslæt. Valget ledes af de i nærværende Vedtægts § 2, 1. Stk., nævnte Personer.

Iøvrigt foregaar Valghandlingen og Stemmemodtagelsen paa hvert af Valgstederne i Overensstemmelse med de i fornævnte Lov af 1909 §§ 9—12 foreskrevne Regler. Paa hvert af Valgstederne føres en autoriseret Valgbog.

§ 5.

Umiddelbart efter, at Stemmeafgivningen er sluttet, optælles Stemmerne paa hvert Valgsted, hvorefter Stemmesedler, Konvolutter, Valg- og Stemmelister samt en Udskrift af Valgbogen forsegles.

Den forseglede Pakke fra det Valgsted, hvor Formanden for Valgnævnet ikke er til Stede, sendes til nævnte Formand. Valgnævnet foretager Ottendedagen efter Valgdagen den endelige Optælling i et offentligt Møde.

Skulde Stemmesedlerne fra det andet Valgsted ikke være ankomne til den Tid, udsættes Optællingen indtil disse Stemmesedler kommer til Stede.

§ 6.

Forstanderskabet for Viderø Sogns Kommune skal til enhver Tid paase at mindst 5 Eksemplarer af Vedtægten forefindes i Kommunens Arkiv.

Forstanderskabet for Viderø Sogns Kommune, Kvannesund, den 8. Januar 1922.

P. F. V.

A. Matras,
Fmd.

S. D. henvistes Sagen til *det kommunale Udvalg.*

Den *9. August* afgav Udvalget saalydende

Nevndarálit.

Kommunustýrið fyri Viðaroyar sóknar kommunu hevur sent bræv til tingsins við uppskoti til „Vedtægt for Afholdelse af kommunale Valg i Norddeble", ið biðið verður um at fáa samtykt.

Fólka- og løgtingsval verða hildin i Norðdepli; nú verður einans biðið um at fáa heimild til at halda kommunuval har.

Nevndin, sum hevur haft hetta mál til umhugsunar, kann í øllum geva umsóknini sítt viðmæli og loyvir sær at seta soljóðandi uppskot til samtyktar:

Løgtingið samtykkir tilsenda „Udkast til Vedtægt for Afholdelse af kommunale Valg i Viderø Sogns Kommune".

Ved Sagens *2. Behandling* den *11. August* betragtedes Udvalgets Forslag som vedtaget uden Afstemning.

LXXI. Klareringshavn paa Svinø.

Den *12. August* fremlagdes Andragende fra en Del Beboere paa Svinø angaaende Oprettelse af Klareringshavn sammesteds.

Ved Sagens *1. Behandling* den *28. August* blev den efter Forslag af Formanden henvist til *Udvalget for forskelligartede Sager.*

Den *4. September* afgav Udvalget saalydende

Udvalgsbetænkning.

Til undertegnede Udvalg er henvist en Skrivelse fra nogle Beboere af Bygden Svinø, hvori andrages om at Bygden maa blive Klareringshavn i samme Forhold som andre saadanne Havne paa Færøerne.

Sagen er af Amtet tilsendt Forstanderskabet for Fuglø og Svinø Sognes Kommune til Erklæring, hvori dette giver Sagen sin bedste Anbefaling, ligesom Sysselmanden for Norderøernes Syssel har ment at burde anbefale at Andragendet imødekommes. Sagen er ogsaa tilsendt Kredslægen for Norderøernes Lægedistrikt, som ogsaa anbefaler Sagen under den Forudsætning, at der gives Klareringsbetjenten paa Svinø Ordre til ved mindste Sygdomstegn at sende Skibene til Klaksvig.

Amtslæge Heerup, der ogsaa har haft Lejlighed til at udtale sig om Sagen, mener derimod, at Andragendet ikke bør bevilges, særlig begrundet paa, at Svinø endnu ikke har Telefonforbindelse med de andre Øer.

Skønt Udvalget indser den Fordel, det vilde være for Beboerne paa Svinø, om den blev antaget som Klareringshavn, kan man paa den anden Side ikke se bort fra den Fare der er for at smitsomme Sygdomme meget let kan indføres til Øen naar Skibe, der kom fra Udlandet, skulde anløbe Svinø for at klarere, særlig da der, som det af Kredslægen for Norderøerne og Amtslæge Herup er blevet fremhævet, ikke er Telefonforbindelse til Øen.

Et Flertal af Udvalget (J. H. Poulsen og J. Guttesen) ser sig derfor ikke paa nærværende Tidspunkt i Stand til at anbefale Andragendet, men da det forhaabentlig ikke vil vare mange Aar, førend Svinø kommer i Telefonforbindelse med de øvrige Øer, anser man det ikke for rigtigt at afvise Sagen, men tillader sig at fremsætte Forslag om, at den bliver udsat indtil videre.

Undertegnede Mindretal (Poul Niclasen) skal tillade sig at anbefale, at der søges tilvejebragt en Ordning, hvorefter der gives Fiskere fra Svinø Adgang til at blive paamønstret der i Bygden, hvilket formentlig maa kunne foregaa saaledes, at der af Sysselmanden med Amtets Sanktion gives Bemyndigelse til en dertil kvalificeret Person paa Svinø til at foretage Tillægspaamønstring paa samme Maade som Karantænebetjentene.

Forslag.

Fra Flertallet (J. H. Poulsen og Guttesen).

Sagen udsættes indtil videre. — Andragerne underrettes herom.

Fra Mindretallet (Poul Niclasen).

Lagtinget anbefaler, at der gives Fiskere fra Svinø Adgang til at blive paamønstret der i Bygden.

Ved Sagens *2. Behandling* den *12. September* blev Mindretallets Forslag sat under Afstemning; da kun 9 stemte for og ingen imod foretoges efter Begæring af Matras Navneopraab, hvorved Forslaget vedtoges med 11 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: Provsten, Mortensen, Patursson, J. H. Poulsen, Danielsen, Guttesen, Joensen, Strøm, Formanden. Fraværende: Winther, Debess.)

Hereffter betragtedes Flertallets Forslag som bortfaldet.

LXXII. Deling af Sandø Præstegælds Kommune.

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes Andragende fra forskellige Beboere i samtlige Sogne i Sandø Præstegælds Kommune om Deling af denne i 4 Kommuner.

S. D. henvistes Sagen til *det kommunale Udvalg.*

Den *26. September afgav* Udvalget saalydende

Álit.

Til tinglý er innkomlð umsókn frá veljarum úr øllum sóknum í Sandoyar sýslu um at prestagjaldskommunan má verða deild í 4 kommunur, soleiðis at Sands sókn verður ein, Skopunar sókn ein, Skúvoyar sókn ein og Húsavík og Skálavíkar sókn verða ein kommuna.

Tær innsendu umsóknir úr Sands, Skopunar og Húsavíkar sókni eru undirskrivaðar av yvir helvt av veljarum í hvørjari sókn, men úr Skálavík hava bert 19 av 103 veljarum og úr Skúvoy einans 6 av 58 undirskrivað umsóknina. Harafturat sæst av skrivilsi frá kommunustjórnini, at stjórnarlimurin fyri Skúvoy hevur mælt ímóti deiling av prestagjaldskommununi.

Í skrivilsi frá kommunustjórnini verður sagt, at sjálvt um Skúvoyar sókn ikki ynskir deiling, vil tað av sær sjálvum verða frábýtt, tá øll hini sóknini í prestagjaldinum ynskja deiling. — Hesum kann nevndin tó ikki geva heilt viðhald; harafturat kemur so, at tað er minni enn sum helvt av veljarum í Skálavíkar sókn, sum ynskir at skilja frá. Nevndin heldir tí ikki, sum statt er, at kunna ráða tinginum til at viðtaka eina almenna sundurbýting av Sandoyar prestagjalds kommunu, men heldur tað vera best, at sakin verður goymd fyri fyrst.

Uppskot.

Málið um at býta Sandoyar prestagjalds kommunu verður goymt fyri fyrst.

Ved Sagens *2. Behandling* den *28. September* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning og vedtoges med 13 Stemmer mod 0.

LXXIII. Deling af Sand Sogn.

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes Andragende fra Kongsbonde O. J. Jensen af Store Dimon om denne Øs Henlæggelse under Skuø Sogn.

S. D. henvistes Sagen til *det kommunale Udvalg*.

Den *26. September* afgav Udvalget saalydende

Betænkning.

Fra Kongsbonde Ole Jacob Jensen af Store Dimon er der til Tinget indsendt et Andragende om, at Øen i kommunal Henseende maa blive udskilt fra Sand Sogn og henlagt under Skuø Sogn.

Andragendet er vedlagt en Skrivelse fra Forstanderskabet for Sandø Præstegælds Kommune, der anbefaler, at den omsøgte Udskillelse finder Sted; den vil ikke medføre nogen Ændring af Sognegrænsen, medens Ordning af Gælds- og Formuesforhold, hvis Udskillelsen iværksættes, senere vil kunne finde Sted.

Undertegnede Udvalg, der har behandlet Sagen, skal tillade sig at anføre, at Lagtinget i 1912 efter Ansøgning af den daværende Kongsbonde paa Store Dimon vedtog en Ændring i Kommunalloven af 1872, hvorved Store Dimon skulde skilles fra Sand Sogn og henlægges under Skuø Sogn. (Se Lagtingstidende for 1910—11 og 12.) Imidlertid fandt Justitsministeriet ikke tilstrækkelig Grund til ihvertfald for Tiden at søge nævnte Lovændring fremmet.

Det er imidlertid Udvalget bekendt, at Ønsket om en Udskillelse ogsaa næres i Sand Sogn, særlig af den Grund, at det er vanskeligt for Sand Sogn at skaffe den nødvendige Lærerhjælp til Undervisning af Børnene paa Store Dimon.

Da Ønsket om Udskillelse saaledes synes at være gensidigt, finder Udvalget, at der er Grund til at det imødekommes. Da dette imidlertid, som foran nævnt, kun kan ske ved en Ændring i Kommunalloven af 1872, skal Udvalget tillade sig at stille saalydende.

Forslag til Lov

om Ændring af Lov Nr. 30 af 28 Februar 1872 om de færøske Landkommuners Styrelse.

Lov Nr. 30 af 28. Februar 1872 § 2, sidste Punktum ændres til:

Med Hensyn til kommunale Anliggender henlægges Øen Store Dimon under Skuø Sogn, og Thorshavns udenbys Kirkesogn betragtes som et særskill Sogn.

Ved Sagens *2. Behandling* den *28. September* vedtoges Overgang til 3. Behandling med 14 Stemmer mod 0.

Ved Sagens *3. Behandling* den *30. September* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 19 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: Formanden. Fraværende: Mortensen, Effersøe.)

Den 2. *Oktober* oplæstes og vedtoges saalydende Indstilling:

Færøernes Lagting.

Thorshavn, den 2. Oktober 1922.

Til

Justitsministeriet.

I indeværende Aars Lagtingssamling er behandlet et Andragende fra Kongsbonden paa Store Dimon om, at nævnte Ø, der i kommunal Henseende har hørt under Sands Sogn, maa blive henlagt under Skuø Sogn i Sandø Præstegæld.

Sagen er bleven behandlet i Tingets kommunale Udvalg, der 26. September foreslog Tinget at vedfage en Indstilling gaaende ud paa en Ændring i Landkommunalloven, saaledes at nævnte Andragende imødekommes.

Ved Sagens 3. Behandling blev Udvalgets Forslag enstemmig vedtaget med 19 Stemmer.

Idet man fremsender Sagen og henviser til de medfølgende Akter, skal man paa det bedste anbefale at det vedlagte Lovforslag fremmes ved det høje Ministeriums Medvirkning.

Olrik. *Johan H. Poulsen.*

Joen Poulsen.

LXXIV. Klage over Kørsel paa kommunal Vej.

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes Klage fra Forstanderskabet for Svinø Sogns Kommune over Færdsel ad den kommunale Vej sammesteds.

S. D. henvistes Sagen til *det kommunale Udvalg.*

Den *31. August* afgav Udvalget saalydende

Álit.

Við brævi av 21. desember 1921 hevur sóknarnevndin í Svínoy spurt Løgtingið, um tað er loyviligt eftir galdandi lógum, at maður nýtur hest og vagn á almannavegi, ið ikki er bygdur á tann hátt, at hann tolir at verða koyrdur á. Amtmaðurin hevur sent brævið til norðuroyarsýslumanns, fyri at hans viðmæli skal koma við sakini.

Undirritaða tingnevnd, ið hevur haft hetta mál til viðgerðar, má geva sýslumanninum viðhald í tí, hann skrivar, og má tess vegna ráða tinginum til at samtykkja, at ikki verður noktað manni at nýta hest og vagn á almanna vegi, tó at tað er lætt fatuligt, at sóknarnevndin, ið stendur í ábyrgd fyri, at

vegirnir altíð eru í standi, má tykja tað illa, at ein maður, sjálvt um hann ofta arbeiðir fyri onnur við at koyra, so við og við slíftur tann veg upp, sum nevndin við miklum stríði og ikki so lítlum kostnaði hevur fingið í stand. Men sum okkara kommunalu lógir eru, er ikki heimild til eitt sovorðið forboð, og sjálvt um so skuldi verið, vildi tað neyvan verið hóskandi og als ikki landsgagnligt at nokta fólki at nýta amboð, ið kunnu vera fólki til stórt gagn við at fáa strevið kropsligt arbeiði bæði skjótt og bíligt frá hondini. Heldur má verða roynt at fáa fólk til at venja seg til at fáa djór og maskinur at gera tað mest møguliga, hvar hugsandi kann vera at líkindi eru til tess. Tí sjálvt um teir menn, ið bygdu vegin um Svínoyareið í árunum 1901—1907, ikki hava haft tað í huga, at vegurin skuldi verða nýttur til at koyra eftir, so hevur tó ætlanin verið at lætta um gongdina og strevið, tá okkurt skuldi fáast um eiðið.

Eftir hvat upplýst er við hesum máli, so nýta Svínoyingar ikki so lítið hetta eina ross, teir hava í bygdini, tí eigarin av tí verður tíðin biðin at koyra fyri fólk, so tað er ikki at ivast í, at tað er hent og nyttugt at bæði ross og vagnur eru til at taka. Men fyri at eigarin og bygdin í sínu heild skulu eiga gott av tí, verður neyðugt, at vegirnir eru í standi. Og tað er ein plikt, sum eitthvørt kommunustýri má gera seg kunnugan við ikki kann vera at koma uttan um. Einki kommunustýri hevur av sínum eintykki lov til at siga, at nú lata vit tann ella tann veg fara burtur í órøkt. Ein almannavegur kann fyrst falla av, tá hann á ein ella annan hátt er vorðin nyttuleysur, so at ikki er tørvur til at hava veg har. Men at lata vegin um Svínoyareið falla av, kann væl ikki vera tala um, so fylgjan má væl vera tann, at sóknarnevndin má til hvørja tíð halda hann í standi, og hann má vera til alt almindiligt brúk, eisini til at koyra eftir.

Nevndin skal tí ráða til, at svarað verður Svínoyar sóknarnevnd:

a. Sóknarnevndin hevur at vera í ábyrgd fyri at vegurin um Svínoyareið verður afturbøttur og hildin í standi.
b. Vegurin er almannavegur, og hevur tí hvør maður loyvi at nýta hann til at ganga, reiða og koyra eftir.

Ved Sagens *2. Behandling* den *4. September* fremlagdes saalydende *Motiveret Ændringsforslag fra Effersøe og Matras*, hvorefter Sagens Overgang til 3. Behandling vedtoges med 15 Stemmer mod 0:

Det forekommer os, at Udvalgets Motivering til sammes Forslag er bygget paa et urigtigt Grundlag, og at Forslaget, hvis det skal gennemføres, ikke blot i det foreliggende men ogsaa i andre forekommende Tilfælde, vil kunne faa meget uheldige Følger.

Den enkelte Borger kan ikke have Ret til at behandle Kommunens Veje efter Behag, blot fordi der ikke kan paavises nogen positiv Lovbestemmelse, der forbyder hans Adfærd. Man maa rette sig efter Lovgivningens almindelige Regler og Sagens Natur.

Landkommunalloven af 28. Februar 1872 giver Regler for det offentlige Vejvæsen, og disse Regler maa opfattes paa en naturlig Maade og bringes i Anvendelse i Overensstemmelse hermed.

Lovens § 19 bestemmer: „Forstanderskabet har at drage Omsorg for, at de egentlige Bygdeveje saavelsom Gaderne i selve Bygderne, ere i en saadan Tilstand, at de forsvarlig kunne befares, samt at sørge for, at Broer og Landingssteder vedligeholdes," og senere i samme Paragraf bestemmes,

at Lagtinget har at føre Tilsyn med, at Forstanderskabet opfylder de Forpligtelser, der paahviler det i den ommeldte Henseende (jfr. § 34).

En naturlig Forstaaelse heraf vil være denne:

Forstanderskabet har i 1. Instans Ret til at bestemme, hvorledes en Vej kan befares paa anden Maade end af Fodgængere (heri indbefattet Kreaturer og Heste med Byrde), forsaavidt det ikke er konstateret ved Vejens Anlæg, at den ogsaa skal være til Brug for Køretøjer (f. Eks. ved et modtaget Tilskud fra det Offentlige, som er betinget af, at Vejen skal være Kørevej), og Forstanderskabet har i 1. Instans at bestemme, hvorledes de Køretøjer skal være indrettede (navnlig hvor store og brede Hjulene skal være) samt hvor megen Vægt, der kan befordres paa hvert enkelt Køretøj, alt under Forudsætning af, at Vejen er fastslaaet som Kørevej.

I 2. og sidste Instans tilkommer Afgørelsen af foranførte, naar Klage føres, Lagtinget.

Man har ikke Ret til at sige, at enhver har Lov til at behandle de kommunale Indretninger efter Behag. Nej, Forstanderskabet har med Hensyn til disse Selvstyre under Lagtingets Tilsyn, og herefter maa enhver Borger rette sig, forsaavidt der ikke i en eller anden Henseende findes positive Bestemmelser, der hjemler andet.

Med Hensyn til Lagtingets Stilling, naar Klage indløber, skal vi bemærke:

Sagen maa overvejes af Lagtinget og Bestemmelse maa tages af dette i Henhold til alle foreliggende Omstændigheder om, hvorvidt det skal kræves af et Forstanderskab at anlægge og vedligeholde en Vej blot til Gang eller tillige til Færdsel. I denne Henseende er mange Forhold at overveje, t. Eks.: Hvorledes Kommunens økonomiske Forhold er, hvilken Trang der kan antages at være til Brug af Køretøjer, hvor omfattende man bør opstille et eventuelt Krav om Kørevej, samt til hvilket Tidspunkt en vis Vej, der oprindelig har været anlagt og benyttet udelukkende til Gang, skal være omdannet til Kørevej, om Kravet om dens Omdannelse overhovedet anerkendes berettiget. Endvidere maa det overvejes, hvorledes et Køretøj skal være indrettet, samt hvilken Vægt det kan føre. Endelig synes det berettiget, at Lagtinget opfræder med Varsomhed og ikke gør større Indgreb i det kommunale Selvstyre end strengt nødvendigt.

I en Kommune (eller et Sogn) kan det være fuldt berettiget at udsætte Anlæg af Kørevej en vis Tid. Ligeledes Udvidelsen af Kørevejnettet o. s. v. Smalfælgede Vogne bør kunne forbydes selv paa Køreveje, eventuelt ogsaa visse Trillebøre. En Trillebør med et smalt Jernhjul til Transport af svære Sten vil t. Eks. ødelægge selv en rigtig solid Vej.

Anlæg af Køreveje maa blive fremmede paa en helt anden og mere naturlig Maade end den, som Udvalget har godkendt, nemlig at en enkelt Person ved Brugen til Kørsel af en alene til Gang bestemt Vej skal kunne gøre Vejen helt ufarbar, ogsaa for Fodgængere, og derved tvinge Forstanderskabet til at anlægge en solid og bred Vej straks, som er egnet til Kørsel. Indtil det Arbejde, som er nødvendigt, for at omlægge Vejen, maaske at lægge den fra nyt af paa en helt anden Strækning, skal Sognets Fodgængere være nødt til at gaa ad en ufarbar Vej. Men det bliver ikke nok hermed. Den enkelte Mand vil ogsaa have Ret til at benytte hvilke Hjul han lyster og køre med hvilken Vægt han behager, masende Broer og ødelæggende Veje, ogsaa saadanne som er under Omlægning til Køreveje, thi der findes ingen positive Regler i Loven, der tillader Forstanderskabet eller Lagtinget at hindre saadant. Saaledes siger man, men en helt anden og mere naturlig Opfattelse kan formentlig med Rette gøres gældende, jfr. ovenfor.

Betræffende Spørgsmaalet om, hvorledes Forstanderskabet vil kunne

haandhæve Bestemmelser, der gaar ud paa at forbyde eller regulere Færdsel med Køretøjer, tillader vi os at bemærke:

Der vil over Vejen kunne opsættes saadanne Indretninger, som hindrer Kørsel ad en Vej, som ikke bør benyttes til Kørsel, og formentlig vil Straffelovens § 294 (Bøder eller Fængsel) eller § 293 (Fængsel eller Bøder) komme til Anvendelse, hvis nogen fjerner disse Indretninger. Forstanderskabet vil formentlig ogsaa kunne faa nedlagt Fogedforbud imod Vejens Brug, naar denne er i Strid med Forstanderskabets Bestemmelse og til Vejens Ødelæggelse.

Idet bemærkes, at Sagen ikke er tilstrækkelig oplyst saaledes, at Lagtinget kan tage nogen endelig Stilling til den (bl. a. savnes en Erklæring fra Kommunens Forstanderskab), skal man foreslaa, at Lagtingets Vedtagelse faar følgende Indhold (i Stedet for Udvalgets):

1. Lagtinget udtaler som sin Formening, at en Vej, der ikke er anlagt som Kørevej, ikke uden Forstanderskabets Tilladelse bør benyttes til Kørsel, og at Forstanderskabet har Ret til at træffe de nærmere Bestemmelser om, hvorledes (under hvilke Betingelser) en eventuel Kørsel kan foregaa.
2. Klager over, at et Forstanderskab ikke i fornødent Omfang indretter Veje til Kørsel eller stiller for strænge Betingelser for Tilladelse til Kørsel, vil kunne forelægges Lagtinget til Afgørelse i Henhold til Landkommunallovens § 19, jfr. § 34.
3. Erklæring indhentes fra Forstanderskabet, om samme modsætter sig, at den paagældende Vej benyttes til Kørsel, samt om Grundene herfor, ligeledes om Forstanderskabet er villigt til senere og til hvilket Tidspunkt at anlægge en Kørevej over Ejdet paa Svinø.
4. Udtalelser i fornødent Omfang indhentes fra Købmand Joen Justinussen, Svinø.
5. Afskrift af Sagens Aktstykker tilstilles saavel sidstnævnte som Forstanderskabet, hvorefter Sagen begæres forelagt Lagtinget paany.

Den *8. September* fremlagdes saalydende *„Greint uppskot" fra Konoy og J. H. Poulsen:*

Sóknarnevndin í Svínoy greiðir frá, at vegurin um Svínoyareið er gjørdur sum førsluvegur millum bygdina og ta lending himinnegin eiðið, ið nevnist „Havnin". Ein limur nevndarinnar greiðir frá, at umframt Joen Justinussen hava um 20 Svínoyingar nýtt vegin sum akveg. Tá sóknarnevndin spyr um einstakur maður hevur lov til at aka við vogni eftir veginum, so skal nevndin ráða tinginum til at svara sóknarnevndini á tann háttt, at ikki verður forbjóðað tí manni í Svínoy, sum talan er um, at nýta hest og vogn á veginum.

Í staðin fyri uppskot nevndarinnar verður sett:

Løgtingið heldur ikki, at tað kann forbjóðast Joen Justinussen at aka við hesti og vogni eftir veginum um Svínoyareið.

Den *10. September* fremlagdes saalydende *Ændringsforslag fra Matras, Effersøe, M. Samuelsen og Tórgarð:*

Amtet anmodes om at indhente Forstanderskabets Erklæring i Sagen, navnlig om, hvorvidt Forstanderskabet vil forpligte Svinø Sogn til at anlægge en til Kørsel egnet Vej mellem Bygden og Svinø Ejde, og i bekræftende Fald, inden hvilket Tidspunkt.

. . . . . .

Ved Sagens *3. Behandling* den *11. September* sattes Matras m. fl.s Ændringsforslag under Afstemning; da kun 8 stemte for og ingen imod foretoges Navneopraab, hvorved Forslaget bortfaldt, idet 8 stemte for og ingen imod. (Stemte ikke: Joen Poulsen, Provsten, Mortensen, Patursson, Rasmussen, J. H. Poulsen, Guttesen, Joensen, Strøm, Debess, Konoy, Formanden. Fraværende: Winther, Danielsen.)

Dereffer sattes Konoys og J. H. Poulsens Ændringsforslag under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 11 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: P. Niclasen, Matras, Johan Poulsen, A. Samuelsen, Tórgarð, M. Samuelsen, Dahl, Effersøe, Formanden. Fraværende: Winther, Danielsen.)

Herefter var Udvalgets oprindelige Forslag bortfaldet.

LXXV. Klage over Forstanderskabets Stilling til Statsvejen i Sørvaag.

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes en Skrivelse fra Færø Amt, hvorved forelagdes Klager over forskellige Forhold vedrørende Statsvejanlægget i Sørvaag.

. . . . . .

Ved Sagens *1. Behandling* den *2. August* blev den efter Forslag af Konoy henvist til *det kommunale Udvalg.*

. . . . . .

Den *29. September* afgav Udvalget saalydende

Udvalgsbetænkning.

Ved Skrivelse af 28. Juli d. A. har Amtet tilstillet Lagtinget en Skrivelse vedlagt en Pakke Bilag angaaende forskellige Forhold vedrørende det under Udførelse værende Vejanlæg i Sørvaag.

Sagen er rejst af Købmand N. Niclasen m. fl. og gaar ud paa: for det første at søge Lagtingets Medvirkning til at ændre den af Forstanderskabet foreslaaede og af Ingeniør Dyhr projekterede Vejlinje, navnlig i Indmarken i Sørvaag, og faa den ført tilbage til den oprindelige af Ingeniør Horn udstukne Linje. Det andet Hovedpunkt i Klagen er en Anke over Forstanderskabets Fremgangsmaade med Hensyn til Expropriation af Jordarealer til nævnte Vejanlæg, idet nugældende Ekspropriationsforskrifter ikke er fulgte.

Udvalget kan af de tilsendte Bilag se, at Niclas Niclasen sammen med, efter hans Opgivende, 60 Indbyggere i Sørvaag i Marts 1921 har indsendt et Andragende til Lagtinget om dettes Medvirkning til, at den oprindelig udstukne Vejlinje følges, da den formentlig vil blive mere hensigtsmæssig og billig end den nu projekterede.

Andragendet er sendt til Amtet, som efter vanlig Regel har tilsendt Forstanderskabet samme til Erklæring. Sagen kom som bekendt ikke til Behandling i Lagtinget forrige Aar af den Grund, at Andragendet borteblev, uden at det har været muligt senere at fremskaffe Oplysning om, hvor det er blevet af; skønt man er ikke vidende om, at der i Tidsrummet fra 1. Marts til 1. Oktober 1921 er indtruffet noget som helst Uheld med Postens Besørgelse. Endskønt man har Grund til at formene, at Lagtinget næppe vilde have fundet Anledning til at ændre den af Forstanderskabet ønskede Vejretning, saa kan man dog vel forstaa, at Andragerne har vægtige Grunde til at være misfornøjede, da deres Ansøgning til Tinget sporløst forsvinder under Ekspedition mellem officielle Myndigheder. Som bekendt har Forstanderskaber og den stedlige Befolkning kunnet øve Indflydelse med Hensyn til Ændring i Vejretninger, selv om det har gaaet imod hvad Sagkundskaben har foreslaaet som billigst og hensigtsmæssigst, og der kunde saaledes, efter hvad der foreligger for Udvalget, have været Grund for Tinget til at overveje Spørgsmaalet for Sørvaags Vedkommende, idet Afskrifter af det borteblevne Andragende netop paapeger, at den oprindelige Vejlinje var væsentlig billigere og fuldt saa hensigtsmæssig; men som før berørt vilde Tinget vel næppe have gaaet imod den stedlige kommunale Styrelse.

For nærværende Tid maa Spørgsmaalet om Ændring i Vejlinjen lades ude af Betragtning, da Vejarbejdet allerede er saa langt fremskredet, at enhver Ændring af Retningen vilde medføre en Standsning i Vejarbejdet og desuden gøre allerede udført Arbejde unyttigt.

Med Hensyn til Forstanderskabets Erhvervelse af Grundarealer til Vejanlægget, finder Udvalget, at Fremgangsmaaden her, som det synes, har været dikteret af Ukendskab til de Lovbestemmelser, hvorefter Kommunerne kan expropriere Jord til Veje m. m. Men en saadan Undskyldningsgrund kan

dog ikke betegnes som forsvarlig. For Tiden maa man antage, at alle Forstanderskaber har nogenlunde let ved at skaffe sig juridisk Bistand i Spørgsmaal, man selv maatte være i Tvivl om. I det foreliggende Tilfælde har man udelukket Ejerne fra at have nogen Indflydelse eller kunne give deres Mening til Kende ved Expropriationen. For Forstanderskabets Vedkommende er den saakaldte Expropriation kun en Vedtagelse indenfor selve Forstanderskabet, hvor man har taget Beslutning om den Godtgørelse, man er sindet til at yde. Efter at denne Bestemmelse er vedtaget, har Forstanderskabet kundgjort, at Expropriationen er foretaget til den af Forstanderskabet fastsatte Betaling.

Det maa anses for at være udelukket, at Lagtinget vil kunne godkende en Fremgangsmaade som den foreliggende, skønt man er klar over, at en Forkastelse paa nærværende Tidspunkt af Forstanderskabets Beslutning sikkert vil medføre ret store Ulemper. Naar der nu retmæssig er klaget over Forstanderskabets Fremgangsmaade, har Lagtinget kun den Udvej at give Forstanderskabet Paalæg om at lade Værdiansættelsen foregaa efter Reglerne i § 4 i Lov af 7. Maj 1881 om Forpligtelse til Jords Afgivelse til offentlige Veje m. m. Samtidig er der Anledning for Lagtinget til at udtale en Misbilligelse af Forstanderskabets hidtidige Fremgangsmaade i den foreliggende Sag.

Naar Forstanderskabet allerede har slaaet paa, at der allerede ved en Overlandvæsenskommissionskendelse var hjemlet Ret til vederlagsfrit Jordareal paa en vis Strækning af Vejen, maa dette efter hvad der foreligger oplyst bero paa en Misforstaaelse. Udvalget skal imidlertid ikke komme nærmere ind paa dette Spørgsmaal, da det maa anses for at være mere underordnet.

Udvalget skal derfor tillade sig at stille saalydende

Forslag.

I. Lagtinget maa, som Sagen foreligger, bifalde, at den omhandlede Vej i Sørvaag lægges i den Retning, som af Forstanderskabet bestemt.
II. Det misbilliges, at Forstanderskabet for Sørvaag Sogns Kommune ved Erhvervelse af Grundareal til en Vej ikke har fulgt Reglerne i § 2 i Loven af 7. Maj 1881 om Forpligtelse til Jords Afgivelse til offentlige Veje m. m.
III. Nævnte Forstanderskab henvises til ved Fastsættelse af Erstatning til Jordejerne at følge Reglerne i § 4 i førnævnte Lov af 1881.

Ved Sagens *2. Behandling* den *2. Oktober* vedtoges Udvalgets Forslag Punkt 1 med 13 Stemmer mod 1.

Udvalgets Forslag Punkt 2 sattes under Afstemning men bortfaldt, idet 9 stemte for og ingen imod. (Stemte ikke: Niclasen, Danielsen, Matras, Johan Poulsen, A. Samuelsen, M. Samuelsen, Dahl, Formanden. Fraværende: Mortensen, Törgard, Guttesen, Debess, Effersøe.)

Udvalgets Forslag Punkt 3 vedtoges med 16 Stemmer mod 0.

LXXVI. Lejnum som Hvalvaag.

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes den fra forrige Aar udsatte Sag angaaende Lejnum som Hvalvaag.

Ved Sagens *1. Behandling* den *10. August* blev den efter Forslag af Guttesen henvist til *et særligt Udvalg paa 3 Medlemmer*, hvortil den *11. s. M. valgtes Rasmussen, P. Joensen og Törgarð.*

Den *1. September* afgav Udvalget saalydende

Nevndarálit.

Undirritaða nevnd, sum kosin varð til at geva álit hesum máli viðvíkjandi, er á einum máli um at mæla løgtinginum til at samtykkja, at hetta mál verður goymt burtur fyri fyrst vegna tess, at tey álit, sum amtmaðurin síðani í fjør hevur innheintað frá kommununum í grindadistriktinum, eru so ójøvn í teirra ætlan um Leynarlógv sum hvalvág.

Aftursvar er komið frá 15 sóknarstjórum í alt. Av teimum innkomnu álitum eru bert tvey, sum mæla beinvegis til at fáa Leynar samtyktar sum hvalvág, 4 mæla frá ella siga, at tær ikki mæla til, meðan hinar 9 ikki geva nakað heilt avgerandi svar.

Til ráða:

Sóknarstjórnirnar fyri Kvívíkar og Kollafjarðar kommunum.

Frá ráða:

Sóknarstjórnirnar fyri Miðvágs, Vestmanna, Bíggja og Saxun-Haldarsvíkar kommunum.

Í *einstøkum tilfellum*, tá einki annað gerst, ráða *til:*

Sóknarstjórnirnar fyri teimum sameintu Suðurstreymoyar sókna, Hvalvíkar og Mikines kommunum.

Hvørki *til* ella *frá* ráða:

Sóknarstjórnirnar fyri Nólsoyar, Eiðis, Nes sóknar, Tórshavn og Sandavágs kommunum.

Eina serstøðu tekur sóknarstjórnin fyri Sørvágs kommunu við tað, at at hon heldur, at spurningurin um hvalvágir hoyrir saman við spurninginum um jarðahvalin, og vil tessvegna einki álit geva, so leingi løgtingið ikki er samsint um broyting av grindareglementinum í síni heild.

Fyri tíðina tykist soleiðis eingin samdráttur at vera millum teirra, sum spurningurin mest kemur við, og heldur nevndin tí verða best at bíða við at gera spurningin av til seinni. Tað kundi verið, at tá tíðir líða og viðurskiftir broytast, kundu menn komið til at sæð øðrvísi á hendan spurning.

Soleiðis statt loyvir nevndin sær at seta fram fylgjandi uppskot til samtyktar fyri Løgtingið:

1. Málið um Leynar sum hvalvág verður burturgoymt fyri fyrst.
2. Amtmaðurin verður hervið biðin um at senda eitt eintak av hesum nevndaráliti til Gregorius Madsen, Kvívík, sum í 1920 sendi málið inn á Løgting fyri 80 Kvívíkingar.

Ved Sagens *2. Behandling* den *4. September* vedtoges Udvalgets Forslag med 12 Stemmer mod 0.

LXXVII. Landpart af Grindefangst.

Ved Lagtingets Aabning den *29. juli* fremlagdes den fra forrige Aar udsatte Sag angaaende Landpart af Grindefangst.

Ved Sagens *1. Behandling* den *28. September* vedtoges efter Forslag af Formanden saalydende *Protokoltilførsel* med 12 Stemmer mod 0:

„Sagen udsættes til næste Aar. Det overlades til Vareudvalget at udarbejde Forslag til Afløsning af Jordehvalen og fremsætte dette for næste ordinære Ting."

LXXVIII. Erstatning for Legemsskade ved Grindedrab.

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes Andragende fra Skibsfører D. J. Mortensen, Tveraa, om Erstatning for Legemsskade ved Grindedrab.

S. D. henvistes Sagen til *Budgetudvalget*.

Den *15. August* afgav Udvalget saalydende

Betænkning.

Sysselmanden for Suderø Syssel henstiller i Skrivelse til Amtet af 18. Oktober f. A. at der udbetales til Skibsfører Daniel Johan Mortensen af Tveraa et Beløb, opgjort til 204 Kr., i Anledning af en paagældende Person paaført Legemsskade ved en Grindefangst i Famien den 18. August f. A. — Sysselmanden oplyser, at Skaden først blev anmeldt Dagen efter Grindedrabet og efter at Skiftet var sluttet, og saaledes ikke kunde erstattes ved den ved nævnte Lejlighed udlagte Skadehval. Skaden bestod i en Forstuvning af Foden. Det attesteres i en vedlagt Lægeattest, at Tilskadekomne var ganske uarbejdsdygtig i 10 Dage og i de følgende 14 Dage kun delvis arbejdsdygtig.

Sysselmanden beregner Tilskadekomne en Godtgørelse af 12 Kr. pr. Dag for de første 10 Dage og 6 Kr. pr. Dag for de følgende 14 Dage, ialt 204 Kr.

Grunden til, at Skaden ikke anmeldtes i rette Tid, angiver Sysselmanden at være den, at Tilskadekomne ikke straks havde mærket nogen særlige Smerter i Foden.

Et Flertal i Udvalget (Patursson, Strøm, Matras, Poulsen, Joensen og Winther) skal bemærke, at skønt der ikke for Udvalget foreligger tilstrækkelige Oplysninger om, at Skaden er overgaaet Tilskadekomne i selve Grindedrabet, bl. a. ved en Udtalelse fra tilstedeværende Personer, finder man dog ingen Grund til at drage det fremstillede Forhold i Tvivl. — Derimod mener man, at Erstatningen er beregnet alt for høj. Man finder, at denne forsvarlig kan sættes til 100 Kr. og stiller Forslag om, at et Beløb af denne Størrelse udbetales Tilskadekomne som Erstatning.

Undertegnede Mindretal (Effersøe) kan ikke tiltræde Flertallets Forslag, idet jeg paapeger, at denne Sag, saaledes som den foreligger for Tin-

get, ikke er behandlet i Overensstemmelse med hidtidig Praksis, samt at Behandlingen formentlig heller ikke er stemmende med de af Lagtinget foreskrevne Regler eller med Grindereglementet.

Jeg finder mig imidlertid efter Omstændighederne ikke foranlediget til at stille noget særskilt Forslag.

Forslag.

1. Til Skibsfører Daniel Johan Mortensen af Tveraa udbetales af økonomisk Fond mod fornøden Kvittering 100 Kr. som Erstatning for en ham overgaaet Skade ved Grindefangsten i Famlen den 18. August 1921.
2. Sysselmanden for Suderø Syssel gøres bekendt med Tingets Vedtagelse.

Ved Sagens *2. Behandling* den *30. August* vedtoges Overgang til 3. Behandling med 16 Stemmer mod 0.

Ved Sagens *3. Behandling* den *2. September* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning og vedtoges med 11 Stemmer mod 0.

LXXIX. Laan til Amtsrepartitionsfonden.

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes saalydende:

Motiveret Forslag til Beslutning.

I Lagtingets ordinære Samling 1919 vedtog Tinget at yde et Tilskud af 100,000 Kr. til Opførelse af nye Bygninger for Færø Amts Hospital un-

der visse nærmere Forudsætninger, der maa siges at være opfyldte, jfr. Lagtingstidende 1919 B Pag. 34.

Med Støtte fra Justitsministeriet er det lykkedes Amtet fra Undervisningsministeriet at faa Tilsagn om et Laan af de under Universitetskvæsturen bestyrede Fonds Midler paa 100,000 Kr. til Dækning af fornævnte Tilskud, imod at Amtskommunen forpligtes til at forrente og afdrage Laanet med 6 pCt. p. A., hvoraf 5 pCt. af den til enhver Tid skyldige Kapital er Rente, Resten Afdrag. Laanet vil saaledes blive afdraget i Løbet af ca. 36 Aar og 9 Maaneder.

Da Laanets Optagelse maa anses for nødvendigt snarest muligt af Hensyn til Hospitalets Opførelse, og *da* de tilsagte Laanevilkaar maa anses for at være endog særdeles gunstige, skal man tillade sig at foreslaa Tinget at vedtage saalydende.

Forslag.

1. Lagtinget optager af Kommunitetets Midler et Laan paa 100,000 Kr. til Dækning af Amtskommunens Tilskud til Opførelse af nye Bygninger for Færø Amts Hospital ved Thorshavn, at forrente og afdrage med 6 pCt. p. A., hvoraf 5 pCt. af den til enhver Tid skyldige Kapital er Rente, Resten Afdrag, første Gang i 11. December Termin 1922, regnet fra Laanets Udbetalingsdag.
2. Amtmanden bemyndiges til som Lagtingets Formand at udstede Skylderklæring for Laanet paa Lagtingets Vegne.

Færø Amt, den 27. Juli 1922.

Olrik.

. . . . . .

Ved Sagens *1. Behandling* den *31. Juli* blev den efter Forslag af P. Niclasen henvist til *Budgetudvalget.*

. . . . . .

Den *4. August* afgav Udvalget saalydende

Betænkning.

Hoslagte af Amtmanden fremsatte motiverede Forslag til Beslutning angaaende Optagelse af et Laan paa 100,000 Kr. til Dækning af Lagtingets Tilskud til Opførelse af nye Bygninger til Færø Amts Hospital ved Thorshavn har Udvalget overvejet og kunnet tiltræde.

Efter hvad der foreligger oplyst, vil der i en nær Fremtid blive Brug for Tingets Tilskud, og da de opnaaede Laanevilkaar maa anses for at være ret gunstige, finder Udvalget at kunne tilraade Tinget at optage det omhandlede Laan og foreslaa det af Amtmanden fremsatte Forslag til Vedtagelse.

Ved Sagens *2. Behandling* den *4. August* sattes, efter at Tinget havde givet Tilladelse til Sagens Behandling udenfor Dagsordenen, Udvalgets Forslag under Afstemning og vedtoges med 15 Stemmer mod 0.

LXXX. Færøsk Brandforsikring.

Den *11. August* fremlagdes Anmodning fra Lagtingsmændene Debess, Patursson, Mortensen og J. H. Poulsen om at optage Sagen om færøsk Brandforsikring til Behandling.

Ved Sagens *1. Behandling* den *1. September* blev den efter Forslag af Debess henvist til *et særligt Udvalg paa 5 Medlemmer*, hvortil den *2. s. M.* valgtes: Debess, Mortensen, Strøm, Matras og A. Samuelsen.

Den *29. September* afgav Udvalget (Ordfører: Debess) saalydende

Nevndarálit.

Tingmenn hava í skrivi av 11. august í ár biðið løgtingið upp aftur tikið spurningin um eina føroyska brunatrygging til umhugsan.

Nevndin, ið kosin er at bera fram álit hesum máli viðvíkjandi, skal fyrst loyva sær í fáum orðum at greina frá, hvussu hesum máli hevur gingist, tá tað hevur verið til umrøðu á tingi.

Spurningurin er av fyrsta sinni framborin í 1904 av 40 Havnarmonnum (sí løgtingstíðindi 1904, blaðsíðu 80 og skjal 5) og varð sera væl undurtikið av løgtinginum. Síðani hevur hetta mál verið til umrøðu á fleiri

tingssetum og spurningurin bleiv væl fyrireikaður og stórt arbeiði úr hondum greitt; men tá málið í 1916 var komið so langt á leið, at ein kundi vænta gott úrslit, var tíðin so háttað, at mangar góðar fyritøkur máttu leggja av láni, tessvegna at bardagin mikli, ið tá herjaði lond, eisini her á landi hevði slíka ávirkan, at løgtingið so at siga einans kundi strevast fyri vøruhandilsmálinum og slíkum málum, sum kundu hjálpa til at halda vinnulívinum á fótum.

Í 1916 (sí løgtingstíðindi 1916, blaðsíðu 64) vóru framsett ymisk uppskot, og tað er ikki nevndini kunnugt, um allar tær samtyktir, ið tá vóru gjørdar, eru fult út fylgdar; ella um hvussu nógv tilfar er at finna.

Tað er ónýtt her at nevna alt tað, ið talar fyri at henda brunatrygging, sum nú er í frenmanda hondum, má koma at ganga yvir á føroyska, men eitt kann tó sigast, at tess longru tíð áðrenn broytan kemur í lag, tess ringari vera líkindini at vinna á mál.

Nevndin meinar, at hesin spurningurin er ein tann týdningarmesti sum frammi er nú á døgum í Føroyum, og vil halda, at málið er so stórt, at tað er ógjørt undir eini løgtingssetu at greiða nakað nunagott úr hondum, og vil tí mæla til, at ein millumtinganevnd verður kosin. Henda nevnd kann so kanna eftir, hvat ið kann ætlast neyðugt at gera eftir teirri samtykt, tingið tók í 1916, og til næstu Ólavsøku at koma við frágreiðing og uppskotum.

Uppskot.

1. Málið verður goymt til Ólavsøku 1923.
2. Ein 3-manna nevnd verður kosin til saman við amtmanninum at kanna eftir øllum, ið gjørt er eftir løgtingssamtyktini í 1916, og savna bæði gamalt tilfar og um neyðugt skaffa nýtt til vegar.
3. Á Ólavsøku 1923 flytur nevndin fram frágreiðing um starv sítt.

Ved Sagens *2. Behandling* den *3. Oktober* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning og vedtoges med 14 Stemmer mod 0.

LXXXI. Ordning af Færøernes Arkivvæsen.

Den *11. August* fremlagdes Anmodning fra Selvstyrepartiet om at genoptage Sagen om Ordning af Arkivvæsenet til Behandling.

Ved Sagens *1. Behandling* den *31. August* blev den efter Forslag af Patursson henvist til Budgetudvalget.

Den *2. Oktober* afgav Udvalget saalydende

Betænkning.

Lagtinget behandlede denne Sag i Samlingen 1920 (se Tidenden for 1920, Side 45) og vedtoges enstemmig saalydende Forslag:

1. Regeringen anmodes om at foranledige, at der gives en Bevilling paa 2000 Kr. til Bestridelse af Udgifterne ved at ordne og registrere ældre Dokumenter og Protokoller paa Embedskontorerne paa Færøerne.
2. Tinget vælger et Udvalg paa 3 Medlemmer til at lede det under Pkt. 1 omhandlede Arbejde.
3. Amtmanden anmodes om at lade ordne og registrere de til Lagtingets Arkiv hørende Dokumenter og Protokoller og til efter Samraad med det under Pkt. 2 nævnte Udvalg at lade Lagtingstidende for 1892 trykke.
4. Amtmanden anmodes om at henstille til Sorenskriveren, Landfogden, Sysselmændene og Præsterne at paase, at ældre Dokumenter og Protokoller opbevares paa bedste Maade.
5. Tinget anmoder det under Pkt. 2 nævnte Udvalg til eventuelt i Forbindelse med Bestyrelsen for Amtsbiblioteket at lade udarbejde Plan og Overslag til Arkiv. Udgifterne hertil udredes af økonomisk Fond.

Paa Tingets Indstilling til Regeringen ses endnu ikke at være modtaget noget Svar. Efter Henstilling af Selvstyrepartiet i Lagtinget er Sagen taget op til fornyet Overvejelse i indeværende Samling. Udvalget finder, at Sagen har Betydning, og at Arkivforholdene i høj Grad trænger til at forbedres. Man forventer, at en fornyet Henvendelse fra Tinget vil resultere i, at man opnaar det ansøgte Statstilskud.

Udvalget vil derfor foreslaa, at Tinget fornyer sin Vedtagelse i 1920, herunder Andragendet til Regeringen om et Statstilskud paa 2000 Kr.

Forslag.

1. Tinget indgaar paany til Regeringen med Andragende om, at der gives en Bevilling paa 2000 Kr. til Bestridelse af Udgifterne ved at ordne og registrere ældre Dokumenter og Protokoller paa Embedskontorerne paa Færøerne.
2. Tinget fornyer sin Vedtagelse i Samlingen 1920 med Hensyn til Punkterne 2, 3, 4 og 5 i vedkommende Udvalgs Forslag i Sag om Ordning af Færøernes Arkivvæsen (v. Lagtingstidende for 1920, Side 46).

Thorshavn, den 2. Oktober 1922.

M. A. Winther, Ordf. *J. Patursson.* *Th. M. Strøm.* *Poul Joensen.*

Med Forbehold:

Oliver Effersøe. *J. M. Matras.* *A. Samuelsen.*

Ved Sagens *2. Behandling* den *4. Oktober* vedtoges Overgang til 3. Behandling med 16 Stemmer mod 0.

Ved Sagens *3. Behandling* den *5. Oktober* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 15 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: A. Samuelsen, M. Samuelsen, Formanden. Fraværende: Matras, Joensen, Strøm, Effersøe.)

S. D. oplæstes og vedtoges saalydende Indstilling:

Færøernes Lagting.

Thorshavn, den 5. Oktober 1922.

Til

Justitsministeriet.

Lagtinget androg i 1920 om en Bevilling af Statskassen paa 2000 Kr. til Bestridelse af Udgifterne ved at ordne og registrere ældre Dokumenter og Protokoller paa Embedskontorerne paa Færøerne.

Da man endnu ikke har modtaget Svar paa denne sin Henvendelse til Bevillingsmyndighederne, og man tillægger Spørgsmaalet om en bedre Ordning af vort Arkivvæsen ret stor Betydning, har man igen taget Sagen op til Behandling i indeværende Tingsamling.

Vedkommende Udvalg, til hvilket Sagen henvistes, har under 2. d. M. afgivet Betænkning med Forslag, hvortil henvises.

Udvalgets Forslag blev ved 3. Behandling D. D. enstemmig vedtaget med 15 Stemmer.

Ved Sagens fornyede Indsendelse til Regeringen tillader man sig at udtale Haabet om, at man opnaar den ansøgte Bevilling.

Olrik. *M. A. Winther.*

Joen Poulsen.

LXXXII. Oprettelse af Haandkøbsudsalg i Sandvig.

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes Andragende fra Jens Mikkelsen af Sandvig om Oprettelse af et Haandkøbsudsalg for Apotekervarer i Sandvig.

S. D. henvistes Sagen til *det kommunale Udvalg.*

Den *12. August* afgav Udvalget saalydende

Udvalgsbetænkning.

Til undertegnede Udvalg er henvist et Andragende fra Jens Mikkelsen af Sandvig om Oprettelse af Haandkøbsudsalg af Apotekervarer i Bygden Sandvig i Kvalbø Sogns Kommune. Andragendet er anbefalet af Forstanderskabet, Apotekeren og Amtslægen.

Udvalget, som har haft Sagen til Behandling, finder, at der er An-

ledning til at anbefale Sagen, og tillader sig at stille følgende Forslag til Tingets Vedtagelse:

Lagtinget anbefaler, at der oprettes Haandkøbsudsalg i Bygden Sandvig i Kvalbø Sogns Kommune.

Ved Sagens *2. Behandling* den *29. August* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning og vedtoges med 16 Stemmer mod 0.

LXXXIII. Andragende om Kolportagebevilling.

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes Andragende*) fra „Den Indre Mission" i Danmark om Kolportagebevilling.

S. D. henvistes Sagen til *Udvalget for forskelligartede Sager.*

Den *9. August* afgav Udvalget saalydende

Udvalgsbetænkning.

Ved Skrivelse af 17. December 1921 har Justitsministeriet anmodet Amtet om at forelægge Tinget Spørgsmaalet om Forlængelse af den Bevilling,

*) Udelades her.

som Kirkelig Forening for den indre Mission i Danmark har haft, til Forhandling af gudelige Skrifter ved Ombæring paa Færøerne.

Undertegnede Udvalg, som har faaet Sagen til Betænkning, finder, da nævnte Forening tidligere har faaet tilstaaet Ret til Omførsel af Bøger paa Færøerne, at der ikke er Anledning til at modsætte sig det for Fremtiden, og man skal derfor foreslaa:

> Lagtinget har ikke noget at indvende imod, at der gives Kirkelig Forening for den indre Mission i Danmark Kolportagebevilling for et Tidsrum af 3 Aar, fra Udgangen af 1923 at regne, paa de i Lov No. 259 af 16. December 1910 givne Vilkaar.

Ved Sagens *2. Behandling* den *12. August* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning og vedtoges med 12 Stemmer mod 0.

LXXXIV. Tilskud til Foreningen „Sólarmagn".

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes Andragende*) fra Foreningen „Sólarmagn" om Tilskud.

S. D. henvistes Sagen til *Budgetudvalget*.

---

*) Udelades her.

Den *25. September* afgav Udvalget saalydende

Álit.

Ein nevnd í felaginum „Sólarmagn", sum stendur fyri staðarnavnasavni, heitur á tingið um studning, 300 kr. í 3 ár, at nýta til hettar staðarsavnaverk. Ætlanin er at fáa savna saman staðarnøvn úr øllum støðum í Føroyum, og tá so hettar er avrikað, at lata tilfarið upp í hendur á mál- og søgukønum monnum. Tað er longu komið nakað á veg við hesum arbeiði, og hettar tilfar hevur ligið til sjóndar í løgtinginum. Tað tykist at vera handfarið við góðum skili, bæði sjálvt savnið og tær søguligu frágreiðingar.

Í Norðanlondum og óivað aðra staðni um heimin arbeiðist nú við ídni í hesum máli. Sjálvandi eru vit ikki so langt framkomnir sum hinir, men enn kann hettar arbeiði hjá okkum bliva nokso fullkomið, eisini tann søguligu parturin. Men ræður tað tó um, at arbeiðið verður gjørt sum skjótast, tí teir menn, sum gott skil hava á tí søguliga, sum knýtur seg til hesi nøvn, bliva færri og færri.

Vegna peningatrot so er tingið illa ført til at styðja hettar mál so sum umbiðið verður, men tá man heldur sakina hava nokk so stóran týdning, vil nevndin tó mæla til, at studningur verður givin fyri tvey ár, við 300 kr. um árið. Tað verður tó kravt, at staðarsavnanevnd „Sólarmagn"s fyri hvørt árið sendur til tingið yvirlit yvir, hvussu hesin peningur verður nýttur.

Uppskot.

1. Til savn av staðarnøvnum í Føroyum veitir tingið studning av økonomisk Fond 300 kr. um árið í tvey ár. Hesin peningur gevst upp í hendi á staðarsavnanevnd „Sólarmagn"s.
2. Tingið krevur frágreiðing frá nevndini fyri hvørt árið, sum hesin studningur verður givin, um hvussu peningurin verður nýttur, og eigir hendan frágreiðing at verða send til Ólavsøkutingið.

Ved Sagens *2. Behandling* den *2. Oktober* vedtoges Overgang til 3. Behandling med 16 Stemmer mod 0.

Den *3. Oktober* fremlagdes saalydende *„Broytingaruppskot" fra Tórgarð, Niclasen, Johan M. Poulsen og M. Samuelsen.*

Í pkt. 1 útgongur seinna punktum, og í staðin fyri verður sett:

„Helvtin av hesum peningi verður rindaður staðanavnanevnd „Sólarmagn"s á Ólavsøku 1923, ímótt at nevndin letur til tingið tilfar, sum tá er savnað. Hin helvtin verður goldin, tájð heila arbeiðið er liðugt og givið løgtinginum upp í hendir."

Sagens *3. Behandling* foretoges den *3. Oktober.*

Ændringsforslaget sattes under Afstemning, men da kun 8 stemte for og ingen imod foretoges Navneopraab, hvorved Forslaget bortfaldt med 9 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: Winther, Provsten, Patursson, R. Rasmussen, J. H. Poulsen, Matras, Guttesen, Joensen, Strøm, Debess, Konoy, Formanden. Fraværende: Mortensen.)

Udvalgets Forslag sattes under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 15 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: Johan Poulsen, A. Samuelsen, M. Samuelsen, Dahl, Effersøe, Formanden. Fraværende: Mortensen.)

LXXXV. Andragende om Tilskud til Ledetraad: Kvalbø—Trangisvaag.

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes Andragende*) fra Tømmermand Joen Hansen af Sandvig om Tilskud til Oprettelse af en Jerntraadsledning paa Vejen fra Kvalbø til Trangisvaag.

S. D. henvistes Sagen til *Budgetudvalget.*

Den *15. August* afgav Udvalget saalydende

Betænkning.

Tømmermand Joen Hansen fra Sandvik ansøger Lagtinget om et Tilskud paa 300 Kr. for at kunne blive i Stand til at fuldføre et paabegyndt Arbejde med Anlæg af en Ledning af galvaniseret Jerntraad paa Vejen mellem

*) Udelades her.

Kvalbø og Trangisvaag. Hensigten med dette Anlæg angives at være at søge skabt en sikrere Vejforbindelse mellem de nævnte Bygder, end nu er Tilfældet. Skønt der efter det oplyste er gode Varder paa den omhandlede Bygdevej, har disse efter Andragerens Mening langt fra været tilstrækkelige Vejvisere i haardt Snevejr, og henviser han i saa Henseende til forefaldne Ulykkestilfælde. Ledningen agtes anbragt paa de i Nærheden af den almindelige Bygdevej værende Telefonpæle og paa de Vejstrækninger, der er vanskeligst at befare i Snetykning.

Det oplyses, at der ved privat Indsamling i det angivne Øjemed er indkommet 450 Kr., hvilket Beløb har vist sig at være utilstrækkeligt. En Henvendelse til Kvalbø Sogns Kommune om Tilskud foregives at have været resultatløs.

Amtet har indhentet Udtalelser over Sagen fra Forstanderskabet for Kvalbø Sogns Kommune og Sysselmanden for Suderø Syssel.

Sagen har ingen egentlig Anbefaling faaet, hverken fra Forstanderskabet eller Sysselmanden. Forstanderskabet udtaler, at dette ikke har tilskyndet Andrageren til Foretagendet, som man finder maaske i enkelte Tilfælde kan komme til at gøre Gavn. Noget Bidrag er man ikke sindet at yde.

Sysselmanden finder, at den Fare, der i daarligt Vejr er forbunden med at færdes over nævnte Fjeldvej, nok vil blive en Del formindsket ved at en Jerntraadsledning spændes over Fjeldet.

Det foreligger ikke oplyst for Udvalget, hvorvidt Telefonvæsenet vil tillade, at de omhandlede Traadledninger ophænges paa Telefonpælene, ligesom heller ikke, om Haugeejerne vil samtykke i, at der benyttes flere end én Sti over Fjeldet.

Udvalget maa imidlertid formene, at det vilde kunne have nok saa vidtrækkende Følger, om man fra Tingets Side gav Tilskud til det omhandlede Foretagende, og derved fritog den eller de interesserede Kommuner fra den Forpligtelse, som i Følge Kommunalloven paahviler disse til at sørge for, at Fjeldvejene er afmærkede med Varder paa forsvarlig Maade. Der er sikkert mange Fjeldveje paa Færøerne, som er vanskelige af passere ved indtrædende Snestorme, og man vilde vanskelig kunne afværge Ulykkestilfælde nu og da, selv om man foretog saadanne Forholdsregler, som tilsigtes ved det foreliggende Andragende. Et Tilskud fra Lagtinget maatte under alle Omstændigheder være betinget af, at den stedlige Kommune gav et ret væsentligt Tilskud til Arbejdets Udførelse. Da man fra Forstanderskabets Side imidlertid har stillet sig helt afvisende med Hensyn til Bidrag, vil der allerede af den Grund ikke være nogen Anledning til at yde noget Tilskud.

Udvalget finder dog Anledning til at udtale en Paaskønnelse af den Interesse Andrageren har vist Sagen og det Arbejde, han hidtil har udført til dens Fremme.

Forslag.

Der svares Andrageren, at Tinget ikke ser sig i Stand til at imødekomme hans Andragende.

En Afskrift af Betænkningen sendes Andrageren.

Ved Sagens *2. Behandling* den *30. August* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning og vedtoges med 16 Stemmer mod 0.

LXXXVI. Arrestforvarerens Løn.

Den *4. August* optoges Sagen om *Revision af Arrestforvarerens Løn* til Behandling.

Den *5. August* henvistes Sagen til *Budgetudvalget.*

Den *15. August* afgav Udvalget saalydende

Betænkning.

I Lagtingssamlingen 1918 vedtog Tinget en Forhøjelse af Arrestforvarerens Løn og bemyndigede samtidig Amtmanden til „indtil videre at tilstaa Arrestforvareren ved Thorshavns Arresthus et efter Omstændighederne passende Dyrtidstillæg til Betalingen for Fangernes Bespisning, samt at anvise Udgifterne til Vask efter rimelig Regning." Denne Vedtagelse begrundedes ved, at man paa daværende Tidspunkt følte sig usikker med Hensyn til Prisfald eller Prisstigning paa Fødevarer, og i samme Anledning vedtog man paany at overveje Sagen i Samlingen 1922.

Udvalget maa forudsætte, at den i 1918 trufne Ordning har virket tilfredsstillende. Da man endnu tør regne med yderligere Prisfald paa Livsfornødenheder mener Udvalget, at det vilde være ubetimeligt allerede nu at fastsætte nye Takster for Spisereglementet for Fanger i Thorshavns Arresthus,

og vil man derfor foreslaa, at Tingets Vedtagelse i 1918 bliver vedvarende indtil videre, saaledes at Sagen paany overvejes i Samlingen 1927.

Forslag.

1. Tingets Vedtagelse i 1918 angaaende Betaling til Arrestforvareren ved Thorshavns Arresthus for Fangernes Bespisning samt Udgifter til Vask, bliver uændret vedvarende indtil videre.
2. Sagen forelægges til fornyet Overvejelse i Samlingen 1927.

Ved Sagens *2. Behandling* den *30. August* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning og vedtoges med 12 Stemmer mod 0.

LXXXVII. Posten som Lagtingskasserer.

Den *7. August* fremlagdes Skrivelse fra Lagtingskasserer J. Mouritsen, Thorshavn, angaaende Fritagelse for dette Hverv.

Den *8. August* henvistes Sagen til *Budgetudvalget.*

Den *8. September* afgav Udvalget saalydende

Betænkning.

I Tingsamlingen 1921 blev Købmand J. M. Mouritsen af Thorshavn antaget som Kasserer og Regnskabsfører for økonomisk Fond med flere af de under Lagtinget sorterende Kasser og Fonds, efter at Tingets mangeaarige Kasserer Hr. S. E. Müller havde ønsket sig fritaget for Hvervet. For Tinget foreligger nu en Opsigelse fra Hr. J. M. Mouritsen af Kassererposten allerede til 1. Oktober d. A. Han finder, at Lønnen er for ringe, i Forhold til de Krav, der stilles.

Foruden den nuværende Kasserer ansøgte i Fjor Frk. Helene Bærentsen om Posten som Kasserer og Regnskabsfører. Frk. Bærentsen har nu igen henvendt sig mundtlig til Udvalgets Formand og fornyet sin Ansøgning, efter at være bleven bekendt med, at Hr. Mouritsen har indleveret Opsigelse. Hun stiller ingen Krav udover den Godtgørelse, der allerede nu følger med Kassererposten.

Da Frk. Bærentsen nu er fastboende i Thorshavn og da Udvalget finder, at hun besidder de fornødne Kvalifikationer til at beklæde Posten som Kasserer og Regnskabsfører, vil man foreslaa, at hun bliver antaget som saadan fra 1. Oktober d. A. at regne og at det overlades til Amtet at ordne det fornødne med Hensyn til Sikkerhedsstillelse m. v.

Forslag.

1. Lagtinget antager Frk. Helene Bærentsen, Thorshavn, som Kasserer og Regnskabsfører for forskellige af Tingets Kasser og Fonds fra 1. Oktober d. A.
2. Amtmanden bemyndiges til at ordne det videre fornødne med Hensyn til den antagne Kasserers Sikkerhedsstillelse m. v.

. . . . . .

Ved Sagens *2. Behandling* den *12. September* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning og vedtoges med 17 Stemmer mod 0.

LXXXVIII. Olajdansen i Thorshavn.

Den *10. August* fremlagdes *Forespørgsel*) fra Lagtingsmand J. Patursson angaaende Olajdansen.*

Ved Sagens *1. Behandling* den *11. August* blev den efter Forslag af Patursson henvist til *Budgetudvalget.*

Den *29. September* afgav Udvalget saalydende

Álit.

Tingmaður J. Patursson hevur í brævi, dagsett 10. august í ár, spurt tingið, um tað vil gera nakað fyri ólavsøkudansin í Havn. — Við fyrstu viðgerð av hesi søk bleiv framhildið, at í ár var so skikkað, at tilsagt var við dansinum longu kl. 12—1 á teim kvøldum, føroyskur dansur var hildin um Ólavsøkuna. Bygdafólkið var óføra nógv í Havnini og av tí, at nógv helst ikki hevði innivist, noyddist tey, tá dansur var tilsagdur, at ganga um náttina í gøtunum.

Tað hevur altíð verið so, at um Ólavsøkuna hevur verið loyviligt at dansa alla náttina ella allar næturnar, so leingi hendan stóra fólkanøgdin er í Havn. Í teim reglum, sum politiið fyrr hevði ásett fyri almennan føroyskan dans, var Ólavsøkan serliga undantikin, tí tá skuldi gerast loyviligt at dansa alla náttina.

Annars kann eisini vísast á, at í teimi treytum, sum settar eru fyri almennum dansi, sigist, at við grindaferðir og annars tá nógv fremmant fólk kemur til steðar, gerst tað loyviligt at lata dansin halda á útyvir ta annars vanliga ásettu tíðina.

Tað er ikki at ivast í, at hesi viðurskifti við ólavsøkudansin í Havn lættliga lagast soleiðis, at fólkið sleppur at dansa alla náttina, tá ikki halgidagslógin er til hindur. Nevndin heldur, at fútin vil vera beinasamur í hesum máli, tá vent verður sær til hann.

Uppskot.

Amtmaðurin verður umbiðin at gera fútan kunnugan við hetta mál og útvega, at tað gerst loyviligt, at almennur før-

*) Udelades her.

oyskur dansur kann halda á alla náttina um Ólavsøkuna í Havn, tá halgidagslógin ikki annars er til hindur.

Ved Sagens 2. *Behandling* den 2. *Oktober* vedtoges Udvalgets Forslag med 12 Stemmer mod 0.

LXXXIX. Lagtingets 1000 Aars Jubilæum.

Den *11. August* fremlagdes Skrivelse fra Lagtingsmand J. Patursson angaaende Lagtingets 1000 Aars Bestaaen.

Ved Sagens *1. Behandling* den *1. September* blev den efter Forslag af Patursson henvist til *Budgetudvalget*.

Den *8. September* afgav Udvalget saalydende

Álit.

Tingmaður Jóannes Patursson biður tingið ætla um, hvat ið kann gerast, fyri at haldast kann ein virðilig minnihátíð fyri løgtingsins 1000 ára áminning.

Í orðaskiftinum um hesa søk við fyrstu viðgerð var haft á máli, at

at tað sum helst átti at verið gjørt og mest ráddi um í hesum viðfangi, var at fingið savnað saman tilfar til løgtingsins søgu frá elsti døgum tingsins til okkara tíð og at fingið hetta tilfar lagt tilrættis og prentað.

Tað er so, at nakran vissa fyri, nær løgtingið varð stovnað í Føroyum, hevur man ikki, men var tað tíðliga í tíðini, sum millum annað sæst av „Føroya søgu". Annað enn eitt ætlan kann tað neyvan bliva. Onkur heldur, at 1000 árini longu eru farin, aðrir, at nú brátt líður at hesum máli. Í sini bók „Færøernes Oldtidshistorie" roknar Niels Winther løgtingið at vera stovnað okkurt um 925. — Men sum áður sagt, hettar er alt óvist.

Tað er ikki at ivast í, at tað kundi verið mangt tilfarið at fingið savnað saman, sum enn ikki er komið fyri dagin, og at hegnigir menn kundu fingið savnað saman tilfar til eina forvitnisliga søgu løgtingsins, men her skal tíð til og peningur til og ikki minst tann rætti ella teir rættu skilamenn. Um vit eiga nakran ella nakrar menn, sum hætta sær undir arbeiðið, veit nevndin ikki. Tað gerst tí einki við sakina í ár, men hon er tó ovgóð at dutla niður fyri áðrenn nøkur royndin er gjørd.

Íslendingar búgva seg nú út til at halda 1000 ára áminning fyri teirra altingi. Teir savna saman tilfar til teirra tingssøgu. — Ikki at ivast í, at vit kundu fingið leiðbeining frá teimum og kanska ikki so lítið av tilfari til okkara tings søgu.

Nevndin mælir til, at sakin verður goymd til næsta ár. Kanska at onkur, sum hevur serligan hug til ella ans fyri hesi sak, uttantinga kundi roynt at samráðast við menn, sum kundi ætlast at verið skilagóðir til at farið undir arbeiðið.

Inntil ta tíð er kanska so nógv komið fram, sum ger tað møguligt at hava meiri fullvissu fyri nær hitt gamla løgtingið av fyrstum var stovnað.

Uppskot.

Sakin verður goymd til næsta ár.

Ved Sagens *2. Behandling* den *12. September* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning og vedtoges med 13 Stemmer mod 0.

XC. Udgravning i Kirkebø.

Den *11. August* fremlagdes Skrivelse fra Lagtingsmand J. Patursson angaaende Oprettelse af en Fond til Fordel for Udgravning af Ruiner i Kirkebø.

Ved Sagens *1. Behandling* den *1. September* blev den efter Forslag af Patursson henvist til *Budgetudvalget.*

Den *29. September* afgav Udvalget saalydende

Álit.

Tingmaður J. Patursson hevur í brævi, dagsett 10. aug. í ár, biðið tingið um at siga sína ætlan um eina sak sum viðvíkur at stovna ein peningagrunn til nýtslu fyri útgravingararbeiði í Kirkjubø og biður samstundis tingið, um tilber, at veita eitt minni fíggjarligan studning. Hann sigur, at henda sak, sum hevur fingið besta viðmæli frá ymiskum nevndum monnum, er send justitsministeriinum til umhugsan. Tey gomlu hús í Kirkjubø, stokkastovur og onnur hús, blivu oyðiløgd av skalvi, sum leyp fyri nú brátt 150 árum síðani, og skruddu undir. Nakað er útgrivið, men tað mesta væntar tó enn.

Andragarin, sum sjálvur situr í nevndini, hevði ætlað at lagt nøkur skjøl fyri tingið viðvíkjandi hesi søk, men hesi skjøl eru ikki enn tilhendis, og hevur hann m. a. av hesi orsøk biðið um, at einki verður gjørt við sakina nú fyri stund, og ynskir hann tessvegna at taka hana út aftur av tingi.

So statt setur nevndin einki uppskot fram.

Herefter betragtedes Sagen som bortfaldet.

XCI. Biografskat.

Den *11. August* fremlagdes Anmodning fra Selvstyrepartiet om at optage til Behandling Spørgsmaalet om Skatten af Biografteater.

Ved Sagens *1. Behandling* den *2. September* blev den efter Forslag af Morlensen henvist til *Udvalget i Skatteloven.*

Den *22. September* afgav Udvalget saalydende

Udvalgsbetænkning.

Til underskrevne Udvalg er henvist Spørgsmaalet om, hvorvidt man ikke bør foreslaa Ændringer i Lov om Biografvæsenets Ordning af 17. Marts 1922, forsaavidt angaar Færøerne.

Da Udvalget har foreslaact at nedsætte et Udvalg til mellem Tingsamlingerne at overveje forskellige Spørgsmaal om Skatter og Afgifter, finder man det rigtigst at anbefale, at nærværende Spørgsmaal overvejes af omtalte Udvalg.

Man skal derfor foreslaa:

> Spørgsmaalet om Biografvæsenet henvises til det Udvalg, som Tinget maatte nedsætte mellem Samlingerne angaaende forskellige økonomiske Forhold.

Lagtinget, den 22. September 1922.

Edw. Mortensen. *Oliver Effersøe.*

Andr. Samuelsen. *J. Patursson.*

Ved Sagens *2. Behandling* den *27. September* vedtoges Overgang til 3. Behandling med 13 Stemmer mod 0.

. . . . . .

Ved Sagens *3. Behandling* den *30. September* vedtoges Udvalgets Forslag med 15 Stemmer mod 0.

XCII. Udvalg ang. økonomiske Forhold.

Den *22. September* afgav Udvalget angaaende Skatteloven saalydende

Uppskot.

Spurningurin um at fáa fleiri inntøkur til Løgtingið fyri at kunna veita studning til ymisk endamál, sum tingið ikki kann sleppa undan t. d. sjúkrahúsini og vegir, lendingar og brýr hevur verið haft á máli í ár, men tingið hevur ikki sæð sær fært fyri í hesi tingsetu at framseta uppskot til at loysa henda spurning. Nevndin, ið hevur haft til viðgerðar sakina um lóg um skattalíkning skal tí loyva sær at seta fram hetta

uppskot.

Tingið velur eina 3-mannanevnd og 3 tiltaksmenn til saman við amtmanninum at rannsaka tingsins økonomisku viðurskiftir og granska hvørji mál tingið má styðja, og til at seta fram fyri næsta Ólavsøkuting uppskot til betri skipan og til loysning av teimum økonomisku uppgávum, ið liggja fyri.

Ved Sagens *endelige Behandling* den *30. September* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning og vedtoges med 14 Stemmer mod 0.

Den *4. Oktober* valgtes til Medlemmer af *det staaende Udvalg* angaaende de økonomiske Forhold: *Mortensen, Patursson og Törgarð.*

XCIII. Vareudvalg.

Den *3. August* fremlagdes *Beretning fra Vareudvalget.*

Den *14. August* fremlagdes *Regnskab fra Vareforsyningen.*

Ved Sagens *1. Behandling* den *9. September* blev den efter Forslag af Mortensen henvist til *et Udvalg paa 5 Medlemmer*, hvortil den *11. s. M.* valgtes: *Mortensen, Patursson, Strøm, Dahl og A. Samuelsen.*

Den *22. September* afgav Udvalget saalydende

Nevndarálit.

Til undirskrivaðu nevnd er beind frágreiðing frá millumtinganevndini, sum í 1921—22 hevur haft hetta mál í hendi, og roknskapurin fyri tingsins vøruhandil pr. 12. august h. á.

Tað sæst, at tað mesta av teimum vørum, sum eftir vóru ífjør, eru seldar. Ca. 35 000 yard segldúkur er seldur, men grundað uppá prísfall við einum tapi av um 70 000 kr. og uppá krút og annað er tapt ca. 7000 kr. Hartil kemur at tær 3500 yard segldúkur, ið eftir eru mugu niðurskrivast við ca. 9000 kr. Av útistandandi fordringum er avskrivað sum tapt 5 500 kr., so afturgongdin í tí farna árinum er meiri enn 90 000 kr.

Roknskapurin sýnir henda status pr. 12. august h. á.

Contant	6 568,36	Statskassin . .	147 999,21
Debitorar . . .	515 771,33	Creditorar . . .	33 038,99
Vørur	7 560,00	Vinningur . . .	348 861,49
	529 899,69		529 899,69

Nevndin heldur tað beinast ikki at ganga ovhart fram móti debitorunum fyri ikki at gera meiri skaða enn neyðugt, men at tað tó má ansast væl eftir at fáa skuldina goldnað og so vítt gjørligt vissa tinginum, at peningurin fæst inn.

Til at skipa fyri í komandi ári mælir nevndin til at seta millumtinganevnd.

Uppskot.

Tingið velur eina 5-mannanevnd til millum tingseturnar saman við amtmanninum at skipa fyri sølu av teimum vørum, ið enn eru ósseldar, og at ansa eftir, at skuldin til tingsins vøruhandil verður goldin.

. . . . . .

Ved Sagens *2. Behandling* den *27. September* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning og vedtoges med 15 Stemmer mod 0.

XCIV. Det Hansenske Legats Renter.

1. Tilskud til Haugeforbedring.

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes Andragende fra Andreas M. Reinert, Nordredal, om Tilskud i Anledning af Grundforbedring af Haugen.

S. D. henvistes Sagen til *Budgetudvalget.*

Den *14. August* afgav Udvalget saalydende

Álit.

Uppsitarin á náðinsgarðinum í Norðadali, Andreas E. Reinert, heitur í brævi av 18. mars í fjør, á tingið um studning av „Hansenske Legat" ella øðrum av tingsins køssum fyri at hann kann fáa skorið hagan upp sum tørviligt er. Hann metur, at haganum tørvar mlnst 300 dagsarbeiðir til hagaskurð. At fáa hetta avrikað heldur hann seg ikki vera føran fyri við sínum húsfólki. Hann sigur frá, at hagabýti nýliga er komið í lag og at hann nú hevur fingið hagan, sum kongsgarðurin í Norðadali hevði frammanundan. Um tingið ikki skuldi kunna veitt honum studning, biður hann um hjálp frá tinginum til eitt lagaligt lán.

Landbúnaðarráðgevarin hevur haft hesa umsókn til umhugsan og hevur givið sakini sítt besta viðmæli. Hann hevur sjálvur verið í Norðadali og hugt eftir tí arbeiði, andragarin longu hevur gjørt, og er kunnugur við tann plán, sum arbeiðið framvegis ætlast at gerast eftir. Hann sigur, at longu er nógv gjørt, og at tað er sera væl gjørt, so tað er at taka til dømis fyri aðrar, sum vilja vala um hagarnar við hagaskurði og øðrum hagaarbeiði. Hagin sigist at vera ógviliga vatnfullur og tørvar nógvan hagaskurð, um ikki nøgd av scyði árliga árs skal doyggja í vatni. — Ráðgevarin sigur frá, at andragarin, umframt tað arbeiði, hann og ein sonur hava gjørt, hevur latið út í peningi til hagaskurð og slík umvølingsarbeiðir ífjør og til 1. apríl í ár 1 007 kr. 40 oyr. — Hann heldur, at arbeiðið er gjørt við slíkum dugnaskapi, at hesin vátlendi hagin nú ætlast at blíva gott graslendi.

Landbúnaðarráðgevarin heldur, at andragarin er verdur bæði at fáa lagaligt lán og hartil premiu.

Nevndin kann vera samsint við búnaðarráðgevaranum um, at slíkar gagnligar fyritøkur eiga at styðjast. Nevndin heldur ikki, at tingið, sum statt er, kann veita nakað lán, men vildi mælt til, at andragarin av „Hansenske

Legat" fær eina premiu fyri tað stóra og góða árbeiði, búnaðarráðgevarin sigur, at hann hevur gjørt við hagaskurði og aðrarl umvøling. Nevndin skal vísa á hetta álit frá búnaðarráðgevaranum. Í „Hansenske Legat" er ikki mikil peningur, og Føroyar hava ikki fingið rentuna nú í mong ár, og enn væntast nógv ár at ganga, áðrenn vit aftur fáa henda pening. Eftir framløgdum yvirliti eigur „Hansenske Legat" fyri stund bara 1 273 kr. 78 oyr.

Nevndin skal tó mæla til, at andragarin hesi ferð fær sum premiu 150 kr.

Uppskot.

1. Av „Hansenske Legat" veitist Andreas E. Reinert, Norðadali, sum premia fyri góða hagreiðing (hagaskurð og tílíkt) av haganum, hann situr fyri í Norðadali, 150 kr.
2. Andragaranum gerst kunnugt, at tingið ikki sær sær føri til at hjálpa honum við láni ella at styðja hann á annan hátt enn við tí undir pkt. 1 nevndu premiu.

. . . . . .

Ved Sagens *2. Behandling* den *30. August* vedtoges Overgang til 3. Behandling med 14 Stemmer mod 0.

. . . . . .

Ved Sagens *3. Behandling* den *2. September* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning og vedtoges med 19 Stemmer mod 0.

2. Tilskud til Vogn og Seletøj.

Den *3. August* fremlagdes Andragende fra Bærent Wang, Midvaag, om Tilskud til Køb af Vogn og Seletøj.

. . . . . .

Den *5. August* henvistes Sagen til *Budgetudvalget.*

. . . . . .

Den *15. August* afgav Udvalget saalydende

Álit.

Berent Wang úr Miðvági biður um studning frá tinginum til keyp av vogni og aktíggjum. Hansara bønarbræv hevur viðmæli frá tveimum góðum monnum í Miðvági. — Slíkir studningar eru vanliga givnir av „Hansenske Legat".

Føroyar hava nú í mong ár ikki notið renturnar av hesum legati og tað kann ikki væntast at vit fáa tær aftur fyrr enn í 1926 og kanska heldur ikki tá. Tann 31. mars í ár vóru 1 273 kr. 78 oyr. í „Hansenske Legat". Í seinni árum er lítlið givið út, so støðan hevur nærum verið hin sama í mong ár. Tó er studningur av og á í smáum veittur til einstakar menn til keyp av vognum og aktíggjum.

Tá tað er nevndini kunnugt, at andragarin er lítið múgvandi, vil ein meirilutur í nevndini mæla til, at hann fær vanligan studning, 50 kr.

Nevndarlimur Effersøe ræður til, at tinglið heldur seg til tær fyrr ásettu reglur, og ikki gevur studning á annan hátt enn sum premiu.

Meiriluturin framsetur soljóðandi

Uppskot.

1. Av „Hansenske Legat" veitist studningur, 50 kr., til Berent Wang úr Miðvági til keyp av vogni og aktíggjum.
2. Studningurin verður veittur, tá maðurin hevur prógvað, at vognur og aktíggir eru keypt og komin honum til handa.
3. Tingsins avgerð verður honum gjørd kunnug.

Ved Sagens *2. Behandling* den *30. August* vedtoges Overgang til 3. Behandling med 12 Stemmer mod 0.

Ved Sagens *3. Behandling* den *2. September* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning og vedtoges med 15 Stemmer mod 0.

VC. Andragende om Tilskud til Sprængning i Kollefjord.

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes Andragende fra Kongsbonde Johannes Johannesen, Kollefjord, om Tilskud til Bortsprængning af 2 Klippeblokke i „Miðgerðsá".

S. D. henvistes Sagen til *Budgetudvalget*.

Den *15. August* afgav Udvalget saalydende

Betænkning.

Kongsbonde Johannes S. Johannesen med flere Beboere i Kollefjord ansøger Tinget om Tilskud til Bortsprængning af 2 Klippeblokke i Miðgerðsá i Kollefjord.

Det anføres i Andragendet, at Bortsprængningen gøres nødvendig, for at sikre saavel Bygninger som Indmark mod Ødelæggelse ved Oversvømmelse. Ligeledes oplyses, at man først har haft Andragende inde hos Godsbestyrelsen, for at søge opnaaet Støtte til Foretagendet fra Staten, men at Amtet ikke har ment at kunne anbefale Sagen.

Med en Paategning paa Andragendet har Amtet oplyst, at Grunden til, at man ikke har villet anbefale overfor Ministeriet, at Udgifterne afholdes af Statskassen, dels har været, at Bortsprængning og Sikring kunde finde Sted for en ringe Udgift og dels af Hensyn til Konsekvenserne.

De Akter, der har foreligget for Godsbestyrelsen ved Andragendet om Statsstøtte, er bilagt Sagen.

Det fremgaar af disse, at der ved et pludselig opstaaende Tøbrud i Foraaret 1919 skete et Elvskred i Miðgerðsá, som førte større Stenmasser ned fra Fjeldet og bl. a. førte med sig to store Klippeblokke, som kom til at ligge saaledes i Elvelejet, at det kan befrygtes, at der ved indtrædende Tøbrud vil ske Oversvømmelser i Indmarken, ligesom der ogsaa er Fare for, at Beboelseshuse kan bortskylles eller lide større Skade. — En Oversvømmelse vil i første Række ramme Andrageren, Johannes S. Johannesens Kongsfæstes Indmark, samt dennes Inventarihuse og mulig ogsaa nogle fattige Husmænds Beboelseshuse. Efter hvad der foreligger oplyst, synes det især at være Statsjord og Kongshuse, som staar i Fare for at lide ved en Oversvømmelse. — Dette fremgaar ogsaa af Erklæringer, der foreligger fra Landbrugskonsulenten og Forstanderskabet for Kollefjord Sogns Kommune.

Ved afholdte Syns- og Vurderingsforretninger er Omkostningerne ved de fornødne Sikringsarbejder anslaaede til 1800 Kr.

Efter Landbrugskonsulentens Skøn vil disse Sikringsarbejder dog paa betryggende Maade kunne udføres for en langt ringere Sum, og af Amtets Paategning paa det foreliggende Andragende fremgaar det, at Udgifterne ved Bortsprængningen og Sikring af Elvens Bredder med en primitiv Stenmur vil andrage ca. 360 Kr. — Saavel Landbrugskonsulenten som Forstanderskabet anser det for at være paatrængende, at Arbejdet udføres snarest muligt.

Udvalget maa formene, at der er al Anledning til, at Staten i det foreliggende Tilfælde stiller et passende Beløb til Raadighed til Udførelse af det nødvendige Sikringsarbejde. Da det her drejer sig om at afværge Skade og Ødelæggelse af Statens Ejendomme (Jord og Bygninger) finder man det naturligt, at der her sker en Henvendelse til Statsmyndighederne om pekuniær Støtte. Hvis man undlader at foretage noget for at afværge en Oversvømmelse ved indtrædende Tøbrud, kan man let risikere, at Fæstets Indmark og Fæstets Bygninger paaføres Skade, hvis Omfang kan blive betydelig. Man synes heller ikke, at der er Anledning til for Staten at undlade at støtte det paatænkte Sikringsarbejde af Hensyn til Konsekvenserne. De Forhold vil yderst sjælden indtræde, hvor en Fæster vil se sig nødsaget til at paakalde Statens Hjælp til Sikring af Fæstets Ejendomme, og saa vidt vides, er dette sidste Gang hændt i 1893 i et Andragende fra 4 Kongsfæstere i Kvannesund, hvis Fæstejorder og Bygninger havde lidt Skade ved Jordskred. Tinget anbefalede Andragendet og paa Finansloven for 1894—95 gaves en Bevilling paa 1 000 Kr., som senere udbetaltes disse 4 Fæstere.

Udvalget mener derfor at kunne anbefale, at der ydes den fornødne Statsstøtte til Sikringsarbejdet. Hvad angaar Fastsættelsen af Beløbets Størrelse, finder Udvalget, at det her er ret vanskeligt at nævne en Sum som den absolut tilstrækkelige, saa længe der ikke foreligger noget udarbejdet Overslag, men man kunde tænke sig, at Tilskudet fra Staten holdtes indenfor 500 Kr. Det forudsættes som en Selvfølge, at Arbejdet udføres under fornøden Kontrol fra Statsmyndighedernes Side.

Udvalget skal foreslaa, at Sagen, som fra først af paatænkt, sendes Regeringen gennem Godsbestyrelsen, bilagt med en Afskrift af nærværende Betænkning.

Forslag.

Lagtinget anbefaler, at der af Statskassen stilles et passende Beløb til Raadighed for Godsbestyrelsen til Iværksættelse af fornødne Bortsprængninger og Sikringsarbejder ved Miðgerðsá i Kollefjord.

Ved Sagens *2. Behandling* den *30. August* blev Udvalgets Forslag sat under Afstemning og vedtaget med 15 Stemmer mod 0.

VCI. Fossesagen.

Den *12. August* fremlagdes Beretning fra det staaende Udvalg i Fossesagen.

Ved Sagens *1. Behandling* den *28. August* blev den efter Forslag af Patursson henvist til *et Udvalg paa 5 Medlemmer,* hvortil den *29. s. M.* valgtes: *J. Patursson, Mortensen, Rasmussen, Matras og Effersøe.*

Den *5. Oktober* afgav Udvalget saalydende

Udvalgsbetænkning I.

I Henhold til vedlagte Oversigt og Skrivelse fra Landfogden af 5. Oktober d. A. har Undersøgelsen af Vandkraften paa Færøerne i Tiden fra 6. Juni 1919 til Dato kostet 41 681 Kr. 40 Øre. Heraf har Statskassen refunderet 10075 Kr., nemlig Halvdelen af de paa paagældende Tidspunkt afholdte Udgifter.

Udvalget tillader sig nu, da Ingeniørerne Sætersmoen og Blaauw har afgivet Betænkning, hvorfor Genparten vedlægges, at foreslaa, at man ansøger om af Statskassen at faa refunderet Halvdelen af de senere afholdte Udgifter, hvilke andrager 21 531 Kr. 40 Øre.

Da det selvsagt er af den største Vigtighed at faa undersøgt Vandkraften paa Øerne, tør man forvente, at Statskassen nu ligesom tidligere yder økonomisk Støtte til det omtalte Arbejde.

Forslag.

Tinget indgaar til Regeringen med Andragende om, at der af Statskassen ydes 10765 Kr. 70 Øre til delvis Dækning af Udgifterne ved Undersøgelsen af Vandkraften paa Færøerne.

Lagtinget, den 5. Oktober 1922.

J. Patursson. *R. Rasmussen.*

Med Forbehold:

Edw. Mortensen. *H. C. W.-Tórgard.*

Den *6. Oktober* afgav Udvalget saalydende

Nevndarálit II.

Undirskrivaða nevnd ið hevur fossaspurningin til umhugsan, skal loyva sær at mæla til, at tingtð velur eina 3-mannanevnd til millum tingseturnar at senda Blaauws frágreiðing til Sætersmoen til revisión og at tingast við verkfrøðingarnar Sætersmoen og Blaauw um teirra restløn og at arbeiða viðari við tí uppskotið til vatnalóg, sum løgtingsmaður Edw. Mortensen hevur greitt úr hondum.

Uppskot.

Tingið velur eina millumtinga fossanevnd uppá 3 limir til at leggja Hr. Blaauws frágreiðing fyri hr. Sætersmoen til revisión og á tingsins vegna samtykkja ta løn, sum verkfrøðing Blaauw, Bergen, og Sætersmoen, Kristiania, kunna krevja, og til at framseta uppskot til vatnalóg.

Ved Sagens *2. Behandling* den *6. Oktober* vedtoges Overgang til 3. Behandling med 11 Stemmer mod 0.

Sagens *3. Behandling* foretoges den *7. Oktober.*

Udvalgets Forslag i Betænkning I sattes under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 19 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: Formanden. Fraværende: Matras, Effersøe.)

Udvalgets Forslag i Betænkning II sattes under Afstemning og vedtoges med 14 Stemmer mod 0.

S. D. oplæstes og vedtoges saalydende Indstilling:

Færøernes Lagting.

Thorshavn, den 7. Oktober 1922.

Til

Justitsministeriet.

Udvalget vedrørende Fossesagen har afgivet en Betænkning af 5. ds. med Forslag om at indgaa til Regeringen med Andragende om, at der af Statskassen maa ydes 10765 Kr. 70 Øre som delvis Dækning af Udgifterne ved Undersøgelse af Vandkraften paa Færøerne.

Udvalgets Forslag blev ved Sagens 3. Behandling i Dag vedtaget med 19 Stemmer, 1 Medlem stemte Ikke og 2 Medlemmer var fraværende.

Idet man hoslagt fremsender Sagens Dokumenter, skal man paa det bedste anbefale, at Sagen nyder Fremme.

Olrik. *J. Patursson.*

M. A. Winther.

VCII. Elektricitetsanlæg i Klaksvig.

Den *11. August* fremlagdes Andragende fra Klaksvig Sogns Kommune om Approbation paa Optagelse af Laan til Elektricitetsværk, samt Anbefaling af Ydelse af Statslaan paa 250000 Kr.

Ved Sagens *1. Behandling* den *29. August* blev den efter Forslag af Patursson henvist til *Fosseudvalget.*

Den *5. Oktober* afgav Udvalget

Udvalgsbetænkning.

(Vedhæftet som Bilag 35.)

Ved Sagens *2. Behandling* den *7. Oktober* vedtoges Overgang til 3. Behandling med 12 Stemmer mod 0.

Ved Sagens *3. Behandling* den *7. Oktober* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 17 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: Winther, Provsten, Formanden. Fraværende: Matras, Effersøe.)

S. D. oplæstes og vedtoges saalydende Indstilling.

Færøernes Lagting.

Thorshavn, den 7. Oktober 1922.

Til

Justitsministeriet.

Sagen angaaende Elektricitetsværk i Klaksvig har været forelagt Lagtinget i dettes indeværende Samling og været til Behandling i Fosseudvalget, som under 5. Oktober afgav Betænkning med Forslag.

Ved Sagens 3. Behandling vedtoges Udvalgets Forslag enstemmigt med 17 Stemmer.

Under Vedlæggelse af Sagens Akter sendes denne herved til Ministeriet for af dette at nyde videre Fremme.

Olrik. *R. Rasmussen.*

M. A. Winther.

VCIII. Statsstøtte til Landingssteder og Broer.

Den *11. August* fremlagdes Forespørgsel fra Selvstyrepartiets Formand angaaende den i 1921 behandlede Sag om Statsstøtte til Landingssteder og Broer.

Ved Sagens *1. Behandling* den *25. August* blev den efter Forslag af Patursson henvist til *Budgetudvalget*.

Den *2. Oktober* afgav Udvalget saalydende

Betænkning.

I Lagtingssamlingerne 1920 (se Tidenden Side 135) og 1921 (se Tidenden Side 312) vedtog Tinget at ansøge Staten om Tilskud til Anlæg af nærmere angivne Landingssteder og Broer paa Færøerne. Naar Tinget foretog dette ekstraordinære Skridt begrundedes det ved, at Tinget under de forhaandenværende økonomiske Forhold ikke saa sig nogen Udvej til i nogen nær Fremtid at støtte disse Formaal, der krævede ret betydelige Tilskud. Man har herom givet fuld Begrundelse i de afgivne Betænkninger. Fra Bevillingsmyndighederne har man ikke modtaget noget Svar paa Henvendelsen fra i Fjor. Man mener heraf at kunne slutte, at Sagen endnu er under Overvejelse, og man haaber paa et gunstigt Svar. Naar Sagen igen er rejst i Aar er det selvfølgelig først og fremmest for at foranledige en gunstig Afgørelse af Spørgsmaalet, men undertegnede Udvalg, som har faaet Sagen til Behandling er af den Formening, at en endelig Afgørelse af Sagen under alle Omstændigheder nu er nødvendig. Samtlige de vigtige og paatrængende nødvendige Foranstaltninger, man har andraget om Tilskud til, har man været nødt til at lade henstaa, med Undtagelse af en Bro over Kluftaa i Haldersvig, som er opført med Støtte fra Tinget, og saa den projekterede Forbedring at Landingsforholdene ved Lervig, som formentlig er borttaldet ved vedkommende Forstanderskabs Andragende om ved Statstilskud at faa en Dækmole ved Lervig, hvilken Sag Lagtingets Havneudvalg har færdigbehandlet.

Udvalget maa da først atter fremhæve Nødvendigheden af, at de paagældende Sager fremmes, men man ser sig ikke i Stand til at fremsætte Forslag om Bevilling af Lagtingets Kasser, idet de i saa Henseende nødven-

dige Midler mangler. Saa vidt Udvalget kan se, vil det være ørkesløst at undersøge, om Lagtinget ved Optagelse af Laan kan tilvejebringe de fornødne Midler, idet det har vist sig særdeles vanskeligt at erholde større Laan paa Grund af den tilstedeværende stærke Efterspørgsel efter Penge, til Fremme af Erhvervsliv og kommunale Foranstaltninger, og den tilstedeværende Pengeknaphed. At henvise vedkommende kommunale Myndigheder til at udføre Anlæggene ved egne Midler, vil ligeledes være ørkesløst, idet Opgaven vil overstige de paagældendes økonomiske Evne.

Saaledes som Sagen i det hele ligger, finder man det nødvendigt, at lade de paagældende Sager vente, skønt man har Betænkelighed ved at paatage sig Medansvar derfor. Samtidig mener man dog, at en fornyet Henvendelse til Regeringen er betimelig, og man skal derfor tillade sig at fremsætte følgende

Forslag.

1. Lagtingets Andragende fra 1921 til Regeringen om Støtte fra Statskassen, til Opførelse af visse Landingssteder og Broer, fornyes, dog med de foran angivne Ændringer.
2. Sagen iøvrigt udsættes til næste Aar.

Ved Sagens *2. Behandling* den *3. Oktober* vedtoges Overgang til 3. Behandling med 16 Stemmer mod 0.

Ved Sagens *3. Behandling* den *4. Oktober* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 19 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: Formanden. Fraværende: Provsten, A. Samuelsen.)

S. D. oplæstes og vedtoges saalydende Indstilling:

Færøernes Lagting.

Thorshavn, den 4. Oktober 1922.

Til

Justitsministeriet.

Da Lagtinget ikke har modtaget noget Svar paa sine Andragender i Lagtingssamlingerne 1920 og 1921 om Statstilskud til nærmere angivne Landingssteder og Broer, har man igen i indeværende Tingsamling optaget Sagen til Overvejelse.

Budgetudvalget, til hvilket Sagen blev henvist, har under 2. d. M. afgivet medfølgende Betænkning.

Ved Sagens 3. Behandling D. D. blev Udvalgets Forslag enstemmig vedtaget med 19 Stemmer.

Idet man saaledes paany indsender Sagen, skal man paa det bedste anbefale, at den fremmes som af Tinget foreslaaet.

Olrik. *M. A. Winther.*

Joen Poulsen.

IC. Landingsbro i Solmundefjord.

Den *3. August* fremlagdes Andragende fra Forstanderskabet for Næs Sogns Kommune om Tilskud til en Landingsbro i Forbindelse med Vejen Fuglefjord—Kongshavn.

Ved Sagens *1. Behandling* den *7. August* blev den efter Forslag af Konoy henvist til *Budgetudvalget.*

Den *25. August* afgav Udvalget saalydende

Betænkning.

Forstanderskabet for Næs Sogns Kommune søger om Tilskud fra Lagtinget til Anlæg af en Landingsbro i Solmundefjord, som skal sættes i Forbindelse med Vejanlægget Skaalefjord—Fuglefjord over Gøte.

I Samlingen 1918, da Tinget behandlede et Andragende fra samme Forstanderskab, gaaende ud paa, at Vejanlægget mellem Skaalefjord og Fuglefjord, der var beregnet at have Endestation i Skthenæs, maatte blive ført ud til Solmundefjord, anbefalede Tinget dette Andragende, dog under den For-

udsætning, at Næs Sogn lod opføre en Landingsbro i nævnte Bygd, hvor mindre Skibe kunde lægge til. — Bevillingen af Statskassen til nævnte Vejanlæg blev ogsaa senere given med dette Forbehold. Det forudsættes, at Andragerne har været kendt med dette Forbehold, forinden man tog fat paa Vejanlægget. I Andragendet anføres, at Forstanderskabet har vedtaget, at Kommunen skal betale Opførelsen af den Bro, som Staten har fordret anlagt i Solmunde, dog at Vedtagelsen er sket under Forbehold af Tilskud fra Lagtinget.

Udvalget maa angaaende dette sidste bemærke, at Forstanderskabets her tagne Forbehold er uden Betydning, efter at der allerede er anlagt en betydelig Del af Vejen, idet Tilskudet fra Staten var betinget af Anlæg af en Landingsbro i Solmunde, og Forstanderskabet havde ikke paa Forhaand noget Tilsagn om Støtte fra Lagtinget til Landingsbroen. Forudsætningen for Paabegyndelsen af Vejanlægget maatte være, at man havde antaget de fastsatte Betingelser. — Det vilde mulig ikke være udelukket, at Tinget ydede Tilskud til en Landingsbro i Solmunde, men Forstanderskabet har ikke burdet regne med dette, som noget absolut givet.

Der foreligger ved Sagen et Overslag samt Projekt for en Landingsbro i Solmunde, udarbejdet af Amtsingeniøren. Den projekterede Bro vil efter Overslaget komme til at koste ialt 15 000 Kr. Udvalget er ude af Stand til at skønne over, hvorvidt en Landingsbro i Solmundefjord, der skal forbindes med Vejanlægget, kan bygges billigere end paa Overslaget anført, naar den skal udføres i Overensstemmelse med det foreliggende Projekt, men man kunde tænke sig, at Broen, tjenende til sit Formaal, maatte kunne anlægges paa anden Maade, end som projekteret, og billigere. Men for Udvalget vil det være vanskeligt at stille noget Forslag i saa Henseende.

Udvalget mener ikke at kunne stille Forslag om, at Lagtinget yder noget Tilskud til den omhandlede Landingsbro. Dels tillader den forhaandenværende økonomiske Situation ikke, at der ydes Tilskud af nævneværdig Betydning til et saa kostbart Anlæg og dels vilde Lagtinget derved fremtidig være bundet til at yde til lignende Foretagender, efterhaanden som Køreveje med Statstilskud føres til Bygder, hvor Landingsforholdene er mangelfulde. — Heller ikke mener man, at der i det foreliggende Tilfælde kan søges om Statsstøtte, da der paa Forhaand fra Statsmyndighedernes Side var taget det Forbehold for Bevillingen til Vejanlægget til Solmundefjord, at Næs Sogns Kommune anlagde en Landingsbro som Endepunkt for Vejanlægget.

Forslag.

Lagtinget kan ikke yde noget Tilskud til Landingsbroen i Solmundefjord.

Forstanderskabet for Næs Sogns Kommune faar tilsendt en Afskrift af nærværende Betænkning.

Sagens *2. Behandling* foretoges den *4. September.*

Der fremlagdes saalydende

Ændringsforslag.

I Stedet for Udvalgets Forslag Punkt 1 sættes:

Lagtinget beslutter at indgaa til Regeringen med Andragende om, at der af Statskassen ydes Næs Sogns Kommune et Tilskud af indtil $^2/_3$ af Overslagssummen til Anlæg af en Anlægsbro i Solmundefjord.

Lagtinget, den 3. September 1922.

S. P. úr Konoy. *R. Rasmussen.*

* * *

Motiver til Ændringsforslaget.

Da der i Udvalgets Betænkning i nærværende Sag ikke findes noget, der motiverer vort stillede Ændringsforslag, skal vi tillade os at fremsætte følgende:

Som det fremgaar af Andragendet fra Forstanderskabet for Næs Sogns Kommune til Lagtinget om Tilskud til en Landingsbro i Solmundefjord, mener nævnte Sogns Kommune sig ikke at være i Stand til ved egne Midler at anlægge en tidssvarende Landingsbro.

Ved en umiddelbar Betragtning kan det ogsaa anses for at være ret urimeligt, at en enkelt Kommune skal paatage sig hele den økonomiske Byrde ved et Anlæg, der i saa overvejende Grad kommer det hele Samfund til Gavn, som en tidssvarende Landingsbro i Solmundefjord. Det er nu imidlertid saaledes, at Næs Sogns Kommune i sin Tid har paataget sig en Forpligtelse til at anlægge en Landingsbro paa det nævnte Sted i Forbindelse med Kørevejen over Gøte til Suglefjord; der er dog ved nævnte Forpligtelse ikke taget nogen fyldestgørende detailleret Bestemmelse vedrørende Broens Dimensioner udover, at den skulde være tjenlig som Anlægsbro for mindre Skibe eller større Motorbaade. Man tør maaske ogsaa antage, at Forstanderskabet paa det Tidspunkt, da det paatog sig nævnte Forpligtelse overfor Staten, ikke har været helt paa det rene med Rækkevidden og Størrelsen af den økonomiske Byrde, det paalagde sig; men man har gyldig Grund til at antage, at Forstanderskabet snart kom til Klarhed over, at Opgaven, hvis den skulde løses forsvarligt, var for stor for Næs Sogns Kommune alene at løse, thi ved Forstanderskabets Skrivelse til Amtet den 4. Januar 1922 meddeler det, at det har vedtaget at betale Landingsbroen under Forbehold af Tilskud fra Lagtinget.

Nu er det ganske vist paa ingen Maade bindende overfor Lagtinget, at et Forstanderskab, der har forpligtet sig til en Udbetaling, vedtager at betale under Forbehold af at Lagtinget yder Støtte; men under Hensyn til, at den omhandlede Landingsbro er af gennemgribende Betydning for Samfundet, idet den er et aldeles nødvendigt Led i Vejnettet gennem Østerø, der kommer til at staa i direkte Forbindelse med en af de større Færdsels- og Postruter, nemlig: Thorshavn—Klaksvig, maa man, bortset fra alt andet, indrømme, at det her ikke drejer sig om en Foranstaltning, der i særlig Grad vil være til Gavn for Næs Sogns Kommune. Det vilde derfor være aldeles naturligt, at der til Anlægget bevilgedes et passende Tilskud fra Lagtinget eller Statskassen.

Af Amtmandens Skrivelse af 21. Januar 1922, hvorved Amtsingeniøren

anmodes om at bistaa Kommunen saaledes som ansøgt, fremgaar, at det foreliggende Overslag paa 15000 Kr. er udarbejdet under den givne Forudsætning, og det er vor Formening, at det forelagte Projekt til Landingsbro i Solmundefjord ingenlunde er for stort, men snarere for smaat anlagt, særlig naar henses til den Trafik, der efter Udviklingens Gang maa antages at ville komme til at foregaa over den i Forbindelse med det paatænkte Vejnet gennem Østerø. Der vil saaledes formentlig ikke være nogen Grund til at overlade til Næs Sogns Kommune, hvis den ikke faar noget Tilskud, at anlægge en ringere og billigere Bro, end den af Amtsingeniøren projekterede, da dette antagelig vil komme til at virke hæmmende for den almindelige Trafik i Fremtiden, og man kan næppe forpligte nævnte Kommune til at anlægge en Landingsbro af bestemt Konstruktion, da Kommunen kun er forpligtet til en Bro, der er tjenlig til Anlæg for større Motorbaade, og en saadan kan let blive lille nok. Vi mener derfor at turde sige, at det offentlige vil staa sig ved, uanset alle Forpligtelser, at yde Næs Sogns Kommune et saadant Tilskud, at man faar en for Trafikken forsvarlig Landingsbro i Solmundefjord, særlig med Henblik paa Fremtiden.

At Næs Sogns Kommune ikke vil have let ved at anlægge en tidssvarende Landingsbro udelukkende for egen Regning, er forstaaeligt; thi det er os bekendt, at den har paataget sig mange andre økonomiske Forpligtelser.

Da nu Næs Sogns Kommune af gode Grunde ikke ser sig i Stand til at bekoste Anlægget af den projekterede Bro, og da Samfundet ikke vil være tjent med en ringere, og da Budgetudvalget, der maa antages at have Overblik over hvad Lagtinget formaar, ikke kan tilraade, at der fra Lagtingets Side ydes noget Tilskud, og da vi ikke mener det samfundsmæssig forsvarligt at undlade Landingsbroens Fuldførelse til rette Tid, ser vi ingen anden Udvej end den, at Lagtinget ansøger Staten om den nødvendige Støtte ved at vedtage det stillede Ændringsforslag, ikke saa meget for at fritage Næs Sogns Kommune for en paataget Forpligtelse, som for at fuldkommengøre et Værk, hvortil Staten allerede har ydet betydelig Støtte, og som Staten antagelig i Fremtiden vil komme til at støtte yderligere.

Sagens Overgang til 3. Behandling vedtoges med 16 Stemmer mod 0.

Den *8. September* fremlagdes saalydende *Ændringsforslag fra A. Samuelsen, Tórgarð, M. Samuelsen, Joen Poulsen:*

Sagen udsættes til næste Aar.

Ved Sagens *3. Behandling* den *9. September* udsattes denne indtil videre.

Den *29. September* fremlagdes saalydende *Motiveret Ændringsforslag fra Budgetudvalget:*

Efter de Udtalelser, som faldt i Sagen ved dens Behandling, der fandt Sted efter at Udvalget havde afgivet sin Betænkning, finder Udvalget efter Omstændighederne at burde ændre sin Stilling, saaledes at man ved at foreslaa Sagen udsat til næste Aar giver Forstanderskabet Lejlighed til at indlede Forhandlinger med Statens herværende Ingeniørkontor. Man skønner nemlig dels at Sagen taaler at udsættes til næste Aar og dels at der ved Forhandling med Ingeniørkontoret vil kunne opnaas bl. a. et mindre kostbart Projekt for det omhandlede Broanlæg. Dette vil mulig ogsaa kunne bevirke, at Lagtinget til næste Aar vil kunne yde et passende Tilskud.

Udsættelsen til næste Aar, vil ogsaa kunne betyde, at Lagtinget til den Tid vil kunne danne sig et Skøn over, hvor kostbart det Vejanlæg, Næs Sogn har i Entreprise er blevet, og om der derefter maatte være Anledning til at indgaa til Regeringen med Andragende om Støtte til Broanlægget.

Forslag.

1. Sagen udsættes til næste Aar.
2. Amtmanden anmodes om at foranledige, at herværende Ingeniørkontor undersøger, om der ikke maatte kunne anlægges en forsvarlig Landingsbro i Solmundefjord, mindre bekostelig end efter det foreliggende Projekt.

Sagens *3. Behandling* fortsattes den *2. Oktober.*

Konoys og Rasmussens Ændringsforslag sattes først under Afstemning ved Navneopraab, men bortfaldt, idet 6 stemte for og ingen imod. (Stemte ikke: Joen Poulsen, Winther, Provsten, J. H. Poulsen, P. Niclasen, Danielsen, Matras, A. Samuelsen, Tórgarð, M. Samuelsen, Joensen, Strøm, Dahl, Effersøe, Formanden. Fraværende: Mortensen.)

Derefter sattes Udvalgets Ændringsforslag under Afstemning og vedtoges med 19 Stemmer mod 0, hvorefter Udvalgets oprindelige Forslag var bortfaldet.

C. Bro over „Húsagarðsá“ i Trangisvaag.

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes den fra forrige Aar udsatte Sag angaaende Bro over „Húsagarðsá“ i Trangisvaag.

S. D. henvistes Sagen til *Budgetudvalget.*

Den *8. September* afgav Udvalget saalydende

Betænkning.

Sagen blev behandlet i forrige Aars Tingsamling. Man manglede dengang en Udtalelse fra Forstanderskabet med Hensyn til Kommunens Forpligtelser overfor det fremtidige Vedligehold, ligesom der ogsaa manglede Projekt og Overslag for den paatænkte Bro. Sagen udsattes til i Aar, for at det saaledes manglende kunde blive fremskaffet. Fra Amtsingeniøren foreligger nu Projekt til Broen samt Beregning over Omkostningerne.

Forstanderskabet har i Skrivelse af 20. Oktober f. A. forpligtet Kommunen til det fremtidige Vedligehold, forsaavidt Tinget giver Tilskud.

Ifølge Amtsingeniørens Overslag anslaas Bekostningen til ialt 1200 Kr. Heri er indbefattet alt, saavel Materialier som Formandsløn og øvrige Arbejdsudgifter. Udvalget har maattet skønne over, hvorledes de forskellige Udgiftsposter vil stille sig, og som Grundlag for sit Skøn har man kun haft tidligere Opgivender fra Ingeniøren at støtte sig til. Ingeniøren er for Tiden fraværende fra Øerne.

Man skønner, at de forskellige Udgiftsposter vil stille sig omtrentlig saaledes:

Materialier	600 Kr.
Formandsløn	200 -
Øvrige Arbeidsudgifter.....	400 -
	1200 Kr.

Udvalget er sindet til at foreslaa en Bevilling til dette Broanlæg ogsaa af Hensyn til, at Frodebø Kommune staar overfor betydelige Udgifter til Anlæg af forskellige Broer, der dog er Led i Vejanlæg, hvortil der er givet Bevilling af Stat og Lagting. Men man vil dog foreslaa, at Udbetalingen af Tilskudet fra Lagtinget til det her foreliggende Broanlæg er betinget af, at Kommunen har ladet de Broarbejder, der er knyttede til Vejanlæggene, ud-

føre. Efter hvad der er oplyst for Udvalget, agtes disse Arbejder udførte nu i Efteraaret.

Med det sædvanlige Tilskud fra Tinget skulde Bevillingen til Broen over Húsagarðsá blive:

$^3/_5$ af medgaaende Materialier (600 Kr.).....	360 Kr.
$^3/_5$ af Formandsløn (200 Kr.)	120 -
	480 Kr.

Forslag.

1. Af økonomisk Fond bevilges Tilskud til en Jernbetonbro over Húsagarðsá i Trangisvaag:

$^3/_5$ af Materialier, indtil	360 Kr.
$^3/_5$ af Formandsløn, indtil	120 -
ialt indtil...	480 Kr.

2. Udbetaling af ovenstaaende Tilskud er betinget af, at Forstanderskabet for Frodebø Sogns Kommune har ladet udføre de Broarbejder, der er Led i de Vejanlæg, der med Tilskud fra Stat og Lagting er blevne udførte i Kommunen.
3. For Udbetaling af Tilskudet gælder iøvrigt de af Tinget fastsatte Bestemmelser.

Ved Sagens *2. Behandling* den *19. September* vedtoges Overgang til 3. Behandling med 13 Stemmer mod 0.

Ved Sagens *3. Behandling* den *23. September* blev Udvalgets Forslag sat under Afstemning og vedtaget med 17 Stemmer mod 0.

CI. Tilskud til Statsveje.

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* samt senere i Lagtingssamlingen fremlagdes flere Andragender om Tilskud til Anlæg af Statsveje.

Ved Sagernes *1. Behandling* den *5. August* blev de efter Forslag af Formanden henvist til et *Udvalg paa 5 Medlemmer*, hvortil den *7. s. M.* valgtes: *Winther, Debess, Joensen, Törgarð og A. Samuelsen.*

Den *4. September* afgav Udvalget

Udvalgsbetænkning.

(Vedhæftet som Bilag 18.)

Ved Sagernes *2. Behandling* den *8. og 11. September* vedtoges Overgang til 3. Behandling med 12 Stemmer mod 0.

Ved Sagernes *3. Behandling* den *15. September* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning ved Navneopraab, hvorved det vedtoges med 20 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: Formanden. Fraværende: Patursson.)

Den *21. September* oplæstes og vedtoges saalydende Indstilling:

Færøernes Lagting.

Thorshavn, den 21. September 1922.

Til

Ministeriet for offentlige Arbejder.

Til Lagtinget er i indeværende Samling indkommet Andragender fra flere Kommuner paa Færøerne om Statstilskud til Køreveje.

Sagen har været behandlet i et Udvalg paa 5 Medlemmer, som den 4. d. M. afgav Betænkning med Forslag.

Ved Sagens 3. Behandling den 15. d. M. blev Udvalgets Forslag enstemmig vedtaget med 20 Stemmer.

Som det fremgaar af det vedtagne Forslag, er det Tingets Ønske, at der foreløbig iværksættes en sagkyndig Undersøgelse og fremskaffes Planer og Overslag for de omhandlede Vejanlæg. Man nærer det Haab, at dette Arbejde vil kunne paabegyndes snarest muligt, saaledes at Sagen igen vil kunne forelægges Lagtinget i dettes næste ordinære Samling, efter at Forundersøgelserne er afsluttede.

Idet man vedlægger Sagens Akter tillader man sig at anmode det høje Ministerium om at foretage det videre fornødne til Sagens Fremme.

Olrik. *M. A. Winther.*

Joen Poulsen.

CII. Havnesager.

Til Lagtinget indkom *under Samlingen* forskellige Andragender om Havneanlæg.

Ved Sagernes *1. Behandling* den *12. August* vedtoges efter Forslag af Konoy at henvise dem til et *Udvalg paa 5 Medlemmer*, hvortil den *14. s. M.* valgtes: *J. H. Poulsen, Guttesen, Konoy, A. Samuelsen og M. Samuelsen.*

Den *10. September* afgav Udvalget saalydende

Udvalgsbetænkning.

Der er til Tinget i Aar indkommet Andragender om Statens Støtte dels til Undersøgelse af Betingelserne for Havne- og Kajanlæg m. m. og dels om Fornyelse af tidligere indsendte Andragender.

A. Der foreligger fra Forstanderskabet for Gøte Sogns Kommune et Andragende om, at der ved Regeringens Foranstaltning maa blive foretaget Undersøgelse samt Projektering og Overslag til en Havn ved Nordregøte,

B. fra Forstanderskabet for Lervig Sogns Kommune om Projektering og Overslag til en Bølgebryder ved Lervig,

C. fra Lagtingsmændene for Vaagø Syssel om fornyet Henvendelse om et Kajanlæg ved Sandevaag,

D. fra Forstanderskabsformanden for Vestmanhavn Sogns Kommune samt Lagtingsmand for Nordstrømø, M. Samuelsen, fornyet Henvendelse om et Kajanlæg i Vestmanhavn, og

E. Andragende fra Lagtingsmand for Nordstrømø, M. Samuelsen, om en Undersøgelse sigtende til Forbedring af Sejladsforholdene i Sundelaget.

Undertegnede Udvalg, der af Tinget er nedsat til at behandle Sagen, skal anføre: Ønskeligheden af at faa flere Havne anlagt paa Færøerne end de, der nu er under Udførelse ved Bevilling fra Staten, har længe været kendt af Lagtinget, og man har i de senere Aar behandlet Andragender fra flere Pladser om saadanne Anlæg. Man kan foruden de her omhandlede Andragender ogsaa nævne Pieranlæg ved Klaksvig, Hove og Sand, der tidligere er blevet anbefalet til Bevillingsmyndighederne.

Til de foreliggende Andragender skal man knytte følgende Bemærkninger.

A. Havn ved Nordregøte.

Et Havneanlæg ved Nordregøte maa anses for at være af stor Betydning for paagældende Plads og nærliggende Bygder. I Sognet bor ca. 500 Mennesker, hvis væsentligste Indtægter skriver sig fra Fiskeri. Der er blevet drevet en Del Fiskeri med Motorbaade fra Pladsen, men Havneforholdene er vanskelige, hvilket i høj Grad forringer Lønsomheden af dette Fiskeri. Men efter hvad man kan skønne, vilde Anlæg af en Læmole paa Havnens østlige Side skabe endog særdeles gunstige Havneforhold. Udvalget kan slutte sig til det af Forstanderskabet udtalte, om Ønskeligheden af, at faa Forholdene undersøgt og et Overslag over Udgifterne fremskaffet.

En saadan Undersøgelse, som Staten sikkert vil lade foretage ved sine herværende Ingeniører, kan imidlertid først iværksættes efter at Sagen af Lagtinget er blevet forelagt vedkommende Ministerium. Udvalget vil derfor stille Forslag i saa Henseende.

B. Bølgebryder ved Lervig.

Bygden Lervig, der har ca. 500 Indbyggere, maa betegnes som en af de mest typiske Fiskerbygder paa Færøerne.

Der drives fra Bygden et efter Forholdene meget intensivt Fiskeri, baade med aabne Robaade og Motorbaade, men da denne Plads ligger meget udsat for Havet, har Bygden maattet stationere sine Motorbaade i Fuglefjord, hvortil Adgangen er ret besværlig over Land.

Da der i sin Tid ved afdøde Professor Palle Bruun blev foretaget en Undersøgelse af de færøske Havneforhold, var Lervig en af de Pladser, som denne særlig klartseende og dygtige Ingeniør udpegede som en af de Pladser, hvor der var særlig Anledning til Anlæg af en Fiskerihavn. Af forskellige Grunde, deriblandt væsentligst manglende økonomisk Evne, kom Lervig ikke med blandt de Havne, der i de første Omgange blev Tale om at anlægge paa Færøerne.

Imidlertid er der fra Beboere af Lervig til forskellige Tider indkommet til Lagtinget Andragender om økonomisk Støtte til Forbedring af Havne- og Landingsforholdene der, men alle de Undersøgelser, der er blevet foretagne af Lagtingets Tillidsmand, har med Tydelighed vist, at ethvert Arbejde til Udbedring af Landingsforholdene var nærmest unyttigt, saa længe der ikke skabtes bedre Læ mod Havet.

Naar der nu foreligger et Andragende fra Forstanderskabet om at faa undersøgt Muligheden af Bygning af en Læmole eller Bølgebryder, mener Udvalget, at Tinget bør støtte dette Ønske, og saaledes, at Undersøgelsen tillige omfatter Bekosteligheden af en eventuel Bølgebryder.

Med Hensyn til dette Andragende gælder det samme, som foran er nævnt om Gøte, at de herværende, af Staten udsendte Ingeniører, ikke paa egen Haand har Mandat til at iværksætte en saadan Undersøgelse, men maa have Instrukser i saa Henseende fra Ministeriet.

Udvalget vil derfor foreslaa, at Sagen forelægges Ministeriet.

C. Kajanlæg ved Sandevaag.

Med Hensyn til dette Anlæg er det Udvalget bekendt, at den ønskede Undersøgelse allerede er igangsat ved de herværende Statsingeniører og at Projektering og Overslag vil fremkomme.

Naar dette Arbejde er udført, maa Sagen formentlig igen overvejes af Forstanderskabet for Sandevaag Sogn, som saa kan indsende den til Lagtinget til fornyet Behandling.

Dette vil imidlertid først kunne ske til næste Aars Lagtingssamling, og der vil derfor ikke for Tinget være Anledning til i nærværende Samling at gøre Indstilling til Ministeriet i Sagen.

D. Kajanlæg i Vestmanhavn.

Lagtinget vedtog i sidste Samling en Indstilling, der gik ud paa, at der ved Ministeriets Foranstaltning foretoges en Undersøgelse af Havneforholdene i Vestmanhavn.

Udvalget har bragt i Erfaring, at en saadan Undersøgelse er foretaget.

Det foreliggende Andragende gaar i Hovedsagen ud paa, at der gives Forstanderskabet en Meddelelse om, hvor de Sagkyndige mener, at et eventuelt Kajanlæg mest forsvarligt bør opføres, idet det eventuelt vil blive nødvendigt for Kommunen at erhverve et Areal, som nu er paa private Hænder, til Anlægget.

Det er kommet til Udvalgets Kundskab, en Meddelelse som man har faaet Tilladelse til at gøre Brug af, at Statens Ingeniører, som har foretaget Undersøgelsen, er kommet til det Resultat, at et Kajanlæg i Vestmanhavn absolut mest fordelagtigt kan bygges ved „Heyganes", og at deres Indstilling vil gaa i den Retning, og at deres Projektering og Beregninger er foretagne med et Anlæg paa nævnte Sted for Øje.

Udvalget maa herefter antage, at Vestmanhavn Forstanderskab vil faa Besvarelse fra Ministeriet paa det Spørgsmaal, der er rejst i det foreliggende Andragende, idet Planer og Overslag for et Kajanlæg vil udvise, hvor Statens Ingeniører mener, Kajen bør anlægges.

Da Forstanderskabet formentlig vil være stærkt interesseret i, at en saadan Meddelelse snarest mulig foreligger, vil Udvalget stille Forslag i den Retning.

I Forbindelse hermed maa det siges, at det vil have endmere Betydning for Vestmanhavn om Ministeriet allerede nu kunde tage Stilling til Kajanlægget der, saaledes at Forstanderskabet kunde vente en Udtalelse om, at Staten til given Tid kunde ventes at støtte Anlægget af en Kaj i Vestmanhavn, da en saadan Udtalelse naturlig vil være en Del bestemmende for, om man kan gøre Skridt til at erhverve Heyganes.

E. Sejladsforholdene i Sundelaget.

Lagtinget har adskillige Gange, saavel i de senere Aars, som i længere tilbageliggende Samlinger, behandlet Andragender fra forskellig Side om Undersøgelse om Muligheden af og Bekosteligheden ved Bortsprængninger i „Strømmen", Sundet mellem Strømø og Østerø, og andre eventuelle Foranstaltninger for at lette om Sejladsforholdene paa dette Sted, der hidtil har været en Hindring for Trafikken.

Imidlertid har der samtidig rejst sig Røster, der har slaaet til Lyd for en Undersøgelse af Strømkraften der paa Stedet og om Muligheden af dens Udnyttelse til industrielt Brug. Ved Sagens sidste Behandling i Tinget udsaffes den, for at man kunde afvente Statens Havneingeniørers Ankomst hertil, for at en Undersøgelse i de ovenomhandlede Retninger kunde blive iværksat.

Udvalget har henvendt sig til Statens herværende Ingeniørkontor om Sagen, og har faaet at vide, at Undersøgelse først vil kunne iværksættes efter at der er sket Henvendelse til Ministeriet. Udvalget vil derfor foreslaa, at Tinget retter en saadan Henvendelse til Ministeriet.

* * *

Udvalget tilraader Lagtinget at udtale, at Tinget fastholder samtlige tidligere indsendte Andragender om Støtte til Forbedring af Havneforholdene paa Færøerne og haaber, at Bevillingsmyndighederne, saa snart Forholdene tillader det, vil fremme disse Sager.

Forslag.

I. Tinget indgaar til Trafikministeriet med Andragende om, at der ved Statens Foranstaltning foretages Undersøgelser, samt Projektering og Overslag over:
   a. Havneanlæg ved Nordregøte.
   b. Bølgebryder ved Lervig.

II. Lagtinget anbefaler:
   at Vestmanhavns Kommunalforstanderskab snarest muligt underrettes om Resultatet af de allerede foretagne Undersøgelser med Hensyn til Anlæg af en Kaj i Vestmanhavn. Man forudsætter, at det samme sker med Hensyn til det i Sagen omhandlede Anlæg ved Sandevaag.
   at „Strømmen" mellem Strømø og Østerø undersøges i Overensstemmelse med det i Sagen omhandlede Andragende. Man henleder samtidig Opmærksomheden paa det ønskelige i, at der tilflyder Lagtinget en Meddelelse om hvorvidt det maa antages, at en eventuel Bortsprængning af „Flesen" vil faa nogen Indflydelse paa „Strømmen" som Kraftkilde.

III. Lagtinget fastholder tidligere til Regeringen indsendte Andragender om Forbedring af færøske Havneforhold og udtaler Haabet om, at disse maa blive fremmet, saa snart Omstændighederne tillader det.

Ved Sagernes *2. Behandling* den *14. September* blev Overgang til 3. Behandling vedtaget med 18 Stemmer mod 0.

Ved Sagernes *3. Behandling* den *18. September* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 21 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: Formanden.)

Den *22. September* oplæstes og vedtoges saalydende Indstilling:

Færøernes Lagting.

Thorshavn, den 22. September 1922.

Lagtinget har i indeværende Samling behandlet:

1. Sag om Anlæg af en Havn ved Nordregøte,
2. - - Anlæg af Bølgebryder ved Lervig,
3. - - Kajanlæg ved Sandevaag,
4. - - Kajanlæg i Vestmanhavn og
5. om Forbedring af Sejladsforholdene i Sundet mellem Strømø og Østerø.

Udvalgets Forslag blev ved 3. Behandling i Tinget den 18. September enstemmig vedtaget med 21 Stemmer.

Idet man fremsender Sagerne, skal man tillade sig at henvise til den medfølgende Betænkning med Forslag, og paa det bedste anbefale dem til det høje Ministeriums velvillige Behandling og videre gunstige Forsorg.

Olrik. *Johan H. Poulsen.*

Joen Poulsen.

CIII. Havnen i Tveraa.

Den *3. Oktober* fremlagdes saalydende Skrivelse fra Forstanderskabet for Frodebø Sogns Kommune af 30. September 1922:

Da det med Udførelsen af det af Forstanderskabet i Forbindelse med Kajanlægget ønskede Ekstraarbejde, der bestaar i Opførelse af en Indfatningsmur fra Adgangsmolen mod Vest hen til Thomsens Bro og Udfyldning i Niveau med den indenfor liggende Fisketørringsplads, har vist sig, at der ikke samtidig blev foretaget den af Forstanderskabet ønskede Uddybning,

saaledes som det vil fremgaa af hoslagte Fotografi, og Arbejdet paa den Maade maatte betragtes som værende uden nævneværdig Betydning, idet det var Meningen med Ekstraarbejdet, at der derved kunde dannes Motorbaadehavn og Anlægsplads for Motorbaade, henvendte Forstanderskabet sig til Entreprenørerne med Forespørgsel om Firmaet var villigt til at foretage en Uddybning foran Indfatningsmuren vest for Adgangsmolen hen til Thomsens Bro, og om hvad en saadan Uddybning til 1 Meter ved Middelvandstand vilde beløbe sig til samt om, hvorvidt en saadan Uddybning kunde finde Sted nu eller udsættes til senere, uden at de fornødne Sprængninger vilde komme til at beskadige det allerede udførte Arbejde.

Herpaa modtog Forstanderskabet følgende Svar:

„I Anledning af Forstanderskabets Skrivelse af 9. August skal vi herved udtale, at vi vil være villige til at udføre den i Skrivelsen ønskede Uddybning til 1 Meter under Middelvandstand.

Da vi, forinden vi afgive bindende Pris, gerne vil undersøge Forholdene nærmere, kan vi kun herved opgive, at det omtalte Arbejde ikke vil overskride Kr. 8000,00.

At der skulde være nogen Vanskelighed med at udføre Arbejdet, efter at Indfatningsmuren er fuldført finder vi ikke, naar Arbejdet bliver udført med praktisk Omdømme."

Endvidere har man erfaret, at Udfyldningen, hvorpaa der nu daglig arbejdes, vil blive udført saaledes, at det nydannede Pladsareal ikke vil komme til at ligge i Niveau med den indenfor liggende Fisketørringsplads. Dette maa man anse for uhensigtsmæssigt og i Modstrid med, hvad man har tænkt sig at faa udført.

Forstanderskabet tillader sig derfor at andrage om det høje Tings Bistand og Medvirken til, at Arbejderne udføres i Overensstemmelse med Forstanderskabets Ønsker, saaledes at de foreslaaede Ændringer gennemføres, og til at Staten deltager i Omkostningerne efter det Forhold, der gælder for de øvrige Havnearbejder, idet bemærkes, at hvis man havde været vidende om, at Ekstraarbejdet havde faaet den Form, som ovenfor er omtalt, vilde man sandsynligvis have givet Afkald paa at lade dette komme til Udførelse.

Sagens *I. Behandling* foretoges den *5. Oktober.*

Formanden fremlagde saalydende *Forslag til Beslutning af s. D. fra Mortensen, Strøm og Dahl:*

Forstanderskabet for Frodebø Sogns Kommune har indsendt til Tinget et Andragende om nogle Ændringer i Havneanlægget ved Tveraa, saaledes at der foretages en Uddybning foran Indfatningsmuren vest for Adgangsmolen, og at Udfyldningen foran den tidligere Firmaet Thomsen tilhørende Fisketørringsplads kommer til at ligge i Niveau med denne.

Vi mener, at det vil være af Vigtighed at imødekomme Forstanderskabets Ønske og skal derfor tillade os at stille følgende

Forslag.

Tinget anbefaler, at de i Forstanderskabet for Frodebø Sogns Kommunes Andragende af 30. f. M. omtalte Ændringer i Havneanlægget ved Tveraa foretages, og at Statskassen deltager i Omkostningerne i det sædvanlige Forhold.

Det vedtoges med 14 Stemmer mod 0 efter Forslag af Mortensen at henvise Sagen til *Udvalget angaaende Havnesager.*

Den *6. Oktober* afgav Udvalget saalydende

Betænkning.

Til undertegnede Udvalg, der er nedsat i Anledning af forskellige Ansøgninger om Havneanlæg m. m. er henvist et Andragende fra Forstanderskabet for Frodebø Sogns Kommune, om et Ekstraarbejde ved Uddybning og Bortsprængning under Havneanlægget ved Tveraa.

Samtidig ved Sagens første Behandling i Tinget fremkom fra Lagtingsmænd for Suderø et Forslag til Beslutning gaaende ud paa, at Tinget anbefaler nævnte Andragende til Bevillingsmyndighederne.

Efter at Udvalget har gennemgaaet nævnte Andragende er man blevet enig om at anbefale Tinget at vedtage det fremsatte Forslag til Beslutning.

Ved Sagens *2. Behandling* den *7. Oktober* vedtoges Udvalgets Forslag med 15 Stemmer mod 0.

CIV. „Smiril"s Regnskab.

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes Regnskab for S/S „Smiril"s Drift i Aaret 1921—22.

Ved Sagens *1. Behandling* den *8. August* vedtoges efter Forslag af Mortensen at henvise den til et *Udvalg paa 5 Medlemmer*, hvortil den *9. s. M.* valgtes: *Mortensen, Guttesen, J. H. Poulsen, Joen Poulsen, Danielsen.*

Den *11. August* valgtes *Dahl* til Medlem af Udvalget i Stedet for Joen Poulsen.

Den *25. August* afgav Udvalget saalydende

Nevndarálit.

Nevndin hevur haft til umhugsan spurningin um „Smiril"s roknskap fyri 1921—22 og mælir til at góðkenna hann.

Inntøkurnar við flutning av vørum hava verið 46 627 kr. 60 oyr. móti 44 939 kr. 77 oyr. árið frammanundan. Fyri flutning av fólki er innkomið 27 946 kr. móti 20 566 kr. í 1920—21. Taxtirnar eru tó nú lækkaðar 25—30 pct. so í hesum roknskapsárið vilja inntøkurnar minka nakað.

Útreislurnar við kostarhald hava verið 9 725 kr. 32 oyr. móti 14 484 kr. 21 oyr. í 1920—21, og henda útreiðsla vil ganga nakað niður grundað uppá prislækkan. Til kol o. t. er gingið 29 736 kr. 10 oyr. móti 44 719 kr. 73 oyr. í hinum fyrra roknskapsárinum.

Nøkur niðurgongd kann væntast viðvíkjandi fólkaløn og trygging.

Roknskapið útvísir 68812 kr. 65 oyr. til umvalan og umbølan. Hetta skyldast, at „Smiril" í 1921 fekk eina høviðsumbøtan. Tílíkar størri umvalingar vilja ikki vera neyðugar tey fyrstu árini.

Skipið og maskinan eru í góðum standi. Av tí, at ketilin er meiri enn 25 ára gamal hevur nevndin haft samtáð við maskinmeistaran, og hann heldur hann kunna halda í fleiri ár enn.

Uppskot.

Tingið góðkennir „Smiril"s roknskap 1921—22.

Ved Sagens *2. Behandling* den *4. September* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning og vedtoges med 12 Stemmer mod 0.

CV. Tilskud til S.S „Smiril".

Den *5. August* fremlagdes Skrivelse fra Færø Amt med Bilag angaaende Tilskud fra Postvæsenet angaaende den lokale Dampskibsforbindelse paa Færøerne.

Ved Sagens *1. Behandling* den *8. August* blev den efter Forslag af Mortensen henvist til *Udvalget angaaende „Smiril"s Regnskab.*

Den *26. August* afgav Udvalget saalydende

Udvalgsbetænkning.

Amtmanden har ved Skrivelse af 4. August d. A. forelagt Tinget Spørgsmaalet om Fornyelse efter indeværende Finansaars Udløb af den mellem Justitsministeriet og Lagtinget sluttede Kontrakt om den lokale Dampskibsfart og om Ydelse af Tilskud af Statskassen til Farten.

Sagen er bilagt med en Skrivelse af 26. Juli d. A. fra „Smiril"s Administrator, hvoraf fremgaar, hvilke Beløb der i de 3 forløbne Regnskabsaar, hvori Lagtinget har maattet drive „Smiril", er betalt henholdsvis af Justitsministeriet, Postvæsenet, Lagtingets Skydskasse, Amtsrepartitionsfonden og Vareforsyningen. Der er fra Lagtingets Side ydet betydelige Beløb, ogsaa i Forhold til det fra Staten ydede.

Fra Justitsministeriet er der aarlig ydet 12 833 Kr. 34 Øre. Administrator foreslaar, at Beløbet afrundes til 13 000 Kr.

Postvæsenet betaler for Tiden 40 000 Kr. aarlig for Postbefordring. Administrator henstiller, at Betalingen forbliver uændret, og motiverer dette nærmere.

I Skrivelse af 2. August d. A. fra Thorshavns Postkontor udtaler Postmesteren, at han antager, at Postvæsenet vil gaa med til at yde et Tilskud for det kommende Aar paa 25 000 Kr. eller til en 3-aarig Kontrakt med 30 000 Kr. første Aar, 25 000 Kr. andet Aar og 20 000 Kr. tredje Aar.

Nærværende Udvalg maa under Hensyn til det Arbejde, „Smiril" udfører ved Postbefordring, og den Betydning, Skibet iøvrigt har for den lokale Forbindelse, samt de Udgifter, Lagtinget har haft af Skibet, saaledes som nærmere udviklet i Administrators Skrivelse, anse det for rimeligt om Tilskudet fra Justitsministeriet og Postvæsenet endnu en Tid blev staaende ved ca. 53 000 Kr. Men Udvalget har forstaaet, at man fra Statsmyndighedernes Side kræver en Nedsættelse.

Udvalget har haft Samraad med Postmesteren. Under dette var Udvalget mest sindet til at anbefale en eenaarig Kontrakt, medens Postmesteren udtalte sig for en 3-aarig Kontrakt.

Postmesteren mente, at Postvæsenet i saa Fald kunde antages at ville strække sig til et Tilskud paa 30 000 Kr. det første Aar og 25 000 Kr. hvert af de to næste Aar.

Dette vil betyde en meget væsentlig Nedgang, og Udvalget har ikke ment at kunne anbefale at gaa med til en saadan Ordning.

Udvalget gaar ud fra, at Tilskudet fra Justitsministeriet, der har været ydet i længere Tid, ikke vil blive nedsat, og man anbefaler, at Tinget stiller sig imødekommende overfor Postvæsenet, dels ved at gaa med til en 3-aarig Kontrakt og dels til at gaa med til nogen Nedsættelse af Betalingen, dog at man anbefaler, at denne ikke bliver mere end ca. 15 pCt. hvert af Aarene. Herefter skulde Postvæsenets Betaling blive henholdsvis 34 000, 29 000 og 24 000 Kr.

Da der ikke kan opnaas en endelig Ordning under Tingsamlingen, foreslaar man at bemyndige Amtmanden og Vareudvalget til at føre Forhandlingen videre.

Forslag.

Amtmanden og Vareudvalget bemyndiges til paa Tingets Vegne at forhandle om Fornyelse af den mellem Justitsministeriet og Lagtinget afsluttede Kontrakt om Besørgelsen af den lokale Dampskibsfart mellem Øerne indbyrdes for 3 Aar, og Tinget anbefaler, at der aarligt fra Justitsministeriet ydes 13 000 Kr., og at Betalingen fra Postvæsenet ikke nedsættes under 34 000 Kr. for det første Aar, 29 000 Kr. for det andet og 24 000 Kr. for det tredje Aar.

Ved Sagens *2. Behandling* den *4. September* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning og vedtoges med 12 Stemmer mod 0.

CVI. Dampskibet „Mýlingur".

Den *29. August* fremlagdes saalydende *Skrivelse fra Lagtingsmændene Effersøe, A. Samuelsen, M. Samuelsen, J. J. Dahl, Matras, Danielsen, Niclasen, Tórgarð og Johan M. Poulsen:*

Undertegnede Medlemmer af Lagtinget tillader sig herved at indbringe følgende Forespørgsel i Tinget:

Kan Tingets Formand eller det Medlem af Lagtinget, der repræsenterer dette i Bestyrelsen for Aktieselskabet „Skipafelagið Føroyar" give Tinget Oplysninger om Købet af Dampskibet „Mýlingur", Skibets Pris, den da disponible Kapital, Oplysning ang. Driften m. m.

Ved Sagens *1. Behandling* den *12. September* blev den efter Forslag af Rasmussen henvist til et *Udvalg paa 3 Medlemmer*, hvortil den *13. s. M.* valgtes: *Winther, Guttesen, A. Samuelsen.*

Den *5. Oktober* afgav Udvalget saalydende Beretning med Bilag:

Beretning.

Udvalget har ved Henvendelse til Rederne for Dampskibet „Mýlingur" modtaget hoslagte Redegørelse m. v. angaaende nævnte Dampskib, hvilke Papirer man herved overgiver til Lagtinget.

Udvalget finder ikke Anledning til at fremkomme med nogen nærmere Udtalelser her.

* * *

Beretning fra „Skipafelagið Føroyar".

Det af „Skipafelagið Føroyar" købte Dampskib „Mýlingur" er bygget i Danzig 1901. Skibet blev bygget specielt for Sejlads i Ishavet paa Archangelsk med Stykgods og Trælast, det er meget solidt og

stærkt bygget og har været godt vedligeholdt. Der er for 2 Aar siden indsat nye Kedler, Master, Lossebomme, Redningsbaade, elektrisk Lys i alle Lugarer og Lanterner, elektriske Lossesole og Lamper, der findes Dampstyremaskine og Varmeledninger, Reservеaksel og Propel. I Sommer har man ladet indrette Passagerpladser for 10 Passagerer. Passagerindretningen viste sig nødvendig, ikke alene for Sejladsen paa Udlandet, men ogsaa fordi der, hver Gang „Mýlingur" sejler rundt til Havnene paa Færøerne, kommer Passagerer ombord og man da, særlig om Vinteren, maa have særskilt Opholdsrum for Passagererne. Da Skibet er indrettet for Stykgods, er dets Kubikindhold meget stort, og man mener at kunne laste lige saa mange Stykgodstons som f. Eks. Kultons. Skibet kan med fyldte Bunkers og Vandbeholdning indtage Last i Rummene ca. 600 Tons. „Mýlingur"s Agterdæk er meget rummeligt, saa man til Fiskerskibene kan transportere Stormastetræer, Bomme o. l., og saaledes kan afhjælpe en væsentlig Mangel i saadan Tonnage, som Rederne ofte har savnet. Sidste Vinter kunde Rederne saaledes uden særlige Anstrengelser faa de til Fiskerskibene nødvendige Mastetræer hjem med „Mýlingur" i god Tid.

De færøske Forretningsdrivende har efter vor Mening støttet Selskabet godt siden Starten, thi det vil vel altid være saaledes, at Begyndere faar mange Vanskeligheder og Hindringer at kæmpe med og overvinde. Før der hos os kan blive skabt et stærkt Samarbejde med alle, som kan støtte vor Virksomhed, kan man ikke sige, at det Maal er naaet, som der har været sigtet mod. Naar Driften derfor ikke har givet Underskud dette første Driftshalvaar, tiltrods for at vore Konkurrenter har meget anstrængt sig for at løbe os træt, baade ved at nedsætte Fragttaksterne som ogsaa ved at sende Ekstraskibe til Færøerne, maa man have Lov til at sige, at de færøske Forretningsdrivende har været enige i at støtte vor Virksomhed og forsøgt at hjælpe os over Starten. For det færøske Samfund har den førnævnte Konkurrence været indtægtsbringende i nævneværdig Grad. Fragttaksterne er, siden „Mýlingur" begyndte at sejle for Færinger, nedsat med over 50 pCt.

Man er nu i Færd med at faa en Ordning sammen med Købmænd og Skibsejere for at kunne sikre en varig Rute, da en saadan bestemt Sejlads vil bedre kunne gavne saavel Selskabet som Købmændene.

En varig Rute vil, hvis der bliver lagt en lidt anden Plan for „Smiril", kunne ogsaa hjælpe paa Indtægterne hos dette Skib.

Thorshavn, den 4. Oktober 1922.

P/f Skipafelagið Føroyar.
Andreas Ziska.

Den *6. og 7. Oktober* foretoges Sagens *2. Behandling.*
Sagen behandledes.

CVII. Telefonvæsenet.

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes Andragende fra Myggenæs og Nolsø angaaende traadløs Telefonforbindelse. Den *1. August* fremlagdes Beretning fra det staaende Udvalg samt Andragende fra Lagtingsmændene paa Sandø om Telefonforbindelse med Sandøen.

Ved Sagernes *1. Behandling* den *3. August* vedtoges efter Forslag af Winther at nedsætte et *Udvalg paa 5 Medlemmer*, hvortil den *4. s. M.* valgtes: *Rasmussen, Winther, Konoy, Effersøe og Johan Poulsen.*

Den *29. August* afgav Udvalget saalydende

Udvalgsbetænkning.

Da de i forrige ordinære Samling behandlede Sager om Radiotelefonforbindelse mellem Thorshavn og andre Pladser paa Færøerne atter er forelagt Tinget i Aar:

1. ved et Andragende fra Lagtingsmændene for Sandøen om Oprettelse af telefonisk Forbindelse med denne Ø,
2. ved et Andragende fra Forstanderskabet for Myggenæs Sogns Kommune om at sætte denne Ø i telefonisk Forbindelse med Omverdenen,
3. ved at Andragendet af forrige Aar fra Nolsø angaaende Radiotelefon er forelagt Tinget til Behandling, og da
4. de af Lagtinget i Fjor vedtagne Forslag ikke har nydt Fremme hos Regeringen,

skal Udvalget udtale, at man baade med Hensyn til de nye og de gamle Andragender ønsker at henholde sig til den i forrige ordinære Samling afgivne Betænkning med Forslag, se Lagtingstidende for 1921 Side 297—311 og Bilag 16; dog skal man, foranlediget ved en Skrivelse, som Driftsudvalget efter Tingets Afslutning forrige Aar modtog fra Telegrafdirektoratet, tillade sig at fremføre nogle Ændringer med Hensyn til den kalkulerede Anlægssum.

Efter de i Fjor for Lagtinget liggende Oplysninger blev Anlægssum-

men ansat til 12 000 Kr. for Stationen i Thorshavn og 12 500 Kr. paa Sandø samt andre Stationer paa Bygderne.

Disse Summer maa imidlertid ændres betydeligt, naar Hensyn skal tages til Telegrafdirektoratets Skrivelse af 13. Oktober 1921, hvori anføres, at Bekostningerne ved Installation af en Radiotelefonstation vil andrage ca. 21 000 Kr. i Thorshavn, ca. 16 000 Kr. Sandø, ca. 25 000 Kr. i Myggenæs og ligeledes ca. 25 000 Kr. i Suderø. Saafremt Modtale og Forbindelse med lokalt Telefonnet skal indrettes, mener Telegrafdirektoratet, at Summerne skal forhøjes med ca. 20 pCt. Disse Omstændigheder vil selvfølgelig, hvis Telegrafdirektoratets Beregninger holder Stik, forøge Anlægssummerne meget betydeligt; men i Betragtning af Sagens store Vigtighed mener Udvalget dog, at den bør søges gennemført, og man gør fremdeles Regning paa Statens Velvilje og pekuniære Støtte.

Telegrafdirektoratet bemærker dernæst, at Driftsudgifterne pr. Station næppe vil overstige nogle faa Tusinde Kroner pr. Aar foruden Lønninger og Reparationer. Denne Anslaaen af Driftsudgifterne maa vel opfattes maksimal, og man kan have begrundet Haab om, at Driften vil blive en hel Del billigere efterhaanden som Priserne falder.

Der nævnes intet om, hvad Anlægget af en Radiotelefonstation paa Nolsø vil komme til at koste; men Udvalget gaar ud fra, at den ikke vil blive dyrere end den paa Sandø; snarere maa man antage, at den vil blive noget billigere.

Naar nu Udvalget i Aar atter anbefaler Lagtinget at forny sit Andragende fra forrige Aar om Statsstøtte til Telefonvæsenet, er det under den Forudsætning, at der med de under Forslagets Punkt III. a. og b. nævnte Anlægssummer menes de Summer, for hvilke Anlæggene til sin Tid virkelig kan udføres. Hvad Telefonvæsenets Drift og Økonomi angaar, tillader Udvalget sig at henvise til den Sagen vedlagte Driftsberetning for Aaret fra 1. Oktober 1920 til 30. September 1921.

Forslag.

1. Lagtinget beslutter at forny sin Vedtagelse af det Forslag, der knytter sig til Udvalgsbetænkning fra Telefonudvalget i Sag Nr. 143/1921 angaaende Radiotelefonforbindelse mellem Thorshavn og andre Pladser paa Færøerne. Se Lagtingstidende for 1921, Bilag 15, Side 4.
2. Amtet anmodes om at meddele Andragerne hvad Lagtinget har besluttet.

Lagtinget, den 29. August 1922.

I Telefonudvalget:

R. Rasmussen. *S. P. úr Konoy.* *Oliver Effersøe.*

Med Forbehold:

M. A. Winther. *Johan Poulsen.*

* * *

Driftsberetning

for Aaret 1. Oktober 1920 til 30. September 1921.

1. Driftsforstyrrelser.

a. *Landlinjerne.* Større Driftsforstyrrelser har der ikke været. Der er knækket en Del raadne Pæle, som er blevne erstattede af nye, idet der til det Brug er bleven indkøbt 200 Pæle. Iøvrigt har der som sædvanligt været en Del Kortslutninger og Linjebrud, der som Regel er blevne rettede i Løbet af en eller to Dage.

b. *Kablerne.* Der har været 2 større Kabelbrud.

Den 5. Oktober gik Kablet i Stykker i Kalsøfjord. Forbindelsen blev først genoprettet den 19. November, idet Kablet maatte tages op. En Del blev repareret i Thorshavn og en Del erstattet med brugt Kabel, der ikke var godt. Kablet er derfor i en daarlig Forfatning og trænger til Fornyelse. Reparationen kostede ca. 4500 Kr.

Den 22. Februar gik Kablet i Stykker i Lervigsfjord og Forbindelsen blev genoprettet den 6. April. Da al Beholdning af Kabel var brugt til Reparationen i Kalsøfjorden, maatte en Del gammelt Kabel optages i Skopenfjord inden Reparationen kunde udføres, og det lykkedes at faa saa meget ret godt Kabel, at der nu kan være Haab om, at Kablet i Lervigsfjord kan holde nogle Aar. Hele Reparationen kostede ca. 3800 Kr.

2. Hovedeftersyn og Anlæggets Tilstand.

Der er i Aarets Løb foretaget Hovedeftersyn paa Suderø. Ledningerne mellem Lopra og Sumbø var paa en Strækning af 3 km i saa daarlig Forfatning, at de maatte udskiftes. En Del af de gamle 3 mm Kobberledninger er nu saa meget slidte, at de trænger til at udvexles, f. Eks. Skopen —Sand og Sund—Øreenge, ligesom ogsaa en Del af Linjen Velbestad—Kirkebø trænger til Ombygning. Det i tidligere Beretninger omtalte Parti daarlige Pæle forringes mere og mere, og der knækker jævnlig Pæle, som maa ombyttes. Ellers holder Pæle og Staalledninger sig godt.

Af Kablerne trænger, foruden det ovenfor nævnte Kabel i Kalsøfjord, Kablerne Morskranæs—Kollefjord, Strænder—Saltnæs i den direkte Thorshavn—Fuglefjordslinje samt Kablet (over Strømnæs) til Nordskaale til Fornyelse.

3. Nyanlæg.

Der er i Aarets Løb anlagt 39 nye Abonnentforbindelser. Linjen Tveraa—Vaag, der var under Arbejde ved Driftsaarets Begyndelse, blev taget i Brug den 20. Oktober 1920. Endvidere er der anlagt en ny direkte Linje Thorshavn—Vestmanhavn samt under Arbejde en ny Linje Thorshavn —Fuglefjord, hvoraf Landlinjen omtrent var færdig ved Aarets Slutning. Det nødvendige Kabel, der ved Aarets Udløb ikke var kommet herfil, er senere modtaget men endnu ikke nedlagt. Der er oprettet en ny Station, nemlig Norddeble, der blev aabnet for Drift den 10. Februar 1921.

4. Telefonledninger, Stationer og Abonnenter.

Telefonnettet omfatter:

Mellembys Telefonnet...	422,5 km	Dobbeltledninger.
	32,0 -	Enkeltledninger.
	20,0 -	2-leddet Kabel.
Lokalt Telefonnet.....	162,5 -	Dobbeltledninger.

Stationernes Antal er 59; heraf har 16 ingen Abonnenter. 23 Landstationer har særlige Samtaleboxer og Thorshavn har 3. Antallet af Abonnenter var ved Aarets Begyndelse 316 med 365 opstillede Apparater. Der er i Aarets Løb tilkommet 39 nye Abonnenter og 53 Apparater, saa at Aaret afsluttedes med 355 Abonnenter med 418 opstillede Apparater.

Abonnenterne fordeler sig paa følgende Maade:

Andefjord.....	1	Kvalbø.....	8	Skopen.....	2
Arnefjord.....	1	Kvalvig.....	3	Solmundefjord...	1
Bø.....	1	Kvannesund.....	1	Strænder.....	4
Ejde.....	7	Kvivig.....	6	Sumbø.....	4
Eidevig.....	1	Lervig.....	4	Sydregøte.....	4
Famien.....	1	Midvaag.....	12	Sørvaag.....	9
Fuglefjord.....	8	Norddeble.....	3	Thorshavn.....	120
Funding.....	2	Nordregøte.....	2	Tveraa.....	41
Fundingsbotn....	1	Porkere.....	5	Vaag.....	21
Gjov.....	1	Saltangeraa.....	3	Velbestad.....	1
Haldersvig.....	2	Sand.....	6	Vestmanhavn....	17
Hove.....	1	Sandevaag.....	5	Viderejde.....	5
Kalbak.....	2	Selletræ.....	3	Øreenge.....	3
Kirkebø.....	2	Skaale.....	4		
Klaksvig.....	25	Skaalevig.....	2		

Der er i Aarets Løb flyttet 3 Stationer, nemlig Solmundefjord, Sydredal og Haldersvig.

5. Driften.

Indtægten af Abonnement er 25 334 Kr. 15 Øre mod 18 230 Kr. 43 Øre i Fjor, altsaa en Fremgang paa 7 103 Kr. 72 Øre eller ca. 39 pCt.

Der er i Aarets Løb ført 132 589 Gebyrsamtaler mod 152 828 i Fjor og 165 918 i Forfjor. Tilbagegangen er altsaa 20 239 Samtaler eller ca. 13,2 pCt. fra i Fjor til i Aar mod ca. 7,9 pCt. fra i Forfjor til i Fjor.

Indtægten af Samtalerne er 56 354 Kr. 05 Øre mod 55 624 Kr. 70 Øre, altsaa en Fremgang paa 729 Kr. 35 Øre eller ca. 1,3 pCt., der skyldes den forhøjede Takst, der har virket gennem hele Regnskabsaaret mod Halvdelen af forrige Regnskabsaar. Gennemsnitsgebyret pr. Samtale har været 42,5 Øre. Antallet af indenbys Samtaler kan anslaas til 230 000 mod 216 000 i Fjor.

Der er afsendt 5 424 Telefontelegrammer mod 6 299 i Fjor, altsaa en Tilbagegang paa 875 eller ca. 13,9 pCt.

Indtægten af Telefontelegrammer er 6 658 Kr. 52 Øre mod 5 549 Kr. 20 Øre i Fjor, altsaa en Fremgang paa 1 109 Kr. 32 Øre eller ca. 20 pCt., hvilket skyldes Taksforhøjelsen.

Indtægten af almindelige Telegrammer er 5 081 Kr. 74 Øre mod 5 178 Kr. 06 Øre, altsaa en Tilbagegang paa 96 Kr. 32 Øre eller ca. 1,9 pCt.

Kontoen: Forskellige Indtægter er 3 341 Kr. 70 Øre mod 2 815 Kr. 31 Øre. Den indbefatter Tilskud fra Skydskassen: 500 Kr., Renter 766 Kr. 82 Øre, Salg af Materiel 165 Kr. 50 Øre, Refusion af afholdte Udgifter 1 182

Kr. 65 Øre, solgte Telegramblanketter 451 Kr. 73 Øre og Afgift af Telegramadresser 275 Kr.

Den samlede Aarsindtægt er 110373 Kr. 88 Øre mod 101846 Kr. 31 Øre i Fjor og 90315 Kr. 61 Øre i Forfjor. Fremgangen er altsaa 8529 Kr. 57 Øre eller ca. 8,4 pCt. fra i Fjor til i Aar mod 11530 Kr. 70 Øre eller ca. 12,8 pCt. fra i Forfjor til i Fjor.

Desuden er der optaget Laan paa 6000 Kr. til Bestridelse af Udgifter ved Nyanlæg.

Udgifterne har været:

Egentlige Driftsudgifter (Administration, Stationernes Drift, Vedligehold og forskellige Udgifter)	Kr.	68164,11
Forrentning og Amortisation af Laan	-	12862,36
Udvidelse af Anlægget	-	97888,45
	Kr.	178914,92

De tilsvarende Udgifter fra forrige Driftsaar var:

Egentlige Driftsudgifter	Kr.	59846,27
Forrentning og Amortisation af Laan	-	20933,44
Udvidelse af Anlægget	-	25279,38
	Kr.	106050,09

De egentlige Driftsudgifter er voksede med 8317 Kr. 84 Øre, væsentlig hidrørende fra 2 kostbare Kabelreparationer i Kalsøfjord og Lervigsfjord. Kontoen: Stationernes Drift er formindsket med 768 Kr. 97 Øre, Administrationskontoen forøget med Kr. 2565,62, Vedligeholdelseskontoen med Kr. 6955,55 og Kontoen: Forskellige Udgifter formindsket med Kr. 434,36.

Kontoen: Nyanlæg, der hidrører dels fra Dubleringen af Linjerne Thorshavn—Vestmanhavn, Thorshavn—Fuglefjord og Tveraa—Vaag og dels fra Anlæg af nye Abonnementforbindelser, er forøget med Kr. 72609,07.

Det regnskabsmæssige Underskud i Driftsaaret udgør 8541 Kr. 04 Øre, men naar der ses hen til, at der er anvendt 97888 Kr. 45 Øre paa Udvidelse af Anlægget og stiftet et Laan paa 6000 Kr., er det virkelige Driftsoverskud 29347 Kr. 41 Øre mod 29066 Kr. 60 Øre i Fjor og 37009 Kr. 69 Øre i Forfjor.

Der er afdraget 6043 Kr. 79 Øre paa Obligationsgælden og stiftet et midlertidigt Laan paa 6000 Kr. fra Skipafelagið Føroyar.

Anlæggets bogførte Værdi er 608442 Kr. mod 510554 Kr. i Fjor, og den faste Obligationsgæld er 147224 Kr. 17 Øre mod 153267 Kr. 96 Øre i Fjor.

Telefonstationernes Regnskaber er stadig meget mangelfulde. Efterbetaling af manglende Samtaler m. m. har i Aarets Løb andraget 1346 Kr. 06 Øre mod 1589 Kr. 72 Øre i Fjor og 1056 Kr. 66 Øre i Forfjor.

Thorshavn, den 31. December 1921.

H. O. Jacobsen.

Den *31. August* fremlagdes saalydende *Ændringsforslag fra Winther:*

Til 1. Indstillingspunkt føjes som nyt Stykke:

For Sandøens Vedkommende søges dog Forbindelsen foreløbig paany oprettet ved Kabel mellem Skopen og Hestø. Driftsudvalget bemyndiges til at iværksætte denne Foranstaltning snarest muligt.

Amtmanden bemyndiges til om fornødent gøres at optage det nødvendige Laan til Telefonvæsenet i Anledning af Kabelforbindelsen med Sandøen.

Ved Sagens *2. Behandling* den *6. og 7. September* vedtoges Overgang til 3. Behandling med 15 Stemmer mod 0.

Den *25. September* afgav Udvalget saalydende

Kontinuationsbetænkning.

Foranlediget ved de Udtalelser, der forefaldt ved Sagens 2. Behandling i Salen, skal Udvalget tillade sig yderligere at fremkomme med følgende Udtalelser vedrørende Telefonforbindelsen med Sandøen.

Det kan, efter de faldne Udtalelser, særlig fra Folketingsmanden, skønnes at ville være vanskeligt at opnaa noget Tilskud fra Staten til Etablering af en Radiotelefonforbindelse med Sandøen, saa længe Regeringsmyndighederne finder, at de tekniske Vanskeligheder ikke er overvundne i en saadan Grad, at der er Mulighed for at skabe en ret betryggende Forbindelse ad den traadløse Vej.

Nærværende Udvalg er selvfølgelig ikke i Stand til at udtale noget afgørende i saa Henseende; men da der paa Stalens Foranstaltning stadig arbejdes paa en tilfredsstillende Løsning af Radiotelefonforbindelsen med Bornholm, vil man i Regeringskontorerne til enhver Tid besidde den fornødne Visbed om, hvorvidt det fra Statens Side er forsvarligt at yde et passende Tilskud til en Radiotelefonforbindelse mellem Pladser paa Færøerne.

Udvalget maa dog formene, at det ikke kan være forsvarligt at vente et helt Aar endnu, inden man gaar i Gang med at sætte Sandøen i telefonisk Forbindelse med de øvrige Øer. Kan dette ikke ske ad traadløs Vej indenfor et rimeligt Tidsrum paa forsvarlig Maade, ser man sig nødsaget til endnu een Gang at prøve en Kabelforbindelse; men da Telefonvæsenet, som allerede paapeget i Udvalgsbetænkningen, for Tiden ikke er saaledes situeret, at det har den nødvendige disponible Kapital til et saa omfattende Foretagende som en Kabelforbindelse mellem Hestø—Skopen og eventuelt Velbestad—Hestø, er man, ogsaa i Tilfælde af en Kabelforbindelse, nødt til at søge Staten om et passende Tilskud.

I Lighed med hvad tidligere er sket med Hensyn til Anstrengelserne

for at opretholde Kabelforbindelsen med Suderø, tør man formodentlig ogsaa her paaregne Statens Støtte.

I Overensstemmelse med ovenstaaende skal Udvalget tillade sig, *sideordnet* det til Udvalgsbetænkningen stillede Forslag, her at fremsætte et andet gaaende ud paa at andrage Staten om Halvdelen af Udgifterne ved en Kabelforbindelse mellem Hestø og Skopen i Tilfælde af, at der til Foraaret fremdeles ikke skulde vise sig at være bedre Udsigter til det fornødne Statstilskud til en Radiotelefonforbindelse mellem forskellige Pladser paa Færøerne.

Det vil formentlig være mest hensigtsmæssigt, at Lagtinget bemyndiger Driftsudvalget til at iværksætte den paatænkte Forbindelse med Sandøen, saasnart Tilsagn om den fornødne Statsstøtte foreligger.

Forslag

fra et Flertal: *Rasmussen, Konoy, Effersøe* og *Johan Poulsen:*

Et Mindretal: *Winther* slutter sig til samme Forslag med Undtagelse af Ordene: „*saa snart Tilsagn om den fornødne Statsstøtte foreligger*“ i Punkt II, hvilke Ord han foreslaar skal udgaa.

Lagtinget beslutter:

I.

Hvis Statsmyndighederne til 1. April 1923 ikke skulde finde det forsvarligt at bevilge Færøernes Amtskommunes Telefonvæsen det af Lagtinget omsøgte Tilskud til en Radiotelefonforbindelse, andrager Lagtinget herved om, at der til nævnte Tid af Statskassen maa ydes Færøernes Amtskommunes Telefonvæsen et Tilskud til Dækning af Halvdelen af Udgifterne ved en Kabelforbindelse mellem Hestø og Skopen, dog ikke udover 10000 Kr.

II.

Der vælges et Udvalg paa 3 Medlemmer til mellem Tingsamlingerne at lede Driften af Telefonvæsenet; dette Driftsudvalg bemyndiges til, saa snart Tilsagn om den fornødne Støtte foreligger, at lade oprette Forbindelse mellem Sandø og de øvrige Øer.

Den *27. September* foretoges Sagens *3. Behandling.*

Mindretallets Forslag i Kontinuationsbetænkningen sattes under Afstemning; men da kun 7 stemte for og ingen imod foretoges efter Begæring af Winther Navneopraab, hvorved Forslaget bortfaldt idet 7 stemte for og ingen imod. (Stemte ikke: Joen Poulsen, R. Rasmussen, P. Niclasen, Danielsen, Matras, Johan Poulsen, A. Samuelsen, M. Samuelsen, Joensen, Dahl, Effersøe, Konoy, Formanden. Fraværende: Mortensen, Gutlesen.)

Winthers Ændringsforslag til det oprindelige Udvalgsforslag sattes under Afstemning, da kun 9 stemte for og ingen imod foretoges Navneopraab, hvorved Forslaget bortfaldt idet 10 stemte for og ingen imod. (Stemte ikke: Joen Poulsen, P. Niclasen, Danielsen, Matras, Johan Poulsen, A. Samuelsen, M. Samuelsen, Dahl, Effersøe, Formanden. Fraværende: Mortensen, Guttesen.)

Udvalgets Punkt 1 og 2 i Hovedbetænkningen sattes under Afstemning og vedtoges med 13 Stemmer mod 0.

Udvalgets Punkt 1 i Kontinuationsbetænkningen sattes under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 18 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: Effersøe, Formanden. Fraværende: Mortensen, Guttesen.)

Udvalgets Punkt 2 i Kontinuationsbetænkningen sattes under Afstemning, hvorved 1. Punktum vedtoges med 18 Stemmer mod 0, 2. Punktum vedtoges med 18 Stemmer mod 0.

Den *29. September* oplæstes og vedtoges saalydende Indstilling:

Færøernes Lagting.

Thorshavn, den 29. September 1922.

Til

Justitsministeriet.

Sagen om Radiotelefonforbindelse mellem forskellige Pladser paa Færøerne har paa Foranledning af nogle i Betænkningen nævnte Andragender m. v. atter været behandlet af Lagtinget i dettes indeværende Samling.

Undertegnede Udvalg, der er nedsat til at afgive Betænkning i Sager vedrørende Færøernes Amtskommunes Telefonvæsen, har den 29. August fremlagt Betænkning med Forslag i nærværende Sag.

Den 31. August fremsattes et Ændringsforslag af M. A. Winther.

Til Sagens 3. Behandling fremlagde Udvalget en Kontinuationsbetænkning med Forslag, hvortil Winther stillede en Ændring.

Ved Sagens endelige Behandling, der fandt Sted den 27. September, vedtoges enstemmigt:

1) Kontinuationsforslaget fra Flertallet og
2) Udvalgets Forslag,

medens Winthers Ændringsforslag bortfaldt.

Idet man iøvrigt henviser til de Sagen vedlagte Akter, skal man anbefale Sagen til Ministeriets videre Fremme, som den af Lagtinget er vedtaget.

Olrik. *R. Rasmussen.*

Joen Poulsen.

CVIII. Godtgørelse til Telefonstationerne.

Den *31. Juli* fremlagdes Andragende fra 47 Telefonstationer om forhøjet Godtgørelse for Arbejdet.

Ved Sagens *1. Behandling* den *3. August* blev den efter Forslag af Rasmussen henvist til *Telefonudvalget.*

Den *15. September* afgav Udvalget

Nevndarálit.

(Vedhæftet som Bilag 21.)

S. D. fremlagdes saalydende *„Broytingaruppskot" fra Tórgarð og Debess:*

Aftrat pkt. 3 verður sett sum nýtt stykki:

Telefonstøðan verður hildin opin fyri innanbýggja samtalum utlan serligt gjald gerandisdagar inntil kl. 10 á kvøldi og sunnudagar millum klokkan 10 og 5 um dagin umframt ta tíð bon annars er opin. Til aðrar tíðir verður annars goldið tað serliga gjald ið fyrr er ásett.

Miðstøðan verður umframt tær nú galdandi tíðir hildin opin á sunnudegi frá kl. 10 til kl. 5.

Sagens *2. Behandling* foretoges den *18. September.*

Der fremlagdes saalydende *Ændringsforslag fra Effersøe:*

„I Punkt 2, Linje 3, rettes „10" til „15"."

Overgang til 3. Behandling vedtoges med 15 Stemmer mod 0.

Sagens *3. Behandling* foretoges den *25. September.*

Punkt 1 vedtoges med 14 Stemmer mod 0.
Punkt 2, Ændringsforslaget, vedtoges med 14 Stemmer mod 0.
Punkt 2 saaledes ændret vedtoges med 11 Stemmer mod 0.
Punkt 3, Ændringsforslaget, sattes under Afstemning, da kun 11 stemte for og ingen imod foretoges, efter Begæring af Tórgarð, Navneopraab, hvorved Forslaget vedtoges med 11 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: Joen Poulsen, Rasmussen, Joensen, Dahl, Effersøe, Formanden. Fraværende: Provsten, Mortensen, P. Niclasen, Guttesen, Strøm.) Hvorefter Punkt 3 saaledes ændret vedtoges med 14 Stemmer mod 0.
Punkt 4 og 5 vedtoges med 12 Stemmer mod 0.
Punkt 6 bortfaldt idet 7 stemte for og ingen imod.

Den *30. September* fremlagdes saalydende

Greint uppskot til avgerðar.

Tá ið grein 6 fell burtur úr uppskotinum frá telefonnevndini í sak nr. 114 og tessvegna einki er samtykt um nær áðurnevnda uppskot sum samtykt er skal verða sett í gildi, skal nevndin loyva sær at framseta fylgjandi uppskot til avgerðar:

Løgtingið samtykkir at hitt samtykta uppskotið í sak nr. 114 skal koma í gildi 1. januar 1923.

Løgtingið 30. september 1922.

Í telefonnevndini:

S. P. úr Konoy. *M. A. Winther.* *Johan M. Fr. Poulsen.*

R. Rasmussen,
óheftur.

Oliver Effersøe.

S. D. fremlagdes saalydende *„Broytingaruppskot“ til ovenstaaende Forslag fra R. Rasmussen:*

Orðini: „1. januar“ verða broytt til „1. oktober“.

Ved ovenstaaende Forslags *Behandling* den *2. Oktober* sattes først Rasmussens Ændringsforslag under Afstemning, men bortfaldt idet 8 stemte for og ingen imod.

Udvalgets Forslag sattes derpaa under Afstemning; da kun 8 stemte for og ingen imod foretoges Navneopraab, hvorved Forslaget bortfaldt med 8 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: Rasmussen, Danielsen, M. Samuelsen, Guttesen, Strøm, Dahl, Formanden. Fraværende: Provsten, Mortensen, Patursson, J. H. Poulsen, Debess, Effersøe, Konoy.)

CIX. Taksten for Pressetelegrammer ved Amtskommunens Telefonvæsen.

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes Skrivelse*) fra Færø Amt angaaende Nedsættelse af Taksten for Pressetelegrammer.

Ved Sagens *1. Behandling* den *3. August* blev den efter Forslag af Formanden henvist til *Telefonudvalget.*

---

*) Udelades her.

Den *29. August* afgav Udvalget saalydende

Udvalgsbetænkning.

Nærværende Udvalg, der er nedsat til at behandle Sager vedrørende Telefonvæsenet, har faaet til Overvejelse denne Sag, der ses at være rejst af Redaktøren af Ugebladet „Føroyatíðindi" i Trangisvaag.

Sagens Sammenhæng og videre Udvikling fremgaar med tilstrækkelig Tydelighed af følgende Skrivelser, som Udvalget tillader sig at anføre:

Telegrafdirektoratet.

Kjøbenhavn, den 10. Januar 1922.

Telegrafdirektoratet tillader sig at indberette, at man fra Aktieselskabet Det Store Nordiske Telegrafselskab har modtaget Meddelelse om, at dette fra Redaktøren af Bladet „Færoytidindi", der udkommer i Trangisvaag en Gang om Ugen, har modtaget Forespørgsel om, hvorvidt Telegrammer, hvis Indhold er beregnet til Offentliggørelse i Bladet, og som afsendes fra Thorshavn og Vestmanhavn, kan betragtes som Pressetelegrammer og Udgifterne refunderes Bladet med Halvdelen. Nævnte Redaktør fremhæver, at da „Færoytidindi" er et Ugeblad, er det som Regel ikke nødvendigt at anvende Telegrafen til Udveksling af Nyheder mellem Trangisvaag eller Thorshavn og andre Pladser paa Færøerne, men at der kan indtræffe de Tilfælde, hvor det er nødvendigt at sende Meddelelser om Søulykker og andre opsigtsvækkende Begivenheder ved Hjælp af Telegrafen og dertil anvende et betydeligt Antal Ord. En saadan Udveksling af Bladstof er nødvendig, naar det ikke pr. Post kan befordres tidsnok inden Bladets Trykning. Det Store Nordiske Telegrafselskab tilføjer, at der fra dets Side ikke er noget til Hinder for Indførelsen af saadan Pressetakst hvad angaar Radioforbindelsen imellem Thorshavn og Tveraa.

Ved at indberette ovenstaaende tillader Telegrafdirektoratet sig at anbefale Indførelsen af halv Takst for interne færøske Nyhedstelegrammer, dog under den Forudsætning, at Færø Amts Telefonvæsen indfører en liguende Takstbegunstigelse for Pressetelegrammer, der befordres over Telefonlinjerne.

Meyer.

Nielsen,
Fm.

Ministeriet for offentlige Arbejder.

F. A. J. 1922 No. 68.
Kb.

* * *

Ministeriet for offentlige Arbejder.
Generaldirektoratet for Telegrafvæsenet.

Journal Nr. 55.
Brev Nr. 36.

Kjøbenhavn, den 16. Januar 1922.

Forinden videre foretages i Anledning af den i Afskrift hosfølgende Skrivelse af 10. d. M. fra Telegrafdirektøren angaaende Spørgsmaal om Takst for nærmere angivne Telegrammer til Bladet „Færoytidindi" i Trangisvaag, skal man tjenstlig anmode Hr. Amtmanden om fra Lagtinget at ville indhente og hertil med Deres egne Bemærkninger fremsende en Udtalelse over Sagen.

F. Nordling.

T. F. Krarup.

Amtmanden over Færø Amt.

F. A. J. 1922 No. 68.
Kb.

* * *

En Udtalelse over Sagen udbedes.

Færø Amt, den 6. Januar 1922.

1 Bilag.

Olrik.

Driftsudvalget for Telefonvæsenet.

* * *

Sagen, der er forelagt Lagtinget ved Amtets Skrivelse af 25. Juli 1922, har været forelagt Driftsudvalget, som har indhentet Driftsbestyrerens Erklæring. Da sidstnævnte Erklæring viser, at Befordring af Pressetelegrammer til lavere Takst over Amtets Telefonnet ikke menes at ville komme til at spille nogen nævneværdig økonomisk Rolle for Telefonvæsenet, formener Udvalget, at Lagtinget intet kan have at erindre imod, at der i det hele befordres Pressetelegrammer til nedsat Pris over Amtets Telefonnet saavel til Bladet „Føroyatíðindi" som til andre Blade her paa Færøerne.

Forslag.

Lagtinget beslutter, at Taksten for Telegrammer, hvis Indhold er beregnet til Offentliggørelse i Pressen og som befordres over Færø Amts Telefonnet, beregnes 50 pCt. lavere end for andre Telegrammer.

Ved Sagens *2. Behandling* den *7. September* vedtoges Overgang til 3. Behandling med 14 Stemmer mod 0.

Ved Sagens *3. Behandling* den *14. September* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning og vedtoges med 16 Stemmer mod 0.

CX. Tuberkulose-Sygehuset.

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes:

Beretning om Tuberkulosesygehusets Virksomhed.

(Vedhæftet som Bilag 4.)

Den *8. August* fremlagdes

Frágreiðing til løgtingsins.

(Vedhæftet som Bilag 9.)

Ved Sagens *1. Behandling* den *9. August* blev den efter Forslag af Debess henvist til *Udvalget angaaende Statsstøtte til tuberkuløses Sygebehandling.*

Den *11. September* afgav Udvalget

Betænkning.

(Vedhæftet som Bilag 20.)

Ved Sagens *2. Behandling* den *14. September* vedtoges Overgang til 3. Behandling med 14 Stemmer mod 0.

Ved Sagens *3. Behandling* den *18. September* sattes Udvalgets Forslag A—F samlet under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 21 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: Formanden.),

---

Den *19. September* oplæstes og vedtoges saalydende Indstilling:

Færøernes Lagting.

Thorshavn, den 19. September 1922.

Til

Justitsministeriet.

Lagtinget har i indeværende Samling behandlet Sagen vedrørende Tuberkulosesygehuset i Hoydal ved Thorshavn.

Ved Sagens 1. Behandling blev den henvist til et Udvalg paa 5 Medlemmer, der afgav hoslagte Betænkning. Ved Sagens 3. Behandling, den 18. September, blev Udvalgets Forslag enstemmig vedtaget med 21 Stemmer mod 0.

Idet vedlægges Udvalgsbetænkning og øvrige Sagen vedrørende Akter, skal man tillade sig at anbefale, at det under Punkt *F.* af Lagtinget vedtagne maa nyde Fremme ved Ministeriets gunstige Forsorg.

Olrik. *Nyholm Debess.*

Joen Poulsen.

CXI. De af Amtmanden ene afgjorte Sager.

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes *Tingets Journal, Kopibog og Regningsjournal* som Regnskab for de af Amtmanden ene afgjorte Sager.

Den *20. September* afgav Udvalget saalydende

Udvalgsbetænkning.

Til undertegnede Udvalg er henvist Lagtingets Journal, Regningsjournal og Kopibog, hvilke Bøger Udvalget har gennemgaaet særlig for Tiden fra Olajdag 1921 til Olajdag 1922. Udvalget har ikke fundet Anledning til at fremsætte noget Forslag til Vedtagelse og finder heller ikke Anledning til særlige Bemærkninger udover, at man skal tillade sig at henstille, at de Udgifter, der findes paaførte Amtsrepartitionsfonden i Anledning af Udvalgsmøder i Hospitalets Byggeudvalg og Vareudvalget betragtes som forskudsvise Udlæg, der vil være at refundere.

Den *22. September* kom Sagen til Behandling, idet Ordføreren refererede Betænkningen.

CXII. Vedtagelser med Hensyn til de kommunale Anliggender.

Den *29. Juli* valgtes til Medlemmer af de staaende Udvalg i Henhold til Forretningsordenens § 8.

1. For de *Kirkekasserne* vedkommende Sager:
   Provsten, Konoy og Tórgarð.

2. For de *Skydskassen* vedkommende Sager:
   Strøm, Guttesen og Danielsen.

3. For de Sager, som vedkommer *Landkommunerne i Almindelighed:*
   Konoy, J. H. Poulsen og Joen Poulsen.

4. *Budgetudvalget* for de Sager som vedkommer:
   a. *Amtsrepartitionsfonden.*
   b. *Amtsfattigkassen.*
   c. *Den økonomiske Fond, Grindegarnet i Vestmanhavn* samt *Renterne af det Hansenske Legat.*
   Winther, Patursson, Strøm, P. Joensen, Effersøe, Matras og Joen Poulsen.

5. For *forskelligartede* Sager:
   J. H. Poulsen, Guttesen og P. Niclasen.

6. For *de af Amtmanden ene afgjorte* Sager:
   R. Rasmussen, P. Joensen og Johan Poulsen.

1. Vedkommende Skydskassen.

Den *30. August* afgav Udvalget saalydende

Betænkning.

Undertegnede Udvalg, der er nedsat vedrørende Skydskassen, har, da Paaligning maa betragtes som bortfalden i Følge Lov No. 96 af 17. Marts 1922, overvejet Spørgsmaalet om Anvendelse af det opsparede Overskud, som Skydskassens Status vil udvise pr. 30. September 1922.

Udvalget skal bemærke, at da Dampskibet „Smiril", som i de senere Aar jævnlig har faaet et Tilskud fra Skydskassen, vedblivende sejler med Underskud eller mulig rettere har haft stort Underskud, begrundet i omfattende og kostbare Reparationer, finder man, at en Del af Skydskassens Beholdning passende kan overføres til „Smiril"s Konto. — Endvidere vil Udvalget foreslaa, at Resten af den pr. 30. September d. A. tilstedeværende Beholdning overføres til økonomisk Fond, som, begrundet i senere Aars ringe Indtægter, ikke i nævneværdig Grad har magtet at løse Opgaver, som har foreligget og som tidligere har nydt Tilskud af Fonden.

Forslag.

1. Af Skydskassens Beholdning pr. 30. September 1922 overføres til D/S „Smiril"s Konto 4000 Kr.
2. Resten af Skydskassens Overskud pr. 30. 9. 1922 overføres til økonomisk Fond.

Den *10. September* fremlagdes saalydende *Ændringsforslag fra M. Samuelsen, A. Samuelsen, Törgard og Johan M. Poulsen:*

I Stedet for Udvalgets Forslag sættes:

1. Af Skydskassens Beholdning pr. 30. September 1822 overføres til økonomisk Fond 4000 Kr.
2. Resten af Skydskassens Overskud efter at Afvikling af Kassens Forpligtelser har fundet Sted overføres til Amtsrepartitionsfonden.

Ved Sagens *3. Behandling* den *14. September* sattes Ændringsforslaget under Afstemning og vedtoges med 14 Stemmer mod 0, hvorefter Udvalgets Forslag var bortfaldet.

---

2. Vedkommende de enkelte Landkommuner.

a. Fra Frodebø Sogns Kommune blev der den 29. Juli fremlagt Andragende om Approbation paa Forhøjelse af Kassekreditten til 40000 Kr.
Lagtinget vedtog den 11. August at svare:
„Løgtingið gevur heimild til (Approbation paa), at Fróðblar søknarkommuna veksur sín kassakredit í Føroya Banka til 40000 kr.

b. Fra Gøte Sogns Kommune blev der den 8. August fremlagt Andragende om Approbation paa enten at forhøje Kassekreditten med 10000 Kr. eller optage Laan paa 10000 Kr.

Lagtinget vedtog den 29. August at svare:

„Løgtingið gevur Gøtu kommunu heimild til (Approbation paa) at økja sín kassakredit við 10000 kr., frá 15000 kr. til 25000 kr., ella at læna 10000 kr. antin í Føroya Banka ella Færø Amts Sparekasse."

c. Fra Fuglefjord Sogns Kommune blev der den 12. August fremlagt Andragende om Approbation paa Erhvervelse af Jordareal til Veje.

Lagtinget vedtog den 15. August at svare:

„Tinget approberer, at Fuglefjord Sogns Kommune til Forbedring af kommunale Veje i Fuglefjord har købt Arealer til 308 Kr. 23 Øre."

d. Fra Gøte Sogns Kommune blev der den 29. Juli fremlagt Andragende om Approbation paa Ændringer i Skatteligningen.

Lagtinget vedtog den 11. August at svare:

a. Løgtingið samtykkir, at Gøtu søknarkommuna ásetur eitt skattatal fyri næsta ár upp til 15000 kr.
b. Løgtingið samtykkir, at munurin millum jarða- og ognaskattin í Gøtu verður broyttur frá $^{1}/_{10}$—$^{9}/_{10}$ til $^{1}/_{15}$—$^{14}/_{15}$.

e. Fra Købmand S. F. Hansen, Klaksvig, blev der den 9. August fremlagt Klage over visse Udgifter til Havnevæsenet i Klaksvig.

Lagtinget vedtog den 3. Oktober at svare:

1. Der svares Klageren, at Lagtinget ikke finder tilstrækkelig Anledning til at foretage videre i Sagen.
2. Amtet foranlediger, at der tilstilles Købmand S. F. Hansen og Forstanderskabet for Klaksvig Sogns Kommune hver et Eksemplar af nærværende Betænkning.

f. Fra Overretssagfører J. H. O. Djurhuus, for nogle Vælgere, anket over Forstanderskabsvalget i Viderejde Sogns Kommune, som de anser for ulovligt.

Lagtinget vedtog den 2. Oktober med 11 Stemmer mod 1 at svare:

1. Lagtinget kan efter Omstændighederne tiltræde den af den kommunale Styrelse for Viderø Sogns Kommune trufne Bestemmelse med Hensyn til det den 24. Februar d. A. atholdte Kommunevalg.
2. Afskrifter af nærværende Betænkning tilstilles foruden Klagerne ogsaa Forstanderskabet og Valgnævnene i Viderø Sogns Kommune.

g. Fra 5 Vælgere i Midvaag Sogns Kommune blev der den 29. Juli fremlagt en Klage over Lovligheden af Forstanderskabsvalget sammesteds.

Lagtinget vedtog den 2. Oktober at svare:

„Tinget finder ikke, at der er Anledning til, at der foretages Omvalg til Forstanderskabet for Midvaag Sogns Kommune, men at det maa have sit Forblivende ved Udfaldet af det foretagne Valg den 13. Februar 1922.

h. Fra nogle Vælgere i Sørvaag Sogns Kommune blev der den 29. Juli fremlagt en Klage over Lovligheden af Forstanderskabsvalget sammesteds.

Lagtinget vedtog den 2. Oktober at svare:

„Idet Klagerne faar tilstillet en Afskrift af nærværende Betænkning, svares der disse, at Lagtinget ikke kan tage deres Klage til Følge."

i. Fra Skibsfører J. H. Olsen, Suglefjord, var indkommet Besværing ovet den ham paalignede Skat for Regnskabsaaret 1921—22 til Suglefjord og Andefjord Sogns Kommune.

Lagtinget vedtog den 15. September at svare:

1. Den Dem for Regnskabsaaret 1921—22 paalignede Skat til Andefjord Sogns Kommune vil være at nedsætte med 150 Kr. — fra 450 Kr. til 300 Kr.
2. Spørgsmaalet om, hvorvidt De er skattepligtig til saavel Andefjord som Suglefjord Kommune for 1921—22, henvises under Domstolenes Afgørelse og kan ikke blive besvaret af Tinget.

j. Fra „Danseforeningen" i Vestmanhavn var indkommet Klage over den denne paalignede Skat for Regnskabsaaret 1921—22.

Lagtinget vedtog den 15. September at svare:

„Løgtingið heldur tað ikki vera beint at fæðka tann skatt, sum „Danseforeningen" í Vestmannahavn er ásett at rinda til Vestmannahavnar kommunu fyri roknskapsárið 1921—22.

k. Fra A/S J. Mortensens Efff., Trangisvaag, er der indkommet Besværing over den Selskabet paalignede Skat til Sørvaag Sogns Kommune for Regnskabsaaret 1921—22.

Lagtinget vedtog den 20. September at svare:

„Lagtinget udtaler, at Forstanderskabet for Sørvaag Sogns Kommune har været berettiget til at paaligne A/S J. Mortensens Efff. Skat til Sørvaag Sogn for Aaret 1921—22 og at Selskabet er forpligtet til at betale den paalignede Skat, som ikke kan anses at være for høj.

I øvrigt henhører Spørgsmaalet om Selskabets Skattepligt under Domstolene.

l. Fra Købmand Jacob M. Hansen, Tjørnevig, er der indkommet Besværing over den ham paalignede Skat for Regnskabsaaret 1921—22 til Haldersvig og Saksen Sognes Kommune.

Lagtinget vedtog den 15. September at svare:

„Løgtingið heldur tað ikki vera beint at læðka tann tygum ásetta skatt til Haldórsvíkar søknar kommunu fyri 1921—22."

m. Fra Skibsfører Ole Petersen, Suglefjord, var indkommet Besværing over den ham paalignede Skat for Aaret 1921—22.

Lagtinget vedtog den 15. September at svare:

„Løgtingið heldur tað vera beint, at tann tygum ásettu skattur til Fuglafjarðar søknar kommunu fyri 1921—22 verður læðkaður við 100 kr. — frá 900 kr. til 800 kr."

n. Fra Købmand Niclas Niclasen, Sørvaag var indkommet Besværing over den ham paalignede Skat for Aaret 1921—22.

Lagtinget vedtog den 20. September at svare:

„Tingið kann, soleiðis sum sakin fyriliggur, ikki niðurseta tann tygum ásetta skaft til Seyrvágs søknar kommunu fyri 1921—22."

o. Fra Købmand Niclas Niclasen, Sørvaag, var indkommet Besværing over den Joen Rasmussen paalignede Skat for Aaret 1921—22.

Lagtinget vedtog den 20. September at svare:

„Tingið heldur ikki vera beint at broyta Joen Rasmussens skatt til Seyrvágs sóknar kommunu fyri árið 1921—22."

p. Fra Forsøgsleder Dalberg, Sand, var indkommet Besværing over den ham paalignede Skat for Aaret 1921—22.

Lagtinget vedtog den 15. September at svare:

„Løglingið heldur tað ikki vera beint at læðka tann tygum ásetta skatt til Sandoyar sóknar kommunu fyri 1921—22."

q. Fra Joen Joensen, Skælling, var indkommet Besværing over den ham paalignede Skat for Aaret 1921—22.

Lagtinget vedtog den 15. September at svare:

„Løgtinglið heldur tað ikki vera beint at læðka tann tygum ásetta skatt til Kvívíkar sóknar kommunu fyri 1921—22."

r. Fra Søren Nielsen, Sørvaag, var indkommet Klage over den ham paalignede Skat for Aaret 1921—22.

Lagtinget vedtog den 20. September at svare:

„Tann tygum ásettu skattur til Seyrvágs sóknar kommunu fyri 1921—22 verður at læðka við 20 kr. — frá 290 kr. til 270 kr."

s. Fra Thorshavns Ligningskommission var indkommet en Forespørgsel om Fordelingen af Skibsfører John Olsens Skat mellem Vestmanhavns og Thorshavns Kommuner.

Lagtinget vedtog den 20. September at svare:

Lagtinget udtaler, at Forstanderskabet for Vestmanhavn Sogns Kommune har været berettiget til at paaligne Skibsfører John Olsen Skat til Vestmanhavn Sogn for 1921—22.

I øvrigt henhører Spørgsmaalet om Skattepligten under Domstolene."

t. Fra Thorshavns Ligningskommission var indkommet en Forespørgsel om Fordelingen af „Det Danske Petroleums Aktieselskab"s Skat mellem Kollefjord og Thorshavns Kommuner.

Lagtinget vedtog den 25. September at svare:

„Lagtinget finder ingen Anledning til at nedsætte den „Det Danske Petroleums-Aktieselskab" til Kollefjord Sogns Kommune for Aaret 1921- 22 paalignede Skat af Hensyn til den Selskabet til Thorshavns Kommune paalignede Skat for samme Aar."

3. Vedkommende Amtsrepartitionsfonden.

Sagen om Ligning til Amtsrepartitionsfonden kom til endelig Behandling den 30. September. Der blev vedtaget for Aaret 1922—23 til Amtsrepartitionsfondens Fonødenheder at udskrive et samlet Beløb af 149 236 Kr. 08 Øre, hvoraf 8 517 Kr. 48 Øre paalignes Amtets matrikulerede Jordegods med 2 Kr. pr. Skattemark, medens 140 718 Kr. 60 Øre lignes paa Kommunerne i Amtet. Det sidstnævnte Beløb er ifølge Lov af 5. Marts 1909 fordelt paa Kommunerne saaledes, at Halvdelen er fordelt efter Folkemængden ved sidste Folketælling og Halvdelen efter Lagtingets Skøn. Den vedtagne Fordeling af hele det Kommunerne paalignede Beløb vil fremgaa af nedenstaaende

Repartition.

Sognenes Navne	Efter Folkemængde (½)			1 Henhold til Lagtingets Vedtagelse (½)		Tilsammen	
	Folketal	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Klaksvig Sogn	1030	3399	„	5149	„	8548	„
Viderejde —	479	1580	70	1075	„	2655	70
Fuglø —	208	686	40	220	„	906	40
Svinø —	205	676	50	209	„	885	50
Kunø —	195	643	50	219	„	862	50
Husum —	186	613	80	375	„	988	80
Mygledal —	137	452	10	158	„	610	10
Fuglefjord —	658	2171	40	3260	„	5431	40
Lervig —	461	1521	30	889	„	2410	30
Andefjord —	364	1201	20	488	„	1689	20
Funding —	402	1326	60	600	„	1926	60
Næs —	1042	3438	60	3070	„	6508	60
Gøte —	481	1587	30	792	„	2379	30
Sjov —	715	2359	50	821	„	3180	50
Ejde —	756	2494	80	781	„	3275	80
Kvivig —	480	1584	„	901	„	2485	„
Kollefjord —	337	1112	10	210	„	1322	10
Kvalvig —	374	1234	20	1351	„	2585	20
Haldersvig —	417	1376	10	638	„	2014	10
Saksen —	38	125	40	121	„	246	40
Vestmanhavn —	656	2164	80	3755	„	5919	80
Kirkebø —	106	349	80	389	„	738	80
Hestø —	126	415	80	125	„	540	80
Kalbak —	111	366	30	289	„	655	30
Thorshavns udenbys Sogn	283	933	90	203	„	1136	90
Nolsø Sogn	268	884	40	399	„	1283	40
Midvaag —	554	1828	20	1210	„	3038	20
Sandevaag —	491	1620	30	1492	„	3112	30
Sørvaag —	692	2283	60	1735	„	4018	60
Bø —	104	343	20	196	„	539	20
Myggenæs —	179	590	70	239	„	829	70
Sand — (med Dimon)	535	1765	50	1186	„	2951	50
Skopen —	356	1174	80	479	„	1653	80
Skaalevig —	200	660	„	769	„	1429	„
Husevig —	213	702	90	285	„	987	90
Skuø —	139	458	70	212	„	670	70
Kvalbø —	800	2640	„	1480	„	4120	„
Porkere —	466	1537	80	871	„	2408	80
Hove —	164	541	20	199	„	740	20
Famien —	198	653	40	260	„	913	40
Sumbø —	553	1824	90	1090	„	2914	90
Vaag —	1083	3573	90	6663	„	10236	90
Frodebø —	1601	5283	30	10731	„	16014	30
Thorshavns Kommune	2478	8177	40	14775	30	22952	70
Summa...	21321	70359	30	70359	30	140718	60

4. Vedkommende Amtsfattigkassen.

I Henhold til Fattiglovens § 5 (jfr. § 9) bevilgedes den *4. Oktober* følgende Beløb til Kommunerne for Regnskabsaaret 1922—23:

Til Kunø, Husum og Mygledal Sognes Kommuner:	
Mygledal Sogn	150 Kr.
Til Fuglø og Svinø Sognes Kommune:	
a. Fuglø Sogn	100 -
b. Svinø Sogn	100 -
Til Sandø Præstegælds Kommune:	
Husevig Sogn	100 -
Ialt...	450 Kr.

5. Vedkommende den økonomiske Fond.

a. Ang. Sysselmændenes Indberetning om Veje, Broer og Landingssteders Tilstand.

Den *25. September* afgav Udvalget saalydende

Betænkning.

1. *Norderøernes Syssel.*

Ingen Udsættelse. Der indberettes paa Foranledning af Amtet, at Broen over „Gellingará", over hvilken Udsættelse blev gjort forrige Aar, nu er midlertidig udbedret.

2. *Østerø Syssel.*

Der gøres Udsættelse om, at Broen over den store Elv ved Bygden Øre er faldefærdig.

Da det er Udvalget bekendt, at Amtet har tilskrevet Ejde Sogns Kommune om Sagen, finder man ikke for nærværende Tid Anledning til at stille Forslag om, at der gives yderligere Paalæg til Forstanderskabet.

3. *Strømø Syssel.*

a. Sysselmanden indberetter, at Vejen fra Heygar til Heygumnæs i Vestmanhavn trænger til Udbedring, idet en meget væsentlig Del af Vejen er bortskyllet af en Elv.

Amtet har tilskrevet Forstanderskabet om Sagen. Dette har i Skrivelse af 27. Juli d. A. udtalt, at man har tænkt paa at vente med Udbedringen til Vinteren, da man venter at faa billigere Arbejdskraft paa denne Aarstid, ligesom man ogsaa bekvemmere vil kunne komme til det nødvendige Grus og Fyld.

Udvalget finder, at der bør sættes en Tidsfrist for Udbedringen.

Forslag.

Det paalægges Vestmanhavn Kommune inden førstkommende Nytaar at have udbedret den paaklagede Vejstrækning.

b. Paa Foranledning af en Skrivelse fra Amtet af 28. Juli d. A. indberetter Sysselmanden videre, at den hidtil benyttede Bygde-, Kirke- og Skolevej mellem Strømnæs og Kvalvig ikke er sat i forsvarlig farbar Stand.

Forslag.

Det paalægges Forstanderskabet for Kvalvig Sogns Kommune inden førstkommende Nytaar at have foretaget den fornødne Udbedring af Bygdevejen mellem Kvalvig og Strømnæs.

4. *Vaagø Syssel.*
Ingen Udsættelse.

5. *Sandø Syssel.*
Ingen Udsættelse.

6. *Suderø Syssel.*
Ingen Udsættelse udover, at der paa det Tidspunkt, da Sysselmandens Beretning er dateret (7. 6. 22), endnu manglede Broer paa Kørevejene i Trangisvaag og Ørdevig.

Da det er Udvalget bekendt, at det er Hensigten at opføre disse Broer i den allernærmeste Fremtid — Materialet er saaledes anskaffet — finder man ikke Anledning til at give noget særligt Paafæg til Forstanderskabet.

Ved Sagens *2. Behandling* den *29. September* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning og vedtoges: Punkt 3 a med 11 Stemmer mod 0, Punkt 3 b med 11 Stemmer mod 0.

b. Ang. Tilskud til Vejanlæg.

Den *7. September* fremlagdes saalydende

Betænkning.

I forrige Aars Tingsamling forelaa en hel Del Andragender om Tilskud til kommunale Køreveje.

Med Undtagelse af et Andragende fra Thorshavn blev samtlige øvrige Andragender udsatte til indeværende Aars Tingsamling med den Begrundelse, at man ikke mente at burde give nogen ny Bevilling til lignende Vejanlæg, forinden man havde en Sikkerhed for, hvilke af de Vejanlæg, man under Krigstiden havde givet Tilskud til, var komne til Udførelse. Der foreligger nu i Aar fra Amtet ved en anden Sag en Oversigt i saa Henseende. Denne viser, at en Del af Bevillingerne ikke er blevne benyttede. Det er Udvalget bekendt, at Anlægsomkostningerne for Størsteparten af Vejanlæggenes Vedkommende i ganske betydelig Grad har oversteget Overslagssummerne og derved paaført vedkommende Kommuner ret følelig Gæld. Dette vilde i og for sig ikke være nogen Grund for Lagtinget til at standse med Bevillingerne, idet det maa blive vedkommende Kommunes Sag, hvorvidt disse vil lade Vejene udføre med de Bevillinger og under de Betingelser, der stilledes for Lagtingets og Statens Tilskud. Imidlertid er det beklageligt,

at disse Anlæg har været saa kostbare i Udførelsen, og Grunden hertil har vel for en væsentlig Del været den, at man ikke har haft tilstrækkeligt Kendskab til og Øvelse i Arbejdet paa saadanne Vejanlæg.

De Tilskud, der fra Tingets Side ydedes til de kommunale Vejanlæg, afholdtes af Amtsrepartitionsfonden. Dette har været en Del medvirkende til, at Amtsfondsskatten har været ret stærkt stigende i de senere Aar.

Udvalget finder, at man, saaledes som den økonomiske Situation er for Tiden, ikke godt kan belaste Amtsfonden med Udgifter, som ikke er aldeles paakrævede i Øjeblikket, og man finder, at Anlæg af kommunale Køreveje, skønt de maa betegnes som meget ønskelige, dog maa unddrages Tilskud fra Tingets Side, indtil den økonomiske Situation har bedret sig i tilstrækkelig Grad.

Udvalget maa i Henhold til det anførte foreslaa, at de foreliggende Andragender om Tilskud til kommunale Køreveje udsættes, foreløbig til næste Aar.

Det kan her bemærkes, at foruden de Andragender, der i saa Henseende forelaa for Tinget i Fjor, var der tidligere indkommet lignende Andragender, saavel til Tinget, som det af Tinget valgte Vareforsyningsudvalg. Nærværende Udvalg har manglet en Oversigt over alle disse Andragender.

De Andragender, der udsattes fra i Fjor, samt de til Tinget i Aar indkomne Andragender er følgende:

a. Andragende om Tilskud til en Kørevej gennem Indmarken i Gjov.
b. — — — — — — ved Norddeble, Deble, Nordtofte og Fosaa.
c. — — — — — — i Kvannesund.
d. — — — — — — til Vaalen og Næsset.
e. — — — — forskellige Køreveje i Kvalvig Sogn.
f. — — — — en Kørevej mellem Sílá og Høvdarætt i Frodebø Sogn.
g. — — — — — — gennem Indmarken fra Túná til Ásdal i Frodebø Sogn.
h. — — — — Køreveje i Ørdevig og Trangisvaag.
i. — — — — en Kørevej gennem Ryggjatrød i Husevig.

Nye Andragender:

j. — — — til en Kørevej i Hove.
k. — — — — — — i Husum.
l. — — — — Omlægning af Kørevejen gennem Trødumdalen.

Udvalget kan antage, at der foreligger et lignende Antal af tidligere Andragender fra Kommuner om Tilskud til andre Køreveje, end de ovenfor nævnte.

Forslag.

1. De for Tinget i indeværende Samling foreliggende Andragender om Tilskud til kommunale Køreveje udsættes til næste Aar.
2. De paagældende Forstanderskaber underrettes om Tingets Vedtagelse.

Ved Sagens *2. Behandling* den *15. September* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning og vedtoges med 12 Stemmer mod 0.

Den 7. *September* fremlagdes saalydende

Betænkning.

Amtet har i Aar forelagt Tinget en Fortegnelse over de kommunale Vejanlæg, som Tinget i 1917 gav Bevilling til, med vedføjet Oversigt over, hvilke af disse Anlæg, der er kommet til Udførelse, samt de Tilskud af offentlige Midler, der indtil nu er udbetalte til de respektive Kommuner, der har overtaget Anlæggene. Fortegnelsen eller Oversigten udviser, at der var givet Bevilling til 42 Vejanlæg paa forskellige Steder af Øerne, hvoraf de 31 ses at være kommet til Udførelse. For nogle af disse Anlægs Vedkommende er dog ikke hele det bevilgede Beløb udbetalt, hvilket begrundes ved, at Udførelsen ikke er endelig afsluttet. Oversigten udviser saaledes, at Bevillingen af offentlige Midler til disse Vejanlæg udgjorde samlet 203677 Kr. 50 Øre, og at udbetalt var af disse Tilskud ialt 144796 Kr. 32 Øre. Herefter har Amtskommunens Tilskud siden 1917 til disse Vejanlæg udgjort ca. 100000 Kr., som delvis er fremskaffet ved Optagelse af Laan.

Medens Tinget rejste Sagen om Tilskud til kommunale Vejanlæg som en Art Dyrtidsforanstaltning under Krigen, kom Udførelsen for Kommunernes Vedkommende imidlertid ikke i egentlig Forstand at faa Karakter af en saadan, idet der samtidig blev særdeles gunstige Forhold for Ernæringslivet, særlig ved et godt Fiskeri med Baade og Kuttere i Forbindelse med høje Priser. Det viste sig derfor snart, at selv om Interesse for Anlæg af lokale Køreveje var til Stede, kom Anlæggenes Udførelse til at trække ud over et længere Tidsrum end formodet, ligesom Anlægsomkostningerne blev langt større, end Overslagene for Vejanlæggene udviste. Dette skyldtes ogsaa for en væsentlig Del den Forhøjelse, som Arbejdslønnen undergik, efter at Overslagsberegningerne var udførte, nemlig fra 30 Øre til 1 Kr. pr. Time. Ukendskab til Vejarbejde har ogsaa været en medvirkende Aarsag til, at mange af Anlæggene blev saa dyre. Det yderligere Tillæg af 30 pCt. som Tinget ved en senere Beslutning forhøjede Overslagssummen med, kom imidlertid ikke til at staa i tilstrækkeligt Forhold til de Lønninger, Kommunerne har maattet betale for Arbejdet.

Der er i de senere Aar indkommet til Tinget Andragender fra de fleste af Kommunerne, der har taaet Tilskud til Vejanlæg, om en yderligere Forhøjelse af Tilskudet. Lagtinget har ikke stillet sig helt afvisende overfor disse Andragender, men uden at give noget Tilsagn, ladet de paagældende Kommuner vide, at Spørgsmaalet om et eventuelt yderligere Tilskud, først kunde overvejes, naar der for Tinget forelaa en samlet Oversigt over, hvilke Anlæg der var kommet til Udførelse samt, hvor meget af de tilsagte Tilskud fra Amtskommunen der var blevet gjort Brug af. Ligeledes betingede Lagtinget, at Anlæggene var tilendebragte inden en vis Tidsfrist, samt at der forelaa behørige Regnskaber for de enkelte Anlæg.

Som anført, er endnu ikke alle de Anlæg, der har været under Arbejde med offentligt Tilskud, bleven helt afsluttede, og behørige Regnskaber, i hvert Fald i forsvarlig Regnskabsform, foreligger hidtil kun for de Anlægs Vedkommende, der er bleven udført i Sandø Syssel samt i Sandevaag. Fra nogle andre Kommuner foreligger derimod en Opgørelse over Anlægsudgifter, som man, naar man ikke vil gaa vidt i sit Forlangende, kan antage som Regnskab.

Efter det Materiale, der saaledes foreligger, viser det sig, at faa eller næsten ingen af Anlæggene er bleven udførte for Overslagssummen. For enkelte Anlægs Vedkommende er Overskridelserne meget store. Dette

gælder saaledes særlig for Vejanlæggene i Vaag S., Vestmanhavn, Viderejde og Sørvaag.

Hvis man forudsætter, at Omkostningsberegningerne har været eusartede, hvad man absolut maa gaa ud fra, skyldes de store Overskridelser, der for de enkelte Pladsers Vedkommende har fundet Sted, enten en mindre vel gennemført Økonomi eller en mindre heldig Tilrettelægning og Ledelse af Arbejdet. For det Tiltælde, at Lagtinget nu foretog en gennemgribende procentvis Forhøjelse af Overslagssummerne, vilde dette kun i ringe Grad have nogen Betydning for de Kommuners Vedkommende, der har de store Underskud paa Vejanlæggene. Paa den anden Side, at stille disse Kommuner fordelagtigere, ved at give dem et absolut større Tilskud end de Kommuner, der noget nær har kunnet holde Anlægsudgifterne paa Højde med Overslagssummerne, vilde næppe kunne forsvares. Naar Lagtinget ikke hidtil har villet stille sig afvisende overfor Spørgsmaalet om et muligt yderligere Tilskud, var en af Grundene den, at man tænkte sig Muligheden af, at Varehandelen kunde give et saa betydeligt Overskud, at man eventuelt kunde benytte en Del af dette Overskud til Hjælp for de Kommuner, der havde haft særlig store Underskud ved Vejanlæggene. Imidlertid tør man næppe mere regne med, at Varehandelen vil give noget nævneværdigt Overskud, skønt man endnu ikke er færdig med Afviklingen. Saaledes som den økonomiske Situation er for Øjeblikket, finder Udvalget, at det næppe kan forsvares yderligere at belaste Amtsrepartitionsfonden med Udgifter af den her omhandlede Art, da der allerede gennem de givne Bevillinger til Vejanlæg er trukket store Veksler paa Amtsfonden. Udvalget maa derfor tilraade, at der svares de paagældende kommunale Forstanderskaber, at Tinget ikke ser sig i Stand til at forhøje de tidligere givne Tilskud.

Udvalget finder det unødvendigt her at opregne de Forstanderskaber, der ansøger om forhøjet Tilskud, da dette fremgaar af Bilag med Sagen.

Forslag.

Amtet bemyndiges til at svare Andragerne, at Lagtinget ikke ser sig i Stand til at forhøje det i sin Tid bevilgede Tilskud til de omhandlede Vejanlæg.

Thorshavn, den 7. September 1922.

M. A. Winther, Ordf. *J. Patursson.* *Th. M. Strøm.* *Poul Joensen.*

Med Forbehold:

Oliver Effersøe. *J. M. Matras.* *Joh. M. Fr. Poulsen.*

Ved Sagens *2. Behandling* den *15. September* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning og vedtoges med 11 Stemmer mod 0.

c. Ang. Tilskud til Veje, Broer og Landingssteder.

Den *19. September* afgav Udvalget

Betænkning.

(Vedhæftet som Bilag 24.)

Ved Sagens *2. Behandling* den *25. September* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning med følgende Udfald:

Punkt	A.	1.	Overgang	til	3.	Behandling	vedtoges	med	11	Stemmer	mod	0.
—	A.	2.	—	-	3.	—	—	-	12	—	-	0.
—	A.	3.	—	-	3.	—	—	-	12	—	-	0.
—	A.	4.	—	-	3.	—	—	-	12	—	-	0.
—	A.	5.	—	-	3.	—	—	-	12	—	-	0.
—	A.	6.		-	3.	—	—	-	11	—	-	0.
—	B.	1.	—	-	3.	—	—	-	11	—	-	0.
—	B.	2.					—	-	11	—	-	0.
—	B.	3.					—	-	11	—	-	0.
—	B.	4.					—	-	11	—	-	0.
—	B.	5.					—	-	11	—	-	0.
—	B.	6.	—	-	3.	—	—	-	12	—	-	0.
—	C.						—	-	12	—	-	0.

Ved Sagens *3. Behandling* den *28. September* foretoges Afstemning over Udvalgets Forslag, hvorved

Punkt	A.	1.	vedtoges	med	14	Stemmer	mod	0.
—	A.	2.	—	-	15	—	-	0.
—	A.	3.	—	-	15	—	-	0.
—	A.	4.	—	-	15	—	-	0.
—	A.	5.	—	-	14	—	-	0.
—	A.	6.	—	-	14	—	-	0.
—	B.	1.	—	-	15	—	-	0.
—	B.	6.	—	-	17	—	-	0.

6. Decision af Regnskaber.

Til Tinget var indkommet efternævnte Regnskaber forsynede med besvarede Revisionsantegnelser samt Revisors Vedtegnelser;

Regnskabet for Færø Amts Repartitionsfond for Aaret 1920—21.
— - Færø Amts Fattigkasse for s. A.
— - Færøernes Skydskasse for s. A.
— - Færø Amts økonomiske Fond for s. A.
— - Fonden for Forulykkedes Efterladte for Aaret 1921.
— - Grindegarnet i Vestmanhavn for s. A.
— - Færø Amts Skolefond for s. A.
— - Fonden til Anskaffelse af nyttige Skolebøger for fattige Almuesbørn paa Færøerne for s. A.
— - Sognepræst Engelsteds Deltagelses- og Erkendtlighedslegat for s. A.
— - Dykkerdragten for s. A.
— - den gensidige Forsikringsforening for Skolebygninger paa Færøerne for Aaret 1920—21.
— - de færøske Almueskolelæreres og Lærerinders Pensionsfond for s. A.

Regnskabet for Færø Amts Bibliotek for s. A.
Samtlige Kirkekasseregnskaber for s. A.
— Kommuneregnskaber for s. A.
Regnskabet for Driften af Færøernes Amtskommunes Telefonvæsen for Aaret 1920—21.
— - Driften af Færøernes Amtskommunes Tuberkulose-Sygehus for s. A.

Samtlige disse Regnskaber decideredes.

---

7. Valg til kommunale Bestillinger og Ombud.

a. Til Medlemmer af Valgnævnet for Folketingsvalg paa Færøerne i Henhold til Lov Nr. 127 af 28. April 1916 valgtes:

A. Sydstrømø Præstegæld:

a. Faste Medlemmer:
Cand. jur. H. C. Müller, Thorshavn, Købmand Z. Heinesen, ibd., Købmand B. A. Samuelsen, ibd., Overlærer Poul Jensen, ibd., Tømrermester H. C. Andreassen, ibd., Rørlægger Nyholm Debess, ibd., Bankassistent Jacob Baia, ibd.

b. Suppleanter:
Købmand Peter Alberg, Thorshavn, Provisor Poul Johannessen, ibd. Købmand A. E. Djurhuus, ibd., Købmand Poul Restorff, ibd., Tømrer Hans Jacob Poulsen, ibd., Gartner Trond Hansen, ibd., Lærer H. M. Jacobsen, ibd.

B. Nordstrømø Præstegæld:

a. Fast Medlem:
Lærer Bernhard Magnussen, Kollefjord.

b. Suppleant:
Købmand Jacob O. Hansen, Vestmanhavn.

C. Østerø Syssel:

a. Fast Medlem:
Lærer Joen Poulsen, Strænder.

b. Suppleant:
Købmand Absalon Jacobsen, Strænder.

D. Norderøernes Syssel:

a. Fast Medlem:
Smed Joen Heinesen, Viderejde.

b. Suppleant:
Bager Peter Samuelsen, Klaksvig.

E. Vaagø Syssel:

a. Fast Medlem:
Lærer Poul Joensen, Sandevaag.

b. Suppleant:
Købmand Christian J. Olsen, Sørvaag.

F. Sandø Syssel:

a. Fast Medlem:
Gunnar Winther, Sand.

b. Suppleant:
Tømrer Edward Hjalt, Sand.

G. Suderø Syssel:

a. Fast Medlem:
Bogholder og Student Johan Mortensen, Tveraa.

b. Suppleant:
Postassistent Joen Nolsøe, Tveraa.

---

b. Til Medlemmer af Valgnævnet for Lagtingsvalg i Henhold til Lov Nr. 125 af 28. April 1916 om Forandring i Lov om Færøernes Lagting af 15. April 1854 valgtes:

A. Sydstrømø Præstegæld:

a. Faste Medlemmer:
1. Cand. jur. H. C. Müller, Thorshavn, 2. Købmand Z. Heinesen, ibd., 3. Købmand B. A. Samuelsen, ibd.

b. Suppleanter:
1. Overlærer P. Jensen, Thorshavn, 2. Rørlægger Nyholm Debess, ibd.

B. Nordstrømø Præstegæld:

a. Faste Medlemmer:
1. Lærer B. Magnussen, Kollefjord, 2. Fisker Michel Samuelsen, Haldersvig, 3. Kongsbonde Niclas Jacobsen, Kvivig.

b. Suppleanter:
1. Kongsbonde Thomas H. S. Egholm, Kvalvig, 2. Købmand Poul Olsen, Vestmanhavn.

C. Østerø Syssel:

a. Faste Medlemmer:
1. Forhv. Lærer Joen Poulsen, Strænder, 2. Kongsbonde Ole Olsen, Lervig, 3. Fyrpasser Simon Thorkildshøj, Næs.

b. Suppleanter:
1. Niels Kruse, Ejde, 2. Købmand Hans Johannesen, Funding.

D. Norderøernes Syssel:

a. Faste Medlemmer:

1. Købmand Olaf Olsen, Klaksvig, 2. Købmand Absalon Matras, Kvannesund, 3. Lærer Alexander Enniberg, Klaksvig.

b. Suppleanter:

1. Fæstebestyrer S. M. Matras, Nordøre, 2. Handelsbetjent Debess Christiansen, Norddeble.

E. Vaagø Syssel:

a. Faste Medlemmer:

1. Købmand J. E. Thomsen, Sandevaag, 2. Købmand Niclas Rasmussen, Sørvaag, 3. Købmand H. N. Niclasen, Midvaag.

b. Suppleanter:

1. Odelsbonde Joen Ole Jacobsen, Bø, 2. Michel Danielsen á Ryggi, Bø.

F. Sandø Syssel:

a. Faste Medlemmer:

1. Gunnar Winther, Sand, 2. Anthonius Sørensen, Husevig, 3. Købmand J. Kristen Joensen, Sand.

b. Suppleanter:

1. Tømrer Edward Hjalt, Sand, 2. Smed Johan Olsen, ibd.

G. Sudero Syssel:

a. Faste Medlemmer:

1. Købmand Peter Dahl, Vaag, 2. Lærer N. Djurhuus, Sumbø, 3. Postassistent Joen Nolsø, Tveraa.

b. Suppleanter:

1. Købmand Daniel Oliver Holm, Kvalbø, 2. Tømmermand Johan Thomsen, Porkere.

---

c. Til Retsvidner for Tiden 1. Oktober 1922 til 1. Oktober 1925 i Henhold til Lov af 1. Marts 1873 § 1 valgtes:

1. For Norderøernes Syssel:

a. Faste Retsvidner:

Kaldsmand Johannes Joensen, Klaksvig, Kongsbonde Samuel Michael Matras, Nordøre.

b. Suppleanter:

Købmand Joen Christiansen, Norddeble, Sejlmager Joen Joensen, Vaagshøj.

2. For Østerø Syssel:

a. Faste Retsvidner:

Kaldsmand Hans P. Poulsen, Skaale, Kaldsmand Nicolaj Fr. Ellasen, Fuglefjord, Odelsmand Elieser Mohr, Fuglefjord, Kongsbonde S. P. Poulsen, Fuglefjord.

b. Suppleanter:
Tømrer Jens Elias Joensen, Fuglefjord, Odelsmand Hans Johannesen, Funding, Odelsmand Peter Joensen, ældre, Gjov, Kongsbonde Joen Øre, Sydregøte.

3. For Nordstrømø Præstegæld:

a. Faste Retsvidner:
Kaldsmand Simon P. Simonsen, Vestmanhavn, Odelsmand Jacob á Rógvi, Vestmanhavn.

b. Suppleanter:
Tømmermand Ole Chr. Christiansen, Vestmanhavn, Handelsmand Jacob O. Hansen, Vestmanhavn.

4. For Sydstrømø Præstegæld:

a. Faste Retsvidner:
Tømmermand Harald Hansen, Thorshavn, Fisker Elieser Andreasen, Thorshavn.

b. Suppleanter:
Tømrer Adolf Rubeksen, Thorshavn, Tømrer Chr. J. M. Christiansen, Thorshavn.

5. For Vaagø Syssel.

a. Faste Retsvidner:
Kaldsmand Andreas Marius Thomsen, Sandevaag, Kaldsmand Hans Simonsen, Sandevaag.

b. Suppleanter:
Husmand J. D. S. Olsen, Sørvaag, Husmand Joen Napoleon Hansen, Midvaag.

6. For Sandø Syssel:

a. Faste Retsvidner:
Kaldsmand Chr. J. Davidsen, Sand, Husmand Joen Nordbø, Sand.

b. Suppleanter:
Kongsbonde J. M. Hentze, Sand, Smed Johan Frederik Olsen, Sand.

7. Suderø Syssel:

a. Faste Retsvidner:
Købmand Johan P. Skaalum, Kvalbø, Telegrafist Thomas Michael Jacobsen, Tveraa, Uhrmager Sigvald Hansen, Tveraa, Købmand Joen Jacob Dahl, ældre, Vaag.

b. Suppleanter:
Købmand P. H. Dahl, Vaag, Odelsmand Lars Müller, ældre, Porkeri, Købmand Debes Mortensen, Tveraa, Postekspeditør Johan Andr. Nolsøe, Tveraa.

d. Til Medlem af Skoledirektionen valgtes Lærer Konoy, Gøte.
e. Til Medlem af Kommissionen for Færøernes Mellem- og Realskole valgtes Redaktør P. Niclasen, Thorshavn.
f. Til Revisorer for Færø Amts Sparekasse valgtes Overlærer P. Jensen og Bogholder Jacob Olsen.
g. Til Medlemmer af Driftsudvalget for Telefonvæsenet valgtes Lagtingsmændene R. Rasmussen, N. Debess og P. Niclasen.
h. Til Medlemmer af Driftsudvalget for Sanatoriet valgtes Lagtingsmændene N. Debess, S. P. úr Konoy og P. Niclasen.
i. Til Medlemmer af Vareudvalget valgtes Lagtingsmændene E. Mortensen, N. Debess, J. Patursson, H. C. W.-Tórgarð og J. J. Dahl.
j. Til Medlemmer af Oversundhedskommissionen valgtes Konsul V. Lützen, Byraadssekretær V. Mohr og Sagfører H. C. Müller.
k. Til Medlemmer af Bestyrelsen for Skipafelagið „Føroyar" valgtes Lagtingsmændene N. Debess og J. H. Poulsen.
l. Til Repræsentant for Lagtinget paa Generalforsamling i Skipafelagið „Føroyar" valgtes Lagtingsmand E. Mortensen.
m. Til Medlem af Udvalget angaaende Fossesagen valgtes Lagtingsmændene J. Patursson, E. Mortensen og Tórgarð.
n. Til Medlem af Biblioteksudvalget valgtes Provst J. Dahl og Højskolelærer R. Rasmussen.
o. Til Udvalget angaaende Lagtingsreferatet valgtes Lagtingsmændene N. Debess og P. Niclasen.
p. Til Medlem af Udvalget angaaende Brandforsikring valgtes Lagtingsmændene N. Debess, E. Mortensen og Tórgarð.
q. Til Medlem af Udvalget angaaende de økonomiske Forhold valgtes Lagtingsmændene E. Mortensen, J. Patursson og Tórgarð.
r. Til Medlem af Hospitalsudvalget valgtes Lagtingsmændene Debess, Konoy og Niclasen.
s. Til Medlem af Bestyrelsen for Færø Amts Bibliotek valgtes Prokurist A. Degn, og til Suppleant Bygmester Tórgarð.
t. Til Medlem af Bestyrelsen for Deres Majestæters Kongens og Dronningens Legat til Fordel for Færø Amts Hospital valgtes Lagtingsmand N. Debess.

CXIII. Andre Vedtagelser.

1. Leje af Areal til Musikpavillon.

Den *4. Oktober* vedtoges saalydende *Forslag til Beslutning fra Lagtingsmand Tórgarð:*

Lagtinget bemyndiger Amtmanden til at udleje til „Havnar musikfelag" en til Opførelse af en Musikpavillon fornøden Grund af det sydfor Lagtingsbygningen beliggende Areal.

For Benyttelse af Arealet erlægger „Havnar musikfelag" en aarlig Leje af 10 Kroner, og Lejemaalet skal være uopsigeligt i 5 Aar. Pavillonen opføres af Tømmer i en Størrelse af ca. 7 × 8 Meter, og Tegning til Bygningen skal være godkendt af Amtmanden inden Lejemaalet indgaas og Opførelsen paabegyndes. Nærmere Betingelser vedrørende Lejemaalet fastsættes af Amtmanden.

En Afskrift af foranstaaende tilstilles „Havnar musikfelag".

2. Nedsættelsen af Biblioteksudvalg.

Den *7. Oktober* vedtoges saalydende *Forslag til Beslutning fra Lagtingsmand Rasmussen:*

Da Forholdet mellem Færø Amts Bibliotek og Centralbiblioteket i Thorshavn endnu ikke er endelig ordnet skal jeg tillade mig at fremkomme med følgende Forslag til Beslutning:

Lagtinget vedtager at vælge et Udvalg paa 3 Medlemmer til mellem Tingsamlingerne at varetage Centralbibliotekets Interesser.

3. Vejanlægget Kvivig—Sunnaregjógv.

Den *7. Oktober* vedtoges saalydende *Motiveret Forslag til Beslutning fra Lagtingsmændene Winther og A. Samuelsen*:

I Lagtingssamlingen 1918 vedtog Tinget at anbefale Anlæg af Kørevej fra Kollefjord til Kvivig og fra Kvivig til Sunnaregjógv. — Strækningen Kollefjord—Kvivig er planlagt, Bevillingen er givet og Anlægget er under Udførelse. Derimod er Strækningen Kvivig—Sunnaregjógv ikke undersøgt eller planlagt til Trods for Tingets Vedtagelse. Vi mener derfor, at man bør genoptage Sagen og sørge for at Undersøgelse finder Sted nu eventuelt ved Statsingeniøren.

Forslag.

Lagtinget anmoder Amtmanden om under Hensyn til Tingets Vedtagelse i 1918 at foranledige at Vejstrækningen Kvivig—Sunnaregjógv undersøges, planlægges og beregnes, eventuelt ved Statsingeniøren her i Thorshavn med Kørevejs-Anlæg for Øje.

---

4. Vedrørende kommunale Regnskaber.

Den *3. Oktober* vedtoges saalydende *Forslag til Lagtingsbeslutning fra det kommunale Udvalg:*

Da Kommuneregnskaberne for Funding Sogns Kommune og for Fuglø og Svinø Sognes Kommune for Aaret 1920—22 ikke endnu foreligger i revideret Stand anmodes Amtmanden om at indkalde disse Regnskaber og decidere dem paa Tingets Vegne. Ligeledes anmodes Amtmanden om at give de nævnte Kommuners Forstanderskaber Paalæg om fremtidig at aflægge og indsende Regnskaberne inden de i Loven foreskrevne Tidsfrister.

---

5. Vedrørende Tingets Bogsamling.

I Anledning af saalydende *Beretning fra Udvalget for forskelligartede Sager af 2. Oktober*:

Der blev til undertegnede Udvalg henvist en skriftlig Henvendelse fra Lagtingsmand Effersøe om at Tinget formentlig burde træffe Bestemmelse om et virksomt Tilsyn med Tingets Bogsamling og øvrige Inventarium.

For indeværende Aar er der imidlertid truffet en foreløbig Ordning idet Lagtingsmændene Joen Poulsen og Edw. Mortensen har paataget sig et saadant Hverv. Udvalget har derfor ikke villet foreslaa at der bliver gjort videre ved Sagen i Aar, men at den bliver optaget igen i næste Aars Samling.

Man vil dog tillade sig at henstille til Tingets Overvejelse, uden dog at stille noget Forslag, om der ikke vilde være Anledning til at anskaffe til Tingets Bogsamling saavidt muligt alt, hvad der af Betydning er udkommet af Literatur om Færøerne og færøske Forhold paa færøsk og andre Sprog. Ligeledes vilde man finde det i høj Grad ønskeligt om der til Tinget blev anskaffet et større Leksikon, f. Eks. Salmonsens.

vedtoges den *3. Oktober*, idet Amtmanden lovede at fremskaffe den omhandlede Fortegnelse gratis, saalydende *Protokoltilførsel*:

„Lagtinget bemyndiger Amtmanden til at afholde de nødvendige Udgifter til at optage Fortegnelse over Lagtingets Bøger m. v. og sætte Laas for de Rum, hvor disse opbevares."

Bilag 1.

Forslag

til

Lov for Færøerne vedrørende Affattelse af kommunale Valglister.

§ 1.

Listerne over de valgberettigede til Forstanderskaberne for Landkommunerne bliver fremtidigt kun at affatte i de Aar, i hvilke ordentlige Valg skal foregaa. Med Hensyn til disse Listers Udfærdigelse har det iøvrigt sit Forblivende ved Reglerne i Lov Nr. 84 af 30. April 1909 § 5 om Valglisternes Affattelse, Fremlæggelse til Eftersyn og Berigtigelse.

§ 2.

Saafremt der i Medfør af § 17 i Lov 30. April 1909 vil være at afholde Udfyldningsvalg, berammer Forstanderskabet den Dag, paa hvilken Valget skal finde Sted; Bekendtgørelse herom udfærdiges af Forstanderskabet paa den i Lov 30. April 1909 § 6 foreskrevne Maade.

Er der i Medfør af § 1 som Følge af ordentligt Valgs Afholdelse affattet Lister over de valgberettigede i Kommunen, og Tiden for disse Listers Gyldighed (jfr. Lov 30. April 1909 § 5, 4. Stykke) endnu ikke er udløbet paa det Tidspunkt, da det overordentlige Valg skal finde Sted, afholdes Valget paa Grundlag af disse Valglister.

Er der, naar Valg i Følge Lov 30. April 1909 § 17 skal afholdes, ikke affattet Valglister som Følge af ordentligt Valgs Afholdelse — eller kan det overordentlige Valg ikke berammes til Afholdelse inden Udløbet af Tiden for disse Listers Gyldighed — vil der, saasnart Dagen for det overordentlige Valgs Afholdelse er fastsat af Forstanderskabet, være at udarbejde nye Valglister over samtlige valgberettigede i Kommunen. Paa disse Lister optages de Personer, der senest paa den til Valgets Afholdelse fastsatte Dag vil have opfyldt de i Lov 30. April 1909 fastsatte Betingelser for Valgret. De omhand-

lede Lister fremlægges til Eftersyn i vedkommende Kommune — under Iagttagelse af Forskrifterne i Lov 30. April 1909 § 5 i et Tidsrum af 14 Dage. Med Hensyn til Fremsættelse af Klager mod Listerne og Paakendelse af disse Klager gælder Forskrifterne i Lov 30. April 1909 § 5 dog saaledes, at Klager skal fremsættes senest 5. Dagen efter Udløbet af den Tid, hvori Listerne ligger fremme, og at den endelige Berigtigelse af Listerne skal ske senest 5. Dagen efter Klagefristens Udløb. Lagtinget kan dog tillade Afvigelse fra de for Listernes Fremlæggelse til Eftersyn, Berigtigelse m. v. fastsatte Tidsfrister.

§ 3.

Denne Lov træder straks i Kraft.

Bemærkninger til Lovforslaget.

Ved Skrivelse af 20. Januar 1922 har Justitsministeriet anmodet Amtet om at forelægge Lagtinget Spørgsmaalet om, hvorvidt der bør indføres lignende Regler for Færøerne som de i Lov Nr. 531 af 22. Decbr. 1921 vedrørende Affattelse af kommunale Valglister indeholdte, hvorefter Listerne over de valgberettigede til Byraad og Sogneraad fremtidigt kun bliver at affatte i de Aar, i hvilke ordentlige Valg skal foregaa.

Amtet maa være af den Formening, at det er meget ønskeligt, om det med Valglisternes Affattelse forbundne Arbejde kunde indskrænkes, og har derfor udarbejdet foranstaaende Forslag. Som det vil ses, omfatter Forslaget kun Landkommunerne, idet Lov Nr. 126 af 27. Maj 1908 om Byen Thorshavns kommunale Styrelse i sin § 7 kun foreskriver Affattelse af Valglister forud for hvert enkelt Valg, og idet Thorshavns Byraad i Skrivelse af 28. April 1922 har udtalt, at de nugældende Regler for Valg til Byraadet har vist sig tilfredsstillende.

Med Hensyn til de enkelte Bestemmelser bemærkes følgende:

Til § 2.

Medens Lov om kommunale Valg Nr. 79 af 20. April 1908 for det øvrige Kongeriges Vedkommende indeholder Regler om overordentlige Valg i to forskellige Tilfælde, nemlig dels som Skattevalg, dels som Udfyldningsvalg, bliver der for Fær-

øernes Vedkommende kun Tale om overordentlige Valg i det i Lov Nr. 84 af 30. April 1909 angaaende kommunale Valg paa Færøerne § 17 omhandlede Tilfælde, nemlig som Udfyldningsvalg, og der gives i § 2 særlige Bestemmelser om Udarbejdelse af Valglister i Tilfælde af saadanne Valgs Afholdelse. Medens man ved Udarbejdelse af Valglister som Følge af ordentligt Valgs Afholdelse bibeholder de nu gældende Tidspunkter for Valglisternes Gyldighed og Varighed (1. Januar til 31. December) er det, naar Lister skal udarbejdes som Følge af *overordentligt* Valgs Afholdelse nødvendigt i paakommende Tilfælde at træffe særlig Bestemmelse om det Tidspunkt, der skal lægges til Grund ved Valglisternes Udarbejdelse. Det er derfor i § 2, 1. Stk. i Overensstemmelse med Reglerne i den ovennævnte Lov af 22. December 1921 foreslaaet, at Forstanderskabet skal fastsætte Dagen for Valgets Afholdelse, saaledes at denne Dag bliver afgørende med Hensyn til Valgretsbetingelserne.

Naar der paa det Tidspunkt, da overordentligt Valg skal afholdes, foreligger Valglister, udarbejdede som Følge af ordentligt Valgs Afholdelse, og Tiden for disses Gyldighed endnu ikke er udløbet, vil det dog være naturligst at anvende disse Valglister. Dette udtales i § 2, 2. Stykke. Det tilsvarende Stykke i Loven af 1921 har iøvrigt Hensyn til Regler, der ikke gælder for Færøerne.

Saafremt Valget derimod falder i en Periode, for hvilken der ikke er affattet Valglister som Følge af ordentligt Valgs Afholdelse, er det nødvendigt at udarbejde helt nye Lister. Med Hensyn til disses Udarbejdelse, Fremlæggelse til Eftersyn og Berigtigelse findes Reglerne i Forslagets § 2, 3. Stk. En Forkortelse af Fristen, indenfor hvilken Listerne skal være fremlagt til Eftersyn, saaledes som den findes i Loven af 1921, har man fundet unødvendig. Derimod er Fristen for Listernes endelige Berigtigelse blevet forkortet.

Anordning om Hjælpekasser paa Færøerne Nr. 41 af 25. Februar 1914 indeholder ikke, saaledes som den i det øvrige Kongerige gældende Lov, Regler om særlige Valglister for Valg til Bestyrelser af kommunale Hjælpekasser, jfr. Anordningens § 6, saa at § 4 i Loven af 1921 kan udgaa. Det samme gælder Lovens § 5.

4/5. „Færø Amtstidende"s Bogtrykkeri, Thorshavn.

Bilag 2.

Forslag til Anordning

om

midlertidig Ændring af Anordning af 15. December 1920, hvorved Lov Nr. 366 af 30. Juni 1919 om Statsstøtte til tuberkuløses Sygebehandling udvides til at gælde for Færøerne.

§ 1.

§ 3 i Anordning Nr. 678 af 15. December 1920, hvorved Lov Nr. 366 af 30. Juni 1919 om Statsstøtte til tuberkuløses Sygebehandling udvides til at gælde for Færøerne, affattes saaledes:

For at kunne opnaa Statsanerkendelse maa et Kystsanatorium, Kysthospital, Tuberkulosesanatorium, Rekonvalescenthjem eller Rekreationshjem mindst have Plads til 10, et Tuberkulosehospital mindst til 8 og et Plejehjem mindst til 5 Patienter, og der maa — iberegnet det af Statskassen ydede Tilskud — ikke kræves nogen højere daglig Betaling pr. Patient end:

a) 3 Kr. paa Kystsanatorier, Rekonvalescenthjem, Rekreationshjem og Plejehjem samt for Lægehjælp, Sygepleje, Lysbehandling, Medicin og Forbindstoffer til Patienter, der giver Møde paa Anstalten, uden at Indlæggelse finder Sted.

b) 4 Kr. paa Tuberkulosehospitaler, Kysthospitaler og Tuberkulosesanatorier.

§ 2.

§ 6 i den ovennævnte Anordning affattes saaledes:

Paa hvert Aars Finanslov fastsættes, hvor stort et Beløb der af Stats-

kassen maa anvendes som Tilskud til Behandlingen af Patienter paa hver af de i §§ 2 og 4 nævnte Arter af Sygehuse og Hjem.

Statstilskuddet for hver Patient kan pr. Sygedag ikke udgøre mere end:

a) 2 Kr. 25 Øre paa Rekonvalescenthjem, Rekreationshjem og Plejehjem samt for Lægehjælp, Sygepleje, Lysbehandling, Medicin og Forbindstoffer til Patienter, der giver Møde paa Anstalten, uden at Indlæggelse finder Sted.

b) 2 Kr. 50 Øre paa Kystsanatorier.

c) 3 Kr. paa Tuberkulosehospitaler, Kysthospitaler og Tuberkulosesanatorier.

§ 3

Denne Anordning gælder for Aarene 1. Oktober 1922 til 30. September 1924.

Bemærkninger til foranstaaende Forslag.

Ifølge § 3 i Anordning Nr. 678 af 15. December 1920 er Statsanerkendelse af Tuberkuloseanstalter betinget af, at der ikke kræves nogen højere Betaling for hver Patient end 2 Kr. paa Kystsanatorier, Rekonvalescenthjem, Rekreationshjem og Plejehjem samt for ambulant behandlede Patienter, 3 Kr. paa Tuberkulosehospitaler og 3 Kr. 50 Øre paa Kysthospitaler og Tuberkulosesanatorier, og ifølge Anordningens § 6 kan Statstilskuddet til de anerkendte Tuberkuloseanstalter ikke overstige henholdsvis 1 Kr. 50 Øre, 2 Kr. 50 Øre og 3 Kr. for hver af de nævnte Grupper.

Ved Lov Nr. 83 af 17. Marts 1922 om midlertidig Ændring i Lov af 30. Juni 1919 om Statsstøtte til tuberkuløses Sygebehandling er de tilsvarende Takster for det øvrige Kongerige blevet forhøjet under Hensyn til Prisniveauets Stigning, der har medført en betydelig Forøgelse af Udgifterne ved Driften af Tuberkuloseanstalterne, saaledes at disse Udgifter nu langt fra kan dækkes af den gældende Maksimumsbetaling pr. Sygedag.

Ogsaa for Færøernes Vedkommende synes en Forhøjelse af Taksterne paakrævet. Driftsudgiften pr. Sygedag paa Tuberkulosesanatoriet i Hoydal har for Aarene 1919—20 og 1920—21 udgjort henholdsvis 9 Kr. 16 Øre og 8 Kr. 67 Øre.

Amtslægen har anbefalet Forhøjelsen.

Ved Loven af 17. Marts 1922 er endvidere Maksimumstaksten for Tuberkuloschospitaler sat lig med den for Tuberkulosesanatorier ud fra den Betragtning, at Hospitalerne modtager haardt angrebne Patienter, som kræver megen Pleje og og Ekstraforplejning, ligesom ogsaa Statstilskuddet er sat ens for disse Anstalter.

Under Hensyn til, at Loven af 1922 kun skal gælde i to Aar, har man foreslaaet at give nærværende Anordning en tilsvarende Tidsbegrænsning.

A/S. „Færø Amtstidende"s Bogtrykkeri, Thorshavn.

Bilag 3.

Forslag til Anordning

hvorved

Lov Nr. 205 af 6. Juli 1916 om Forsikring mod Følger af Ulykkestilfælde, saaledes som denne er ændret i Henhold til Lov Nr. 394 af 23. Juni 1920, sættes i Kraft paa Færøerne.

§ 1.

§ 12 affattes saaledes:

Hver af Raadets Afdelinger træffer paa sit Omraade Afgørelse af følgende Spørgmaal:

a) om en Virksomhed eller et Arbejdsforhold hører under denne Lov, og i bekræftende Fald:
b) om hvem der er at anse som forsikringspligtig Arbejdsgiver;
c) om en Person har Adgang til at tegne frivillig Forsikring i Medfør af denne Lov;
d) om et anmeldt Tilfælde begrunder Krav efter Loven;
e) om Størrelsen og Arten af de Ydelser, der tilkommer den forsikrede eller hans efterladte;
f) om Tvivlsspørgsmaal vedrørende Dagpenge og Takst for Lægeattester.

§ 2.

§ 13 affattes saaledes:

Er de Personer, som Sagen angaar, bosatte paa Færøerne, kan de inden for en Frist af 6 Uger efter modtaget Underretning om Afgørelsen kræve de Akter, der har dannet Grundlaget for Afgørelsen, sendt til Færøerne til Gennemsyn paa et af Amtmanden bestemt Sted. Saafremt de paagældende senest en Maaned efter modtaget Underretning om, at Sagen er fremlagt til Gennemsyn, gennem Amtet indsender begrundet Begæring om Sagens Genoptagelse, optages Sagen paany af Arbejderforsikrings-Raadet til Behandling og Afgørelse.

§ 3.

§ 18 affattes saaledes:

De efter Loven forsikringspligtige Arbejdsgivere er samtidig med, at de indtræder i et Forhold, der medfører Forsikringspligt (jfr. § 64), og saalænge For-

holdet varer, Medlemmer af den færøske Afdeling af Forsikringsforbundet for danske Fiskere og Søfolk. Dog kan Arbejdsgivere, der har Forsikringspligt efter Lovens 6. eller 9. Kapitel, af Arbejderforsikrings-Raadet erholde Fritagelse for at være Medlemmer af Forsikringsforbundet. Ligeledes kan dette efter derom i hvert enkelt Tilfælde fremsat Begæring af Arbejderforsikrings-Raadet erholde Fritagelse for at bære Risikoen for en under Lovens 6. eller 9. Kapitel hørende Virksomhed.

Det paahviler de Arbejdsgivere, der i Henhold til disse Bestemmelser er udtraadt af Forsikringsforbundet, at overføre deres Risiko paa et af Indenrigsministeren i saa Henseende anerkendt Selskab under gensidigt Ansvar eller Selskab med begrænset Ansvar. Naar et anerkendt Forsikringsselskab har overtaget en forsikringspligtig Arbejdsgivers Risiko, hæfter Selskabet, selv om der ved Forsikringsaffalen er gaaet ud fra urigtige Forudsætninger angaaende Forsikringsansvarets Art og Omfang.

Anerkendelse af gensidige Selskaber gives ved Indenrigsministerens Stadfæstelse af Vedtægten, som skal indeholde de fornødne betryggende Bestemmelser i Henseende til Medlemmernes Opfyldelse af den dem paahvilende solidariske Forpligtelse.

Selskabets Vedtægt skal indeholde de fornødne Bestemmelser om Indmeldelses- og Udmeldelsesform, Forsikringsbidragenes Udredelse, deres Opkrævning og Forvaltning, Anmeldelsesfrist, Kontrol med forsvarlig Lægebehandling, Sikkerhedsstillelse m. m.

Anerkendelse af Selskaber med begrænset Ansvar gives paa nærmere for hvert enkelt Selskab af Indenrigsministeren fastsatte Betingelser.

Hver enkelt Anerkendelse offentliggøres af Ministeren. Den kan tilbagekaldes af ham, hvorom Offentliggørelse da ligeledes finder Sted.

Efter Indstilling af Arbejderforsikrings-Raadet kan Indenrigsministeren fritage en under Loven hørende Arbejdsgiver for Afgivelse af Risikoen til et anerkendt Selskab mod, at han stiller en af Indenrigsministeren nærmere fastsat Sikkerhed for Opfyldelsen af sine Forpligtelser i Tilfælde af Ulykke. En saadan Fritagelse kan til enhver Tid efter Arbejderforsikrings-Raadets Indstilling til Ministeren tages tilbage.

§ 4.

§ 41, 4. Stykke, affattes saaledes:

For Personer, der har tegnet frivillig Forsikring i Henhold til Bestemmelserne i §§ 53 og 73, samt for de i Medfør af § 66 forsikrede, beregnes Erstatningerne efter en Aarsfortjeneste af 1200 Kr.

§ 5.

I § 44, 2. Linje, indsættes i Stedet for „Raadet": „Færø Amt, der snarest muligt indsender Anmeldelsen til Arbejderforsikrings-Raadet".

§ 6.

I § 53, 4. til 5. Linje, § 73, 4. til 5. Linje og § 74, 4. Linje udgaar: „ved Ansættelse til Indkomstskat til Staten".

§ 7.

§ 64 affattes saaledes:

De forsikringspligtige Redere er som saadanne Medlemmer af den færøske Afdeling af Forsikringsforbundet for danske Fiskere og Søfolk.

Medlemsforholdet begynder fra det Tidspunkt, da Vedkommende bliver Reder for et af de ovennævnte Skibe.

For Medlemsbidrag tilkommer der Forbundet Søpanteret i Skib og Fragt efter Bestemmelsen i Sølovens § 268 Nr. 2.

§ 8.

§ 66 affattes saaledes:

§ 66 A. Her i Landet hjemmehørende Arbejdsgivere, saavel Enkeltmænd som Selskaber, der — uden at være forsikringspligtige i Medfør af syvende Kapitel — med dansk Skib, Baad eller Fartøj m. v. driver Fiskeri, Skibsfart, Baadfart, Færgefart, Pramfart, Bugsering, Stenfiskeri, Lodsgerning eller udfører Sandgravning, Optagning af Vraggods fra Havbunden, Dykker- og Bjærgningsarbejde, eller som Erhverv udfører Fuglefangst eller Fjeldgang efter Faar, har Forsikringsansvar (Pligt til Refusion af Forsikringsbidrag, jfr. § 66 C, i Overensstemmelse med Bestemmelserne i Kapitel 1—5 og nærværende Kapitel) for de Personer, der beskæftiges i de nævnte Virksomheder. Det samme gælder Lystsejlads og anden Sejlads med Skib eller Fartøj, der er maalt til mindst 4 Register Tons Brutto, for saa vidt angaar det ved Sejladsen benyttede Mandskab.

Efter Forslag af Arbejderforsikrings-Raadet kan Indenrigsministeren ved Bekendtgørelse inddrage Virksomheder, der kan jævnstilles med de fornævnte, under dette Kapitel.

§ 66 B. Forsikringsansvaret omfatter Besætningen paa de under nærværende Kapitel hørende Skibe og Fartøjer samt enhver Person, der mod Løn eller Akkordbetaling eller som ulønnet Medhjælper er antaget til her i Landet stadig eller midlertidig at udføre Arbejde ved de Virksomheder, der falder ind under nærværende Kapitel. Forsikringen gælder tillige Medlemmer af Arbejdsgiverens Familie — Hustru dog undtaget —, for saa vidt de efter Beskaffenheden og Omfanget af deres Gerning i Virksomheden maa sammenstilles med andre Arbejdere.

§ 66 C. Enhver Person, der for egen Regning eller Fællesskab med andre driver Erhvervsvirksomhed, som falder ind under dette Kapitel, eller som arbejder for andre ved et saadant Erhverv, er pligtig at tegne Forsikring for sin egen Person.

Fra det Øjeblik saadan Forsikringspligt indtræder, og saa længe den vedvarer, er de paagældende Medlemmer af den færøske Afdeling af Forsikringsforbundet for danske Fiskere og Søfolk.

Forsikringen omfatter ethvert under nærværende Lov hørende Ulykkestilfælde.

Naar en efter dette Kapitel forsikret Person antages til Arbejde i en under nærværende Kapitel hørende Virksomhed eller ved et under dette hørende Skib eller Fartøj, er han berettiget til af sin Arbejdsgiver at forlange sig betalt helt eller forholdsvis det Bidrag, han maa erlægge til Forsikringsforbundet.

§ 66 D. Forsikringen gælder under al Beskæftigelse ved de paagældende Virksomheder, Arbejde paa og ved Skibet, Ladning og Losning af Skibets Last og sammes Iland- og Ombordbringelse, Befordring til og fra Skibet samt Ombord- og Ilandstigning, Lystsejlads eller anden Sejlads, hvortil Skibet eller Fartøjet maatte anvendes, ved Reparation og Vedligeholdelse af i Virksomheden benyttet Baad, Fartøj m. v., Redskaber og lignende samt ved Arbejde i Arbejdsgiverens personlige Husholdning — naar denne ikke er fuldstændig udsondret fra Bedriften, i hvilket Tilfælde § 50 bringes i Anvendelse — og ved personlig Tjenestegerning for ham eller hans Familie. Forsikringen omfatter endvidere Beskæftigelse ved Virksomhed, der som Bierhverv drives under Fiskeri, saasom Isning, Ormgravning, Agning, Rensning, Pakning, Saltning og Røgning af Fangsten, Transport af denne eller Agn til eller fra Jernbane.

§ 9.

§ 67 affattes saaledes:

Vedtægten for den færøske Afdeling af Forsikringsforbundet for danske Fiskere og Søfolk stadfæstes af Indenrigsministeren efter indhentet Erklæring fra Arbejderforsikrings-Raadet.

§ 10.

§ 76, 2. Stykke, affattes saaledes:

Det paahviler Politiet at paase, at behørigt Forsikringsmærke forefindes i de paagældende Bedrifter.

§ 11.

§ 78, 1. Stykke, affattes saaledes:

Denne Anordning træder i Kraft 1. Januar 1923. Samtidig med dens Ikrafttræden ophæves: Lov Nr. 71 af 3. April 1900 om danske Fiskeres Forsikring i Ulykkestilfælde, Lov Nr. 54 af 1. April 1905 om Søfolks Forsikring mod Følger af Ulykkestilfælde i Søfartsvirksomhed samt Lov Nr. 65 af 30. Marts 1906 om Udvidelse af Lov Nr. 71 af 3. April 1900 til ogsaa at omfatte anden Søfartsvirksomhed m. v.

§ 12.

§§ 79 og 80 udgaar.

Bemærkninger til Forslaget.

Efter at Lagtinget i den ordinære Samling 1920 havde vedtaget at indstille til Regeringen, at Lov Nr. 205 af 6. Juli 1916 om Forsikring mod Følger af Ulykkestilfælde, saaledes som denne er ændret i Henhold til Lov af 28. Juni 1920, skulde sættes i Kraft paa Færøerne med visse Ændringer, se Lagtingstidende 1920, pag. 193, har Sagen været til Erklæring bl. a. hos Arbejderforsikrings-Raadet og hos Forsikringsforbundet for danske Fiskere og Søfolk m. m.

Navnlig paa sidstnævnte Sted er det fremhævet, at en Gennemførelse af nævnte Lov paa Færøerne i uændret Skikkelse vil medføre væsentlige Vanskeligheder. Loven fastsætter nemlig for Fiskerne en skarp Adskillelse mellem de selvstændigt erhvervende og de i en andens Tjeneste værende og mellem dem, der ar-

bejder paa registreringspligtige Skibe, og dem, der arbejder paa ikke-registreringspligtige Skibe. Denne Adskillelse, der allerede i det øvrige Kongerige synes at kunne virke mindre heldigt, vil særlig paa Færøerne volde Vanskelighed, idet Størstedelen af de færøske Fiskere baade gør Tjeneste ombord i de registreringspligtige Fiskerskibe og deltager i Baadfiskeri med Baade under den registreringspligtige Grænse, ligesom de baade gør Tjeneste hos andre og optræder som selvstændigt erhvervende.

Hvis man nu gennemførte Lovens Regler, vilde Følgen blive, at Ulykkesforsikringen for alle Fiskere paa registreringspligtige Skibe vilde falde ind under danske Rederes Ulykkesforsikringsforbunds Risiko, og at alle de samme Fiskere tillige maatte være Medlem af Forsikringsforbundet for danske Fiskere som selvstændigt erhvervende. Men dette vilde være upraktisk og kostbart for Fiskerne, idet Vanskelighederne ved at fastslaa sidstnævnte Forbunds Risiko vilde nøde Forbundet til i hvert Fald i de første Aar at fastsætte en forholdsvis høj Præmie, fraset den yderligere Byrde at maatte tegne Forsikring i to forskellige Selskaber.

Forbundet mener derfor at burde anbefale en Ordning, hvorefter der for hver Fisker tegnes en til hans Person knyttet Forsikring, som skal være gældende under alt Fiskeri, det vil altsaa sige en Bibeholdelse af Reglerne i Lovene af 1900 og 1905, dog saaledes at den nye Lovs Regler om Forsikringspligt for alle Fiskere bliver gældende paa Færøerne, ligesom ogsaa Erstatningssummerne bliver at beregne efter denne Lovs Regler.

Med Hensyn til disse sidste foreslaar Forbundet dernæst, at man i alle Tilfælde anvender Reglen i § 41 4. Stk. om, at Erstatningerne beregnes efter en Aarsfortjeneste af 1200 Kr. Herfor anføres, at det jo efter Forbundets Forslag er Forsikringen for selvstændigt Erhvervsdrivende, som skal gælde for Fiskerne paa Færøerne i alle Forhold; at det er mest praktisk at fastsætte Erstatningerne efter et i Loven bestemt Beløb, idet det altid volder de største Vanskeligheder at tilvejebringe de nødvendige Oplysninger om Fortjeneste, særlig naar Fiskere paa Færøerne er afgaaet ved Døden; at det jo vil være en stor Forhøjelse af Erstatningerne, naar fuld Erstatning ved Død bliver 6000 Kr. i Stedet for som nu 2500 Kr. og ved Invaliditet 12000 Kr. i Stedet for som nu 3600 Kr.; endelig at man herved vil opnaa nogen Begrænsning af Præmierne, som kan blive høje nok. En statistisk Opgørelse for 10 Aaret 1907—1916 med Anvendelse af Erstatningssummerne for selvstændigt erhvervsdrivende efter Loven af 28. Juni 1920 og med Statstilskud, kommende alle forsikrede til Gode, giver en Gennemsnitspræmie paa 12 Kr. 17 Øre om Aaret, svingende fra 6 Kr. et Aar til 26 Kr. et andet; og denne Gennemsnitspræmie vil man endog til at begynde med ikke kunne nøjes med.

Arbejderforsikrings-Raadet har udtalt, at det vel maa anse det fuldt forsvarligt at sætte Ulykkesforsikringsloven i Kraft paa Færøerne uden væsentligere Ændringer, men at det dog i det væsentlige kan tiltræde de af Ulykkesforsikringsforbundet fremsatte Forslag.

Forsikringsforbundet og Arbejderforsikrings-Raadet er derhos enige om at foreslaa, at der paalægges Forsikringspligt for Udøvere af de for Færøerne særlige Erhverv saasom Fuglefangst og Fjeldgang efter Faar.

Endelig har Arbejderforsikrings-Raadet rejst Spørgsmaalet om, hvorvidt de i Lovens §§ 26, 35 og 41 fastsatte Erstatningsbeløb og Maksimumsgrænserne for Ret til Tegning af frivillig Forsikring og for Ret til Statstilskud i §§ 53, 73 og 74 under Hensyn til Pengenes formentlige større Købeevne paa Færøerne bør ændres.

Medens Amtet med Hensyn til det sidste Spørgsmaal maa stille sig tvivlende overfor Nødvendigheden af at ændre de i de nævnte §§ omhandlede Satser, og derfor ikke har foreslaaet nogen hertil sigtende Ændring, mener man at burde foretrække den foran fremstillede Ordning af Forsikringsreglerne fremfor Lovens Regler og foreslaar de dertil sigtende Ændringer i Loven gennemført. Udover disse foreslaas visse andre, der er en nødvendig Følge af, at visse i det øvrige Kongerige gældende Love ikke gælder paa Færøerne.

Til de enkelte Paragrafer bemærkes følgende:

Til §§ 1 og 2.

Det af Lagtinget fremsatte Ønske om en særlig Repræsentation i Arbejderforsikrings-Raadet for de for Færøerne ejendommelige sociale Forhold har Arbejderforsikrings-Raadet søgt imødekommet ved den her foreslaaede Redaktion af Lovens §§ 12 og 13.

Til § 5.

Det maa anses mest praktisk, at Anmeldelse om Ulykkestilfælde fremsendes gennem Amtet, for at Kontrol med Anmeldelsesfristens Overholdelse kan blive mere effektiv.

Til § 6.

Lov om Indkomst- og Formueskat til Staten af 8. Juni 1912 gælder ikke paa Færøerne, og de her gældende Skatteregler er formentlig af en saadan Art, at de ikke egner sig til Brug ved Fastsættelsen af en Persons Aarsindtægt.

Til § 10.

Fabrikloven af 29. April 1913 gælder ikke paa Færøerne.

A. S. „Færø Amtstidende"s Bogtrykkeri. Thorshavn.

Bilag 4.

Beretning

om

Færø Amts Tuberkulosesygehus' Virksomhed

i

Regnskabsaaret 1. Oktober 1920 til 30. September 1921.

Ved

S. Jonsson.

Ved Regnskabsaarets Begyndelse henlaa paa Sygehuset	27
I Aarets Løb indlagdes	45
— — udskreves	38
Ophold under 1 Maaned	2
Tilbage ved Aarets Slutning	32

Klasseficering af de behandlede Tilfælde.

Af de 38 udskrevne Patienter var ved Indlæggelsen i:

I Stadium	II Stadium	III Stadium
17	12	9

Komplikationer.

Abscessus retroauricularis	1	Hysteria	1
Acne faciei	1	Lupus vulgaris faciei	1
Achylia gastrica	2	Mb. Basedow	3
Albuminuria	1	Mb. cordis	1
Anæmia	9	Nephritis	1
Appendicitis chronica	2	Nervosismus	3
Asthma bronchiale	1	Otitis media	1
Emphysema pulmonum	1	Oxyuriasis	1
Entero-Colitis chronic	2	Pleuritis exsudativa	1
Fistula oss. sacri	1	Tuberculosis intestinal	1
Gastroptosis	1	— miliaris	2
Hæmoptysis	2	Tumores hæmorrhoidales	1
Hydrocele testiculi	1		

Kurens Varighed.

Gennemsnitsvarigheden af Kuropholdet for de enkelte Stadier var:

I Stadium	II Stadium	III Stadium
252 Dage	254 Dage	204 Dage

Kurens Resultater.

	I Stadium	II Stadium	III Stadium	Ialt.
Tilsyneladende raske	16	2	0	18
Betydeligt bedrede	1	8	2	11
Uforandrede	0	0	0	0
Forværrede	0	0	0	0
Døde	0	2	7	9
Summa...	17	12	9	38

Tuberkelbaciller fandtes ialt hos 22 Patienter, nemlig hos:

7 i I Stadium
7 i II Stadium
8 i III Stadium

Feber: Fandtes ved Indlæggelsen hos ..... 11 Patienter
Tabte sig under Opholdet ..... 4 —
Opstod — — ..... 10 —
Tabte sig atter under — — ..... 9 —

Vægtforøgelsen hos 31 Patienter var i Gennemsnit i:

I Stadium	II Stadium	III Stadium
5,5 kg (sidste Aar 8,5)	5,0 kg (sidste Aar 6,7)	1,2 kg (sidste Aar 4,3)

Ved Indlæggelsen *manglede i Normalvægt* i Gennemsnit hos:

15 Patienter i I Stadium	8 Patienter i II Stadium	3 Patienter i III Stadium
10 kg	13,7 kg	21,9 kg

Økonomisk Oversigt.

Ved

Bogholder Jacob Olsen.

Sygedagenes samlede Antal har i Aarets Løb været:

Sanatorieafdelingen	8727 Dage
Hospitalsafdelingen	2283 "
Ialt...	11010 Dage

Aarets Middelbelægning har været 30,2.

De udskrevne Patienter indlagdes for:

Egen eller Forsørgers Regning	7
Kommunal Regning	9
Sygekasses Regning	22

Oversigt over Sanatoriets Udgifter.

Disse fordele sig saaledes:

Konto	1.	Lønninger		9263 52
—	2.	Forplejningen		40605 75
—	3.	Vask og Rengøring		2499 48
—	4.	Brændsel og Belysning		15883 62
—	5.	Medicin		2412 67
—	6.	Bygninger		14315 39
—	7.	Maskiner		248 75
—	8.	Inventar		1573 21
—	9.	Assurance		675 00
—	10.	Have og Anlæg		261 05
—	11.	Fragt og Losning		66 72
—	12.	Kontorhold m. m.		994 68
—	14.	Renter		6562 72
				95101 51

Herfra gaar:

Husdyrhold (Kt. 13.)	812 33	
Forskellige Indtægter (Kt. 6.)	17 25	
		829 58
		94271 93

Paa de enkelte Udgiftskonti bemærkes:

ad *Konto 1. Lønninger:*

Løn til 1 Læge		2200 00
— - 1 Sygeplejerske, 1 Økonoma og 1 Elev		2022 50
— - 1 Fyrpasser		2000 00
— - 6 Piger og Ekstrahjælp		2381 02
— - 1 Bogholder		600 00
— - 1 Revisor		60 00
		9263 52

ad *Konto 2. Forplejningen:*

Udgiften har været	41715 00	
Fragaar:		
For solgte Varer	1109 25	
		40605 75

Forplejningen har kostet Kr. 3,68$_8$ pr. Patientdag (sidste Aar 4,68$_8$)
— - — 2,77 - Kostdag (— 3,48)

ad *Koto 3. Vask og Rengøring:*

Grønsæbe og andre Sæber	1362 96
Gulvklude, Karklude, Koste etc.	337 73
Guldbronce, Blaaelse, Skurepulver etc.	185 99
Toiletpapir	195 80
Ekstrahjælp	419 00
	2499 48

ad *Konto 4. Brændsel og Belysning:*

41251 kg Kul	5574 43
462 hl Cokes	5715 00
Fragt og Losning af Kul	736 85
3593,5 l Petroleum	3068 05
Lampesprit, Lampeglas etc.	530 39
Tændstikker, Lys etc.	252 00
	15883 62

ad *Konto 5. Medicin:*

Medicin	1596 89		
Sygeplejeartikler	841 74		
		2438 63	
Fragaar:			
Solgte Sygeplejeartikler		25 96	
			2412 67

ad *Konto 6. Bygninger:*

Almindelig Vedligeholdelse	728 22
Gulvfernis, Okker og Lak	604 95
Hovedreparationer	12982 22
	14315 39

ad *Konto 7. Maskiner:*

Reparationer	248 75
	248 75

ad *Konto 8. Inventar:*

Nyanskaffelser	1058 42	
Reparationer	556 79	
		1615 21
Fragaar:		
Solgt Inventar		42 00
		1573 21

ad *Konto 9. Assurance:*

Brandforsikring	675 00

ad *Konto 10. Have og Anlæg:*

Udgiften har været		1334 30
Fragaar:		
Leveret Kartofler m. m. til Køkkenet		1073 25
		261 05

ad *Konto 11. Fragt og Losning:*

Udgiften har været	66 72

ad *Konto 12. Kontorhold:*

Kontorrekvisitter etc.	85 42
Telefon-Abonnement	182 00
Telefon-Samtaler og Telegrammer	156 33
Tryksager, Avertissement m. m.	366 58
Bladpenge, Frimærker m. m.	113 95
Julegaver	40 00
Patienternes Sommerferie	50 40
	994 68

ad *Konto 13. Husdyrhold:*

Indkøbt Foder	1889 07	
Fragaar:		
Leveret Æg og Høns til Køkkenet	2701 40	
Overskud =		812 33

ad *Konto 14. Renter og Afdrag:*

Rente til Færø Amts Fattigkasse	280 00	
— - Føroya Banki	6404 42	
		6684 42
Fragaar:		
Kreditrente		121 70
		6562 72

ad *Konto 15. Ydede Forskud:*

Udgiften har været	225 00
Fragaar:	
Tilbagebetalte Forskud	225 00
	0 00

ad *Konto 16. Forskellige Udgifter:*

Diverse		0 50
Fragaar:		
Forskellige Indtægter		17 75
Overskud =		17 25

Ekstrakt

af

Regnskabet for Driften af Færø Amtskommunes Tuberkulose-Sygehus i Hoydal

for

Aaret fra 1. Oktober 1920 til 30. September 1921.

Indtægt.

I.	Beholdning den 1. Oktober 1920:	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
	1. Restancer	1569	60		
	2. Statskassens Tilskud for Juli Kvartal 1921	6104	50		
	3. I Færø Amts Sparekasse	3019	48		
	4. Kontant	308	32		
				11001	90
II.	Betaling for Patienter			7065	00
III.	Statskassens Tilskud			29987	20
IV.	Forplejningen			1071	25
V.	Refusion			25	96
VI.	Tilbagebetalte Forskud			225	00
VII.	Have og Anlæg			1073	25
VIII.	Husdyrhold			2701	40
IX.	Inventar			42	00
X.	Renter af Kassebeholdning			121	70
XI.	Forskellige Indtægter			17	75
XII.	Tilbageførte Checks			38	00
XIII.	Ekstraordinært Tilskud fra Statskassen			57705	78
XIV.	Gæld den 30. September 1921:	Kr.	Ø.		
	1. Til Færø Amts Fattigkasse	7000	00		
	2. Til Føroya Banki	64387	13		
				71387	13
	Summa Indtægt			182463	32

Udgift.

A.	Gæld den 1. Oktober 1920:	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
	1. Til Færø Amts Fattigkasse	7000	00		
	2. Til Føroya Banki	65526	57		
				72526	57
B.	Konto 1. Lønninger			9263	52
C.	— 2. Forplejningen			41715	00
D.	— 3. Vask og Rengøring			2499	48
E.	— 4. Brændsel og Belysning			15883	62
F.	— 5. Medicin			2438	63
G.	— 6. Bygninger			14315	39
H.	— 7. Maskiner			248	75
I.	— 8. Inventar			1615	21
K.	— 9. Assurance			675	00
L.	— 10. Have og Anlæg			1334	30
M.	— 11. Fragt og Losning			66	72
N.	— 12. Kontorhold			994	68
O.	— 13. Husdyrhold			1889	07
P.	— 14. Renter og Afdrag			6684	42
Q.	— 15. Ydede Forskud			225	00
R.	— 16. Forskellige Udgifter			0	50
S.	Beholdning den 30. September 1921:	Kr.	Ø.		
	1. Restancer	1596	65		
	2. Statskassens Tilskud for Juli Kvartal 1921	8126	50		
	3. Kontant	364	31		
				10087	46
	Summa Udgift			182463	32

Aarets Driftsunderskud udgør 45383 Kr. 22 Øre. — Rente og Afdrag paa Anlægssummen betales af Amtsrepartitionsfonden.

A.S. „Føroya Antisildarolía" í Bógvinykari, Thorshavn.

Bilag 5.

Beretning til Lagtinget

fra

Landbrugskonsulenten.

For Aaret fra 1. Januar til 31. December 1921 skal jeg herved i Henhold til min Instruks aflægge følgende Beretning om min Virksomhed:

Jeg har i Aarets Løb foretaget følgende Rejser:

27. til 30. Januar Skopen og Sand.
7. til 14. Februar Kvalvig og Ejde.
25. Februar til 5. Marts Sørvaag, Midvaag og Sandevaag.
4. til 5. April Kollefjord og Selletræ.
15. til 16. April Sandevaag og Vestmanhavn, Vaalen og Næsset.
17. April Selletræ.
22. til 26. April. Vestmanhavn og Kvalvig.
12. til 14. Maj Kvalvig.
23. til 26. Maj Sandø.
9. til 13. Juni Sand, Skopen og Skuø.
14. til 15. Juni Ulibre, Kollefjord og Selletræ.
10. til 13. Oktober Kvalvig.
7. til 10. November Kvalvig.
15. November Kirkebø.
20. til 23. November Trangisvaag, Ørdevig og Vaag.
7. til 15. December Fuglefjord, Andefjord, Klaksvig, Gøte og Kollefjord.

Anledningen til nogle af mine Rejser har været Udskiftning af Opdyrkningsjord, til andre har Anledningen været givet ved Spørgsmaal om Jordsager tilsendt mig fra Embedskontorerne her, hvorhos nogle Rejser er gjort væsentlig med det for Øje at holde oplysende Foredrag om Landbrug. Til Kvalvig har jeg foretaget nogle Rejser i Anledning af de der anlagte Forsøg med Faarebrug.

Foruden at udføre disse nævnte Hovedformaal med mine Rejser, har jeg paa samtlige mine Rejser, dels sat mig ind i de paa hvert Sted raadende Forhold, hvorunder Landbruget udøves, og dels ved Foredrag og paa anden Maade givet den Vejledning, som jeg dels har fundet passende, og som dels er mig afkrævet ved bestemte Spørgsmaal fra Personer i Bygderne.

Ved de Foredrag, jeg har holdt i dette Aar, har jeg i alle Bygder paa en enkelt Undtagelse nær fundet særdeles god Tilslutning og god Forstaaelse for det fremførte.

Hvad angaar de Emner, jeg har talt om, er de i det væsentligste de samme, der har været fremført de foregaaende Aar.

Der er i Aarets Løb til mig indkommet 309 Breve og Skrivelser vedrørende Landbrugets forskellige Grene. Deraf er det største Antal om Husdyrbrug.

Fra mig er i Aarets Løb afsendt 267 Breve og Besvarelser angaaende Landbrugsspørgsmaalet, deri indbefattet Erklæringer angaaende Sager tilsendt mig fra Amtet og Landfogderiet, af hvilke nogle har givet Anledning til længere Udtalelse.

Foruden de skriftlige Arbejder, som Forespørgsler fra private og de fra Embedskontorerne tilsendte Sager har givet Anledning til, har jeg i Aarets Løb i stedlige Blade skrevet nogle Artikler om Landbrug, dels paa det danske og dels paa det færøske Sprog.

Foruden skriftlige Henvendelser har jeg i Aarets Løb modtaget et stort Antal ikke opnolerede telefoniske Henvendelser, hvorhos jeg paa mit Kontor har modtaget Besøg af et forholdsvis stort Antal Personer, der har søgt Vejledning angaaende Landbrugsspørgsmaalet.

Jeg har sammen med andre forsøgt at faa Handel med Kunstgødning og Sædefrø og Foderstoffer ind i et for Forbrugerne gunstigt Spor, uden at dette dog tilfulde er lykkedes. Dette maa dog for en væsentlig Del tilskrives de usikre Forhold, der herskede i Foraaret, dels foraarsaget af Isforholdene ved Danmark og dels af den i Danmark herskende Arbejdsstandsning.

Angaaende min raadgivende Virksomhed overfor Landbrugere, kan jeg i øvrigt udtale, at de til mig rettede Forespørgsler for en væsentlig Del har gaaet ud paa Anskaffelse af Redskaber og andet Materiel til Landbruget. Dog maa jeg tillige udtale, at Antallet af Forespørgsler om Jordkultur Arbejders Udførelse og Husdyrs Pasning og Fodring samt Landbrugsbygningers Opførelse har været meget større i 1921 end foregaaende Aar.

Jeg har i Aarets Løb ved skriftlige og mundtlige Henvendelser til samtlige Bygder paa Øerne søgt at skaffe mig Oplysninger om under hvilke Forhold Kvægavlen arbejder.

Fra et stort Antal Bygder har jeg paa denne Maade faaet paalidelige Oplysninger om, hvad vi kan kalde Fællesbestemmelserne angaaende Kvægavlen.

Med Fællesbestemmelserne menes da de Vedtægter, der er skeet paa Grandestævne eller paa anden Maade.

Det viser sig efter disse herom indhentede Oplysninger, at langt de fleste Steder arbejdes der med Bestemmelser, som maa anses for forældede, idet de er blevet hængende i de tidligere gældende og den Gang vistnok meget gode Former.

Disse Fællesbestemmelser angaar væsentlig kun Tyreholdet. Der findes ganske vist ogsaa Bestemmelser om Koholdet, men disse angaar da Græsning og har da ingen Indflydelse paa Avlen.

Efter de indhentede Oplysninger er Tyreholdets Ordning efter de, som jeg vil kalde gamle Vedtægter, ordnet saaledes, at det

1) enten er overladt til en enkelt større Jordegodsbesidder, som da har hele Tyreholdsordningen under sig, idet han passer Tillægget, sørger for Opdræt og har Ansvar for Pasning og Tyrens Alder og er i det hele taget ansvarlig for Tyren, fra den bliver tillagt, til den skal slagtes,
2) eller saaledes, at hele Fælligets Marketal er delt med Hensyn til Tyreholdet i et Antal Dele af en bestemt Størrelse, f. Eks. 3 Marker eller større. Hver af disse Dele overtager da Tyreholdet for et bestemt Antal Aar, f. Eks. 5 Aar, og indenfor hver af disse Dele er saa gerne Tyreholdet over-

givet til en enkelt Ejer, som skønnes at have de bedste Betingelser for at have Tyren, og som saa besørger Holdet i alle Dele.

I de ældre Tider, da de store Ejendomshuse, Kongsbønders eller Odelsbønders, var Midtpunkt for Bygdens økonomiske Liv, og da al Landbrugsinteresse fandtes samlet om disse Huse, og da de andre Ejendomsbesiddere saa op til disse Beslddere, samtidig som disse ogsaa følte deres Ansvar overfor Bygden, har denne Ordning været fuldt ud tilfredsstillende.

Dette kan derimod ikke siges om disse Tyreholdsvedtægter mere. Paa de Steder, hvor de endnu gælder, er Forholdet blevet det, at de større Jordbesiddere, som har Tyreholdet i Hænde, og forøvrigt de, der staar for Tur til at holde Tyren, alene tager Bestemmelse om Tillægget, Opdrættet og Pasningen. Og det er ikke for meget sagt, at baade Tillæg og Pasning ofte er givet Tilfældigheder i Vold. Hvad der er nemmest og passer bedst for Tyreholderen, vil ofte være det, der bliver det bestemmende, og det er kun tilfældig, om dette er til Gavn for de i Tyreholdet interesserede.

Den gamle Samfølelse overfor dette vigtige økonomiske Led i Bygdens Hushold er borte, og dermed er Grundlaget for de gamle Vedtægter ogsaa taget bort.

Tyreholdet er et for Bygdens Kvægejere fælles Anliggende, og bestemmende, som Tyreholdet er for Kvægavlen, er det samtidig ogsaa for en væsentlig Del bestemmende for Kvægholdets Lønsomhed, og som et Fællesanliggende bør de om dette gældende Vedtægter affattes saaledes, at samtlige Kvægejere kan faa Medbestemmelsesret over Ordningen af Tyreholdet saaledes, at samtlige Ejere har Interesse af, at alt gaar paa bedste Maade.

Efter de Oplysninger, jeg har indhentet om dette Spørgsmaal, viser det sig, at enkelte Bygder har brudt med de gamle Vedtægter og har ordnet Tyreholdet væsentlig efter Andelsprincippet saaledes, at samtlige Kvægejere vælger en Bestyrelse, som bemyndiges til at handle paa Ejernes Vegne. Denne Bestyrelse tinger Tyreholdet ud til en eller anden for aftalt Betaling og for enkelte Steders Vedkommende under Kontrol, og Udgifterne fordeles paa Medlemmerne i Form af Bedækningsafgift.

I Princippet er denne Ordning vistnok den der kommer til at vise sig som den rette.

Vi finder en saadan Ordning indført i Thorshavn, hvor den har mange Aars Virksomhed bag sig, desuden delvis i Vaag paa Suderø, i Skopen, paa Ejde, i Suglefjord og muligvis enkelte andre Steder. Det skal dog bemærkes, at de Regler, der anvendes for Tyrens Fodring, ikke er tidssvarende for nogle af disse Bygders Vedkommende, der har indført disse ny Vedtægter. Ligeledes maa det siges, at det falder noget vanskeligt for Bestyrelserne at skaffe gode Tyre til Kredsen.

Det kan ikke ventes, at Tyreholdet paa Øerne kommer til at undergaa nogen nævneværdig Forandring til det bedre, uden der tages fat fra offentlig Side paa at støtte Arbejdet i en Aarrække, og offentligt Arbejde for denne Sag kan ikke ventes at blive af Betydning, uden Sagen gribes an paa systematisk Maade.

Et saadant systematisk Arbejde maa gaa ud paa at indføre et strængt Udvalg af Tyrene med samtidigt Udvalg af de bedste Køer i Kredsene og bygge Avlen herpaa.

At der er noget betydeligt at vinde paa dette Omraade vil let skønnes, naar man gaar ud fra, at Køerne paa Færøerne kun giver ca. 1000 l aarlig eller rimeligvis noget mindre nu, samtidig som der findes Køer, der yder over 3000 l. Regnes der med et Antal af 3000 Køer, vil det være et meget betydeligt Beløb, der kan indvindes, selv om Maalet ikke sættes højere end at naa til 2000 l som Gennemsnitsudbytte.

Det er hertil at bemærke, at Fodringen af Køerne ogsaa har en meget stor Indvirkning paa det lave Mælkeudbytte.

Da Koholdet er fordelt paa et stort Antal Ejere med kun en eller nogle faa Køer paa hver Ejer, kan det næppe tænkes, at et fra offentlig Side vejledet systematisk Arbejde for Kvægracens Udvikling kan bringes til Udførelse uden der samtidig ydes en passende pekuniær Støtte til Arbejdet i en Aarrække.

Da Landbrugskonsulenten i Følge sin Instruks (§ 5) er bemyndiget til at fremkomme med Forslag til Lagtinget om, hvad der for kommende Aar bør søges bevilget af offentlige Midler til Landbrugets Fremme, kunde det ligge nær for mig i Forbindelse med ovennævnte Sag at foreslaa en Bevilling til Fremme af dette Formaal, men naar jeg ikke gør dette, er det fordi, jeg forstaar denne Paragraf i min Instruks saaledes, at denne Bemyndigelse for Landbrugskonsulenten kun er at opfatte som værende til Stede overfor Forhold, som er bragt ind under offentlig pekuniær Støtte og ellers overfor mindre indgribende Sager, som muligvis kunde være værdige til at opnaa Tilskud af offentlige Midler.

Overfor Sagen om Udvikling af vort Kvæg og vore Heste og paa samme Tid overfor vore andre Husdyr har jeg, saaledes som jeg har tilladt mig at fremholde overfor det højtærede Lagting ved mine Beretninger og paa anden Maade, ment det rigtigt, at der, saa snart der fra offentlig Side maatte findes Lejlighed dertil, bliver ordnet et systematisk Arbejde med offentlig Støtte.

Thorshavn, den 29. Juni 1922.

M. Winther Lützen.

A/S. „Føroya Amtstidendes" Bogtrykkeri, Thorshavn.

Bilag 6.

Forslag

til

Lov for Færøerne om Forandring i Afgiften for Indførsel af Spirituosa.

§ 1.

§ 1, 2. Stykke, Punkt 2 i Lov for Færøerne om Forandring i forskellige Skatter og Afgifter af 7. Marts 1912 affattes saaledes:

Af Brændevin, Spiritus eller spirituøse Drikkevarer af enhver Slags i Fade eller Beholdere, der rummer over 1 Liter, for hver Liter:

af 8° Styrke og derunder	55 Øre
over 8° indtil 12° Styrke	70 Øre
over 12° Styrke	90 Øre

paa Flasker og andre mindre Beholdere for hver ¾ Liter:

af 8° Styrke og derunder	60 Øre
over 8° indtil 12° Styrke	75 Øre
over 12° Styrke	100 Øre

§ 2.

§ 7 i Lov om forskellige Skatter og Afgifter paa Færøerne af 30. Marts 1892 affattes saaledes:

Findes nogen at have gjort urigtig Angivelse eller at have afgivet urigtig Forsikring med Hensyn til afgiftspligtige, af ham indførte eller modtagne Varer, eller at have undladt den i § 2, sidste Stykke, foreskrevne Anmeldelse, bøder han — forsaavidt den af ham begaaede Forseelse ikke efter den gældende Lovgivning

medfører strængere Straf — indtil 10 Gange det Beløb, hvis Erlæggelse han saaledes har søgt at unddrage det offentlige, og erlægger desuden den i § 1 fastsatte Afgift af Varerne.

§ 3.

Denne Lov træder i Kraft den 1. April 1923.

§ 4.

Nærværende Lov bliver at forelægge til Gennemsyn for Lagtinget i Samlingen 1927 og for Rigsdagen i Samlingen 1927—28.

Bemærkninger til foranstaaende Forslag.

Efter at Lagtinget i den ordinære Samling i 1921 havde behandlet Spørgsmaalet om Revision af Lov for Færøerne om Forandring i forskellige Skatter og Afgifter af 7. Marts 1912 uden at komme til noget Resultat, jfr. Lagtingstidende 1921 Pag. 134, blev der under 17. Marts d. A. udstedt en Lov om Forlængelse af Lov for Færøerne om Forandring i forskellige Skatter og Afgifter af 7. Marts 1912, hvorefter sidstnævnte Lovs Forelæggelse for Lagtinget til Gennemsyn udsattes til Samlingen 1922.

Det hedder i Motiverne til Loven af 1922, at man tager det Forbehold overfor Lagtinget, at dette, saafremt Afgiften ikke indbringer det paaregnede Beløb, skal dække det manglende af de under Lagtingets Bestyrelse henhørende Kasser eller anvise andre Indtægtskilder for Staten, hvoraf Underskuddet kan dækkes. Justitsministeriet har derefter anmodet Amtet om at forelægge Lagtinget Spørgsmaalet om Revision af Loven af 1912 samt at henlede Tingets Opmærksomhed paa det ovenfor nævnte Forbehold.

For Finansaaret 1921—22 har Indførselsafgiften af Spirituosa m. m. udgjort 29045 Kr. 91 Øre, altsaa omtrent det Beløb, der ved Udstedelsen af Loven af 1. April 1908 om Afløsning af Tiende var forudsat, nemlig 29182 Kr. Det kan formentlig paaregnes, at dette Beløb ikke vil gaa væsentlig ned, selvom man vel nok med de nedadgaaende Konjunkturer maa vente nogen Nedgang, saaledes, at

man for at sikre Lagtinget mod Udgifter til Dækning af et muligt Underskud, vil kunne nøjes med en ringe Forhøjelse af Satserne i Loven af 1912.

Ifølge Indberetning fra de forskellige Oppebørselsbetjente, har de i Finansaaret 1921 -22 indførte Spirituosa m. m. fordelt sig paa følgende Maade:

1.	Vin paa Beholdere over 1 Liter	1404,00 l
	Vin paa mindre Beholdere	3023,29 l
2.	Brændevin, Spiritus m. m. paa Beholdere over 1 Liter	
	af 8° Styrke og derunder	23044,50 l
	over 8° indtil 12° Styrke	86,34 l
	over 12° Styrke	286,00 l
	paa mindre Beholdere af 8° Styrke og derunder	20044,73 l
	over 8° indtil 12° Styrke	11,75 l
	over 12° Styrke	249,75 l
3.	Ren Spiritus	840,50 l
4.	Øl Skatteklasse I	6133,34 l
	Øl Skatteklasse II	17153,00 l

Da saaledes langt den overvejende Del af de indførte Spirituosa er Brændevin, Spiritus eller andre spirituøse Drikkevarer, og da Ædruelighedshensyn særlig taler for at beskatte netop denne Art af Spirituosa, foreslaas det at forhøje Afgiften herpaa, medens de andre Satser forbliver uændrede. Ved en tilsvarende Indførsel som i Finansaaret 1921—22 vil Merafgiften efter det ovenfor foreslaaede beløbe sig til c. 4800 Kr.

Det foreslaas dernæst i § 2 at forhøje Straffesatserne for Overtrædelser af Lovens Bestemmelser. Efter de nugældende Regler er Straffen kun en Bøde, udgørende det dobbelte af det Beløb, Overtræderen har villet unddrage sig fra at betale. Nogen Gradation efter Overtrædelsens Grovhed har der ikke været Mulighed for. Dette søges indført ved en Bestemmelse, der svarer til den i Lov om Toldafgifterne m. m. af 5. Maj 1908 indeholdte.

A/S. „Føroya Antikblaðið"s Bogtrykkeri, Thorshavn.

Bilag 7.

OVERSIGT

over

Færøernes Amtskommunes økonomiske Status

til Brug for Lagtinget

1922.

Regnskab for Færø

for Aaret fra 1. Oktober 1920

Indtægt:

		Kr. Ø.	Kr. Ø.
I.	Beholdning den 1. Oktober 1920:		
	Hos Regnskabsføreren	6225 43	
	Restancer af Skat og Leje samt Bidrag til Amtsrepartitionsfonden	47119 70	
			53345 13
II.	Udskrivning i Regnskabsaaret 1920-21 paa Jordegodset og Kommunerne		95616 96
III.	Kendelser for Handelsbeviser		1710 00
IV.	Statstilskud i Henhold til Lov 15. Maj 1903		3000 00
V.	Diverse Indtægter		447 59
VI.	Refusion af forskudsvis afholdte Udgifter vedrørende smitsomme Sygdomme		6746 20
VII.	Refusion af Delinkventomkostninger		45 10
VIII.	Refusion af forskudsvis afholdte Udgifter til Vejanlæg m. v.		45614 71
IX.	Gæld den 30. September 1921:		
	Til Føroya Banki		51283 00
			257808 69

Amts Repartitionsfond

til 30. September 1921.

Udgift:

			Kr.	Ø.
A.	Gæld den 1. Oktober 1920:			
	Til Føroya Banki		26995	10
B.	Udgifter vedrørende Lagtingshuset		1900	19
C.	Lagtingsmændenes Diæter og Rejseudgifter		19486	95
D.	Andre Udgifter vedrørende Lagtingsarbejdet		36893	21
E.	Udgifter til Justitsvæsenet		3493	63
F.	— - Valgvæsenet		6846	97
G.	— - Medicinalvæsenet		7143	97
H.	— - Skolevæsenet		1799	75
I.	— - Landbruget		46	98
K.	Renter af Gæld		28841	91
L.	Afdrag af Gæld		11541	63
M.	Forøgelse af Aktiver		240	00
N.	Forskellige Udgifter		12834	49
O.	Udgifter til kommunale Vejanlæg m. v.		60440	49
P.	Delinkventomkostninger		1516	57
Q.	Udgifter til smitsomme Sygdomme		2884	09
R.	Beholdning den 30. September 1921:	Kr. Ø.		
	Restancer af Skat m. v.	30415 35		
	Kontant hos Regnskabsføreren	4487 41		
			34902	76
			257808	69

Nr. 1. **Amtsrepartitions-**

pr. 30. Sep-

Aktiver:

	Kr. Ø.	Kr. Ø.
a. Forskud i Regnskabsaaret	5186 07	
b. Restancer	30415 35	
c. Kontant Beholdning	4487 41	
		40088 83
Balance pr. 30. September 1921		660339 47
Ialt...		700428 30

Fonden *ejer:* Sanatoriet (Anlægssum 172589 Kr. 68 Øre, assureret 115000 Kr.), Lagtingshuset med Inventar og Bogsamlinger (assureret 17500 Kr.) og den ny Arrestbygning (8400 Kr.), Dampskibet „Smiril" (assureret 60000 Kr.), Aktier i P/f. Skipafelagið Føroyar til paalydende Værdi 350000 Kr.

foudens Status

tember 1921.

Passiver:

		Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
1.	Restgæld til „Bikuben" iflg. Oblg. af 21. Sept. 1907 pr. Juni Termin 1921 (Halvaarlig Rente og Afdrag 1526 Kr. 75 Ø.)			34359	32
2.	Restgæld til „Kreditforeningen" iflg. Oblg. af 17. Novbr. 1911 pr. Juni Termin 1921 (Halvaarig Rente og Afdrag 1093 Kr. 75 Ø.)			28022	54
3.	Restgæld til Samme iflg. Oblg. af 15. Novbr. 1919 pr. Juni Termin 1921 (Halvaarlig Rente og Afdrag 4009 Kr.)			95435	77
4.	Restgæld til Samme iflg. Oblg. af 12. Aug. 1919 pr. Juni Termin 1921 (Halvaarlig Rente og Afdrag 11413 Kr. 50 Ø.)			342077	19
5.	Restgæld til økonomisk Fond pr. 11. Juni Termin 1921:	Kr.	Ø.		
	Til Sanatoriet iflg. Oblg. af 17. Novbr. 1914 (ældre Gæld)	10178	33		
	Ifølge Obligationer	15252	84		
				25431	17
6.	Restgæld til Amtsfattigkassen pr. Juni Termin 1921:	Kr.	Ø.		
	Til Sanatoriet iflg. Oblg. af 17. Novbr. 1914 (ældre Gæld)	10178	33		
	Ifølge Obligationer	4240	98		
				14419	31
7.	Laan fra Fonden til Jordehvalsrettighedens Afløsning			30000	00
8.	Laan fra Færø Amts Sparekasse			43000	00
9.	Do. fra Samme (Halvaarlig Afdrag 500 Kr.)			19000	00
10.	Gæld til Statskassen som Rest af Forskud paa Dyrtidstilskud			17400	00
11.	Gæld til Føroya Banki			51283	00
	Ialt			700428	30

Laanet Nr. 3 angaar D/S. „Smiril" og Laanene Nr. 4 og 9 P/f. Skipafelagið Føroyar.

Regnskabet for 1919—20 udviste en Beholdning pr. 30. September 1920 paa 26350 Kr. 03 Øre. Regnskabet for 1920—21 sluttede med en negativ Saldo paa 16380 Kr. 24 Øre, altsaa en Nedgang paa 42730 Kr. 27 Øre. Overskridelsen hidrører særlig fra Udgifter til Lagtinget, 58280 Kr. 35 Øre, til kommunale Vejanlæg, 14825 Kr. 78 Øre, samt til Vandkraftundersøgelser, 7413 Kr. 32 Øre.

Overslag over Amts-

for Aaret

Indtægt:

	Kr.	Ø.
Paalignet paa Jordegodset i H. t. Lov af 5. Marts 1920	8517	48
Tilskud fra Statskassen	3000	00
Andre Indtægter (Renter og Handelsbevillinger m. v.)	c. 1500	00
At tilvejebringe	149914	39
Indtægterne anslaaet til...	162931	87

Paa Overslaget er opført et forventet Underskud pr. 30. September 1922, der fremkommer derved, at Regnskabsaaret 1920—21 sluttede med et Underskud paa 16381 Kr. 24 Øre, at Udgifterne til Vandkraftsundersøgelserne udover de inden 30. Juni d. A. udredede 6495 Kr. 56 Øre vil komme til at udgøre 18000 Kr., d. v. s. 12000 Kr. til Ingeniør Blaauw og 6000 Kr. til Ingeniør Sætersmoen, at Udgifter til kommunale Vejanlæg har andraget 14915 Kr. 83 Øre, hvortil kommer enkelte mindre Overskridelser.

Hvis ikke Lagtingsmændenes Diæter nedsættes, kan Udgifterne til Lagtinget, der for Regnskabsaaret 1920—21 androg 58280 Kr. 35 Øre, formentlig ikke sættes lavere.

Fra 1. Oktober 1921 til 1. Juli 1922 er udbetalt til de i 1917 iværksatte Vejanlæg 22374 Kr., hvoraf Amtsrepartitionsfondens Andel udgør 14915

repartitionsfonden

1922—23.

Udgift:		Kr.	Ø.
Forventet Underskud pr. 30. September 1922	c.	46000	00
Udgifter til Lagtinget	c.	30000	00
— - Justits-, Politi og Fattigvæsen	c.	3500	00
— - Valgvæsenet	c.	1200	00
— - Medicinalvæsenet	c.	4000	00
— - Lægestillinger	c.	5000	00
— - Jordemodervæsenet	c.	2000	00
— - Skolevæsenet (Understøttelse samt Fripladser)	c.	1450	00
— - Landbruget	c.	300	00
— - Renter og Afdrag af Gælden til „Biknben“		3053	50
— - „ - „ - „ - „Kreditforeningen“		2187	50
— - „ - „ - „ - Amtsfattigkassen		1020	00
— - „ - „ - „ - Økon. Fond		1525	87
— - Renter af Laan fra Færø Amts Sparekasse stort 43000		2150	00
— - „ - „ - Fonden for Jordehvalsrettighedens Afløsning, stort 30000 Kr.		1350	00
- - Renter og Afdrag paa Laan fra „Kreditforeningen“ i Anledning af Aktietegning i P/f Skipafelagið Føroyar, opr. stort 350000 Kr.		22827	00
— - Renter og Afdrag paa Laan fra Færø Amts Sparekasse i samme Anledning, opr. stort 20000 Kr.		1950	00
— - Renter og Afdrag paa Laan fra „Kreditforeningen“ i Anledning af Køb af Dampskibet „Smiril“, opr. stort 100000 Kr.		8018	00
— - Renter og Afdrag paa Laan fra Kommunitetet i Anledning af Hospitalets Opførelse, stort 100000 Kr.		6000	00
— - Tilskud til Røntgen i H. t. Lagtingsbeslutning 1919		300	00
— - Dækning af Sanatoriets Underskud	c.	6000	00
— - Biblioteksvæsenet i H. t. Lagtingsvedtagelse 1919		2000	00
— - Dyrlægen		1500	00
— - Tilskud til Hjemmet for Vanføre i H. t. Lagtingets Vedtagelse 1921		100	00
— - Tilskud til Dampskibsforbindelsen mellem Færøerne indbyrdes		3500	00
— - Udgifter ved Befordring i offentligt Øjemed		3000	00
— - Forskelligt (herunder Renten af Amtsfondens Kassekredit i Føroya Banki samt eventuelle Overskridelser)		3000	00
Udgifterne anslaaet til...		162931	87

Kr. 83 Øre. Den samlede Udgift til dette Formaal har hidtil udgjort 144796 Kr. 32 Øre, hvoraf Amtsrepartitionsfondens Andel udgør 96530 Kr. 87 Øre. Der resterer endnu enkelte mindre Udbetalinger.

Den samlede Udgift til Undersøgelse af Vandkraften i Elvene har hidtil udgjort 36866 Kr. 40 Øre. Heraf har Statskassen i 1920 refunderet 10075 Kr.

Ifølge § 2 i Lov 17. Marts 1922 om Ændring af Skydsvæsenet skal de Udgifter til Befordring i offentligt Øjemed, der hidtil har været udredet af Skydskassen og kommunale Kasser, fremtidig udredes af Amtsreparfitionsfonden. Man har herefter opført et anslaaet Beløb til denne Udgift samt opført et Tilskud til Dampskibsforbindelsen mellem Færøerne indbyrdes, hvilket tidligere udredtedes af Skydskassen, som en Post paa Amtsreparfitionsfondens Budget.

Nr. 2. **Færø Amts økono-**

pr. 30. Sep-

Aktiver:

			Kr. Ø.	Kr. Ø.
A.	Grundfonden		29056 00	
B.	Obligationer		10775 17	
C.	Disponible Midler:	Kr. Ø.		
	1. I Færø Amts Sparekasse	13842 45		
	2. Restancer	5317 49		
	3. Kontant	340 07		
			19500 01	
				59331 18
				59331 18

Grundfonden henstod i Panteobligationer fra andre Lagtingskasser. Den forøges aarlig med 1000 Kr., jfr. Lagtingsbeslutning af 1902.

Restancerne hidrører fra manglende Betaling af Indtægterne af Grindefangster.

Formodet Status pr.

over de dispo-

Den disponible Beholdning pr. 1. Oktober 1921 | forventede Indtægter indtil 30. September 1922.

			Kr. Ø.	Kr. Ø.
A.	Beholdning den 1. Oktober 1921, jfr. ovenfor			19500 01
B.	Forventede Indtægter i Tiden fra 1. Oktober 1921 til 30. September 1922:	Kr. Ø.		
	1. Renter	1500 00		
	2. Indtægter til Grindefangster	1500 00		
	3. Indtægt af Storhvalsfangsten	4500 00		
	4. Andre Indtægter	0 00		
				7500 00
			At overføre...	27000 01

misk Fonds Status

lember 1921.

Fortegnelse

over

de Færø Amts økonomiske Fond tilhørende Panteobligationer den 30. Septbr. 1921.

Aktiv Nr.	Debitorernes Navne	Obligationernes Dato	Oprindelig Størrelse	Rest-paalydende
	a. *Obligationer, der forrentes med 4 % pro Anno:*			
21	Grindegarnet i Vestmanhavn	3. Novbr. 1888	4400 00	4400 00
	b. *Obligationer, der forrentes og afdrages med 6 % pro Anno:*			
44	Færø Amts Repartitionsfond.....	2. Oktbr. 1906	4000 00	} 6785 55
49	Samme	24. Novbr. 1908	4000 00	
50	Samme	17. Novbr. 1914	12000 00	10178 33
51	Samme	30. Septbr. 1919	8467 29	8467 29
53	Kirkekasserne (forrentes med 4 % p. a.)	23. Septbr. 1920	10000 00	10000 00
				Kr. 39831 17

30. September 1922

nible Midler.

			Kr. Ø.	Kr. Ø.
A.	Administration:			
	1. Løn til Regnskabsfører og Revisor, Trykning	c.	250 00	
	2. Lagtingets Tillidsmand.....	c.	300 00	
				550 00
B.	Tilskud til Landingssteder, bevilgede i 1920		3430 00	
	— - — — - 1921		700 00	
				4130 00
C.	Tilskud til Broer, bevilget i 1920.....		2937 60	
	— - — — - 1921.....		878 69	
				3816 29
			Al overføre...	8496 29

	Kr.	Ø.
Overført...	27000	01

Ialt...	27000	01

a d A. Til disponible Midler er henregnet Økonomisk Fonds Midler med Undtagelse af Grundfonden og det i Obligationer anbragte Beløb paa 10775 Kr. 17 Øre.

Fondens Andel i Hvalfangsten androg i 1911: 9676 Kr. 80 Ø., i 1912: 4378 Kr. 03 Ø., i 1913: 3811 Kr. 97 Ø., i 1914: 4957 Kr. 06 Ø., i 1915: 8064 Kr. 00 Ø., i 1916: 5385 Kr. 60 Ø., i 1917: 0 Kr. 00 Ø., i 1918: 0 Kr. 00 Ø., i 1919: 0 Kr. 00 Ø., i 1920: 10421 Kr. 60 Ø., i 1921: 5640 Kr. 00 Ø. og for 1922 anslaaet til 4500 Kr.

Siden 1913 er der fanget 133, 172, 280, 191, 347 og 188 Storhvaler samt 166, 291, 1198, 270, 265, 848, 153, 800 og 1076 Grindehvaler.

			Kr. Ø.
		Overført...	8496 29
D.	Til Fremme af Oplysning:	Kr. Ø.	
	Aftenskoler	c. 200 00	
	Højskolen	600 00	
			800 00
E.	Vedkommende Grindefangster:		
	1. Erstatning for Skade og andre Udgifter	300 00	
	2. Henlæggelse til Fonden for Jordehvalsrettighedens Afløsning, jfr. Reglementet 14. Juni 1909	c. 520 00	
			820 00
F.	Henlæggelse til Grundfonden		1000 00
G.	Forskelligt:		
	Træplantning paa Færøerne (fra 1. Okt. 1917 i 5 Aar, forhøjet i 1920)	800 00	
	Udgivelse af færøske Kvæder (Rest af 1. Del og 2. Del af en 3-aarig Bevilling)	3000 00	
			3800 00
Forventet Status med Hensyn til disponible Midler 30. September 1922			12083 72
		Ialt...	27000 01

Ifølge Lagtingets Beslutning af 1. Septbr. 1920 anmodes Amtmanden om af økonomisk Fond at overføre til Amtsrepartitionsfonden et Beløb af 6000 Kr. Denne Overførelse har hidtil ikke fundet Sted, fordi man har maattet optage Laan af økonom. Fonds Midler til Dækning af uundgaaelige Udgifter, og Kassebeholdningen derfor har været utilstrækkelig.

Overslag over Færø

for Aaret

Indtægter:

			Kr. Ø.
A.	Beholdning:		
	Forventet Beholdning af disponible Midler 1. Oktober 1922		12083 72
B.	Forventede Indtægter for Tiden fra 1. Oktober 1922 til 30. September 1923:	Kr. Ø.	
	1. Renter	1500 00	
	2. Indtægter af Grindefangster	600 00	
	3. Storhvalsfangsten for Aaret 1922—23	0 00	
	...		2100 00
	Samlet Sum...		14183 72

Amts økonomiske Fond

1922—23.

Udgifter:

		Kr. Ø.	Kr. Ø.
A.	Administration:		
	1. Løn til Regnskabsfører, Revisor, Trykning o. s. v.	c. 300 00	
	2. Lagtingets Tillidsmand vedr. Broer og Landingssteder	c. 300 00	
			c. 600 00
B.	Landingssteder:		
	Der foreligger Andragender		X
C.	Broer:		
	Der foreligger Andragender		X
D.	Veje:		
	Der foreligger Andragender		X
E.	Til Fremme af Industri og Haandværk		X
F.	Til Fremme af Oplysning:		
	1. Til Aftenskoleundervisning (Beslutning af 13. September 1906. Tid. A. Side 257) indtil videre	200 00	
	2. Til Højskolen ved Thorshavn	X	
	3. Rejseunderstøttelse til Lærere	X	
			200 00
G.	Forskellige andre Andragender		X
H.	Vedrørende Grindefangsten:		
	Henlæggelse til Jordafløsningsfonden	200 00	
	Erstatning for Skade og andre Udgifter	300 00	
			500 00
I.	Forskelligt:		
	Tilskud til det danske Hedeselskab: Træplantning paa Færøerne	800 00	
	Udgivelse af færøske Kvæder (3die Del af en 3-aarig Bevilling)	2000 00	
			2800 00
K.	Henlæggelse til Grundfonden		1000 00
		Ialt	5100 00
		Balance	9083 72
		Samlet Sum	14283 72

Status har været, for saa vidt angaar

	Grundfonden:	den disponible Formue:
1. Oktober	1917: 25056 Kr.	22117 Kr. 15 Ø.
1. —	1918: 26056 —	16278 — 49 —
1. —	1919: 27056 —	10836 — 16 —
1. —	1920: 28056 —	13209 — 98 —
1. —	1921: 29056 —	6562 — 51 —
1. —	1922: 30056 —	12083 — 72 — (anslaaet)

Nr. 3.

Færø Amts Fattig-

pr. 30. Sep-

			Kr. Ø.
A.	Grundfonden		37000 00
B.	Disponible Midler:	Kr. Ø.	
	1. Forskud	7382 68	
	2. Restancer	4668 12	
	3. Kontant Beholdning	802 84	
			12853 64
		lalt...	49853 64

Formodet Status pr.

Over de dispo-

Den disponible Beholdning pr. 1. Oktober 1921 + forventede Indtægter indtil 30. September 1922.

			Kr. Ø.
A.	Beholdning den 1. Oktober 1921, jfr. ovenfor		12853 64
B.	Forventede Indtægter for Tiden fra 1. Oktober 1921 til 30. September 1922:	Kr. Ø.	
	Renter	300 00	
	Grindefangster	300 00	
	Storhvalfangsten	1000 00	
	Bøder	10 00	
	Handelsbevillinger ifølge Lov 1855, 1881 1913	400 00	
	Andre Indtægter (Afgifter af Arv, Testamenter og Gaver, Embedsudnævnelser, Firmaanmeldelser m. m.)	950 00	
			2960 00
		lalt...	15813 64

ad A. Til disponible Midler er henregnet Amtsfattigkassens Midler med Undtagelse af Grundfonden.

kasses Status

tember 1921.

Fortegnelse

over

de Færø Amts Fattigkasse tilhørende Panteobligationer den 30. September 1921.

Aktiv Nr.	Debitorernes Navne	Obligationernes Dato	Oprindelig Størrelse	Rest-paalydende
	a. *Obligationer, der forrentes og afdrages med 6 % pro Anno:*			
161	Færø Amts Repartitionsfond.....	25. Septbr. 1902		
162	Samme	14. Oktbr. 1902	5000 00	4240 98
163	Samme	29. Maj 1903		
176	Samme	17. Novbr. 1914	12000 00	10178 33
	b. *Obligationer à 4 %, hvori Afdrag ikke er betinget:*			
179	Driftsudvalget for Sanatoriet	13. Decbr. 1913	7000 00	7000 00
	c. *Obligationer à 4 %, at afdrage i 10 Aar:*			
180	Kirkekasserne		15000 00	15000 00
				Kr. 36419 31

30. September 1922.

isible Midler.

Udgifter

			Kr. Ø
Administration m. m.....			300 00
Tilskud til en Kommunes Fattigkasse (Lagtingsbeslutning)			150 00
— - Sygehuse	til Amtshospitalet	Kr. Ø. 800 00	
	til Klaksvig	600 00	
	til Suderø	600 00	
			2000 00
— - Døvstummes Oplærelse			1300 00
Udgifter til Underholdningsbidrag			1700 00
Henlæggelse til Grundfonden			500 00
		Ialt...	5950 00
Forventet Status med Hensyn til disponible Midler 30. Septbr. 1922.....			9863 64
		Ialt...	15813 64

Hvis Amtsfattigkassen, ligesom de foregaaende Aar, skal yde et Tilskud til Pensionsfonden paa 2000 Kr., vil de disponible Midler gaa ned med dette Beløb.

Overslag over Færø

for Aaret

Indtægter:

		Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
A.	Beholdning:				
	Forventet Beholdning af disponible Midler 1. Oktober 1922			9863	64
B.	Forventede Indtægter i Tiden fra 1. Oktober 1922 til 30. September 1923:				
	Renter	1500	00		
	Grindefangster	300	00		
	Storhvalsfangsten	00	00		
	Handelsbevillinger ifølge Lov af 1855, jfr. 1892 og 1913	400	00		
	Handelsbevillinger for Handel fra Skibe (Lov 1892)				
	Bøder	10	00		
	Andre Indtægter	100	00		
				2310	00
	Samlet Sum...			12173	64

Nr. 4.

Skydskassens Status.

	Kr.	Ø.
Beholdning den 30. September 1921	8479	06

	Kr.	Ø.
Restancer	2459	01
Sparekassen	2398	92
Kontant	3621	13

Amts Fattigkasse

1922—23:

Udgifter:

		Kr. Ø.	Kr. Ø.
Administration	c.	300 00	
Tilskud til Sygehuse, som foran		2000 00	
— - Døvstummes Oplærelse	c.	1300 00	
Udgifter til Underholdsbidrag	c.	1700 00	
Henlæggelse til Grundfonden		500 00	
		Ialt...	5800 00
		Balance...	6373 64
		Samlet Sum...	12173 64

Status har været, for saa vidt angaar

	Grundfonden:	den disponible Formue:
1. Oktober	1915: 34000 Kr.	15907 Kr. 05 Ø.
1. —	1916: 34500 —	16941 — 31 —
1. —	1917: 35000 —	15700 — 91 —
1. —	1918: 35500 —	16054 — 93 —
1. —	1919: 36000 —	16106 — 93 —
1. —	1920: 36500 —	14031 — 27 —
1. —	1921: 37000 —	10148 — 26 —
1. —	1922: 37500 —	9863 — 64 — (anslaaet)

Nr. 5. **Sanatoriet**

pr. 30. Sep-

(jfr. Beretning og

Aktiver:

	Kr. Ø.	Kr. Ø.
Beholdning den 30. September 1921:		
a. Sanatoriets Tilgodehavende hos Patienter	1596 65	
b. Statskassens Tilskud for Juli Kvartal 1921	8126 50	
c. Kontant Beholdning	364 31	
.....		10087 46
Balance		61299 67
	lalt...	71387 13

Det bemærkes, at Renter og Afdrag af Anlægssummen afholdes af Amtsrepartitionsfonden.

	pr. Kostdag:	pr. Patientdag:
Udgifterne til Forplejning var i 1912—13	76,98 Ø.	110,05 Ø.
1913—14	79,00 —	112,05 —
1914—15	88,70 —	118,20 —
1915—16	98,00 —	126,60 —
1916—17	128,80 —	164,00 —
1917—18	195,60 —	249,70 —
1918—19	260,03 —	307,50 —
1919—20	348,00 —	468,80 —
1920—21	277,00 —	368,80 —

	Kr. Ø.	Kr. Ø.
Gælden pr. 30. September 1921 udgjorde	61299 67	
Den 30. April 1922 var den forøget med.....	10250 99	
		71550 66
I Juli 1922 har Statskassen indbetalt som delvis Dækning af Underskud for 1920—21	34037 42	
Amtsrepartitionsfonden har i Henhold til Lagtingets Vedtagelse indbetalt:		
Dækning af Underskud for 1919—20	15543 29	
Dækning af Underskud for 1920—21	11345 80	
		60926 48
	Ialt...	10624 18

i Hoydal

tember 1921

Driftsregnskabet).

Passiver:

		Kr. Ø.	Kr. Ø.
Gæld den 30. September 1921:			
a.	Til Færø Amts Fattigkasse	7000 00	
b.	Til Føroya Banki	64387 13	
			71387 13
		Ialt...	71387 13

Hvad Sanatoriets *Anlægssum* angaar, henvises til Oversigten i Lagtingstidende 1914 og 1915.

Driftsregnskabet for den forløbne Tid er, *naar bortses fra Forrentning og Afdrag*, saaledes:

i Tiden fra Maj 1908 til 31. Marts 1910					10035 Kr. 42 Ø.	Underskud
1. April	1910 til 30.	September	1911 ...		4881 — 45 —	—
1. Oktober	1911 - 30.	—	1912 ...		1676 — 65 —	Overskud
1. —	1912 - 30.	—	1913 ...		812 — 35 —	Underskud
1. —	1913 - 30.	—	1914 ...		1210 — 20 —	—
1. —	1914 - 30.	—	1915 ...		3421 — 93 —	Overskud
1. —	1915 - 30.	—	1916 ...		3251 — 18 —	—
1. —	1916 - 30.	—	1917 ...		1222 — 17 —	Underskud
1. —	1917 - 30.	—	1918 ...		15960 — 59 —	—
1. —	1918 - 30.	—	1919 ...		24954 — 20 —	—
1. —	1919 - 30.		1920 ...		66858 — 05 —	—
1. —	1920 - 30.	—	1921 ...		45383 — 22 —	—

Nr. 6. Telefon-

pr. 30. Sep-

(jfr. Driftsregnskabet og den

Aktiver:

		Kr.	Ø.
Beholdning den 30. September 1921:			
1.	Kontant Beholdning	2159	41
2.	Indestaaende i Færø Amts Sparekasse og Føroya Banki	6032	89
3.	— — — — — vedr. Fornyelsesfondet	16079	06
4.	Restancer	18135	86
Balance pr. 30. September 1921		173169	00
	Ialt...	215576	22

Den bogførte Anlægssum var den 30. September 1921 608442 Kr.

Balancen er, bortset fra de stedfundne Udvidelser, 62497 Kr. 45 Ø. ringere end forrige Aar.

Som det vil ses af selve Regnskabet, er der et Underskud paa 68541 Kr. 04 Øre, idet der til Udvidelse af Anlægget er anvendt 97888 Kr. 45 Øre. Underskudet er delvis dækket ved det hos Skipafelagið Føroyar optagne Laan paa 60000 Kr.

Telefonnettet var pr. 30. Sept. 1921:

Lokale Telefonnet	325	km	Luftledninger
Mellembys —	40	--	Søkabler
	877	-	Luftledninger

Der er 59 Centralstationer, deraf 24 offentlige Samtalestationer med Box. 355 Abonnenter. Der er i Aarets Løb ført 132589 Gebyrsamtaler mod 152828 forrige Aar og 165919 i 1918—19. Der er en Tilbagegang fra 1919—20 til 1920—21 af 13,2 pCt., medens der for 1918—19 til 1919—20 var en Tilbagegang af 7,9 pCt. og for 1917—18 til 1918—19 en Fremgang paa 36,5 pCt.

væsenet

tember 1921

Regnskabet vedlagte Driftsberetning).

Passiver:

Gæld:

Telefonvæsenets Obligationsgæld pr. 11. Juni Termin 1921:	Kr.	Ø.
1. Til Livsforsikringsselskabet „Danmark" ifølge Obligation af 25. August 1906. (Halvaarlig Rente og Afdrag 4051 Kr. 95 Ø.)	90577	18
2. Til Forsørgelsesforeningen „Bikuben" ifølge Obligation af 21. September 1907. (Halvaarlig Rente og Afdrag 880 Kr. 52 Ø.)	21290	59
3. Til Kreditforeningen af Kommuner i Danmark ifølge Obligation af 23. September 1909. (Halvaarlig Rente og Afdrag 915 Kr.)	23317	71
4. Til samme ifølge Obligation af 17. November 1911. (Halvaarlig Rente og Afdrag 472 Kr. 50 Ø.)	12038	69
5. Laan fra Skipafelagið Føroyar	60000	00
Gæld til Store Nordiske Telegrafselskab for Telegrammer i September Maaned 1921	8352	05
Ialt	215576	22

Da Suderøkablet og Sandøkablet ikke eksisterer mere, bør Anlæggets Værdi nedskrives med 100000 Kr. Da Anlæggets Værdi i Aarenes Løb er forringet (Slitage, raadne Pæle), bør Værdien yderligere nedskrives med c. 10 pCt., saaledes at den nuværende Værdi passende kan sættes til 458000 Kr. (608442 -:- 100000 -:- 50442).

Nr. 7.

Kirkekassernes Status

pr. 31. December 1921.

		Aktiver: Kr. Ø.	*Passiver:* Kr. Ø.
1.	Norderøernes Præstegæld	416 17	65526 37
2.	Østerø —	16852 21	
3.	Sydstrømø —	86 02	19013 33
4.	Thorshavns Kirkes særlige Kasse	8563 27	
5.	Nordstrømø Præstegæld	9156 93	2686 67
6.	Vaagø —	16189 40	
7.	Sandø —	8836 72	
8.	Suderø —	3256 98	9500 00
9.	Vaag (S.) Kirkes særlige Kasse	904 13	
	Balance...	32464 54	
	Ialt...	96726 37	96726 37

Status pr. 31. December 1921 udviser saaledes et Underskud paa 32464 Kr. 54 Øre imod et Underskud pr. 31. December 1920 paa 22387 Kr. 29 Øre, eller forringet fra forrige Status med 10077 Kr. 25 Øre.

Storhvalfangsten har i 1921 givet en Indtægt af 1880 Kr. 00 Øre.

Nr. 8. Fonden til Jordehvalsrettighedens Afløsning.

Beholdning pr. 30. September 1921 ..... 67983 Kr. 09 Øre
Laant til Amtsrepartitionsfonden 30000 Kr.
— - Kirkekasserne 12000 Kr.

Nr. 9. Grindegarnet i Vestmanhavn.

Beholdning pr. 31. December 1921 ..... 1268 Kr. 75 Øre
Gæld til økonomisk Fond 4400 Kr. ifølge Obligation af 3. November 1888 + Renterestancer 1056 Kr.

Nr. 10. Hansenske Legat.

Beholdning den 31. Marts 1922 ..... 1273 Kr. 78 Øre

Nr. 11. Færø Amts Skolefond.

Beholdning pr. 31. December 1921 ..... 38044 Kr. 42 Øre
Gæld til Sparekassen 6000 Kr.

Nr. 12. Den gensidige Forsikring for Skolebygninger.

Beholdning pr. 30. September 1921 ..... 7018 Kr. 53 Øre

Nr. 13. Lærernes Pensionsfond.

Beholdning pr. 30. September 1921 ..... 23583 Kr. 07 Øre

Nr. 14. Fonden til Anskaffelse af nyttige Skolebøger.

Beholdning pr. 30. December 1921 ..... 3151 Kr. 81 Øre

Nr. 15. Pastor Engelsteds Legater.

Beholdning pr. 31. December 1921 af Realskolelegatet ..... 1405 Kr. 47 Øre
Beholdning pr. 31. December 1921 af Pensionslegatet ..... 1513 Kr. 82 Øre

Nr. 16. Fonden til de Forulykkedes Efterladte.

Beholdning pr. 31. December 1921 ..... 14026 Kr. 23 Øre

Nr. 17. Færø Amts Bibliotek.

Beholdning pr. 31. Marts 1922 ..... 7385 Kr. 56 Øre

Nr. 18. Dykkerdragten.

Beholdning pr. 31. December 1921 ..... 1847 Kr. 15 Øre

Samlet Statusoversigt

over de af Lagtinget reviderede Regnskaber.

Aktiver:

			Kr. Ø.	Kr. Ø.
1. *Telefonanlægget* (bogført Værdi), jfr. Nr. 6				458000 00
2. *Bygninger med Inventar* (Assuranceværdien):				
tilh. Amtsrepartitionsfonden:	Sanatoriet		115000 00	
jfr. Nr. 1.	Lagtingshuset		17500 00	
	Arrestbuset		8400 00	
tilh. Skolefonden: Den nye Skolebygning jfr. Nr. 11.			86000 00	
tilh. Selvejende Institution: Bibliotcksbygning jfr. Nr. 17.			6000 00	
				232900 00
3. *S/S. „Smiril"* (Assuranceværdi)				60000 00
4. *Pengeeffekter:*			Kr. Ø.	
a. Sparekasse og Beholdninger, jfr. Nr. 1-6, 8-18			184756 67	
b. Panteobligationer, jfr. Nr. 2, 3, 8			118250 48	
c. Forskud, jfr. Nr. 1, 3			12568 75	
d. Restancer jfr. Nr. 1-6			62592 48	
				378168 38
			Ialt...	1129068 38

Passiver:

	Kr. Ø.	Kr. Ø.
a. Til Pengeinstitutioner jfr. Nr. 1, 5, 6, 11	854541 17	
b. Til Lagtingets Kasser ifølge Oblig., jfr. Nr. 1, 5, 7, 9	176771 02	
	Ialt...	1031312 19
	Balance...	97756 19
	Ialt...	1129068 38

Følgende Værdier er ikke opførte i ovenstaaende Status: De indtil 1. Januar 1921 byggede Kirker med Inventar, Grindegarnet i Vestmanhavn, Dykkerdragterne og Aktier i P/f. Skipafelagið Føroyar.

Balancen er 261319 Kr. 45 Øre mindre pr. 1. Oktober 1921 end 1. Oktober 1920.

A/S. „Føroya Avisfelagsins Bogtrykkeri", Thorshavn.

Bilag 8.

Frágreiðing til løgtingsins

frá

millumtinganevndini fyri bróstsjúkrahúsinum í Hoydølum

í tíðini frá Ólavsøku 1921 til Ólavsøku 1922.

Ár 1921, tann 3. oktbr. varð fundur settur í løgtingshúsinum.

Tingið hevur í dag samtykt at niðursetа eina nýggja millumtinganevnd til saman við amtmanni og landslækna at stýra sjúkrahúsinum í Hoydølum.

Løgtingsnevndin hevur á hesum fundi kosið Nyholm Debess til formann.

Nyholm Debess. *Poul Niclasen.* *S. P. úr Konoy.*

Ár 1921, tann 4. oktbr. var fundur settur uppi á sanatorienum. Allir limir vóru tilstaðar. Amtmaðurin og landslæknin vóru á fundi.

1. Samtykt varð at útbjóða innvendiga máling av 4 hvíldarhøllum.
2. Samtykt varð at útbjóða uppsetan av 4 fajancevøskum o. a.
3. Samtykt varð at biðja við papping og máling av 2 sjúkrastovum, til tess landslæknin hevði samrátt við sundheitsstýrið um hetta mál.
4. Samtykt varð at biðja H. C. W.-Tórgarð skipa fyri íf undir 1. og 2. nevnda arbeiði.
5. Samtykt varð at útbjóða 100 hl kol og 200 hl koks (brúkið fyri 3 mánaðar).

Nyholm Debess. *Konoy.* *Poul Niclasen.*

Olrik. *Hj. Heerup.*

Ár 1922, tann 20. apríl varð fundur settur uppi á sanatorienum. Allir limir vóru tilsteðar.

Nevndin kannaði eftir ymiskum viðurskiftum, og hugdi at tí lidna arbeiði sum var gjørt á sanatorienum; samstundis sum samrátt bleiv við lækna Jonsson um ymisk mál. Roknskapsførari J. Olsen var á fundi og segði frá tí peningaliga standinum, ið vegna prísfall var vorðin nógv betri, enn hann áður hevði verið. Samtykt varð at halda næsta fund 21. apríl s. á.

Nyholm Debess. *S. P. úr Konoy.* *Poul Niclasen.*

Olrik. *Hj. Heerup.*

Ár 1922, tann 21. apríl varð fundur settur á amtskontórinum. Allir limir vóru tilsteðar. Læknin var tilsteðar.

Samtykt varð at keypa ymisk toy til løk, handklæðir, serviettar, kjólatoy og toy til umvøling av liggiposum. Samaleiðis varð samtykt at keypa tað neyðturvuliga av ymiskum fløtum.

Framleiðis samdist nevndin um at lata ymiskar madrassur til umvølingar og til hetta brúk at keypa teng, sum stóð nevndini í boði frá V. Lützen.

Tessvegna at neyðugt var at gera ymiskar umvølingar, samdist nevndin um, at tekan á høvuðsbygningunum, altanerin móti vestri og høvuðstrappan fáa ábót.

Tað varð givið formanninum í hendi at lata Hoydal vita av, at nevndin hevði hildið neyðugt at minna hann á ymist ið trongdi ábót; millum anna:

1. Trappir til hvíldarhøllirnar og altangólvini verða smurd við karbolinium.
2. Rekkverk um altanarnar og ein partur av sjúkabørunum verða reinsaðar fyri rust og lakeraðar.
3. Hósnagarðsheginið verður flutt nordeftir og annans fær neyðturvuliga umvøling.
4. Uttangarðsheginið fær ábót.
5. Øll papptekir verða smurd.

Nevndin kom ásamt um at kannast skuldi eftir, um enn ikki kundi fáast tann neyðturvuliga olja til gassverkið.

Eitt bønarbræv av 14. oktbr. 1921 frá lækna Jonsson varð til umrøðu, og samtykt varð at játta honum, soleiðis at hann fær loyvi at vinna sær meira kunnleika í læknafrøðinum; tó soleiðis at hann setur mann í sítt stað, til at røkja læknastarvið á sanatorienum, meðan hann er burtur staddur.

Eftir áheitan, var samtykt at rinda Hoydal 30 krónur fyri arbeiðshjálp, hann hevði biðið sær í fjør.

Bjóðing var komin frá V. Lützen og M. C. Restorff & Sønner uppá kol og cokes.

Tá V. Lützens bjóðing var lægri, samdist nevndin um at taka við hansara boði.

Samtykt var at selja tvinni vognhjól.

Nyholm Debess. *S. P. úr Konoy.* *Poul Niclasen.*

Olrik. *Hj. Heerup.*

Eftirfylgjandi brøv eru móttikin og send; fyrsta ein avskrift:

Færø Amt.
—o—

Thorshavn, den 7. November 1914.

I Anledning af Deres Tilbud af 28. d. M. om Leje af det Sanatoriet tilhørende Stykke mellem Højvigsvej og Buanæs, mod et Vederlag af 30 Kr. aarlig skal man herved meddele, at man som allerede telefonisk meddelt modtager Deres Tilbud, saaledes at Lejeforholdet, der alene bestaar i Græsningsret, tager sin Begyndelse fra 1. dus. og varer, indtil det med 1 Aars Varsel opsiges til den 1. Maj, altsaa tidligst 1916.

(sign.) *Svenning Rytter.*

Til
Hrr. Consul V. Lützen.

København, den 10. Juli 1922.

Færøernes Amtskommune, Thorshavn.

I Besvarelse af Deres ærede Skrivelse af 3. ds. skal vi meddele, at vi er villige til at forhøje Forsikringen for Tuberkulose-Sygehuset i Hoydal fra Kr. 115,000 til Kr. 200,000. Vi indgaar paa at beregne samme Præmie for Gasværksbygningen med Indhold som for de øvrige Bygninger, nemlig 5 ‰ *paa Betingelse af,* at Gasværket og Desinfektionsovnen ikke benyttes.

Forinden Policen udstedes, beder vi Dem meddele os, om den nye Forsikring kun skal dække *selve* de hidtil forsikrede Bygninger eller om Inventar og Montering samt Funktionærernes og Patienternes Effekter som hidtil skal være indbefattet i Forsikringen.

Vi anerkender Modtagelsen af *Kr. 675,00* i Anvisning paa Føroya Banki, Thorshavn, til Dækning af Fornyelsespræmien for Policen af 1914.

Med Højagtelse

Aktieselskabet
Nye Danske Brandforsikrings-Selskab
af 1864.

A/S. „Færø Amtstidende"s Bogtrykkeri, Thorshavn.

Bilag 9.

Udkast

til

Forslag til kgl. Anordning for Færøerne om Ændringer og Tilføjelser til Lov om Ægteskabs Indgaaelse og Opløsning af 30. Juni 1922.

I Henhold til § 84, 2. Stykke, i Lov Nr. 276 af 30. Juni 1922 fastsættes herved for Færøernes Vedkommende følgende Ændringer og Tilføjelser til bemeldte Lov.

§ 1.

§ 20 affattes saaledes:

Forinden Ægteskab indgaas, skal der foregaa en offentlig Lysning.

Lysning skal af begge Brudefolkene begæres paa det Sted indenfor Landets Grænser, hvor Bruden bor, efter Brudefolkenes frie Valg enten hos vedkommende Præst eller hos vedkommende borgerlige Myndighed, som paa Færøerne er i Sydstrømø Præstegæld Landfogden, i Suderø søndre Præstegæld Sognefogden og iøvrigt Sysselmændene. Under særlige Omstændigheder kan Amtmanden endelig efter Forstanderskabets Indstilling dertil vælge en egnet Person.

Har Bruden ikke Bopæl indenfor Landets Grænser, begæres Lysningen paa det Sted, hvor Brudgommen bor, eller, hvis heller ikke han bor her i Landet, paa det Sted, hvor en af Parterne opholder sig.

§ 2.

§ 22 affattes saaledes:

De i § 21 omhandlede Bevisligheder forelægges for de i § 20 nævnte Myndigheder.

Naar Bevislighederne skønnes at være i Orden, meddeler vedkommende Myndighed Brudefolkene Attest herom.

Derefter iværksættes Lysning snarest muligt.

Saafremt der for vedkommende Myndighed kan være Tvivl om, hvorvidt Bevislighederne er i Orden, skal disse, forinden Attest udstedes, forelægges for Landfogden.

§ 3.

§ 23 affattes saaledes:

Lysningen, der skal indeholde Parternes fulde Navn, Stilling, Bopæl og Fødested, foretages paa det Sted, som er fastsat i § 20, og sker paa Færøerne enten ved Kundgørelse fra Prædikestolen eller Kordøren, eller ved Tinglæsning, alt efter som Lysningen foretages af Præsten eller Degnen paa Præstens Vegne eller af de borgerlige Myndigheder. Lysningen foretages kun een Gang, og Vielsen maa ikke finde Sted, forinden der er hengaaet 14 Dage fra Lysningen (Lysningsfristen).

Nærmere Regler om Lysning ved Kundgørelse fra Prædikestolen eller Kordøren gives af Kirkeministeriet.

Hvis nogen af Brudefolkene har Bopæl i Udlandet, skal Kundgørelse om Ægteskabet tillige ske dér i de Tilfælde og efter de Regler, som Justitsministeriet bestemmer.

§ 4.

§ 27, 2. Stykke, affattes saaledes:

Betalingen tilfalder Statskassen.

§ 5.

§ 32 affattes saaledes:

Borgerlig Vielse foretages i Sydstrømø Præstegæld af Landfogden, i Suderø søndre Præstegæld af Sognefogden og ijøvrigt af Sysselmændene, ligesom ogsaa den af Amtet i Henhold til § 20 valgte Person kan foretage borgerlig Vielse.

De i denne Paragraf nævnte Myndigheder er pligtige at udføre Vielse og dermed forbundne Forretninger for dem, der ønsker det, uden Hensyn til, om nogen af Brudefolkene er bosat indenfor den paagældende Myndigheds stedlige Omraade eller ej.

§ 6.

§ 35, 1. Stykke, affattes saaledes:

Paa den for Vielsen bestemte Dag og Tid, der saa vidt muligt skal vælges efter Brudefolkenes Ønske, møder disse ved kirkelig Vielse i Kirken og ved borgerlig Vielse hos de i § 32 nævnte Myndigheder.

§ 7.

§ 39 affattes saaledes:

Betalingen for de Vielsen vedrørende Udskrifter fastsættes ved Anordning.

Betalingen tilfalder for den første Udskrift af Kirkebogen og for Udskrifter af Ægteskabsbogen Statskassen.

Statskassen afholder Udgiften til Anskaffelse af Ægteskabsbøger og Duplikater af disse samt til Duplikaternes Førelse.

§ 8.

§ 76, 4. og 5. Stykke, affattes saaledes:

Mægling og Vilkaarsforhandling foretages samlet med begge Ægtefæller og foregaar paa det Sted, hvor den Ægtefælle, fra hvem Separation eller Skilsmisse søges, bor eller opholder sig. Dog kan disse Handlinger foretages særskilt med hver af Ægtefællerne, saafremt en af Ægtefællerne bor eller opholder sig udenfor Færøerne, hvorhos Amtmanden, saafremt det vil volde uforholdsmæssig store Vanskeligheder for Ægtefællerne at møde samlet til Mægling eller Vilkaarsforhandling, kan tillade, at Mægling og Vilkaarsforhandling foretages særskilt med hver af Ægtefællerne.

Nærmere Regler for Foretagelsen af Mægling og Vilkaarsforhandling fastsættes ved kongelig Anordning. Saafremt en Ægtefælle trods Tilsigelse fra ved-

kommende Myndighed undlader at give Møde til Mægling eller Vilkaarsforhandling, kan der af vedkommende Overøvrighed idømmes Ægtefællen en Bøde fra 10 til 500 Kr., der tilfalder Statskassen.

§ 9.

I § 91, 1. Stykke, i fornævnte Lov indføjes i 2. Linje efter D. L. 6. Bog, 13. Kapitel, Art. 2 og 16, „for Færøernes Vedkommende N. L. *3. Bog, 18. Kapitel, Art. 1—4, 8, 10, 15, 16, Nr. 1—8; N. L. 6. Bog, 13. Kapitel, Art. 2 og 16.*"

Bemærkninger til foranstaaende Forslag.

Ifølge § 84 i Lov af 30. Juni 1922 om Ægteskabs Indgaaelse og Opløsning træder nævnte Lov i Kraft for Færøernes Vedkommende den 1. Juli 1923, dog saaledes, at de Ændringer og Tilføjelser til Loven, som Øernes særlige Forhold maatte kræve, skal kunne fastsættes ved kongelig Anordning, efter at Lagtingets Betænkning forinden er blevet indhentet.

Man har herefter udarbejdet foranstaaende Udkast og skal til de enkelte Paragrafer fremsætte følgende Bemærkninger.

Til § 1.

Medens Loven for Købstædernes Vedkommende har henlagt til Borgmesteren at modtage Begæring om Lysning og prøve de i Loven krævede Bevisligheder, foreslaas det at lade Landfogden udføre dette Hverv i Thorshavn. I Købstæderne i det øvrige Kongerige findes nemlig en anden Ordning med Hensyn til Kommunernes Administration end i Thorshavn, med fast lønnede Borgmestre og kommunale Embedsmænd, saaledes at der haves kvalificerede Organer til Hvervets Udførelse. Det synes derfor naturligere, at Landfogden, der sidder inde med de nødvendige Forudsætninger dertil, udfører denne Funktion.

Den samme Virksomhed, der for Landsognenes Vedkommende i det øvrige Kongerige udføres af Sognefogderne, er foreslaaet henlagt til Sysselmændene og Sognefogden i Vaag, idet der dog er opretholdt den Mulighed, som Loven hjemler, under særlige Omstændigheder at faa udpeget andre til i disses Sted at udføre Hvervet.

Man har dog anset det for mest hensigtsmæssigt at lade Landfogden træde i Sysselmændenes Sted forsaavidt angaar den Del af Strømø Syssel, der ligger Thorshavn nærmest.

Til § 2.

Medens Lovens § 22 lader de borgerlige Myndigheder alene, altsaa ikke Præsterne, prøve Bevisligheder efter § 21, foreslaas det her at lade saavel de borgerlige Myndigheder som Præsterne foretage denne Prøvelse.

I det øvrige Kongerige vil det i Reglen kun volde ringe Besvær at faa Lysningen iværksat, idet Sognets Præst og dets Sognefoged ikke bor langt fra hverandre. Naar Lysningen er begæret, vil Forelæggelsen af de omtalte Bevisligheder for Sognefogden let kunne finde Sted, og Lysningen derefter ske.

Anderledes paa Færøerne, hvor Præst og Sysselmand de fleste Steder ikke bor i samme Bygd, og hvor følgelig en Fremsendelse af Bevislighederne paa Grund af de ofte vanskelige Samfærdselsforhold vil kunne tage Tid og volde unødig Forsinkelse. Begærer f. Eks. et Brudepar paa Viderejde Lysning hos Sognepræsten sammesteds, skulde efter Lovens Regel Bevislighederne først sendes til Sysselmanden i Klaksvig til Prøvelse, hvorefter Attesten om, at Bevislighederne er i Orden, skulde sendes tilbage til Viderejde igen. Efter den her foreslaaede Ordning skal Præsten saavel kunne modtage Begæringen om Lysning som prøve Bevislighederne, saa at Lysning kan finde Sted uden Forsinkelse.

Til § 3.

Man har anset det for nødvendigt udtrykkeligt at nævne den paa Færøerne stedfindende Kundgørelse fra Kordøren ved Degnen paa Præstens Vegne.

Til § 4.

Ændringen af § 27 er en nødvendig Følge af, at de kommunale Myndigheder ikke skal have noget med Lysningen at gøre.

Til § 5.

Borgerlig Vielse bliver ligesom efter Loven at foretage af de samme borgerlige Myndigheder, der kan modtage Begæring om Lysning.

Det bliver imidlertid ikke nødvendigt paa Færøerne at have nogen særlig Regel om Valg af Stedfortræder, da dette Spørgsmaal altid vil kunne ordnes ved Konstitution af en Person i Sysselmandens (Sognefogdens) Sted.

Til § 6.

Ved Formuleringen af Bestemmelsen af Stedet for Foretagelse af borgerlig Vielse, hvilket normalt vil være den paagældende Embedsmands Kontor, er det muliggjort, at Sysselmanden paa sine Omrejser i Sysselet kan foretage Vielse. Bestemmelsen om, at Kommunalbestyrelsen skal anvise Stedet, hvor Vielsen skal ske, vil formentlig være upraktisk.

Til § 7.

Det maa anses for naturligst, at Indtægterne indgaar i og Udgifterne afholdes af samme Kasse, og det maa da blive Statskassen, idet de optrædende Myndigheder er Statens Tjenestemænd.

Til § 8.

Mægling og Vilkaarsforhandling bør, naar Ægtefællerne begge opholder sig paa Færøerne, saavidt muligt foretages samlet med begge Ægtefæller. Da det imidlertid kan volde uforholdsmæssige Vanskeligheder at færdes paa Færøerne, saa at Kravet om samlet Mægling ikke vil kunne gennemføres fuldt ud, mens paa den anden Side Fastsættelse af en bestemt Grænse, indenfor hvilken Mægling *skal* foretages samlet med begge Ægtefæller, vil vise sig upraktisk, har man foreslaaet at bemyndige Amtmanden til at tillade Undtagelser fra Hovedreglen.

A/S. „Føre Amtstidende"s Bogtrykkeri, Thorshavn.

Bilag 10.

Udvalgsbetænkning.

Ved Skrivelse af 28. April d. A. har Amtet tilstillet Amtslæge Heerup Skrivelse og udbedt sig dennes Udtalelse om Gennemførelsen af de i Lov af 17. Marts 1922 om Ændring i Lov af 30. Juni 1919 om Statsstøtte til tuberkuløses Sygebehandling givne Regler paa Færøerne.

I Svarskrivelse af 25. Maj d. A. har Amtslægen indstillet, at Gennemførelsen sker saaledes at § 3 i Anordning af 15. December 1920, som var til Behandling i samme Aars Lagtingssamling, se Lagtingstidende 1920 Side 57, ændres som i Lov af 17. Marts 1922, dog saaledes, at Paragraffens 1. Stykke forbliver uforandret. Til Begrundelse af denne Indstilling fremhæver Amtslægen først de økonomisk vanskelige Forhold, som Sygehusene paa Færøerne arbejder under, og dernæst mener Amtslægen at Loven vil faa større Betydning for Øerne, saasnart det nye Hospital tages i Brug, idet man da vil faa Anvendelse for Lysbehandling af kirurgisk Tuberkulose.

I Henhold til Amtslægens Indstilling har Amtet udarbejdet et Forslag til Anordning med Bemærkninger, der sammen med Sagens Akter er tilsendt Lagtinget og overgivet undertegnede Udvalg til Erklæring.

Udvalget kan slutte sig til det foreliggende Forslag fra Amtet, men finder Anledning at fremsætte nogle Bemærkninger til Oplysning af det foreliggende.

Det er formentlig en afgjort Betragtningsmaade, at den unaturlige Prisstigning af alle Fødevarer og Nødvendighedsgenstande, der fremkom under Verdenskrigen, selvfølgelig medførte en ret betydelig og iøjnefaldende Forøgelse af Udgifterne ved Driften af alle Tuberkuloseanstalter, saavel i Danmark som her paa Færøerne. Til Oplysning og Sammenligning i saa Henseende kan der anføres, at Driftsudgiften pr. Sygedag paa de af Nationalforeningen til Tuberkulosens Bekæmpelse drevne anerkendte Tuberkulosesanatorier i Aaret 1919—20 udgjorde 6 Kr. 45 Øre og for Aaret 1920—21 8 Kr. 05 Øre, mens den for det herværende Sanatorium udgjorde for ovenfor nævnte Regnskabsaar henholdsvis 9 Kr. 16 Øre og

8 Kr. 67 Øre. Naar man endvidere vil erindre, at Driftsudgiften pr. Sygedag paa herværende Sanatorium i 1913—14 var Kr. 2,96, vil man have let ved at kunne forstaa hvor vanskelige økonomiske Vilkaar Sanatoriet har været undergivet i mellemliggende Tid, og at der i Øjeblikket, selv om et mindre Prisfald har foraarsaget en Nedgang i Driftsudgiften, baade fra Statens og Lagtingets Side ekstraordinært maa tilvejebringes et ret stort og for Lagtinget føleligt Beløb, for i det hele taget at kunne holde Driften gaaende.

At et saadant Misforhold mellem Indtægt og Udgift har været og endnu er til Stede er ret naturligt, naar man ser hen til Sanatoriets ordinære Indtægter, der har stillet sig saaledes:

Fra 1. Maj 1908 til 1. Januar 1921.

Betalingen paa
Sanatorieafdelingen
pr. Dag Kr. 3,00, heraf Patienten Kr. 0,75 og Kr. 2,25 som Statstilskud
Hospitalsafdelingen
pr. Dag Kr. 2,50, heraf Patienten Kr. 0,65 og Kr. 1,85 som Statstilskud

Fra 1. Januar til 31. Marts 1921.

Betalingen paa
Sanatorieafdelingen
pr. Dag Kr. 3,50, heraf Patienten Kr. 0,90 og Kr. 2,60 som Statstilskud
Hospitalsafdelingen
pr. Dag Kr. 3,00, heraf Patienten Kr. 0,75 og Kr. 2,25 som Statstilskud

Fra 1. April 1921 til Dato.

Betalingen paa
Sanatorieafdelingen
pr. Dag Kr. 3,50, heraf Patienten Kr. 0,50 og Kr. 3,00 som Statstilskud
Hospitalsafdelingen
pr. Dag Kr. 3,00, heraf Patienten Kr. 0,50 og Kr. 2,50 som Statstilskud

Efter det foreliggende Forslag til Anordning, der skal komme til at gælde for Finansaarene 1922—23 og 1923—24, er der foreslaaet en saadan Forhøjelse af de ordinære Indtægter, at denne, naar man lager Søgningen i Aarene 1920—21 til Grund for en Beregning, tør regne med at Indtægten kommer til at stige med c. Kr. 7000,00.

Den højeste Betaling der efter foreliggende Forslag kan tages, er 4 Kr. pr. Dag, dette gælder baade for Sanatorie- og Hospitalsafdelingen. Patientens Tilskud er for begge Afdelingers Vedkommende sat til Kr. 1,00 og Statstilskudet til Kr. 3,00.

Selv om der efter det foreliggende sker en Forhøjelse af den Betaling, Patienten maa erlægge, mener Udvalget, naar Hensyn tages til samme Betaling fra 1908, der var 75 Øre, at kunne anbefale, at denne Forøgelse af Patientens Udgift finder Sted, idet Forhøjelsen er ret uanselig og aldeles ikke staar i Forhold til Pengeværdiens Forringelse.

I Henhold til hvad man har anført, skal Udvalget tillade sig at foreslaa Lagtinget at vedtage det af Amtet udarbejdede Forslag til Anordning.

Undertegnede Effersøe skal bemærke, at jeg, ogsaa efter at der nu i den sidste Tid er indtraadt en Forbedring af Sygehusets Økonomi, anser det for nødvendigt at iværksætte den af Amtet foreslaaede Forhøjelse af Taksterne.

Thorshavn, den 15. August 1922.

Nyholm Debess. *S. P. ár Konoy.* *Poul Joensen.*

Oliver Effersøe. *Poul Niclasen.*

A/S. „Føroya Antidenda"s Bókagrótskerí, Thorshavn.

Bilag II.

Udvalgsbetænkning.

I Skrivelse af 1. Juni d. A. har Justitsministerlet anmodet Amtet om at forelægge Tinget Spørgsmaalet om, hvorvidt der er Anledning til at tilvejebringe Lovregler for Færøerne om Kørsel med Motorkøretøjer.

Amtets Skrivelse af 27. Juli er bilagt en Erklæring fra Landfogden om Sagen.

Undertegnede Udvalg, hvortil Sagen er blevet henvist, skal tillade sig at udtale:

Der findes for Øjeblikket kun en Motorvogn og en Motorcykle paa Færøerne. Motorvognen bliver, efter hvad Udvalget har gjort sig bekendt med, benyttet i noksaa stort Maal, særlig naar man ser hen til, at det kun er i selve Byen Thorshavn og aller nærmeste Omegn, den endnu kan benyttes, da der endnu ikke findes nogen Bygdeveje, der udgaar fra Thorshavn.

Der er imidlertid under Arbejde paa Færøerne forholdsvis udstrakte Vejanlæg, som forhaabentlig i den nærmeste Fremtid vil blive yderligere udvidede, og da der er Sandsynlighed for, at Motorvogne om end ikke i stort Tal vil blive satte ind paa disse Veje, finder man det ikke ufornødent, at der allerede nu tilvejebringes Lovregler for saadanne Køretøjers Benyttelse.

Udvalget har derfor paa Grundlag af Bekendtgørelse af Lov Nr. 149 af 20. Marts 1918 om Motorkøretøjer m. m. udarbejdet et Lovforslag for Færøerne om Kørsel med Motorkøretøjer, som hermed forelægges Tinget.

Udvalget skal herved foreslaa vedlagte Lovforslag til Tingets Vedtagelse.

Udvalget for forskelligartede Sager, Thorshavn, den 16. August 1922.

Johan H. Poulsen. *J. Outtesen.* *Poul Niclasen.*

A/S. „Føre Amtstidende"s Bogtrykkeri, Thorshavn.

Bilag 12.

Forslag

til

Lov for Færøerne om Motorkøretøjer m. m.

I.

Almindelige Bestemmelser.

§ 1.

Stk. 1. De i denne Lov indeholdte Forskrifter gælder for Kørsel med Motorkøretøjer paa Gade, Vej eller Plads, der er aabnet for almindelig Færdsel.
Stk. 2. Ved Siden heraf kommer de i de stedlige Politivedtægter givne Kørselsbestemmelser til Anvendelse, for saa vidt de ikke strider mod denne Lov.

§ 2.

Ved Motorkøretøjer forstaas i denne Lov Vogne eller Cykler, som bevæges med Motorkraft og er bestemte til Befordring af Personer eller Gods. Ved Motorcykler forstaas tohjulede Motorkøretøjer.

§ 3.

Stk. 1. Ethvert Motorkøretøj skal være saaledes indrettet, at dets Brug ikke medfører unødvendig Støj eller unødvendig Udvikling af Røg, Damp eller ilde Lugt.
Stk. 2. Ethvert Motorkøretøj samt Paahængsvogn til Motorkøretøjer skal være forsynede med Luftgummiringe eller massive Gummiringe.
Stk. 3. Intet Motorkøretøj maa have større Egenvægt end 1000 kg og større Vægt med fuld Last end 2000 kg.

§ 4.

Stk. 1. Ethvert Motorkøretøj skal være forsynet:

1) med et paalideligt Styreapparat, ved hvilket Køretøjet kan drejes let og stikkert.
2) Motorvogne, med to af hinanden uafhængige Bremseapparater, af hvilke hvert især kan standse Vognen paa højst 10 m ved 30 Km.s Fart, Motorcykler med let Bremseapparat med tilsvarende Bremseevne.
3) med et Signalhorn; Signalerne skal være forskellige for Motorvogne og for Motorcykler, men ensartede for hver af disse to Slags Køretøjer.

4) fra ¾ Time efter Solnedgang til ¾ Time før Solopgang samt i tæt Taage:
   a) Motorvogne med to tændte Lygter af samme Lysstyrke, anbragte i samme Højde, hver paa sin Side af Vognen. Enhver af disse Lygter skal være anbragt foran paa Køretøjet, have ufarvet Glas og kunne belyse Kørebanen mindst 12 m fremefter.

      Endvidere med en tændt Lygte, der viser rødt Lys bagud og ikke kan slukkes fra Førerens Plads eller fra Vognens Indre, saalænge de forreste Lygter er tændte.
   b) Motorcykler med en tændt Lygte, der opfylder samme Betingelser som under a) 2. Punktum foreslaaet. Motorcykler med Sidevogn endvidere med en fremadrettet tændt Lygte, anbragt paa den fra Cyklen vendende Side af Sidevognen. Motorcykler med Paahængsvogn med en lignende Lygte, anbragt paa Paahængsvognens venstre Side.

      Alle Motorkøretøjer, derunder ogsaa Motorcykler med Sidevogn saavel som Paahængsvogne til Motorcykler skal bagpaa være forsynede med et Spejlapparat (Katteøje) der, naar det belyses af et bagfra kommende Motorkøretøjs Forlygter, giver rød Refleks eller med Baglygte, der viser rødt Lys. Apparatet skal være saaledes anbragt, at det ikke under Kørselen kan dækkes af Bagage, Overtøj eller lignende.

Stk. 2. Der maa ikke anvendes stærkt blændende Lygter.

§ 5.

Styr, Bremser og Signalapparater skal være lette at behandle og anbragte saaledes, at Føreren kan benytte dem, uden at hans Opmærksomhed bortledes fra Kørebanen.

II.

Om Anmeldelse, Undersøgelse og Regulering af Motorkøretøjer.

§ 6.

Stk. 1. Ethvert Motorkøretøj skal, forinden det tages i Brug, skriftlig anmeldes for Landfogden. Anmeldelsespligten paahviler Ejeren eller den Person (Brugeren), som har varig Raadighed over Køretøjet.

Stk. 2. Anmeldelsen skal indeholde Ejerens (Brugerens) fulde Navn og Bopæl samt Oplysning om Køretøjets Bestemmelse (privat Personbefordring, offentligt Brug, Lastvogn m. m.), Hestekraft, Egenvægt, Bevægkraft, fra hvilken Fabrik Køretøjet er udgaaet, til hvilken Type det henhører og hvilket Fabriksnummer det har. Ved Lastkøretøjer oplyses Ladningens Maksimalvægt.

Stk. 3. Køretøjet skal derefter fremstilles enten for Landfogden eller for den af denne anviste sagkyndige til Afgørelse af, hvorvidt de i nærværende Lov fastsatte Forskrifter er opfyldte, og om det iøvrigt efter sin Beskaffenhed uden Fare kan benyttes. De med den omtalte Undersøgelse forbundne Udgifter udredes af den paagældende med 10 Kr. for en Motorvogn og 5 Kr. for en Motorcykle.

Stk. 4. Findes det, at det i de anførte Henseender fornødne er i Orden, registrerer Landfogden Køretøjet og forsyner det med sit Stempel. Endelig udsteder Landfogden Attest om Registreringen.

§ 7.

Naar et indregistreret Køretøj skifter Ejer (Bruger), skal saavel den tidligere som den ny Ejer (Bruger) ufortøvet gøre Anmeldelse derom til Landfogden.

§ 8.

Stk. 1. Landfogden kan til enhver Tid paa Ejerens Bekostning forlange et anmeldt Motorkøretøj fremstillet for at prøve, om det vedbliverde fyldestgør de i det foregaaende stillede Fordringer.
Stk. 2. Findes det, at Køretøjet ikke længere fyldestgør de nævnte Fordringer, eller fremstilles det ikke efter Tilsigelse, kan Landfogden forbyde dets Benyttelse.

§ 9.

Ejeren (Brugeren) er ansvarlig for, at Køretøjet er i lovlig Tilstand, navnlig at Styreapparat og Bremserne virker sikkert og kraftigt, og at Signalapparatet er i Orden, samt for, at Køretøjet føres af en dertil berettiget Person.

§ 10.

Naar Politiet forlanger det, er Ejeren (Brugeren) forpligtet til at give Oplysning om, hvilke Personer der som Førere har benyttet Køretøjet.

III.

Bestemmelser vedrørende Føreren.

§ 11.

Stk. 1. De i denne Lov omhandlede Køretøjer maa kun føres af Personer, der hos Landfogden har erhvervet Bevis for, at de har Ret til at føre saadanne Køretøjer; dette Bevis, som skal indeholde et vellignende Fotografi af den, for hvem det er udstedt, skal Føreren altid have hos sig under Kørselen og paa Forlangende forevise for Politiet.
Stk. 2. Til at erholde et saadant Bevis kræves, at vedkommende er fyldt 18 Aar, er en paalidelig og ædruelig Person, er i Besiddelse af tilstrækkelig Syns- og Høreevne samt iøvrigt af den fornødne aandelige og legemlige Førlighed, og at han ved at underkaste sig en Prøve for en af Landfogden beskikket sagkyndig godtgør at være i Besiddelse af tilstrækkelig Kørefærdighed og fornødent Kendskab til Maskinen og dens Behandling, Færdselsreglerne samt til Motorlovens Bestemmelser.
Stk. 3. Udgifterne ved Prøven afholdes af vedkommende med et af Landfogden fastsat Beløb.
Stk. 4. Sindssyge og berusede Personer tilladdes det ikke at føre noget Køretøj.
Stk. 5. Førerbeviset gælder i 5 Aar fra Udstedelsesdagen; dog kan det til enhver Tid tages tilbage, naar det oplyses, at den paagældende ikke længer fyldestgør de foran foreskrevne Betingelser for at erholde Førerbevis. Ønskes Beviset fornyet efter Udløbet af de 5 Aar, maa den paagældende for Landfogden godtgøre, at han stadig er ædruelig og paalidelig, samt i Besiddelse af tilstrækkelig Syns- og Høreevne og iøvrigt den fornødne aandelige og legemlige Førlighed. Landfogden bestemmer, om vedkommende kan fritages for at aflægge ny Prøve for den sagkyndige. Saadan Prøve skal aflægges, naar vedkommende i det sidst forløbne Aar ikke jævnlig har ført Motorkøretøj.

§ 11.

Føreren er, før Kørselen begynder, forpligtet til at overbevise sig om, at alle Apparater, særlig Styre-, Bremse- og Signalapparaterne er i foreskreven Tilstand og virker godt.

IV.

Om Kørsel paa Gade, Vej eller Plads.

§ 12.

Kørsel med Motorkøretøjer er tilladt paa alle offentlige Veje, som ikke ved tydeligt Opslag er lukkede. Naar en Kommune ønsker at lukke en Vej for Motorfærdsel, skal den dertil have Lagtingets Samtykke. I Andragendet til Lagtinget skal være angivet nøjagtig Vejens Bredde, samt Grunden, hvorfor Kommunen ønsker at afspærre Vejen.

§ 13.

Stk. 1. Kørehastigheden maa aldrig overstige 30 km i Timen.
Stk. 2. I Thorshavn, samt i alle Bygder, maa Kørehastigheden ikke overstige 15 km i Timen.
Stk. 3. Disse Hastigheder er dog kun tilladt, naar Vejbanen er fri og Terrænet fremefter og til Siderne er let overskueligt. Er dette ikke Tilfældet, skal Hastigheden være saa meget ringere, som behørig Hensyntagen til Forholdene kræver, hvilket ogsaa gælder, naar Vejbanens Tilstand paakræver det.
Stk. 4. Med Hensyn til Strækninger, hvor Politiet anser det for fornødent, at Kørsel foregaar med ringere Hastighed end den i denne Paragraf tilladte, kan det ved Opslagstavler paabydes, at Hastigheden ikke maa overstige et nærmere angivet ringere Antal Kilometer i Timen.
Stk. 5. For Overtrædelse af Kørehastigheden idømmes Straf i Henhold til § 20.

§ 14.

Under Kørselen skal der baade med Hensyn til den Hastighed, hvormed der køres, og iøvrigt udvises tilbørlig Forsiglighed og tages fornødent Hensyn til den øvrige Færdsel, ligesom der bør anvendes al mulig Opmærksomhed og Omhu til Formindskelse af Faren for Passagerer og andre Vejfarende.

§ 15.

Stk. 1. Indhenter eller møder et Motorkøretøj kørende, ridende eller andre Vejfarende, skal Signalapparatet til Advarsel for disse benyttes i Tide og Køretøjet holdes forsvarligt til Gadens eller Vejens henholdsvis venstre eller højre Side. Giver den kørende eller ridende Tegn til Føreren, eller Hesten eller Hestene viser Tegn til Ængstelse, skal Føreren standse Køretøjet for at afvente, om der træffes Forsigtighedsforholdsregler, f. Eks. ved Afstigning eller Bortkørsel til Siden. Foretages intet saadant, er Føreren berettiget til at køre videre. Under selve Forbikørselen maa Signalapparatet ikke benyttes, og Farten skal mindskes. Om ønskes skal Motorkøretøjets Fører straks hjælpe til med at føre Hesten eller Hestene forbi Køretøjet.
Stk. 2. I Snekastninger og paa Vejstrækninger, der er af en saadan Beskaffenhed, at Omkørsel ikke uden Fare kan ske, er Motorvogne, naar de møder kørende eller ridende, forpligtede til at køre saa langt tilbage, at Omkørsel kan finde Sted.
Stk. 3. Kørende, ridende og cyklende, som møder eller indhentes af et Motorkøretøj, skal straks, naar Signal gives, holde til højre og overlade Køretøjet en farbar Strækning af Vejen.

§ 16.

Stk. 1. Føreren skal, naar der kan være Fare for Sammenstød, i Tide give tydeligt Signal.
Stk. 2. Ligeledes skal han give Signal ved Gade og Vejkrydsninger.
Stk. 3. Brug af Signalet fritager ikke Føreren for Anvendelse af behørig Forsigtighed overfor andre Vejfarende.

Stk. 4. Signaliseringen skal straks ophøre, naar Hest derved bliver sky. Unyttig og hensynsløs Signalisering er forbudt.

§ 17.

Sker der et Uheld eller Ulykke ved Sammenstød eller paa anden Maade, der kan sættes i Forbindelse med Motorkøretøjets Benyttelse, skal Føreren straks standse, og, om fornødent, efter bedste Evne hjælpe de vedkommende uden Hensyn til, om han har Skyld i det stedfundne. Han skal desuden paa Forlangende opgive Navn og Bopæl.

§ 18.

Føreren er forpligtet at standse straks, naar det paabydes af Politiet.

§ 19.

Forlader Føreren Køretøjet, skal han sætte Maskinen ud af Virksomhed og saavidt muligt drage Omsorg for, at det ikke kan sættes i Gang af uvedkommende.

V.

Straffe- og Erstatningsbestemmelser.

§ 20.

Overtrædelse af denne Lov straffes, forsaavidt højere Straf ikke er forskyldt i Medfør af den øvrige Lovgivning, med Bøder fra 10 til 500 Kr., eller under skærpende Omstændigheder med Fængsel (almindelig borgerlig Straffelov § 25). Bøderne tilfalder Amtsfattigkassen.

§ 21.

Stk. 1. Saafremt et Motorkøretøj forvolder Skade ved Paakørsel, Sammenstød, Væltning eller andre lignende Kørselsuheld eller ved en i Motor eller Beholdere opstaaet Eksplosion eller Brand, er den for Motorkøretøjet ansvarlige forpligtet til at erstatte Skaden, medmindre det enten oplyses, at den skadelidende forsætlig eller ved grov Uagtsomhed har hidført Skaden, eller det fremgaar af Omstændighederne, at denne ikke kunde være afværget ved den Agtpaagivenhed og Omhu, der udkræves ved Benyttelsen af Motorkøretøjer saavel i Henseende til Driften som i Henseende til Materiellet.

Stk. 2. Med de samme Undtagelser er den ansvarlige forpligtet til at erstatte Skade, der bevirkes ved, at vejfarendes Heste bliver sky for Motorkøretøjet, saafremt det maa antages, at Skaden ikke staar i Forbindelse med nogen særlig Skyhed hos Hestene.

Stk. 3. Ansvar efter Bestemmelserne i nærværende Paragrafs 1ste Stykke paahviler ogsaa den for Motorkøretøjet ansvarlige for Skade paa Personer og Gods, som befordres med Motorkøretøjet for Betaling.

Stk. 4. Hvis der ved Sammenstød mellem Motorkøretøjer paa begge Sider foreligger et Forhold, som efter Reglerne i nærværende Paragrafs 1ste Stykke begrunder Erstatningspligt, og Sammenstødet medfører Skade for nogen af Førerne eller de for Køretøjerne ansvarlige eller endelig paa noget af Køretøjerne under saadanne Omstændigheder, at Paragraffens 8de Stykke finder Anvendelse, bestemmer Retten under Hensyn til de foreliggende Omstændigheder, om og med hvor stort et Beløb Erstatning bør ydes fra en af Siderne.

Stk. 5. I Tilfælde af Legemsbeskadigelse kan Erstatning kræves for Lidelse, Lyde og Vansir. Hvis den til Erstatning berettigede helt eller delvis har mistet sin Arbejdskraft, tilkommer der ham Erstatning for vedvarende Forringelse af Erhvervs-

evnen. Afgaar den skadelidende ved Døden som Følge af Ulykken, kan den, der har bekostet Begravelsen, fordre Udgifterne hertil erstattede, forsaavidt de ikke overstiger, hvad der efter afdødes Forhold er passende; har nogen ved Dødsfaldet mistet en Forsørger, kan han kræve Erstatning for det Tab, han derved kan antages at lide.

Stk. 6. Erstatningsansvaret paahviler den — være sig Ejer eller Bruger —, der benytter Motorkøretøjet eller lader det benytte. Erstatningsansvaret paahviler tillige Føreren, saafremt Skaden skyldes Overtrædelse af nogen ham som saadan paahvilende Forpligtelse.

Stk. 7. Hvis Tiltale rejses, bliver den skadelidendes Erstatningspaastand at tage under Paakendelse, selv om Straf ikke paalægges sigtede, og selv om Erstatningspaastanden rettes imod en anden end sigtede. Den inden Retten begyndte Undersøgelse kan ikke sluttes med Vedtagelse af Bøde, forinden der er givet den skadelidende Lejlighed til at paastaa Erstatning, og Forlig herom er opnaaet.

Stk. 8. Den til Erstatning berettigede kan for Erstatningen med paaløbende Omkostninger holde sig til Motorkøretøjet, saafremt Erstatningsansvar paahviler den, som ejede Køretøjet, da Skaden indtraf, eller den, der da var retmæssig Bruger deraf. Denne Hæftelse gaar forud for anden paa Køretøjet hvilende Gæld, men efter den i § 23 omhandlede Afgift.

Stk. 9. Enhver Ejer af et Motorkøretøj skal i et af Staten anerkendt Ansvarsforsikringsselskab tegne og holde i Kraft en Forsikring for Motorcykler stor 10,000 Kr., for andre Motorkøretøjer stor 20,000 Kr. til hel eller delvis Dækning af ethvert Erstatningskrav, som i Henhold til denne Lovs Bestemmelser kan gøres gældende mod den, der var ansvarlig for Motorkøretøjet, da Skaden indtraf.

Stk. 10. Endvidere er Motorkøretøjer, der er indregistrede som tilhørende danske Statsmyndigheder eller Statsinstitutioner og kommunale Institutioner, undtagne fra Forsikringspligten.

Stk. 11. Justitsministeren fastsætter de nærmere Regler for Forsikringspligtens Gennemførelse samt for Anerkendelse af Forsikringsselskaber.

Stk. 12. Præmier, som en forsikringspligtig Ejer af et Motorkøretøj er et anerkendt Ansvarsforsikringsselskab skyldig, kan i Mangel af rettidig Betaling inddrives ved Udpantning. I Tilfælde af Forsikringstagerens Konkurs ligestilles Fordringen paa de forfaldne Præmier med de i Konkursloven af 25. Marts 1872 § 33, Nr. 2, omhandlede Fordringer. Saafremt Forsikringen er tegnet for et større Beløb end det pligtige, gælder disse Regler for hele Præmien.

Stk. 13. Forsikringsselskabet skal have Lejlighed til inden Retten at gøre sig bekendt med de under Selskabets Forsikringer faldende Erstatningspaastande og udtale sig om disse, forinden Erstatningsspørgsmaalet afgøres ved Forlig eller Dom.

§ 22.

Stk. 1. Har en Fører af et Motorkøretøj med Forsæt eller ved grov Uagtsomhed forvoldt Skade paa Person eller Gods og derfor idømmes Fængselsstraf, skal Retten til at være Fører ved Dom frakendes ham enten for et bestemt Tidsrum, dog ikke under 6 Maaneder, eller for bestandig. Var tiltalte ikke berettiget til at føre Motorkøretøj, skal det i Dom bestemmes, at han i et tilsvarende Tidsrum ikke maa faa Førerkort udfærdiget. Det kan derhos, saafremt der af Anklagemyndigheden nedlægges udtrykkelig Paastand herpaa, i Dommen bestemmes, at det Motorkøretøj, hvormed den uforsvarlige Kørsel har fundet Sted, i et af Retten fastsat Tidsrum, dog ikke for længere Tid end 6 Maaneder, ikke maa benyttes. Under ganske særlige Omstændigheder kan Justitsministeren dog meddele Tilladelse til Køretøjets Benyttelse forinden Fristens Udløb. Saadan Frakendelse af Retten til at være eller blive Fører og af Retten til at benytte det paagældende Motorkøretøj kan ogsaa ske, naar Føreren har gjort sig skyldig i en særlig uforsvarlig Kørsel, eller naar han efter ved Dom at være fundet skyldig i Overtrædelse af de ham som Fører paahvilende Forpligtelser paany findes skyldig i saadan Overtrædelse,

begaaet mindre end 1 Aar efter forrige Overtrædelse. Naar en Fører i beruset Tilstand har ført et Motorkøretøj skal Retten til at være eller blive Fører frakendes ham for bestandig. Dog kan Justitsministeren, naar der er forløbet 2 Aar, og naar ganske særlige Omstændigheder foreligger, og vedkommende ikke tidligere har været frakendt Retten til at være Fører, tillade ham paany at blive Fører.
Saafremt der rejses Sag mod en Fører af et Motorkøretøj i hans Egenskab som saadan, og det under denne Sags Behandling oplyses, at vedkommende Fører har nydt spirituøse Drikke i en saadan Mængde og paa et saadant Tidspunkt, at han under Kørselen kan have været paavirket deraf, straffes han i Henhold til § 20.
Stk. 2. Virkningen af de heromhandlede Domme standses ikke ved Anke eller Kære. Sager, hvorunder der bliver Spørgsmaal om Fratagelse af Ret til at være eller blive Fører eller Ret til Benyttelse af Motorkøretøjer, kan alene afgøres ved Dom.
Stk. 3. Den, der i Henhold til § 11 eller nærværende Paragraf midlertidig eller endelig har mistet Retten til at føre Motorkøretøj, er forpligtet til at tilbageleverе det ham meddelte Førerbevis.

VI.

Om Afgift af Motorkøretøjer.

§ 23.

Stk. 1. Af Motorkøretøjer svares en aarlig Afgift af 10 Kr. pr. Hkr. for Motorvogne og af Motorcykler og Paahængsvogne 20 Kr. pr. 100 kg Egenvægt.
Stk. 2. Afgiften, der tilfalder Amtsrepartitionsfonden, forfalder kvartalsvis forud. Saafremt et Motorkøretøj eller Paahængsvogn ikke ønskes benyttet i en Afgiftsperiode, bortfalder Afgiften for denne, saafremt Anmeldelse derom er sket til Landfogden.
Stk. 3. Afgiften paahviler Ejeren af Køretøjet eller den Person, der har Brugsretten. Amtskommunen er berettiget til med Panteret fremfor al anden Gæld at søge Fyldestgørelse for de skyldige Afgiftsbeløb med paaløbende Omkostninger i Motorkøretøjet.

VII.

Lovens Ikrafttræden.

§ 24.

Denne Lov træder i Kraft den 1. April 1923.

A/S. „Færø Amtstidende"s Bogtrykkeri, Thorshavn.

Bilag 13.

Ændringsforslag fra Udvalget

til

Forslag til Lov for Færøerne om Motorkøretøjer m. m.

I § 4 2. Stk. sidste Linie rettes „let" til „eet".

I § 5 1. Linie ændres „Styr," „Bremser" til „Styre-," „Bremse-".

I Overskriften til Kap. II. ændres „Regulering" til „Registrering".

I § 6 Stk. 3 første Linie ændres „enten for Landfogden . . . . . sagkyndige" til „for dertil af Landfogden beskikkede sagkyndige".

I Kap. III. „2. § 11" ændres til „§ 12", den deraf følgende Forandring af de senere §§ forelages.

§ 13 Stk. 1 affattes saaledes:

„Kørehastigheden maa ikke overstige 20 km i Timen, dog kan der ved kgl. Anordning efter Lagtingets Indstilling fastsættes en Kørehastighed af indtil 30 km i Timen".

I Stk. 5 ændres „§ 20" til „§ 21".

§ 21 10. Stk. udgaar.

I 12. Stk. 4. Linie efter „Nr. 2" indføjes „jfr. kgl. Anordning Nr. 13 af 13. Febr. 1873,".

Til § 23 føjes som nyt Stykke:

„Stk. 4. Afgiften fordeles efter Lagtingets Skøn mellem de Kommuner, i hvilke Færdselen med Motorkøretøjer finder Sted".

A. B. „Faers Amtstidende"s Bogtrykkeri, Thorshavn.

Bilag 14.

Udvalgsbetænkning

i

Sag Nr. 47 — 1922 (Ædruelighedsloven).

I Lagtingets ordinære Samling 1921 (se Lagtingstidende 1921 S. 137) vedtog Tinget Forslag om følgende Ændringer i Lov for Færøerne af 21. December 1917 om Forbud mod at drive Erhverv med berusende Drikke m. m.:

1. Til § 3, 1. Stk., føjes: „samt i Fællesskab".
2. Sidste Stykke af § 3 udgaar.
3. Til § 3 føjes: „Det er forbudt at indføre berusende Drikke, medmindre Sendingen ledsages af Ladningsdokument, som tydeligt angiver Modtageren. Udlevering af indførte berusende Drikke maa kun finde Sted til Modtageren eller til en Person, som afleverer behørig skriftlig Fuldmagt fra denne. Det er forbudt ved Udleveringen af indførte berusende Drikke at kræve eller modtage nogen som helst Betaling til Afsenderen eller Betaling af Fragt, Lossepenge, Pakhusleje, Assurancepræmie eller lignende, samt at gøre Udleveringen afhængig af Tilstedeværelsen af Konnossement eller af noget andet Bevis end Legitimationsbevis for Modtageren eller dennes Fuldmægtig eller Fuldmagt."

Ministeriet har derpaa i Rigsdagen fremsat Forslag til Lov for Færøerne om Forbud mod at drive Erhverv med berusende Drikke m. m. Forslaget er overensstemmende med den gældende Lov af 1917, dog at man har fulgt Lagtingets Forslag om at lade § 3, sidste Stykke, udgaa, og at man til § 3 har føjet den af Lagtinget foreslaaede Tilføjelse, dog med Udeladelse af Bestemmelsen om, at det er forbudt ved Udleveringen af indførte berusende Drikke at kræve eller modtage Lossepenge, Pakhusleje, Assurancepræmie eller lignende, samt at gøre Udleverin-

gen afhængig af Tilstedeværelsen af Konnossement eller andet Bevis end Legitimationsbevis for Modtageren eller dennes Fuldmægtig eller Fuldmagt, hvilken Del af Forslaget var den vigtigste.

Lagtingets Forslag om, at det skal være forbudt at forskrive berusende Drikke i Fællesskab, har Ministeriet ikke kunnet tiltræde, da man dels anser det for meget vanskeligt at gennemføre Forslaget i Praksis og dels finder det tvivlsomt, om en saadan Bestemmelse er forenelig med Grundlovens § 85.

Paa Foranledning af det i Landstinget angaaende Sagen nedsatte Udvalg er denne paany forelagt Lagtinget.

Udvalget har delt sig i et Flertal (Effersøe, Konoy, P. Niclasen og R. Rasmussen) og et Mindretal (Edw. Mortensen).

Effersøe og *P. Niclasen* skal anføre følgende:

Man kan ikke godkende de Grunde, som Ministeriet har fremført til Støtte for, at samme ikke har tiltraadt Lagtingets Forslag om, at det skal være forbudt at forskrive berusende Drikke i Fællesskab.

Vi anser det ikke for vanskeligere at gennemføre Forbudet i Praksis, end Tilfældet er med Hensyn til forskellige andre Lovbestemmelser. Overtrædelser kan her lige saa lidt som ved andre Lovbud undgaas, men Bestemmelsen vil kunne praktiseres, naar alle vedkommende Myndigheder, saavel de kommunale Myndigheder som Politiet, gør deres Pligt, jfr. Lovens og Forslagets § 9. — Der er stor Lighed imellem det af Lagtinget foreslaaede Forbud mod Bestilling af berusende Drikke i Fællesskab og Bestemmelsen i Lovforslagets samt Lovens § 3, 1. Stk., om Forbud imod at forskrive berusende Drikke til andre. Begge kan overholdes. Politiet faar ved Indførselen af berusende Drikke Fortegnelser og andre Ladningsdokumenter vedrørende disse, og vil i Reglen kunne se, om der foreligger noget, f. Eks. et paafaldende stort Kvantum Spiritus, der tyder paa Overtrædelse af Forbud som de omhandlede. Ved passende Agtpaagivenhed vil det ogsaa i Reglen kunne opdages, om der er sket nogen Overtrædelse.

Med Hensyn til det omhandlede Forslags Forhold til Grundlovens § 85 tillader man sig at henlede Opmærksomheden paa, at Ministeriet ikke har udtalt, at et Forbud imod Forskrivning af berusende Drikke i Fællesskab *er* i Strid med Grundloven, men kun, at det er *tvivlsomt*, om Lagtingets Forslag herom er forenetigt med den nævnte Grundlovsparagraf. Dette sidste behøver ikke at være til Hinder for at fremsætte Forslaget i Rigsdagen. Der er tidligere flere Gange udkommet Love her i Landet, om hvis Grundlovsmæssighed der herskede stor Tvivl blandt fremragende Jurister; jfr. f. Eks. Lov 4. Oktober 1919 om Majoraternes Overgang til Ejendom, Lov 28. September 1918 om Afløsning af Grundbyrder og Fæsteafløsningslov 30. Juni 1919.

Vi maa som Følge heraf og i Betragtning af, at den foreslaaende

Bestemmelse tiltrænges og kan ventes at ville faa gavnlige Virkninger, tilraade Lagtinget at fastholde sit Standpunkt.

For det Tilfælde, at Ministeriet ikke skulde gaa ind paa Forslaget, eller at dette skulde vise sig uigennemførligt i Rigsdagen, skal vi tillade os at fremføre nogle Bemærkninger om, hvorvidt man bør foreslaa § 3 i Ministeriets Forslag ændret anderledes, end Lagtinget har foreslaaet, saaledes, at den vil svare mere til sit Formaal.

I saa Henseende skal man pege paa, at Ministeriet ved at følge Lagtingets Forslag om at lade Lovens § 3, 4. Stk., udgaa, har stillet sig imødekommende overfor Tinget, idet Følgen heraf, *i Medfør af Ministeriets Bemærkninger* til Lovforslaget, vil blive, at den Ret, som Foreninger har for Tiden til under visse Betingelser at forskrive berusende Drikke til Udskænkning blandt deres Medlemmer, ophæves.

Endvidere er det et Spørgsmaal, om Ministeriets nævnte Forslag ikke har en *mere indgribende Betydning*. — Loven af 1917 opstiller i § 3, 1. Stk., den *Regel*, at det skal være forbudt at forskrive berusende Drikke til andre og giver derefter i Sens 4. Stk. en *Undtagelse* fra Reglen, gældende for visse Foreninger. Heraf er man formentlig berettiget til at drage den Slutning, at 1. Stk. omfatter alle Foreninger, som ikke falder ind under Undtagelsen i 4. Stk. (at Forbudet mod at forskrive berusende Drikke til „andre", bortset fra Undtagelsen i 4. Stk., omfatter Foreningens Forskrivning af saadanne Drikke til sine Medlemmer). — Lader man Sens 4. Stk. udgaa, saaledes som Ministeriet foreslaar, maa Følgen heraf formentlig blive, *at det vil være forbudt Foreninger* (ved deres Bestyrelse eller paa anden Maade) *overhovedet at forskrive berusende Drikke til deres Medlemmer*. Herved vilde formentlig en hel Del være vundet for Ædrueligheden, og vi skal derfor anbefale, at Lagtinget vil opfordre Ministeriet til, hvis Ministeriet ikke antager, at vor foranførte Forstaaelse af § 3, 1. Stk., er rigtig, at ændre den ommeldte Bestemmelse saaledes, at den kommer til at indeholde et fuldstændigt Forbud imod Foreningers Forskrivning af berusende Drikke til deres Medlemmer.

Med Hensyn til den af Ministeriet foretagne Ændring i Lagtingets Forslag til en Tilføjelse til § 3, bemærkes:

Ministeriet har accepteret Forslagets 1. Stk. og en væsentlig Del af 2. Stk. Afvigelsen fra Lagtingets Forslag falder i 2 Punkter, som Ministeriet ikke har medtaget, nemlig:

1) Forbudet mod ved Udlevering af indførte berusende Drikke at kræve eller modtage „Lossepenge, Pakhusleje, Assurancepræmie eller lignende", og

2) Forbudet mod at gøre Udleveringen afhængig af Tilstedeværelsen af Konnossement eller noget andet Bevis end Legitimationsbevis for Modtageren eller dennes Fuldmægtig eller Fuldmagt.

Ad 1) Naar bortses fra Ordet „Assurancepræmie", maa det erkendes at være nogen Grund til ikke at fastholde det omhandlede Forbud, da dette angaar saadanne Betalinger, som Afsenderen ikke har kunnet foretage inden Varens Afgang fra Afsendelsesstedet. Assurancepræmie vil derimod falde ind under Bestemmelsen i Ministeriets Forslag § 3, 3. Stk., om, at det er forbudt ved Udleveringen at kræve eller modtage nogensomhelst Betaling til Afsenderen, hvorfor „Assurancepræmie" ikke behøver at nævnes i § 3.

Det, som Lagtinget har lagt Vægt paa, nemlig at vedkommende Skibs Kaptajn eller Ekspeditør ikke maa være Agent for Afsenderen ved Opkrævning af Varens Pris eller af saadanne Udgifter ved denne, som Afsenderen selv kan udrede, inden Varen afgaar fra Bestemmelsesstedet (Fragt og Assurancepræmie), er altsaa imødekommet, og vi skal anbefale, at Tinget frafalder Resten af den under Punkt 1) ovenfor nævnte Del af sammes Forslag.

Ad 2) Vi skal bestemt tilraade Lagtinget at fastholde den omhandlede Del af sammes Forslag.

I sin Tid bragte Afsenderne (Leverandørerne) af berusende Drikke den Fremgangsmaade til Anvendelse, at de tog Efterkrav paa deres Tilgodehavende hos Modtageren, men Det Forenede Dampskibs Selskab, med hvis Skibe Hovedmassen af paagældende Varer blev sendt, indgik for flere Aar siden efter Opfordring paa ikke at indkassere Efterkrav paa disse Varer. Derefter fandt Afsenderne paa en anden Fremgangsmaade til Erstatning herfor, som, saa vidt man har bragt i Erfaring, er blevet praktiseret i et vist ikke ubetydeligt Omfang, idet de sendte Konnossement paa Varen til Banken i Thorshavn eller Postvæsenet (i Brev med Postopkrævning) til Indkassation af Afsenderens Tilgodehavende hos Modtageren. Varen bliver liggende hos Dampskibsagenten, indtil paagældende Beløb er betalt, og Konnossementet er kommet til Stede og maa heller ikke udleveres forinden. Praktisk taget opnaar Afsenderen ved en saadan Trafik paa Færøerne at etablere et Slags Filialer af sin Forretning, idet han benytter Dampskibsagenten og Banken eller Postvæsenet som sine Hjælpere. Dette er efter vor Formening skadeligt og derhos i Strid med Grundprincippet i vor Ædrueligheds lovgivning: Ophør af enhver Trafik med berusende Drikke her paa Øerne. Vi anser det for magtpaaliggende til Ædruelighedens Fremme og dermed i Samfundets Interesse at forebygge en Trafik, som den omhandlede. — Ministeriet nærer imidlertid i Følge Bemærkningerne til sammes Lovforslag Betænkelighed ved at indføre de af Lagtinget foreslaaede Bestemmelser i saa Henseende, bl. a. fordi de i høj Grad afviger fra de almindeligt i Samhandelen gældende Regler. Herved sigtes formentlig til Reglerne for Konnossementer (Sølovens § 134). I Følge disse kan Konnossementet bl. a. udstedes til Afladerens Ordre eller til Ihændehaveren, ligesom Konnossement kan overdrages ved Transport til bestemt Person eller *in blanco*, og

enhver, „som ved Indholdet af Konnossementets Tekst, eller ved en behørig sammenhængende og til ham fortsat Række af Overdragelser eller ved Overdragelse *in blanco* viser sig at være ret Indehaver af Konnossementet, kan i Kraft af samme fordre Godset udleveret." — Hvis disse Bestemmelser skal gælde for berusende Drikke, der sendes til Færøerne, aabner der sig en vid Mark for en Trafik, der er i afgjort Strid med Ædruelighedslovgivningens Aand. Til en Begyndelse har Afsendere af berusende Drikke (Forretningsdrivende udenfor Øerne) benyttet sig af de omh. Lovregler til ved Hjælp af Dampskibsagent, Bank og Postvæsen at iværksætte en for dem, men ikke for Ædueligheden, heldbringende Trafik og forøvrigt, uden at de nævnte Institutioner med deres bedste Vilje har kunnet hindre Trafiken. Skal Reglerne om Konnossementer i det hele taget opretholdes i Samhandelens Interesse, vil det ikke være vanskeligt for Forhandlerne at udvide Trafiken yderligere ved Udstedelsen af Konnossementer „til Ordre" eller „in blanco" og ved, at Konnossementerne gøres til Genstand for Transport. Heldigvis sætter imidlertid Lovens Bestemmelser om Forbud imod Erhverv med berusende Drikke formentlig en Stopper for dette sidste, og § 3, 3. Stk., er formentlig ogsaa til Hinder for Udstedelse af Konnossement „til Ordre" eller „in blanco", idet det deri hedder, at enhver Sending af berusende Drikke skal ledsages af Ladningsdokument, som tydeligt angiver Modtageren. Heldigvis har man ikke med Hensyn hertil lagt afgørende Vægt paa de almindelige i Samhandelen gældende Regler.

Med Henvisning til foranførte anbefaler man, at Hensynet til de almindeligt i Samhandelen gældende Regler, ikke skal hindre en Bestemmelse om Forbud imod at gøre Udleveringen af indførte berusende Drikke afhængig at Tilstedeværelsen af Konnossement eller af noget andet Bevis end Legitimationsbevis for Modtageren eller dennes Fuldmægtig.

Endelig skal man bemærke, at man heller ikke kan være enig med Ministeriets i Bemærkningerne til Lovforslaget udtalte Formening om, at et Forbud, som det omhandlede, ikke vil begrænse Importen af berusende Drikke. Hele vor Ædruelighedslovgivning har til Formaal at *begrænse Forbrug og Import* af berusende Drikke ved *Hindringer* for Spiritustrafiken, og det kan ikke omtvistes, at man paa denne Maade har opnaaet samfundsgavnlige Resultater.

Konoy og *Rasmussen* tiltræder det af Effersøe og P. Nielasen stillede Forslag, men maa med Hensyn til Motiveringens juridiske Ræsonnement tage visse Forbehold.

Mindretallet *Edw. Mortensen* kan i alt væsentlig henvise til sine Udtalelser i den Betænkning, som vedkommende Udvalg afgav i Samlingen i Fjor. Mindretallet udtalte dengang, at et Forslag om, at en Forening ikke skal have Ret til at indforskrive Spiritus til sine Medlemmer, naar Foreningens Formaal ikke udelukkende eller væsentlig er nævnte Virksomhed, maa anses som værende i Strid

med Grundloven og derfor sandsynligvis uigennemførlig, ligesom Bestemmelsen, der vil være et uberettiget Indgreb i den personlige Frihed og en ubeføjet Indblanding i Medlemmernes private Liv, let vil blive omgaaet. Ministeriet har givet Mindretallet Medhold heri. Ifølge Ministeriets Forslag vil Klubberne kunne indforskrive Spiritus til Medlemmerne, disse vil kunne opbevare deres Beholdning i Klublokalerne og kunne holde en Tjener til Uddeling deraf saavel i store som smaa Kvanta og til hvilke som helst Tider. Faktisk vil Forholdet derfor blive omtrent det samme, som nu er Tilfældet. Mindretallet finder, at det er reellere og hensigtsmæssigere, at Uddelingen finder Sted ved Udskænkning, saaledes at Bestyrelsen kan indforskrive Spiritus og udskænke det til Medlemmerne, naar disse ønsker det, idet Forbruget maa antages at ville blive mindst lige saa stort i Klubberne, selvom man ændrer Fremgangsmaaden til den ovennævnte, og idet denne kun vil føre til Omgaaelser, der ikke vil kunne rammes, uden at formindske Importen. Mindretallet tillader sig derfor at foreslaa, at den gældende Bestemmelse om Foreningers Udskænkningsret indsættes i Ministeriets Forslag.

Udvalget foreslaar, at der i § 10 foretages de nødvendige Ændringer af Aarstallene.

Forslag.

I. *Af Udvalget.*

I Ministeriets Forslag § 10 ændres „1922" til „1923", „1926" til „1927" og „1926—27" til „1927—28".

II. *Af Flertallet* (Effersøe, Konoy, Poul Nielasen og R. Rasmussen).

Lagtinget udtaler, idet man iøvrigt henholder sig til Tingets Indstilling til Justitsministeriet i 1921:

1. Tinget fastholder sit Forslag om, at det skal være forbudt at forskrive berusende Drikke i Fællesskab.
2. Tinget opfordrer Ministeriet til, hvis § 3, 1. Stk. — i Ministeriets eller i Lagtingets Affattelse — ikke kan antages at indeholde et Forbud imod, at Foreninger overhovedet forskriver berusende Drikke, da at ændre Bestemmelsen saaledes, at den kommer til at indeholde et saadant Forbud.

3. Til § 3, 3. Stk. i Ministeriets Lovforslag føjes: „samt at gøre Udleveringen afhængig af Tilstedeværelsen af Konnossement eller af noget andet Bevis end Legitimationsbevis for Modtageren eller dennes Fuldmægtig eller Fuldmagt".

III. *Af Mindretallet* (Edw. Mortensen).

Til Ministeriets Forslag § 3 føjes:

Foranstaaende Bestemmelser skal ikke være til Hinder for, at der bestilles berusende Drikke til Foreninger til Udskænkning blandt Medlemmerne, naar vedkommende Forening ikke udelukkende eller væsentlig har Bestilling og Udskænkning af saadanne Drikke til Formaal, og Bestillingen foretages af Foreningens Bestyrelse. Bestyrelsen er ansvarlig for, at der ikke udskænkes til Personer, som ikke er Medlemmer.

Lagtinget, den 28. August 1922.

Edw. Mortensen,
Ordfører.

R. Rasmussen. *S. P. ür Konoy.*

Oliver Effersøe. *Poul Nielasen.*

A. S. „Faro Amtstidende"s Bogtrykkeri, Thorshavn.

Bilag 15.

U d k a s t

til

Forslag til kgl. Anordning for Færøerne, hvorved Lov af 7. August 1922 om den offentlige Fred paa Folkekirkens Helligdage samt Grundlovsdagen sættes i Kraft paa Færøerne.

I Henhold til § 9, 3. Stykke, i Lov af 7. August 1922 om den offentlige Fred paa Folkekirkens Helligdage samt Grundlovsdagen sættes Loven i Kraft paa Færøerne med følgende Lempelser:

§ 1.

§ 2 c affattes saaledes:

uden tvingende Nødvendighed at afholde kommunale Møder, Møder i offentlige Nævn, Retsmøder, Fogedforretninger, Skiftesamlinger, Auktioner eller andre Retshandlinger, Notarialforretninger eller lignende Forretninger af offentligretlig Art samt at foretage nogen Stævning eller Tilsigelse til Møde for nogen Ret eller anden offentlig Myndighed, medmindre Sagen er særdeles paatrængende, og det derfor af den, fra hvem Indkaldelsen udgaar, udtrykkelig forlanges; i dette Tilfælde maa Forkyndelsen dog ikke foregaa under Gudstjenesten.

§ 2.

Denne Anordning træder i Kraft den 1. Januar 1923.

Bemærkninger til foranstaaende.

Medens Lovens Bestemmelser iøvrigt vil kunne gennemføres uændret, medfører den Omstændighed, at Retsplejeloven ikke gælder paa Færøerne, at Bestemmelsen i § 2 c maa omarbejdes til en lignende Skikkelse, som den havde i Loven af 1904.

A/S. „Føroya Amtstidende"s Bogtrykkeri, Thorshavn.

Bilag 16.

Forslag

til

Anordning, hvorved Lov Nr. 289 af 30. Juni 1922 om Lukketid for Butikker og Lagre m. v. sættes i Kraft paa Færøerne med visse Lempelser.

I Henhold til § 9, 3. Stykke, i Lov Nr. 289 af 30. Juni 1922 om Lukketid for Butikker og Lagre m. v. sættes herved nævnte Lov i Kraft paa Færøerne med følgende Lempelser:

§ 1 affattes saaledes:

Køb og Salg paa Gader, Torve og offentlige Pladser, i handlendes, Haandværkeres, Fabrikanters og Brugsforeningers Butikker, Udleveringssteder og Lagre, hvad enten de findes under Tag eller i fri Luft — og i Auktionslokaler og lignende, Omløben med Varer samt Pantelaanervirksomhed maa med de i denne Lov nævnte Undtagelser ikke finde Sted fra Kl. 7 Aften til Kl. 6 den paafølgende Morgen. Paa nævnte Tid skal Butikker, Udleveringssteder, Lagre, Auktionslokaler og lignende samt Pantelaanerforretninger holdes lukkede for Publikum.

§ 2, a, 2. Punktum udgaar.

§ 2, b affattes saaledes:

Fiskefartøjers og forbisejlende Skibes Forsyning med Proviant, Kul, Benzin, Petroleum og lignende samt Ind- og Udlevering af andre Varer, naar den sker i Anledning af Losning eller Ladning.

§ 2, j affattes saaledes:

Indlevering af Raafisk og Salg af fersk Fisk. Ved Politivedtægt kan det fastsættes, hvorvidt og i hvilket Omfang nærværende Love Regler skal bringes til Anvendelse af fersk Fisk.

§ 2, sidste Stykke affattes saaledes:

Endelig kan Kommunalbestyrelsen ved en af Justitsministeriet efter Lagtingets Indstilling stadfæstet Vedtægt tillade yderligere Undtagelse fra Bestemmelserne i § 1 for saadanne Bygder paa Færøerne, hvor Forholdene skønnes at gøre det nødvendigt.

§ 3, a affattes saaledes:

Bagere maa holde aabent fra Kl. 6 Morgen til Kl. 8 Aften.

I den Tid Bagere og Konditorer ifølge Politivedtægt eller dertil af Politiet meddelt Tilladelse er berettiget til at sælge Kager eller Konditorvarer samt Konfekt,

Chokolade og Sukkervarer til Fortæring paa Stedet, maa de dog ogsaa sælge disse Varer ud af Huset.

Til § 5 tiltøjes som nyt Litra:

c. under Grindefangster fra det Tidspunkt, da Grinden er indkommet i Hvalvaagen indtil Delingen er tilendebragt.

Nærværende Anordning træder i Kraft den 1. Januar 1923. Samtidig ophæves Anordning Nr. 73 af 1. April 1910, hvorved Lov Nr. 163 af 19. Juni 1908 om Tidspunktet for Lukning om Aftenen af Butiker og Lagre, saaledes som samme er ændret ved Lov Nr. 82 af 30. April 1909, sættes i Kraft paa Færøerne med visse Lempelser, samt Lov Nr. 134 af 22. April 1904 om den offentlige Fred paa Folkekirkens Helligdage samt Grundlovsdagen med senere Ændringer og Tillæg.

Bemærkninger til forunstaaende.

§ 1 er affattet i Overensstemmelse med Lagtingets Vedtagelse af 1919, jfr. Lagtingstidendende 1919, B. pag. 162, der er tiltraadt af Færøernes Købmandsforening.

Den i Lovens § 2 omtalte Bekendtgørelse Nr. 21 af 16. Februar 1909 om, hvilke Varer der maa forhandles i Apoteker efter den almindelige Aftenlukketid, gælder ikke for Færøerne, jfr. Bekendtgørelse Nr. 648 af 13. December 1918 om Apotekervæsenet m. v. paa Færøerne III.

De øvrige Ændringer i § 2 er foreslaaede for at optage de ved Anordning af 1. April 1910 indførte særlige Bestemmelser for Færøerne i nærværende Lov.

Ændringerne i § 3 skyldes den Omstændighed, at den i Næringsloven af 29. December 1857 indeholdte Sondring mellem Bagere og Kagebagere ikke har fundet Udtryk i den særlige færøske Lovgivning.

Lukketiden er fastsat i Overensstemmelse med Købmandsforeningens Ønske.

Angaaende Tilføjelsen til § 5 henvises til det ovenfor om Ændringerne af § 2 anførte.

A/S. „Føroya Amtstidende"s Bogtrykkeri, Thorshavn.

Bilag 17.

Ændringsforslag

til

Forslag til Lov for Færøerne om Motorkøretøjer m. m.

I § 6 Stk. 3 første Linie ændres „enten for Landfogden . . . . . sagkyndige“ til „for dertil af den stedlige Politiøvrighed (Landfogden i Sydstrømø Præstegæld, uden for dette Sysselmændene) beskikkede sagkyndige“.

I § 8 første Linie tilføjes efter „Landfogden“ „eller vedkommende Sysselmand“.

Til § 23 føjes nyt Stykke:

„I Amtsrepartitionsfondens Regnskab opføres Afgiften paa særlig Konto for hver Ø især. Den Afgift, som ydes for Køretøjer indenfor en Ø, betragtes som tilhørende Øen. Afgiften, som kun maa benyttes til Vedligeholdelse af Veje benyttede til Bilkørsel, fordeles af Lagtinget mellem Sognene indenfor Øen, naar berettiget Ansøgning derom fremkommer“.

Lagtingssalen, den 1. September 1922.

Andr. Samuelsen.

A/S. „Føroya Amtstidende“s Bogtrykkeri, Thorshavn.

Bilag 18.

Udvalgsbetænkning.

(Nr. 84 a—d, 117, 118, 134: Statstilskud til Køreveje).

Til Lagtinget er i Aar indkommet Andragender om Statstilskud til efternævnte Køreveje:

a) fra Forstanderskabet for Porkere Sogns Kommune om Tilskud til Anlæg af en Kørevej fra Porkere til Vaag,
b) fra Forstanderskabet for Vaag Sogns Kommune om Tilskud til Anlæg af en Kørevej fra Vaag til Lobra,
c) fra Sumbø Sogns Kommune om Tilskud til en Kørevej fra Sumbø til Lobra,
d) fra Sandø Præstegælds Kommune om Tilskud til en Kørevej fra Husevig til Dal,
e) fra Næs Sogns Kommune om Tilskud til en Kørevej fra Solmundefjord til Næs med Sidearme til Bygderne Ridevig og Lamhauge,
f) fra følgende kommunale Forstanderskaber paa Østerø i Forening, nemlig: Gøte Sogns, Funding Sogns, Ejde Sogns, Andefjord Sogns, Fuglefjord Sogns, Sjov Sogns og Lervig Sogns Kommuner om Tilskud til efternævnte Vejanlæg:
   1) Gøteejde—Funding—Ejde med Sidearme til Gjov, Fundingsbotn og Eldevig,
   2) Fuglefjord—Hellerne—Andefjord—Eldevig med Sidearm over Heltnen til Vejlinien Gøteejde—Funding,
   3) Strænder—Skaale—Skaalebotn til Vejlinien Gøteejde—Funding,
   4) en Kørevej fra Bygden Lervig til Vejlinien Gøte—Fuglefjord med Skæringspunkt ved Varmekildeejdet,
g) fra Forstanderskabet for Bø Sogns Kommune om Tilskud til en Kørevej fra Sørvaag til Bø gaaende ud fra Statsvejen Sørvaag—Midvaag—Sandevaag,
h) fra Lagtingsmændene for Vaagø Syssel om Tilskud til en Kørevej fra Sandevaag til Fútaklett.

Sagen blev ved første Behandling i Tinget henvist til nedennævnte Udvalg. De foreliggende Andragender fik en gunstig Modtagelse i Tinget. Naar der nu foreligger saa mange Andragender om Tilskud til Vejanlæg, skyldes dette den vaagnende Interesse, der er tilstede overalt paa Færøerne for Anlæg af tidssvarende Køreveje og Forstaaelsen af den store Betydning, saadanne Anlæg har, saavel for den almindelige Samfærdsel, som i snævrere Forstand indenfor det lokale Omraade. Paa de Pladser, hvor man i de senere Aar har anlagt Køreveje,

er Brugen af Hest og Vogn bleven ret almindelig, og Kørevejene har allerede her vist deres umaadelig store Betydning. Som Færdselsveje mellem de forskellige Bygder vil Kørevejene tillige have en Betydning, som man først ret kan skønne om, naar Anlæggene strækker sig over større Omraader, end Tilfældet er for Tiden. En saadan Vejforbindelse har man hidtil kun haft mellem Bygderne Sand og Skopen, og denne Vej er bleven benyttet til Kørsel i endnu højere Grad, end man havde gjort Regning paa. Det samme maa forudses at blive Tilfældet med de nu under Bygning værende Køreveje, samt andre Køreveje, der fremtidig anlægges.

Da der tidligere af Lagtinget er givet saa udførlig Begrundelse for Nytten og Betimeligheden af Anlæg af tidssvarende Køreveje, kan Udvalget i Hovedsagen henholde sig til disse Udtalelser og skal indskrænke sig til at knytte følgende Bemærkninger til de enkelte Andragender:

I. Andragende om Kørevej mellem Porkere og Vaag.

Forstanderskabets Andragende er bilagt med Afskrift af Andragende fra Beboere i Kommunen. Bygden Porkere samt den nærliggende mindre Bygd Næs-Porkere har et samlet Indbyggerantal af c. 500. Porkere er Brændingsplads og har daarlige Havneforhold. Da den ligger i kort Afstand fra den betydelige Handelsplads Vaag, der har ret gode Havneforhold, samt en betydelig Kutterflaade, er det naturligt, at Beboerne i Porkere har betydeligt Samkvem med Vaag. Denne Bygd har været i stærk Udvikling, som sikkert vil tage yderligere Fart ved de Foretagender, der dels er og dels tænkes sat i Værk, herunder Havneanlæg. Man kan derfor regne med, at en Kørevej mellem de nævnte to Bygder vil faa stor Betydning, saavel for Trafik i Almindelighed som for Opdyrkning. Afstanden mellem Porkere og Vaag over Næs-Porkere er 5 km. Udvalget finder, at Andragendet er fuldt ud berettiget og bør støttes.

Man forudsætter, at det her nævnte Vejanlæg ved Sognegrænsen mod Vaag bliver forbundet med en Kørevej, som Vaag Kommune har anlagt gennem Vaag Bygd og videre frem til Vaagsejde.

II. Andragende om Kørevej mellem Vaag og Lobra.

Dette Vejanlæg faar sikkert sin største Betydning ved at komme i Forbindelse med et paatænkt Vejanlæg Sumbø—Lobra, hvorved der etableres en fuldstændig Vejforbindelse mellem Bygderne Vaag og Sumbø.

Foruden denne Betydning, der i sig selv gør Anlægget berettiget, vil en Kørevej paa nævnte Strækning skabe Muligheden for Opdyrkning af Haugejord, der angives at forekomme i betydelig Mængde paa Strækningen Vaag—Lobra. Vejlængden bliver c. 6 km.

III. Andragende om Kørevej mellem Sumbø—Lobra.

Dette Andragende er bilagt med Andragende fra Beboere i Sumbø om Anlæg af nævnte Kørevej. Sumbø er en Bygd paa 4—500 Mennesker, og Befolkningens Tilvækst har i de sidste Aaringer været ret stærkt stigende. Bygden

har uheldige Havneforhold og Kommunikationen med Omverdenen maa ofte i lange Tider af Aaret gaa over Lobra. Bygden har iøvrigt gode Udviklingsmuligheder og der forekommer store Arealer af Opdyrkningsjord i Bygdens Nærhed, ligesom Fiskeriet til Tider ogsaa giver stort Udbytte, skønt det kun kan drives med Robaad. Ved at en Kørevej anlægges fra Sumbø til Lobra, hvor Havneforholdene er særdeles gunstige, vil man fra Sumbø kunne drive Fiskeri med Motorbaad, som stationeres i Lobra. Ingeniør Horn omtaler i sin Beretning Side 6 et Vejanlæg Sumbø—Lobra som fuldt ud berettiget, og Beregningerne over Omkostningerne ved et saadant andrager 31,200 Kroner. Begrundet i de senere Tiders Prisforskydninger maa der vel sagtens ogsaa for dette Anlægs Vedkommende foretages en ny Beregning. Længden angives til 8320 Meter. Sammesteds i Beretningen anfører Ingeniør Horn Muligheden af en Fortsættelse af Vejanlægget fra Lobra til Vaag, og omtaler dette som forholdsvis overkommeligt, men finder, at paa daværende Tidspunkt var den nemmeste Forbindelse med Vaag ad Søvejen fra Lobra. Imidlertid har den Udvikling, som saavel Bygden Vaag som Sumbø har undergaaet, gjort saavel Anlægget Sumbø—Lobra som Vaag—Lobra fuldt berettigede.

IV. Andragende om Kørevej mellem Husevig og Dal.

Efter at man nu paa Sandø har anlagt Kørevеje dels mellem Øens Hovedbygder og dels ud fra disse til dyrkbare Arealer i Bygdernes Nærhed, er Fremkomsten af foreliggende Andragende ganske naturlig og berettiget, idet Bygden Dal ved sin Beliggenhed ud mod aabent Hav og uden nævneværdig Beskyttelse, kun ved en Vejforbindelse kan komme i naturligt Samkvem med de andre Pladser paa Øen.

Afstanden fra Husevig til Dal er 4 Kilometer. I Bygden Dal bor c. 80 Mennesker, der væsentligst ernærer sig ved Landbrug. Det kan bemærkes, at der hidtil ikke er anlagt Telefon til Dal.

Det her omhandlede Vejanlæg vil tage sit Udgangspunkt fra den Kørevej, der nu fra de andre Pladser paa Øen fører til Husevig.

V. Andragende om Kørevej fra Solmundefjord til Næs med Sidearme til henholdsvis Ridevig og Lamhauge.

Forstanderskabets Andragende støtter sig til et til samme indkommet Andragende fra c. 150 af Sognets Skatteydere. Et Vejanlæg som det ansøgte vil sikkert være let at gennemføre, da der her ingen betydelige Højder i Terrænet stilles i Vejen for Udførelsen. Vejen kommer til at gaa dels gennem opdyrket Jord og dels gennem Hauge, der har gode Betingelser som Opdyrkningsjord. Endvidere vil dette Anlæg, som i Andragendet berørt, komme til at have stor Betydning for Tørvetransport. Foruden at blive et nødvendigt Samfærdselsled mellem de forskellige Bygder i Sognet, vil Vejen ved i Solmundefjord at sættes i Forbindelse med det nu under Arbejde værende Vejanlæg Solmunde—Gøte—Fuglefjord, faa Betydning udover de rent lokale Interesser. Folketallet i Næs Sogn er nu paa c. 1100, hvoraf Størsteparten falder paa Bygderne, der ligger sydligst paa Armen af Skaalefjorden, og som er uden landværts Forbindelse med øvrige Pladser paa Øen gennem Køreveje. I Næs Sogn bor en Befolkning, der maa regnes blandt de driftigste paa Færøerne. Den direkte Vejlængde Næs—Solmunde-

fjord bliver c. 9 Kilometer. Sidearmen til Ridevig kommer formentlig til at udgaa fra Saltangeraa, og faar saaledes en Længde af c. 3 Kilometer, og Sidearmen til Lamhauge vil, ved at udgaa fra Hovedvejen ved Lambaejde, faa en Længde af mindre end 2 Kilometer.

VI. Andragende om Koreveje til forskellige Bygder paa Østerø.

Dette Andragende omfatter et sammenhængende Vejnet for de fleste Bygder paa Østerø, der ligger udenfor det nu under Arbejde værende Anlæg Solmundefjord Gøte—Fuglefjord og det under Betænkningens Punkt V omhandlede Vejanlæg, med hvilke det sættes i Forbindelse gennem de forskellige Udgangspunkter, der er foreslaaede i Andragendet for de Vejanlæg, hvortil Tilskud søges.

a) *Anlægget Gøteejde—Funding—Ejde, med Sidearme til Gjov, Fundingsbotn og Eldevig.*

Vejanlægget tænkes at tage sit Udgangspunkt fra Anlægget Solmundefjord—Gøte—Fuglefjord fra Strækningen Solmunde—Gøteejde og skal tjene som et Samfærdselsled mellem Syd- og Nord-Østerø. Ved Siden heraf menes Anlægget at have stor Betydning for fremtidig Opdyrkning, at lette Fremkomsten til Tørvejord m. m. I sin Beretning om Vejanlæg paa Færøerne omtaler Ingeniør Horn en Vejforbindelse mellem Skaalefjord og Fundingsfjord som staaende i første Række blandt berettigede Vejanlæg, dels ved de gode Anlægsmuligheder, dels ved den betydelige Forekomst af Opdyrknings- og Tørvejord og dels ved at dette Vejanlæg i høj Grad vil lette Samfærdselen mellem den nordlige og sydlige Del af Østerøen. Afstandene paa Østerø er temmelig store og Fremkomsten over Land maa betegnes som ret vanskelig i Almindelighed. Om Varetransport over Land kan der i Almindelighed ikke være Tale, og ad Søvejen vil Afstandene blive meget betydelige og føre gennem vanskelige Farvande, hvorfor Omkostningerne herved bliver altfor følelige. Det vil derfor være let forstaaeligt, at man paa Østerø, hvor de enkelte fraskilte Pladser dog har saa mange Interesser fælles, søger at bøde paa det nuværende uheldige Forhold ved at knytte Øens forskellige Pladser sammen ved et Vejnet. At Vejanlæg paa Østerø, og mulig særlig det under nærværende Punkt omhandlede, vil blive ret kostbare, er utvivlsomt, og dette forudsætter man ogsaa, at de ansøgende Forstanderskaber er fortrolige med saaledes, at de er klare over, dels at Anlæggene i første Omgang betyder ret svære Ofre fra vedkommende Kommunes Side, og dels, at det fremtidige Vedligehold vil være nok saa bekosteligt paa saa lange Vejstrækninger, hvor Anlæggene paa sine Steder kommer til at føre over Terræn, hvor Naturforholdene kan foraarsage regelmæssige tilbagevendende Beskadigelser paa Vejlegemet.

Man kan iøvrigt henvise til hvad Andragerne anfører om dette her omhandlede Anlægs Berettigelse.

Udvalget ser sig ikke i Stand til at opgive Længden af her omhandlede Vejlinie.

b) *Anlægget Fuglefjord—Hellerne—Andefjord—Eldevig med Sidearm over „Heltnen" til Vejlinien Gøteejde—Funding.*

Om dette Anlæg kan i Almindelighed siges, hvad der foran en anført under a). Ingeniør Horn har allerede i sin Beretning slaaet paa Muligheden af en Vejlinie til Andefjord over „Heltnen", hvorved nævnte Bygd kom i Forbindelse med Vejlinien Fundingsbotn—Skaalebotn. Dette Anlæg mener han dog vil blive ret kostbart. Udvalget skal ikke her foregribe noget ved at stille Forslag om, at

Sidearmen over „Heltnen“ sløjfes, men skal kun bemærke, at i første Omgang maa denne Sidearm vel nok kunne betegnes som den Part af det ansøgte Vejanlæg, der uden større Skade kunde undværes, naar man dog over Fuglefjord eller den anden Vej over Eldevig—Fundingsbotn kommer til at have Forbindelse med hele Vejnettet over Østerø. At der allerede nu i Forbindelse med de øvrige Anlæg foretages en Beregning over Omkostningsudgifterne over Sidearmen ved „Heltnen“ betyder selvfølgelig ikke, at dette Anlæg absolut skal stilles i Klasse med de øvrige. Det kan ikke lades ude af Betragtning, at det vil have stor Betydning for de Bygder, der omfattes af det her ansøgte Anlæg, at disse herigennem sættes i Forbindelse med saa gode Naturhavne som Fuglefjord og Fundingsfjord.

c) *Anlægget Strænder—Skaale—Skaalebotn.*

Om dette Anlægs Berettigelse gælder tildels hvad foran er anført under Anlæggene a) og b), og Anlægget hører nødvendigvis ind under den samlede Plan. I Skaalebotn vil Vejen forbindes med Linien Gøteejde—Funding og vil faa en samlet Længde af c. 13 Kilometer.

d) *Anlægget fra Bygden Lervig til Vejlinien Gøte—Fuglefjord.*

Skæringspunktet tænkes at skulle blive et Steds ved Varmekildeejdet. Bygden Lervig har ca. 500 Mennesker og er en Bygd i stærk Udvikling. Adgangen til øvrige Bygder paa Østerø over Land er særdeles vanskelig, maaske vanskeligere end for nogen anden Bygd paa Østerø. Vejlængden vil blive c. 5 Kilometer. Allerede som Forholdene er for Tiden maa Lervig stationere sine Motorbaade og Kuttere i Nabohavnen Fuglefjord, og man kan derfor godt forstaa den Interesse, der for Beboerne af Lervig knytter sig til en god Færdselsvej mellem deres Bygd og Fuglefjord. Dette Anlæg maa derfor betegnes som fuldt berettiget.

Ejde—Øre.

Foruden de i Andragende fra Forstanderskaberne paa Østerø omhandlede Vejanlæg har Udvalget ment at burde berøre endnu en Vejstrækning, der vilde komme til at have ret stor Betydning, og som ganske nødvendig maa omfattes af en Plan, der betegner et fuldstændigt Vejnet for Østerøen. Man tænker her paa Strækningen Ejde—Øre over Bygderne Lysaa, Svinaaer og Nordskaale. Der forekommer næppe paa Østerø saa betydelige og bekvemme Opdyrkningsarealer, som netop paa denne Strækning, ligesom det maa forudsættes, at Vejbygning her vil være langt mindre bekostelig, end Tilfældet vil blive paa alle de andre Strækninger, hvor Vejanlæg tænkes udførte. Naar der bliver Tale om en Projektering af Vejanlæg paa Østerø, mener Udvalget, at man ikke kan undlade, at medtage den her berørte Vejstrækning, selv om dette Anlægs Udførelse ikke i Øjeblikket skulde være saa paakrævet som de Anlæg, hvortil Forstanderskaberne i Østerø søger om Tilskud.

Som endnu et vigtigt Moment for Berettigelsen af et Vejanlæg Ejde—Øre kan anføres, at Forholdene „norður við streym“ lægger visse Hindringer i Vejen for en tilfredsstillende Forbindelse mellem Pladserne syd- og nordfor „Strønnmen“. Dette Forhold vilde være afhjulpet med en landværts Forbindelse ad en tidssvarende Kørevej.

VII. Andragende om Kørevej Sørvaag—Bø.

I sin Betænkning peger Ingeniør Horn paa Muligheden af en Vejforbindelse Sørvaag—Bø men antyder, at denne Vej vil have rent lokal Betydning. Der forekommer mulig en Del Opdyrkningsjord paa Vejstrækningen, men sin største Betydning vil den nok faa for Beboerne i Bø til Tørvetransport, idet denne Bygds Beboere maa hente al deres Tørv i Sørvaagshaugen ved Sørvaagsvatn. Vejens Længde vil blive c. 4 km. Vejen kommer, for en Hovedparts Vedkommende, at ligge inde paa Sørvaag Kommunes Grund. Der mangler for Tiden en skriftlig Udtalelse fra dette Kommunestyre om, hvorvidt det slutter sig til det foreliggende Andragende fra Bø Kommune, men en Tilkendegivelse heraf kan forventes at foreligge i indeværende Tingsamling.

VIII. Andragende om Kørevej Sandevaag—Fútaklett.

Denne Sag er, som angivet, rejst i indeværende Samling af Lagtingsmændene for Vaagø. Imidlertid behandlede Lagtinget i Samlingen 1920 et Andragende fra Forstanderskabet for Sandevaag Kommune om Tilskud til nævnte Vejanlæg. Lagtinget nedsendte Sagen til Ministeriet med sin Anbefaling. Udvalget mener at kunne regne med, at Forstanderskabets Stilling til Sagen er uforandret. Da Tinget tidligere har haft Lejlighed til at udtale sig om dette Anlægs Berettigelse, kan Udvalget henvise hertil (se Lagtingstidende 1920, Side 140).

Udvalget skal, ved Behandlingen af de nu foreliggende Andragender, minde om, at Tinget i Fjor vedtog Indstilling til Regeringen om Tilskud til to Vejanlæg, som endnu ikke er blevet projekterede, nemlig en Vej fra Bygden Arge til Statsvejanlægget Thorshavn—Velbestad—Kirkebø samt en Vej mellem Saksen og Kvalvig. Udvalget maa antage, at Lagtinget er enigt i, at de her nævnte Vejanlæg ikke bør nyde en ugunstigere Stilling i en eventuel Rækkefølge for nye Vejanlæg med Statstilskud ved Fremkomsten af de nu foreliggende og mulig senere fremkommende Andragender, end den Stilling, Lagtinget ved sin Vedtagelse i forrige Samling havde tiltænkt disse Anlæg.

Efter Udtalelser, der faldt i Lagtinget under første Behandling af Vejsagen, og efter hvad man i Almindelighed mener at kunne skønne, vil der næppe blive givet Statstilskud til noget Vejanlæg paa Færøerne, forinden den Periode er udløben, indenfor hvilken de nu under Udførelse værende Vejanlæg skal være tilendebragte, nemlig ved Udgangen af Aaret 1924. Der vil derfor næppe kunne ventes at ville blive givet nogen Nybevilling før paa Finansloven 1924—25. Imidlertid maa Udvalget antage, at dette ikke kan blive til Hinder for, at der opnaas den fornødne Bevilling til Forundersøgelser af Vejanlæg, som Lagtinget senere maatte komme til at søge om Tilskud til. Udvalget finder ogsaa, at saavel Lagtinget som de interesserede Kommuner vil have Interesse i at kende de af Statens Ingeniører udarbejdede Projekter og Overslag for de Anlæg, som omhandles i

nærværende Betænkning, forinden man søger om Tilskud til Anlæggenes Udførelse. Man tør ogsaa sikkert regne med, at mange af disse Anlæg vil blive ret kostbare, og da mange af Kommunerne er smaa, med ringe Skatteevne blandt Borgerne, kan man forudsætte, at der vil blive foretaget et skønsomt Valg blandt de Vejanlæg, man mener til en given Tid at kunne forsvare at paatage sig Udførelsen af.

Det maa betragtes som ret heldigt, at der, som i det foreliggende Tilfælde for Østerø Syssel, skabes en Plan for Vejanlæg over Øen, og en saadan Plan vil i sig selv være nyttig, selv om ikke alle Anlæggene straks kommer til Udførelse.

Udvalget mener ogsaa at burde regne med, at der ad Aare og ligeledes i de nærmest følgende Aar, vil indkomme Andragender fra andre Pladser af Øerne om Vejanlæg, og man kan næppe gøre Regning paa, at man samtidig faar bevilget Tilskud til alle saadanne Anlæg paa én Gang. Anderledes mener man at Forholdet vil stille sig med Hensyn til Forundersøgelsen, idet Udgifterne ved disse ikke kan antages at ville dreje sig om ret betydelige Beløb, især naar man mener at kunne regne med, at disse Forundersøgelser vil blive foretagne af Statens herværende Ingeniører.

Udvalget mener derfor at burde foreslaa, at man foreløbig kun ansøger Staten om at lade foretage de nødvendige Forundersøgelser (Projektering og Beregninger) for de Vejanlæg, som nu foreligger for Tinget, idet man samtidig henleder Opmærksomheden paa Tingets Indstilling i forrige Aars Tingsamling vedrørende Vejanlæggene i Saksen og Arge.

Forslag.

1. Lagtinget andrager om, at der ved Regeringens Foranstaltning iværksættes en sagkyndig Undersøgelse af de i nærværende Betænkning omhandlede Vejanlæg og at de fornødne Planer og Overslag over Anlægsomkostningerne tilvejebringes og saa vidt muligt forelægges for Lagtinget i dettes næste ordinære Samling.
2. Lagtinget fornyer sin Indstilling til Regeringen om Tilskud til de i Tingsamlingen 1921 behandlede Vejanlæg i Saksen og Arge.

Lagtingets Udvalg i Vejsagen, den 4. September 1922.

M. A. Winther,
Ordfører.

A. Samuelsen.

Poul Joensen.

H. C. W.-Tórgarð.

Nyholm Debess.

A/S „Føroya Antikvitetsvirki" i Bogtrykkeri, Thorshavn.

Bilag 19.

Udvalgsbetænkning

i

Sag Nr. 148 — 1922 (Ægteskabsloven).

Ifølge § 84 i Lov Nr. 276 af 30. Juni 1922 om Ægteskabs Indgaaelse og Opløsning træder Loven i Kraft for Færøernes vedkommende 1. Juli 1923, og ved kongelig Anordning skal der kunne fastsættes de Ændringer, som Øernes særlige Forhold maatte kræve, efter at Lagtingets Betænkning forinden er indhentet.

Under Henvisning hertil har Justitsministeriet anmodet Amtet om at foranledige, at Tinget afgiver Betænkning, og Amtmanden har derefter forelagt Tinget et Udkast til Forslag til en saadan Anordning.

Selv om flere af Udvalgets Medlemmer kunde ønske, at adskillige af Lovens almindelige Bestemmelser var af et andet Indhold end vedtaget af Rigsdagen, har Udvalget dog ment i alt væsentligt at kunne tiltræde Amtets Forslag, hvis vigtigste Bestemmelse indeholdes i § 5 og gaar ud paa, at borgerlig Vielse i Sydstrømø Præstegæld foretages af Landfogden, i Suderø søndre Præstegæld af Sognefogden og ellers af Sysselmændene. Denne Bestemmelse kan Udvalget ganske tiltræde i Henhold til de af Amtet anførte Grunde, og det samme er Tilfældet med Amtets Forslag §§ 1, 2, 3, 6 og 8, dog at man for sidste Bestemmelses vedkommende foreslaar det sidste Ord: „Statskassen" ændret til „Færø Amts Fattigkasse". Loven bestemmer, at Bøderne skal tilfalde vedkommende kommunale Kasse. Udvalget tilraader, at de tilfalder Amtsfattigkassen.

Udvalget foreslaar, at Betaling for de i Lovens tredie Kapitel (om Lysning) omhandlede Forretninger skal tilfalde Statskassen, forsaavidt de udføres af Landfogden, Sysselmændene eller Sognefogden, hvilke Tjenestemænd lønnes af Statskassen. Præsterne paa Færøerne er lønnede paa en særlig Maade, og Tinget har til Overvejelse Spørgsmaalet om Ordning af de færøske Præsters Lønning. Princippet i Loven er, at Betalingen for vedkommende Forretning tilfalder den Kasse, der lønner vedkommende Embedsmand. Man foreslaar derfor, at Betalingen, forsaavidt Forretningen udføres af de kirkelige Embedsmænd, tilfalder den Fond, der skal lønne de færøske Præster.

Af samme Grund finder Udvalget det rimeligt, at Betalingen for Udskrifter af Kirkebogen tilfalder samme Fond, og Betalingen for Udskrifter af Ægteskabsbogen tilfalder Statskassen, ligesom man finder det naturligt, at Statskassen anskaffer Ægteskabsbøgerne, der skal bruges af Landfogden, Sysselmændene eller Sognefogden, og Duplikater af disse.

Udvalget har overvejet, om man bør foretage nogle Ændringer vedrørende Lovens Regler om Kønssygdomme, og man har i den Anledning faaet tilstillet en

Skrivelse fra Amtslægen af 21. August d. A., hvoraf fremgaar, at der findes en Del Tilfælde af saadanne Sygdomme her paa Øerne. Dette og Hensynet til at beskytte saavel den Part, der ikke lider af saadan Sygdom, som Afkommet, taler for at bibeholde Lovens Regler, hvorfor Udvalget ikke har villet stille Forslag om Ændring af de paagældende Bestemmelser bortset fra, at man foreslaar i § 21 at ændre „14 Dage" til „1 Maaned". Grunden hertil er, at det mange Steder paa Øerne er forholdsvis vanskeligere at søge Læge end i det øvrige Rige.

Forslag.

Tinget tiltræder Amtmandens Forslag til kgl. Anordning for Færøerne om Ændringer og Tilføjelser til Lov om Ægteskabs Indgaaelse og Opløsning af 30. Juni 1922, dog med følgende Ændringer:

1) I Lovens § 21 Nr. 5 ændres: „14 Dage" til „1 Maaned".
2) Amtmandens Forslag § 4 ændres til:
   § 27 2. Stk. affattes saaledes:
   Betalingen tilfalder Statskassen, hvis Forretningen udføres af Landfogden, Sysselmændene eller Sognefogden, og ellers den Fond, der lønner de færøske Præster.
3) Amtmandens Forslag § 7 ændres til:
   § 39 affattes saaledes:
   Betalingen for de Vielsen vedrørende Udskrifter fastsættes ved Anordning.
   Betalingen tilfalder for Udskrifter af Kirkebogen den Fond, der lønner de færøske Præster, og for Udskrifter af Ægteskabsbogen Statskassen.
   Statskassen afholder Udgiften til Anskaffelse af Ægteskabsbøger og Duplikater af disse samt til Duplikaternes Førelse.
4) I Amtmandens Forslag § 8 ændres sidste Ord: „Statskassen" til „Færø Amts Fattigkasse".

Lagtinget, den 31. August 1922.

Edw. Mortensen,
Fmd.

Strøm. *J. Guttesen.*

Effersøe. *J. Dahl.*

A/S. „Føroya Amtstidende"s Bogtrykkeri, Thorshavn.

Betænkning

i

Sag Nr. 139: Færø Amts Tuberkulosesygehus.

Efter Sædvane har Lagtinget valgt et Udvalg til at afgive Betænkning angaaende Tuberkulosesygehuset i Hoydal.

Afskrift af Driftsudvalgets Protokol fra Olai 1921 til Olai 1922 forefindes, hvortil man først skal fremsætte følgende Bemærkninger:

Angaaende en Kontrakt af 7. Novbr. 1914 mellem Hr. Konsul V. Lützen og daværende Driftsudvalg, betræffende Udleje af Græsningsret af et nærmere angivet Jordareal, tilhørende Tuberkulose-Sygehuset i Hoydal, finder Udvalget, dels af den Grund, at Vederlaget, der er fastsat til 30 Kr. aarlig, formentlig er alt for lavt, og dels af den almindelige Betragtningsmaade, at Sygehuset, med nuværende Kreaturhold, vistnok nødvendigvis selv maa komme til at kunne benytte her omhandlede Areal, at Lagtinget maa bemyndige Driftsudvalget til, efter nærmere at have undersøgt Sagen, at kunne træffe de for Sygehuset heldigste Dispositioner. Her kan tilføjes, at det oprindelige Græsningsomraade i væsentlig Grad er blevet indskrænket, dels foraarsaget ved Indlægning af et større Areal til Opdyrkning og dels et til Hedeselskabet overgivet ret betydeligt Jordstykke. Saaledes foranlediget tillader Udvalget sig at fremsætte Forslag A. til Lagtingets Vedtagelse.

Efter Lagtingsvedtagelse (se Lagtingstidende for 1921 Bilag 18) var det overgivet til Driftsudvalget at foranledige, at Tuberkulose-Sygehuset i Hoydal med dertil hørende Bygninger blev assureret for 200,000 Kr., idet man efter stedfunden Vurderingsforretning mente, at det tidligere Forsikringsbeløb, 115,000 Kr., var for lavt. I Anledning heraf skete der paa Driftsudvalgets Foranledning en Henvendelse til Nye Danske Brandforsikrings-Selskab af 1864, der i Svarskrivelse af 10. Juli i Aar indgaar paa at forhøje Beløbet til 200,000 Kr. og fastsætter samme Præmie som tidligere: 5 ‰. Ved Spørgsmaalets Behandling i sidste Lagtingssamling havde man ogsaa Opmærksomheden henvendt paa Assurering af Indbo, men da man ikke med Sikkerhed kunde forudsætte Brandforsikringsselskabets Stilling til Præmiens Størrelse, undlod man at fremsætte Forslag i nævnte Retning.

Da nu Spørgsmaalet om Forhøjelse af Brandassurance for her omhandlede Bygninger er løst efter Lagtingets Ønske, fremstaar ret naturligt det ønskelige i, i en videre Udstrækning ogsaa at betrygge det til Sygehuset hørende Inventar og Montering samt Patienternes Effekter. Selv om disse Artikler andrager et forholdsvis stort Værdibeløb, vil Policens Paalydende være saa lille, at dette ventelig ikke kan antages at være til Hinder for, at man fra Lagtingets Side vil gaa med til en saa-

dan Sikkerhedsforanstaltning, naar Sagen først er tilstrækkelig oplyst med de nødvendige Vurderingsforretninger.

I Henhold hertil fremsætter Udvalget Forslag B. til Lagtingets Vedtagelse.

Vedrørende de forskellige Bestemmelser, Lagtinget i afvigte Samling opsatte vedrørende Tuberkulose-Sygehuset i Hoydal, finder Udvalget Anledning til at fremføre:

Da der, endskønt Driftsudvalget har forhandlet med det Firma, der i sin Tid leverede Gasværket, endnu ikke er lykkedes at afhænde dette til nogen Pris, der kan menes at overstige Fragtudgifter til Salgsstedet, er der formentlig god Grund til at Driftsudvalget foranlediger de Maskiner, der høre til nævnte Gasværk, fjærnede og opbevarede andet Steds, saaledes at man kan komme til at disponere over de da ledige Lokaler, idet man da kunde tænke sig at indrette Bygningen til Arbejdslokale for de Patienter, der i Fritiden sædvanligvis beskæftige sig med Husflidsarbejder.

Betræffende Spørgsmaalet om Elektrificering af Tuberkulose-Sygehuset i Hoydal forudsættes, at Driftsudvalget til næste Olaf fremsætter Oplysninger med Forslag.

Udvalget finder imidlertid ikke Anledning til at fremsætte Forslag om her nævnte Spørgsmaal.

Undertegnede Udvalg har foretaget Eftersyn paa Tuberkulose-Sygehuset og har, udover nogle Bemærkninger om nogle mindre Reparationer, ikke noget væsentligt at anføre; dog vilde det være heldigt, om Driftsudvalget tog under Overvejelse Nødvendigheden af at foranledige en Reparation af Liggehallen mod Vest, idet en der anbragt Rem delvis er raadden og formentlig foraarsager en saadan Svækkelse i Sammenbind af Hallen, der eventuelt kan bevirke et Sammenbrud. — I denne Anledning fremsættes Forslag C.

Efter Lagtingsberetningen 1919 B Side 168 er opsat en Beregning over formodede Udgifter, forbundne med nødvendige Reparationer og Supplering af Inventar. Siden 1919 er der, ifølge efterfølgende Redegørelse fra Hr. H. C. W.-Tórgard af 13. April 1922, som ved en Hændelse er bleven udeladt af vedlagte Aarsberetning, udført en hel Del Arbejde, samtidig som der er anskaffet det nødvendige Inventar m. m.

1. Køkkengulv og Komfur	Kr.	725,28.
2. Indretning af Hestestald	-	186,85.
3. Genopførelse af Liggehal	-	3077,31.
4. Reparation af fastbygg. Haller & Veranda	-	2922,87.
5. Div. Repr. af Hovedbygning	-	263,11.
6. Repr. af Skorstene	-	506,00.
7. Hønsegaard m. m.	-	595,73.
8. Repr. af Hegn (nordre Del m. v.)	-	954,00.
9. do. af Betongulv i Liggehalle	-	969,00.
10. Udvendigt Malerarbejde	-	3598,50.
11. Indvendig Maling af Liggehalle	-	725,00.
12. Pap- & Malerarbejde ved en Sygestue	-	473,50.
13. Repr. af Hegn (søndre)	-	947,00.
14. Installation af 6 Stk. Vaske	-	600,00.
Ialt	Kr.	16,544,15.

Det Beløb, der er anvendt til Supplering af Inventar, kan anslaas til 9212 Kr. 41 Øre, hvorefter det samlede udlagte Beløb bliver 25,756 Kr. 56 Øre.

Det af Staten og Lagtinget bevilgede Beløb, som Driftsudvalget har kunnet disponere over, har været 35,435 Kr. Efter foranstaaende er der saaledes endnu 9678 Kr. 44 Øre disponible til videre Anvendelse.

I Henhold til Lagtingets Vedtagelse, og som iøvrigt fremgaar af ovenstaaende, har Driftsudvalget foranlediget en Sygestue pappet og malet. Man maa, efter ved Selvsyn at have erkyndiget sig derom, udtale det ønskelige i, om der kunde foretages en lignende Forandring med samtlige Sygestuer, idet disse, som Opholdssted for Patienter, da vilde komme til at gøre et helt anderledes tiltalende Indtryk, samtidig som de i langt større Udstrækning vilde opfylde de almindelige hygieiniske Krav. Baade af økonomiske og praktiske Grunde kan en saadan Tanke imidlertid ikke realiseres paa én Gang, men dette Arbejde maa udføres gennem en Aarrække. Det kunde ogsaa tænkes, at der, siden den sidst udførte invendige Maling, er indtruffet Prisfald af Materiet, saa man kunde regne med at kunne opnaa billigere Tilbud.

Udvalget finder i Henhold hertil Anledning til at foreslaa til Lagtingets Vedtagelse, at Driftsudvalget bemyndiges til at foranledige udført Papning og Maling af 2 Sygestuer, og tillader sig herom at fremsætte Forslag D.

I Lighed med forrige Aar fremsættes Forslag E. om Valg af 3 Lagtingsmænd til sammen med Amtmanden og Amtslægen at forestaa Tuberkulose-Sygehusets Drift.

Efter Beretning om Færø Amts Tuberkulosesygehus' Virksomhed i Regnskabsaaret 1. Oktbr. 1920 til 30. Septbr. 1921 fremgaar, at Aarets Driftsunderskud udgør 45,383 Kr. 22 Øre, imod 62,173 Kr. 04 Øre i 1919—20. Ifølge den i afvigte Lagtingssamling (Lagtingstidende 1921 Bilag 18 Side 9) afgivne Betænkning anslog man Underskudet til c. 40,000 Kr., og Lagtinget vedtog i Henhold hertil at bevilge $^{1}/_{4}$ af Underskudet og at indgaa med Henvendelse til Statsmyndighederne om derfra at opnaa et Driftstilskud, svarende til $^{3}/_{4}$ af Underskudet.

For indeværende Regnskabsaars Vedkommende maa man, efter de indhentede Oplysninger, formentlig antage, at Driftsunderskudet ikke kan komme til at overstige 25,000 Kr. Denne for Lagtinget i højeste Grad behagelige Nedgang i Driftsunderskud, der for Regnskabsaaret 1919—20 androg 15,543 Kr. 26 Øre, for Aaret 1920—21 11,345 Kr. 30 Øre og for indeværende Aar ikke vil komme til at overstige 6,250 Kr., skyldes, bortset fra den i her omhandlede Tidsrum indtrufne Prisfald paa Madvarer og Brændsel, ogsaa den Omstændighed, at man har anvendt ret store Beløb til Hovedreparationer og Anskaffelse af Inventar, som paa de respektive Regnskaber er fremkommet som et Driftsunderskud. I Henhold til Justitsministeriets Skrivelse af 3. Marts 1921 mener Udvalget at kunne udtale, at Lagtinget med Sikkerhed tør regne med, at Statens Tilskud til Driftsunderskudet vil kunne opnaas til $^{3}/_{4}$, naar her forudsættes, at den resterende $^{1}/_{4}$ bevilliges af Amtsrepartitionsfonden, hvorom Udvalget under F. tillader sig at fremsætte Forslag.

Efter saaledes at have gennemgaaet de for Udvalget foreliggende Spørgsmaal, fremsættes i efterfølgende de i Betænkningen omhandlede Spørgsmaal til Lagtingets Vedtagelse:

A. Lagtinget bemyndiger Driftsudvalget til at inddrage Lejemaalet af Grænsningsretten til et Tuberkulosesygehuset tilhørende Areal imellem Buanes og Højvigsvej.

B. Driftsudvalget foranlediger, at der ved næste ordinære Lagtingssamling foreligger de under B. nævnte Vurderinger.

C. Driftsudvalget bemyndiges til at foranledige, at det under C. nævnte Reparationsarbejde kommer til Udførelse snarest.

D. Driftsudvalget bemyndiges til at foranledige, at det under D. nævnte Malerarbejde kommer til Udførelse.

E. Lagtinget vælger 3 Medlemmer til, sammen med Amtmanden og Amtslægen, at forestå Ledelsen af Tuberkulosesygehusets Drift til Maj 1923.

F. 1. Under Forudsætning af Statens forventede Tilskud med $^{3}/_{4}$, bevilges af Amtsrepartitionsfonden $^{1}/_{4}$ af Tuberkulosesygehusets Driftsunderskud for Regnskabsaaret 1921—22.

2. Lagtinget indgaar til Justitsministeriet med Ansøgning om Tilskud til Dækning af $^{3}/_{4}$ af Tuberkulosesygehusets Driftsunderskud i Regnskabsaaret 1921—22.

Lagtinget, den 11. September 1922.

Nyholm Debess,
Formand.

S. P. ár Konoy.

Poul Joensen.

Oliver Effersøe.

Poul Niclasen.

A/S. „Faro Amtstidende"s Bogtrykkeri, Thorshavn.

Bilag 21.

Nevndarálit frá telefonnevndini

viðvíkjandi

tingmáli nr. 114 1922: Umsókn frá telefonstøðunum.

Frá 47 telefonstøðum er komin til løgtingsins ein umsókn um, at telefonverkið vil rinda støðunum í alt 3 oyru av hvørjari til- og frágangandi samtalu.

Støðurnar vísa í hesum samanburði á tað stóra arbeiði, sum tær hava av at føra og uppgera samtalulistarnar. Eisini vísa tær á, at tær hava beinleiðis tap av, at abonnentar koma afturat við støðuna, tí tær missa harav boðpeningin á somu tíð, sum tær fáa meira arbeiði.

Nevndin loyvir sær hesum viðvíkjandi at ávísa, at tað eftir teirri núgaldandi fyriskipan eru søknakommununurnar, sum eiga at halda telefonstøðurnar á bygdunum í Føroyum, sbr. Løgtingstíðindi fyri 1906 bls. 73—74 og fyri 1907 bls. 138.

Vegna táverandi viðurskiftir samtyktið tingið inntil víðari at rinda søknakommununum 3 oyr av hvørjari samtalu; men seinni, tá viðurskiftini fyri telefonstøðunum á bygd gjørdust betri, tók løgtingið fey 3 oyrunum av hvørjari samtalu aftur.

Í krígstíðini broyttust mong viðurskiftir her á landi og eitt við øðrum førdi tá til, at løgtingið enn einaferð broytti sína støðu í hesum máli og samtykti at rinda søknakommununum $1^1/_2$ oyra av hvørjari samtalu við telefonstøðurnar.

Tað framgongur týðuliga av tí, sum her er nevnt og ávíst, at tað ikki eru tær einstøku telefonstøðurnar á bygd, sum løgtingið hevur við at gera; men haraftanmóti eru tað søknakommununurnar, ið eru millumlið millum telefonstøðurnar og løgtingið í telefonmálunum. At støðurnar viðvíkjandi teirri dagligu driftini eru undirlagdar telefonstjórarum og millumtinganevndini er ein praktisk fyriskipan, sum er neyturvulig og sjálvfylgjulig.

Tað er av rættum heldur ikki tær einstøku støðurnar, men søknakommununurnar, sum hava fingið tey 3 oyrunum av hvørjari samtalu av fyrstu tíð. Samtyktin av 13. september 1907 ljóðar so: „Som Vederlag for Driften af Landstationerne tilsiges der indtil videre vedkommende *Landkommuner* et Beløb af 3 Øre for hver takstpligtig Samtale."

Telefonverkið hevur higartil givið ein rímuligan ávinning; men sum nú stendur fyri, tá einki kann verða sagt fyri vist um statsstuðning og kravini um at fáa nýggjar telefonlinjur lagdar bæði yvir land og sjógv eru stór, heldur nevndin líkindini vera ring til at leggja nakrar útreiðslur á driftina, tá tær ikki kunnu sigast at vera heilt og aldeilis neyturvuligar; men av tí, at tað vil vera telefonverkinum til so stóran bata, at driftin kemur at ganga lagaligari og at støðurnar koma at arbeiða væl og trúliga, má hesin fyriliggjandi spurningur vera væl umhugsaður.

Viðvíkjandi hvat gjørt eigur at verða, skal nevndin nú loyva sær at minna á, at tað ífjør var send tinginum ein klaga frá telefonstjóranum yvir, at mangar

støður ikki sendu teirra telefonsamtalulistar inn til miðstøðuna í Havn í rættari tíð, og at mánaðarroknskapurin vegna tess ikki kundi vera avlagdur fyrr enn í úrtíð.

Tað er nevndini kunnugt, at hesi viðurskiftir ikki eru betráði stórvegis um, og at hetta skil valdar miklð tarn.

Tínæst skal nevndin loyva sær at minna á, at tað við fyrstu viðgerð av hesari sak í tingsalinum var haft á máli sum eitt óskil, at støðurnar á bygd onga plikt hava til at halda opið frá kl. 2 til kl. 4 inn dagin. Tað var sagt at vera ilt, at samtalurnar vóru dýrari í hesari ólíð; men tað má vera verri fyri forrætningsfólk ikki at sleppa vegin fram eftir liniunum við týdningarmiklum samtalum og telegrammum frá kl. 2—4.

Um nú viðurskiftini ivaleyst eru tey, at tær flestu telefonstøðurnar á bygd eru opnar og svara aftur í millum kl. 2 og 4 um dagin, so má tað tó vera sagt, sum sætt er, at tað er sera ólagaligt at hendan tíð er dýrari fyri telefonsamtalur enn onnur tíð bæði fyri og eftir. Harumframt kann tað vera rætt tvørligt bæði fyri keypmenn og annað fólk ikki at sleppa vegin fram vegna tess, at ein samanstillingarstøða á linluni ikki svarar aftur, og til tess hevur hon onga plikt sum er.

Sum áður prógvað, hevur løgtingið at halda seg til søknakommununar og ikki til telefonstøðurnar í øllum samráðum um telefonmál, og heldur nevndin tað tí vera hóskandi at skjóla upp fyri tingið, at umsóknin frá teim 47 telefonstøðunum verður játtað á tann hátt, at søknakommunustjórnirnar verða gjørdar kunnugar við løgtingsins samtyktir í hesum máli og fáa plikt til at greiða støðunum frá samtyktum løgtingsins.

Nevndin er sameint um, at ein hóskandi peningur av hvørjari til- og frágangandi samtalu verður rindaður søknakommununum undir teimum treytum:

1) at tær fáa plikt til at halda støðurnar opnar fyri samtalum og telegrammum millum kl. 2 og 4 um dagin eins og til aðrar tíðir,
2) at tær syrgja fyri, at støðurnar senda roknskap, telefonlistar, pening og alt, hvat tilhoyrir, frá sær rætt og forsvarliga uppgjørt og í so góðari tíð, at tað undir vanligum viðurskiftum er miðstøðuni í Havn í hendi innan 10. í næsta mánaði, sum fylgir aftan á hann, sum listarnir eru fyri.

Sum trygd fyri, at hesar treytir verða hildnar sum best, ræður nevndin til at kommunan missur peningin av hvørjari samtalu fyri tær telefonstøður, sum ikki senda listar og hvat hartil hoyrir, frá sær í góðum skili og í rættari tíð. Kommunan skal tó bert missa peningin fyri teir mánaðir, sum listarnir, og hvat hartil hoyrir, kemur ov seint inn.

Sum ein hóskandi pening fyri hvørja samtalu loyvir nevndin sær at nevna *3 oyru*.

Viðvíkjandi hvønn kostnaðartýdning hendan fyriskipan beinleiðis kemur at hava fyri telefonverkið, skal nevndin ávísa, at tað frammihjágjald (Ekstragebyr), sum allar telefonstøðurnar tilsamans hava fingið í árunum 1920—21 er *2462 kr.* og at av hesum er í hægsta lagi *30 %* komið inn fyri tíðina millum kl. 2 og 4, hetta skuldi so verið c. *739 kr.* fyri hesa nevndu tíð.

Samtalutalið er falt fyri hetta nevnda ár *132589* og 3 oyr fyri hvørja samtalu er tessvegna c. *3978 kr.*

Av hesari peningasummu fáa støðurnar, sum er, helvtina, so tað, sum talan hesa ferð verður um, er c. *1989 kr.*

Við tað, at kommununar missa frammihjágjaldið sum støðurnar hava haft frá kl. 2 til 4, láa tær við hesa fyriskipan, sum tilætlað er í ár í royndum bert ca. *1250 kr.* í uppgjald fyri tær nýggju pliktir, ið verða teimum álagdar, alt undir teimum áðurnevndu treytum; men fall verður útgjaldið til kommununar c. 4000 kr. um árið, fyri at tær halda støðurnar á bygdum arbeiðandi undir teim áløgdu treytum.

Væl er hesin kostnaður ikki uttan týdning fyri telefonverkið, men vit tora tó at vóna, at hann kemur at løna seg aftur í betri og lagaligari drift.

Uppskot.

Løgtingið samtykkir:

1. Telefondriftin rindar innlit viðari søknakommununum 3 oyru av hvørjari til- og frágangandi samtalu, sum hevur takstplikt.
2. Fyri teir mánaðir, sum ein støða hevur sent telefonlistar og tilhoyrandi pening frá sær í óhóskandi ringum skili ella so seint, at tað ikki undir vanligum viðurskiftum kundi verið miðstøðuni í Havn í hendi seinast 10. í næstfylgjandi mánaði, skal kommunan, sum hevur plikt til at halda viðkomandi støðu, missa sínni 3 oyr av hvørjari samtalu. Telefonstjórin og millumtinganevndin skulu í samráð gera av, nær so er fari avstað, at ein kommuna má koma undir at hava mist sín rætt til tey umrøddu 3 oyru av hvørjari samtalu. Málið kann ikki stevnast inn fyri hægri avgerð.
3. Viðkomandi søknakommunur skulu verða pliktaðar til uttan serligt gjald at halda telefonstøðurnar á bygd opnar fyri samtalum og telegrammum millum kl. 2 og 4 um dagin eins og til aðrar tíðir á degi, tá støðurnar eiga at vera opnar eftir galdandi fyriskipan.
4. Allar tær søknakommunur, sum hava ella fáa telefonstøður, skulu fáa so mong eintøk av hesum nevndaráliti, at eitt verður til hvørja støðuna og eitt til søknastjórnina.
5. Søknakommunustjórnirnar verða hervið biðnar um at gera telefonstøðunum í teirra kommunum kunnugt, at tær í framtíðini hava at senda allar umsóknir viðvíkjandi broyting í reglunum fyri telefondriftini gjøgnum søknakommunustjórnina í staðin fyri beinleiðis til løgtingið, og at støðurnar viðvíkjandi teirri dagligu driftini sum áður standa undir telefonstjóranum og millumtinganevndini.
6. Hendan samtykt kemur í gyldi 1 mánað eftir, at hon er samtykt á løgtingi.

Løgtingið, hin 15. september 1922.

Í telefonnevndini

R. Rasmussen. *M. A. Winther.* *S. P. úr Konoy.*

Oliver Effersøe. *Johan M. Fr. Poulsen.*

A. S. „Føroya Amtstidendir"s Bogtrykkeri, Thorshavn

Bilag 22.

Udvalgsbetænkning

i

Sag Nr. 140 — 1922 (Lov om den kommunale Beskatning).

Lagtinget vedtog i den ordentlige Samling 1921 et Forslag til Lov om Udskrivning af Skat til Amtsrepartitionsfonden. Ministeriet har ikke fremlagt Forslaget i Rigsdagen, men udarbejdet et Udkast til Lov for Færøerne om Ændringer i og Tillæg til Reglerne for den kommunale Beskatning, og dette Forslag er nu forelagt Tinget til Betænkning.

Sagen er henvist til nærværende Udvalg. Man skal for det første foreslaa Forslagets Titel ændret til Lov for Færøerne om Kommuneskat og Skat til Amtsfonden. Man foreslaar Ordet Amtsfonden i Stedet for Amtsrepartitionsfonden, idet nævnte Ord er mere velklingende, og der ikke mere er Tale om Repartition af Skat i egentlig Forstand.

De nugældende Regler om Udskrivning af Kommuneskat og Skat til Amtsrepartitionsfonden indeholdes i Lov Nr. 30 af 28. Februar 1872 §§ 20—29 om de færøske Landkommuners Styrelse, Lov Nr. 126 af 27. Maj 1908 om Byen Thorshavns kommunale Styrelse §§ 29—41, og Lov Nr. 80 om Udskrivning af Skat til Amtsrepartitionsfonden paa Færøerne af 5. Marts 1920. Herefter paalignes Kommuneskatten i alle Landkommunerne Beboerne under eet efter Marketal samt Formue og Lejlighed, og i Thorshavn lignes Udgifterne til Skolevæsenet og Fattigvæsenet efter Formue og Lejlighed, medens $^2/_5$ af de øvrige Udgifter lignes paa Bygningerne i Kommunen og $^3/_5$ efter Formue og Lejlighed. Af Skatten til Amtsrepartitionsfonden paalignes paa det matrikulerede Jordegods 2 Kr. pr. Skattemark, medens Resten lignes paa Kommunerne, saaledes at Halvdelen fordeles efter Kommunernes Folkemængde og Halvdelen efter Lagtingets Skøn.

Halvdelen af Amtsfondsskatten fordeles altsaa efter Folketal og Halvdelen efter Skøn. Tinget har i flere Aar beskæftiget sig med Spørgsmaalet om at finde et sikrere Grundlag, hvorefter Skatten kunde udskrives. Man har villet skaffe oplyst, hvorledes Skatteevnen stiller sig i de forskellige Kommuner. En Fordeling efter Folketal og Skøn kan ikke være tilfredsstillende, naar man er naaet op til et saadant Skattebeløb, som nu er Tilfældet. Tinget vedtog i Fjor et Forslag til Lov om Udskrivning af Skat til Amtsrepartitionsfonden. Hensigten med dette var, at Skatteborgere skulde opgive deres virkelige Indtægter, og der skulde indsendes Oplysning til Tinget om de skattepligtiges Indkomster, hvorpaa Tinget skulde fast-

sætte, hvor meget der skulde lignes, og fastsætte en Skala for de forskellige Klasser af Indtægter. Man mente, at Kommunerne ogsaa faktisk vilde benytte det indvundne Grundlag som Basis for deres Paaligning af Kommuneskat, men Tinget vilde paa den anden Side ikke foreskrive bestemte Regler, hvorefter denne skulde udskrives, idet Forholdene i de forskellige Kommuner, hvoraf nogle er af lignende Beskaffenhed som Thorshavn, medens andre er meget smaa og Skatteborgernes Indtægter lave, er meget uensartede.

Ministeriet har ikke villet forelægge Lagtingets Forslag for Rigsdagen, men har fremlagt for Tinget et nyt Udkast. Dette indeholder i de første 8 Paragrafer og i §§ 24—29 Bestemmelser, der svarer til Loven af 12. April 1911 om den kommunale Beskatning paa Øerne. Udvalget finder, at det kan være rigtigt og hensigtsmæssigt at faa de herhenhørende Bestemmelser samlede i en Lov, men mener, at man i saa Fald bør saavidt muligt samle alle disse Bestemmelser, hvorfor man foreslaar at medtage de i Kommunalloven §§ 20—26 indeholdte herhenhørende Bestemmelser i formøden ændret Form, jfr. nedenstaaende Forslag.

I § 9 a foreslaar man Opregning af de vigtigste Næringsveje paa Færøerne, saaledes som disse faktisk er.

Det er sædvanligt, at unge Mænd kort efter Konfirmationen tager ud paa Skibsfiskeri og har selvstændige Indtægter, af hvilke de beskattes. Man foreslaar derfor i § 12 at ændre 18 Aar til 16 Aar.

I adskillige Landkommuner er Indbyggerantallet ringe, og Indtægterne forholdsvis smaa, medens det paa den anden Side er forholdsvis billigt at leve. Af den Grund foreslaar man, at Børnefradraget kan gaa ned til 70 Kr., medens det paa den anden Side kan stige til 200 Kr., og at dets Størrelse fastsættes af Lagtinget.

Ministeriet foreslaar i § 15, at der skal oprettes en Skattevedtægt for samtlige Kommuner. Udvalget mener, at Forholdene er saa forskelligartede i de forskellige Kommuner, og at Udviklingen ikke er naaet saa vidt, at man kan opstille en fælles Skattevedtægt, eller at man kan indføre, i hvert Fald for nærværende Tid, Kildebeskatning. Man foreslaar derimod, at der for en Kommune skal kunne tilvejebringes en Skattevedtægt, og at saadan for Landkommunernes vedkommende affattes af Lagtinget efter Forstanderskabets Indstilling.

Udvalget foreslaar, at Landkommunernes og Lagtingets Regnskabsaar ændres til Kalenderaaret, idet man finder en saadan Ordning mere hensigtsmæssig end den nuværende, ligesom man foreslaar, at Kommuneskatten lignes i Februar Maaned, umiddelbart efter at man har fremskaffet Oplysningerne om Borgernes Indtægter.

Udvalget kan i alt væsentligt tiltræde Forslagets Bestemmelser i §§ 16—23 om Ligningen af Skat, men grundet paa, at Skibsfiskerne, der udgør en væsentlig Del af Skatteborgerne, tager ud paa Fiskeri i Begyndelsen af Marts Maaned og er borte i længere Tid, foreslaar man en Ændring i de i Ministeriets Forslag indeholdte Frister, saaledes at Oplysningerne om Indkomsterne fremskaffes i Løbet af Januar Maaned, og Paaligningen finder Sted i Begyndelsen af Februar Maaned, og de nødvendige Fortegnelser fremlægges til Eftersyn i samme Maaned, saaledes at Fiskerne kan faa Adgang til at fremkomme med eventuelle Indsigelser, inden de tager paa Fiskeri.

Udvalget foreslaar dernæst, at Skatteklager skal afgøres af et af Lagtinget nedsat Skatteudvalg i Stedet for af selve Tinget, hvilken Ordning man vil anse forsvarlig og mere hensigtsmæssig og praktisk end den nuværende, hvor Lagtinget træffer Afgørelsen.

Ministeriets Forslag §§ 24—29 om Erhvervsskat svarer nøje til de gældende Bestemmelser i Loven af 1921, og Udvalget finder ingen Anledning til at ændre disse.

Ifølge Forslaget § 30 tilvejebringes de til Amtsrepartitionsfondens Fornødenheder nødvendige Beløb ved Udskrivning af 2 Kr. pr. Skattemark, medens Resten lignes paa Kommunerne. Efter Tingets Forslag fra i Fjor skulde der opgives, hvormange Indkomster fandtes under 1000 Kr., og hvormeget disse tilsammen udgjorde, hvormange der var mellem 1000 og 2000 Kr. og hvormeget disse udgjorde o. s. v. indtil 6000 Kr., og hvormange der var over 6000 Kr., og hvormeget de udgjorde. Tinget skulde derefter fastsætte, hvormange Procent der skulde svares i Skat til Lagtinget for hver af disse Indtægtsklasser. Selvom man finder, at dette var en bedre Ordning end den af Ministeriet foreslaaede, mener man dog, at der ved Ministeriets Forslag vil opnaas et godt Skridt fremad i rigtig Retning, idet Borgernes virkellge Indtægter skal opgives og anslaas, hvorved man vil kunne opnaa et sikrere Grundlag for Paaligning af saavel Kommuneskat som Skat til Amtsrepartitionsfonden. Man vil derved kunne skaffe oplyst, hvor stor Skatteevnen er i de enkelte Kommuner, og hvorledes Forholdet er mellem disse med Hensyn til Skatteevnen. Udvalget kan derfor gaa med til, at Fordelingen af Amtsfondsskatten paa Kommunerne fastsættes saaledes, at en Brøkdel, hvilken man passende mener at sætte til $^{2}/_{3}$ fordeles efter Forholdet mellem de samlede Beløb af udfundne Skatteindtægter for de enkelte Kommuner og Resten efter Lagtingets Skøn.

I § 31 foreslaar man at Ordene: „Justitsministeriets Samtykke" udgaar, saaledes at Tinget som hidtil frit kan bestemme, hvormeget der skal paalignes til Amtsrepartitionsfonden, dog at man foreslaar, at $^{2}/_{3}$ af Medlemmerne skal stemme for en Forhøjelse af Skattebeløbet, der er mere end Gennemsnitsløbet for de 3 foregaaende Aar med Tillæg af $^{1}/_{5}$.

Forslag.

Lagtinget tiltræder Ministeriets Udkast til Forslag til Lov for Færøerne om Ændringer i og Tillæg til Reglerne for den kommunale Beskatning, dog med følgende Ændringer og Tilføjelser:

1. Forslagets Titel ændres til:

   „Lov for Færøerne om Kommuneskat og Skat til Amtsfonden".

2. Som nyt Stykke føjes til § 5:

   Spørgsmaal om Fordelingen af en Persons Skattebidrag mellem to til samme Kommune hørende Sogne afgøres af Forstanderskabet. Opstaar Spørgsmaalet mellem to Kommuner paa Færøerne, afgøres dette af Lagtinget. Opstaar Spørgsmaalet mellem en færøsk Kommune og en Kommune i det øvrige Kongerige, afgøres det af Justitsministeren. Anser nogen sig ikke skattepligtig i en Kommune, der sætter ham i Skat, kan han bringe dette Spørgsmaal under Domstolens Kendelse.

3. § 9 a 1. Linie ændres til:

„af Landbrug, Fuglefangst, Søfart, Fiskeri, Hvalfangst, Industri, Handel, Haandværk, Fabriksdrift."

4. I § 12, andet Stykke ændres „18 Aar" til „16 Aar".

5. I § 13, udgaar Ordene: „af 200 Kr." og i Stedet sættes: „der mindst skal være 70 og højest 200 Kr."

6. § 13, første Stk., sidste Punktum, og § 13, andet Stk. udgaar og i Stedet sættes:

Lagtinget fastsætter efter Indstilling fra Forstanderskaberne for et Tidsrum af 10 Aar ad Gangen indenfor den i første Stk. angivne Ramme, hvor højt Barnefradraget skal være i hver Kommune.

7. I § 14, sidste Linie ændres „Lagtinget" til: „Lagtingets Skatteudvalg".

8. § 15 udgaar og i Stedet sættes:

Kommunernes og Lagtingets Regnskabsaar er Kalenderaaret. Forstanderskabet forfatter i sidste Halvdel af December Maaned hvert Aar et Overslag for hvert af de til Kommunen hørende Sogne over de Udgifter, som samme efter Rimelighed i det følgende Regnskabsaar vil have at bestride, ikke blot til Sognets Fattig-, Skole- og Vejvæsen m. v., men overhovedet til alle Indretninger, hvis Fornødenheder ifølge Lovgivningen tilvejebringes ved Ligning paa Kommunerne, hvilket Overslag tillige maa indeholde en Forklaring over de Midler, der haves til uden Skatteligning at bestride Udgifterne. Forstanderskabet har Ret til i Overslaget for hvert enkelt Aar at bestemme, at det Pligtarbejde, saasom Vejarbejde, Arbejde ved Kirkers og Skolers Opførelse m. v., der efter de hidtil gældende Regler paahviler Beboerne, bortfalder, saaledes at Udgifterne til Arbejdets Udførelse ved lejede Folk paalignes hele Sognet, dog med den nærmere Bestemmelse, at det Arbejde, der pludselig bliver nødvendigt, f. Eks. ved Vejes Ødelæggelse som Følge af Naturbegivenheder eller ved Søgen af borteblevne Personer, udføres uden Vederlag.

Det Beløb i Penge eller Naturalydelse, der efter Overslaget skal udredes af hvert Sogn, bliver af Forstanderskabet at paaligne Sognets Beboere under eet efter Marketal samt Formue og Lejlighed i et Forhold, som paa 3 Aar ad Gangen fastsættes af Lagtinget efter Forstanderskabets Forslag.

For en Kommune kan der tilvejebringes en Skattevedtægt, som skal følges ved Ligningen. Forstanderskabet (for Thorshavn Byraadet) gør Indstilling til Lagtinget (for Thorshavn Justitsministeriet) om Affattelse af saadan Vedtægt.

Lagtingets Samtykke udfordres til, at Forstanderskabet i Aarets Løb forhøjer de i Ligningen opførte Beløb, og at der i noget Aar udskrives et større samlet Skattebeløb i Penge eller Naturalier end Gennemsnittet af de 3 nærmest foregaaende Aar med Tillæg af en Halvdel. De Beløb som herudover i noget Aar med Tingets Samtykke udskrives, medtages ikke ved paafølgende Beregninger af fornævnte Gennemsnitsbeløb.

9. I § 17, første Linie ændres „15. Januar" til: „1. Januar."

10. I § 17, første Stykke udgaar Ordene: „eller for deres vedkommende, der . . . . . 15. Februar", og i andet Stykke udgaar Ordene: „dog kan der ikke . . . . . tilsiger."

11. I § 17, tredie og fjerde Stk. ændres „Lagtinget" til „Lagtingets Skatteudvalg."

12. I § 17, syvende Stk. udgaar Ordene: „den mindreaarige . . . . . Kurator".

13. I § 18, femte Stk. ændres „Lagtinget" til „Lagtingets Skatteudvalg."

14. I § 19, første Stykke udgaar og i andet Stk. sættes i Stedet for „Derefter" Ordene: „Inden 5. Februar".

15. I § 19, andet Stykke udgaar Ordene: „samt hvorledes denne er beregnet".

16. I § 19, tredie Stk., ændres: „15. Marts til 1. April" til følgende: „5. til 15. Februar".

17. I § 19, tredie Stk., 3. Linie udgaar Ordet „dels" og Ordene: „og dels en Fortegnelse . . . . . for hans Vedkommende indeholdte Oplysninger".

18. I § 19, tredie Stk. sidste Linie ændres „15. April" til „18. Februar".

19. I § 19, fjerde Stk., ændres „Samtidig" til: „Senest 5. Februar," og i sidste Linie „15. April" til: „18. Februar".

20. I § 19, femte Stk. ændres „15. April" til: „18 Februar".

21. Til § 19 føjes: „Samtidig med Skatteligningen fremlægges det af Forstanderskabet vedtagne Overslag over Sognets Indtægter og Udgifter for det kommende Aar og bliver der af Overslaget samtidig med dets Fremlæggelse at indsende en Afskrift til Amtet til Forelæggelse for Lagtinget. Overslaget affattes efter en af Lagtinget vedtagen Form, ligesom der og af samme kan meddeles Forstanderskabet nærmere Regler, angaaende den Fremgangsmaade, der bliver at følge ved Ligningen af Skatten".

22. I § 20 ændres Ordene: „15. April til 1. Maj" til følgende: „18. Februar til 1. Marts".

23. I § 20, andet Stk. og i §§ 21—25 og 28—29 ændres „Lagtinget" til „Lagtingets Skatteudvalg".

24. I § 20, andet Stk. udgaar Ordene: „en Frist . . . . . Modtagelse" og i Stedet sættes: „Maj Maaneds Udgang".

25. Til § 20 føjes som nyt Stykke:

„Ingen kan ved at indanke Skatteansættelsen unddrage sig Forpligtelsen til at udrede den til Betaling forfaldne Del af Skatten. Naar Ligningsmyndighedens Ansættelse forandres, berigtiges det Beløb, som vedkommende forinden Forandringen har betalt, ved Tillæg eller Fradrag i den næste Skattetermin og om fornødent ved Tilbagebetaling af det erlagte eller en Del deraf.

Lagtingets Skatteudvalg bestaar af 5 af Lagtinget ved Forholdstalsvalg udpegede Medlemmer. Valg finder Sted efter hvert Lagtingsvalg og gælder for 4 Aar. Der vælges 5 Suppleanter. For saa vidt muligt at tilvejebringe en ensartet Ligning i samtlige Kommuner, skal Lagtingets Skatteudvalg gøre sig bekendt med de Fremgangsmaader, der følges ved Skatteindkomsternes Beregning i de forskellige Kommuner, og søge mulige Fejl rettet og større Ensartethed tilvejebragt.

Inden 1. April skal Ligningsmyndighederne indsende til Lagtingets Skatteudvalg Fortegnelse over Skatteansættelsen med de indkomne Selvopgivelser, ligesom de skal være pligtige til at meddele de Oplysninger, Udvalget maatte ønske. Lagtingets Skatteudvalg lader udarbejde og omsende en trykt Vejledning til den rette Forstaaelse af Loven og lader de nødvendige Skemaer udarbejde".

26. I § 30 udgaar i første Stykke følgende: „Fordelingen paa Kommunerne . . . . . Lagtingets Skøn" og andet Stykke udgaar. I Stedet sættes:

„Fordelingen paa Kommunerne fastsættes særligt for hver Gang saaledes, at $^3/_4$ fordeles efter Forholdet mellem de samlede Beløb af endeligt udfundne Skatteindtægter for hver Kommune i det forudgaaende Kalenderaar, og $^1/_4$ efter Lagtingets Skøn. De Kommunerne paaligncde Beløb udredes af disse paa samme Maade som deres øvrige Udgifter".

27. I § 31 ændres Ordene: „Uden Justitsministeriets Samtykke" til følgende: „Uden at $^2/_3$ af Tingets Medlemmer har stemt derfor" og i fjerde Linie udgaar Ordene: „med Justitsministeriets Samtykke".

28. I § 33, tredie Linie, indsættes efter „Virksomhed" følgende: „derunder Skibsredere".

29. Til § 36 føjes: „Det overlades til Forstanderskabet selv for 3 Aar ad Gangen at bestemme, om det vil opkræve den paaligncde Skat i 2 eller 4 Terminer. Bestemmer Forstanderskabet at indkræve i 4 Terminer, indkræves for første Fjerdingaar i Løbet af Februar Maaned, for andet Fjerdingaar i Løbet af April Maaned, for tredie Fjerdingaar i Juli Maaned og for fjerde Fjerdingaar i Oktober Maaned. Bestemmer Forstanderskabet derimod at indkræve for 2 Terminer, indkræves for første Halvaar i Løbet af Februar og for andet Halvaar i Løbet af August. Hvad der ikke er betalt inden 6 Uger efter Udløbet af den Maaned, hvori Indkrævningen skal finde Sted, søges efter lovlig Omgang inddrevet ved Udpantning. Det beror paa Forstanderskabets Bestemmelse, om Bidragene af Yderne skal indbetales til samme paa bestemt Tid og Sted eller ved dets Foranstaltning opkræves i Ydernes Hjem."

30. I § 42 ændres „Lagtinget" til „Lagtinget Skatteudvalg".

31. I § 45 ændres Ordene: „Landkommunernes Ligning.....Skatteaar 1924—25 til følgende:

„Kommunernes Ligning for Skatteaaret 1924. Bestemmelsen i § 30, første, Stykke, om Fordelingen paa Kommunerne af Skatten til Amtsrepartitionsfonden anvendes første Gang af Lagtinget i 1924."

32. Foran § 45 andet Stykke indskydes: „Lov Nr. 30 af 28. Februar 1872 om de færøske Landkommuners Styrelse §§ 20—26, Lov Nr. 126 af 27. Maj 1908 om Byen Thorhavns kommunale Styrelse §§ 37—39."

33. Til § 45 føjes: I Lov Nr. 30 af 28. Februar 1872 § 29 ændres: Udgangen af December Maaned til „15. Februar".

34. Til § 45 føjes:

„Den i Efteraaret 1922 foretagne Skatteligning bliver tillige gældende for Oktober Kvartal 1923, saaledes at Skatten for dette Kvartal opkræves med forholdsvis samme Beløb som Skatten for Regnskabsaaret 1922—23.

Regnskabsaarets Forandring indtræder den 1. Januar 1924, saaledes at der derefter aflægges Regnskab for Tiden fra 1. Oktober 1923 til 31. December 1924."

Lagtinget, den 12. September 1922.

Edw. Mortensen.
Fmd.

J. Patursson.

J. Guttesen.

Oliver Effersøe.

A. Samuelsen.

A/S. „Færø Amtstidende"s Bogtrykkeri, Thorshavn.

Bilag 23.

Udvalgsbetænkning

i

Sagen angaaende „Dronning Alexandrines Hospital" (Færø Amts Hospital).

Til indeværende Lagting er indkommet en Skrivelse fra Inspektionen for Færø Amts Hospital af 9. August d. A., hvorl Spørgsmaalet om Hospitalets fremtidige Drift bliver fremholdt.

Vedlagt Skrivelsen findes et Overslag over et Aars Driftsudgift og -Indtægt ved „Dronning Alexandrines Hospital", og endelig Uddrag af Regnskaber over Driften af forskellige Sygehuse nede i Danmark.

Som Grund for en fremtidig Indtægtsberegning ved „Dronning Alexandrines Hospital" er Betalingen, efter Bestemmelse af 1. November 1921, for Patienter hjemmehørende paa Færøerne sat til 4 Kr. pr. Dag, Patienter nede fra Danmark til 8 Kr. pr. Dag og Udlændinge til 12 Kr. pr. Dag, samt at hver Patient erlægger 10 Kr. i Indlæggelsespenge.

Inspektionen har regnet med en Gennemsnitsbelægning af 40 Patienter eller 14600 Sygedage, og ud fra denne Forudsætning opsættes skønsmæssig Betalingen fra indlagte Patienter til 62000 Kr.

Endvidere nyder Hospitalet 1158 Kr. i Deputat fra Statskassen og 800 Kr. fra Amtsfattigkassen.

Endelig er opført 2000 Kr. som Tilskud fra Lagtinget.

Den samlede Indtægt udgør herefter 65958 Kr., medens Udgiften til Driften andrager 87170 Kr., hvorefter fremstaar et Driftsunderskud paa 21212 Kr.

Undertegnede Udvalg, der af Lagtinget er valgt til at afgive Bætænkning i denne Sag, mener, at Spørgsmaalet om nævnte Hospitals fremtidige Drift, og

hvem der skal dække det anslaaede Underskud, er af en saadan Natur, at det nødvendigvis maa faa en indgaaende Behandling, idet en tilfulde god og ønskelig Løsning af Spørgsmaalet formentlig vil komme til at virke indgribende i nuværende Ordning af Hospitals- og Sygehusspørgsmaalet her paa Øerne.

Angaaende den af Inspektionen opsatte Takst for Ophold paa her nævnte Hospital, mener Udvalget, at denne nu er sat saa højt, at der ikke under nuværende Forhold maa foretages yderligere Forhøjelse.

Vedrørende det opsatte Driftstilskud fra Lagtinget paa 2000 Kr. og Tilskud fra Amtsfattigkassen paa 800 Kr., paa tilsammen 2800 Kr., saa foreligger her formentlig en Fejltagelse, idet Lagtinget ifølge Lagtingstidende 1919 B. Side 34 vedtog at yde 2000 Kr. som Driftstilskud, heri indbefattet det tidligere aarlige Tilskud paa 800 Kr. Dette forantediger, at Underskudet maa anslaas til 22012 Kr.

Ihvorvel Udvalget vedrørende de enkelte opsatte Udgiftsposter kunde tænke sig en Reducering, mener man ikke nærmere at ville beskæftige sig hermed, idet der formentlig bør regnes med, at i en saa stor Virksomhed vil der altid være en eller anden Konto, der ved Aarets Udgang vil komme til at vise Underskud, og hvor man vil faa Anvendelse for de eventuelle Beløb, der spares paa andre Konti.

At Spørgsmaalet om, under hvilken Form „Dronning Alexandrines Hospital" skal drives, er meget vanskeligt, fremgaar med al ønskelig Tydelighed af Lagtingets Stilling hertil, lige siden Sagen i 1913 blev fremlagt, og derefter under hver Lagtingssamling, den har været fremlagt til Behandling. Efter saaledes at have holdt samme Spørgsmaal aabent igennem flere Lagtingssamlinger var det ved Sagens Behandling i 1919 en Forudsætning, at Hospitalet fremtidig som hidtil skulde drives som en selvejende Institution.

Saaledes som Spørgsmaalet den Gang forelaa, mente Lagtinget at kunne forsvare at indtage nævnte Stilling, idet man da var uden Kendskab til Størrelsen af Driftsunderskudet, samtidig som Tinget forhøjede sit aarlige Tilskud fra 800 til 2000 Kr.

Nu foreligger imidlertid et Overslag, der udviser et forholdsvis stort Underskud, der er anslaaet til ca. 22000 Kr., og Inspektionen, der ret naturligt ingen anden Udvej ser, fremsætter igen Spørgsmaalet for Lagtinget, om hvem der skal dække det eventuelle Underskud.

Hvorvidt Lagtinget nu kan undlade at komme nærmere ind paa hele denne store og betydelige Sag, er et Spørgsmaal, som maa undergives meget indgaaende Overvejelse. Der kan selvfølgelig fremføres, at Tingets mangelfulde økonomiske Evne her staar hindrende i Vejen for yderligere Tilskud til dette eller lignende Formaal, og at Tinget saaledes er nødsaget at afvise Spørgsmaalet; men Sagen synes imidlertid at være af en saadan Beskaffenhed, at Lagtinget meget

vanskeligt vedblivende kan undlade at paatage sig saadanne Udgifter, selv om det i Øjeblikket kan synes meget vanskeligt at paapege Indtægtskilden.

Naar man ser hen til, hvor meget der fra det offentlige bliver ydet som Driftstilskud til Sygehus nede i Danmark, samtidig som man er vidende om, hvor lave Taksterne dér holdes, og naar man endelig erindrer, hvad Lagtinget igennem Tiderne har bevilget til herværende Hospital og Sygehuse, saa maa det fra alle Sider indrømmes, at denne store Samfundsopgave — igennem gode og tidssvarende Sygehuse, dygtige Læger og Sygeplejersker at søge at gøre Muligheden for Helbredelse af syge Samfundsborgere saa gunstig som ønskeligt — næppe kan siges at have været røgtet saa godt som den af almindelige humane Hensyn burde have været.

Det vil formentlig have sin Interesse for Lagtinget i efterfølgende, til Sammenligning med Tingets Ydelser og hvad der ellers gives til Drift af Sygehuse nede i Danmark, at fremføre nogle Eksempler i nævnte Retning:

Amtssygehuset i Nibe,

hvis Budget for 1922—23 er sat til *Kr. 55120,00,* faar som Driftstilskud:

Fra Aalborg Amt	Kr. 19210,00
- Nibe Købstad	- 4800,00
- Aalborg Amt for Sygekassemedlemmer	- 7000,00
- Nibe Købstad -	- 2000,00
	Kr. 33160,00

Amtssygehuset i Løgstør,

hvis Budget for 1922—23 er sat til Kr. *34600,00,* faar som Driftstilskud:

Fra Aalborg Amt	Kr. 13656,67
- Løgstør Købstad	- 2733,33
	Kr. 16390,00

Amtssygehuset i Farsø,

hvis Budget for 1922—23 er sat til *Kr. 43025,00,* faar som Driftstilskud:

Fra Aalborg Amt	Kr. 21800,00

Amtssygehuset i Terndrup,

hvis Budget for 1922—23 er sat til *Kr. 46600,00,* faar som Driftstilskud:

Fra Aalborg Amt	Kr.	18500,00
- — for Sygekassemedlemmer	-	5000,00
	Kr.	23500,00

Amtssygehuset i Hobro,

hvis Budget for 1922—23 er sat til *Kr. 91560,00,* faar som Driftstilskud:

Fra Aalborg Amt	Kr.	17858,21
- Hobro Købstad	-	8108,65
- Viborg Amt	-	5964,71
- Randers Amt	-	8228,43
	Kr.	40160,00

„Dronning Alexandrines Hospital", Thorshavn.

hvis Budget er sat til *Kr. 87170,00,* har som sikker Indtægt — bortset fra Betalingen fra Patienterne:

Deputat fra Statskassen	Kr.	1158,00
Tilskud fra Lagtinget	-	2000,00
	Kr.	3158,00

Som tidligere berørt kan man i sammentrængt Form udtale, at de Tilskud, der af Lagtinget gennem Aarene er ydede herværende Hospital og Sygehuse, ikke kan siges at have været betydelige, men at de dog har staaet i et passende Forhold til Lagtingets Indtægter. Naar nu Hensyn tages til Lagtingets Indtægter, der for flere Posters Vedkommende er en Del varierende, foraarsager den strenge Begrænsning, der her, efter nugældende Skattepaaligningsmethode, er til Stede, at Sagen bliver ret hetænkelig. At tilvejebringe de nødvendige Beløb til her omhandlede Opgave gennem forhøjet Paaligning til Kommunerne, vil vistnok være utilraadeligt og meget vanskeligt at gennemføre. Saaledes som Udviklingen for Tiden foregaar her paa Øerne, har man for mange Kommuners Vedkommende naaet en saadan Højde med Skatte-

paaligning, at der noksaa almindeligt maa søges Tilladelse til at overstige den vanlige Begrænsning, som Loven fastsætter. At et saadant Forhold nødvendigvis maa opstaa, er ret naturligt, idet alle Krav, baade til Lagtingets og til de færøske Kommuners Ydeevne, er steget i meget stor og omfattende Udstrækning. Det er af samme Aarsag ikke alene overfor her behandlede Spørgsmaal, at Lagtinget, med nuværende Indtægter, maa afholde sig fra i nogen betydelig Udstrækning at give store Tilskud; men som Følge af hele Situationen ligger mange store og gode Samfundsopgaver uløste. At man andetsteds for adskillige Aar tilbage har set det umulige i nogen nævneværdig Udstrækning at kunne opfylde de igennem Tiderne stadig voksende Krav udelukkende gennem en direkte Beskatning, er noksaa bekendt.

Paa den anden Side forudser man for sandsynligt, at Lagtinget bliver nødt til at yde mere end de bevilgede 2000 Kr. aarlig. Det er Udvalget bekendt, at Spørgsmaalet om gennem indirekte Beskatning at skaffe Dækning for de Udgifter, som paa mange Punkter bliver nødvendige for Tinget, herunder Tilskud til Sanatoriet og Sygehusene, overvejes i et andet Lagtingsudvalg, og hvis saadanne Indtægter skaffes, vilde man anse det forsvarligt fra Tingets Side at yde et betydeligt større Tilskud end de bevilgede 2000 Kr., eller eventuelt overtage Hospitalets Drift. Dog vil det under alle Omstændigheder blive nødvendigt, at der fra Statens Side ydes et passende Tilskud, samtidig som det hele betinges af Kommunernes forstaaende Stilling til Spørgsmaalet.

Efter Inspektionens Skrivelse af 9. August d. A. fremgaar, at Hospitalet i de senere Aar har kæmpet med Underskud, som delvis er dækket med Laan, sikrede ved Pant i Hospitalets Bygninger. Hvor stort Laan der i samme Anledning er optaget, er Udvalget ubekendt; men man tør formentlig antage, at det andrager et noksaa betydeligt Beløb. At en saadan Ordning nødvendigvis maa foraarsage en Usikkerhed og lægge et vist Baand paa de ledende i deres Dispositioner, er en Selvfølge.

Skulde der nu eventuelt foregaa en saadan Ændring i nærværende Forhold, at Hospitalet skulde ophøre at være selvejende Institution, maa man være klar over, at dette i første Række vil medføre, at vedlagte Forslag til Budget ikke kan anvendes, idet laveste Takst for hvad en Patient skal betale, nemlig 4 Kr. pr. Dag, ved en saadan Omordning ifølge Sygekasseanordningen af 30. December 1921 § 14 beretliger Sygekassepatienter til at faa Betalingen for Hospitalsophold nedsat med Halvdelen. Naar der derimod som nu ikke findes noget amtskommunalt eller købstadskommunalt Sygehus for Distriktet, er de stedlige Kommuner ifølge førnævnte Paragraf i Anordningen pligtige til at refundere Sygekassen med Halvdelen af samtlige Udgifter ved Sygekassemedlemmers Ophold paa nævnte Sygehuse.

Efter fra Amtslægen at have indhentet Oplysninger, vilde der i Tilfælde af at Hospitalet blev drevet for amtskommunal Regning, paa vedlagte Forslag til Budget i Stedet for et Driftsunderskud paa 22012 Kr. findes opført et Underskud paa 38347 Kr. Til Belysning af dette Forhold skal her fremføres:

For Hospitalsophold for Sygekassemedlemmer er der i 1. Halvaar 1922 for Thorshavns Vedkommende af Sygekassen betalt 3819 Kr. 30 Øre. For Landkommunernes Vedkommende, med Undtagelse af Suderø og Nordrøerne, er der i samme Tidsrum fra de forskellige Sygekasser for Hospitalsophold for deres Medlemmer betalt 12515 Kr. 95 Ø. Desuden har Suderø og Norderøernes Sygekasser i samme Tid haft en Udgift til derværende Sygehuse paa 2722 Kr. 92 Øre.

Forudsætter man, at Udgiften for 2. Halvaar 1922 bliver den samme som for 1. Halvaar, fordobles ovenfor nævnte Beløb, Sygekasserne skal betale til Hospitalet.

I Henhold til Anordningen skal, som tidligere berørt, Kommunerne refundere Sygekasserne Halvdelen, hvilket Beløb for Thorshavns Kommunes Vedkommende vil komme til at andrage 3819 Kr. 30 Ø., og for Landkommunernes Vedkommende 12575 Kr. 95 Øre. Det samlede kommunale Tilskud for Aaret 1922 vil i Henhold til ovenstaaende udgøre 16335 Kr. 25 Øre.

Tør man herefter forudsætte, at man ved Forhandling med hernævnte Kommuner og Thorshavns Byraad kan komme til det Resultat, at disse indgaar paa at betale lignende Beløb som her er opsatte, kan man fremføre, at førnævnte Kommuner, i Stedet for at refundere til Sygekasserne, betaler et Driftstilskud til Hospitalet paa 16335 Kr. 25 Øre.

Da Udvalget ikke ved, hvilke nye Indtægter Lagtinget maatte kunne faa gennem indirekte Beskatning eller paa anden Maade og da Hospitalets Drift næppe kan antages at begynde før efter næste Lagtingssamling, anser man det for rettest, at hele Spørgsmaalet nærmere overvejes i et staaende Udvalg mellem Tingsamlingerne.

Undertegnede Medlem af Udvalget Effersøe er enig med Udvalgets øvrige Medlemmer for saa vidt angaar Forslaget, men jeg ønsker at fremsætte nogle særlige Motiver.

Jeg har i sin Tid stemt for, at Amtskommunens fælles Fond (Amtsreparti-tionsfonden) skulde betale et væsentligt Bidrag til den selvejende Institution „Dronning Alexandrines Hospital“ (Færø Amts Hospital) saavel til Opførelsen af den

nye Hospitalsbygning (100000 Kroner een Gang for alle) som til Hospitalets Drift (2000 Kr. om Aaret), uagtet det maatte forudses, at Hospitalet mest blev til Gavn for een Del af Øerne, nemlig Thorshavns og Vestmanhavns Lægedistrikter, navnlig det førstnævnte, og til trods for at de to andre Lægedistrikter paa Øerne (Norderøernes og Suderø Lægedistrikt) ved egen Hjælp havde opført hver sit Hospital og derhos, kun med et mindre aarligt Tilskud fra Lagtinget, havde betalt disse Hospitalers Drift. Grunden til, at jeg indtog denne Stilling, var, at jeg erkendte, at der paa Færøerne tiltrængtes et centralt beliggende Hospital, godt indrettet og forsynet med saadanne Hjælpemidler, som de andre Hospitaler ikke kunde skaffe, eventuelt ogsaa med en i kirurgisk Henseende særlig vel uddannet Læge, altsaa et Hospital, som i nogen Grad kunde være til Gavn for hele Øernes Befolkning. Samtidig krævede jeg dog, at der skulde ydes et passende Tilskud til Anlægget fra Thorshavns og Vestmanhavns Lægedistrikter tilsammen, hvilket Krav blev imødekommet.

Naar der nu stilles Krav til Amtets fælles Fond om højere Tilskud til *Driften*, maa jeg fremholde som mit bestemte Krav, at der til denne ydes et passende Bidrag fra Kommunerne i Thorshavns og Vestmanhavns Lægedistrikter tilsammen, eller at der, hvis Bidraget ikke ydes, træffes Bestemmelse om, at Patienter fra den eller de Kommuner, som ikke yder noget Bidrag til Driften, skal betale noget mere end andre Patienter herfra Øerne. Iøvrigt maa der søges om et passende Bidrag til Driften fra Statskassen.

Jeg skal tilføje, at jeg ogsaa kunde tænke mig at der kunde ske Ret og Skel overfor alle Dele af Øerne derved, at Lagtinget ydede passende forhøjede Tilskud til Driften af alle tre paa Øerne værende Hospitaler saaledes, at de forskellige Lægedistrikters Beboere ikke behøver at yde noget Tilskud. Forudsætningen herfor er imidlertid, at Lagtinget vil faa Raad hertil, naar Sagen nødvendigvis maa afgøres for „Dronning Alexandrines Hospital"s Vedkommende.

I Henhold til det fremførte tillader Udvalget sig at fremsætte følgende

Forslag.

Lagtinget vælger et Udvalg paa 3 Medlemmer til sammen med Amtmanden og Amtslægen at undersøge Forholdene vedrørende en eventuel Omordning af Sygehusforholdene paa Færøerne og til førstkommende ordinære Samling at fremsætte Forslag.

Lagtinget, den 21. September 1922.

Nyholm Debess,
Ordf.

Th. M. Strøm.

Poul Joensen.

Oliver Effersøe.

Poul Niclasen.

A.S. „Faara Amtstidendis" Bogtrykkeri, Thorshavn.

Bilag 24.

Betænkning

fra

Budgetudvalget.

(Nr. 87 a.–f. Broer og Nr. 86 a.–f. Landingssteder).

I Følge den fremlagte Oversigt over Amtskommunens økonomiske Status, skulde den forventede Status i økonomisk Fond pr. 30. September 1922 af disponible Midler blive	12083	Kr. 72	Ø.
Forventede Indtægter fra 1. Oktbr. 1922 til 30. Septbr. 1923...	2100	— 00	—
	14183	Kr. 72	Ø.
Tidligere bevilgede Udgifter, herunder Henlæggelse til Grundfonden, er opgjorte til	5100	Kr. 00	Ø.
Tilbage...	9083	Kr. 72	Ø.

som herefter skulde kunne anvendes til forskellige Bevillinger i Regnskabsaaret.

I Overslaget for økonomisk Fond er ikke beregnet nogen Indlægt af Storhvalfangst i 1922—23. Udvalget findet, at der næppe er Grund til at antage, at der ingen Indtægt skulde falde til Tingets Kasser paa denne Konto, og mener man at kunne regne med en vis Indtægt her, selvom denne af Forsigtighedshensyn bør sættes ret lav. Udvalget mener at kunne regne med 2000 Kr. for denne Post. Endvidere er det Udvalget bekendt, at en i Samlingen 1920 given Bevilling til et Landingssted i Skopen paa 1375 Kr. ikke vil blive benyttet.

Endvidere er der ved Tingets Beslutning af Skydskassens Overskud overført til økonomisk Fond 4000 Kr.

Forholdet kan herefter for økonomisk Fond, med Hensyn til disponible Midler, komme til at stille sig saaledes pr. 30. September d. A., efter at de givne Udgifter er fradragne:

Efter Oversigten (v. foran)		9083 Kr. 72 Ø.
Indtægt af Storhvalefangst		2000 — 00 —
Ikke benyttet Bevilling fra Samlingen 1920		1375 — 00 —
Tilskud fra Skydskassen		4000 — 00 —
		16458 Kr. 72 Ø.

Udvalget har foreslaaet og Tinget vedtaget følgende Bevillinger i indeværenee Samling:

Til Føroya Fólkaháskúla	600 Kr.	
- Færiekursus i 1923	500 —	
- en Øjenlæge	500 —	
		1600 — 00 —
		14858 Kr. 72 Ø.
Endvidere har Udvalget i en fremlagt Betænkning foreslaaet som Bevilling til en Bro over Húsagarðsá i Trangisvaag		480 — 00 —
Igen...		14378 Kr. 72 Ø.

Man har ment at burde forudskikke disse Bemærkninger for at klarlægge Stillingen.

A. Angaaende Tilskud til Broer.

1 (87 a). Bro over Aaen „Grøv" paa Slettenæs.

Sagen behandledes i forrige Aars Tingsamling, men udsattes for at der kunde fremskaffes en Udtalelse fra Forstanderskabet for Sandevaag Sogns Kommune om hvorvidt Forstanderskabet vilde paatage sig Broens Opførelse samt forpligte Kommunen til det fremtidige Vedligehold for det Tilfælde, at Tinget gav Tilskud.

Fra Forstanderskabet foreligger nu en bekræftende Udtalelse i Skrivelse at 21. December f. A.

I Følge Overslag fra Amtsingeniøren vil Omkostningerne ved Opførelse af en hvælvet Stenbro med Spændvidde 5 m over Aaen „Grøv" ialt beløbe sig til 1600 Kr. Der foreligger ingen særlig Specifikation med Hensyn til medgaaende Materialier og Arbejdsløn, men efter Oplysninger, man tidligere har erholdt fra Ingeniøren angaaende Arbejde af lignende Slags, mener Udvalget at kunne opstille Forholdet saaledes:

Materialier	800 Kr.
Formandsløn	200 —
Anden Arbejdsløn	600 —
	1600 Kr.

Udvalget foreslaar, at Tinget giver sædvanligt Tilskud til nævnte Broanlæg:

Forslag.

1. Af økonomisk Fond bevilges til en Stenbro over Aaen „Grøv" i Slettenæs:

$^{3}/_{5}$ af Materialier (800 Kr.) indtil	480 Kr.
$^{3}/_{5}$ - Formandsløn (200 Kr.) indtil	120 —
ialt...	600 Kr.

2. For Bevillingen gælder iøvrigt de sædvanlige Betingelser.

2 (87 b). Broen over Kluftaa i Haldersvig.

Denne Sag har til forskellige Tider været til Behandling i Tinget. I 1915 gav Tinget en Bevilling paa 470 Kr. til det omhandlede Broanlæg, men det viste sig den Gang umuligt for Forstanderskabet at faa nogen til at paatage sig Broens

Opførelse. Sagen blev senere igen indbragt til Tinget, og var Omkostningsberegningerne nu langt højere end tidligere, saa Tinget ikke saa sig i Stand til at give den fornødne Bevilling, dels begrundet i, at der samtidig forelaa en hel Del andre Andragender, der ligeledes angik større Bevillinger. Lagtinget forsøgte saa den Udvej, at andrage Regeringen om Støtte af Statskassen til disse Sagers Fremme. Man har endnu ikke modtaget noget endeligt Svar paa denne Tingets Henvendelse.

Imidlertid var Broen over Kluftaa bleven saa faldefærdig, at det ikke kunde forsvares at udsætte Opførelsen af den nye Bro. Forstanderskabet har derfor set sig nødsaget til at lade Arbejdet udføre. Broen er opført i Overensstemmelse med det foreliggende Projekt, og Arbejdet er udført under Ledelse af Jens M. Poulsen af Skopen, der i sin Tid foretog Overslagsberegningen. Forstanderskabet har nu indsendt en Opgørelse over Anlægsudgifterne og andraget om, at Tinget yder Kommunen det sædvanlige Tilskud.

Udvalget finder, at Tinget, saaledes som Sagen nu er kommen til at foreligge, bør yde Kommunen sædvanligt Tilskud.

Anlægsudgifterne, der har naaet et samlet Beløb af 3042 Kr. 91 Øre, fordeler sig saaledes:

Materialier	1766 Kr. 76 Ø.
Formandsløn (med Rejseudgifter)	379 — 55 —
Andre Arbejdsudgifter	896 — 60 —
	3042 Kr. 91 Ø.

Desuden er der ydet en Del Pligtarbejde til Broens Opførelse, men foreligger ikke nogen Opgørelse herover.

Forslag.

1. Af økonomisk Fond bevilges som Tilskud til Haldersvig Sogns Kommune af Anlægsudgifterne ved den ny opførte Bro over Kluftaa i Haldersvig:

$^{3}/_{5}$ af medgaaede Materialier (1766 Kr. 76 Ø.)	1058 Kr. 06 Ø.
$^{3}/_{5}$ af Formandsløn (379 Kr. 55 Ø.)	227 — 73 —
Ialt...	1285 Kr. 79 Ø.

2. For Udbetaling af Tingets Tilskud gælder iøvrigt de sædvanlige Betingelser.

3 (87 c). Bro over „Trøðá" i Haldersvig.

Forstanderskabet for Haldersvig Sogns Kommune søger om Tilskud fra Tinget til Opførelse af en Jernbetonbro over „Trøðá".

Der foreligger to Overslag, nemlig fra Amtsingeniøren og fra Hr. J. M. Poulsen, Skopen. Medens Amtsingeniøren kun gør Beregning for selve Jernbeton-

arbejdet, omfatter J. M. Poulsens Overslag tillige Udgifterne ved Opførelse af Landpillerne. Ved at sammenholde begge Overslag skønner Udvalget, at Udgifterne til Materialier og Formandsløn kan opstilles saaledes:

Materialier	320 Kr.
Formandsløn	100 —

Da det her kun vil dreje sig om en ringe Bevilling fra Tingets Side, vil man foreslaa, at Andragendet imødekommes, og at der ydes det sædvanlige Tilskud.

Forslag.

1. Af økononomisk Fond gives Tilskud til Opførelse af en Jernbetonbro med Jernrækværk over „Trøðá“ i Haldersvig:

3/5 af Materialier (320 Kr.) indtil	192 Kr.
4/5 af Formandsløn (100 Kr.) indtil	60 —
ialt indtil...	252 Kr.

2. Iøvrigt paa sædvanlige Vilkaar.

4 (87 b). Bro over „Stórá“ i Dal.

Broen er bleven opført efter Overslag af Hr. J. M. Poulsen og har denne forestaaet Opførelsen.

Sagen var af Forstanderskabet indsendt til Lagtinget i Fjor. Man har været nødt til at lade Arbejdet udføre, skønt der ikke forelaa noget Tilsagn om Støtte fra Tinget.

I Følge en Opgørelse over Anlægsudgifterne, attesteret af Hr. J. M. Poulsen, har disse samlet beløbet sig til 618 Kr. 50 Øre, som fordeles saaledes:

Materialier	286 Kr. 00 —
Formandsløn	102 — 50 —
Andre Arbejdsudgifter	180 — 00 —
Sand og Skærver	50 — 00 —
	618 Kr. 50 Ø.

Udvalget vil foreslaa sædvanlig Bevilling til dette Broanlæg.

Forslag.

1. Af økonomisk Fond bevilges som Tilskud til en opført Jernbetonbro over „Stórá“ i Bygden Dal:

3/5 af medgaaede Materialler (286 Kr.)	171 Kr.	20 Ø.
3/5 af Formandsløn (102 Kr. 50 Ø.)	61 —	50 —
ialt ...	232 Kr.	70 Ø.

2. Iøvrigt paa sædvanlige Vilkaar

5 (87 c.). Bro over „úti í gryft" i Nolsø.

Forstanderskabet for Nolsø Sogns Kommune andrager om Tilskud til Opførelse af en Jernbetonbro til Afløsning af en Træbro, der ikke anses egnet for Kørsel. Det oplyses, at der nu er anlagt Kørevej saavel nord for Bygden som syd for denne. Anlæg af en Bro, der er egnet for Kørsel, anses derfor som paakrævet nødvendig.

Amtsingeniøren tilraader, at Broen anlægges og anser den nuværende Træbro for at være ubrugelig.

Han opgør Udgifterne, herunder Jernrækværk, til ialt 1600 Kr.

Udvalget har ingen anden Udvej til at udfinde af Overslaget, hvad der er beregnet til Materialier, Formandsløn og andre Arbejdsudgifter, end at holde sig til en løselig Opgave fra Amtsingeniøren i en anden Sag, hvori Materialierne beregnede til 1/2 af Overslagssummen og Formandslønnen til c. 1/8 af do. Herefter skulde Forholdet for disse Poster efter det foreliggende Overslag stille sig omtrent saaledes:

Materialier	800 Kr.
Formandsløn	200 —

Udvalget mener at kunne foreslaa Bevilling til den omhandlede Bro paa det ovenfor skabte Grundlag.

Forslag.

1. Af økonomisk Fond bevilges Tilskud til en Jernbetonbro over „úti á gryft" i Nolsø:

3/5 af Materialier (800 Kr.) indtil	480 Kr.	
3/5 af Formandsløn (200 Kr.) indtil	120 —	
ialt indtil ...	600 Kr.	

2. Iøvrigt paa sædvanlige Vilkaar.

6 (87 f). Træbro over „Sundselv" paa Sund.

Forstanderskabet for de forenede Sogne i Sydstrømø søger om Tilskud til Opførelse af en Træbro over Sundselv i Bygden Sund.

Amtsingeniøren anslaar Udgifterne til Bjælker og Planker til c. 100 Kr. og Arbejdsudgifterne til c. 40 Kr., ialt 140 Kr.

Skønt Udvalget maa finde det ret uheldigt, at Tinget af sine Midler støtter Opførelsen af Broer af Tømmer, finder man paa den anden Side ikke i det foreliggende Tilfælde, hvor det drejer sig om en saa ringe Bevilling, Anledning til at nægte den ansøgte Bevilling, men foreslaar, at Andragendet efter Omstændighederne imødekommes med sædvanligt Tilskud fra Tinget.

Formandslønnen finder man passende kan sættes til 20 Kr.

Forslag.

1. Af økonomisk Fond bevilges Tilskud til en Træbro over Sundselv i Sund:

$^3/_5$ af Materialier (100 Kr.) indtil	60 Kr.
$^3/_5$ af Formandsløn (20 Kr.) indtil	12 —
ialt indtil ...	72 Kr.

2. Iøvrigt paa sædvanlige Vilkaar.

B. Angaaende Tilskud til Landingssteder.

1 (86 a). Landingsstedet i Kunø.

Sagen blev behandlet i Tinget i Samlingen 1921 (se Tidenden for s. A. Side 343). Naar man ikke dengang foreslog nogen Bevilling begrundedes dette ved, at man ansaa den disponible Beholdning for at være saa ringe, at man ikke kunde yde nogen større Bevilling. Man udsatte derfor Sagen til i Aar i Forventning om at man mulig vilde være bedre i Stand til at fremme Sagen med Tilskud herfra.

Udvalget finder, at det vil kunne forsvares nu at yde det ansøgte Tilskud.

Lagtingets Tillidsmand har beregnet hele Anlægget at skulle koste 3143 Kr. 50 Øre. Materialierne er opgjorte til 1635 Kr. og Formandsløn til 250 Kr. Til hver af disse Poster skulde saa yderligere lægges 10 pCt. som uforudsete Udgifter. Imidlertid har der, siden Overslaget udarbejdedes, været en betydelig Nedgang i Prisen paa Materialier, og Udvalget skønner, at de forskellige Materialposter nu vil kunne reduceres saaledes: Cement med 330 Kr., Tømmer med 50 Kr., Jern med 50 Kr. og Redskaber med 25 Kr., ialt 455 Kr., som nedbringer

Materialkontoen til 1180 Kr., som herefter med Tillæg af 10 pCt. bliver 1298 Kr. Den beregnede Formandsløn maa derimod bibeholdes uforandret med Tillæg af 10 pCt. eller med 275 Kr.

Lagtingets Tilskud skulde herefter blive $^3/_4$ af 1298 Kr. = 973 Kr. 50 Øre samt $^3/_4$ af 275 Kr. = 206 Kr. 25 Øre, eller ialt 1179 Kr. 75 Øre. Udvalget stiller Forslag om at der gives en Bevilling paa indtil dette Beløb.

Forslag.

1. Af økonomisk Fond bevilges Tilskud til Udbedring af Landingsstedet i Kunø:

$^3/_4$ af Materialler (1298 Kr.) indtil	973 Kr.	50 Ø.
$^3/_4$ af Formandsløn (275 Kr.) indtil	206 —	25 —
ialt indtil	1179 Kr.	75 Ø.

2. Iøvrigt paa sædvanlige Vilkaar.

2 (86 b). **Landingsstedet i Tjørnevig og Landingsbro i Haldersvig.**

Begge disse Sager har tidligere været behandlede i Tinget. Man har ansøgt om Statsstøtte til disse og andre Anlæg, men Regeringen vides endnu ikke at have taget nogen endelig Stilling til Tingets Andragende.

Man vil derfor foreslaa, at Sagen udsættes til næste Aar.

Forslag.

1. Sagen udsættes til næste Aar.
2. Paagældende Forstanderskab underrettes herom.

3 (86 c). **Landingsstedet i Dal, Sandø.**

Der foreligger Andragende fra Beboere i Dal med paategnet Anbefaling fra Forstanderskabet for Sandø Præstegælds Kommune om Tilskud til Udbedring af Landingsstedet i Dal. Det anføres, at den Udbedring, der i sin Tid blev foretaget med Tilskud fra Tinget, ikke har vist sig at være tilstrækkelig, og paatænkes derfor foretaget yderligere Arbejde ved Landingsstedet.

Hr. J. M. Poulsen, Skopen, har undersøgt Forholdene paa Stedet og afgivet Betænkning med Overslag, hvortil man skal tillade sig at henvise. Hr. Poulsen mener, at Vanskelighederne ved en forsvarlig Udbedring af Landingsstedet er ret store og bemærker udtrykkelig, at hans Overslag af samme Grund maa tages

med alt muligt Forbehold. Overslaget lyder paa et samlet Udgiftsbeløb til Anlægget paa 7700 Kr.

Saavel begrundet i den ret betydelige Anlægssum som i Vanskelligheden ved Anlægget i det hele taget, finder Udvalget at man ikke paa nærværende Tidspunkt kan forsvare at foreslaa nogen Bevilling til omhandlede Anlæg.

Man vil foreslaa, at Sagen foreløbig udsættes til næste Aar.

Forslag.

1. Sagen udsættes til næste Aar.
2. Andragerne underrettes herom gennem Forstanderskabet.

4 (86 d). Udbedringer ved Landingsstedet ved Svinøvig.

Fra Sognekommissionen paa Svinø foreligger Andragende om Tilskud til Anlæg af en „Plan" til at anbringe Baade paa ved Landingssledet ved Svinøvig. Der angives at være stor Trang til en saadan Udbedring og ønsker man Sagen nærmere undersøgt. Forstanderskabet har ikke erklæret sig over Sagen.

Udvalget finder, at forinden videre foretages, maa Forstanderskabets Erklæring indhentes. Hvis denne gaar ud paa en Anbefaling, bør Forholdene undersøges ved Tingets Tillidsmand eller anden kvalificeret Person.

Forslag.

1. Sagen udsættes til næste Aar.
2. Amtmanden anmodes om at indhente Forstanderskabets Erklæring over Sagen, og hvis der heri gives Andragendet Tilslutning samt Løfte om, at Kommunen vil vedligeholde Anlægget, tillige om at lade Forholdene undersøge ved Tingets Tillidsmand eller anden kvalificeret Person, saaledes at der afgives Betænkning med Overslag til Forelæggelse for Tinget i næste ordinære Samling.

5 (86 e). Landingsplads i Østvig paa Fuglø.

Forstanderskabet for Fuglø og Svinø Sogns Kommune ansøger om Tilskud fra Tinget til Anlæg af en ny Landingsplads i Østvig paa Fuglø. Som Begrundelse for Anlægget anføres, at man hidtil har manglet en Landingsplads paa nævnte Sted, hvor man mener til Tider at kunne drive Fiskeri, medens dette vil være udelukket fra de beboede Steder. Ligeledes anføres, at Baade i Nødstilfælde vilde kunne bjærge sig i Østvig, hvis der var brugelig Landingsplads der.

Sagen er imidlertid ikke bleven undersøgt af sagkyndig Person, saa man kan for Tiden ikke tage nogen bestemt Stilling til Spørgsmaalet om en eventuel Bevilling fra Tinget.

Man foreslaar Sagen udsat og Forholdene nærmere undersøgte af Tingets Tillidsmand eller anden kvalificeret Person.

Forslag.

1. Sagen udsættes til næste Aar.
2. Amtmanden anmodes om at foranledige Forholdene undersøgte ved Tingets Tillidsmand eller anden kvalificeret Person, saaledes at Betænkning med eventuelt Overslag kan fremlægges for Tinget i næste ordinære Samling.

6 (86 f). **Landingsstedet „Gulaklett" ved Gjov.**

I Lagtingssamlingen 1919 vedtog man at yde Bevilling af økonomisk Fond til nævnte Landingssted paa indtil 719 (v. Tidenden for 1919 Side 193).

Et Andragende fra Forstanderskabet for Funding Sogn om Udsættelse med Fuldførelsen af Anlægget indkom for sent til Tinget i forrige Aars Samling til at kunne komme til Behandling.

Det oplyses nu at Arbejdet paa Anlægget er afsluttet. Fra Tingets Tillidsmand fremlægges en Erklæring om, at Arbejdet er godt udført.

Amtet henstiller, at samme bemyndiges til at udbetale det i 1919 tilsagte Tilskud, skønt Tidsfristen er oversiddet.

Udvalget foreslaar, at Udbetalingen finder Sted, som af Amtet forestaaet.

Forslag.

1. Lagtinget fornyer sin Bevilling af økonomisk Fond i 1919 til Udbedring af Landingsstedet „við Gulaklett" i Gjov.
2. For Udbetalingen gælder iøvrigt de sædvanlige Vilkaar.

C. Angaaende Veje

har Udvalget afgivet særlig Betænkning.

Imidlertid har man overset, at der i en Sag (Nr. 87 e), hvor Nolsø Sogns Kommune ansøger om Tilskud til en Bro, v. foran under A. 5, tillige ansøges

om Tilskud til Anlæg af et kortere Stykke Kørevej. Amtsingeniøren har undersøgt Forholdene og udtaler, at nævnte Vejstrækning bør sikres ved en Kampestensmur, muret i Cementmørtel. Bekostningen anslaas til 3900 Kr. Det fremgaar af Forstanderskabets Andragende, at det kun drejer sig om en Vejstrækning af c. 50 Favnes Længde. Udvalget maa antage, at det omhandlede Stykke Vej maa anlægges brugelig for Kørsel for en betydelig mindre Sum end af Amtsingeniøren beregnet.

Da der ikke i indeværende Samling er foreslaaet nogen Bevilling til nye kommunale Vejanlæg, finder Udvalget at dette ogsaa maa gælde for den foreliggende Sag, der foreslaas udsat til næste Aar.

Forslag.

1. Sagen udsættes til næste Aar.
2. Forstanderskabet for Nolsø Sogns Kommune underrettes herom.

Thorshavn, den 19. September 1922.

M. A. Winther,
Ordfører.

A. Samuelsen.

J. Patursson.

Oliver Effersøe.

Poul Joensen.

J. M. Matras.

Th. M. Strøm.

A/S. „Føroya Antidendis"s Bogtrykkeri, Thorshavn.

Bilag 25.

Udvalgsbetænkning

i

Sag Nr. 161 — 1922 ang. Ændringer i Lagtingsloven.

Paa Foranledning af en Indstilling fra Lagtinget i den ordinære Samling 1921 (jfr. Lagtingstidende for 1921, Side 191—194 og Bilag 12) har Justitsministeren i sidste ordinære Rigsdagssamling forelagt Landstinget „Forslag til Lov om Færøernes Lagting". Lovforslaget naaede imidlertid kun til 2. Behandling i Landstinget.

Ved en Skrivelse af 11. f. M. har derefter Færøernes Repræsentant i Landstinget, Lagtingsmand Effersøe, anbefalet Lagtinget at optage til Overvejelse, inden Sagen paany kommer til Behandling i Rigsdagen, visse begrænsede Dele af Justitsministerens Lovforslag.

Undertegnede Udvalg, der er nedsat til Behandling af Forslag til Lov om Kommuneskat og Skat til Amtsfonden, har optaget foranførte Tanke om en begrænset Behandling af Lagtingsloven, og der er ved gensidig Imødekommen opnaaet Enighed indenfor Udvalget om nedenanførte Forslag.

Udvalget har navnlig bestræbt sig for at sikre Lagtinget den størst mulige Indflydelse og Betydning indenfor Lagtingslovens Rammer. — I saa Henseende har man lagt Vægt paa saa vidt som muligt at stadfæste den forhaandenværende Praksis eller nærmere at bestemme denne, for saa vidt den harværet vaklende.

Udvalget har bl. a. overvejet, hvorvidt der kan være Grund til at oplage en Bestemmelse i Lovforslaget om, at Amtmanden, hvis Lagtinget ønsker det, skal være pligtig til, naar Tinget ikke er samlet, i alle Spørgsmaal, der ikke udelukkende angaar Administrationen af Lagtingets Vedtagelser, at raadføre sig med et af Tinget nedsat staaende Udvalg. Imidlertid mener man at kunne gaa ud fra, at en saadan Forskrift ikke er nødvendig, da Lagtinget maa kunne tage Beslutning i den omhandlede Henseende i Henhold til Lagtingslovens § 13, der er overensstemmende med § 19, Stykke 1, i Ministeriets Forslag.

Forslag.

Af Udvalget.

1. Lagtinget foreslaar følgende Ændringer i det af Justitsministeren i Rigsdagssamlingen 1921—22 fremsatte Forslag til Lov om Færøernes Lagting:

Til § 1.

1. Stykke 2 affattes saaledes:
„Lagtinget vælger selv blandt sine Medlemmer sin Formand og den eller den, der i hans Forfald skal føre Forsædet."

2. Til Stykke 3 føjes: „Justitsministeren har ligeledes Adgang til Lagtinget samt til at tage Del i dettes Forhandlinger."

Til § 16.

3. I Stykke 1, Linie 1 og 2, ændres „St. Olaidag" til: „St. Olafsdag (den 29. Juli)" og i samme Stykke, Linie 4 og 5, ændres „St. Olaidag" til: „St. Olafsdag".

4. I Stykke 2, Linie 2, ændres „4 Uger" til: „6 Uger".

5. I Stedet for Stykke 3 sættes:
„Amtmanden eller mindst Halvdelen af Tingets Medlemmer kan under særlige Omstændigheder ved Henvendelse til Tingets Formand kræve Tinget sammenkaldt til overordentlige Samlinger."

6. Efter Stykke 5 indsættes følgende nye Stykke:
„Lagtingets Valg af Medlemmer til Udvalg og Hverv foretages saa vidt muligt efter Forholdstal."

Til § 17.

7. Paragrafen affattes saaledes:
„Lagtinget skal være berettiget til at fremsætte Forslag til nye Love og andre offentlige Foranstaltninger samt til at indgive Besværinger med Hensyn til Lovenes Overholdelse og de offentlige Institutioners Bestyrelse.

Forslag til Love, der udelukkende vedrører Færøerne, skal forelægges Lagtinget til Betænkning, forinden de ophøjes til Lov.

Iøvrigt skal Færøerne vedkommende Love som Regel forelægges Lagtinget til Betænkning, forinden de sættes i Kraft paa Øerne. Har dette ikke fundet Sted, skal Loven snarest muligt tilstilles Lagtinget, der da kan fremkomme med de Udtalelser og Forslag, som Sagen maatte give Anledning til.

Endvidere vil Lagtingets Betænkning være at indhente over andre Sager, der kan anses for at være af indgribende Betydning for Øernes Velfærd, eller ved hvis Bedømmelse den Indsigt og Erfaring, der kan forudsættes hos Tinget, iøvrigt anses for at være af Vigtighed.

Det paahviler Lagtinget at afgive Betænkning over de Færøerne vedrørende Lovudkast og andre Sager, der forelægges det af Regeringen."

Til § 18.

8. Til Paragrafen føjes som nyt Stykke:
„Iøvrigt henhører under Lagtinget de Sager, som ved Love eller andre gyldige Bestemmelser er henlagt til det."

Til § 20.

9. Stykke 2 affattes saaledes:
„Kongen er berettiget til at udsætte Tingets Forhandlinger."

10. Til Paragrafen føjes som nyt Stykke:
„For sine Ytringer i Lagtinget kan intet af dets Medlemmer uden Tingets Samtykke drages til Ansvar udenfor samme."

II. Lagtinget anbefaler følgende Ordning:

„Regeringen skal meddele Lagtinget Svar paa Indstillinger til Regeringen senest inden den paafølgende Lagtingssamling.

Hvis Lagtingets Indstilling enten slet ikke eller kun tildels er imødekommet, skal Grunden hertil opgives.

Under samme Forudsætning skal Regeringens Svar ledsages af de Erklæringer, som maatte være fremkommet, efter at Sagen forlod Tinget.

Hvis de fornødne Oplysninger til Lagtingets Brug indeholdes i Lovtidenden eller Rigsdagstidenden, kommer foranførte Regler ikke til Anvendelse."

Bemærkninger.

Til Forslag I. 1.

Ændringsforslaget betyder kun, at der i Lovforslaget skal optages Bestemmelser om Valg af Viceformand eller Viceformænd for Lagtinget.

Til Forslag I. 2.

Nogen Forklaring er formentlig ikke nødvendig.

Til Forslag I. 3.

Benævnelsen „St. Olafsdag" er formentlig rigtigere i dansk Sprog end „St. Olaidag", hvorhos man af Hensyn til Personer i Kongeriget, der ikke ved, naar St. Olafsdag indtræffer, foreslaar, at Dagen tillige betegnes efter Datum.

Til Forslag I. 4.

I Lovforslagets § 16, Stk. 2 (jfr. Lagtingslovens § 10), er foreskrevet, at en Beslutning af Halvdelen af Medlemmerne udkræves for at Tinget kan være samlet i længere Tid end 4 Uger. Denne Frist foreslaas overensstemmende med de siden Lagtingslovens Udstedelse gjorde Erfaringer ændret til „6 Uger".

Til Forslag I. 5. og 9.

Ændringsforslagene er begrundede ved den ændrede Stilling, Amtmanden vil faa i Forhold til Lagtinget.

Til Forslag I. 6.

Forslaget om, at Tingets Valg af Medlemmer til Udvalg og Hverv skal ske efter Forholdstal, har hidtil ikke haft nogen Hjemmel.

Til Forslag I. 7.

Dette Punkt er det vigtigste i den foreliggende Sag. § 17 i Ministeriets Forslag, der svarer til § 11 i Lagtingsloven, omhandler Lagtingets Stilling som medvirkende Faktor ved Lovgivningsarbejdet og med Hensyn til andre Sager af særlig Betydning for Færøerne. Udvalget anser det med Hensyn hertil for magtpaaliggende, at Lovgivningsmagten anerkender Lagtingets Stilling i saa Henseende.

Forslagets Stk. 1 indeholder ikke nogen reel Ændring, men kun en Flytning af den paagældende Bestemmelse, der findes senere i Lovforslagets § 17.

Det er selvfølgelig kun saadanne Love eller Forslag til Love, som paatænkes gjort gældende paa Færøerne, man kan have Interesse i at behandle i Lagtinget. —

Af disse er der nogle, som udelukkende agtes gjort gældende paa Færøerne, og Forslagene til disse har efter Praksis paa ganske faa Undtagelser nær i ekstraordinære Tilfælde været behandlede i Lagtinget, forinden de er forelagt i Rigsdagen. Herom handler Stk. 2 i Udvalgets Forslag.

Forslag til andre Love, som agtes sat i Kraft paa Færøerne, har i Følge Praksis som Regel været behandlet i Lagtinget, inden de er sat i Kraft paa Øerne. Det sædvanlige har i saa Tilfælde været, at der ved Loven er givet Regeringen Bemyndigelse til ved kongelig Anordning at sætte den i Kraft paa Færøerne, efter Omstændighederne med visse Ændringer. Undertiden har det været bestemt, at Loven skulde gøres gældende paa Færøerne ved særlig Lov. I begge Tilfælde forudsætter Udvalget, at man herefter udtrykkelig vil anføre i Loven, at Lagtinget skal høres, inden Lovens Ikrafttræden paa Færøerne. Dette har formentlig altid været udført hidtil.

Stykke 3 i Forslaget er affattet i Overensstemmelse med ovenanførte Praksis.

Forslagets Stykke 4 og 5 stemmer med visse Bestemmelser i Lovforslagets § 17 og i Lagtingslovens § 11.

Til Forslag I. 8.

I Tidens Løb er der henlagt forskellige Sager under Lagtinget, uden at der er optaget noget herom i Lagtingsloven ved de stedfundne Revisioner af denne eller i det foreliggende Lovforslag.

Til Forslag I. 10.

Ændringsforslaget sigter til at sikre Ytringsfriheden i Lagtinget i det Omfang, som Sagernes Behandling kræver, jfr. Grundlovens § 65, sidste Punktum.

Til Forslag II.

Udvalget anser det for heldigt for at tilvejebringe Klarhed og lette Lagtingets Dispositioner samt for at bidrage til at opretholde et godt Forhold mellem Regering og Lagting, at den i Forslaget omhandlede Fremgangsmaade bliver fastslaaet; hvilket man mener kan ske uden nogen Ændring i Lagtingsloven.

I Udvalget ang. Skatteloven, Thorshavn, den 23. September 1922.

Oliver Effersøe,
Ordfører.

J. Guttesen.

Edw. Mortensen,
Formand.

J. Patursson.

A. Samuelsen.

A/S. „Føroya Amtstidende"s Bogtrykkeri, Thorshavn.

Bilag 26.

Udvalgsbetænkning.

Til undertegnede Udvalg er henvist til Behandling „Forslag og Betænkninger afgivne af den færøske Landbokommission, nedsat i Henhold til Lov af 13. Marts 1908."

Endvidere er henvist til samme Udvalg følgende Andragender vedrørende Udskiftning og Kortlægning af Indmark:

1. Andragende fra Solmundefjord om Udskiftning.
2. — - Gøte - —
3. — - Skaalevig - —
4. — - Nolsø - —
5. — - Midvaag - —

Foranførte Andragender udvise, at der i Befolkningen er en vaagnende Interesse tilstede for Udskiftning af Indmarksjorden. Saaledes foranlediget optog Udvalget tidlig i Samlingen Arbejdet med Gennemgaaelse af det i den færøske Landbokommissions Betænkning Side 81—97 foreliggende „Udkast til Lov for Færøerne om Udskiftning."

Da der i Betænkningen til foranførte Lovudkast, saa vel som i Betænkningerne til Udkastets enkelte Paragrafer, foreligger fyldige Oplysninger, til hvilke henvises, har undertegnede Udvalg ikke anset det nødvendigt at fremkomme med indgaaende Betænkning, men skal kun tillade sig at knytte enkelte Bemærkninger til nedenanførte Forslag til Ændringer i Kommissionsudkastet.

Her skal dog anføres følgende til Orientering:

Landbokommissionens Udkast af 1911 er, som det vil fremgaa af Kommissionens Motiver, i det væsentligste udarbejdet paa Grundlag af norsk Udskriftningslov af 13. Marts 1882. Imidlertid er der — efter at Landbokomissionen fremsatte sit Udkast i 1911 — i Norge udstedt Lov af 5. Dec. 1917 om Forandringer i Loven af 1. Marts 1882, suppleret med Lov af 11. Marts 1921 om Forandringer i Udskiftningsloven.

Foranlediget heraf har Udvalget anstillet Sammenligninger mellem Kommissionsudkastet og foranførte senere tilkomne Bestemmelser i norsk Udskiftningslovgivning, og fra sidstnævnte optaget en Del af efterfølgende Ændringer. Angaaende udførligere Motivering af disse Ændringer tillader Udvalget sig at henvise til norsk „Landbrugsdepertementet Ok. prp. Nr. 1, om Udfærdigelse af Lov om Forandring i Lov om Udskiftning af 13. Marts 1882".

Der har indenfor Udvalget været Forslag fremme om væsentlige Forandringer i Kommissionsudkastet. Her skal saaledes anføres, at der fra en Side har været Stemning for at gøre Udskiftningsreglerne for Udskiftning af Indmark og af Udmark mere ensartede, end hvad foreslaaet er i Landbokommissionsudkastet bl. a. derved at baade Underudskiftningskommission og Overudskiftningskommission under visse Forhold skulde medvirke ved Udskiftning af Udmark, særlig har man fra samme Side fremholdt Ønskeligheden af Udskiftningskommissionens Medvirken ved Udmarksudskiftning, naar denne foregik samtidig med Udskiftning af Indmark.

Endvidere har der fra samme Side været fremholdt Ønskeligheden at, at Formanden for Overudskiftningskommissionen var udskiftningskyndig, (jfr. norsk Lov af 5. Decbr. 1917 §§ 11 og 72), samt at der under visse Forhold gaves Adgang til at paaanke saavel Underudskiftnings- som Overudskiftningskommissions Kendelse til Retten.

Fra anden Side indenfor Udvalget har man anført, *at* det maatte anses mere formaalstjenligt at Landvæsenskommissionen, saaledes som Kommissionsudkastet anviser, udførte offentlig Udmarksudskiftning, *at* Landvæsenskommission og Udskiftningskommission kunde virke samtidig, under samtidig Udskiftning af Indmark og Udmark, *at* Adgang til Appel til Retten i Udskiftningssager ikke burde være tilstedelig af Hensyn til deraf eventuelt følgende langvarige Retstrætter og *at* det var unødvendigt at besætte Overudskiftningsformandspladsen med en udskiftningskyndig Person, da Udskiftningsformanden ved saadan Forretning efter Kommissionsudkastet var pligtig at være tilstede og give alle nødvendige Oplysninger.

Paa Grund heraf og da man fra alle Sider indenfor Udvalget var enig om Ønskeligheden af nærværende Forslags snarlige Ophøjelse til Lov, enedes man om at foreslaa mindst mulige principielle Ændringer i Udkastet, og skal herved tillade sig at indstille:

Ændringsforslag

til

Udkast til Lov for Færøerne om Udskiftning.

Af Udvalget.

Til § 4.

1. 3. Punktum affattes saaledes: „Lige med Ejer regnes i denne Lov Kongsfæster."
2. Som nye Punkter tilføjes Paragrafen:

„Over det, som efter denne Lovs Ikrafttræden offentligt er udskiftet, kan ny offentlig Udskiftning ikke kræves, før 30 Aar er gaaet siden forrige Udskiftnings Slutning og derhos kun under særlig ubensigtsmæssige Ejendomsforhold. Dette skal dog ikke være til Hinder for, at der ved en Ejendoms Udskiftning kan foretages formøden Grænseregulering mod senere udskiftet Naboejendom overensstemmende med § 16.

I Tilfælde af, at Udskiftning af materielle Grunde er nægtet Fremme, kan Udskiftning kræves, naar 10 Aar er forløbet siden Kendelsens Slutning."

Til § 5.

3. Paragrafen affattes saaledes:

„Udskiftning af Indmark foretages af en Udskiftningskommission, bestaaende af en af Justitsministeriet efter Lagtingets Indstilling beskikket udskiftningskyndig Formand og 2 andre Medlemmer (jfr. § 8).

Enhver Udskiftningsformand kan tildeles Bistand af Assistent, til hvem han kan overdrage paa eget Ansvar at udføre forefaldende Forretninger med Undtagelse af Ledelse af Forhandlinger og Deltagelse i retsmæssige og skønsmæssige Afgørelser. Formanden har at føre Tilsyn med og kontrollere Assistenternes Arbejde.

Udskiftningsformanden har, inden han tiltræder sin Virksomhed, til Amtet at indsende en skriftlig — efter en given Formular affattet — edelig Forsikring om, at han med Upartiskhed, Troskab, Redelighed og efter bedste Evne vil udføre sit Hverv. Lignende Forsikring lader Medlemmerne første Gang de medvirke som saadanne, tilføre Protokollen, forsaavidt de ikke tidligere har aflagt Ed eller edelig Forklaring som Retsvidner eller Skønsmænd."

Til § 6.

4. I 1. Stk., 2. Linie, tilføjes foran „Marketal" Ordet „gamle".
5. I 1. Stk., 4. Linie, rettes „matrikuleret" til „ikke særskilt matrikuleret".
6. I 1. Stk., 7. Linie, udgaar Ordene „og udføres . . . . Mænd" og der indføres „efter Lagtingets Indstilling og udføres under Udskiftningsformandens Ledelse af ham og to i Bygden boende af Sysselmanden dertil udnævnte Medlemmer".
7. I 2. Stk., 3. Linie, tilføjes efter „(Lejetrøer)", „og som repræsenterer mindst Halvdelen af Indmarkens Ejertal".

Til § 7.

8. I sidste Linie tilføjes efter „Ejer af" Ordene „den paagældende".

Til § 8.

9. Paragrafen affattes saaledes:

„Godkendes Udskiftningsbegæringen beordrer Amtmanden en udskiftningskyndig Person (nedenfor benævnet Udskiftningsformand), jfr. § 6, som Formand for Udskiftningskommissionen. Lagtinget vælger for 6 Aar ad Gangen efter Forholdstalsvalgmaaden 24 Personer, hvoraf Kommissionens 2 Medlemmer og 2 Suppleanter udmeldes af Retten, de sidste henholdsvis som 1. og 2. Suppleant.

Naar nogen af de udnævnte Personer ikke møder eller ikke kan deltage i Forretningen, og heller ikke nogen af de udnævnte Suppleanter kan skaffes til Vejr, skal Formanden for Mødet udnævne det fornødne Antal Personer, fortrinsvis saadanne, som i Følge første Stykke er valgt af Lagtinget.

Angaar Udskiftningen Fuglebjærge eller anden Herlighed af større Værdi, paases saavidt muligt, at Udmeldelsen foregaar blandt Udskiftningsmænd med særegen Kyndighed.

Til Overudskiftning og til Underudskiftning, som afholdes efter § 4 sidste Stykke første Punktum, bør fortrinsvis opnævnes Skønsmænd, som tidligere har deltaget i Underudskiftningen.

I hvilket Tilfælde Formanden eller de øvrige Medlemmer af Kommissionen skulle eller kunne fratræde Forretningen paa Grund af personligt Forhold til Sagen eller dens Parter, afgøres af vedkommende Kommission efter Regler om Dommere.

Vedkommende Sysselmand er pligtig at være tilstede ved Udskiftningskommissionens Forhandlinger, naar den finder det nødvendigt, og at give den alle nødvendige Oplysninger.

For hvert Døgn, der medgaar til Rejse samt Ophold paa Udskiftningsstedet, tilkommer Udskiftningsmændene, Sysselmanden og Takseringsmændene (jfr. § 6) en daglig Godtgørelse, der for 6 Aar ad Gangen be-

stemmes af Justitsministeriet efter Lagtingets Indstilling. Rejseudgifter betales efter Regler, der ligeledes fastsættes af Justitsministeriet efter Lagtingets Indstilling.

Til § 11.

10. Som nyt første Stykke tilføjes Paragrafen „Forretningen skal fremmes saavidt mulig uden Afbrydelse."
11. I sidste Linie ændres „14 Dage" til „1 Uge".

Til § 12.

12. I sidste Linie tilføjes efter „(jfr. § 39).", „For det Tab, som nogen herved maatte lide, tillægges der ham Erstatning efter Udskiftningskommissionens Skøn."

Til § 14.

13. Til § 14 føjes: „efter Lagtingets Indstilling."

Til § 15.

14. I 2. Linie efter „vedkommende" tilføjes „deriblandt Kommunestyrelsen".
15. Som nyt andet Stykke indsættes:

„Forinden Beslutningen om, at Udskiftningsforretningen bliver at fremme er tilført Protokollen, kan Forlangendet frafaldes, naar samtlige de, der stemte for Udskiftningsbegæring i Henhold til § 6 sidste Stykke, forlanger det. Forlangende om Overudskiftning kan ogsaa tilbagekaldes paa et senere Tidspunkt, i Fald alle vedkommende samtykke deri. De paaløbne Omkostninger udredes af Rekvirenterne.

Til § 18.

16. I 2. Linie tilføjes efter „Regning": for hver Forretning."
17. I 1. Stykke udgaar sidste Punktum.

Af et Mindretal (*Oliver Effersøe*).

Til § 22.

18. 1. Punktum affattes saaledes:

„Den kommunale Styrelse kan, naar Almenvellet kræver det, fordre, at et af den angivet Areal af Udskiftningsomraadet, dog højst to Hundrededele af dettes Areal, skal afstaas til Kommunen til saadant Brug, som er fastsat i den til enhver Tid gældende Ekspropriationslovgivning".

19. Som nyt 2. Stk. tilføjes:

„Det skal efter Forhandling med den kommunale Styrelse afgøres, hvorvidt der af Udskiftningsomraadet skal henlægges til Bebyggelse et passende Areal, som bliver at udskifte imellem samtlige Lodsejere efter Marketal. Dog tillægges der ikke en Lodsejer Andel heri, medmindre hans Lod bliver af tilstrækkelig Størrelse til Husegrund for mindst et almindeligt Beboelseshus med fornødent Tilbehør. De Lodsejere, som ikke faar Andel i det ommeldte Areal, skal faa Erstatning i Jord ved Udlodningen."

Af Udvalget.

Til § 27.

20. I 1. Stk. udgaar „(for saa vidt Statens Fæstegods angaar, hvert Fæste)."
21. Til 1. Stk. føjes: „For saa vidt Udflytning ikke finder Sted, skal der saavidt muligt sørges for, at enhver Lodsejer, naar han forlanger det, faar et passende mindre Jordstykke udlagt ved sit Beboelseshus."

Til § 28.

22. Som nyt Stk. tilføjes: „De nærmere Bestemmelser, som maatte anses paakrævet for Liniers Mærkning og Beskrivelse m. v., fastsættes af Amtet."

Til § 29.

23. I 1. Linie ændres Ordene: „De fornødne Veje udlægges og beskrives" til „efter Forhandling med den kommunale Styrelse udlægges og beskrives de fornødne Markveje."
24. Som nyt Stykke tilføjes: „Anses det nødvendigt at anlægge Vej over Nabogrund, udfører Udskiftningskommissionen de i saa Henseende nødvendige Mæglingsforsøg og Skøn."

Til § 30.

25. Paragrafen omredigeres saaledes:

„Der afgives om fornødent Bestemmelser om Vands Benyttelse.

Omfatter Fælliget Vand, som anses skikket til Vandkraftsanlæg af nogen Betydning, skal fra Udskiftningen undtages Vandfald og mulig forhaandenværende Dæmninger og Ledninger med tilhørende Grund.

Ligeledes træffes om fornødent Bestemmelse om Deling eller ordnet Fællig af Fiskeri, Drivtang og andre Strandrettigheder samt Landingsplads, Nøsteplads, Fiskeørringsplads, Mølleplads o. a.

For saa vidt saadanne Herligheder er Genstand for Udskiftningsbehandling, bør de, om dertil er Anledning, og det uden Skade for nogen kan ske, fortrinsvis udlægges i Sammenhæng med den Ejendom, hvortil de hører."

Til § 33.

26. I 1. Stk. 5. Linie tilføjes efter „Lodsejer,": „forsaavidt Kommissionen ikke bestemmer, at Hegnspligten skal være i Fællig."

Til § 34.

27. I 2. Linie tilføjes efter Ordet „Dyrkningsvederlag": „og Afsavnsgodtgørelse."

Til § 36.

28. I 1. Linie tilføjes efter „igen,": „hvilket dog ikke kan paabydes, hvis Forskellen er af væsentlig Betydning for nogen Lodsejer eller hans Brug".

Til § 39.

29. I 1. Stk. 3. Linie tilføjes efter „Lodsejerne": „og andre vedkommende".

Til § 40.

30. Paragrafen omredigeres saaledes:

„Paa Steder, hvor der er Fare for Elvebrud, Skred, Søskade eller lignende, skal Udskiftningskommissionen, for saa vidt det ikke er muligt ved

selve Udlodningen at tage Hensyn dertil, i fornøden Udstrækning bestemme Udførelse af Forebygnings- eller andre Sikringsarbejder og fordele de med saadanne Arbejder og deres Vedligehold forbundne Udgifter, ligesom den, for saa vidt der ikke ved selve Udlodningen er taget Hensyn til Faren, skal bestemme, hvorledes der skal forholdes, om Skade sker, og navnlig hvorledes Skaden i saadant Tilfælde skal fordeles.

Hvis ikke noget andet er bestemt ved Udskiftningen, kan skadelidte i Mangel af mindelig Overenskomst kræve Udskiftningskommissionens Bistand til at foretage Skadens Udjævning overensstemmende med de i Medhold af denne Paragraf trufne Bestemmelser. For saadan Forretning gælder i den Udstrækning, de er anvendelige, de samme Regler som for Udskiftning er givet.

Af et Mindretal (S. P. ár Konoy).

Til § 45.

31. I 2. Stykke, 1. Linie, forandres Ordet „ikke" til „ogsaa".

Af Udvalget.

Til § 46.

32. Som nyt Stykke tilføjes: „Kan væsentlig Besparelse vindes ved, at Udhusbygninger byttes, har Udskiftningskommissionen Adgang til at paabyde et saadant Bytte, naar Husene har samme Bestemmelse, nogenlunde lige Størrelse og Brugbarhed og Byttet skønnes ikke at medføre væsentlig Ulempe for nogen af Ejerne."

Til § 47.

33. I 2. Stykke ændres: „Landinspektøren" til „Udskiftningsformanden". (Tilsvarende Rettelse foretages overalt i Lovforslaget paa vedkommende Steder.)

Til § 48.

34. I 2. Linie ændres: „Overlæg" til „Forhandling".
35. I 5. Linie udgaar Ordene: „eller paa anden sædvanlig Maade".
37. I Stedet for Ordene i de fire sidste Linier fra: „Der tilkommer . . . . Kommissionen", indsættes følgende: „Vidners daglige Godtgørelse for Møde og for Rejseudgifter bestemmes som fastsat i § 8, sidste Stykke.

Til § 50.

37. I 2. Linie ændres „Overlandvæsenskommissionen" til „Overudskiftningskommissionen". (Tilsvarende Rettelse foretages overalt i Lovforslaget paa vedkommende Steder til 3. Afsnit.)
38. Som nyt Stykke tilføjes:

„Overudskiftningskommissionen bestaar af Sorenskriveren, som Formand, og 4 Medlemmer tilligemed 4 Suppleanter, der for hver Sag udnævnes af Amtmanden blandt de i § 8 omnævnte 24 Personer.

39. Underudskiftningskommissionens Kendelse er upaaankelig, saafremt Værdien af Tvistens Genstand ikke overstiger Kr. 100.00, jfr. § 47."

Til § 51.

40. Paragrafen affattes saaledes:

„Forinden Udskiftningen — det være sig i sin Helhed eller delvis — er afsluttet, kan Anke ikke finde Sted. Herfra undtages dog de Tilfælde, hvor Nabo eller nogen, der ikke er erkendt som Lodsejer eller brugsberettiget, vil indanke falden Kendelse, samt de Tilfælde, hvor Udskiftningskommissionen finder det hensigtsmæssigt at aabne Adgang til Paaanke før Forretningens Afslutning, og indtager i selve Kendelsen Bestemmelse om, at den forøvrigt maa paaankes inden 3 Maaneder."

Til § 58.

41. I 3. og 4. Linie udgaa Ordene „hos . . . . . Landinspektør" og der sættes i Stedet „hos Amtet, der lader Gennemsynet udføre ved en anden Udskiftningsformand eller · i givet Tilfælde — en anden dertil beskikket kyndig Mand".

Til § 60.

42. I 1. Linie tilføjes efter: „udredes": „efter Marketal".

43. I 2. Linie tilføjes efter „den": „eller dem", og Ordene „hans forlangende" ændres til „Forlangendet", hvorhos Ordet „ham" i 3. Linie ændres til „vedkommende".

Til § 61.

44. Paragrafens sidste Punkt *d* udgaar og der indføres saalydende nyt Punkt *d*:

„d. Udgift, som udelukkende er forvoldt af Hensyn til enkelt Ejendom eller Lodsejer, heri ogsaa indbefattet Undersøgelse af Ankepost, som viser sig at være ugrundet, kan, hvor det findes billig, paalægges vedkommende helt eller for en Del til forlods Udredelse.

Har under Forretningen nogen væsentlig Del af Tiden været optaget af Tvistigheder, som udelukkende eller hovedsagelig vedkommer enkelt Lodsejer, kan der paalægges denne en passende forøget Andel af Udgiften."

Til § 65.

45. I 3. Linie tilføjes efter „Regres": „, helt eller delvis".

Til § 68.

46. I 2. Linie efter Ordet „udgør" tilføjes: „, idet den bestaaende Matrikulering benyttes som Grundlag".

47. Efter Ordet „Justitsministeriet" i sidste Linie tilføjes: „efter Lagtingets Indstilling."

Til § 69.

48. I 4. og 5. Linie ændres „Sysselmanden berigtiger derefter Jordebogen" til „Sysselmanden sørger for at Jordebogen bliver berigtiget."

Til § 75.

49. I 1. Linie forandres Ordet „Justitsministeriet" til „Amtet".

Til § 76.

50. Paragrafen affattes saaledes:

„Udskiftningskommissionen har at fastsætte de fornødne Regler, som kan bringes til Anvendelse, hvis Ejer eller Bruger ikke i bestemmelig Tid har udført det ham paahvilende Arbejde med Hensyn til fælles Vej, Vandledning, Grøft eller andet Anlæg. Hvis det bliver nødvendigt at lade udføre Arbejde, som paahviler nogen, og Omkostningerne herved ikke paa Anfordring erstattes af vedkommende, kunne disse inddrives ved Udpantning."

51. Som ny Paragraf 77 indsættes:

„Reglerne i §§ 77 og 78 kunne ogsaa bringes i Anvendelse for mindelig Udskiftning af Indmark."

52. Paragraftallene 77—85 forandres overensstemmende hermed.

Af et Flertal (D. Danielsen, Oliver Effersøe, S. P. úr Konoy, J. H. Poulsen, M. Samuelsen).

Til § 80.

53. Som nyt Stykke tilføjes:

„Den ved Lov Nr. 56 af 13. April 1894 hjemlede Ret for Justitsministeriet til at indbringe visse Sager om Udskiftning for Grandestævne samt derefter for Landvæsenskommissionen skal vedblivende staa ved Magt."

Af Udvalget.

Til § 84.

54. I 5. Linie udgaar: „(jfr. Loven om Landvæsenskommissioner § 11, sidste Punktum)",

Til § 85.

55. Paragrafens 4 sidste Linier („hvorhos . . . . jfr. Hegnslovens § 9") udgaar.

Til § 86.

56. I 1. Stk. sidste Linie udgaar: „i Loven om Retsafgifter."

Til § 87.

57. Paragrafen udgaar.

Bemærkninger til foranstaaende Ændringsforslag.

Til Forslag 1 og 2.

Da „Kongsfæster" i Henhold til Bestemmelserne i den gældende Grandestævnelov, saavel som i Kommissionsudkastet til Grandestævnelov, i Afstemningssager vedrørende Fællesbruget naturlig regnes lige med Ejer, er nævnte Ændring foreslaaet.

Forslag 2 er optaget efter N. L. § 4 (med N. L. menes nedenfor Norsk Lov af 13. Marts 1882 om Udskiftning m. v. med de ved Lov af 5. December 1917 foretagne Forandringer).

Til Forslag 3.

Det vil formentlig være berettiget at Udskiftningsformanden ansættes efter Lagtingets Indstilling, da Tinget lettest vil kunne paapege den til de specielle færøske Landbrugsforhold mest kyndige Person. Stykkerne 2 og 3 ere medtagne efter N. L. § 12 og 15.

Til Forslag 9.

Med Hensyn til at Ordet „Landinspektør" er foreslaaet afløst af „en udskiftningskyndig Person" (nedenfor kaldet Udskiftningsformand) er foruden af hvad der er anført under Forslag 3 fremkommet derved, at med Bibehold af Ordet Landinspektør, var maa formentlig *bunden* til at ansætte som Udskiftningsformand en fra den Kgl. Landbohøjskole udeksamineret Kandidat. Udvalget maa anse det for meget magtpaaliggende, at der som Udskiftningsformand ansættes en Person, der har størst mulig indgaaende Kendskab til vore ejendommelige Jordbrugsforhold, selv om vedkommende ikke har erhvervet sin teoretiske Uddannelse paa Landbohøjskolen. 2., 5. og 6. Stykke er optaget efter N. L. § 13.

Til Forslag 10 og 11.

Forslaget er optaget efter N. L. § 19.

Til Forslag 12.

Optaget efter N. L. § 20.

Til Forslag 15.

Optaget efter N. L. § 17.

Til Forslag 24.

Optaget efter N. L. § 39, 2. Stk.

Til Forslag 25.

Optaget efter N. L. § 40. Under Hensyn til, at Vandkraftspørgsmaalet paa Færøerne nu har faaet aktuel Interesse, har man anset det formaalstjenligt, at foreslaa at der i Udkastets Bestemmelser optages foranførte, der er et Uddrag af de nye norske Bestemmelser, der paa dette Omraade sattes i Kraft ved Forandringer i Udskiftningsloven af 5. Decbr. 1917.

Til Forslag 31.

Optaget efter N. L. § 49.

Til Forslag 33.

Optaget efter N. L. § 57.

Til Forslag 39.

Ligesom der i § 8 er foreslaaet at fravige Kommissionsudkastets Bestemmelser om Udtagning af Udskiftningskommissionens Medlemmer ved Lodtrækning, er der ogsaa her foreslaaet, at Overudskiftningskommissionens Medlemmer skulde udtages ved frit Valg, da Kommissionen derved sikrest kunde skaffes Adgang til de bedst kvalificerede Kræfters Medvirken. Udvalget har haft for Øje at ved at tillægge én Myndighed (Amtet) frit Valg af Kommissionsmedlemmer (indenfor en af Lagtinget udpeget Kreds) er derved aabnet Mulighed for Kommissionens ensidige Sammensætning. Man har dog set bort herfra idet man er gaaet ud fra at Amtet, i hvert enkelt foreliggende Tilfælde, ved Udvalg af Kommissionsmedlemmer, vil tage alle Hensyn til en fuldtud upartisk Udnævnelse.

Til Forslag 40.

Er tilføjet efter N. L. § 65.

Til Forslag 41.

Optaget efter N. L. § 66.

Til Forslag 42.

Væsentlig efter N. L. § 76 første Stykke. Undtagelsen: at Revisoren ikke absolut skulde besidde en Udskiftningsformands fulde Uddannelse, har man anset nødvendig at medtage.

Til Forslag 45.

Indført efter N. L. § 79 Punkt d.

Til Forslag 51.

Ombearbejdningen skyldes at Kommissionsudkastet henviser til Bestemmelse i Hegnsloven. Da Hegnsloven ikke kan blive færdigbehandlet i Tinget i denne Samling, er den nødvendige Ændring i saa Henseende foretaget.

Til Forslag 52.

Det er fundet ønskeligt, at Loven, foruden at give Adgang til mindelig Udskiftning af Udmark, ogsaa giver samme Adgang for Indmark, om end man maa gaa ud fra at en saadan Adgang kun enkeltvis vil blive benyttet.

Lagtinget, den 28. September 1922.

D. Danielsen. *Oliver Effersøe.* *Poul Joensen.* *S. P. ár Konoy.*

J. Patursson,
Ordfører.

J. H. Poulsen. *M. Samuelsen.*

A/S. „Føroya Ambátta"s Bogtrykkeri, Thorshavn.

Bilag 27.

Forslag til Lov

om

Færøernes Lagting.

§ 1.

Færøernes Lagting bestaar af mindst 20 og højst 23 Medlemmer. 20 Medlemmer vælges ved Forholdstalsvalg i følgende 7 Valgkredse: 1) Norderøernes Syssel, 2) Østerø Syssel, 3) Nordstrømø Præstegæld, 4) Sydstrømø Præstegæld, 5) Vaagø Syssel, 6) Sandø Syssel og 7) Suderø Syssel. Østerø Syssel, Sydstrømø Præstegæld og Suderø Syssel vælger hver 4 Medlemmer og de øvrige Kredse hver 2 Medlemmer. Desuden vælges eventuelt indtil 3 Medlemmer efter Reglerne i §§ 12 og 13.

Lagtinget vælger selv sin Formand blandt sine Medlemmer.

Amtmanden over Færøerne har i Embeds Medfør Adgang til Lagtinget og er berettiget til under Forhandlingerne at forlange Ordet, saa ofte han vil, samt til at stille Forslag, idet han iøvrigt iagttager Forretningsordenen. Stemmeret udøver han kun, naar han tillige er Lagtingsmand.

§ 2.

Valgret og Valgbarhed til Lagtinget tilkommer enhver Mand og Kvinde, som har Indfødsret, har fyldt sit 25de Aar og har fast Bopæl paa Færøerne, medmindre vedkommende:

a) ved Dom er fundet skyldig i en i den offentlige Mening vanærende Handling uden at have faaet Æresoprejsning,
b) nyder eller har nydt Understøttelse af Fattigvæsenet, som ikke er enten eftergivet eller tilbagebetalt,
c) er ude af Raadighed over sit Bo paa Grund af Konkurs eller Umyndiggørelse.

Ingen kan udøve Valgret uden at være optaget paa Valglisten.

§ 3.

Med Hensyn til Valgdistrikter, Valgsteder, Valgstyrer og Valglister ved Lagtingsvalg forholdes efter Lov om Folketingsvalg paa Færøerne af 28. April 1916 §§ 5—17, § 19, 2det Stykke og § 27. Den Kontrol, som det ved den nævnte Lovs §§ 12, 13 og 19, 2det Stykke, er paalagt Valgbestyrelsen at føre

med Hensyn til Valglisternes Førelse og Tilstedeværelse ved Afstemningen, henlægges, for saa vidt angaar Valglisterne til Lagtingsvalg, til Valgnævnene. Endvidere finder den anførte Lovs §§ 40—43 Anvendelse med Hensyn til Lagtingsvalg.

For hver Valgkreds udnævnes aarlig af Lagtinget et Valgnævn, bestaaende af 3 Medlemmer samt 2 Personer, der i deres Forfald skal træde i deres Sted. Forsædet i Valgnævnet indtages af Medlemmerne i den Orden, som fastsættes af Lagtinget. De af Lagtinget udnævnte Personer er forpligtede til at overtage Hvervet, medmindre de har fyldt 60 Aar eller er forhindrede ved lovligt, af Lagtinget for gyldigt anset Forfald.

Valgnævnet fører en Forhandlingsbog, hvortil de til Nævnet indkomne Skrivelser samt Valglisterne fremlægges. I den optegnes det væsentlige Indhold af alt, hvad der vedrører Valget og Afstemningen, navnlig Antallet af afgivne gyldige og ugyldige Stemmesedler, Antallet af Stemmer paa hver Kandidatliste, Oplysning om de Partier, som disse slutter sig til, eller om Listerne staar udenfor Partierne, og hvad Valgnævnet har erklæret for at være Valgets Udfald. Forhandlingsbogen underskrives af Valgnævnet og opbevares af dets Formand.

Ved alle til Valgnævnet overladte Beslutninger gør i Tilfælde af Stemmelighed Formandens Stemme Udslaget.

§ 4.

De ordentlige Valg til Lagtinget foretages i Maanederne Januar og Februar; dog kan Valget, naar mindst en Trediedel af Vælgerne i Valgkredsen begærer det, og det anbefales af vedkommende kommunale Styrelser, berammes til at foretages i Juni Maaned. De ordentlige Valg gælder fra den 1. Juli.

Valgdagen bestemmes og kundgøres af Amtmanden i det mindste 6 Uger forud, ligesom han derom snarest har særlig at underrette Valgnævnene. Disse sender ufortøvet Meddelelse til samtlige Formænd for Valgstyrerne, der snarest muligt efter Modtagelsen af denne Meddelelse sørger for, at Dagen, Klokkeslettet og Afstemningslokalet kundgøres i samtlige Bygder ved Opslag paa de i Henhold til Lov for Færøerne om Ophævelse af Kundgørelse ved Kirkestævne m. m. af 1. April 1912 indrettede Tavler og paa anden hensigtsmæssig Maade.

Samtidig og paa samme Maade bekendtgør Valgstyret, hvilke Bygder (eventuelt Dele af en Bygd) i Valgdistriktet det ved det paagældende Valg vil regne for at lige udenfor 2 Kilometer fra Valgstedet.

Naar nyt almindeligt Valg til Lagtinget skal foretages, meddeler Lagtingets Formand Amtmanden, hvilke Partier der da findes i Lagtinget. Senest 5 Uger før Valgets Afholdelse kan mindst 300 Vælgere meddele Amtmanden, at de agter at deltage i Valget som et nyt Parti.

Snarest muligt efter Fristens Udløb bringes de saaledes af Amtmanden modtagne Anmeldelser til almindelig Kundskab.

Afstemningen begynder Kl. 10 Formiddag og varer til Kl. 1 Eftermiddag, hvorefter den udsættes til Kl. 6 Eftermiddag; derefter fortsættes den til Kl. 8 Aften, og saa længe der endnu derefter melder sig Vælgere for at afgive Stemme.

Naar Valg afholdes i Vinterhalvaarel (1. Oktober—31. Marts), skal Stemmegivningen for Vælgere, som bor i over 2 Kilometers Afstand fra Valgstedet, og som ved Vejr- eller andre Naturforhold er forhindrede fra at give Møde, staa aaben i de to næste Søgnedage efter Valgdagen fra Kl. 12 Middag til Kl. 6 Eftermiddag. Naar alle Valgstyrets Medlemmer er enige om, at Naturforholdene har tilladt Vælgerne at give Møde enten paa Valgdagen eller den næste Søgnedag, kan Stemmegivningen endelig sluttes paa en af disse Dage. Beslutning herom tilføres Valgstyrets Forhandlingsbog.

§ 5.

Valget sker i Henhold til Lister, hvorpaa bestemte Personer bringes i Forslag til Valg.

Enhver saadan Kandidatliste skal være indleveret til Formanden for Valgnævnet senest Kl. 6 Aften paa 3-Ugersdagen før Valgdagen. Listen skal være underskreven af mindst 5, højst 10 Vælgere som Stillere og være ledsaget af en Fortegnelse over Stillerne, hvori disses Navne, Stillinger og Bopæle er tydeligt angivne.

I Anmeldelsen af Listen skal tillige — til Brug ved eventuel Fordeling af Tillægsmandater — indeholdes Oplysning om, hvilket Parti Listen slutter sig til, eller om den staar udenfor Partierne.

Den Stiller, som indleverer Listen, har Ret til paa en af ham medbragt Afskrift af Listen at faa Formandens Tilstaaelse for, at og naar Listen er indleveret. Enhver Vælger er berettiget til ved Henvendelse til Formanden at faa Oplysning om Indholdet af de indleverede Kandidatlister.

En Kandidatliste maa ikke indeholde flere Navne end det dobbelte Antal af Lagtingsmænd, der skal vælges i Kredsen. Kandidaterne skal være saa bestemt betegnede ved Fornavn, Stilling eller Bopæl, at der ikke kan finde Forveksling Sted med nogen anden valgbar Person. Er nogen af de paa Listen opførte Kandidater berettiget til at nægte at modtage Valg (jfr. § 15) og for Valgnævnet fremsætter saadan Nægtelse, eller er han saa utilstrækkelig betegnet, at Valgnævnet ikke kan skønne, til hvilken valgbar Person der sigtes, udstryges hans Navn af Listen. Ingen maa opstilles samtidig til Valg i forskellige Valgkredse eller som Kandidat for mere end eet Parti eller opstilles udenfor Partierne og samtidig slutte sig til et Parti.

Saafremt Valgnævnet finder Grund til at erklære en Kandidatliste for ugyldig eller til at stryge noget Navn af Listen, skal dets Kendelse tilføres Valgnævnets Forhandlingsbog. Kendelsen kan afsiges af Formanden alene, naar han anser Spørgsmaalet for utvivlsomt. En Udskrift af Kendelsen skal snarest muligt meddeles den Stiller, som har besørget Indleveringen.

De af Valgnævnet godkendte Kandidatlister mærkes hver med sit Bogstav (A, B, C osv.) samt Partibetegnelsen og paa hver Liste sættes Nummer (1, 2, 3 osv.) foran Kandidaternes Navne i den Rækkefølge, hvori de af Stillerne er opførte.

§ 6.

Valgnævnet tilvejebringer til Brug ved Valget Stemmesedler og dertil passende Konvolutter i fornødent Antal. Afstemningen foregaar ved Afgivelse af saadanne Stemmesedler, indlagte i de dertil hørende Konvolutter.

Stemmesedlen skal i tydeligt Tryk indeholde Betegnelserne „Kandidatliste A", „Kandidatliste B", „Kandidatliste C" osv. med Tilføjelse af det Parti, Listen slutter sig til, eller om den staar udenfor Partierne, i saa mange Linier, som der foreligger godkendte Kandidatlister; hver Valgbetegnelse skal staa i en Linie for sig, og hver 2 Valgbetegnelser skal være indbyrdes adskilte ved en trykt vandret Streg. Intet andet Ord eller Bogstav og intet Navn, Tal eller Tegn maa være paaført nogen Stemmeseddel enten ved Tryk eller ved Skrift eller paa anden Maade.

Konvolutterne maa være ugennemsigtige og saaledes tildannede, at de helt dækker den indlagte Stemmeseddel. Paa hver Konvolut skal Valgets Aar være trykt eller stemplet. Intet andet Tal og intet Navn, Ord eller Tegn maa være paaført nogen Konvolut enten ved Tryk eller ved Skrift eller paa anden Maade.

Valgnævnet tilvejebringer endvidere det fornødne Antal Stemmekasser og Stemmerum af den nedenfor angivne Beskaffenhed.

Stemmerummet skal være et ved Opstilling eller Ophængning dannet Rum af saadan Beskaffenhed, at en Mand kan staa oprejst deri uden af kunne ses af

nogen udenfor Rummet værende Person. Stemmerummet skal være tilstrækkeligt lyst til, at Skrift tydeligt kan læses derinde; det skal være forsynet med almindelig sort Blyant og en fast Plade til Underlag ved Skrivning.

Stemmekassen skal være aflaaset og saaledes indrettet, at ingen Stemmeseddel kan udtages af den, uden at Kassen aabnes.

§ 7.

Valgnævnet har snarest muligt efter Udløbet af Fristen for Indlevering af Kandidatlister at tilstille Formændene for Valgkredsens Valgstyrer det fornødne Antal Stemmesedler og Konvolutter, Afskrift af de indkomne Lister og Fortegnelse over Stillerne samt fornøden Meddelelse om, hvorvidt Listerne er godkendte, med hvilke Bogstaver de er mærkede, og hvilket Parti de slutter sig til, eller om de staar udenfor Partierne, m. v.

Snarest muligt efter Modtagelsen af de godkendte Kandidatlister skal Valgstyrerne besørge disse Lister bekendtgjorte ved Opslag paa de offentlige Kundgørelsestavler eller paa anden hensigtsmæssig Maade.

Paa Valgstederne skal fra Afstemningens Begyndelse Kandidatlisterne findes opslaaet trykte eller tydeligt skrevne og mærkede med deres Bogstav samt med Angivelse af det Parti, Listen slutter sig til, eller om den staar udenfor Partierne. Ligeledes skal der findes opslaaet en trykt Vejledning for Vælgerne, indeholdende det væsentlige af de i nærværende Lovs §§ 1—14 indeholdte Bestemmelser.

§ 8.

Valgstyrerne kan bestemme, at der i det Værelse, hvori et Stemmerum er anbragt, ikke under Afstemningen, foruden Valgnævnsmedlemmer, Valgstyrerne og de tilforordnede Vælgere, maa opholde sig andre end de med Afgivning af Stemme sysselsatte og de paa Adgang til Stemmeafgivning ventende Vælgere, hvilke sidstnævntes Tal kan begrænses efter, hvad Ordenen kræver, samt Kandidaterne og en af hver Stiller, der har indleveret en Kandidatliste, til Valgtyrsts Formand opgiven Vælger. De tilstedeværende er forpligtede til at rette sig efter Formandens nærmere Bestemmelser.

Forinden Afstemningen begynder, bekendtgør Valgstyrets Formand det Antal Medlemmer, der skal vælges, og de i Henhold til § 5 modtagne Lister; han foreviser den Kasse, hvori Stemmesedlerne skal nedlægges, saaledes at det kan ses, at den er tom.

Vælgerne fremtræder efterhaanden, som de selv vil, og som der bliver Lejlighed til at modtage deres Stemmesedler. Efter at Valgstyrerne har forvisset sig om, at den fremtrædende er den, han opgiver at være, og at han staar opført paa Valglisten, erholder Vælgeren en Stemmeseddel og dertil hørende Konvolut og gaar ind i Stemmerummet, hvor ingen andre maa være til Stede. Her sætter han paa Stemmesedlen et Kryds i Rubrikken for den Liste, som han vil stemme paa, og lægger Stemmesedlen i Konvolutten, hvorefter han straks gaar ud af Stemmerummet og leverer Konvolutten med den indlagte Stemmeseddel til Formanden, som i Vælgerens Paasyn nedlægger Konvolutten i Kassen uden at undersøge dens Indhold. En af Valgstyrerne gør i Valglisten Bemærkning ved hver Vælger, der har afgivet sin Stemmeseddel, og en anden af Valgstyrerne optegner i fortløbende Række de samme Vælgeres Løbenummer og Navn. Enhver Vælger, der vil deltage i Valget, maa møde personlig.

Hvis en Stemmeseddel eller Konvolut efter Udlevering til Vælgeren, men inden Nedlægning i Stemmekassen, findes ubrugelig eller af Uagtsomhed bliver ubrugeliggjort, kan den paagældende Vælger gaa tilbage til Stemmelisteføreren og, naar han tilfredsstillende forklarer det skete og tilbageleverer saavel Stemmeseddel som Konvolut, faa dem ombyttede.

Hvis en Vælger fremfører for Valgstyrerne, at han ikke er i Stand til at foretage Afstemningen paa den foreskrevne Maade, og Valgstyrerne skønner, at det saaledes fremførte er rigtigt, skal et dertil særlig udvalgt Medlem af Valgstyret eller en dertil af Valgstyret særlig tilforordnet Vælger yde den paagældende Vælger fornøden Bistand ved Stemmeafgivningen, hvorved da tillige de nødvendige Lempelser i den foreskrevne Fremgangsmaade maa foretages.

§ 9.

Naar ingen Vælger mere efter Kl. 8 (jfr. § 4), uagtet Opfordring, forlanger at afgive sin Stemme, erklæres Stemmegivningen for sluttet; dog har Valgstyrerne umiddelbart derpaa Ret til at afgive deres egne Stemmer. Senere kan Stemme kun afgives af fjernereboende Vælgere i Overensstemmelse med Bestemmelserne i § 4. Hver Gang Stemmegivningen, paa selve Valgdagen eller de to følgende Søgnedage, sluttes, har samtlige Valgstyrere at forsegle Valgliste, Stemmeliste, Stemmesedler og Konvolutter — samt paa Dage, hvor Stemmegivningen foreløbig sluttes med Adgang til dens Fortsættelse i Henhold til § 4, tillige Stemmekassen — paa en saadan Maade, at ingen Forvanskning kan finde Sted. Naar Stemmegivningen overensstemmende med § 4 genoptages en følgende Dag, skal ligeledes Aftagningen af Seglene ske i Overværelse af samtlige Valgstyrere.

§ 10.

Stemmeoptællingen foregaar offentligt. Den finder Sted umiddelbart efter Stemmegivningens endelige Slutning. Ved Stemmeoptællingen aabner Valgstyrets Formand Kassen, udtager Stemmesedlerne een for een af Konvolutterne og oplæser dem lydelig, hvorefter de henlægges og samles paa eet Sted. En Stemmeseddel er ugyldig, hvis der er stemt paa andet end en af Kandidatlisterne. Indeholder en Konvolut flere end een Stemmeseddel, er dens Indhold ugyldigt. En Stemmeseddel er endvidere ugyldig, 1) naar det ikke med Sikkerhed fremgaar, hvilken af Listerne Vælgeren har villet give sin Stemme, 2) naar Beskaffenhed af Stemmesedlen eller den Konvolut, der har omgivet den, giver Grund til at antage, at Stemmesedlen ikke er en af en Stemmelisteforer udleveret og i et Stemmerum mærket Stemmeseddel, 3) naar der paa Stemmesedlen eller Konvolutten findes skrevet, tegnet eller paa anden Maade anbragt noget, hvorved det findes forsætligt tilkendegivet, hvem den stemmende er, eller der overhovedet ved en Behandling, som kun kan antages at være foretagen af Vælgeren, findes forsætligt at være givet Stemmesedlen et Særpræg. Valgstyrerne afgør, om de afgivne tvivlsomme Stemmer skal anses for gyldige eller ej.

Efterhaanden som Stemmesedlerne oplæses af Formanden, optegner Medlemmer af Valgstyret, hvor mange Stemmer der falder paa hver af Listerne. Efter at alle Stemmesedlerne er oplæste, meddeler den ene af Listeførerne lydelig de paa hans Liste optegnede Stemmetal og den anden Listefører ligeledes lydelig, om de stemmer overens med de paa hans Liste gjorte Optegnelser. Viser der sig nogen Uoverensstemmelse, gennemgaas Stemmesedlerne paany til Berigtigelse af den indløbne Fejl. Endelig optælles samtlige Stemmesedler, og Tallet sammenholdes med den ifølge § 8 førte Fortegnelse over de Vælgere, der har afgivet Stemmeseddel. Derefter sammenlægges alle de for hver Kandidatliste afgivne gyldige Stemmer.

§ 11.

Formændene for Valgstyrerne indsender snarest muligt alle ved Valget benyttede Lister, Stemmesedler og Konvolutter tillige med en Udskrift af Forhandlingsbogen, alt forseglet af samtlige Valgstyrere, til Valgnævnet. Den endelige

Opgørelse af Valget i Kredsen foretages af Valgnævnet 2-Ugersdagen efter Valgdagen paa det Sted, hvor Valgnævnets Formand er bosat.

Valgnævnet foretager en fornyet Optælling og Bedømmelse af de i de enkelte Valgdistrikter afgivne Stemmesedler. Hver Listes Stemmetal deles derefter med 1, 2, 3, o. s. v., indtil hver Liste er delt med et Tal saa stort som det Antal Medlemmer, der i det højeste kan blive den til Del. Den største af de saaledes fremkomne Kvotienter giver den Liste, den er tilfaldet, Ret til Medlem Nr. 1, den næststørste Kvotient giver den Liste, den er tilfaldet, Ret til Medlem Nr. 2 og saaledes fremdeles, indtil alle Medlemmerne er valgte. Er Kvotienterne lige store, gør Lodtrækning Udslaget. Af hver enkelt Liste udtages de valgte Medlemmer efter den Orden, hvori de er opførte paa Listen. Er en Kandidatliste udtømt, naar der tilkommer den en Repræsentant, tages denne af den Liste, som derefter har den højeste Kvotient.

Valgnævnet meddeler enhver af de saaledes valgte et Valgbrev.

Senest to Dage efter Valgnævnets Opgørelse af Mandaternes Fordeling skal Formanden for Valgnævnet tilstille Amtmanden en fuldstændig, af ham bekræftet Udskrift af, hvad der er tilført Valgbogen om det stedfundne Valg.

Stemmesedler og Konvolutter opbevares, forseglede af Valgnævnet, indtil et Aar efter Valgdagen. Derefter skal de tilintetgøres.

§ 12.

Efter at Amtmanden har modtaget de i § 11 omhandlede Udskrifter, lader han paa følgende Maade opgøre, om et eller flere af de tre Tillægsmandater skal besættes og i bekræftende Fald hvorledes.

Kun de Partier, som er kundgjorte i Overensstemmelse med § 4, 5. Stykke, kan faa noget Tillægsmandat, og Opgørelsen foretages alene paa Grundlag af de Stemmer, der er afgivne for Kandidatlister, der slutter sig til disse Partier.

Det opgøres, hvor mange Stemmer der ialt paa Færøerne er faldne paa hvert af de Partier, der ifølge foranstaaende kan opnaa Tillægsmandater. Disse Partiers samlede Stemmetal deles med Antallet af deres Kredsmandater. Med det herved fremkomne Tal deles Partiernes Stemmetal, og ved denne Beregningsmaade udfindes det, hvor mange af de nævnte Kredsmandanter hvert Parti i Forhold til Stemmetal er berettiget til. Hvis de ved Delingen fremkomne Kvotienter, naar Brøkerne bortkastes, tilsammen ikke giver det nævnte Antal Mandater, forhøjes de største Brøker, indtil dette Tal er naaet (den største Brøks Metode).

Dersom samtlige Partier ved Kredsvalgene har opnaaet det saaledes udfundne Antal Mandater, som de i Forhold til Stemmetal er berettigede til, bliver intet af Tillægsmandaterne at bestætte. I modsat Fald bestemmes det paa følgende Maade, hvor mange Tillægsmandater der vil være at besætte.

Ved Deling af hvert af Partiernes samlede Stemmetal med det Partiet tilfaldne Antal Kredsmandater udregnes det, hvilket af Partierne der har færrest Antal Stemmer gennemsnitlig pr. Mandat. Dette Parti faar ikke noget Tillægsmandat. Med dette Partis gennemsnitlige Stemmetal pr. Mandat deles de andre Partiers samlede Stemmetal, og saaledes udfindes det, hvor stort et Antal Mandater der herefter burde tilfalde disse andre Partier, idet Brøker, der er over $^1/_2$, forhøjes til een. Ved fra det samlede Antal Mandater, der saaledes burde tilfalde disse Partier, at trække det Antal Kredsmandater, de har opnaaet, udregnes det, hvor mange Tillægsmandater der vil være at besætte, dog af disse højst kan udgøre 3.

Disse Tillægsmandater fordeles derefter til de berettigede Partier paa følgende Maade:

De nævnte Partiers samlede Stemmetal deles med Summen af disse Partiers Kredsmandater og Tillægsmandaterne; med det derved fremkomne Tal deles Partiernes Stemmetal, og saaledes bestemmes med Benyttelse af den største Brøks Metode Antallet af de Mandater, som hvert af disse Partier har Krav paa. Ved

fra dette Antal at tradrage de Kredsmandater, som er tilfaldet hvert Parti, udfindes den endelige Fordeling af Tillægsmandaterne paa Partierne.

§ 13.

Det Antal Tillægsmandater, som hvert Parti har faaet, fordeles paa Valgkredsene i Forhold til Antallet af Partiets urepræsenterede Stemmer i disse Kredse med Benyttelse af den største Brøks Metode (jfr. § 12, 3die Stykke). Antallet af et Partis urepræsenterede Stemmer i en Kreds findes ved at multiplicere Partiets gennemsnitlige Stemmetal pr. Mandat (Kreds- og Tillægsmandat) med Antallet af de Partiet i Kredsen tilfaldne Kredsmandater og trække det ndkomne Tal fra det hele Antal Stemmer, Partiet har opnaet i Kredsen.

Dersom der i en Kreds, der herefter er berettiget til et Tillægsmandat, ikke findes nogen ikke valgt Kandidat paa vedkommende Partis Liste, overføres Partiets Mandat til den Valgkreds, som ifølge Reglerne i 1ste Stykke har nærmest Krav derpaa.

Tillægsmandaterne tilfalder de ikke kredsvalgte Kandidater paa de paagældende Lister i den Orden, hvori de er opførte paa disse.

Efter at Amtmanden har ladet Fordelingen af Tillægsmandaterne foretage, tilstiller han de paagældende Meddelelse om deres Valg.

§ 14.

Bliver et Mandat — Kredsmandat eller Tillægsmandat — ledigt indenfor Valgperioden, tilfalder det den ikke valgte Kandidat i samme Valgkreds, der staar øverst paa vedkommende Partis Liste. Findes ingen saadan Kandidat, overføres det ledige Mandat til den Valgkreds, som ifølge Reglerne i § 13, 1ste Stykke har nærmest Krav derpaa, og tilfalder den ikke valgte Kandidat, der er opført øverst paa Partiets Liste i denne Kreds.

§ 15.

Lagtingets Medlemmer vælges paa 4 Aar. Genvalg kan finde Sted.

Enhver er forpligtet til at modtage det paa ham faldne Valg, medmindre særlige Omstændigheder er til Hinder derfor, og navnlig kan den, der har opnaaet en Alder af 60 Aar, altid undskylde sig, ligesom ogsaa den, der i 4 Aar har været Medlem af Lagtinget, ikke er forpligtet til at modtage nyt Valg førend efter Udløbet af saa stort et Aaremaal som det, hvori han har været Medlem. Begæring om Fritagelse kan i de 2 sidstnævnte Tilfælde fremsættes for Valgnævnet (jfr. § 5, 5te Stykke); iøvrigt afgøres Antageligheden af Undskyldningsgrunde af Lagtinget eller, naar dette ikke er samlet, af Amtmanden paa Tingets Vegne.

Lagtinget afgør selv Gyldigheden af sine Medlemmers Valg.

§ 16.

Lagtinget samles efter forud afholdt Gudstjeneste aarlig i Thorshavn paa St. Olaidag, medmindre denne indtræffer paa en Søndag, i hvilket Tilfælde Tingets Aabning finder Sted den følgende Dag. Efter Lagtingets Indstilling kan Kongen for 2 Aar ad Gangen bestemme, at Tingets Aabning skal finde Sted paa et andet Tidspunkt end St. Olaidag.

Tinget forbliver samlet, saalænge Forretningerne udkræver det, dog ikke i længere Tid end 4 Uger, medmindre Halvdelen af Medlemmerne maatte anse det for nødvendigt.

Under særlige Omstændigheder kan Amtmanden indkalde Tinget til overordentlige Samlinger, og hertil er han pligtig, naar Halvdelen af Medlemmerne for-

langer det, for saa vidt ikke Tingets Samling ifølge den Amtmanden ved § 20, 2det Stykke givne Bemyndigelse er udsat.

Saavidt muligt bør Tingets Medlemmer forinden Samlingen underrettes om, hvilke Sager der vil komme under Forhandling.

Tinget kan ikke tage nogen Beslutning, naar ikke Halvdelen af dets Medlemmer er til Stede og deltager i Afstemningen. Afgives der ved en Afstemning lige mange Stemmer for og imod et Forslag, er dette bortfaldet.

Over Forhandlingerne føres en Protokol af en af Tinget blandt dets Medlemmer valgt Sekretær. Protokollen underskrives efter hvert Møde af Formanden og Sekretæren, og naar Samlingen sluttes, af samtlige tilstedeværende Lagtingsmænd. Den opbevares af Formanden.

Tingets Forhandlinger er offentlige, medmindre andet ved Stemmeflerhed besluttes.

Iøvrigt vedtager Tinget selv sin Forretningsorden.

§ 17.

Ligesom Lagtinget har at afgive Betænkning over de Færøerne vedkommende Lovudkast, der af Regeringen forelægges det, saaledes skal Tinget ogsaa være berettiget til at fremlægge Forslag til nye Love og andre offentlige Foranstaltninger samt til at indgive Besværing med Hensyn til Lovenes Overholdelse og de offentlige Institutioners Bestyrelse. Endvidere vil dets Betænkning være at indhente over andre Sager, der kan anses for at være af indgribende Vigtighed for Øernes Velstand, eller ved hvis Bedømmelse den Indsigt og Erfaring, der kan forudsættes hos Tinget, iøvrigt anses for at være af Vigtighed.

§ 18.

Lagtinget bestemmer, hvor stort et Beløb der aarlig skal lignes til Amtsrepartitionsfonden og tager Beslutning om Anvendelsen af denne Fond saavelsom af den økonomiske Fond.

Det bestemmer aarligt, hvilke faste Understøttelser der for det følgende Aar maa gives af Amtsfattigkassen, samt har Tilsyn med de i det forløbne Aar ydede midlertidige Fattigunderstøttelser.

Det fører Tilsyn med, hvorledes Understøttelser af Fonden for forulykkedes efterladte i det forløbne Aar har været uddelt.

Det tager Beslutning om Anvendelsen af Kirkernes Midler.

Det sørger for Sikkerheden og Frugtbargørelsen af de Kapitaler, som tilhører de under dets Bestyrelse hørende Kasser og Fonds, efter de for offentlige Midler gældende Regler, vælger Regnskabsførere og Revisorer for disse Kasser og Fonds, dechderer Regnskaberne, for saa vidt Ansvar for Regnskabsførelsen angaar, og sørger for, at Ekstrakter af samtlige disse Regnskaber bringes til offentlig Kundskab paa den efter de stedlige Forhold mest hensigtsmæssige Maade.

Det fører Tilsyn med Skydsvæsenet samt med Anlæggelsen og Vedligeholdelsen af offentlige Veje, Stier, Broer og Landingssteder.

§ 19.

Ligesom Amtmanden, naar Lagtinget ikke er samlet, har at tage Beslutning i alle de i § 18 nævnte Sager, som ikke taaler at udsættes til Tingets ordentlige Samling og ikke er af en saadan Betydning, at Lagtinget af Hensyn til dem bør indkaldes til en overordentlig Samling, saaledes skal han navnlig være bemyndiget til i alle saadanne Sager mellem Lagtingssamlingerne at anvise Udgifter af samtlige i § 18 nævnte Fonds og Kasser, hvorved dog bør iagttages, at de gældende Bestemmelser om de Udgifter, som skal afholdes af disse Fonds og Kasser, og de

nærmere Hovedregler, som af Tinget vedtages, ikke tilsidesættes. Iøvrigt er Tinget ogsaa bemyndiget til at nedsætte særlige Udvalg til at udføre de Forretninger, som overdrages dem af Tinget.

Saavel Amtmanden som de af Lagtinget nedsatte særlige Udvalg har, naar Tinget næste Gang samles, paa fyldestgørende Maade at gøre dette Regnskab for de Foranstaltninger, de har truffet.

§ 20.

Dersom Amtmanden finder, at en af Lagtinget tagen Beslutning ikke er lovmedholdelig, er han berettiget til at stille Udførelsen af den i Bero, indtil han har erhvervet højere Afgørelse af Spørgsmaalet. De til Erhvervelsen af en saadan fornødne Skridt skal ufortøvet foretages.

Amtmanden er ligeledes berettiget til at udsætte Tingets Forhandlinger, dog paahviler det ham straks at indhente Kongens Resolution.

Kongen kan opløse Lagtinget.

§ 21.

Lagtingsmedlemmernes Dagpenge udgør 12 Kr. pr. Dag for de første 6 Uger, Tinget er samlet, og derefter 6 Kr. pr Dag til Lagtingssamlingens Slutning. Denne Bestemmelse kan ændres ved kongelig Anordning efter Lagtingets Indstilling.

Desuden erstattes Lagtingsmedlemmernes Rejseomkostninger efter indgiven og af Tinget godkendt Regning.

Disse Udgifter saavel som Tingets Kontorudgifter udredes af Amtsrepartitionsfonden.

§ 22.

Lov om Færøernes Lagting af 15. April 1854 og Lov om Forandringer i den nævnte Lov af 28. April 1916 ophæves.

Tidspunktet for denne Lovs Ikrafttræden fastsættes ved kongelig Anordning; dog træder Loven i Kraft senest ved det første Lagtingsvalg, som afholdes efter dens Stadfæstelse.

Bemærkninger til Lovforslaget.

Ved Lov af 28. April 1916 om Forandringer i Lov om Færøernes Lagting af 15. April 1851 udvidedes Valgretten og Valgbarheden til Lagtinget til ogsaa at omfatte Kvinder og Tyende; endvidere fastsattes det, at hele Lagtinget skal gaa af paa een Gang hvert fjerde Aar i Stedet for som tidligere med Halvdelen hvert andet Aar. Derimod gjorde Loven ingen Forandring i den Amtmanden og Provsten tillagte Stilling som selvskrevne, stemmeberettigede Medlemmer af Lagtinget, ligesom den heller ikke løste Spørgsmaalet om Tilvejebringelse af en ligeligere Repræsentation i Lagtinget af de forskellige Anskuelser blandt Vælgerne. Naar Loven ikke berørte disse to Spørgsmaal, skyldtes det den Omstændighed, at Lagtinget i sin Samling i 1915 havde vedtaget en Udtalelse om, at disse Spørgsmaal var saa omfattende og betydelige, at de krævede en mere indgaaende Drøftelse end den, Lagtinget havde haft Lejlighed til, og at der tillige, før en Afgørelse blev truffet, burde gives Vælgerne, og deriblandt de nye Vælgere (Kvinder og mandligt Tyende), Lejlighed til at give deres Mening til Kende, jfr. Rigsdagstidende 1915—16 Tillæg A, Sp. 4531—34.

I Lagtingets Samling i 1918 vedtog Tinget et Udkast til Lov om Færøernes Lagting, der, foruden at ophæve Amtmandens og Provstens Stilling som selvskrevne Medlemmer af Tinget, indeholdt en Række Bestemmelser, der havde til Hensigt at understrege Lagtingets politiske Karakter, og hvis Gennemførelse vilde nødvendiggøre en Grundlovsændring. Nærmelig indeholdt Forslaget Bestemmelser om, at Regeringen skulde forelægge Lagtinget alle Lovudkast vedrørende Færøerne, forend saadanne som Lov sættes i Kraft paa Øerne, og at Sager, der fra Lagtinget sendtes til Regeringen, men ikke fremmedes som af Tinget foreslaaet, skulde tilbagesendes Lagtinget inden næste ordentlige Samling, bilagt med alle de Oplysninger, som maatte være fremkomne, efter at Sagen forlod Lagtinget. Da Justitsministeriet ikke ansaa Gennemførelsen af en Lov paa dette Grundlag for ønskelig, meddelte man Tinget, at man ikke fandt Forslaget i den foreliggende Affattelse egnet til at ophøjes til Lov, men at man ikke var uvillig til at yde sin Medvirkning til Ændringer i de gældende Lovbestemmelser vedrørende Færøernes Lagting. Man foreslog Tinget, at Spørgsmaalet blev underkastet Drøftelse i en af Ministeriet nedsat Kommission — der tillige skulde have til Opgave at overveje Spørgsmaalet om Ændring i den færøske Skattelovgivning — og opfordrede det til at udpege nogle Medlemmer til at indtræde i en saadan Kommission.

I Lagtingets Samling i 1919 vedtog Tinget paany det i 1918 vedtagne Udkast til en Lagtingslov, idet det dog udtalte, at det ikke vilde modsætte sig Nedsættelsen af en Kommission, der efter Tingets Mening burde have Sæde i Thorshavn. Et Mindretal i Tinget — 9 Medlemmer — vilde imidlertid ikke lade sig repræsentere i Kommissionen, medmindre den nedsattes ved Lov og ikke kom til at omhandle Færøernes forfatningsmæssige Stilling i Almindelighed, men kun Spørgsmaalet om Amtmandens og Provstens Udtræden af Lagtinget. Da det nævnte Mindretal repræsenterede en meget stor Del af Øernes Vælgertal — muligvis over Halvdelen —, ansaa Justitsministeriet det herefter for ugørligt at løse Spørgsmaalet ved Nedsættelsen af en Kommission, hvorimod man anmodede Amtet om paany at forelægge Tinget Spørgsmaalet om Udarbejdelsen af en ny Lagtingslov, bl. a. under Henvisning til den Ændring i Grundlovens § 37, som behandledes i Rigsdagssamlingen 1919—20 og

under 10. September 1920 ophøjedes til Grundlov, og hvorefter Valget af en Landstingsmand paa Færøerne ikke mere foretages af Lagtinget, men af en Valgforsamling, bestaaende af Lagtingets folkevalgte Medlemmer, saaledes at Amtmandens og Provstens Stilling som selvskrevne Valgmænd ved dette Valg er ophævet.

I sin Samling i 1920 vedtog Lagtinget atter det i 1918 vedtagne Forslag; Justitsministeriet meddelte derefter Tinget, at man maatte fastholde sit tidligere indtagne Standpunkt, hvorefter Forslaget ikke i den foreliggende Affattelse egnede sig til at ophøjes til Lov.

Efter Justitsministeriets Opfattelse burde man ved en Revision af de gældende Lovbestemmelser vedrørende Færøernes Lagting kun sætte sig til Opgave at ophæve den Amtmanden og Provsten tillagte Stilling som selvskrevne, stemmeberettigede Medlemmer af Tinget samt i højere Grad end hidtil at sikre en ligelig Repræsention at de forskellige Anskuelser blandt Vælgerne. I sidstnævnte Henseende skal blot bemærkes, at de to politiske Partier paa Færøerne ved Lagtingsvalgene i Efteraaret 1920 hver fik valgt 10 folkevalgte Repræsentanter, medens der for det ene Parti var afgivet ca. 3550 Stemmer og for det andet Parti ca. 2500 Stemmer.

Da den ændrede Sammensætning af Lagtinget, som blev en Følge af Lagtingsvalget 1920, aabnede Mulighed for en Løsning i den af Justitsministeriet ønskede Retning, udarbejdede man et Udkast til Lov om Forandringer i Lov om Færøernes Lagting af 15. April 1854, der hvilede paa det ovennævnte Grundlag, hvilket Udkast man anmodede Amtet om at forelægge Lagtinget i dets Samling i 1921.

Lagtinget vedtog derefter et Udkast til Lov om Forandringer i Lov om Færøernes Lagting af 15. April 1854, hvilket Udkast i det væsentlige var udarbejdet paa Grundlag af Justitsministeriets Udkast.

Nærværende Lovforslag er udarbejdet i nøje Tilknytning til det af Lagtinget vedtagne Udkast. Dog har man anset det for formaalstjenligt i Forslaget at indarbejde de Bestemmelser i Loven af 1854, der endnu er gældende, saaledes at den nye Lov kommer til at indeholde samtlige Bestemmelser vedrørende Færøernes Lagting.

Med Hensyn til de enkelte Bestemmelser i Forslaget bemærkes:

ad § 1.

Efter § 2 i Loven af 1916 bestaar Lagtinget — foruden af Amtmanden og Provsten — af 20 af Beboerne valgte Medlemmer.

Lagtinget har ikke ment, at der i den Omstændighed, at de tidligere selvskrevne Medlemmer af Tinget bortfalder, ligger nogen Grund til at forøge Antallet af Tingets folkevalgte Medlemmer. Det har derfor kun ønsket Tingets Medlemsantal forøget udover 20 ved Tillægsmandater i det Omfang, hvori det efter hvert enkelt Valg maatte vise sig nødvendigt for at sikre en ligelig Repræsentation af de forskellige Anskuelser blandt Vælgerne, dog saaledes, at Antallet af Medlemmerne aldrig kommer at overstige 23. Det har endvidere ikke anset det for ønskeligt, at der gøres nogen Ændring i den nugældende Valgkredsinddeling eller iøvrigt — bortset fra de Modifikationer, der maatte blive Følgen af Reglerne om Tillægsmandater, i — de nugældende Bestemmelser vedrørende Fremgangsmaaden ved Lagtingsvalgene.

Tinget har dernæst udtalt Ønske om, at der gives Amtmanden Adgang til Tinget, saaledes at han sættes i Stand til at deltage i dets Forhandlinger og fremkomme med Forslag.

Gennemførelsen af en saadan Ordning, hvorefter Tinget stadig vil kunne drage Nytte af den juridiske Indsigt, som Amtmanden sidder inde med, maa anses for absolut paakrævet, alleredo af den Grund, at Regeringen ikke vil kunne undvære en Repræsentant paa Færøerne, gennem hvilken dens Forhandlinger med Tinget kan foregaa, og at Amtmanden vil være den, der lettest og naturligst vil kunne optræde som saadan.

Paragraffen er udarbejdet i fuldstændig Overensstemmelse med Lagtingets Indstilling.

ad §§ 2—11.

Disse Paragraffer svarer i alt væsentligt til §§ 3—12 i Loven af 1916.

De foretagne Ændringer og Tilføjelser er enten af redaktionel Natur eller en Følge af de nye Regler om Tillægsmandater. Det sidste er navnlig Tilfældet med de nye Bestemmelser i Forslagets § 4, 4. og 5. Stk. og § 5, 3. Stk.

ad §§ 12—13.

Disse Paragraffer indeholder Bestemmelser til Afgørelser af, hvor vidt der ved et Valg skal besættes et eller flere af de 3 Tillægsmandater og i bekræftende Fald hvorledes.

Paragrafferne svarer i Hovedtræk til § 43 og § 44, Nr. 4 i Lov om Valg til Rigsdagen af 11. April 1920 med de Ændringer, der er en Følge af, at Antallet af Tillægsmandater er svingende og ikke som for Folketingets Vedkommende lovmæssigt fastsat.

ad § 14.

I Overensstemmelse med Lagtingets Indstilling foreslaas det, at de paa en Kandidatliste opstillede Kandidater, der ikke bliver valgte, er Stedfortrædere for de Kandidater paa vedkommende Liste, som har opnaaet Valg, saaledes at man i vidt Omfang undgaar Suppleringsvalg, naar et Mandat bliver ledigt indenfor Valgperioden.

ad § 15.

De to første Stykker i Paragraffen svarer til § 14 i Loven af 1916.

Bestemmelsen i Paragraffens sidste Stykke er taget fra § 12 i Loven af 1854.

ad §§ 16—20.

Disse Bestemmelser svarer til §§ 10—14 i Loven af 1854, for § 10's Vedkommende i den Skikkelse, hvori denne er ændret ved § 15 i Loven af 1916.

De foretagne Ændringer er udelukkende af redaktionel Karakter.

ad § 21.

Paragraffens første Stykke, der svarer til § 15, 1. Stykke i Loven af 1854 og § 16 i Loven af 1916, er udarbejdet i Overensstemmelse med Lagtingets Indstilling.

Paragraffens 2det og 3die Stykke svarer til § 15, 2det og 3die Stykke, i Loven af 1854.

A/S. „Føre Amtstidende"s Bogtrykkeri, Thorshavn.

Bilag 28.

Nevndarálit

frá

búnaðarnevndini.

Nevndin hevur fingið um hendi tað ifjør í tinginum niðurlagda mál um broyting í rossalógini.

Tó at tað í ár eru framkomnar tær frágreiðingar frá sýslumonnunum, sum tingið í fjør saknaðist eftir, hevur nevndin ikki sæð sær stundir til at handfara hettar mál til lítar, og skal tessvegna loyva sær at seta fram hettar uppskot:

Málið um broyting í rossalógini verður niðurlagt til næsta ár.

Løgtingið, 4. oktober 1922.

D. Danielsen. *Poul Joensen.* *S. P. úr Konoy.*

J. Patursson,
oddi.

J. H. Poulsen. *M. Samuelsen.*)*

---

*) *Oliver Effersøe* var burtursaddur tá hettar varð undirskrivað.

A/S. [illegible] Amtstidende's Bogtrykkeri, Thorshavn.

Bilag 29.

Nevndarálit

frá

búnaðarnevndini.

Frá ymsum monnum úr Vágum og Kvívík, Stykkinum og Leynum er til tinglð komin umsókn um at veiðilógin verður soleiðis broytt at stytt verður um tað tíð, sum tað er loyviligt at skjóta harur.

Nevndin, sum hevur fingið við hendan mál at gera, hevur heldið at verður tað nomið við at broyta veiðilógina, vilja nógvar aðrar broytingar samstundis vera kravdar, og tá tað eru góð likindur til, at veiðilógaruppskotið, soleiðis sum tað er greitt úr hondum frá búnaðarnevndini av 1911, væntandi vil koma til endiliga avgerð á næsta árs løgtingi, ræður nevndin til at skjóta upp fyri løgtinginum:

1. Umsóknin frá monnum í Vágum og Norðstreymoy um at stytta um tað tíð, sum nú er loyviligt at skjóta harur, verður niðurløgd til næsta ár.
2. Formaðurin verður biðin um at gera umsøkjarunum kunnugt við tingsins avgerð.

Løgtingið, 4. oktober 1922.

D. Danielsen. *Poul Joensen.* *S. P. úr Konoy.*

J. Patursson,
oráf. *J. H. Poulsen.* *M. Samuelsen.**)

---

*) *Oliver Effersøe* var burturstaddur, tá hetlar varð undirskrivað.

A/S. „Føroya Amtstidende" + Selmagkkeri, Thorshavn.

Bilag 30.

Nevndarálit

frá

búnaðarnevndini.

Síðani málið um at forða fyri bróstsjúku hjá neytum og fyri øðrum fongdum sjúkum hjá fenaðlnum fór frá tinginum í fjør, eru komið aftur at hesum máll brøv frá landslæknanum, frá „veterinærfysikatet" og frá djóralæknanum og harafturat hevur amtið framsett uppskot um broytingar í lógini no. 36 dags. 28. febr. 1908 um „Foranstaltninger mod smitsomme Sygdomme hos Husdyrene m. m."

Nevndin heldur nú at teir neyðturviligi upplýsingar eru komnir til vegar og at tað grundarlag eisini er fingið, sum nýtist hjá nevndini til herútav at framseta uppskot til tingið um, hvussu landi á besta og lagaligastan hátt skal koma sær av við fongdar sjúkur og verja seg móti, at fongdar fenaðarsjúkur koma til landið.

Nevndin hevur tó ikki í ár fingið stundir til at taka avgjørda støðu til hetta mál í hesi tingsetu, og skal tessvegna loyva sær at sela eftirfylgjandi uppskot fram til tingsins avgerð:

Málið um at forða fyri bróstsjúku hjá neytum og fyri øðrum fongdum fenaðarsjúkum verður niðurlagt til næsta ár.

Løgtingið, 4. oktober 1922.

D. Danielsen. *Poul Joensen.* *S. P. úr Konoy.*

J. Patursson. *J. H. Poulsen.* *M. Samuelsen.*)*

---

*) *Oliver Effersøe* var burturstaddur tá hetta varð undirskrivað.

A/S. „Føroya Amtstidende"s Bogtrykkeri, Thorshavn.

Bilag 31.

Nevndarálit

frá

búnaðarnevndini.

Tingið hevur flýtt nevndini í hendi málið um: „Forslag og Betænkninger afgivne af den færøske Landbokommission", sum ein millumtinganevnd framlegði fyri tinginum tann 2. august h. á.

Í tveimum øðrum nevndarálitum hevur nevndin sett sini uppskot fram fyri tingið um ymsar broytingar í býtingalógini (Udskiftningsloven) og hagalógini.

Hini lóguppskotini hevur nevndin ikki sæð sær føri at kanna eftir í hesu tingsetu og skal tessvegna tilráða at tey uppskot sum eftir verða at fremja í „Landbokommissionsbetænkningen" verða viðurløgd til næsta ár.

So statt loyvir nevndin sær at stilla hettar uppskot til tingsins samtykt:

Tey uppskot í „Forslag og Betænkninger afgivne af den færøske Landbokommission 1911", sum eftur vera, tá býtislógaruppskotið (Udskiftningslovforslaget) og hagalógaruppskotið eru framd, verða niðurløgd til næsta ár.

Løgtingið, 4. oktober 1922.

D. Danielsen.	*Poul Joensen.*	*S. P. úr Konoy.*
J. Patursson.	*J. H. Poulsen.*	*M. Samuelsen.*)*

---

*) *Oliver Effersøe* var burturstaddur, tá nevndarálitið varð undirskrivað.

A. B. „Føroya Ársritsfelagið"s Bogtrykkeri, Thorshavn.

Forslag til Anordning

hvorved

Lov af 30. Juni 1922 om Folkekirkens Lønningsvæsen udenfor København og Frederiksberg m. m. sættes i Kraft paa Færøerne.

I Henhold til den Regeringen ved § 94 i Lov af 30. Juni 1922 om Folkekirkens Lønningsvæsen udenfor København og Frederiksberg m. m. givne Bemyndigelse sættes herved nævnte Lov i Kraft paa Færøerne fra 1. Januar 1924 at regne med følgende Ændringer:

Første Afsnit.

I Stedet for §§ 3—6 sættes som ny §:

„For Sydstrømø Præstegæld og Østerø Præstegæld er Lønnen 6300 Kr. aarlig, stigende med 600 Kr. hvert 3. Aar til 7500 Kr. aarlig.

For Norderøernes Præstegæld og Suderø nordre Præstegæld er Lønnen 4440 Kr. aarlig, stigende med 480 Kr. hvert 3. Aar til 6360 Kr. aarlig.

For Nordstrømø Præstegæld, Vaagø Præstegæld, Sandø Præstegæld og Suderø søndre Præstegæld er Lønnen 3480 Kr. aarlig, stigende med 360 Kr. hvert 3. Aar indtil 5640 Kr. aarlig.

For Sydstrømø Præstegælds Kaldskapellani er Lønnen 3120 Kr. aarlig, stigende med 360 Kr. hvert 3. Aar indtil 4200 Kr. aarlig.

For faste Hjælpepræster (præsteviede Medhjælpere) er Lønnen som for Sydstrømø Kaldskapellani.

Ved indtrædende Ledighed i et Præsteembede kan Menighedsraadene i vedkommende Præstegæld efter Samraad med Præstegældsudvalget fremsætte Forslag om, at det paagældende Embede kan sættes i en højere eller i en lavere Klasse end de foran nævnte."

Til § 11, 2. Stk., føjes: „Provsten paa Færøerne oppebærer i Stedet for Vederlag af Kirkerne Indtægterne af den til Provsteembedet henlagte Gaard i Andefjord."

§§ 21—32 finder ikke Anvendelse paa Færøerne.

Bestemmelserne i §§ 33 til 45 om Præstegaarde og Præstegaardsjorder kommer til Anvendelse paa Færøerne med følgende Lempelser:

1. Bestyrelsen af Præstegaarde med Jorder o. l. paahviler et for hvert Præstegæld nedsat Udvalg paa 3 Medlemmer under Færø Amt og Provstis Overtilsyn, saaledes at samtlige de Menighedsraadene i nævnte Paragrafer tillagte Beføjelser og Pligter overføres paa dette Udvalg, ligesom Stiftsøvrigheden erstattes af Færø Amt og Provsti. Præstegældsudvalgene vælges af Forstanderskaberne og Menighedsraadene i hvert Præstegæld.

2. Til § 36: Provstiudvalg udgaar.

3. Den i § 37, 3. Stk., omhandlede Fordeling af det i § 33, 1. Stk., fastsatte Fradrag af $^1/_8$ af Grundløinnen bortfalder for Færøernes Vedkommende.

4. §§ 39—41 udgaar.

5. Det i § 44 ommeldte Fællesudvalg af Menighedsraad bortfalder.

6. § 46, 1. og 2. Stk., finder ikke Anvendelse for Færøernes Vedkommende.

7. § 47, 1. Stk., finder ikke Anvendelse paa Færøerne.

Andet, tredie og fjerde Afsnit

uændret.

Femte Afsnit.

Til § 56 føjes: „for Færøernes Vedkommende tillige ved Offer og Accidenser."

§§ 57—59 finder ikke Anvendelse paa Færøerne.

§ 60 affattes saaledes:

„Attester efter Kirkebogen betales med 60 Øre, der tilfalder vedkommende Præstelønningskasse. Attester, der begæres af offentlige Myndigheder eller udstedes til offentlig Brug, udfærdiges dog altid uden Betaling."

§ 61, 2. Stk., affattes saaledes:

„Samtidig med at Kommunalbestyrelserne til Lagtinget opgiver det samlede Beløb af endeligt udfundne Skatteindtægter til Brug for Paaligningen til Amtsfonden, jfr. Lov om Skat til Kommunerne og Amtsfonden § 30, opgives det samlede Beløb af Skatteindtægter, hidrørende fra Personer, der ikke hører til Folkekirken. Paa Grundlag af de fra Præstegaardsudvalgene modtagne Overslag, jfr. § 63, fastsætter Lagtinget efter de for Paaligning til Amtsfonden gældende Regler det Skattebeløb, der skal udredes fra hver Kommune i det følgende Skatteaar til Dækning af de enkelte Præstegælds Udgifter."

3. og 4. Stk. finder ikke Anvendelse paa Færøerne.

6. Stk. affattes saaledes:
„De paaligned Beløb indbetales af Kommunalbestyrelserne til Præstelønningskasserne, jfr. § 62, 1. Stk."

Sjette Afsnit.

§ 62, 1. Stk., affattes saaledes:
„De til Præsternes Lønning henlagte Midler bestyres i en for hvert Præstegæld særskilt Præstelønningskasse."

I 3. Stk. ændres „Menighedsraadet" til „Færø Amt og Provsti".

§ 63, 1. Stk., affattes saaledes:
„Til Præstelønningskasserne indbetales af Præstegældsudvalgene Indtægterne af Præstegaardsjorderne m. m."

3. Stk. affattes saaledes:
„Præstegældsudvalget affatter aarligt et Overslag over Indtægter og Udgifter i det kommende Regnskabsaar, der følger Kalenderaaret.
Overslaget indsendes inden Udgangen af Juni Maaned gennem Færø Amt og Provsti til Lagtinget til Godkendelse."

I 4 Stk. ændres „Menighedsraadet" til „Færø Amt og Provsti".

5. Stk. affattes saaledes:
„Efter Regnskabsaarets Udløb indsendes Regnskab for Præstelønningskasserne til Lagtinget til Revision og Decision."

6. og 7. Stk. finder ikke Anvendelse paa Færøerne.

§§ 64—66 og 68 finder ikke Anvendelse paa Færøerne.

§ 69 udgaar.

Syvende Afsnit.

§ 75, 2. Stk., affattes saaledes:
„For saadan Tjeneste kan der i Tilfælde af Embedsledighed ydes et Honorar af vedkommende Præstegælds Præstelønningskasse, der fastsættes af Kirkeministeriet efter Indstilling af Biskoppen.
Deles Betjeningen af et Embede mellem flere Præster, deles Honoraret forholdsmæssigt mellem disse. Endvidere ydes der en passende Befordringsgodtgørelse, der fastsættes under Hensyn til de særlige Forhold."

4. Stk. finder ikke Anvendelse paa Færøerne."

Bemærkninger til foranstaaende.

ad §§ 3—6.

Da det har vist sig at være Menighedsraadenes Ønske at bevare den ved Kirkeministeriets Bekendtgørelse Nr. 161 af 15. Marts 1920 fastsatte Klasseficering af Præsteembederne, har man foreslaaet Paragraferne omredigeret saaledes, at denne bevares.

ad §§ 21—32.

I Overensstemmelse med Lagtingets Vedtagelse i Samlingen 1920 og Kirkeministeriets Skrivelse af 25. April 1921 foreslaas den tidligere Ordning med Hensyn til Offer og Accidenser til Præsterne og Kirkebetjentene paa Færøerne bevaret, og der bliver saaledes ikke Anvendelse for de i disse Paragrafer indeholdte Regler.

ad §§ 33—45.

Den i Loven indeholdte Ordning, hvorefter Bestyrelsen af Præstegaardene m. m. er henlagt til Menighedsraadene, maa anses for upraktisk paa Færøerne, hvor der i de forskellige Præstegæld findes fra 4 til 8 Menighedsraad. Menighedsraadsinstitutionen synes derhos paa Færøerne at have haft mindre Betydning end i det øvrige Kongerige. Man har derfor foreslaaet oprettet et Udvalg paa 3 Medlemmer for hvert Præstegæld til at udføre de Menighedsraadene ved nærværende Lov paalagte Hverv.

Disse Præstegældsudvalg tænkes valgt af Forstanderskaberne og Menighedsraadene i vedkommende Præstegæld, saaledes at der til Valgets Foretagelse møder 2 Udsendinge fra hvert Forstanderskab og 1 Udsending fra hvert Menighedsraad. Det maa nemlig anses for naturligt, at Forstanderskaberne, der for en væsentlig Del skal skaffe de fornødne Midler tilveje til Dækning af Præstegældets Udgifter, faar Indflydelse paa Udvalgets Sammensætning.

Endvidere har man foreslaaet Stiftsøvrigheden erstattet med Færø Amt og Provsti, dels fordi Amt og Provsti allerede nu har med Bestyrelsen af Præstegaardsjorderne at gøre og sidder inde med det nødvendige Kendskab til de stedlige Forhold, dels for at undgaa for mange Instanser.

ad § 37.

Da der ikke for Færøernes Vedkommende tænkes oprettet noget Fællesskab mellem Præstegældene, maa den i Paragrafen ommeldte Fordeling af Boligfradraget bortfalde.

ad §§ 39—41.

De i disse Paragrafer indeholdte Regler synes at forudsætte Tilstedeværelsen af en Fællesfond. Da en saadan ikke tænkes oprettet, vil Forholdet blive følgende:

Det bliver Præstegældsudvalgenes Opgave at bringe det mest mulige ud af Præstegaardsjorderne m. m. ved Bortforpagtning eller paa anden Maade.

Over Indtægter herved udarbejdes hvert Aar et Overslag, i Forhold til hvilket Kirkeskatten da vil være at beregne. Skulde imidlertid et Aars Indtægt overskride den beregnede Indtægt, vil der ved Overslaget for næste Aar være at tage Hensyn hertil.

ad § 46.

Man henviser til Lov Nr. 96 om Ændring i Skydsvæsenet af 17. Marts 1922 § 1.

ad § 47.

Da Ministerialbøger ifølge gammel Skik anskaffes for Kirkekassernes Regning, kan Bestemmelsen i § 47, 1. Stk., formentlig undværes.

ad § 56 og §§ 57—59.

Man henviser til det ovenfor ad §§ 21—32 anførte.

ad § 60.

Man henviser til Lagtingets Forslag til Anordning om Gennemførelse paa Færøerne af Lov om Ægteskabs Indgaaelse og Opløsning.

ad § 61.

Da Kirkeskatten foreslaas paalignet efter Reglerne om Skat til Amtsrepartitionsfonden, og denne Skat paalignes af Lagtinget, har man anset det for naturligt ogsaa at lade Kirkeskatten henhøre under Lagtinget, jfr. ogsaa det af Tinget vedtagne Forslag til Lov for Færøerne om Kirkernes Styrelse m. m.

De i § 61, 3. Stk., omhandlede Ligningsbeløb, bortset fra 1) Kirkeskatten og 3) Udgifter vedrørende Præsteboligen og Præstegaardsjorderne finder enten ikke Anvendelse for Færøernes Vedkommende eller omhandles i Forslaget til Lov om Kirkernes Styrelse.

ad § 62.

Det maa anses for mest hensigtsmæssigt, at Pengemidlerne bestyres af Færø Amt og Provsti i særlige Kasser for hvert Præstegæld, saaledes at Præstegældsudvalgene ikke bebyrdes med det hermed forbundne Arbejde.

ad § 63.

Præstegældsudvalget affatter Overslag over de Udgifter og Indtægter, som vedrører Bestyrelsen af Præstegaardene og Præstegaardsjorderne m. m. og indsender dette til Amt og Provsti; her udregnes det endelige Overslag over alle Præstegældets Indtægter og Udgifter, hvilket Overslag derefter tilstilles Lagtinget.

ad § 69.

Da man i Forvejen har en Institution som Færø Amt og Provsti, og da de Opgaver, der efter § 69 er henlagt til et Provstiudvalg, dels ikke er til Stede paa Færøerne, dels alt henhører under Amt og Provsti, har man anset det for ufornødent at indføre et saadan Organ som et Provstiudvalg.

ad § 75.

Da de færøske Præster oppebærer et særligt Tillæg, jfr. Lovens § 9, og da man nødig vil paalægge Præstegældene for store Udgifter, har man indskrænket Ydelse af Honorar for Betjening af andet Præstegæld til Tilfælde af Embedsledighed. Med Hensyn til Befordringsgodtgørelsen henledes Opmærksomheden paa, at Præsterne paa Færøerne vel har fri Befordring indenfor deres Præstegæld, men ikke mellem Præstegældene indbyrdes.

I Udvalget angaaende Kirkernes Styrelse m. m., den 3. Okt. 1922.

J. Dahl. *S. P. ür Konoy.* *J. H. Poulsen.*

Oliver Effersøe. *Joen Poulsen.*

A/S. „Føroya Amtstidende"s Bogtrykkeri, Thorshavn.

Bilag 33.

Nevndarálit

frá

búnaðarnevndini viðvikjandi umsóknirnar nr. 83 a. og 83 b. um samtykt av byggingareglum.

Nevndin hevur fingið um hendi tvær umsóknir, eina úr Gøtu og aðra frá søknarstjórnini í Nólsoy, um at bygdaskipanir um hús, vegir, tún og tílíkt sum søknarstjórnirnar áseta, kunnu samtykkjast av amtinum og soleiðis gerast til galdandi reglur.

Nevndin heldur hesar umsóknir vera á góðari leið og skal tilráða tinginum at samtykkja:

Løgtingið tilmælir:

1. *at* amtið, tá umsóknir frankoma frá søknarstjórnum ella frá atvarðandi byggingarnevndum, samtykkir tær byggingarreglur, sum haldast mugu at vera væl hóskandi, og
2. *at* undantak frá tílíkum reglum ikki kann fáast, uttan at amtið í hvørjum einstøkum viðfangið gevur loyvi at víkja frá reglunum.

Løgtingið, 4. oktober 1922.

D. Danielsen. *Poul Joensen.* *S. P. úr Konoy.*

J. Patursson. *J. H. Poulsen.* *M. Samuelsen.**)

---

*) *Oliver Effersøe* var burturstaddur, tá nevndarálitið varð undirskrivað.

A/S. „Føroya Amtstidendis" Bogtrykkeri, Thorshavn

Bilag 34.

Udvalgsbetænkning

i

Udkast til Lov om Haugers Styrelse og Drift m. m.

Udvalget har gennemgaaet Udkast til Lov for Færøerne om Haugers Styrelse og Drift m. m. og har ikke fundet Anledning til deri at foreslaa Forandringer af væsentlig Betydning. Vedrørende Bestemmelserne i §§ 2, 3 og 10, der henviser til Grandestævneudkastet og Hegnslovudkastet, som Udvalget ikke kan faa færdigbehandlet i denne Lagtingssamling, har man overvejet, hvorvidt der burde foretages de i saa Henseende nødvendige Rettelser. Da Udvalget gaar ud fra at nærværende Lovforslag, efter dets forventede Vedtagelse i Tinget i indeværende Samling, dog ikke ophøjes til Lov før Grandestævne- og Hegnslovudkastet ogsaa ere vedtagne af Tinget, har Udvalget anset det for rigtigt at bibeholde Henvisningerne i foran nævnte Paragraffer uforandrede.

Saaledes foranlediget skal Udvalget foreslaa følgende

Ændringer

til

Udkast til Lov for Færøerne om Haugers Styrelse og Drift m. m.

i Landbokommissionsbetænkningen Side 7—17.

Af et Mindretal (D. Danielsen og J. H. Poulsen).

Til § 32.

Paragraffen affattes saaledes:

1. „Ejerne af Bygdens Hauger i Forening kunne ved vedtægt paa Grandeslævne afgøre, hvor mange Hunde, der maa benyttes i Haugen til Faarerøgt og Fjeldgang, samt hvor mange Hunde, der kan benyttes til Agtning. Enhver Hund, der selv gaar ud i Marken og jager eller bider Faar eller som gør Skade paa Hauges Faar eller træffes strejfende i Haugen, skal, naar nogen Haugeejer i Bygden kræver det, straks holdes indelukket eller lænket.

Af et Mindretal (S. P. úr Konoy).

Til § 36.

Som nyt Punktum tilføjes:

2. „Disse Bestemmelser kan ogsaa gøres anvendelig for Trøer og Trøparter".

Af Udvalget.

Til § 37.

3. I 1. Stk. udgaar Ordet „Sognekommissionen" og der indsættes „den kommunale Styrelse."

Af et Mindretal (Patursson).

4. I 2. Stk. tilføjes efter Ordet „Landvæsenskommission": „naar Sagen angaar en Skønsforretning, i Erstatningsspørgsmaal for Retten."

Til § 47.

5. I 1. Stk. forandres Tallene „2--25" til „10—30".

Lagtinget, 5. Oktober 1922.

D. Danielsen. *Poul Joensen.* *S. P. úr Konoy.* *J. Patursson.*

J. H. Poulsen. *A. Samuelsen.* *M. Samuelsen.*

A/S. „Føroya Amtstidendir"s Bogtrykkeri, Thorshavn.

Bilag 35.

Udvalgsbetænkning

§

Sag Nr. 156 — 1922: Elektricitetsanlæg i Klaksvig.

Nærværende Sag har været behandlet i Tinget i 1921. Se Lagtingstidende, Bilag 24, Side 4. Det oplystes den Gang, at Firmaet F. H. Krebs, København, havde ladet foretage Undersøgelser vedrørende Anlæg af Kraftstationer ved „*Stóra*" og i „*Gravardalsá*" med det Resultat at Anlægssummen kunde anslaas til c. **300.000 Kr.** og der forelaa dengang ved Forstanderskabets Skrivelse af 5. Juli 1921 Andragende om den nødvendige Støtte fra Lagtingets Side.

Da Undersøgelserne vedrørende de generelle Planer til Færøernes Elektrificering endnu ikke forelaa og Spørgsmaalet angaaende hvorvidt Klaksvig kunde forsynes med elektrisk Energi gennem Kabel over Kalsøfjord derved heller ikke kunde besvares, mente Lagtinget ikke at kunne tage endelig Stilling til Sagen i Fjor; men overdrog til et staaende Udvalg at anbefale Anlægget til Statens Støtte under Forudsætning af, at Lagtingets Tillidsmand (Hr. Ingeniør Sætersmoen) fandt det forsvarligt.

Det staaende Udvalg kunde imidlertid intet foretage, idet der inden Tingets Sammentræden i Aar ikke forelaa nogen Betænkning fra Lagtingets Ingeniører, og Sagen er saaledes forelagt Tinget.

Den ligger nu anderledes og bedre oplyst, idet der siden i Fjor er foretaget en Del yderligere detaillerede Undersøgelser paa Stedet bl. a. ogsaa ved „*Svartadalsá*" af Firmaet *F. H. Krebs* som ogsaa de ventede Landsplaner baade fra *Haakon Blaauw* og *G. Sætersmoen* nu er forelagte Tinget.

Vedrørende Udregningerne, der foreligger fra F. H. Krebs og Ingeniør Sætersmoen, skal man bemærke, at da disse tildels beskæftiger sig med forskellige Anlæg og tildels ser forskelligt paa de samme Anlægs Størrelser, kan man ikke uden videre gøre en Sammenligning.

Ingeniør Sætersmoen har beregnet tre Anlæg, „Stóra" 220 HK., „Svartadalsá" 120 HK. og „Gravará" 120 HK., og anslaar ved disse Kraftstationer Anlægssummen ved de hydrauliske og elektriske Anlæg tilsammen til *500.000 Kr.* Ingeniørfirmaet F. H. Krebs, der i det hele siden forrige Aar har ændret Anlæggets Størrelse betydelig, bl. a. af Hensyn til de store Udviklingsmuligheder i Klaksvig, anbefaler foreløbig at gennemføre et Anlæg ved „Stóra", der anslaas til 360 HK. med en Mulighed for Udvidning af Maskinhallen til 500 HK.

Anlægsomkostningerne hertil anslaas at blive *500.000 Kr.*

Dernæst paaviser F. H. Krebs at Energimængden ved Udbygning af *„Stóra"* kan forøges med 78 pCt. og ved en Tunnelbygning til den Aa, der løber ned ved Arnefjord med 64 pCt. Endvidere paapeger samme en Mulighed for Udbygning og Anlæg ved „Fosá" paa Bordøens østlige Side.

Da Spørgsmaalet vedrørende Kabel over Kalsøfjord baade efter de af Klaksvig Sogns Kommune ved sin Ingeniør fremskaffede Oplysninger og efter Hr. Sætersmoens Landsplan maa besvares derhen, at det vil være utilraadeligt for Klaksvig at indrette sig paa at faa elektrisk Energi tilført fra Østerø ved Kabel, vil Udvalget tilraade, at der meddeles Klaksvig Sogns Kommune Approbation paa Optagelse af et Laan andetsteds til Bestridelse af Udgifterne vedrørende Anlæg af elektriske Kraftstationer, hvis ikke det nødvendige Statslaan kan opnaas.

Forslag:

1. Lagtinget approberer, at Klaksvig Sogns Kommune optager Laan paa indtil *500.000 Kr.* til Anlæg af Elektricitetsværk i Kommunen.

2. Lagtinget indgaar til Regeringen med Andragende om, at der af Statskassen ydes Klaksvig Sogns Kommune et Laan, svarende til Halvdelen af Anlægsomkostningerne ved ovenfor nævnte Elektricitetsværk, dog ikke udover *250.000 Kr.*

I Udvalget ang. Fossesagen, Lagtinget, den 5. Oktober 1922.

R. Rasmussen,
Ordfører.

J. Patursson,
Formand.

Edw. Mortensen.

J. M. Matras.

H. C. W.-Tórgarð.

A. S. „Føroya Antikvitetsfelags Bókaprentsmiðja, Tórshavn

Ekstrakter

af

de af Færøernes Lagting decideredede Regnskaber

I

Sessionen 1922.

Meddelt af Færø Amt.

Thorshavn.

Trykt i A/S, »Færø Amtstidendes« Bogtrykkeri.

1923.

1.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Færø Amts Repartitionsfond

for Aaret fra 1. Oktober 1920 til 30. September 1921.

Indtægt:

1. Beholdning den 1. Oktober 1920:	Kr	Øre	Kr	Øre
Hos Regnskabsføreren	6225	43		
Restancer af Skat og Leje samt Bidrag til Amtsrepartitionsfonden	47119	70		
			53345	13
2. Udskrivning i Regnskabsaaret 1920—21 paa Jordegodset og Kommunerne			95616	96
3. Kendelser for Handelsbeviser			1710	00
4. Statstilskud i H. t. Lov 15. Maj 1903			3000	00
5. Diverse Indtægter			447	59
6. Refusion af forskudsvis afholdte Udgifter vedrørende smitsomme Sygdomme			6746	20
7. Refusion af Delinkventomkostninger			45	10
8. Refusion af forskudsvis afholdte Udgifter til Vejanlæg m. v.			45614	71
9. Gæld den 30. September 1921:				
Til Føroya Banki			51283	00
Summa Indtægt			257808	69

Udgift:

a. Gæld den 1. Oktober 1920:			Kr	Øre
Til Føroya Banki			26995	10
b. Udgifter vedrørende Lagtingshuset			1900	19
c. Lagtingsmændenes Diæter og Rejseudgifter			19186	95
d. Andre Udgifter vedrørende Lagtingsarbejdet			36893	21
e. Udgifter til Justitsvæsenet			3493	63
f. — - Valgvæsenet			6846	97
g. — - Medicinalvæsenet			7143	97
h. — - Skolevæsenet			1799	75
i. — - Landbruget			46	98
k. Renter af Gæld			18841	91
l. Afdrag af Gæld			11541	63
m. Forøgelse af Aktiver			240	00
n. Forskellige Udgifter			12834	49
o. Udgifter til kommunale Vejanlæg m. v.			60440	49
p. Delinkventomkostninger			1516	57
q. Udgifter til smitsomme Sygdomme			2884	09
r. Beholdning den 30. September 1921:	Kr	Øre		
Restancer af Skat m. v.	30415	35		
Kontant hos Regnskabsføreren	4487	41		
			34902	76
Summa Udgift			257808	69

2.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Færø Amts Fattigkasse

for Aaret fra 1. Oktober 1920 til 30. September 1921.

Indtægt:

		Kr	Øre	Kr	Øre
1.	Beholdning den 1. Oktober 1920:				
	I. Tilhørende Grundfonden	36500	00		
	II. Disponible Midler	13138	26		
				49638	26
2.	Renter			1403	25
3.	Arvefgifter			819	65
4.	Afgifter af Gavebreve og Testamenter			10	79
5.	Afgifter af Grindefangster			826	81
6.	Bidrag fra Embeds- og Bestillingsmænd i Anledning af deres Ansættelse paa Færøerne			20	00
7.	Bøder			99	00
8.	Kendelser for udfærdigede Handelsbevillinger			1150	00
9.	Kendelser i H. t. Firmaloven			0	00
10.	Refunderet Forskud i Anledning af forskellige Personers Nedsendelse og Ophold paa Sindsygeanstalter i Danmark			9905	49
11.	Kendelser for udfærdigede Bevillinger til Handelsrejsende			585	00
12.	Afgifter iflg. Lov af 2. Maj 1902 om Hvalfangst			940	00
13.	Ifølge Decision			4	00
	Summa Indtægt			65402	25

Udgift:

		Kr	Øre	Kr	Øre
1.	Tilskud til Sygehuse			2400	00
2.	Udgifter til Underhold af Børn avlede udenfor Ægteskab			984	00
3.	Kassererens Løn			150	00
4.	Andre Udgifter			39	12
5.	Udbetalte Forskud, der er refunderede i Regnskabsaaret			9905	49
6.	Tilskud til Pensionsfonden			2000	00
7.	Forskud i Anledning af Sømænds Hjemsendelse			70	00
8.	Beholdning den 30. September 1921:				
	I. Tilhørende Grundfonden	37000	00		
	II. Disponible Midler	12853	64		
				49853	64
	Summa Udgift			65402	25

8.

Ekstrakt

af

Rensgkabet for Færø Amts Skydskasse

for Aaret fra 1. Oktober 1920 til 30. September 1921.

Indtægt:

		Kr	Øre
1.	Beholdning den 30. September 1920	16632	41
2.	Paaligget de forskellige Kommuner i Henhold til Lov af 17. Marts 1865 § 3 jfr. Lov af 14. Januar 1881	1254	94
3.	Indvundne Renter	170	27
	Summa Indtægt	22966	43

Udgift:

	Kr	Øre	Kr	Øre
1. Skydsudgifterne i Aaret 1920—21				
A. Fælles Skydsudgifter for Amtet	2196	65		
B. De for Syslerne særlige Skydsudgifter	1104	54		
			3301	19
2. Tilskud til Færø Amts Telefonvæsen			500	00
3. Regnskabsførerens Løn			60	00
4. Andre Udgifter			126	18
5. Tilskud til „Smiril"			10500	00
6. Beholdning den 30. September 1921			8479	06
Summa Udgift			22966	43

4.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Færø Amts økonomiske Fond

for Aaret fra 1. Oktober 1920 til 30. September 1921.

Indtægt:

	Kr	Øre	Kr	Øre
1. Beholdning den 1. Oktober 1920:				
A. Tilhørende Grundfonden:				
Rentebærende Kapital	28056	00		
B. Disponible Midler	26841	52		
			54897	52
2. Renter af Fondens Kapitaler			1910	62
3. Indtægter af Grindefangster			12606	16
4. Indtægter i H. t. Lov om Hvalfangst ved Færøerne af 2. Maj 1902			5640	00
5. Refusion			30	00
Summa Indtægt			75084	30

Udgift:

	Kr	Øre	Kr	Øre
1. Til Anlæg og Reparation af Broer, Veje og Landingssteder			297	26
2. Udgifter i Anledning af Grindefangster			12554	66
3. Tilskud til Fonden for Jordehvalsrettighedens Aflesning 5% af Storhvalsfangsten 1920—21 jfr. Reglement 14. Juni 1909			282	00
4. Tilskud til Plantningsforsøg			800	00
5. — - Føroya Háskúla			600	00
6. Kassererens Løn			96	00
7. Andre Udgifter			156	04
8. Tilskud til Udgivelse af færøske Kvæder			967	16
9. Beholdning den 30. September 1921:	Kr	Øre		
A. Tilhørende Grundfonden	29056	00		
B. Disponible Midler	30275	18		
			59331	18
Summa Udgift			75084	30

Fonden til Jordehvalsrettighedens Aflesning havde pr. 30. September 1921 en Formue af 67983 Kr. 09 Øre.

5.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Grindegarnet i Vestmanhavn

for Aaret 1921.

Indtægt:

	Kr	Øre
1. Beholdning den 1. Januar 1921	1269	18
2. Indvundne Renter	47	26
Summa Indtægt	1316	44

Udgift:

	Kr	Øre
1. Kassererens Løn	12	00
2. Andre Udgifter	35	69
3. Beholdning den 31. December 1921	1268	75
Summa Udgift	1316	44

6.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Fonden for Forulykkedes Efterladte

for Aaret 1921

Indtægt:

	Kr	Øre	Kr	Øre
1. Beholdning den 1. Januar 1921:				
a. Tilhørende Grundfonden	6910	74		
b. Disponible Midler	6141	00		
			13051	74
2. Jordebogskassen indbetalt i H. t. Lov af 1. April 1908 for Finansaaret 1920—21 og 1921—22			432	00
3. Indvundne Renter			567	44
Summa Indtægt			14051	18

Udgift:

	Kr	Øre	Kr	Øre
1. Regnskabsførerens Løn			12	00
2. Andre Udgifter			12	95
3. Beholdning den 31. December 1921:	Kr	Øre		
a. Tilhørende Grundfonden	7010	74		
b. Disponible Midler	7015	49		
			14026	23
Summa Udgift			14051	18

7.

Ekstrakt
af
Regnskabet for Færø Amts Skolefond
for Aaret 1921.

Indtægt:

1. Beholdning den 1. Januar 1921:						
a. Rentebærende Kapital				Kr.	Øre	
				36491	04	
b. I Færø Amts Sparekasse	Kr.	Øre				
	2604	41				
c. I Føroya Banki	100	05				
d. Hos Kassereren	3323	40				
				6027	86	
						42518 90
2. Renter af Fondens Kapitaler						1535 16
3. Refusion af Reersley Kirketiende						14 33
4. Statskassens Deputat						224 00
5. Statskassens faste Tilskud til Realskolen						3900 00
6. Statskassens Tilskud til Lærerlønninger						30236 16
7. Andre Indtægter						0 00
8. Tilskud til udenbys Elever				Kr.	Øre	
a. Statskassen				593	75	
b. Amtsrepartitionsfonden				593	75	
						1187 50
9. Tilskud til Fru Effersøes Pension:						
a. Statskassen				300	00	
b. Amtsfonden				150	00	
c. Thorshavns Kommune				100	00	
						550 00
10. Thorshavns Kommunes Tilskud til Realskolen						150 00
11. Skolepenge fra Realskolens Elever						7378 00
12. Renholdelsespenge fra samme						625 00
13. Brændselspenge fra samme						635 00
14. Lejeindtægt						404 00
15. Indgaaede Restancer						28 40
16. Seminariet for Brændsel, Belysning og Rengøring						600 00
17. Indtægter af Grind og Storhval						1520 98
			Summa Indtægt			81507 43

Udgift:

					Kr.	Øre
1. Pensioner					902	81
2. Lærerlønninger og Vikarudgifter					30812	06
3. Understøttelse til udenbys Elever					1187	50
4. Revisorlon					29	82
5. Kassererlon					100	00
6. Porto m. m.					40	00
7. Skatter og Afgifter					1071	10
8. Assurance					645	00
9. Vedligeholdelse					1058	19
10. Brændsel og Belysning					3446	16
11. Renholdelse					1891	83
12. Undervisningsmateriel m. m.					312	87
13. Andre Udgifter					103	95
14. Renter af Laan					300	00
15. Anvist af Skoledirektionen					189	12
16. Restancer					1372	60
17. Beholdning den 31. December 1921:				Kr.	Øre	
a. Rentebærende Kapital				36491	04	
b. I Færø Amts Sparekasse	Kr.	Øre				
	58	26				
c. I Føroya Banki	104	09				
d. Hos Kassereren	1391	03				
				1553	38	
						38044 42
			Summa Udgift			81507 43

8.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Fonden til Anskaffelse af nyttige Skolebøger for fattige Almuesbørn paa Færøerne

for Aaret 1921.

Indtægt:

		Kr.	Øre	Kr.	Øre
1. Beholdning den 1. Januar 1921:					
	a. Rentebærende Kapital	1300	00		
	b. Indestaaende i Sparekassen	1830	28		
	c. Kontant Beholdning	2	69		
				3132	97
2. Indvundne Renter				165	06
	Summa Indtægt			3298	03

Udgift:

		Kr.	Øre	Kr.	Øre
1. Uddelt til Boghjælp				60	00
2. Revisorlen				0	10
3. Beholdning den 31. December 1921:					
	a. Rentebærende Kapital	1300	00		
	b. Indestaaende i Sparekassen	1847	22		
	c. Restancer	86	12		
	d. Kontant Beholdning	4	59		
				3237	93
	Summa Udgift			3298	03

9.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Sognepræst Engelsteds Deltagelses og Erkendtligheds Legat

for Aaret 1921.

I. Realskolelegatet.

Indtægt:

		Kr.	Øre	Kr.	Øre
1. Beholdning den 1. Januar 1921:					
	a. Rentebærende Kapital	1400	00		
	b. Kontant Beholdning	5	60		
				1405	60
2. Indvundne Renter				49	00
	Summa Indtægt			1454	60

Udgift:

			Kr	Øre
1. For Bøger til Dicipelbiblioteket			49	05
2. Revisorløn			0	08
3. Beholdning den 31. December 1921:	Kr	Øre		
a. Rentebærende Kapital	1400	00		
b. Kontant Beholdning	5	47		
			1405	47
Summa Udgift			1454	60

II. Pensionslegatet.

Indtægt:

	Kr	Øre	Kr	Øre
1. Beholdning den 1. Januar 1921:				
a. Rentebærende Kapital	800	00		
b. Kontant og i Sparekassen	681	90		
			1481	90
2. Indvundne Renter			55	12
Summa Indtægt			1537	02

Udgift:

			Kr	Øre
1. Trykningsudgifter			23	20
2. Beholdning den 31. December 1921:	Kr	Øre		
a. Rentebærende Kapital	800	00		
b. Kontant og i Sparekassen	713	82		
			1513	82
Summa Udgift			1537	02

10.
Ekstrakt
af
Rengskabet for den gensidige Forsikringsforening for Skolebygninger paa Færøerne
for Aaret fra 1. Oktober 1920 til 30. September 1921.

Indtægt:

	Kr	Øre	Kr	Øre
1. Beholdning den 1. Oktober 1920:				
a. Indestaaende i Sparekassen	6290	29		
b. Kontant Beholdning	275	57		
			6565	86
2. Forsikringspræmier for indtegnede Skolebygninger			287	23
3. Indvundne Renter			258	64
Summa Indtægt			7111	73

Udgift:

			Kr	Øre
1. Løn til Kassereren			50	00
2. Revisorløn			0	40
3. Trykningsudgifter			30	80
4. Porto			12	00
5. Beholdning den 30. September 1921:	Kr	Øre		
a. Indestaaende i Færø Amts Sparekasse	6824	50		
b. Kontant Beholdning	194	03		
			7018	53
Summa Udgift			7111	73

11.

Ekstrakt

af

Regnskabet for de færøske Almueskole-Læreres og -Lærerinders Pensionsfond

for Aaret fra 1. Oktober 1920 til 30. September 1921.

Indtægt:

			Kr	Øre	Kr	Øre
1. Beholdning den 1. Oktober 1920:						
a. Indestaaende i Sparekassen			17919	47		
b. Kontant Beholdning			3297	93		
c. Restancer			16	00		
					21263	40
2. Indbetaling til Fonden i H. t. Lov af 29. Marts 1893 §§ 2 og 3:						
I. a. Fra Statskassen	3050	47				
b. » Kommunerne paa Færøerne	3050	47				
			6100	94		
II. a. - Statskassen 4. Tilskud	2000	00				
b. - Amtsfattigkassen	2000	00				
			4000	00		
					10100	94
3. Indbetaling fra Kommunerne til Kassererens Løntning					100	00
4. Indvundne Renter					798	07
				Summa Indtægt	32262	41

Udgift:

			Kr	Øre	Kr	Øre
1. Udbetalte Pensioner					8295	95
2. Anvist af Skolefonden — Tilskud til samme					205	62
3. Løn til Kassereren					100	00
4. Revisorløn					7	97
5. Trykningsudgifter					46	80
6. Porto og Papir					23	00
7. Beholdning den 30. September 1921:						
a. Indestaaende i Sparekassen			21286	71		
b. Kontant Beholdning			2296	36		
					23583	07
				Summa Udgift	32262	41

12

Ekstrakt

af

Regnskabet for Færøernes Amtskommunes Telefonvæsen

for Aaret fra 1. Oktober 1920 til 30. September 1921.

Indtægt:

1. Beholdning den 1. Oktober 1920:	Kr	Øre	Kr	Øre
a. I Færø Amts Sparekasse	3204	66		
b. I Do. tilhørende Fornyelsesfonden	13476	25		
c. I Føroya Banki	6197	51		
	27878	42		
÷ Skylder for Telegrammer i Septbr.	6346	14		
	21532	28		
d. Restancer	16113	40		
e. Kontant Beholdning	4650	53		
			42596	21
2. Indtægt af Abonnement			25334	15
3. Indtægt af Samtaler, Telefontelegrammer, Budsendelser og Extragebyr			76616	29
4. Amtskommunens Godtgørelse for de til og fra Telegrafstationen i Thorshavn og Tveraa telefonerede Telegrammer			5081	74
5. Forskellige Indtægter			3341	70
6. Laan fra P/F Føroyar			60000	00
Summa Indtægt			212970	09

Udgift:

			Kr	Øre
1. Administration			24727	46
2. Forrentning og Afdrag af Laan			12862	36
3. Stationernes Drift			20147	50
4. Vedligeholdelse og Eftersyn af Anlægget			21084	54
5. Udvidelse af Anlægget			97888	45
6. Forskellige Udgifter			2204	61
7. Beholdning den 30. September 1921:	Kr	Øre		
a. I Færø Amts Sparekasse	852	57		
b. I Do. tilhørende Fornyelsesfonden	16079	06		
c. I Føroya Banki	5180	32		
	22111	95		
÷ Skylder for Telegrammer i September	8352	05		
	13759	90		
c. Restancer	18135	86		
d. Kontant Beholdning	2159	41		
			34055	17
Summa Udgift			212970	09

13.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Færø Amtskommunes Tuberkulose-Sygehus i Hoydal

for Aaret fra 1. Oktober 1920 til 30. September 1921.

Indtægt:

		Kr	Øre	Kr	Øre
1.	Beholdning den 1. Oktober 1920:				
	Restancer	1569	60		
	Statskassens Tilskud for Juli Kvartal 1921	6104	50		
	I Færø Amts Sparekasse	3019	48		
	Kontant	308	32		
				11001	90
2.	Betaling for Patienter			7065	00
3.	Statskassens Tilskud			29987	20
4.	Forplejningen			1071	25
5.	Refusion			25	96
6.	Tilbagebetalte Forskud			225	00
7.	Have og Anlæg			1073	25
8.	Husdyrhold			2701	40
9.	Inventar			42	00
10.	Renter af Kassebeholdning			121	70
11.	Forskellige Indtægter			17	75
12.	Tilbageførte Checks			38	00
13.	Ekstraordinært Tilskud fra Statskassen			57705	78
14.	Gæld den 30. September 1921:	Kr	Øre		
	Til Færø Amts Fattigkasse	7000	00		
	Til Føroya Banki	64387	13		
				71387	13
			Summa Indtægt	182463	32

Udgift:

		Kr	Øre	Kr	Øre
1.	Gæld den 1. Oktober 1920:				
	Til Færø Amts Fattigkasse	7000	00		
	Til Føroya Banki	65526	57		
				72526	57
2	Lønninger			9263	52
3.	Forplejningen			41715	00
4.	Vask og Rengøring			2499	48
5.	Brændsel og Belysning			15883	62
6.	Medicin			2438	63
7.	Bygninger			14315	39
8.	Maskiner			248	75
9.	Inventar			1615	21
10.	Assurance			675	00
11.	Have og Anlæg			1334	30
12.	Fragt og Losning			66	72
13.	Kontorhold			994	68
14.	Husdyrhold			1889	07
15.	Renter og Afdrag			6681	42
16.	Ydede Forskud			225	00
17.	Forskellige Udgifter			0	50
18.	Beholdning den 30. September 1921:	Kr	Øre		
	Restancer	1596	65		
	Statskassens Tilskud for Juli Kvartal 1921	8126	50		
	Kontant	364	31		
				10087	46
			Summa Udgift	182463	32

14.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Norderøernes Præstegælds Kirkekasse

for Aaret 1921.

Indtægt:

	Kr	Øre
1. Erstatning for samtlige Tiender	1260	00
2. Andel i Storhvalsafgift	188	00
3. Provenuet for bortsolgt Tømmer	438	52
4. Gæld den 31. December 1921	65526	37
Summa Indtægt	67412	89

Udgift:

	Kr	Øre
1. Gæld den 1. Januar 1921	62264	93
2. Udgifter ved Opførelse af Husum Kirke	2121	02
3. Reparation af Kirkerne	325	19
4. Anskaffelse og Vedligeholdelse af Ornamenter og Inventar	37	00
5. Kirkelys, Brød og Vin	460	80
6. Rengøring	184	80
7. Præstehold	158	00
8. Andre Udgifter	20	07
9. Andel i Kassererløn	53	87
10. Andel i Revisorløn	1	24
11. Bekendtgørelse af Regnskabsekstrakt	14	80
12. i Ministerialbog	55	00
13. Renter	1300	00
14. Beholdning den 31. December 1921	416	17
Summa Udgift	67413	89

15.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Østerø Præstegælds Kirkekasse

for Aaret 1921.

Indtægt:

	Kr	Øre	Kr	Øre
1. Beholdning den 1. Januar 1921:				
a. Rentefrit Laan til andre Kirkekasser	13500	00		
b. I Kasse og Sparekasse samt Obligationslaan	4391	54		
			17891	54
2. Erstatning for samtlige Tiender			1850	00
3. Indvundne Renter			0	49
4. Storhvalsafgift			376	00
Summa Indtægt			20118	03

Udgift:

		Kr	Øre
1. Reparationsarbejder ved Kirkerne		2065	09
2. Vedligeholdelse og Anskaffelse af Inventar		65	62
3. Kirkelys, Brød og Vin		712	70
4. Rengøring		324	90
5. Præstehold		106	00
6. Andre Udgifter		7	00
7. Andel i Kassererløn		53	87
8. Andel i Revisorløn		2	02
9. Trykningsudgifter		28	57
10. Beholdning den 31. December 1920:			
a. Rentefrit Laan til andre Kirkekasser	13500 00		
b. I Kasse, Sparekasse og Obligationslaan samt Forskud til Norderøernes Kirkekasse	3352 26		
		16852	26
Summa Udgift		20118	03

16.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Sydstrømø Præstegælds Kirkekasse

for Aaret 1921.

(Meddelt af Færø Amt).

Indtægt:

	Kr	Øre
1. Beholdning den 1. Januar 1921:		
I Kasse, Sparekasse og Obligationslaan	987	43
2. Erstatning for samtlige Tiender	780	00
3. Andel i Storhvalsfangst	376	00
4. Indvundne Renter	0	11
5. Gæld den 31. December 1921:		
Laan fra andre Kirkekasser	19013	33
Summa Indtægt	21156	87

Udgift:

	Kr	Øre
1. Gæld den 31. December 1921:		
Rentefrit Laan fra andre Kirkekasser	18600	00
2. Reparationsarbejder ved Kirkerne	134	14
3. Anskaffelse og Vedligeholdelse af Inventar	26	25
4. Kirkelys, Brød og Vin	171	17
5. Rengøring	252	10
6. Præstehold	24	00
7. Andre Udgifter	13	33
8. Andel i Kassererlon	30	75
9. Andel i Revisorlon	1	53
10. Trykningsudgifter	27	37
11. Areal til en Kirkegaard	1790	61
12. Beholdning den 31. December 1921:		
I Kasse, Sparekasse og Obligationslaan samt Forskud til Norderøernes Kirkekasse	86	02
Summa Udgift	21156	87

17.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Thorshavns Kirkes særlige Kasse

for Aaret 1921.

Indtægt:

	Kr	Øre
1. Beholdning den 1. Januar 1931	8574	86
2. Indvundne Renter	117	72
3. For Benyttelse af Kirkens Ornamenter	245	00
4. Stolestadepenge	186	70
5. Bøssepenge	161	11
6. Salg af gl. Bly	46	00
Summa Indtægt	9331	39

Udgift:

	Kr	Øre
1. Lønning til Organisten m. m.	210	00
2. Tilsyn med Taarnuret	50	00
3. Graverlon	70	00
4. Ombæring af Regninger samt Porto	34	40
5. Revisorlon	0	57
6. Andre Udgifter	395	15
7. Bekendtgørelse af Regnskabsekstrakt	8	00
8. Beholdning den 31. December 1921	8563	27
Summa Udgift	9331	39

18.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Nordstrømø Præstegælds Kirkekasse

for Aaret 1921.

Indtægt:

	Kr	Øre	Kr	Øre
1. Beholdning den 1. Januar 1921:				
a. Rentefrit Laan til andre Kirkekasser	9100	00		
b. I Kasse, Sparekasse og Obligationslaan samt Forskud til Norderøernes Kirkekasse	3716	73		
			12816	73
2. Erstatning for samtlige Tiender			900	00
3. Andel i Storhvalsafgift			188	00
4. Indvundne Renter			0	41
5. Gæld den 31. December 1921			2686	67
Summa Indtægt			16591	81

Udgift:

		Kr	Øre
1.	Vedligeholdelse og Anskaffelse af Inventar	10	00
2.	Reparationsarbejder ved Kirkerne	6581	89
3.	Kirkelys, Brød og Vin	422	09
4.	Rengøring	108	90
5.	Præstehold	146	00
6.	Andre Udgifter	3	60
7.	Andel i Kassererløn	46	15
8.	Andel i Revisorløn	1	01
9.	Trykningsudgifter	28	57
10.	Renter	86	67
11.	Beholdning den 31. December 1921:		
	a. Rentefrit Laan til andre Kirkekasser	9100 00	
	b. I Sparekasse	56 93	
			9156 93
	Summa Udgift		16591 81

19.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Vaagø Præstegælds Kirkekasse

for Aaret 1921.

Indtægt:

		Kr	Øre	Kr	Øre
1.	Beholdning den 1. Januar 1921:				
	a. Rentefrit Laan til andre Kirkekasser	10500	00		
	b. I Kasse, Sparekasse og Obligationslaan samt Forskud til Norderøernes Kirkekasse	5468	55		
				15968	55
2.	Erstatning for samtlige Tiender			1140	00
3.	Andel i Storhvalsafgift			188	00
4.	Indvundne Renter			0	60
	Summa Indtægt			17297	15

Udgift:

		Kr	Øre	Kr	Øre
1.	Vedligeholdelse og Anskaffelse af Inventar			47	10
2.	Reparationsarbejder ved Kirkerne			112	76
3.	Kirkelys, Brød og Vin			375	65
4.	Rengøring			302	55
5.	Præstehold			36	00
6.	Andre Udgifter			65	00
7.	Andel i Kassererløn			38	46
8.	Andel i Revisorløn			1	21
9.	Trykningsudgifter			28	57
10.	Beholdning den 31. December 1921:				
	a. Rentefrit Laan til andre Kirkekasser	10500	00		
	b. I Sparekasse samt Forskud til Norderøernes Kirkekasse	5689	85		
				16189	85
	Summa Udgift			17297	15

20.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Sandø Præstegælds Kirkekasse

for Aaret 1921.

Indtægt:

	Kr	Øre
1. Beholdning den 1. Januar 1921: I Kasse og Sparekasse samt Forskud til Norderøernes Kirkekasse	8397	31
2. Erstatning for samtlige Tiender	670	00
3. Andel i Storhvalsfangst	188	00
4. Indvundne Renter	0	93
Summa Indtægt	9256	24

Udgift:

	Kr	Øre
1. Reparationsarbejder ved Kirkerne	22	35
2. Anskaffelse og Vedligeholdelse af Inventar	0	00
3. Kirkelys, Brød og Vin	207	31
4. Rengøring	60	23
5. Præsthold	66	00
6. Andre Udgifter	5	50
7. Andel i Kassererløn	30	75
8. Andel i Revisorløn	0	81
9. Trykningsudgifter	26	57
10. Beholdning den 31. December 1921: I Sparekasse samt Forskud til Norderøernes Kirkekasse	8836	72
Summa Udgift	9256	24

21.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Suderø Præstegælds Kirkekasse

for Aaret 1921.

Indtægt:

	Kr	Øre
1. Beholdning den 1. Januar 1921: I Kasse, Sparekasse samt Obligationslaan og Forskud til Norderøernes Kirkekasse	2461	24
2. Erstatning for samtlige Tiender	1200	00
3. Andel i Storhvalsfangst	376	00
4. Indvundne Renter	0	27
5. Gæld den 31. December 1921: Rentefrit Laan fra andre Kirkekasser	9500	00
Summa Indtægt	13537	51

Udgift:

1. Gæld den 1. Januar 1921:		
Rentefrit Laan fra andre Kirkekasser	Kr	9500 00
2. Reparationsarbejder ved Kirkerne		203 20
3. Anskaffelse og Vedligeholdelse af Inventar		35 00
4. Kirkelys, Brød og Vin		272 67
5. Rengøring		115 25
6. Præsthold		22 00
7. Andre Udgifter		57 81
8. Andel i Kassererløn		46 15
9. Andel i Revisorløn		1 47
10. Trykningsudgifter		26 98
11. Beholdning den 31. December 1921:		
I Sparekasse samt Forskud til Norderøernes Kirkekasse		3256 98
Summa Udgift	Kr	13537 51

22.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Vaag Kirkes særlige Kasse

for Aaret 1921.

Indtægt:

1. Beholdning den 1. Januar 1921:	Kr	Øre	Kr	Øre
a. Indestaaende i Færø Amts Sparekasse	839	20		
b. Kontant	40	78		
			879	98
2. Indvundne Renter			34	97
Summa Indtægt			914	95

Udgift:

			Kr	Øre
1. Revisorløn			0	02
2. Bekendtgørelse af Regnskabsekstrakt			10	80
3. Beholdning den 30. September 1921:	Kr	Øre		
a. I Færø Amts Sparekasse	874	17		
b. Kontant	29	96		
			904	13
Summa Udgift			914	95

2.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Fuglø Song

for Aaret fra 1. Oktober 1920 til 30. September 1921.

Indtægt:

	Kr	Øre
1. Beholdning den 1. Oktober 1920:	0	00
Ifølge Decision	412	50
2. Indtægter ved Paaligning	2280	00
3. Gæld som føres til Udgift i næste Regnskab	128	64
Summa Indtægt	2821	14

Udgift:

	Kr	Øre
1. Gæld fra forrige Aar	76	56
2. Udgifter til Skolevæsenet	443	90
3. — - Fattigvæsenet	896	07
4. — - Jordemodervæsenet	95	00
5. Tilskud til Sygehus	191	37
6. Bidrag til Amtsrepartitionsfonden	582	92
7. Bidrag til Skydsvæsenet	67	69
8. Bestyrelsesudgifter	44	69
9. Andre Udgifter	418	32
10. Udgifter til Veje, Broer og Landingssteder	4	62
Summa Udgift	2821	14

24.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Svinø Sogn

for Aaret fra 1. Oktober 1920 til 30. September 1921.

Indtægt:

	Kr	Øre
1. Beholdning den 1. Oktober 1920	0	00
2. Indtægter til Alderdomsunderstøttelse	182	50
3. — - Fattigvæsenet	68	00
4. — ved Paaligning	2017	84
5. — i H. t Sønæringsloven	20	00
6. — ifg. Decision	77	00
7. Gæld som føres til Udgift i næste Regnskab	76	89
Summa Indtægt	2442	23

Udgift:

	Kr	Øre
1. Gæld fra forrige Aar	140	34
2. Udgifter til Skolevæsenet	388	33
3. — - Fattigvæsenet	652	34
4. — - Veje, Broer og Landingssteder	54	98
5. — - Alderdomsunderstøttelse	500	00
6. Bidrag til Amtsrepartitionsfonden	603	00
7. — - Skydsvæsenet	71	65
8. Bestyrelsesudgifter	31	59
Summa Udgift	2442	23

25.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Viderø Sogn

for Aaret fra 1. Oktober 1920 til 30. September 1921.

Indtægt:

		Kr	Øre
1.	Beholdning den 1. Oktober 1920	1436	54
2.	Indtægter til Alderdomsunderstøttelse	130	00
3.	— - Jordemodervæsenet	634	88
4.	— ved Paaligning	7948	90
5.	— til Fattigvæsenet	20	00
6.	— - Veje, Broer og Landingssteder	6121	50
7.	Andre Indtægter	32	90
8.	Indtægter i H. t. Sønæringsloven	30	00
9.	— ved Optagelse af Laan	7400	00
10	Gæld som føres til Udgift i næste Regnskab	15908	91
	Summa Indtægt	39663	13

Udgift:

		Kr	Øre
1	Gæld fra forrige Aar	11094	05
2	Udgifter til Skolevæsenet	2227	58
3	— - Fattigvæsenet	536	11
4	— - Alderdomsunderstøttelse	340	00
5	— - Jordemodervæsenet	875	00
6	— - Veje, Broer og Landingssteder	20191	69
7	Tilskud til Sygehus	459	66
8	Udgifter til Telefonvæsenet	332	21
9	Bidrag til Skydsvæsenet	163	06
10	— - Amtsrepartitionsfonden	1874	00
11	Bestyrelsesudgifter	230	08
12	Andre Udgifter	361	29
13	Beholdning den 30. September 1921	978	40
	Summa Udgift	39663	13

26.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Klaksvig Sogn

for Aaret fra 1. Oktober 1920 til 30. September 1921.

Indtægt:

		Kr	Øre
1.	Beholdning den 1. Oktober 1920	16201	56
2.	Indtægter til Fattigvæsenet	0	00
3.	— - Alderdomsunderstøttelse	1249	84
4.	— - Jordemodervæsenet	250	00
5.	— i H. t. Sønæringsloven	40	00
6.	— til Dyrtidshjælp	17223	80
7.	— ved Paaligning	28018	60
8.	Understøttelse til Børn af Enker	205	00
9.	Indtægter til Veje, Broer og Landingssteder	3628	64
10.	Optagelse af Laan	13649	17
	Summa Indtægt	80466	61

Udgift:

		Kr	Øre
1.	Gæld fra forrige Aar	0	00
2.	Udgifter til Skolevæsenet	6340	90
3.	— - Fattigvæsenet	2331	68
4.	— - Alderdomsunderstøttelse	2972	85
5.	— - Jordemodervæsenet	868	50
6.	— - Veje, Broer og Landingssteder	18978	85
7.	Tilskud til Sygehus	1427	76
8.	Udgifter til Dyrtidshjælp	1510	00
9.	— - Telefonvæsenet	978	91
10.	Understøttelse til Børn af Enker	405	00
11.	Bidrag til Skydsvæsenet	314	42
12.	— - Amtsrepartitionsfonden	4582	62
13.	Bestyrelsesudgifter	985	99
14.	Renter i Afdrag	18446	88
15.	Udgifter til Vandvæsenet	2026	00
16.	— - Kirkegaarde	200	00
17.	— i Anledning af Kongebesøget	3425	48
18.	Beholdning den 30. September 1921	14670	77
	Summa Udgift	80466	61

27.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Kunø Song

for Aaret fra 1. Oktober 1920 til 30. September 1921.

Indtægt:

		Kr	Øre
1.	Beholdning den 1. Oktober 1920: I Banken (herunder Rest af Kassekredit)	166	67
2.	Indtægter til Alderdomsunderstøttelse	0	00
3.	— - Jordemodervæsenet	242	65
4.	— - Veje, Broer og Landing-steder	2377	00
5	— ved Optagelse af Laan	3000	00
6	— - Paaligning	2349	63
	Summa Indtægt	8135	95

Udgift:

		Kr	Øre
1.	Berigtiget Gæld	300	63
2.	Udgifter til Skolevæsenet	492	13
3.	— - Fattigvæsenet	175	11
4.	— - Alderdomsunderstøttelse	0	00
5.	— - Jordemodervæsenet	284	48
6.	— - Veje, Broer og Landing-steder	4327	60
7.	Tilskud til Sygehus	178	68
8.	Udgifter til Børn af Enker	600	00
9.	— - Telefonvæsenet	82	95
10.	Bidrag til Skydsvæsenet	66	12
11.	— - Amtsrepartitionsfonden	548	56
12.	Bestyrelsesudgifter	43	45
13.	Andre Udgifter	28	73
14.	Beholdning den 30. September 1921	1007	51
	Summa Udgift	8135	95

28.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Mygledal Sogn

for Aaret fra 1. Oktober 1920 til 30. September 1921.

Indtægt:

		Kr	Øre
1.	Beholdning den 1. Oktober 1920	166	66
2.	Indtægter til Fattigvæsenet	150	00
3.	— - Alderdomsunderstøttelse	240	00
4.	— ved Paaligning	2215	45
5.	— til Jordemodervæsenet	200	00
	Summa Indtægt	2972	11

Udgift:

		Kr	Øre
1.	Gæld fra forrige Aar	229	32
2.	Udgifter til Skolevæsenet	265	19
3.	— - Fattigvæsenet	709	57
4.	— - Alderdomsunderstøttelse	400	00
5.	— - Jordemodervæsenet	234	49
6.	Tilskud til Sygehus	122	73
7.	Udgifter til Veje, Broer og Landingssteder	3	15
8.	Bidrag til Skyldsvæsenet	45	47
9.	— - Amtsreparationsfonden	368	86
10.	Bestyrelsesudgifter	64	18
11.	Andre Udgifter	0	83
12.	Beholdning den 30. September 1921	528	32
	Summa Udgift	2972	11

29.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Husum Sogn

for Aaret fra 1. Oktober 1920 til 30. September 1921.

Indtægt:

		Kr	Øre
1.	Beholdning den 1. Oktober 1920	166	67
2.	Indtægter til Alderdomsunderstøttelse	60	00
3.	— - Jordemodervæsenet	282	35
4.	— ved Paaligning	2487	24
5.	Gæld som føres til Udgift i næste Regnskab	559	17
	Summa Indtægt	3555	43

Udgift:

		Kr	Øre
1.	Berigtiget Gæld	987	92
2.	Udgifter til Skolevæsenet	468	97
3.	— - Fattigvæsenet	34	54
4.	— - Alderdomsunderstøttelse	100	00
5.	— - Jordemodervæsenet	331	03
6.	— - Veje, Broer og Landingssteder	79	55
7.	Tilskud til Sygehus	173	27
8.	— - Dyrtidshjælp	300	00
9.	— - Telefonvæsenet	123	40
10.	Bidrag til Skydsvæsenet	64	11
11.	— - Amtsrepartitionsfonden	661	28
12.	Bestyrelsesudgifter	63	86
13.	Andre Udgifter	0	83
14.	Beholdning den 30. September 1921:	166	67
	Summa Udgift	3555	43

30.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Fuglefjord Sogn

for Aaret fra 1. Oktober 1920 til 30. September 1921.

Indtægt:

		Kr	Øre
1.	Beholdning den 1. Oktober 1920	1486	05
2.	Indtægter til Alderdomsunderstøttelse	238	75
3.	— - Jordemodervæsenet	312	09
4.	— iflg. Decision	2501	07
5.	— - H. t. Sammenlægningsloven	20	00
6.	— ved Paaligning	11925	81
7.	Gæld som føres til Udgift i næste Regnskab	722	21
	Summa Indtægt	17205	98

Udgift:

		Kr	Øre
1.	Berigtiget Gæld	364	47
2.	Udgifter til Skolevæsenet	2127	87
3.	— - Sygehus	612	58
4.	— - Alderdomsunderstøttelse	634	92
5.	— - Jordemodervæsenet	730	92
6.	— - Veje, Broer og Landingssteder	4587	75
7.	Udgift til Kirkegaarden	77	50
8.	Udgifter til Telefonvæsenet	229	16
9.	Bidrag til Skydsvæsenet	195	27
10.	— - Amtsrepartitionsfonden	3075	30
11.	Bestyrelsesudgifter	281	87
12.	Andre Udgifter	2032	76
13.	Udgifter til Vandvæsenet	392	95
14.	— - Børn af Enker	436	75
15.	Beholdning den 30. September 1921	1425	91
	Summa Udgift	17205	98

31.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Andefjord Sogn

for Aaret fra 1. Oktober 1920 til 30. September 1921.

Indtægt:

		Kr	Øre
1.	Beholdning den 1. Oktober 1920	1115	76
2.	Indtægter til Børn af Enker	356	00
3.	— - Alderdomsunderstøttelse	205	00
4.	— - Jordemodervæsenet	15	56
5.	— ved Paaligning	3837	57
6.	— i II. t. Sønderingsloven	10	00
7.	— til Veje, Broer og Landingssteder	246	26
8.	Andre Indtægter	179	50
9.	Gæld den 30. September 1921	2657	45
	Summa Indtægt	8623	10

Udgift:

		Kr	Øre
1.	Berigtiget Gæld	2673	07
2.	Udgifter til Skolevæsenet	1207	88
3.	— - Alderdomsunderstøttelse	480	00
4.	— - Jordemodervæsenet	270	62
5.	— - Veje, Broer og Landingssteder	976	06
6.	— - Sygehus	357	47
7.	— - Kirker og Kirkegaarde	206	06
8.	— - Telefonvæsenet	85	00
9.	— - Børn af Enker	862	00
10.	Bidrag til Skydsvæsenet	120	66
11.	— - Amtsrepartitionsfonden	1181	60
12.	Bestyrelsesudgifter	202	74
	Summa Udgift	8623	10

32.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Lervig Sogn

for Aaret fra 1. Oktober 1920 til 30. September 1921.

Indtægt:

		Kr	Øre
1.	Beholdning den 1. Oktober 1920	1856	57
2.	Indtægter til Alderdomsunderstøttelse	278	00
3.	— ved Paaligning	5278	50
	Summa Indtægt	7413	07

Udgift:

		Kr	Øre
1.	Udgifter til Skolevæsenet	866	44
2.	— - Alderdomsunderstøttelse	340	00
3.	— - Jordemodervæsenet	284	86
4.	— - Veje, Broer og Landingssteder	87	86
5.	— - Sundhedsvæsenet	431	52
6.	— - Telefonvæsenet	210	00
7.	Bidrag til Skydsvæsenet	134	31
8.	— - Amtsrepartitionsfonden	1478	06
9.	Bestyrelsesudgifter	162	30
01.	Beholdning den 30. September 1921	3417	72
	Summa Udgift	7413	07

33.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Næs Sogn

for Aaret fra 1. Oktober 1920 til 30. September 1921.

Indtægt:

		Kr	Øre
1	Beholdning den 1. Oktober 1920	4766	15
2.	Indtægter til Alderdomsunderstøttelse	190	00
3.	— - Børn af Enker	337	50
4.	— i H. t. Sønæringsloven	180	00
5.	— ved Paaligning	11067	50
6	Andre Indtægter	4	73
7.	Indtægter til Dyrtidshjælp	16257	48
	Summa Indtægt	33703	36

Udgift:

		Kr	Øre
1.	Udgifter til Skolevæsenet	3750	85
2.	— - Fattigvæsenet	2196	38
3.	— - Alderdomsunderstøttelse	450	00
4.	— - Veje, Broer og Landingssteder	120	00
5.	— - Dyrtidshjælp	22	00
6.	— - Telefonvæsenet	843	16
7.	Understøttelse til Børn af Enker	254	50
8.	Bidrag til Amtsrepartitionsfonden	3565	78
9.	— - Skydsvæsenet	285	46
10.	Udgifter til Jordemodervæsenet	950	04
11.	Bestyrelsesudgifter	281	49
12.	Renter og Afdrag paa Laan	16416	67
13.	Beholdning den 30 September 1921	4558	03
	Summa Udgift	33703	36

34.

Ekstrakt
af
Regnskabet for Sjov Sogn
for Aaret fra 1. Oktober 1920 til 30. September 1921.

Indtægt:

		Kr	Øre
1.	Beholdning den 1. Oktober 1920	10054	46
2.	Indtægter til Skolevæsenet	70	00
3.	— - Jordemodervæsenet	200	00
4.	— - Alderdomsunderstøttelse	286	00
5.	— i H. t. Sønæringsloven	50	00
6.	— ved Paaligning	9942	31
7	— af Kapitaler og Ejendomme	16	50
8.	— ved Optagelse af Laan	17109	46
9	— til Dyrtidshjælp	15644	31
10.	Gæld den 30. September 1921	423	08
	Summa Indtægt	53796	12

Udgift:

		Kr	Øre
1.	Berigtiget Gæld	16179	44
2.	Udgifter til Skolevæsenet	3351	83
3.	— - Fattigvæsenet	664	48
4.	— - Alderdomsunderstøttelse	607	38
5.	— - Jordemodervæsenet	438	30
6.	— - Veje, Broer og Landingssteder	1388	55
7.	— - Dyrtidshjælp	10226	73
8.	— - Telefonvæsenet	461	67
9.	Bidrag til Skydsvæsenet	215	60
10.	— - Amtsrepartitionsfonden	2028	38
11.	Bestyrelsesudgifter	289	77
12.	Renter og Afdrag paa Laan	16324	77
13.	Udgifter til Børn af Enker	902	50
14.	Udgifter til Sundhedsvæsenet	417	05
15.	Andre Udgifter	17	35
16.	Beholdning den 30. September 1921	383	33
	Summa Udgift	53796	12

35.

Ekstrakt
af
Regnskabet for Ejde Sogn
for Aaret fra 1. Oktober 1920 til 30. September 1921.

Indtægt:

		Kr	Øre
1.	Beholdning den 1. Oktober 1920	1134	18
2.	Indtægter til Alderdomsunderstøttelse	475	00
3.	— - Jordemodervæsenet	250	00
4.	— - Sundhedsvæsenet	1020	78
5.	— - Veje, Broer og Landingssteder	3586	50
6.	— - Indvundne Renter	2	00
7.	— i H. t. Sønæringsloven	70	00
8.	— ved Paaligning	14936	62
9.	Understøttelse til Børn af Enker	161	25
10.	Indtægter ved Optagelse af Laan	1500	00
11.	Gæld den 30. September 1921	501	72
	Summa Indtægt	23638	05

Udgift:

		Kr	Øre
1.	Gæld fra forrige Aar	513	99
2.	Udgifter til Skolevæsenet	1794	05
3.	— - Fattigvæsenet	917	64
4.	— - Alderdomsunderstøttelse	855	00
5.	— - Jordemodervæsenet	720	18
6.	— - Veje, Broer og Landingssteder	4965	44
7.	— - Sundhedsvæsenet	1937	19
8.	— - Vandvæsenet	1942	76
9.	— - Telefonvæsenet	210	00
10.	Understøttelse til Børn af Enker	888	11
11.	Bidrag til Skydsvæsenet	224	50
12.	- - Amtsrepartitionsfonden	2050	54
13.	Bestyrelsesudgifter	197	10
14.	Renter og Afdrag paa Laan	3784	27
15.	Beholdning den 30. September 1921	2637	28
	Summa Udgift	23638	05

36.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Funding Sogn

for Aaret fra 1. Oktober 1920 til 30. September 1921.

Indtægt:

		Kr	Øre
1.	Indtægter til Jordemodervæsenet	275	00
2.	— - Alderdomsunderstøttelse	167	50
3.	— - Veje, Broer og Landingssteder	84	66
4.	Andre Indtægter	69	03
5.	Indtægter ved Paaligning	5357	56
6.	— - Optagelse af Laan	3000	00
7.	Gæld den 30. September 1921	6186	63
	Summa Indtægt	15140	38

Udgift:

		Kr	Øre
1.	Berigtiget Gæld	1267	43
2.	Udgifter til Skolevæsenet	1394	58
3.	— - Fattigvæsenet	419	10
4.	— - Alderdomsunderstøttelse	195	00
5.	— - Jordemodervæsenet	640	00
6.	— - Veje, Broer og Landingssteder	1232	16
7.	— - Sundhedsvæsenet	90	00
8.	— - Telefonvæsenet	175	00
9.	— Nyttidshjælp	5176	15
10.	— - Vandvæsenet	7	94
11.	Bidrag til Skydsvæsenet	124	78
12.	- - Amtsrepartitionsfonden	1472	46
13.	Bestyrelsesudgifter	178	85
14.	Renter og Afdrag paa Laan	1490	51
15.	Beholdning den 30. September 1921	1276	42
	Summa Udgift	15140	38

37.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Gøte Sogn

for Aaret fra 1. Oktober 1920 til 30. September 1921.

Indtægt:

		Kr	Øre
1.	Beholdning den 1. Oktober 1920	4676	89
2.	Indtægter til Vandvæsenet	100	00
3.	— - Alderdomsunderstøttelse	20	00
4.	— - Børn af Enker	160	00
5.	- - i H. L. Sanæringsloven	30	00
6.	— ved Paaligni g	7150	93
	Summa Indtægt	12137	82

Udgift:

		Kr	Øre
1.	Udgifter til Skolevæsenet	2106	66
2.	— - Alderdomsunderstøttelse	200	00
3.	— - Jordemodervæsenet	299	88
4.	— - Veje, Broer og Landingssteder	194	00
5.	— - Sundhedsvæsenet	448	40
6.	— - Telefonvæsenet	360	00
7.	Understøttelse til Børn af Enker	152	50
8.	Bidrag til Amtsrepartitionsfonden	1549	88
9.	— - Skydsvæsenet	144	17
10.	Bestyrelsesudgifter	177	76
11.	Beholdning den 30. September 1921	6504	57
	Summa Udgift	12137	82

38.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Nolsø Sogn

for Aaret fra 1. Oktober 1920 til 30. September 1921.

		Kr	Øre
1.	Beholdning fra forrige Aar	200	00
2.	Indtægter til Alderdomsunderstøttelse	150	00
3.	— - Jordemodervæsenet	431	25
4.	— - Veje, Broer og Landingssteder	3858	26
5.	— - Dyrtidshjælp	1490	82
6.	— ved Paaligning	3799	48
7.	— - Optagelse af Laan	7600	00
8.	— af Kapitaler og Ejendomme	35	65
	Summa Indtægt	17597	46

Udgift:

		Kr.	Øre
1.	Berigtiget Gæld	973	65
2.	Udgifter til Skolevæsenet	514	09
3.	— - Fattigvæsenet	268	83
4.	— - Alderdomsunderstøttelse	300	00
5.	— - Jordemodervæsenet	480	00
6.	— - Veje, Broer og Landingssteder	5807	01
7.	— - Sundhedsvæsenet	15	00
8.	Bidrag til Skydsvæsenet	78	98
9.	— - Amtsrepartitionsfonden	867	32
10.	Bestyrelsesudgifter	118	09
11.	Andre Udgifter	4851	30
12.	Beholdning den 30. September 1921	3323	19
	Summa Udgift	17597	46

39.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Kirkebø Sogn

for Aaret fra 1. Oktober 1920 til 30. September 1921.

Indtægt:

		Kr.	Øre
1.	Beholdning den 1. Oktober 1920	130	09
2.	Indtægter til Alderdomsunderstøttelse	20	10
3.	— ved Ligning	1488	69
4.	— i II. t. Sønneringsloven	10	00
5.	— ved Optagelse af Laan	254	89
	Summa Indtægt	1903	77

Udgift:

		Kr.	Øre
1.	Udgifter til Skolevæsenet	493	72
2.	— - Fattigvæsenet	244	37
3.	— - Alderdomsunderstøttelse	47	75
4.	— - Jordmodervæsenet	47	48
5.	— - Telefonvæsenet	30	00
6.	— - Skydsvæsenet	32	93
7.	— - Amtsrepartitionsfonden	530	98
8.	Bestyrelsesudgifter	112	13
9.	Andre Udgifter	251	33
10.	Beholdning den 30. September 1921	113	08
	Summa Udgift	1903	77

40.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Hestø Sogn

for Aaret fra 1. Oktober 1920 til 30. September 1921.

Indtægt:

		Kr	Øre
1.	Beholdning den 1. Oktober 1920	130	08
2.	Indtægter til Alderdomsunderstøttelse	20	11
3.	— ved Paaligning	1454	40
4.	— - Optagelse af Laan	302	25
	Summa Indtægt	1906	84

Udgift:

		Kr	Øre
1.	Udgifter til Skolevæsenet	280	88
2.	— - Fattigvæsenet	248	26
3.	— - Alderdomsunderstøttelse	47	75
4.	— - Jordemodervæsenet	55	38
5.	— - Telefonvæsenet	50	00
6.	— - Skydsvæsenet	39	04
7.	— - Amtsrepartitionsfonden	424	12
8.	Bestyrelsesudgifter	138	13
9.	Andre Udgifter	398	04
10.	Beholdning den 30. September 1921	325	24
	Summa Udgift	1906	84

41.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Thorshavns udenbys Sogn

for Aaret fra 1. Oktober 1920 til 30. September 1921.

Indtægt:

		Kr	Øre
1.	Beholdning den 1. Oktober 1920	7	05
2.	Indtægter til Alderdomsunderstøttelse	107	29
3	— ved Paaligning	2238	88
4.	— til Børn af Enker	50	00
5.	— ved Optagelse af Laan	687	97
6.	Gæld den 30. September 1921	1652	45
	Summa Indtægt	4743	64

Udgift:

		Kr	Øre
1.	Berigtiget Gæld	1738	84
2.	Udgifter til Skolevæsenet	636	23
3.	— - Fattigvæsenet	58	48
4.	— - Alderdomsunderstøttelse	205	00
5.	— - Jordemodervæsenet	114	66
6.	— - Børn af Enker	100	00
7.	— - Telefonvæsenet	65	35
8.	— - Skydsvæsenet	88	87
9.	— - Amtsrepartitionsfonden	682	42
10.	— - Veje, Broer og Landingssteder	149	04
11.	Bestyrelsesudgifter	99	82
12.	Renter og Afdrag paa Laan	804	93
	Summa Udgift	4743	64

42.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Kalbak Sogn

for Aaret fra 1. Oktober 1920 til 30. September 1921.

Indtægt:

		Kr	Øre
1.	Beholdning den 1. Oktober 1920	395	13
2.	Indtægter ved Paaligning	1286	85
3.	— - Optagelse af Laan	254	89
	Summa Indtægt	1936	86

Udgift:

		Kr	Øre
1.	Udgifter til Skolevæsenet	424	72
2.	— - Fattigvæsenet	81	87
3.	— - Jordemodervæsenet	42	48
4.	— - Veje, Broer og Landingssteder	46	93
5.	Bidrag - Skydsvæsenet	32	93
6.	— - Amtsrepartitionsfonden	487	64
7.	Bestyrelsesudgifter	84	50
8.	Andre Udgifter	251	33
9.	Beholdning den 30. September 1921	484	46
	Summa Udgift	1936	86

43.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Kollefjord Sogn

for Aaret fra 1. Oktober 1920 til 30. September 1921.

Indtægt:

	Kr	Øre
1. Beholdning den 1. Oktober 1920	2274	61
2. Indtægter til Alderdomsunderstøttelse	70	00
3. — - Jordemodervæsenet	240	00
4. — ved Paaligning	4252	08
5. — til Børn af Enker	16	25
6. — - Veje, Broer og Landingssteder	4775	50
7. — i H. t. Sønæringsloven	10	00
8. Andre Indtægter	15	60
Summa Udgift	11664	04

Udgift:

	Kr	Øre
1. Udgifter til Skolevæsenet	832	72
2. — - Fattigvæsenet	131	90
3. — - Alderdomsunderstøttelse	326	00
4. — - Jordemodervæsenet	438	33
5. — - Telefonvæsenet	209	13
6. Understøttelse til Børn af Enker	32	50
7. Bidrag til Skydsvæsenet	95	02
8. — - Amtsrepartitionsfonden	893	76
9. Bestyrelsesudgifter	316	33
10. Udgifter til Veje, Broer og Landingssteder	7120	20
11. Andre Udgifter	160	42
12. Beholdning den 30. September 1921	1107	73
Summa Udgift	11664	04

44.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Kvalvig Sogn

for Aaret fra 1. Oktober 1920 til 30. September 1921.

Indtægt:

	Kr	Øre
1. Beholdning den 1. Oktober 1920	6330	32
2. Indtægter til Skolevæsenet	20	00
3. — - Alderdomsunderstøttelse	134	75
4. — ved Optagelse af Laan	3000	00
5. — til Jordemodervæsenet	104	84
6. Indvundne Renter	34	34
7. Indtægter til Veje, Broer og Landingssteder	6300	00
8. — ved Paaligning	5777	19
Summa Udgift	21701	44

Udgift:

		Kr	Øre
1.	Udgifter til Skolevæsenet	667	37
2.	— - Fattigvæsenet	82	60
3.	— - Alderdomsunderstøttelse	270	00
4.	— - Jordemodervæsenet	357	46
5.	— - Veje, Broer og Landingssteder	11876	35
6.	— - Dyrtidshjælp	67	10
7.	— - Kirkegaarde	110	52
8.	— - Telefonvæsenet	254	00
9.	Bidrag til Skydsvæsenet	101	20
10.	— - Amtsrepartitionsfonden	1579	16
11.	Bestyrelsesudgifter	346	47
12.	Andre Udgifter	2370	81
13.	Beholdning den 30 September 1921	3618	47
	Summa Udgift	21701	41

45.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Haldersvig Sogn

for Aaret fra 1. Oktober 1920 til 30. September 1921.

Indtægt:

		Kr	Øre
1.	Beholdning den 1 Oktober 1920	749	61
2.	Indtægter til Skolevæsenet	40	00
3.	— - Fattigvæsenet	73	60
4.	— - Jordemodervæsenet	89	05
5.	— i H. t. Sønæringsloven	20	00
6.	Indvundne Renter	00	04
7.	Understøttelse til Børn af Enker	195	00
8.	Indtægter ved Paaligning	3597	30
9.	Gæld som føres til Udgift i næste Regnskab	331	39
	Summa Udgift	5095	99

Udgift:

		Kr	Øre
1.	Udgifter til Skolevæsenet	634	80
2.	— - Fattigvæsenet	14	40
3.	— - Jordemodervæsenet	332	55
4.	— - Veje, Broer og Landingssteder	295	57
5.	— - Sundhedsvæsenet	378	44
6.	— - Telefonvæsenet	312	68
7.	Understøttelse til Børn af Enker	670	00
8.	Bidrag til Skydsvæsenet	128	89
9.	— - Amtsrepartitionsfonden	1350	42
10.	Bestyrelsesudgifter	330	44
11.	Andre Udgifter	143	95
12.	Beholdning den 30. September 1921	603	85
	Summa Udgift	5095	99

46.

Ekstrakt
af
Regnskabet for Saksen Sogn
for Aaret fra 1. Oktober 1920 til 30. September 1921.

Indtægt:

	Kr	Øre
1. Beholdning den 1. Oktober 1920	203	57
2. Indtægter til Jordemodervæsenet	8	57
3. Indvundne Renter	4	40
4. Indtægter ved Paaligning	495	70
5. Gæld den 30. September 1921	26	02
Summa Indtægt	738	35

Udgift:

	Kr	Øre
1. Gæld fra forrige Aar	321	93
2. Udgifter til Skolevæsenet	128	72
3. — - Fattigvæsenet	10	80
4. — - Jordemodervæsenet	32	01
5. Bidrag til Skydsvæsenet	12	41
6. — - Amtsrepartitionsfonden	205	34
7. Bestyrelsesudgifter	55	88
8. Beholdning den 30 September 1921	71	26
Summa Udgift	738	35

47.

Ekstrakt
af
Regnskabet for Kvivig Sogn
for Aaret fra 1. Oktober 1920 til 30. September 1921.

Indtægt:

	Kr	Øre
1. Beholdning den 1. Oktober 1920	1509	02
2. Indtægter til Alderdomsunderstøttelse	185	00
3. — - Jordemodervæsenet	337	50
4. Indvundne Renter	46	94
5. Indtægter ved Paaligning	7351	36
6. — i H. t. Sønseringsloven	40	00
7. Andre Udgifter	63	78
8. Gæld den 30. September 1921	538	44
Summa Indtægt	9971	04

Udgift:

		Kr	Øre
1.	Udgifter til Skolevæsenet	2276	08
2.	— - Fattigvæsenet	35	20
3.	— - Alderdomsunderstøttelse	301	40
4.	— - Veje, Broer og Landingssteder	1573	26
5.	— - Jordemodervæsenet	799	50
6.	— - Dyrtidshjælp	1270	00
7.	— - Skydsvæsenet	142	55
8.	Bidrag - Amtsrepartitionsfonden	1676	64
9.	Bestyrelsesudgifter	472	99
10.	Beholdning den 30. September 1921	1528	42
	Summa Udgift	9971	04

48.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Vestmanhavn Sogn

for Aaret fra 1. Oktober 1920 til 30. September 1921.

Indtægt:

		Kr	Øre
1.	Beholdning den 1. Oktober 1920	7763	65
2.	Indtægter til Skolevæsenet	534	62
3.	— - Fattigvæsenet	114	95
4.	— - Alderdomsunderstøttelse	404	50
5.	— ved Paaligning	16945	38
6.	— i H. t. Sønæringsloven	10	00
7.	— til Veje, Broer og Landingssteder	4500	00
8.	— - Børn af Enker	60	00
9.	Gæld den 30. September 1921	9983	00
	Summa Indtægt	40316	10

Udgift:

		Kr	Øre
1.	Berigtiget Gæld	15704	38
2.	Udgifter til Skolevæsenet	2760	70
3.	— - Fattigvæsenet	634	65
4.	— - Veje, Broer og Landingssteder	1735	45
5.	— - Alderdomsunderstøttelse	932	50
6.	— - Telefonvæsenet	471	06
7.	— - Dyrtidshjælp	1140	45
8.	Bidrag - Skydsvæsenet	190	37
9.	— - Amtsrepartitionsfonden	3324	74
10.	Bestyrelsesudgifter	905	40
11.	Udgifter til Børn af Enker	287	50
12.	Andre Udgifter	4828	87
13.	Beholdning den 30. September 1921	7500	03
	Summa Udgift	40316	10

49.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Sandevaag Sogn

for Aaret fra 1. Oktober 1920 til 30. September 1921.

Indtægt:

		Kr	Øre
1.	Beholdning den 1. Oktober 1920	13	27
2.	Indtægter til Dyrtidshjælp	1000	00
3.	— - Alderdomsunderstøttelse	241	25
4.	— - Jordemodervæsenet	17	38
5.	— - Veje, Broer og Landingssteder	24	00
6.	— ved Paaligning	6000	00
7.	— i H. t. Sønæringsloven	10	00
8.	Gæld den 30. September 1921	749	39
	Summa Indtægt	8044	29

Udgift:

		Kr	Øre
1.	Udgifter til Skolevæsenet	2065	64
2.	— - Alderdomsunderstøttelse	290	00
3.	— - Jordemodervæsenet	305	40
4.	— - Veje, Broer og Landingssteder	1786	65
5.	— - Sundhedsvæsenet	125	95
6.	— - Telefonvæsenet	169	68
7.	Bidrag til Skydsvæsenet	145	54
8.	— - Amtsrepartitionsfonden	1805	32
9.	Bestyrelsesudgifter	142	19
10.	Andre Udgifter	568	90
11.	Beholdning den 30. September 1921	642	03
	Summa Udgift	8044	29

50.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Midvaag Sogn

for Aaret fra 1. Oktober 1920 til 30. September 1921.

Indtægt:

		Kr	Øre
1.	Beholdning den 1. Oktober 1920	2713	25
2.	Indtægter til Alderdomsunderstøttelse	416	25
3.	— - Jordemodervæsenet	150	00
4.	— - Veje Broer og Landingssteder	4600	00
5.	— af Kapitaler og Ejendomme	39	83
6.	— til Børn af Enker	300	00
7.	— ved Paaligning	11105	00
8.	— til Dyrtidshjælp	3705	59
9.	— i H. t. Sønæringsloven	20	00
10.	— ved Optagelse af Laan	28008	40
11.	Andre Indtægter	20	00
12.	Gæld den 30. September 1921	2581	34
	Summa Indtægt	53662	66

Udgift:

		Kr	Øre
1.	Gæld fra forrige Aar	1485	24
2.	Udgifter til Skolevæsenet	2083	05
3.	— - Alderdomsunderstettelse	1230	00
4.	— - Jordemodervæsenet	498	78
5.	— - Veje, Broer og Landing steder	15511	30
6.	- Sundhedsvæsenet	109	86
7.	— - Telefonvæsenet	200	00
8.	— - Børn af Enker	711	00
9	— - Fattigvæsenet	616	61
10.	— - Dyrtidshjælp	78	60
11.	Bidrag til Skydsvæsenet	168	43
12.	- Amtsrepartitionsfonden	1982	16
13.	Bestyrelsesudgifter	340	14
14.	Udgifter (Renter og Afdrag paa Laan)	27864	41
15.	Beholdning den 30. September 1921	784	17
	Summa Udgift	53662	66

61.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Sørvaag Sogn

for Aaret fra 1. Oktober 1920 til 30. September 1921.

Indtægt:

		Kr	Øre
1.	Indtægter til Alderdomsunderstøttelse	100	00
2.	— - Jordemodervæsenet	268	75
3.	— - Veje, Broer og Landingssteder	7196	75
4.	— ved Optagelse af Laan	33490	00
5.	— i H. t. Sønæringsloven	10	00
6.	— ved Paaligning	9980	00
7.	Andre Indtægter	1	20
8.	Gæld som føres til Udgift næste Aar	543	47
	Summa Indtægt	41598	17

Udgift:

		Kr	Øre
1.	Gæld fra forrige Aar	2900	64
2.	Udgifter til Skolevæsenet	3367	20
3.	— - Jordemodervæsenet	688	72
4.	— - Alderdomsunderstøttelse	300	00
5.	— - Veje, Broer og Landingssteder	29443	64
6.	— - Telefonvæsenet	540	00
7.	— - Skydsvæsenet	188	66
8.	— - Amtsrepartitionsfonden	1297	02
9.	Bestyrelsesudgifter	344	21
10.	Andre Udgifter	1529	08
	Summa Udgift	41598	17

62.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Bø Sogn

for Aaret fra 1. Oktober 1920 til 30. September 1921.

Indtægt:

		Kr	Øre
1.	Indtægter til Fyrtidshjælp	245	38
2.	— ved Paaligning	1500	00
3.	— i Hf. t. Sønæringsloven	10	00
	Summa Indtægt	1755	38

Udgift:

		Kr	Øre
1.	Gæld fra forrige Aar	00	45
2.	Udgifter til Skolevæsenet	486	45
3.	— - Jordemodervæsenet	95	76
4.	— - Telefonvæsenet	30	00
5.	Bidrag til Skydsvæsenet	32	24
6.	— - Amtsrepartitionsfonden	390	22
7.	— - Sundhedsvæsenet	3	65
8.	Bestyrelsesudgifter	70	13
9.	Andre Udgifter	521	50
10.	Beholdning den 30. September 1921	134	98
	Summa Udgift	1755	38

63.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Myggenæs Sogn

for Aaret fra 1. Oktober 1920 til 30. September 1921.

Indtægt:

		Kr	Øre
1.	Beholdning den 1. Oktober 1920	138	23
2.	Indtægter til Jordemodervæsenet	618	75
3.	— ved Paaligning	1500	00
4.	— til Børn af Enker	58	75
	Summa Indtægt	2315	73

Udgift:

		Kr	Øre
1.	Udgifter til Skolevæsenet	410	19
2.	— - Jordemodervæsenet	850	00
3.	— - Børn af Enker	35	00
4.	— - Sundhedsvæsenet	9	43
5.	Bidrag til Skydsvæsenet	54	26
6.	— - Amtsrepartitionsfonden	556	40
7.	Bestyrelsesudgifter	146	58
8.	Andre Udgifter	24	06
9.	Udgifter til Veje, Broer og Landingssteder	156	50
10.	Beholdning den 30. September 1921	73	33
	Summa Udgift	2315	73

54

Ekstrakt

af

Regnskabet for Skopen Sogn

for Aaret fra 1. Oktober 1920 til 30. September 1921.

Indtægt:

		Kr	Øre
1.	Beholdning den 1. Oktober 1920	2345	65
2.	Indtægter til Alderdomsunderstøttelse	163	74
3.	— - Børn af Enker	133	85
4.	— ved Paaligning	6470	23
5.	— i H. t. Sønæringsloven	10	00
	Summa Indtægt	9023	46

Udgift:

		Kr	Øre
1.	Udgifter til Skolevæsenet	1014	65
2.	— - Fattigvæsenet	298	98
3.	— - Alderdomsunderstøttelse	500	00
4.	— - Jordemodervæsenet	160	00
5.	— - Veje, Broer og Landingssteder	828	97
6.	— - Sundhedsvæsenet	736	49
7.	— - Telefonvæsenet	400	00
8.	— - Børn af Enker	1352	50
9.	Bidrag til Skydsvæsenet	102	93
10.	— - Amtsrepartitionsfonden	976	08
11.	Bestyrelsesudgifter	160	92
12.	Andre Udgifter	871	64
13.	Beholdning den 30. September 1921	1620	30
	Summa Udgift	9023	46

55.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Skaalevig Sogn

for Aaret fra 1. Oktober 1920 til 30. September 1921.

Indtægt:

	Kr	Øre
1. Beholdning den 1. Oktober 1920	533	79
2. Indtægter til Alderdomsunderstøttelse	59	37
3. — - Fattigvæsenet	79	00
4. — ved Paaligning	4621	01
5. — i H. t. Sønæring-loven	30	00
6. Gæld den 30. September 1921	1321	38
Summa Indtægt	6644	55

Udgift:

	Kr	Øre
1. Gæld fra forrige Aar	1389	94
2. Udgifter til Skolevæsenet	1050	85
3. — - Alderdomsunderstøttelse	275	00
4. — - Jordemodervæsenet	36	88
5. — - Veje, Broer og Landingssteder	771	90
6. — - Sundhedsvæsenet	667	44
7. — - Telefonvæsenet	250	00
8. Bidrag til Skydsvæsenet	61	58
9. — - Amtsrepartitionsfonden	838	58
10. Bestyrelsesudgifter	157	06
11. Andre Udgifter	558	01
12. Beholdning den 30. September 1921	587	31
Summa Udgift	6644	55

56.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Husevig Sogn

for Aaret fra 1. Oktober 1920 til 30. September 1921.

Indtægt:

	Kr	Øre
1. Beholdning den 1. Oktober 1920	194	16
2. Indtægter til Alderdomsunderstøttelse	66	40
3. — - Jordemodervæsenet	525	00
4. — ved Paaligning	4009	97
5. — til Fattigvæsenet	23	00
6. — - Veje, Broer og Landingssteder	134	80
7. — - Bøjn af Enker	66	93
8. — i H. t. Lov om Sønæringen	10	00
Summa Indtægt	5020	26

Udgift:

		Kr	Øre
1.	Udgifter til Skolevæsenet	850	99
2.	— - Fattigvæsenet	300	00
3.	— - Alderdomsunderstattelse	175	00
4.	— - Jordemodervæsenet	563	12
5.	— - Veje, Broer og Landingssteder	147	70
6.	— - Sundhedsvæsenet	644	43
7.	— - Telefonvæsenet	130	00
8.	— - Børn af Enker	220	00
9.	Bidrag til Skydsvæsenet	63	66
10.	— - Amtsrepartitionsfonden	699	56
11.	Bestyrelsesudgifter	152	65
12.	Andre Udgifter	540	75
13.	Beholdning den 30. September 1921	532	40
	Summa Udgift	5020	26

57.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Sand Sogn

for Aaret fra 1. Oktober 1920 til 30. September 1921.

Indtægt:

		Kr	Øre
1.	Beholdning den 1. Oktober 1920	1199	36
2.	Indtægter ved Paaligning	11985	75
3.	— til Alderdomsunderstettelse	382	99
4.	— - Børn af Enker	304	23
5.	— i H. t. Sønæringsloven	10	00
6.	— til Fattigvæsenet	59	00
7.	— - Jordemodervæsenet	250	00
	Summa Indtægt	14191	32

Udgift:

		Kr	Øre
1.	Udgifter til Skolevæsenet	1129	59
2.	— - Fattigvæsenet	332	47
3	— - Alderdomsunderstøttelse	1100	00
4.	— - Jordemodervæsenet	488	47
5.	— - Veje, Broer og Landingssteder	555	07
6.	— - Sundhedsvæsenet	2209	47
7.	— - Vandvæsenet	2020	83
8.	— - Telefonvæsenet	400	00
9.	— - Børn af Enker	550	55
10.	Bidrag til Skydsvæsenet	158	26
11.	— - Amtsrepartitionsfonden	1792	14
12.	Bestyrelsesudgifter	173	72
13.	Andre Udgifter	2409	35
14.	Beholdning den 30. September 1921	872	40
	Summa Udgift	14191	32

68.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Skuø Sogn

for Aaret fra 1. Oktober 1920 til 30. September 1921.

Indtægt:

		Kr	Øre
1.	Beholdning den 1. Oktober 1920	557	29
2.	Indtægter ved Paaligning	2567	09
3.	— til Jordemodervæsenet	618	75
	Summa Indtægt	3743	13

Udgift:

		Kr	Øre
1.	Udgifter til Skolevæseuet	1277	60
2.	— - Jordemodervæsenet	601	53
3.	— - Veje, Broer og Landingssteder	230	60
4.	— - Sundhedsvæsenet	345	33
5.	— - Kirker og Kirkegaarde	63	00
6.	Bidrag til Skydsvæsenet	43	44
7.	— - Amtsrepartitionsfonden	448	38
8.	Bestyrelsesudgifter	147	40
9.	Andre Udgifter	315	02
12.	Beholdning den 30. September 1921	280	93
	Summa Udgift	3743	13

69.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Kvalbø Sogn

for Aaret fra 1. Oktober 1920 til 30. September 1921.

Indtægt:

		Kr	Øre
1.	Beholdning fra forrige Aar	00	00
2.	Indtægter til Skolevæsenet	47	70
3.	— - Fattigvæsenet	00	00
4.	— - Alderdomsunderstøttelse	187	43
5.	— - Jordemodervæsenet	331	25
6.	— - Børn af Enker	240	21
7.	— i H. t. Sønseringsloven	10	00
8.	— ved Paaligning	9561	00
9.	Gæld som føres til Udgift i næste Regnskab	1168	75
	Summa Indtægt	11545	74

Udgift:

		Kr	Øre
1.	Gæld fra forrige Aar	1097	33
2.	Udgifter til Skolevæsenet	2053	67
3.	— - Fattigvæsenet	108	19
4.	— - Alderdomsunderstøttelse	320	00
5.	— - Jordemodervæsenet	850	00
6.	— - Veje, Broer og Landingssteder	1464	33
7.	— - Sundhedsvæsenet	505	73
8.	— - Telefonvæsenet	530	00
9.	Understøttelse til Børn af Enker	1336	41
10.	Udgifter til Skydsvæsenet	199	83
11.	Bidrag - Amtsrepartitionsfonden	2418	46
12.	Bestyrelsesudgifter	327	80
13.	Udgifter til Dyrtidshjælp	110	00
14.	— - Kirkegaarde	179	00
15.	Beholdning den 30. September 1921	45	00
	Summa Udgift	11545	74

80.

Ekstrakt
af
Regnskabet for Frodebø Sogn
for Aaret fra 1. Oktober 1920 til 30. September 1921.

Indtægt:

		Kr	Øre
1.	Beholdning den 1. Oktober 1920	0	00
2.	Indtægter til Børn af Enker	792	56
3.	— - Fattigvæsenet	425	50
4.	— - Alderdomsunderstøttelse	1020	00
5.	— - Jordemodervæsenet	250	00
6.	— - Skolevæsenet	618	60
7.	— i H. t. Sænæringsloven	40	00
8.	— ved Paaligning	40551	84
9.	— - Optagelse af Laan	64960	03
10.	Andre Indtægter	1076	31
11.	Indtægter til Veje, Broer og Landingssteder	3700	00
12.	— - Dyrtidshjælp	20990	69
	Summa Indlægt	134425	53

Udgift:

		Kr	Øre
1.	Berigtiget Gæld	5197	04
2.	Udgifter til Skolevæsenet	11723	52
3.	— - Fattigvæsenet	2071	53
4.	— - Alderdomsunderstøttelse	3337	70
5.	— - Jordemodervæsenet	784	65
6.	— - Veje, Broer og Landingssteder	45654	11
7.	— - Sundhedsvæsenet	95	50
8.	— - Brandvæsenet	211	92
9.	— - Kirker og Kirkegaarde	1250	62
10.	— - Telefonvæsenet	1696	72
11.	Understøttelse til Børn af Enker	3804	38
12.	Bidrag til Skydsvæ enet	438	89
13.	— - Amtsrepartitionsfonden	10509	84
14.	— - Hjælpekasser	300	00
15.	Bestyrelsesudgifter	2766	16
16.	Udgifter i Anledning af Kongebeseget	8014	93
17.	Renter og Afdrag paa Laan	36382	86
18.	Beholdning den 30. September 1921	185	16
	Summa Udgift	134425	53

61.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Porkere Sogn

for Aaret fra 1. Oktober 1920 til 30. September 1921.

Indtægt:

		Kr	Øre
1.	Indtægter til Skolevæsenet	281	80
2.	— - Alderdomsunderstøttelse	270	00
3.	— ved Paaligning	4251	40
4.	— til Dyrtidshjælp	168	00
5.	— i H. t. Sonæringsloven	30	00
6.	Understøttelse til Børn af Enker	280	00
7.	Indtægter af Kapital og Ejendomme	176	10
8.	— iflg. Decision	11	17
9.	Refusion fra Hove S. K.	1891	77
10.	Gæld den 30. September 1921	5532	05
	Summa Indtægt	12885	29

Udgift:

		Kr	Øre
1.	Berigtiget Gæld	7035	58
2.	Udgifter til Skolevæsenet	1615	15
3.	— - Fattigvæsenet	50	49
4.	- Veje, Broer og Landingssteder	108	90
5.	— - Jordemodervæsenet	215	67
6.	— - Telefonvæsenet	268	30
7.	— - Alderdomsunderstøttelse	684	58
8.	Bidrag til Amtsrepartitionslonden	1296	88
9.	— - Skydsvæsenet	116	49
10.	— - Dyrtidshjælp	283	65
11.	Bestyrelsesudgifter	124	14
12	Andre Udgifter	547	70
13.	Udgifter til Børn af Enker	547	76
	Summa Udgift	12885	29

62.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Hove Sogn

for Aaret fra 1. Oktober 1920 til 30. September 1921.

Indtægt:

		Kr	Øre
1.	Indtægter til Skolevæsenet	102	20
2.	— - Alderdomsunderstøttelse	70	16
3.	— - Veje Broer og Landingssteder	16	00
4.	— - Dyrtidshjælp	43	65
5.	— - Børn af Enker	72	76
6.	— ved Paaligning	1736	27
7.	Gæld den 30. September 1921	1683	82
	Summa Indtægt	3724	86

Udgift:

		Kr	Øre
1.	Berigtiget Gæld	1835	54
2.	Udgifter til Skolevæsenet	598	60
3.	— - Fattigvæsenet	31	64
4.	— - Alderdomsunderstøttelse	15	58
5.	— - Jordemodervæsenet	75	61
6.	— - Veje, Broer og Landingssteder	86	75
7.	— - Telefonvæsenet	135	00
8.	— - Erhvervelse af Ejendomme	176	10
9.	— - Skydsvæsenet	38	92
10.	— - Amtsrepartitionsfonden	448	70
11.	Bestyrelsesudgifter	141	88
12.	Renter af Laan	160	51
	Summa Udgift	3724	86

63.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Vaag Sogn

for Aaret fra 1. Oktober 1920 til 30. September 1921.

1.	Beholdning den 1. Oktober 1920	17384	99
2.	Indtægter til Skolevæsenet	519	80
3.	— - Jordemodervæsenet	0	00
4.	— af fast Ejendom	411	63
5.	— til Veje, Broer og Landingssteder	2700	00
6.	— i H. t. Sømringsloven	70	00
7.	— til Børn af Enker	795	32
8.	— - Dyrtidshjælp	105	00
9.	— ved Paaligning	26995	64
10.	— - Optagelse af Laan	35000	00
11.	Refusion af Telegrammer	732	34
12.	Gæld den 30. September 1921	7775	60
	Summa Indtægt	92490	32

Udgift:

		Kr	Øre
1.	Berigtiget Gæld	7032	90
2.	Udgifter til Skolevæsenet	5592	15
3.	— - Fattigvæsenet	2016	86
4.	— - Sundhedsvæsenet	1077	41
5.	— - Jordemodervæsenet	548	81
6.	— - Veje, Broer og Landingssteder	42530	77
7.	— - Understøttelse til Børn af Enker	998	75
8.	— - Telefonvæsenet	300	00
9.	— - Alderdomsunderstøttelse	300	00
10.	— - Sognefogden	200	00
11.	Bidrag til Skydsvæsenet	263	00
12.	— - Amtsrepartitionsfonden	6387	64
13.	Bestyrelsesudgifter	3878	17
14.	Andre Udgifter	6824	13
15.	Beholdning den 30. September 1921	14539	73
	Summa Udgift	92490	32

64.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Famien Sogn

for Aaret fra 1. Oktober 1920 til 30. September 1921.

Indtægt:

		Kr	Øre
1.	Beholdning den 1. Oktober 1920	126	96
2.	Indtægter iflg. Decision	10	00
3.	— - Veje, Broer og Landingssteder	3400	00
4.	— ved Optagelse af Laan	4000	00
5.	— - Paaligning	2348	21
	Summa Indtægt	9885	17

Udgift:

		Kr	Øre
1.	Berigtiget Gæld	0	00
2.	Udgifter til Skolevæsenet	635	22
3.	— - Fattigvæsenet	21	64
4.	— - Jordemodervæsenet	65	35
5.	— - Veje, Broer og Landing-steder	5568	48
6.	— - Alderdomsunderstøttelse	35	00
7.	— - Sundhedsvæsenet	75	27
8.	— - Telefonvæsenet	60	00
9.	Bidrag til Skydsvæsenet	47	52
10.	— - Amtsrepartitionsfonden	576	30
11.	Bestyrelsesudgifter	76	54
12.	Andre Udgifter	679	30
13.	Beholdning den 30. September 1921	2044	49
	Summa Udgift	9885	17

65.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Sumbø Sogn

for Aaret fra 1. Oktober 1920 til 30. September 1921.

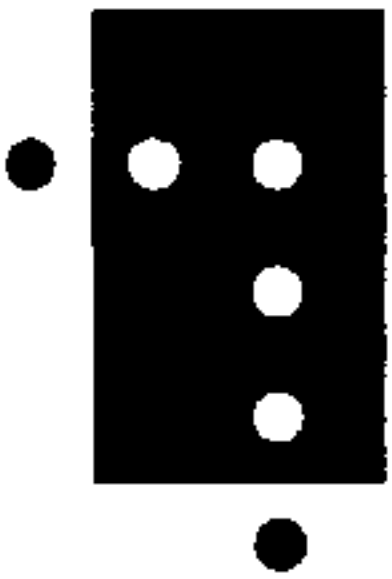
Indtægt:

		Kr	Øre
1.	Beholdning den 1. Oktober 1920	601	89
2.	Indtægter til Skolevæsenet	120	20
3.	— - Alderdomsunderstøttelse	237	50
4.	— ved Paaligning	6348	52
5.	— - Optagelse af Laan	1500	00
6.	— i H. t. Sønneringsloven	30	00
7.	— - Børn af Enker	261	22
8.	Gæld den 30. September 1921	267	65
	Summa Indtægt	9366	98

Udgift:

		Kr	Øre
1.	Udgifter til Skolevæsenet	2482	69
2.	— - Fattigvæsenet	527	38
3.	— - Alderdomsunderstøttelse	412	50
4.	— - Jordemodervæsenet	258	00
5.	— - Veje, Broer og Landingssteder	783	90
6.	— - Telefonvæsenet	200	00
7.	— - Børn af Enker	696	33
8.	Bidrag til Skydsvæsenet	150	23
9.	— - Amtsrepartitionsfonden	1846	62
10.	Bestyrelsesudgifter	217	41
11.	Andre Udgifter	1791	92
	Summa Udgift	9366	98

RED: 10 X

Nasjonalbibliote

Nasjonalbiblioteket
National Library of Norway
Rana Division
N-8607 Mo i Rana
Telephone: +47 75 12 11 11 Telefax: +47 75 12

